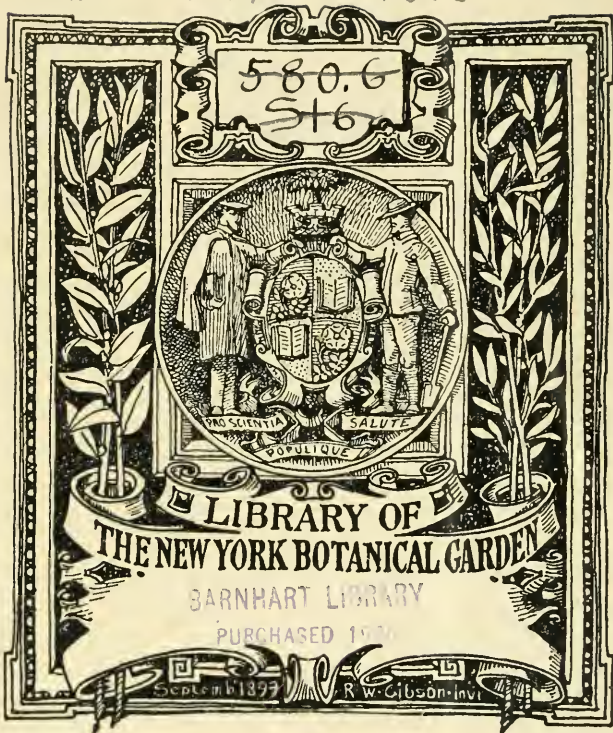

XA

.R77

1836

Dec 20 1837

ÅRSBERÄTTELSE
OM
BOTANISKA ARBETEN
OCH
UPPTÄCKTER

FÖR ÅR 1836.

TILL
KONGL. VETENSKAPS-ACADEMIEN
AFGIFVEN DEN 31 MARS 1837.

AF

JOH. EM. WIKSTRÖM.

STOCKHOLM, 1838.

Tryckt hos **P. A. NORSTEDT & SÖNER,**
Kongl. Boktryckare.

XA
RTT
1836

INNEHÅLL.

I. Phytographie.

VON LINNÉ's *Sexual-System*.

Sid.

Caroli Linnæi Opera. Ed. prima critica. Edidit H. E. Richter. Fasc. III:s & IV:s	1.
---	----

JUSSIEU's *Naturliga Växt-System*.

Endlicher Genera Plantarum. N:o I.	2.
De Candolle Prodrômus Systematis Naturalis Regni Vegetabilis. P. V:s	6.
Spach Histoire Naturelle des Végétaux. — Suites à Buffon. T. V:me	12.
G. Don General-System of Gardening and Botany. Vol. I, II & III.	17.

Acotyledoneæ.

FUNGI:	
Ascherson's Afhandlg om Svamparnas Frukt-bildning	20.
Weinmann: Hymeno- et Gasteromyces hucusque in Imperio Rossico observatos recensuit J. Weinmann	—.
Opatowski Commentatio historico-naturalis de Familia Fungorum Boletoideorum	21.
Ehrenberg's Anmärkningar om <i>Tremella meteorica alba</i> . .	22.
Lagger's Förteckn.g öfver Svamp-Arter i nejden af Thun	—.
Payen's & Turpin's Afhandling om <i>Uredo nivalis</i>	—.

		Sid.
FUNGI:	Balsamo's Afhandling om <i>Botrytis Bassiana</i>	23.
	Oestreicher Dissertatio &c. de Fungis venenatis, &c.	26.
	Viviani I Funghi d'Italia	—.
	Vittadini Descrizione dei Funghi mangerecci dell'Italia &c.	27.
	Kromholz Naturgetreue Abbildungen und Beschreibungen der essbaren, schädlichen und verdächtigen Schwämme. 4:s n. 5:s Heft.	—.
	Cordier Histoire et description des Champignons alimentaires et vénéneux. Nouv. Édit.	—.
	Dassier & Noulet Traité des Champignons comestibles &c. 1:re Livrais.	—.
	ALGÆ AQUATICÆ: Suhr's Afhandling om <i>Alger</i>	28.
	Thomson on Irish <i>Algæ</i>	29.
	Valentin's Afhandling om <i>Hygroscopicis intestinalis</i>	—.
ALGÆ LICHENOSÆ:	Corda Essai sur les <i>Oscillatoires</i> des Thermes de Carlsbad.	—.
	Welwitsch Synopsis <i>Nostochinearum</i> Austriæ inferioris	—.
	Schærer Lichenum Helveticorum Spicilegium. Sect. VI & VII.	—.
	— — Lichenes helvetici exsiccati. Fasc. XI & XII.	—.
MUSCI FRONDOSI:	Esenbeck d. ä. och Flotow's Anmärkningar om <i>Lafrar</i>	30.
	Fée Afhandling om släktet <i>Paulia</i>	—.
	Hampe's Afhandling om nya Moss-Släkten	31.
	De Notaris Mantissa Muscorum ad Flor. pedemontanam	—.
MUSCI HEPATICI:	C. Schimper's Afhandling om nya Moss-arter	—.
	Esenbeck sen. Naturgeschichte der europäischen Lebermoose &c. Zweites Bändchen	32.

		Sid.
MUSCI HEPATICI:	Esenbeck d. ä. & Montagne's Afhandling om nya arter af <i>Jungermannia</i>	32.
FILICES:	Presl Tentamen Pteridographiæ &c.	33.
	Schott Genera Filicum. Fasc. III:s & IV:s.	—
	Kunze's Afhandling om capska <i>Filices</i>	34.
	Presl's Afhandling om nya <i>Asple-</i> <i>nii-Arter</i>	37.
	Schlechtendal's Afhandling om <i>Equisetum pratense</i> Ehrh.	—.
	Hampe's Afhandling om <i>Equi-</i> <i>setum pratense</i> Ehrh.	38.

Montagne's Afhandlingar om Franska <i>Crypto-</i> <i>gamer</i>	39.
Duby's Afhandling om nya <i>Cryptogamer</i>	—.
Desmazieres's Afhandling om <i>Cryptogamer</i>	40.

Monocotyledoneæ.

CYPERACEÆ:	Hoppe et Sturm Caricologia germanica	—.
GRAMINEÆ:	Trinii Afhandling om <i>Panicææ</i>	41.
	Tausch Afhandling om arter af <i>Saccharum</i>	44.
	— — Afhandling om arter af <i>Aristida</i>	—.
	Trinii Species Graminum. Fasc. XXIX & XXX	45.
	Kunth Distribution méthodique de la Famille des <i>Graminées</i>	—.
	Trinii Supplement till Afhand- lingarna om <i>Gräsen</i>	46.
	— — Afh:g om nya arter af <i>Bambusacææ</i>	48.
	Anmärkningar om <i>Tripsacum dac-</i> <i>tyloides</i> Linn.	49.

		Sid.
GRAMINEÆ:	Krause Abbildung und Beschreibung aller &c. Getreide-Arten. Hest. I, III & IV. . .	50.
RESTIACEÆ:	Bongard's Monographie öfver brasilianska arter af <i>Eriocaulon</i>	51.
COLCHICACEÆ:	Hauser de <i>Colchico autumnali</i> .	52.
LILIACEÆ:	Kreysig's Afhandling om <i>Lilje-Fäxters</i> odling	—.
BROMELIACEÆ:	Otto & Alb. Dietrich's Afh: g om släktet <i>Cryptanthus</i> . .	—.
ORCHIDEÆ:	Lindley Genera et Species of <i>Orchideous Plants</i> . P. IV:a . .	53.

Dicotyledoneæ.

LAURINÆ:	Esenbeck sen. <i>Systema Laurinarum</i>	61.
CHENOPODIÆ:	Betzhold's, Bernhardi's & Otto's Afhandlingar om <i>Chenopodium Quinoa</i> Willd. . .	62.
OROBANCHEÆ:	Zeiber's Monographie öfver <i>Orobanche procera</i>	70.
SOLANÆ:	Bertoloni <i>Commentarius de Mandragoris</i>	—.
LABIATÆ:	Bentham <i>Labiatarum</i> Genera et Species. Part. I—VIII. . .	71.
GENTIANÆ:	Grisebach <i>Observationes quædam de Gentianearum Familiæ Characteribus</i>	88.
MYRSINÆ:	A. de Saint Hilaire Mémoire sur les <i>Myrsinées</i>	89.
ERICINÆ:	Tausch's Beskrifning af <i>Rhododendron intermedium</i> . . .	—.
LOBELIACEÆ:	C. B. Presl <i>Prodromus Monographiæ Lobeliacearum</i>	90.
COMPOSITÆ:	The Annual <i>Dahlia-Register</i> of 1836	—.
	Dierbach's Anmärkningar om <i>Lactuca virosa</i> och <i>L. Scariola</i>	—.
	Esenbeck d. y. Afh: g om <i>Spiranthes oleracea</i>	—.

	Sid.
UMBELLIFERÆ:	Mischkovicsew Diss. de <i>Conio maculato</i> 91.
	Koch's Beskrifningar af nya <i>Umbellat</i> -Släkten —.
	Rabenhorst's iakttagelser om <i>Pimpinella nigra</i> Willd. —.
SAXIFRAGEÆ:	Duchartre's Afh:g om <i>Saxifraga Clusii</i> & <i>stellaris</i> 92.
HELWINGIACEÆ:	Decaisne's Afh:g om <i>Helwingia</i> —.
LEGUMINOSÆ:	Eisengrein Die Familie der <i>Schmetterlingsblüthigen</i> &c. Gewächse 93.
	Schlosser Diss. &c. de <i>Papilionaceis</i> in Germania sponte crescentibus 94.
CELASTRINEÆ:	Rengger's Anmärkningar om <i>Paraguay-Théet</i> (<i>Ilex paraguayensis</i>) —.
RHAMNEÆ:	Klotsch Afh:g om <i>Olinia</i> 97.
OXALIDEÆ:	Otto's & Alb. Dietrich's Afh:g om <i>Oxalis esculenta</i> 98.
	Otto's & Fintelmann's Afh:r om <i>Oxalis crassicaulis</i> 100.
BALSAMINEÆ:	Roeper's Anmärkningar om <i>Balsamineæ</i> 103.
HYPERICINEÆ:	Spach's Monographie öfver <i>Hypericineæ</i> 104.
CARYOPHYLLEÆ:	Dupont's Afh:g om <i>Gypsophila Saxifraga</i> Linn. 105.
CRUCIFERÆ:	Tausch's Afh:g om <i>Rhizobotrya</i> 106.
	Anonym. Anmärkningar om <i>Draaba lapponica</i> Willd. —.
MAGNOLIACEÆ:	De Vriese's Afh:g om <i>Illicium anisatum</i> 107.
BEGONIACEÆ:	Otto's & Alb. Dietrich's monographie öfver <i>Begoniaceæ</i> 108.
URTICEÆ:	Delile Mémoire sur le <i>Machura aurantiaca</i> Nutt. 112.
	— — Lettre sur le <i>Murier multicaule</i> 113.
AMENTACEÆ:	Trautvetter's Afh:g om arter af <i>Salix</i> —.

	Sid.
Moricand Plantes nouvelles de l'Amérique. 1:re	
Livraison.	201.
Hooker's m. fl. Afh:ft om Americanska Växter . . .	—.
Vellozo Flora Fluminensis. Vol. I—XI.	202.
Kunze's Anmärkningar om Flora Fluminensis . . .	205.
Poeppig & Endlicher Nova Genera et Species	
Plantarum, &c.	207.
Colla Plantæ rariores &c. Fasc. IV:s & V:s . . .	208.
Hooker's Bidrag till en Flora öfver van Diemens	
Land	—.
Guillemin's Flora öfver Societets-Öarna	—.

*Beskrifningar öfver botaniska Trädgårdar och
Trädgårds-Cataloger.*

Fée Catalogue méthodique des Plantes du Jardin	
bot. de Strasbourg	209.
A. P. & A. De Candolle septième Notice sur les	
Plantes rares cultivées dans le Jardin bot. de	
Génève	210.
London's First additional Supplement to Loudon's	
Hortus britannicus	211.
Skrifter i Trädgårds-Skötseln	212.
Nyare Växter, införda i Trädgårdar	220.

Botaniska Läroböcker.

Loudon Encyclopædia of Plants. Sec. Edition. . .	229.
— — Encyclopædie der Pflanzen &c. Lieferung	
1—6.	—.
Spenner's Handbuch der angewandten Botanik.	
Dritte Abtheilung	231.
Lindley's Natural-System of Botany. Sec. Edition.	232.
Müller's Tabellarische Uebersicht des Pflanzen-	
reichs nach dem natürlichen Pflanzensystem von	
Jussieu	—.
— — Tabellarische Uebersicht des Pflanzen-	
reichs nach d. Linnéischen Sexual-System . . .	233.
A. B. Reichenbach's Naturgeschichte des Pflan-	
zenreichs &c.	—.

Dierbach's Grundriss der allgemeinen oekonomisch-technischen Botanik &c. I:r Theil.	234.
Läroböcker af A. Richter, Winkler, Motty, Krassow, Friese &c. &c. de Vriese, Miquel, Lindley, Henslow, Main, Partington, Spratt, Duchesne, Pouchet, Ecorchard, Ferrand, Guibourt.	237.
Guimpel's & Schlechtendal's Abbildung und Beschreibung aller in der Pharmacopœa borus-sica aufgeführten Gewächse. III:r B.d. Heft. VIII—XII.	243.
Mohl Untersuchung der Frage: Welche Autorité soll dem Gattungsnamen der Pflanzen beigegeben werden?	244.
Exsiccat-Samlingar till salu	245.

Botaniska Journaler och periodiska Arbeten.

Regensb. botanische Zeitung &c. 19:r Jahrg. für d. Jahr 1836	249.
Schlechtendal's Linnæa. Ein Journal. 10:r B.d. 1835 & 1836	—.
Andouin, Edwards &c. Annales des Sciences Naturelles. Séc. Série. T. IV:me	250.
Oken's Isis f. d. J. 1836.	—.
L'Institut. L'Annee 1836.	—.
L'Écho du Monde savant pour L'Année 1836.	—.
Wiegmann's Archiv für Naturgeschichte. Dritter Jahrgang	253.
V. d. Hoeven & de Vriese Tijdschrift &c. Deerde Deel. 1:ste—4:de Stuk.	—.
Paxton's Magazine of Botany. Tom. III.	252.
Hooker's Botanical Magazine. New Series. Vol. X.	253.
Edwards's & Lindley's Botanical-Register. New Series. Vol. IX.	261.
Krøyer Naturhistorisk Tidsskrift. Heft. 1, 2, 3	272.
Weitenweber's Beiträge zur gesammten Natur- und Heilkunde. 1:stes und 2:tes Heft.	273.
Hooker Icones Plantarum, &c. Part. I.	275.
Reichenbach Iconographia botanica. Centuria XI:a. Decas XI:a (Supplementum)	—.
Hooker's Companion &c.	276.

	Sid.
Mohl Ueber die Symmetrie der Pflanzen	359.
de Buzareingues's Afh.g om Saft-rörelsen hos Växterna	—.
Gaudichaud Iakttagelser om Spiral-Kärlens saft-föring	361.
Eudes-Deslongchamp's försök med afbarkning	362.
Dutrochet's Afh. om Växternas respiration	—.
Knight's Afh.g om Rot-blåsornas function	363.
Mohl's Beobachtungen über die Umwandlung von Antheren in Carpelle	364.
Morren's Afh.g om Växters sömn vid Sol-förmörkelser	365.
— — Afh.g om blommors Catalepsie	366.
Phosphoriskt sken hos Växter	—.
Unger's Afh.g om orsaken till blad-ytans hvita färg hos arter af <i>Saxifraga</i>	367.
Morren's Anmärkningar om arter af <i>Closterium</i>	368.
Brébisson's Anmr om <i>Diatomeæ</i>	370.

V. Läran om Växt-Petrificaterna, eller Fornverldens Flora.

Brongniart Histoire des Végétaux fossiles. Livrais. VIII—XII.	371.
Göppert Systema Filicum fossilium	372.
Bronn Lethæa geognostica. Lieferung III, IV & V	390.
Mérian Flore fossile de Bâle	—.
Leonhard's & Bronn's Neues Jahrbuch für Mineralogie &c. &c und Petrefaktenkunde für 1836	391.

VI. Botanikens Litteratur-Historia.

Meyen's Botaniska Års-Berättelse för år 1836	392.
Tyska Naturforskarnes och Läkarnes sammankomst år 1836	393.
British Association, samlad i Bristol år 1836	406.
Göttingiska Vetenskaps-Societetens prisfråga för år 1836	409.
Botaniskt Sällskap, stiftadt i Edinburgh år 1836	—.
Botanisk Förening, stiftad i Coblenz år 1836	—.
Steudel's och Hochstetter's Berättelse om Schimper's österländska Resa	410.

	Sid.
Botanisters Resor	411.
Persoon's Herbarium, försäldt till Holland . . .	412.
Opiz's Naturalie-Bytes-Institut	—.
E. Meyer's Afh. g om Alb. Magnus och dess Skrifter	413.
Necrologie: B. Meyer, P. L. Geiger, Pencati, Sickler, A. L. de Jussieu, H. A. Schrader, C. H. Persoon. — R. Cunningham, Frank, D. Hossack, Th. Colebrooke, Alex. Collie	414.
Martii Denkrede auf F. v. Paula Schrank . .	415.
Botanisters befordringar	—.

*Öfversigt af Svenska Botaniska Arbeten och
Upptäckter för år 1836.*

I. Phytographie.

JUSSIEU's *Naturliga Växt-System.*

Acotyledoneæ.

FUNGI:	Fries Gen. Hymenomycetum &c.	417.
	— Spicilegium Plantarum neglectarum. Decas I.	—.
ALGÆ AQUATICÆ:	C. A. Agardh Icones Algarum europæarum, &c. 4:me Livraison &c.	418.
	Areschoug Algæ Scandinaviæ exsiccataë. Fasc. I:s.	—.

Dicotyledoneæ.

BALSAMINEÆ.	C. A. Agardh's Afh. g om <i>Balsamin-Blommornas</i> delar . .	419.
-------------	---	------

Under sidstförflutna år äro flera vigtiga arbeten utgifna såsom De Candolle's fortsättning af dess Växt-System, Meyen's Växt-Geographie och åtskilliga monographier samt en mängd af afhandlingar, öfver hvilka mer eller mindre utförliga recensioner här skola meddelas.

I. Phytographie.

VON LINNÉ's *Sexual-System*.

Under år 1836 utgaf Dr Richter ^{Linnæi Opera botanica.} III:dje och IV:de Fasciklarne af sin nya upplaga af Linné's Systema, Genera et ^{Fasc. III:s & IV:s.} Species Plantarum ¹⁾. Utgifvaren har här ifrån Linné's flerfaldiga botaniska arbeten sammanfattat ett systematiskt verk, som upptager alla af Linné beskrifna Växter med synonymer och habitationer; han har härvid kritiskt jemnfört beskrifningarna och upptagit de olikheter i bestämning och beskrifning, som förekomma

¹⁾ Caroli Linnæi Opera. Editio prima critica, &c. — Systema, Genera et Species Plantarum uno volumine. Editio critica, adstricta, conferta sive Codex botanicus Linnæanus &c. &c. Edidit brevique annotatione explicavit Herrm. Eberh. Richter. — Fasciculus III:s & IV:s. — Lipsiæ. 1836. fol. min.

i Linné's särskildta arbeten och i olika upplagor af desamma, samt oftast framställt sina omdömen om anledningarne till dessa olikheter, hvilka ej så sällan förefalla; åtskilliga af sednare författare dels förbigångna dels mindre bemärkta arter äro äfven uppletade från de talrika arbeten, som Linné utgaf. — III:dje och IV:de Fasciklarna innehålla slutet af Classen Tetrandria och största delen af Classen Pentandria till och med början af släktet *Alsine*. — Om beskaffenheten af detta verk kan för öfrigt jemnföras Års-Berättelsen för år 1835 (afgifven 1836).

JUSSIEU's Naturliga Växt-System.

Endlicher's Genera Plantarum. N:o I. År 1836 började Dr Endlicher att utgifva ett arbete, innehållande beskrifningar öfver Växt-Släktena, uppställda efter de Naturliga Ordningarna eller Familjerna. Det utkommer i mindre häften och är författadt på latinska språket²⁾. Uti Företalet tillkännagifver Förf., att verket troligen kommer att bestå af 10 eller 12 Fasciklar, och att en inledning, synoptiska kännemärken för Ordningar, allmänt Register och Supplementer skola följa i sidste Fascikeln; han omnämner vidare, att de förnämsta afdelningarna äro uppställda enligt vegetations-sättet, efter ett af Förf. och af Unger gemensamt utarbetadt System,

²⁾ Genera Plantarum secundum Ordines Naturales disposita. N:o I. — Auctore Stephano Endlicher. — Vindobonæ 1836. fol. min. pp. VI & 80 (& pp. tit. et dedic. IV).

grundadt på anatomiska kännetecken. — Derefter följer ett alphabetiskt register öfver de i denna Fascikel upptagna Ordningar och släkten. — Sedan indelar Förf. Väst-Släktena under följande afdelningar: Regiones, Sectiones, Classes, Ordines, Subordines och Tribus; nu följa släktena, upptagna med mer eller mindre korrt essentiella kännemärken. Vid hvarje så kallad Regio, med hvilket namn Förf. betecknar en större Väst-Grupp eller afdelning, anföres först dess synonymer från andra Författare, derefter ett korrt essentiellt kännemärke, sedan en utförligare beskrifning af dess organisation, habitation i allmänhet och frändskaper. Vid Sectionerna upptagas deras essentiella kännemärken. Vid hvarje Class framställles först dess Litteratur eller de hufvudsakligaste verk, som afhandla Classens Växter, derefter dess kännemärke, dess arters organisation och anmärkningar om deras frändskaper. Vid Ordningarna omnämnes först deras litteratur, derefter beskrifves organisationen, och meddelas anmärkningar om habitationer och frändskaper. För hvarje slägte meddelas kännemärke, synonymer, afdelningar med kännetecken och synonymer, samt åtskilliga iakttagelser, upplysande arternas naturbeskaffenhet i allmänhet. Vid Ordningens slut upptages dess fossila släkten eller västpetrificateer med sina kännemärken och synonymer, och dessa släkten äro äfven intagna i släktenas allmänna nummer-följd.

Detta Endlicher's arbete är kritiskt och lärorikt samt mycket gagneligt såsom

varande det enda, som äfven upptager nyligen upptäckta och bestämda Släkten.

Det första Häftets innehåll är följande:

Regio I. *Thallophyta* (*Anandræ* Link i Berl. Magaz., *Acotyledoneæ* Agh. Aphorism., *Homonemeæ* Fries, *Aphyllæ* Lindl., *Cryptophyta* Link Handb.).

Sectio I. *Protophyta*.

Classis I. *Algæ* (122 släkten, af hvilka 2 fossila): Ordo. I. *Diatomaceæ*. II. *Nostochineæ*. III. *Conservaceæ*. IV. *Characeæ*. (*Nitella* Agh. & *Chara*). V. *Ul-vaceæ*. VI. *Florideæ*. VII. *Fucaceæ*.

Classis II. *Lichenes* (57 Släkten): Ordo. VIII. *Coniothalamii* Fries Pl Hom. IX. *Idiothalamii*. X. *Gasterothalamii*. XI. *Hymenothalamii*.

Sectio II. *Hysterophyta* Fries.

Classis III. *Fungi* (274 Släkten): Ordo XII. *Gymnomycetes*. XIII. *Hyphomycetes* Link. (& Appendix *Byssi* vid Subordo *Dematiei* Fries). XIV. *Gasteromycetes* Fries. XV. *Pyrenomycetes* Fries. XVI. *Hymenomycetes* Fries.

Sectio III. *Acrobrya* Mohl i Martii Pl. cryptog. brasil..

Cohors I. *Acrobrya anophyta* (*Cellulares foliatæ* DC., *Pseudocotyledoneæ evasculares* Agh., *Heteronemea* Fries).

Classis IV. *Hepaticæ* (21 Släkten) Ordo XVII. *Ricciaceæ*. XVIII. *Anthocero-teæ*. XIX. *Targioniaceæ*. XX. *Marchantiaceæ*. (*Grimaldia* Radd., *Fimbriaria* Esenb., *Conocephalus* Hill., *Lunularia* Michel., *Plagiochasma*

Lehm., *Rebouillia* Radd., *Dumortiera* Esenb., *Marchantia* Linn.). XXI. *Jungermanniaceæ*. (*Codonia* Dumort., *Gymnomitrium* Cord., *Sarcoscyphus* Cord., *Jungermannia* Dillen.).

Classis V. *Musci* (125 Slägten, af hvilka ett fossilt): Ordo XXII. *Andreaaceæ*. XXIII. *Sphagnaceæ*. XXIV. *Bryaceæ*.

Cohors II. *Acrobrya protophyta* (*Endogeneæ cryptogamæ* DC., *Pseudocotyledoneæ vasculares* Agh., *Heteroneamea* Fries, *Filicoideæ* Lindl.).

Classis VI. *Equiseta* (2 Slägten, af hvilka ett är fossilt, *Calamites*). Ordo XXV. *Equisetaceæ*.

Classis VII. *Filices* (88 slägten, af hvilka 13 äro fossila). Ordo XXVI. *Polypodiaceæ*. XXVII. *Hymenophylleæ*. XXVIII. *Gleicheniaceæ*. XXIX. *Schizaceæ*. XXX. *Osmundaceæ*. XXXI. *Marattiaceæ*. XXXII. *Ophioglosseæ*.

Classis VIII. *Hydropterides* (5 slägten, af hvilka 1 fossilt). Ordo XXXIII. *Salviniaceæ*. XXXIV. *Marsiliaceæ*.

Classis IX. *Selagines* (11 slägten, af 8 fossila). Ordo XXXV. *Isoëtææ*. XXXVI. *Lycopodiaceæ*. XXXVII. *Lepidodendreæ* (fossiles).

Classis IX. *Zamieæ* (10 slägten, af hvilka 7 fossila). Ordo XXXVIII. *Cycadeaceæ*.

Cohors III. *Acrobrya hysteroophyta*.

Classis X. *Rhizanthææ* Blume (14 slägten). Ordo XXXIX. *Balanophoreæ*. XL. *Cytineæ*. XLI. *Rafflesiaceæ*.

Sectio IV. *Amphibrya* (*Monocotyledones* Juss., *Endorhizæ* Rich., *Endogeneæ* DeC., *Cryptocotyledoneæ* Agh.).

Classis XI. *Glumaceæ*. Ordo XLII. *Gramineæ*.

Vid *Frostia* Berter. eller *Pilostyles* Guillem. anmärker Förf., att den ofelbart utgör ett eget släkte, och ej en missbildad blomkrona af en legumineus växt, såsom Kunth förmodat. Förf. har sett 2:ne arter af detta släkte, hvars Hon-Växter ännu äro okända; — *Apodanthe* Poir. är likväl troligen en monstreus blomma af *Casearia macrophylla*.

De Candolle's
Prodromus Sy-
stematis
Nat. Reg-
ni Veg.
T. V:s.

Prof. De Candolle d. ä. har nyligen utgifvit V:te Tomen af sin *Prodromus Systematis Naturalis Regni Vegetabilis*³⁾. Denna Tom innehåller endast 2:ne Växt-Familjer nämligen *Calycereæ* och en del af *Compositæ*. (*Synanthereæ* Rich.).

Calycereæ utgöras blott af 4 mindre släkten: I. *Gamocarpha* DC. II. *Boopis* Juss. III. *Calycera* Rich. IV. *Acicarpha* Juss..

Compositæ uppställas af Förf. uti 8 afdelningar.

* *Tubulifloræ*: floribus hermaphroditis tubulosis regulariter 5- (rarius 4-) dentatis.

³⁾ *Prodromus Systematis Naturalis Regni Vegetabilis sive Enumeratio contracta Ordinum, Generum Specierumque Plantarum hucusque cognitarum, juxta methodi naturalis normas digesta; Auctore Aug. Pyr. de Candolle. — Pars quinta: sistens Calycereas et Compositarum tribus priores. — Parisiis. Sumptibus Sociorum Treuttel et Würtz. MDCCCXXXVI. 8:o. pp. 706.*

I. *Vernoniaceæ.* II. *Eupatoriaceæ.*

III. *Asteroideæ.* IV. *Senecionideæ.*

V. *Cynareæ.*

† † *Labiatisfloræ:* floribus hermaphroditis sæpissime bilabiatis.

VI. *Mutisiaceæ.* VII. *Nassauviaceæ.*

† † † *Ligulifloræ:* floribus omnibus hermaphroditis ligulatis.

VIII. *Cichoraceæ.*

Denna Tom upptager de 4 första afdelningarna, och de följande skola förekomma i den VI:te Tomen af detta verk.

Compositæ hafva i sednare tider varit bearbetade af R. Brown, Cassini och Lessing, som närmare upplyst deras blomdelars organisation och gifvit förbättrade uppställningar och beskrifningar af de hit hörande afdelningar och släkten.

Denna Växt-Familj är högst talrik på arter, ty den utgör omkring $\frac{1}{10}$ af jordens vegetation. Ibland *Compositæ* finnas få Träd och större Buskar och dessa förekomma förnämnligast på Öarne vid Östra Africa och i sydvestra delen af S. America, såsom t. ex. *Microglossa altissima* D.C., ett på Madagascar växande träd af 30 fots höjd. — På S:te Helena växa äfven 2:nne större Syngenesist-Träd; *Commidendrum robustum* D.C., som uppnår 20 fots höjd, och *Melanodendron integrifolium* D.C., ett träd, som blifvit planteradt på Napoleons graf. — *Eurybia argophylla* Cass., växande på Nya Holland, ernår ock 20 fots höjd.

De flesta *Compositæ* hafva gula småblomster, ett mindre antal eger hvita, blå, röda eller mer och mindre rödbruna;

disk-blomsterna äro allmänna gula, oakadt strål-blomsterna hafva annan färg.

Författaren har antagit många af de af Cassini och af Lessing bestämda släkten, men vid sin granskning ofta funnit sig föranledd att gifva andra åsichter och bestämningar. Släktet *Vernonia* Schreb., som afhandlas i denna Tom, har 290 arter. — Förf. kan ej upplysa, hvilken art, som är *V. fruticosa* Sw.z. (*Conyza fruticosa* L.), och af Swartz's herbarium kan det ej utredas; förmodligen finnes icke eller denna art i Linné's Herbarium. — Ibland de arter, hvilka för Förf. varit mindre kända, är *V. emarginata* W. i Act. Holm.; den är *V. Vahlia* Lessing, ett namn, som är yngre än det af mig gifna. — *Stevia* har här 67 arter; *Liatris* 25; *Eupatorium* 294; *Mikania* 111. — Cassini's bestämning af *Tussilagineæ* är antagen; till *Nardosmia* hänföres *N. frigida* Hooker Fl. bor. Amer. 1. p. 307 (*Tussilago frigida* L.); dess form *submascula*: ligulis ovali-oblongis, stylo longioribus är afbildad i Fl. Dan. tab. 61. Uti släktet *Petasites* Desf. upptagas de svenska arterna 1. *P. vulgaris* Desf. * *submasculus*: thyrsi ovati pedicellis simplicibus (*Tuss. Petasites* L.); * *subfemineus*: thyrsi elongati pedicellis plerisque ramosis (*Tuss. hybrida* L.). — 2. *P. albus* Gært. (*Tuss. alba* L.) * *submasculus*: thyrsi fastigiati pedicellis simplicibus; Fl. Dan. tab. 524. — 3. *P. tomentosus* D.C. (*Tuss. tomentosa* Ehrh., *T. spuria* Willd.); * *submasculus*: thyrsi coarctato, pedicellis brevioribus. — * *

subfemineus: thyrso elongato. — (*Tuss. spuria* Retz. Obs. I. t. 2?). — Släktet *Tussilago* utgöres ensamt af *T. Farfara* L. — *Aster* har 150 arter. — Uti släktet *Tripolium* förekommer endast en europeisk art: *T. vulgare* Esenb. (*Aster Tripolium* L.), som är allmän i vår verldsdel; de öfriga arterna äro amerikanska. — *Erigeron* har 84 arter. Af *Er. alpinum* upptagas följande såsom särskilda former, nämln.: *E. glabratum* Hoppe, *uniflorum* L., *hirsutum* Hoppe & *grandiflorum* Hoppe. — Af *Solidago* anföras 93 arter. *S. virga aurea* L. har många former, ibland hvilka äro *S. alpestris* Kit. & Waldst., *S. cambrica* Ait., *S. minuta* L., *S. littoralis* Savi, *S. arenaria* Hornem., m. fl. — *Linosyris* Cassin. antages: *L. vulgaris* Cassin. (*Chrysocoma Linosyris* L.). — *Conyza* har 103 arter; *Baccharis* 225; *Blumea*, bildad af fordna arter af *Conyza*, har 95 arter. — *Inula* eger 43 arter. — *Pulicaria* Gärttn. erkännes; ibland dess arter är *P. vulgaris* Gärttn. (*Inula Pulicaria* L.). — Släktet *Rudbeckia* är enligt sednare Författares åsigt fördeladt i flera: 1. *Echinacea* Moench.: *E. purpurea* M. (*Rudb. purpurea* L.), m. fl. — 2. *Rudbeckia* L.: *laciniata* L., *digitata* Mill., *triloba* L., m. fl. — 3. *Dracopis* Cass.: *D. amplexicaulis* Cassin. (*Rudb. amplexicaulis* Vahl.). — 4. *Obeliscaria* Cassin.: *O. pinnata* Cass. (*Rudb. pinnata* Venten.) m. fl.

Hvad Syngenesisternas medicinska och ekonomiska egenskaper angår må här följande anmärkas. Många ibland dessa Väx-

ter ega mjölkaktiga safter; andra hysa gula och bittra safter, som äro sammandragande; några *Compositæ* äro välluktande; somliga innehålla illaluktande ämnen. Åtskilliga alstra hartzaktiga safter.

Slägtet *Eupatorium* har flera arter, som i medicinskt hänseende begagnas, såsom *E. Aya-pana*, *odoratum*, *suaveolens*, *Salvia* & *Chilca*. — Enligt de af de la Sagra meddelade underrättelser, så är det *Eup. aromatisans* D.C., som begagnas i Havanna att gifva vällukt åt de bekanta Havanna-Cigarrerna. Man tror likväl äfven, att *Eup. Dalea* och *Piqueria trinervia* Cavan. begagnas för samma ändamål. — Flera arter af *Mikania* äro ock kända för medicinska krafter, t. ex. *M. Guaco*, *officinalis* Mart., *opifera* Mart. och *suaveolens*. — Åtskilliga *Compositæ* ega välluktande blommor såsom *Tussilago suaveolens*, *Eurybia argophylla*, *Erigeron fragrans*, *Solidago fragrans* Willd. & *odora* Ait., hvilken sednare i Norra America benämnes *Goldenrod* och nyttjas till Thé; de välluktande bladen lemna vid destillation en aromatisk flyktig olja. — *Sphaeranthus suaveolens* D.C., som af Araberna kallas *Habagbay*, gifver ett välluktande ämne, som af dem begagnas till parfumer. — Ibland öfriga välluktande *Compositæ* må nämnas *Blumea aromatica* DC. och *balsamifera* DC., *Vernonia odoratissima*, *Rudbeckia citriodora*, *Eriocoma fragrans*, *Pluchea Quitoc*, *Noccea suaveolens* samt flera arter af *Liatris*. Andra *Compositæ* äro campherhaltiga, såsom arter af *Pteronia*, *Unxia*,

Tarchonanthus. — Somliga hysa illa luk-
tande ämnen såsom arter af *Tagetes*,
Cacosma, *Nidorella* m. fl. — *Piqueria tri-*
nervia uppgifves att ega feberstillande
egenskaper. — *Flaveria Contrayerba* är
ett svettdrifvande medel; den färgar ock
bomull gul. — *Spilanthus oleracea* & *alba*
äro spottdrifvande och *Liatris resinosa*
Nutt. anses såsom ett kraftigt urindrifvan-
de medel.

Många *Compositæ* ega hartzaktiga saf-
ter såsom t. ex. den i Chili växande *Flou-*
rensia thurifera DC., hvars välluktande
resina begagnas såsom rökelse. — *Espele-*
tia grandiflora Humb. & Bonpl., som fö-
rekommer vid S:ta Fé de Bogota, gifver
ock ett hartz, äfvensom *Heliopsis balsamor-*
hiza Hook., på nordvestra kusten af N. Ame-
rica, har en rot, som är rik på hartz. —
Silphium gummiferum Elliot innehåller
i sina stjelkar ett hartz, och ett sådant finnes
hos *Silph. therebinthinaceum* från N. Ame-
rica samt hos *Commidendrum gummiferum*
D.C. & *rotundifolium* D.C. på S:te Helena. —
Andra medicinska växter äro *Acanthosper-*
mum humile D.C., *Xanthium catharticum*,
Actinomeris tetragona, som i Mexico anses
såsom ett remedium antiputridum, *Baccha-*
ris prostrata, hvilken i Peru begagnas så-
som ett medel emot Dysurie, *Baccharis*
racemosa D.C. med flera arter, som i Chili
få namn af *Chilca*. — *Pterocaulon pycno-*
stachyum, hvars svarta knöliga rot i Flo-
rida användes såsom sår-läkande. — Af de
torkade bladen till *Cephalophora glauca*
erhålles i Chili en gul färg, och bladen af

Adenostemma tinctoria gifva en blå färg; blommorna af *Calliopsis tinctoria* lemna äfven gul färg.

Frön af flera *Compositæ* gifva feta oljor t. ex. af *Madia sativa* och af *Guizotia oleifera* DC., hvilken sidstnämnde med namn af *Ram-Tilla* eller *Ram-Till* odlas i Ost-Indien och i Abyssinien för olje-prässning af frön och denna olja är derstädes allmänt begagnad i lampor samt användes äfven i konster och handtverkerier. — Af frön till *Solrosen* (*Helianthus annuus*) kan ock en olja utprässas. Rötterna af *Helianthus tuberosus* eller *Jordärtskockor*, som växa vilda i Brasilien, äro allmänt kända såsom födoämne. Roten af *Georgina variabilis* är ock ätbar, och roten af *Cichorium Intybus* begagnas såsom surrogat för Caffé. — För öfrigt har man sallader af de mångfaldiga varieteterna af *Lactuca sativa*. Flera andra *Compositæ* begagnas äfven såsom sallader, t. ex. *Pacourina edulis* Aubl. i Guiana, *Verbesina spicata* Lour. i Cochinchina, *Glossocardia Bosvallea* D.C. i Ost-Indien, m. fl. — *Tragopogon porrifolius*, *Scorzonera hispanica* och *Cichorium Endivia* äro dessutom bekanta ekonomiska Växter.

Suites à
Buffon.
Spach's
Histoire
Nat. des
Végétaux.
T. V:me.

Spach har med V.te Tomen fortsatt sitt verk öfver märkvärdigare Växter eller, som det benämnes, Histoire Naturelle des Végétaux, och som utgör en fortsättning af Buffon's Natural-Historia ⁴⁾. Detta verks

⁴⁾ Suites à Buffon. — Histoire Naturelle des Végétaux. — Phanerogames. — Par M. Edouard Spach. — Tome cinquième. — Ouvrage

beskaffenhet är känt af Års-Berätt. för år 1835 s. 7.

Den 5:te Tomen innehåller beskrifningar af följande Växt-Familjer: *Cunoniaceæ*, *Saxifrageæ*, *Crassulaceæ*, *Ficoideæ*, *Sileneæ*, *Alsineæ*, *Portulacææ*, *Paronychiææ*, *Phytolacææ*, *Amaranthaceæ*, *Chenopodeæ*, *Garcinieæ*, *Hypericaceæ*, *Frankeniaceæ*, *Sauvagesieæ*, *Tamariscineæ*, *Droseraceæ*, *Violariææ*.

Till *Cunoniaceæ* hänföres äfven släktet *Hydrangea*, af hvilket släkte i synnerhet en art *H. Hortensia* Seringe (*H. hortensis* Smith, *Hortensia speciosa* Pers.) allmänt odlas. Denna Växt, som Commercen först gjordt känd i Frankrike och benämnt *Hortensia* till minne af ett franskt fruntimmer Hortense Lepeau, blef införd i Europa år 1788. Den har sedan uråldriga tider varit odlad i China och på Japan, men Siebold säger, att den ej är villd i dessa länder. Den uthärdar klimatet i södra England och vid Frankrikes hafs-kuster. Växten erhåller, såsom man påstår, blå blommor, då man i dess blomkrukor tillblandar Alun, eller aska efter bränn-torf och granved och äfven genom jernhaltig jord. — Bladen af *Hydrangea Thunbergii* begagnas i Japan såsom Thé.

Saxifrageæ — *Bergenia* Moench. antages: *B. crassifolia* M. (*Saxifraga crassifolia* Linn.) & *B. ligulata* Sp. (*Saxifraga ligulata* Wallich.). — Släktet *Francoa* Ca-

accompagné de Planches. — Paris. Libraire encyclopedique de Roret. 1836. 8:o. pp. 524.

van. har vackra arter, som alla växa i Chili: *Fr. appendiculata* Cavan. med rosenfärgade blommor tål klimatet i Norra Frankrike. — De öfriga arterna äro *Fr. sonchifolia* Cavan. och *F. ramosa* Don.

Crassulaceæ: Bryophyllum calycinum Salisb. från Isle de France och Moluckiska Öarne. Denna växt är märkvärdig derföre, att den äfven fortplantas med bladen, hvilka utslå rötter i kanternas inskärningar, då bladen till någon del betäckas med jord eller blott läggas på fuktig jord.

Sileneæ. — Lychnis grandiflora Jacq., *fulgens* Fisch. och *Bungeana* äro vackra arter, som ofta odlas.

Alsineæ — Sabulina Reichenb. antages (*Arenariæ*-arter.).

Phytolacceæ. — Phytolacca decandra L. från Nord-America. De unga skotten och bladen ätas i stället för Spinat; rotens saft är drastisk; bärens saft begagnas till viners färgning, men den eger äfven purgerande egenskaper.

Chenopodeæ. — Vid Beta Cicla L. anmärkes, att för socker-productionen äro i synnerhet 2:ne varieteter mest sockerhaltiga nämligen la Bettrave blanche de Prusse och la Betterave jaune à chair blanche, samt tillägger, att växten fordrar för att frodas en djup och ganska lös jordmån. Denna art af *Beta* växer villd på hafs-stränder i Södra Europa. — *Beta Cicla* L. anses af många såsom en varieté af *B. vulgaris*, med hvilken den säges ega gemensamma växt-ställen. Förf. tror, att båda arterna måhända härstamma från *B. mari-*

tima Linn.. Vanligen odlas *B. Cicla* för Soc-
ker-production. — *Chenopodium Quinoa*
Willd., som växer vildt i Peru och i Chili,
odlas äfven derstädes och dess frön begagnas
till soppor på samma sätt som Risgrynen
i Europa.

Garcinieæ. — *Clusia rosea* L. är ett
af de vackraste träd på Antillerna. Det
växer ofta parasitiskt i sprickorna af nå-
got gammalt träd, och nedskjuter ibland
från femtio fots höjd nya rötter, hvil-
ka, då de uppnå jorden, fördjupa sig
deruti och bilda lika många hvalf-pelare,
som synas ämnade att stödja det. Denna
likhet i växt-sätt med åtskilliga West-
Indiska arter af *Fikon-Träd* (*Ficus*) har
gifvit Negrerne anledning att benämna det
Figuier maudit maron. — Understundom
omvecklar detta Träd hela stammen af det
Träd, på hvilket det är parasit. Det har
stora hvita blommor med någon skiftning
i rött. Genom inskränningar i barken ut-
svettar en gulaktig hartzig saft, som ge-
nom luftens inflytande blifver rödaktig och
begagnas i Häst-Medicin. Äfven fröhusen
innehålla ett hartzigt ämne, som användes
att dermed calfatra båtar, och man bereder
ock af detta hartz en art af mastix samt
kan deraf förfärdiga facklor. — Saften hos
barken orsakar på huden smärre blåsor,
hvilka med svårighet helas. — Äfven *Clu-
sia alba* L. från Martinique eger nästan
hos alla sina delar en limmig saft, som
begagnas i stället för tjära. — Denna växt
eger fröhus af skarlakans färg. — *Plato-
nia insignis* Mart. Pl. brasil. är ett i Ame-
rica växande Träd, hvars köttiga, syrliga

frukter begagnas till confecturer. — *Chrysosopia fasciculata* Petit Thouars är ett på Madagascar växande stort Träd, som gifver en ymnig gummi-resina, hvilken liknar gummi-gutta; af fröna utpressas en olja, som allmänt begagnas till insmörjning i håret. — *Mammea americana* L. är ett Träd, som förekommer på Antillerna och i Södra America och som benämnas *Mamei* eller *Abricotier* de St Dominigue. Dess klotrunda sten-frukt ätes allmänt, sedan skalet blifvit borttaget; den liknar till smaken Aprikosen; emedlertid är den svårsmält; ett mos af frukten med tillägg af socker är det tjenligaste sätt att begagna den. — *Garcinia mangostana* L. är ett Träd, som växer villdt på Sounda Öarne, men odlas i nästan hela tropiska Asien. Dess frukt, som egentligen är ett bär, men af en pomerans's storlek, anses såsom den förnämsta ätbära frukt i dessa länder och har en förträfflig lukt och smak, sedan skinnet borttagits. — *Stalagmites cambogioides* Murr. växer i Siam och på Ceylon. Dess saft gifver *Gummi-gutta* och frukten, ett bär af Kirsebärs storlek, är ätlig. — *Canella alba* Murr. växer på Antillerna; alla dess delar äro starkt aromatiska och dess blommor gifva luften väl-lukt äfven på långt afstånd. Dess bark är ett toniskt och stimulerande medel. *Hypericaceæ* äro uppställda enligt Författarens monographie öfver desamma.

Violarieæ: släktet *Viola* är af Spach fördeladt i flera. 1. *Viola*. 2. *Chrysion*
Spach

Spach. *Chr. biflorum* Sp. (*Viola biflora* L.)
 & *Chr. Wallichianum* Sp. (*Viola Wallichiana* Ging.). 3. *Mnemion* Sp.: *M. cornutum* Sp. (*Viola cornuta* L.); *calcaratum* Sp. (*V. calcarata* L.); *elegans* Sp. (*V. grandiflora* Vill.); *grandiflorum* Sp. (*V. grandiflora* L.); *hirsutum* Sp. (*V. rothomagensis* Thuill.); *tricolor* Sp. (*V. tricolor* L.).
 4. *Lophion* Sp.: *L. canadense* Sp. (*Viola canadensis* L.). — *Jonidium Poaya* Hil. ifrån Brasilien har en rot, som användes till samma ändamål som den vanliga *I. Ipecacuanha*.

Af det åtföljande Planche-Verket äro VII:de och VIII:de Livraisons utgifna; de upptaga dels hela figurer dels fröredningsdelar af Växter, börande till de här afhandlade Växt-Familjer.

Uti dessa Års-Berättelser har jag till-^{G. Don's} förne omnämnt Georg Don's General^{General} System af Gardening and Botany, men^{System of Gardening and Botany.} som jag då ej sett detta arbete, har jag ej^{Vol. I, II} kunnat meddela några mera utförliga underrättelser om detsamma. Det är ett på engelska språket författadt verk, uti hvilket Don lemnat kännemärken för alla hitintills beskrifna Växt-Släkten och arter, uppställda efter naturliga Växt-Systemet. Förf. har hufvudsakligen följt De Candolle's System samt för öfrigt för arternas kännedom begagnat Sprengel's Systema Vegetabilium och Monographier; äfven förekomma här många nya arter, förnämnligast bestämda ifrån Lambert's Herbarium. — Uti företalet tillkännagif-

ver Förf., att detta verk är att anse såsom en utvidgad och tillökad upplaga af Miller's Gardeners Dictionary, upptagande alla de Växter, hvilka blifvit beskrifna i sednare tider. Detta arbete är altså ett nytt Systema Vegetabilium. — — Efter företalet följer en öfversigt af Linnéiska Systemet. Derefter en kortt afhandling om skötseln af Orangeri-Växter och Alp-Växter samt om deras föröknings-sätt, förteckning öfver förkortningar, en förklaring öfver konst-orden eller en Terminologie i alphabetisk ordning. Sedan lemnas ett alphabetiskt Register öfver Första Tomen. Vidare följer en öfversigt af det Naturliga Växt-Systemet och af dess Classers och under-Classers kännetecken. Omsider börjas afhandlandet af släkten och arter. Vid Växternas afhandlande upptagas först kännetecken för Classerna (*Dicotyledoneæ* och *Monocotyledoneæ*), derefter för under-classerna hos *Dicotyledoneæ* (*Dicotyledoneæ Thalamifloræ*, *Calycifloræ*, *Corollifloræ* & *Monochlamydeæ*), för Sectioner och Ordningar eller Familjer och för dessa sidstnämnda lemnas derjemnte allmänna anmärkningar om Växternas yttre utseende, medicinska egenskaper samt om de äro mer eller mindre föremål för odling till gagn eller till prydnad. Sedan följa essentiella kännetecken för afdelningar och Släkten; för de sidstnämnda omnämnas latinska och engelska namnens härledning, och synonymer anföras ifrån de förnämsta arbeten öfver släktena samt uppgifter om classen och ordningen i det Linnéiska Sy-

stemet. För Arterna lemnas först inom parentes hänvisning till den författare, som först bestämt dem, derefter ett artmärke, uppgifter om varaktighet, plats i Trädgården eller Orangeriet, uppgifter om artens fädernesland, några få viktigare synonymmer, anmärkningar om Växtens utseende i allmänhet och om blommornas färg samt ofta om artens släktskap med andra, dess engelska namn, underrättelser om Växten är träd, buske eller ört, och ibland ifrån hvilken tid, som den i England varit odlad; för märkvärdigare Växter upplysning om deras egenskaper, gagn och historia samt slutligen för hvarje slägte allmänna anmärkningar om arternas odlings-sätt. — Vid texten förekomma dessutom figurer i träd-schnitt af frörednings-delar hos classer och afdelningar samt äfven små figurer af särskilda arter.

Uti Första Tomen afhandlas *Thalaminifloræ*, börjande med Växt-Familjen *Ranunculaceæ* och slutande med den LXIII:de *Coriariæ*. Uti Andra Tomen beskrifvas *Calycifloræ*, som börjas med LXIV:de Växt-Familjen *Celastrineæ* och slutas med CII:de *Lecythideæ*. Uti den Tredje Tomen börjas beskrifningen med CIII:dje Växt-Familjen *Cucurbitaceæ* och slutar med den CXXXIX:de *Ericaceæ*.

Förf. har ämnat att fullborda verket med den IV:de Tomen, hvilken då skulle upptaga *Dicotyledoneæ* *Carollifloræ* och *Monochlamydeæ* samt *Monocotyledoneæ* och *Filices*.

Acotyledoneæ.

Ascher-
son's
Afh. om
Svampar-
nes frukt-
bildning.

FUNGI. — W. Ascherson, som nyligen microscopiskt undersökt de högre Svamparnes fructifications-organer, har ernått det resultat, att de så kallade sporererna hos de högre svamp-formerna ej, såsom man hitintills antagit, sitta i rör, utan att de stå stjelkade på ett cylindriskt underlag, och det i ett bestämdt antal, t. ex. 4 hos hela Familjen *Agaricineæ* Link. Hos *Boletus* synes antalet 3 vara rådande. Förf. har äfven funnit den nu beskrifna bildningen hos alla under-afdelningar af *Agaricus*, *Cantharellus*, *Boletus*, *Thelephora* och *Clavaria*, och tror, att den åtminstone finnes hos hela underordningen *Mycetes* Link. Äfven sporererna hafva en mera sammansatt byggnad än man vanl. antager. Förf. ämnar att utförligare afhandla denna upptäckt. — Fro-riep Notizen L. Bd. N:o 12. Octob. 1836 (N:o 1090).

Wein-
mann's
Hymeno-
et Gaste-
romycetes
in imperio
Rossico.

Det är tillförne omnämndt, att de Rysska Botanici bearbeta en Flora öfver Ryssland. Nyligen har Director Weinmann börjat utgifvandet deraf genom ett verk öfver de större Svamp-arterna ⁵⁾. Det är ett arbete af utmärkt vetenskapligt värde, i hvilket Hymenomyces och Gas-

⁵⁾ Hymeno- et Gasteromycetes hucusque in imperio Rossico observatos recensuit C. A. Weinmann. — Pars Prodromi Floræ Rossicæ. — Petropoli. 1836. 8:o pp. XXXVII, 676 & 5.

teromycetes afhandlas. Förf. har beskrifvit de af honom sjelf i nejden af Petersburg fundna arter äfvensom de, hvilka blifvit anmärkta annorstädes i Ryssland; han meddelar för hvarje art kännemärken, utförlig synonymie, beskrifning och uppgifter om växt-ställen. Af *Agaricus* bestämmas 447 arter, af *Polyporus* 57, af *Peziza* 163, o. s. v.

Uti W. Opatowski's Gradual-Afhandling om de till *Boletoidei* hörande Svamp-Släkten och arter afhandlas först de skillnader, hvilka utmärka *Boletoidei*, hvarvid anmärkes, att lamellerna hos *Agarici* bestå af ett tunnt lager af hud-substansen, med hvilken hymenium, som bekläder denna substans, är sammanvuxen, endast med undantag af *Ag. involutus* Batsch, hos hvilken lamellerna bestå af en dubbel tätt hopvuxen membran och äro åtskilda från hatten. Till *Boletoidei* hänföras släktena *Ruthea* Op.: *R. involuta* (*Ag. involutus* Batsch). 2 *Gyrodon* Op.: *G. sistotremoides* Op. (*Bol. sistotremoides* Fr.) och *G. volvatus* (*Bol. volvatus* Pers.). 3. *Boletus* L., af hvilket slägte 27 arter bestämmas samt flera andra ofullständigt beskrifna uppnämnas ifrån åtskilliga författare. *B. cavipes* Op. från Steyermark & *B. pulverulentus* Op. från Berlin äro nya och här afbildade arter ⁶⁾.

Opatowski's
Comment.
&c. de Familia Fun-
gor. bole-
toideorum.

⁶⁾ Commentatio historico-naturalis de Familia Fungorum Boletoideorum. Dissertatio inauguralis, quam &c. die 30 m. Jan. A. 1836 &c. publice defendet Auctor Guil. Opa-

Ehren-
berg's
Anmärk-
g om Tre-
mella me-
teorica
alba.

Prof. Ehrenberg förevisade den 19 Jan. 1836 i Berlinska Gesellschaft Naturforschender Freunde exemplar af *Tremella meteorica alba* Pers., som utvuxit ur kroppen af en död Groda och nu tydligen framställde sig såsom Alg ungefär 2 fot under vattnet på ett öppet ställe i en föröfrigt tillfrusen vatten-bassin, och ej, såsom den vanligen förekommer, växande på fuktigt gräs ute på marken under öppen luft. — Den 16 Febr. visade Ehrenberg åter för Sällskapet nya exemplar vuxna på fuktig mossa och på löf på marken efter utströdda delar af den under vattnet bildade form.

Lagger's
Förteck-
ning öfver
Svamp-
arter.

Lagger's Förteckning öfver de i nejden af Thun fundna Svampar innehåller jemnte uppgifter om växt-ställen äfven flerfaldiga iakttagelser hörande till Svamparnes Natural-Historia och beskrifningar af flera nya arter ⁷⁾).

Payen's
& Tur-
pin's Afh.
om Uredo
nivalis.

Payen har under sin resa i Italien undersökt beskaffenheten af de röda fläckar, hvilka finnas på den vackra italienska marmorn, som begagnas till bild-stoder ⁸⁾). Dessa fläckar uppkomma så väl hos friska

towski. — Cum Tab. lapidi incis. Bero-
lini. 8:o pp. 34. (dedic. et curric. vitæ).
(— Wiegmann's Archiv. 2:r Jahrg. 1:s
Heft. Ss. 1—34.).

⁷⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:r Bd. N:o 15.
ss. 225—240, N:o 16. ss. 245—256. N:o 17.
ss. 259—268.

⁸⁾ Comptes rendus hebdomadaires de Seances
de l'Acad. Roy. des Sciences d. 12 Dec. 1836.
Froriep's Notiz. 1836.

marmorblock som hos dem, hvilka redan länge varit bearbetade. De äro smärre Svamp-Arter, hvilka Turpin funnit vara *Uredo nivalis* Bauer, eller den under Capt. Parry's 1:sta resa till Nordpolen fundna svamp, som färgar snön röd. — Denna svamp-art kan dock, ehuru med besvär, bortskaffas ifrån stenen, men *Alysphaeria antiquitatis*, som färgar marmor-blocken svart, lär svårligen kunna borttagas. De röda fläckar, hvilka orsakas af jern-oxid, gripa djupare in i marmor-stenen och färga den samt skola ej eller kunna förstöras.

År 1835 framställde Dr Bassi ett ^{Balsamo's Afh. om Botrytis Bassiana.} arbete, i hvilket han omtalade, att han funnit smärre cryptogamiska Växter i insect-kroppar, hvilka af de förra förstördes⁹⁾. Den genom dessa Växter uppkomna sjukdom gifver Bassi namn af *Incrustering*. Af Bassi's theori har Prof. Balsamo lemnat en öfversigt, enligt hvilken denna *Incrustering* är en utveckling af en cryptogamisk växt, hvilken genom utifrån komna frön begynner utbilda sig i insectets kropp, till följe af denna tilltagande utbildning dödar insectet och sedan genom sina egna mogna frön på samma sätt angriper och dödar andra insecter.

Man hade redan länge anmärkt denna sjukdom hos silkes-maskarne i deras larf-

⁹⁾ Del mal del segno, calcinaccio o moscardino, malattia che affligge i bachi da seta. Del Dr Agost. Bassi. Lodi. 1835. — Balsamo i Bibl. Ital. T. 78. p. 246. och uti Linnaea X:r B:d (1835 & 36.). Sechstes Heft. Ss. 609—618.

och pupp-tillstånd och sett, att den i Lombardiet tillfogar silkes-odlingen anseelig skada. Så snart ett rött pigment visar sig under huden på Silkes-maskarne, hårdna de och dö.

Balsamo undersökte förhållandet noggrant och bestyrkte Bassi's uppgifter. Det är en parasitisk Växt hörande till *Mucedineæ* och en ny art af *Botrytis*, som Balsamo benämnt *B. Bassiana*. I början synes den bestå af långa enkla trådar, ifrån hvilka småningom utgå skiftvis stående grenar, som å nyo förgrena sig och innehålla groddkorn (sporula) i mängd.

Förf. sökte att utforska Växtens uppkomst-sätt och då han fuktade torrskade silkes-maskar, öfverdrogos dessa af ett *Mögel*, som visade sig vara *Hyphax bombycina*; sednare utvecklade sig på dessa puppor *Mucor Mucedo*, *Ascophora Mucedo* och *Oidium monilioides*; en enda gång utbildade sig en *Himantia*. — På döda Flugor, hvilka på samma sätt behandlades, uppkom först denna *Himantia*, hvarefter förruttnelsen inträffade. — Då Förf. lät groddkorn af *Botrytis Bassiana* falla på torrskade Flugor, utvecklade sig nämnde Växt och inom 36 timmar hade den mogna groddkorn. Några dagar derefter förruttnade Växten.

Huden hos de incrusterade pupporna befanns i normalt tillstånd, men inom densamma synes en rödaktig animalisk massa, hvilken Förf. kallar *pigment*, och som i mängd är uppfylld af små korn med fragmenter af animaliska trådar. Ut-

ur detta särskildt uttagna pigment utvecklade sig *Botrytis Bassiana*. — Förf. tror, att detta pigment är en under sjukdomens lopp och såsom närmaste följd af densamma urartad djur-materia, är ett innormalt alster af sjukdomen, och att detta ämne genom sjukdoms-processen, och kanhända genom den hos pupporna egna syra, utbildar sig till en kornig substans, som i anscende till sin plastiska kraft är tjenlig att blifva grodd-ämne till en egen *Mögel-art*. — Balsamo har sednare fattat den öfvertygelse, att pigmentet ursprungligen är en fett-väfnad, och Cesati tror, att in-crusteringen är en följd af en verklig polysarcie eller, om man så vill, af en plethora, hvarvid den ymniga pupp-syran förstör den ursprungliga organisationen, först den fällade och lösare celle-väfven och sedan de öfriga organerna, upplöser dessa till en nästan homogen massa och gör dem tjenliga att blifva bildningslager för den sedermera sig utvecklande *Botrytis Bassiana*. Han styrkes i denna åsigt deraf, att just de vackraste och festaste puppor äro underkastade in-crusterings-sjukdomen.

Förf. anmärker, att redan Goeze, Müller och Bory de S:t Vincent sett döda Infusions-Djur förvandlas till Växter, hvilket äfven Kützing iakttagit med *Enchilus pulvisculus*.

Unger har sökt bevisa, att Stoft-Svamparna, som finnas på lefvande Växter, orsakas genom den störda blandningen hos Växternas safter, hvilka vid sin stelning

erhålla organisations-kraft, och Förf. tror, att något sådant är lika möjligt hos Djuren. Den egna korniga beskaffenhet, som de förändrade Djur-ämnena antaga, kunde jemnlignas vid Växternas urartade safter. Unger, som antog, att detta tillstånd föreställde den första organisationsgraden, gaf de särskildta kornen släkt-namnet *Protomyces*. Af samma orsak tror Förf., att man kunde tillägga namnet *Protomyces Bombycis* åt de kulor, ifrån hvilka *Botrytis Bassiana* utvecklar sig hos de in-crusterade Silkes-maskarne.

Oestreichers
Diss. &c.
de Fungis
venenatis.
Uti det af E. Oestreicher utgifna arbete om de giftiga Svamparne meddelas en öfversigt af Svamparnes kemiska bestånds-delar, kännetecknen för de giftiga, deras verkningar och botnings-sättet emot de af dem uppkomna förgiftningar ¹⁰⁾.

Viviani
I Funghi
d'Italia.
Fasc. I-V.
Viviani i Genua har författat ett verk öfver Italiens Svamp-arter, särdeles de ätliga, giftiga eller misstänkta, med beskrifningar och förträffliga illuminerade figurer af desamma ¹⁾. Arbetet är utgifvet med understöd af Savoyiska Regeringen och kan anses såsom ett prakt-verk. Det utgöres af 5 Fasciklar. Texten är myc-

¹⁰⁾ Dissertatio inauguralis medica exhibens generalia de Fungis venenatis, quam &c. pro Doctoris Medicinæ Laurea etc. in Regia Scientiarum Universitate hungarica publicæ disquisitioni submittit Elias Oestreicher. Pestini. 8:o. pp. 16 (sine anno).

¹⁾ I Funghi d'Italia &c. dal Professore Domenico Viviani. — Fascicoli I—V. Genova. 1834. fol. C. Tab. L..

ket väl bearbetad och Förf. har, ehuru redan till åren, följt vetenskapens närvarande skick. Figurerna äro ritade af Förf. och mycket berömda, men man saknar vid dem en analytisk framställning af särskilda delar. Flera af Författarens nya arter lära dock böra anses såsom varieteter af redan kända.

Vittadini's verk öfver de ätbara ^{Vittadini's} Italienska Svamparna utgöres nu af tolf ^{ni Funghi &c.} Fasciklar, utkomna åren 1832—1835, och åtföljda af figurer öfver desamma ²⁾).

Af Krombholz's arbete öfver ätbara, ^{Krombholz's} skadliga och misstänkta Svampar äro 4:de ^{Abbildung-} och 5:te Häftena utgifna samt åtföljas af ^{gen &c. der} figurer af de beskrifna arterna ³⁾. Jag har ^{Schwämme. 4:s u. 5:s Heft.} ej sett detta verk.

Cordier's nya upplaga af dess verk ^{Cordier's} öfver Frankrikes ätliga och giftiga Svamp- ^{Histoire &c.} Arter ⁴⁾ äfvensom Dassier's och Nou- ^{des Champignons. Ed. séc.}

²⁾ Descrizione dei funghi mangerecci dell'Italia, del Dr Carlo Vittadini. Con tavole in rame e miniate. — Fasc. I—XII. — Milano. 1832—1835. — C. Tab. XLIV. — 4:o.

³⁾ Naturgetreue Abbildungen und Beschreibungen der essbaren, schädlichen und verdächtigen Schwämme. von J. V. Krombholz. 4:s & 5:s Heft. Prag. 1836. fol.

⁴⁾ Histoire et description des Champignons alimentaires et vénéneux, qui croissent sur le sol de la France, contenant: les caractères particuliers à chacune de ces Plantes, leur emploi dans les arts, la préparation culinaire des espèces alimentaires, les moyens de distinguer les espèces vénéneuses et de remédier aux accidens, qu'elles produisent &c. Par F. S. Cordier. — Nouvelle Édition. — Paris. 1836. 8:o (C. Tab. 11. color.).

Dassier & Noulet
Traité des
Champignons &c.
1re Livraison.
lets verk öfver de ätbara och giftiga Svampar, som förekomma dans le bassin sous-pyrénéen, äro för mig endast kända till deras titlar ⁵⁾).

Suhr's
Afh. om
Alger.
ALGÆ AQUATICÆ. — En af Capit. von Suhr framställd Afhandling om *Alger* meddelar beskrifningar på tyska språket och iakttagelser om desamma samt åtföljes af mycket vackra figurer ⁶⁾. De flesta arter äro nya och fundna utom Europa. Förf. anmärker vid släktet *Ptilota*, att äfven flera *Ceramieer* hafva *Ptilotæ* kännemärke: en stjelkad med klor omsluten capsel. Han tillägger, att den inre byggnaden och andra formen af frukt-bildningen afvika hos olika arter ifrån hvarandra, så att arterna framdeles bör fördelas i 2 afdelningar eller i 2 skilda släkten. Till första afdelningen hör *Ptilota plumosa* Agh med varieteter; den är Callithamnien-artadt ledad och har den andra frukt-formen i bara sphaceller antingen på topparne eller vid sidorna af de kammartade sido-grenarne. — 2:dra afdelningen har löfvet fint punkteradt såsom *Sphærococcus* Ag. och den andra frukt-formen på de uppdrifna små sido-bladen. Hit höra *Ptilota flaccida* Ag., *Pt. asplenioides* Ag., *Pt. pinnatifida* Suhr och sannolikt *Pt.*

⁵⁾ Traité des Champignons comestibles et vénéneux, qui croissent dans le bassin sous pyrénéen, avec figures coloriées. Par M. M. A. Dassier et J. B. Noulet. — Première Livraison. Toulouse et Paris. 1836. 8:o.

⁶⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:re B.d. N:o 22. Ss. 337—350. Tab. III. & IV.

densa Ag. — Förf. har på Tab. IV. gifvit figurer af formerna för de till dessa båda afdelningar hörande arter.

Thomson's afhandling "on the irish Algæ" är för mig endast känd till namnet; den finnes införd i Loudon's Magazine of Nat. Hist. 1836. p. 137 &c. Thomson on irish Algæ.

Uti Vallentin's Repertorium für Anatomie und Physiologie I:re Bd förekommer beskrifning af en ny Alg, kallad *Hygrocrocis intestinalis*, som är funnen växande på tarmcanalens slimhinna. Då jag ej sett detta verk, så kan jag ej här om lemna någon vidare underrättelse. Vallentin's Abh. om Hygrocrocis intestinalis.

Den af Corda författade afhandling om arterna af *Oscillatoria* i Carlsbads-hälsosvatten är införd i Almanach de Carlsbad de 1836 och särskildt aftryckt, men jag har ej haft tillfälle att se densamma⁷⁾. Corda sur les Oscillatoires de Carlsbad.

Welwitsch's monographie öfver Österrikiska arter af Alg-ordningen *Nostochineæ* är utgifven sidstledne år. Jag har ej sett densamma⁸⁾. Welwitsch Synopsis Nostochinearum Austriæ &c.

ALGÆ LICHENOSÆ. — Af Schærer's *Lichenum helveticorum Spicilegium* äro Sectio VI. & VII. utgifna⁹⁾. De innehålla slutet af supplementet till Sectio I & II, hvarigenom arbetet nu blifvit en Schærer's Lichenum helveticorum Spicilegium, Sectio VI & VII.

⁷⁾ Essai sur les Oscillatoires des Thermes de Carlsbad. Par M. Corda. — Prague. 1836. 12:o.

⁸⁾ Synopsis Nostochinearum Austriæ inferioris. Auctore F. Welwitsch. — Viennæ 1836.

⁹⁾ *Lichenum helveticorum Spicilegium*. Auctore Schærer. Sectio VI & VII.

Lichenes helveticus exsiccati. Fasc. XI & XII.

Lichenographie öfver Schweitz. För att minska olägenheten deraf, att flera nära förvandta släkten förekomma afhandlade i särskilda Häften, har Förf. vid slutet af det nu fullbordade Första Bandet bifogat en systematisk öfversigt af släkten, arter och afarter. Uti Andra Bandet skola Lichenes parmeliacei afhandlas. Af den hithörande exsiccata-samlingen äro XI:te och XII:te Fasciklarne af Lichenes helvetici exsiccati utgifna och upptaga N:ri 251—300. Ganska många sällsynta arter förekomma uti dessa sednast utgifna Fasciklar.

Esen-
beck d. ä.
& Flo-
tow's An-
märknin-
gar om
Lafvar.

Talrika iakttagelser om Lafvarnes Natural-Historia, särdeles om arter af *Calicium* och *Cladonia*, förekomma uti den berättelse om en resa till Riesengebirge, som blifvit verkställd af Prof. Nees v. Esenbeck d. ä. och af Herr v. Flotow, men utförligheten af dessa iakttagelser förhindra att här upptaga dem¹⁰⁾. För öfrigt finnas här äfven underrättelser om andra märkvärdigare Cryptogamer, fundna under denna resa.

Fée Aff.
om
Släktet
Paulia.

Det af Fée bestämda Laf-Släktet *Paulia* hör till afdelningen *Endocarpææ*. Dess art *P. pullata* är af Gaudichaud funnen på berg på ön Rawack¹⁾. — Förf. med-

¹⁰⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:r B.d. Beiblätter zur Flora. Ss. 1—60.

¹⁾ Linnæa. X:r B.d. 5:s Heft. ss. 466—472.

Histoire naturelle chimique et médicale du Lichen d'Islande. Par J. Renard. — Paris. 8:o.

Tijdschrift ter bevordering van nijverheid 1835. p. — : Over en nieuwen Lackmoes-mos

delar vid denna afhandling äfven allmänna anmärkningar om valet af kännetecken för Larfvarnes systematiska indelning i grupper, och fäster dervid mera vikt vid thallus än nyare Auctorer gjort.

MUSCI FRONDOSI. — Åtskilliga af ^{Hampe's} Hampe bestämda nya Moss-Släkten och ^{Aflig om nya Moss-Släkten.} arter äro äfven under året beskrifna, nämligen *Sporleidera Beyrichiana* ²⁾, *Notarisia capensis*, *virginica* och *italica* ³⁾ samt *Webera Beyrichiana* ⁴⁾.

Den af Dr de Notaris år 1836 ut- ^{de Notaris} gifna Mantissa Muscorum till Piemonts Flo- ^{ris Mantissa Muscor. ad Fl. Pedem.} ra upptager och bestämmer 90 Moss-arter, ibland hvilka 10 äro nya och funnda på Piemonts Alper ⁵⁾. — *Bryum platyloma* Schwægr., förut endast funnen på Madera och på Sardinien, är äfven upptäckt i Piemont. Förf. bearbetar nu en Italiensk Bryologie.

C. Schimper har äfven bestämt åtskilliga af Bertero i Chili upptäckta Moss- ^{c. Schimper Aflig om nya Moss-arter.} arter: 1. *Pottia macrocarpa* c. fig. 2. *Barbula flagellaris* c. fig. 3. *Neckera chilensis* c. fig. 4. *Pohlia clavata* c. fig. ⁶⁾.

(*Rocchella gracilis*) van het Eiland Bonaine, en deszelfs nuttigheid voor het fabrykwesen. Door A. H. van der Boon Mesch.

²⁾ Linnæa. X:r Bd. 3:s Hefst. Ss. 279 & 280.

³⁾ Ss. 379 & 380. ⁴⁾ Ss. 272.

⁵⁾ Mem. de l'Acad. Roy. des Sc. de Turin. T. XXXIX pp.

Mantissa Muscorum ad Floram Pedemontanam. Auctore J. de Notaris. M. D. — Taurini. Typogr. regia. 1836. 4:o.

⁶⁾ Ann. des Sc. Nat. T. VI. Sept. 1836. pp. 145—149. Tab. VIII—XI.

Esen-
beck's
Natur-
gesch. der
Europ. Le-
bermoose.
Hls Ben.

MUSCI HEPATICI. — Prof. Nees

v. Esenbeck d. ä. framställde sidstledne Andra Delen af sitt arbete öfver de europeiska Lefver-Mossorna⁷⁾. Detta med utmärkt kritik bearbetade verk är ett resultat dels af denne store Författares egna iakttagelser i naturen dels af undersökningar af exemplar ifrån mångfaldiga trakter af Tysklands särskildta länder. Uti denna Del fortsätter Förf. beskrifningarna af de egentliga arterna af *Jungermannia* och af några andra med desamma förvandta släkten samt lemnar tillägg till I:sta Delen af detta arbete, som ännu skall erhålla en III:dje Del, hvilken innehåller de återstående *Jungermanniae*, *Marchantiae* och *Ricciae*. — Det skulle föranleda till för stor utförlighet att här meddela utdrag ifrån detta arbete. Det eger dessutom ett så utmärkt värde och är af så mycken vikt för vetenskapen, att dess idkare ofelbart sjelfva taga en närmare kännedom om desamma.

Esen-
beck's
d. ä. &
Montag-
ne's Afh.
om nya

Nees v. Esenbeck d. ä. och Montagne hafva bestämt mångfaldiga nya arter *Jungermannia*, hvilka Montagne erhållit ifrån

⁷⁾ Erinnerungen aus dem Riesengebirge von Dr. C. G. Nees von Esenbeck. — Zweites Bändchen. — Berlin 1836. — Naturgeschichte der europäischen Lebermoose mit besonderer Beziehung auf Schlesien und die Oertlichkeiten des Riesengebirges. Von Chr. Gottfr. Nees von Esenbeck. — Zweites Bändchen. — Berlin. 1836. 8:o. pp. XII & 499.

ifrån olika länder ⁸⁾). Det skulle blifva för vidlyftigt att här uppnämna desamma. Författarne hafva antagit många ibland de släkten, hvilka i sednare tider blifvit bestämda af de arter, som man förut hänfört till *Jungermannia*. arter af
Jungermannia.

FILICES. — C. B. Presl's arbete, Presl
Tentamen
Pterido-
graphiæ
&c. Tentamen Pteridographiæ seu Genera Filicearum &c. utgafs sidstledne år i Prag ⁹⁾ — Jag har ej haft tillfälle att närmare erfara dess innehåll.

II. Schott har fortsatt sitt arbete öfver *Ormbunk-Slägtena*. III:de och IV:de Fasciklarna äro af detsamma utgifna ¹⁰⁾. Schott's
Genera
Filicum.
Fasc. III
& IV. För hvarje Växt-Slägte beskrifvas dess särskilda delar, hvarefter de hithörande arter uppräknas och förklaring lemnas af Tabellerna samt ibland äfven bifogas en eller annan anmärkning. — I dessa Häften afhandlas Slägtena *Lonchitis* L., *Meniscium* Schreb., *Hemionitis* Schott (*Acrostichum serratifolium*, *virens*, *diversifolium*, *flagelliferum*, m. fl.), hvarvid anmärkes, att *Acrostichum simplex*, *conforme*, *apodum*, *viscosum*, m. fl. bilda ett slägte *Elaphoglossum*, och att *Acrostichum peltatum*, *flabellatum*,

⁸⁾ Ann. des Sc. Nat. Sec. Sér. T. V. Janvier. 1836. pp. 52—64.

⁹⁾ Tentamen Pteridographiæ seu Genera Filicearum præsertim juxta venarum decursum et distributionem exposita. Auctore C. B. Presl. — Pragæ. 1836. 8:o. c. Tab. XII. (ex actis Reg. Bohem. Soc. Scient.).

¹⁰⁾ Genera Filicum. Auctore H. Schott. — Fasc. III & IV. — Viennæ. 1836.

foeniculaceum och *tripartitum* utgöra ett annat slägte, benämndt *Rhipidopteris* Sch. — *Marattia* Sm. — *Egenolphia* Schott (*Acrostichum viviparum* Hamilt.). — *Cochlidium* Kaulf. — *Monogramme* Schkuhr; emellan de stielkade capslerna hos detta slägte har Förf. funnit stielkade, klubbformiga kroppar, hvilka han benämner *pseudangia*. — *Aglaomorpha* Schott (*A. Meyeniana*). — *Tenitis* Sw., hos hvilket slägte Förf. äfven anmärkt de så kallade *pseudangia*, ehuru af annan form, och liknande aborterande capsler. — Figurerna af frörednings-delarna äro utmärkt väl och tydligt framställda.

Kunze's
Afhg om
de capska
Filices.

Ett arbete af stort värde är Kunze's afhandling om de Capska Filices ¹⁾. Förf. anmärker, att den Capska Florans nu kända Växt-arter uppgå till ett antal af långt öfver 8000, men att ibland dessa de hitintills beskrifna Cryptogamer ej äro talrika, ehuru i Herbarierna ganska många sådana finnas. Förf. har erhållit att beskrifva alla de af Ecklon och Zeiher samt af Drege på Cap upptäckta Cryptogamer; derjemnte har han granskat de capska arter, som befinnas i De Candolle's, Bory's, De Lessert, Lehmann's och Berlinska Muséernas Herbarier m. fl., så att han här bestämt 116 arter af Ormbunkar, ibland hvilka 29 äro nya. — Af Thunberg's arter äro 5 för honom mindre kända och

¹⁾ Linnæa. X:r Bd. 5:s Heft. Ss. 481-570: Acotyledonearum Africæ Australioris Recensio nova. Auctore G. Kunze. I. *Filices*.

af Schrader's 4; af de af Swartz bestämda är det endast *Lycopodium depressum* och *Pteris involuta*, hvilka han ej haft tillfälle att jemnföra. — Förf. anmärker i växtgeographiskt hänseende, att i Africa voro hitintills icke fundna släktena *Aneimia*, *Niphobolus*, *Allosorus*, *Cystopteris* och *Cyathea*, hvilka likväl nu af honom blifvit anförda såsom capska. På Cap förekomma flera europeiska och americanska arter än asiatiska och australianska. Af europeiska arter växa här *Polypodium vulgare*, *Asplenium Trichomanes*, *A. Adiantum nigrum*, *Cystopteris fragilis*, *Osmunda regalis*, *Lomaria Spicant* Desv. (*Blechnum boreale* Sw.), *Pteris Aquilina* L., *Aspidium spinulosum* Swz., m. fl.. Af Nord- och Syd-Americanska arter finnas här t. ex. *Asplenium ebeneum*, *Allosorus andromedæfolium*, *Pteris bicaurita*, m. fl..

För de nya arterna har Förf. meddelat kännetecken, men ej för de förut kända; för öfrigt lemnas för hvarje art synonymer, uppgifter om habitationer, om växt-platsernas höjd öfver hafvet, flersfaldiga anmärkningar och critiska jemnförelser emellan nära beslägtade arter. Vid slutet af hvarje släkte uppnämnas dess ofullständigt kända arter. — Af *Equisetum* anföres endast *E. elongatum* Desfont.. Denna art är äfven funnen på Sicilien af Balsamo Crivelli. — Af *Lycopodium* 8 arter. — Till *Asplenium lunulatum* Sw. hänföres *Aspl. falcatum* Thunb. Den är beslägtad med *A. regulare* Sw. och *A. erectum*. — Den af Kunze benämnda *Asp.*

Thunbergii är *Cænopteris auriculata* Thunb. Prodr. & Act. Petrop.; den är af Thunberg uteglömd i Fl. Cap. och äfven af Sprengel i Syst. Veg. — Förf. förenar släktet *Cænopteris* med *Asplenium* enligt R. Brown's & Link's exempel. — Till *Aspl. furcatum* L. hänföres enligt Schlechtendal äfven *A. præmorsum* Sw.z. — Med *Pteris cretica* L. förenas *P. serraria* Sw. & *pentaphylla* Willd. enligt Schlechtendal. — Till *Pt. pedata* L. hänföres *Pt. palmata* Willd.. — Förf. anmärker, att *Pt. cuspidata* Th., *Pt. tabularis* Thunb., *Pt. involuta* Sw., *Trichomanes incisum* Th. äro för honom okända. — Vid *Pt. biaurita* L. upptages *Pt. Plumieri* Willd. — Till *Pt. arguta* Vahl. hänföres *Pt. flabellulata* Th.. — Med *Pt. Calomelanos* Sw. förenas *Pt. hastata* Th. (excl. syn.). — *Adiantum capense* Thunb. Prodr. bör qvarblifva i detta släkte; det är *Cheilanthes capensis* Sw.z. Till *Cheilanthes auriculata* Link. hänföres *Pteris auriculata* Sw. och *Pteris confluens* Thunb. prodr. med?. — *Ch. hastata* Kunze (*Pteris hastata* Sw., *Pt. auriculata* Thunb., *Pt. adiantoides* Willd. enl. Schlechtendal). — *Ch. hirta* δ . *parviloba* (*Ch. parviloba* Sw.z.). — *Aspidium Thelypteris* Sw. β . *squamigerum* Schlecht.; hit föres *Pol. tottum* Thunb.? (*A. parasiticum* Link.). — Vid *Asp. pungens* Kaulf. tviflar Förf., om det af Schlechtendal (Adumbrat. Pl.) hit hänförda synonym ifrån Thunberg's Prodr. & Flora verkligen bör hitföras. — Vid *Hemitelia capensis* anmärkes, att *Polypodium capense* L. &

Thunb. (*Asp. capense* Sw.z.) verkligen bör hitföras. Drège frågar: "an *Trichomanes? incisum* Thunb. parasita s. pars *Hemitelia capensis?* —

Slutligen bifogas en öfversigt af Cap-ska Ormbunkarnas växt-ställen.

De af Presl beskrifna 2:ne böhmiska arter af *Asplenium* äro 1:o *A. lepidum* Pr., som skiljer sig ifrån *A. Ruta muraria* divisione frondis simpliciore, pinnarum pinnularumque figura, lobis dentibusque, pilis glandulosis. — 2:o *Aspl. multicaule* Pr. ²⁾.

Presl's
Afh. om
nya
Asplenii
arter

Enligt Prof. v. Schlechtendal's utförligt bearbetade monographie öfver *Equisetum pratense* Ehrh. är det fullkomligt upplyst, att *Equ. umbrosum* Meyer, Willd. Enum. Pl. Horti Berol. är samma art ³⁾. Förf. granskar uppgifterna i de arbeten, hvilka afhandlat denna art under dessa olika namn, och då det af Ehrhart redan år 1788 (Beitr. III:r S. 77.) gifna namn är äldst, så bör detta företrädesvis begagnas. — Förf. upplyser, att *Equ. pratense* Schlecht. Fl. Berol. är endast en form af *Equ. palustre* och frågar, om ej den *Equ. umbrosum*, som Fries erhållit af

Schlechtendal's
Afh. om
Equisetum pratense
Ehrh.

²⁾ Beschreibungen zweier neuen böhmischen Arten der Gattung *Asplenium* von J. K. B. Presl. Prag 1836. (Ex Actis reg. boh. Soc. Scient.).

Jardine's, Selby's & Johnston's Magaz. of Zoologie and Botany. N:o II. p. 333 &c.: Observations on the germination of Ferns.

³⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:r Bd. N:o 18. Ss. 273—286.

Læstadius ifrån Lappland kan vara samma form, som säges närma sig "*facie ad Equ. arvense allinitate ad Equ. palustre.*" — Sprengel har i Fl. Halens. antagit såsom *Eq. pratense* en annan art, nämligen *Equ. elongatum* Desfont., Willd., hvilken äfven finnes vid Berlin, och som troligen förekommer på många andra ställen, men blifvit förblandad; den har långa fruktbärande grenar såsom *Equ. palustre polystachyum*. — Enligt underrättelser ifrån Nolte så höra äfven följande synonymer till *Equ. pratense*: 1:o *Equ. arvense* Var. β . Fl. Dan. Fasc. 33. p. 5. tab. 1942 (af år 1829), afbildad efter grönländska exemplar. 2:o *Eq. Drummondii* Hooker Brit. Fl. p. 454., hvarest genom skrif-fel står: "sterile stem without branches" i stället för fertile stem &c..

Hvad den geographiska utbredningen af *Equ. pratense* angår, så bör denna art anses såsom en nordligare Växt, funnen på Grönland, i Scottland, Lappland, Sverige, Norra Tyskland, Preussen, på norra sidan af Alpernas bergskedja och på Pyrenæerna.

Hampe's
Afh. om
Equ. pra-
tense.

Hampe har äfven meddelat upplysningar om *Equ. pratense* Ehrh.⁴⁾. Han anmärker, att den af Hoffmann gifna figur af *Equ. pratense* är tagen efter Ehrhartska exemplar, och att i Ehrhart's Herbarium, som nu eges af Hof-Rådet Meyer i Göttingen, finnas aldeles lika exemplar med det af Hoffmann afbildade.

4) Regenb. bot. Zeit. 1836. 1:r Bd. N:o 17. Ss. 268—270.

de. — Ehrhart fann växten först i Furstendömet Blankenburg vid Stiege, och såg då äldre exemplar, hos hvilka tre små-grenar voro utbildade på fruktbärande exemplar, hvilka ännu egde frukt-axen qvar. Han erinrar derom, att man finner frukten qvar blott på ännu grenlösa stjekar, och att det beror af väderlekens och af växt-ställets beskaffenhet, om små-grenarna utveckla sig, innan axen affalla. Han anmärker, att Ehrhart säger ganska characteristiskt "Affine *Equ. arvensi*, sed fructificationem in fronde ramosa habet." Förf. påminner för öfrigt, att i artmärket bör tilläggas: "fronde fructifera monostachya initio nuda — demum ramosa &c..

Montagne fortsätter sina beskrifningar öfver de i Frankrike upptäckta Cryptogamer, särdeles Laf-Arter och Svampar. Flera afhandlingar öfver desamma äro införda i de sednaste Tomerna af Annales des Sc. Nat. och de nya arterna äro äfven derstädes afbildade ⁵⁾.

Duby's afhandling om nya Cryptogamer ifrån Bahia är äfven intagen i Ann. des Sc. Nat. Dessa Cryptogamer äro ar- ^{Duby's Afh:ng om nya Cryptogamer.}

⁵⁾ Ann. des Sc. Nat. T. V. Mai. pp. 280—290. — Juin. pp. 337—348. Tab. XII & XIII. — T. VI. Juillet. pp. 28—36 c. Tab. — Dec. 1836. pp. 321—339. Tab. XVIII.

ter af *Weissia*, *Gymnostomum*, *Sphæria* och *Erineum*, hvilka blifvit fundna af Salzmann⁶⁾.

Äfven Desmazières har beskrifvit
Desma-
zières
Afl. om
Cryptoga-
mer. åtskilliga af de cryptogamiska Växter, hvil-
 ka blifvit upptagna i XIV:de—XXII:dra
 Fasciklarna af Exsiccata-Samlingen Plantes
 Cryptogames de France^{7 & 8)}.

Monocotyledoneæ.

Hoppe's
&
Sturm's
Caricolo-
gia ger-
manica. CYPERACEÆ. — Hoppe och Sturm
 hafva till ett särskildt arbete förenat de i
 7 Häften af Sturm's Deutschlands Flora
 framställda beskrifningar och figurer af de
 tyska arterna af *Carex*, hvarigenom man
 erhållit ett interessant verk för bestäm-
 mandet af dessa arter, hvilka här uppgå
 till ett antal af 112, ibland hvilka följande
 äro nya och fundna i fjell-trakter samt
 för första gången afbildade: *C. Gaudiniana*,
stolonifera, *aterrima*, *membranacea*,
erythrostachys och *claviformis*⁹⁾.

⁶⁾ Mem. de la Soc. de Phys. & d'Hist. Nat. de Genève. T. VII p. —. — Ann. des. Sc. Nat. N. Ser. T. V. Avril. pp. 253—256.

^{7 & 8)} Ann. des. Sc. Nat. N. Sér. T. VI. Oct. 1836. pp. 242—247.

⁹⁾ Caricologia germanica, oder Beschreibungen und Abbildungen aller in Deutschland wildwachsenden Seggen. Zum bequemen Gebrauch auf botanischen Excursionen, zur erleichterten Bestimmung der Arten und zur systematischen Anordnung derselben in Herbarien. Von Dir. Dav. Heinr. Hoppe und Jac. Sturm. — Nürnberg.

GRAMINEÆ. — Den af Trinius ^{Trinii} ^{Afsl: g om} ^{Paniceæ.} lemnade öfversigt af de till *Paniceæ* hörande släkten och arter utgör en större monographie och är införd i Petersburgska Wet:s Acad:s Handlingar (1834) ¹⁰).

Förf. meddelar först en öfversigt af *Gräsens* byggnad, hvilken äfven genom figurer här upplyses. Derefter följa anmärkningar om *Paniceæ* och deras indelning samt en tabellarisk öfversigt af släktena med deras skiljemärken. Dessa släkten indelas efter *Spicularum* beskaffenhet: I. *Spiculæ Dioecæ*. II. *Sp. Monoecæ*. III. *Sp. Hermaphroditæ s. Pseuduniifloræ*. IV. *Sp. Hemilogamæ vel hemigamæ* ¹⁾).

Sedermera afhandlas Släktena monographiskt med essentiella och utförliga Släktmärken. För arterna anföras kännetecken, synonymer, beskrifningar och flerfaldiga iakttagelser samt korrta uppgifter om deras växt-platser.

¹⁰) Mém. de L'Ac. Imp. des Sc. de S:t Petersb.. VI:me Série. Sciences math. phys. & nat. T. III. Sec. Partie: Sciences nat. T. I. 2:me & 3:me Livrais. (1834). pp. 89—355. (C. Tab. I.): *Panicearum Genera retractavit Speciebusque compluribus illustravit C. B. Trinius.*

¹⁾ I. *Spiculæ Dioecæ: Spinifex.*

II. *Sp. Monoecæ: Pariana, Pharus, Olyra, Luziola, Caryochloa.*

III. *Sp. Hermaphroditæ s. Pseuduniifloræ: Milium, Urachne, Paspalum, Reimaria, Lappago.*

IV. *Sp. Hemilogamæ vel Hemigamæ: Cenchrus, Pennisetum, Xerochloa, Thouarea, Trachys, Stenolaphrum, Panicum, Arundinella, Tristachya.*

Då de flesta af dessa arter tillhöra för oss främmande verlds-delar, så kunna utdrag ur denna monographie ej hafva något enskildt interesse för Svenska Botanister, ehuru arbetet för Växt-Systemet eger ett stort värde.

Af *Spinifex* L. bestämmas här 2 arter; af *Pariana* Aubl. 4; af *Pharus* 4; *Olyra* 12; *Caryochloa* Trin. 1; af *Milium* 5. — *Milium effusum* L. förekommer i Europa, på östra Caucasus, på Altaiska Fjellen, på Camtschatka och i Canada. — *Urachne* Trin. 12 arter. — *Paspalum* 81. — *Reimaria* Flügg. 2. — *Lappago* Schreb. 1. — *Cenchrus* Linn. 5. — *Pennisetum* Rich. 14. — *Xerochloa* Br. 1. — *Thouarea* Pers. 1. — *Trachys* Pers. 1. — *Stenotaphrum* Trin. 2.

Af *Panicum* bestämmas 255 arter, hvilkas geographiska utbredning är följande:

Tropiska arter 217.	{ Westerns eller Americas: 144 arter. Österns (inberäknade Öarne i Stilla Havet): 73. (Ifrån Goda Hopps-Udden endast 4).
Utanför Tropikerna växande arter 38.	{ Norra America 24. Södra Europa och Södra Asien 5. Norra Europa och S. Asien 9. (ibland hvilka 3 (<i>Echinochloa</i> 1 och <i>Setaria</i> 2) allt intill 60:de Norra Latitudsgraden) 2).

²⁾ *Panici-arternas* blommor beskrifvas i allmänhet sålunda: Spiculæ bifloræ (ubi gluma

Släktet *Panicum* indelas i 12 afdelningar, hvilka i andra skrifter äro såsom Släkten upptagna: *Cabrera*, *Digitaria*, *Urochloa*, *Orthopogon*, *Echinochloa*, *Setaria*, *Harpostachys*, *Brachiaria*, *Virgaria*, *Mitlaria*, *Ichnanthus*, *Isachne*.

Under *Panicum sanguinale*, *Burmanni* Retz., *sylvaticum* Lamarck, *colonum*, *crus galli*, *glaucum*, *italicum* & *pubescens* Mich. förenas, såsom varieteter, mångfaldiga växt-former, hvilka hitintills varit ansedda för arter. — Såsom *Panicum sanguinale* Linn. antages *Syntherisma vulgare* Schrad. och vid varieteten β . *spiculis ciliatis* upptages *S. ciliare* Schrad. — Vid *Panicum glabrum* Gaud. anföras *Syntherisma glabrum* Schrad. och *Digitaria humifusa* Pers.. — *Panicum chinense* Trin. såss i China såsom Sädes-slag. Vid *P. fuscum* Sw. anføres såsom var. β . *Pan. fasciculatum* Sw.z. — Vid *P. brevifolium* L. upptages *P. trichoides* Sw.z & Esenb. samt *P. capillaceum* Lamarck med fråge-tecken. — *Arundinella* Radd. har 6 arter och *Tristachya* Esenb. 3.

inferior obsoleta, nonnunquam pseudo-unifloræ). — *Flosculus inferior* sessilis 1—2-valvis masculus vel neuter (rarissime subhermaphroditus vel, in *Isachnes* speciebus nonnullis, seminiferus): valvula inferior 3—5-nervis, mutica vel, rarius, setigera; valvula superior, si adest, tenerior, binervis, plerumque inferiore brevior. — *Flosculus superior* bivalvis & flosculo incompleto haud raro brevior: valvula inferior convexa superiorem planiorem marginibus obvolvens, mutica, l. (rarissime) breviscaudata, aut apice, tum obtuso, brevissime aciculata.

Tausch's
Aflh. om
arter af
Saccha-
rum.

J. F. Tausch har bestämt 4 arter af *Saccharum*, hvilka Sieber sandlat i Ægypten och af hvilka han i särskildta exemplar af sitt Herbarium *Floræ ægyptiacæ* åtminstone utdelat 3 arter med namn af *S. ægyptiacum*³⁾. — Dessa äro 1. *Saccharum spontaneum* Linn. Rheed. Mal. XII. t. 46. — Härvid anmärker Tausch, att *S. spontaneum* Beauv. Fl. d'Oware &c. II. t. 103. kan, i anseende till sin "panicula effusa" och "folia plana," ej hitföras, utan utgör en egen art, som Tausch benämner *S. Palisotii*, och för hvilken han meddelar artmärke. Han har likväl endast enligt anförda figur bestämt densamma. — 2. *S. ægyptiacum* Willd.. — 3. *S. caducum* Tausch. — 4. *S. speciosissimum* Tausch.

Förf. erinrar derom, att artmärket för *S. officinarum* L. i Kunth's *Agrostographie* antyder en art af *Imperata*, hvilket likväl emotsäges vid granskning af det på Martinique odlade *G. officinarum*, af hvilket Sieber hemfört exemplar. Förf. lemna derföre ett förbättradt artmärke för *S. officinarum*.

Tausch's
Aflh: g om
arter af
Aristida.

J. F. Tausch meddelade anmärkning om åtskilliga arter af *Aristida*⁴⁾.

Han omnämner, att Sieber ifrån Ægypten hemförde 4 arter af *Aristida*,

³⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 2:r B.d. N:o 33. Ss. 526—528.

⁴⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 2:r B.d. N:o 32. Ss. 505—508.

hvilka han i sitt Herbarium Floræ ægyptiacæ förväxlade med namn af *Ar. plumosa* L., och af hvilka redan 2 äro upptagna i Kunth's Agrostographie, men de derstädes ifrån Trinii arbeten anförda artmärken synas äfven antyda någon förväxling af dessa Sieberska arter, och äfven Forskåhl synes hafva åtminstone förblandat 2 under sin *Ar. tomentosa*. — De här bestämda arter äro: 1. *A. plumosa* Linn. Sieb. Herb. Fl. Æg. (max. parte) (*A. tomentosa* Forsk. Descr. 25 (partim)). — 2. *Ar. brachypoda* Tausch. — 3. *Ar. Forskåhlîi* Tausch (*A. tomentosa* Forsk. Descr. 25 (partim)). — 4. *A. ciliata* Desfont., Delile Ægypt. 31. t. 13. f. 3. opt. (*A. lanata* Beauv. Agr. t. 8. f. 10.).

Förf. anmärker derjemte, att *Ar. canariensis* Willd., som ofta odlas i Trädgårdar, är samma art med *Ar. cærulescens* Desf. Atl. I. t. 21. f. 2., men *Ar. divaricata* Jacq. Ecl. I. t. 6, hvilken af Kunth i dess Agrostographie orätt hänföres till den förre, är en mycket skild art, hvilken Tausch benämner *Ar. Jacquiniæ*, och för hvilken han meddelade artmärke.

Af Trinii verk öfver Gräs-Arterna äro XXIX:de och XXX:de Fasciklarna utgifna ⁵⁾. — Jag känner ej detta arbete.

Af Kunth's verk Distribution méthodique de la Famille des Graminées hafva Franska Journalerna anmält 30:de Häf-

Trinii
Species
Grami-
num, Fasc.
XXIX &
XXX.
Kunth
Distribu-
tion mé-

⁵⁾ Species Graminum iconibus et descriptionibus illustravit C. B. Trinius. — Fasc. XXIX & XXX. C. Tab. lithogr. — Petropoli 1835. -

thod. des Graminées. Livrais. I—XXX. — ta arbete.

Trinius har i en utförligare afhandling framställt Supplementer till de förut af honom meddelade afhandlingar om Gräsen ⁷⁾.

Förf. lemnar först en systematisk öfversigt af *Avenaceæ* och kännetecknen för dess släkten (*Eriachne*, *Deschampsia*, *Trisetum*, *Aira*, *Gaudinia*, *Avena* och *Danthonia*).

Derefter afhandlar Förf. Släktena och deras arter; först lemnas ett essentient och sedan ett utförligt släkt-märke. Vid arterna förekomma för de mindre bekanta kännetecken, synonymer och beskrifningar samt korrta uppgifter om deras växt-ställen; för mera kända arter upptagas blott ett synonym och några märkvärdigare iakttagelser, växt-ställen o. s. v..

Deschampsia cæspitosa Beauv. (*Aira cæspitosa* L.) uppställles på följande sätt: a) arista glumas æquante (*Aira cæspitosa* L.). b) arista glumis longiori (*Aira discolor* Thuill., *A. uliginosa* Weihe (foliis te-

⁶⁾ Distribution méthodique de la Famille des Graminées. Par Charles Sigism. Kunth. — &c. Livraisons I—XXX. — à Paris 1834—1836.

⁷⁾ Mém. de l'Ac. Imp. des Sc. de S:t Petersb. VI:me Série. Sciences math., phys. & nat. T. IV. Séc. Partie: Sciences nat. T. II. (1836). 1:re Livrais. pp. 1—107: Graminum in hisce Actis a se editorum generibus ac speciebus supplementa addit C. B. Trinius.

nuissimis); * eadem longiflora, gluma inferiore flosculo suo longiori (*Aira botnica* Wahlenb. Fl. Lapp., Trin. Icon. Gram. XXXV. t. 255.). "Præterea occurrit spiculis 3-4-floris-brevifolia (*A. brevifolia* Bieb.). — Arista e media valvula (*Desch. brevifolia* Brown Melv., *Aira arctica* Trin. Icon. Gram. XXII). — "Nec nisi varietatem æstimamus *Airam alpinam* L., Trin. Ic. Gr. XXII. Tab. 254. *Desch. alp. et lævigatam* R. & S. Syst. Veg." — *D. flexuosa* Trin. (*Aira flexuosa* L.) föres äfven till detta slägte.

Uti *Trisetum* upptagas i dess första afdelning a. gluma inferiori superiore angustiori: *T. flavescens*, *alpestre*, *distichophyllum*, *neglectum*, *parviflorum*, *Loeflingianum* &c. — Till andra afdelningen b) glumis æquilatis höra: *T. subspicatum* Beauv. (*Avena subspicata* Link., *Aira subspicata* L.), *ovatum* Pers., *nitidum* Pers., *pumilum*, *Trisetaria* R. & Sch. &c. — Till *Aira* hänföras *A. Tenorii* Guss., *atropurpurea* Wbg., *caryophyllæa* L., *præcox* L., *canescens* L. & β . *articulata* (*A. articulata* Desf.) m. fl..

Uti slägtet *Avena* upptagas *A. brevis* Roth., *sativa* L.: α . panicula æquali, patente (*A. sativa* L. med varieteter). β . panicula contracta, secunda (*Av. orientalis* Schreb.). — *Av. nuda* L., *fatua* L., *sterilis* L., *hirsuta* Roth., *pilosa* Bieb., *strigosa* Schreb., *sempervirens* Vill., *pratensis* L. Sp. Pl. ed. I. β . Var. alpina, minor, spiculis spadiceo-fuscescentibus (*Av. versicolor* Vill.). — γ . Var. (vegeta) *latifolia*

pluriflora (*Av. planiculmis* Schrad.). — — *Av. pubescens* L. Sp. Pl. Ed. 2. — — *clatior* L. (*Arrhenatherum avenaceum* Beauv.); * radice tuberosa (*Av. bulbosa* Willd., *Arrh. bulbosum* Link.) — *Glyceria* bibehålles. — Till *Poa* hänföres *P. procumbens* L., *arenaria* med var. (*Festuca thalassica* Kunth, *Hydrochloa maritima* Hart.). — Vid *Zea Mays* L. anføres Paraguay och Chili såsom dess hemland. — Mångfaldiga nya arter äro här beskrifna. — Författarens grunder för bestämningar äro ofta svåra att inse, såsom då han t. ex. förenar *Avena planiculmis* med *Av. pratensis*, m. fl..

Trinii
Afhg om
nya arter
af Bam-
busaceæ.

Trinius har bestämt flera till *Bambusaceæ* hörande nya arter: *Chusquea capituliflora* och *pinifolia*, båda ifrån Brasilien samt lemnat en monographie af släktets öfriga arter. — *Arundinaria spathiflora* och *interrupta* ifrån Nepal och *distans* ifrån Brasilien, hvarjemnte Förf. meddelar en monographie af de öfriga arterna af *Arundinaria*. — *Bambusa virgata*, *capitata* och *barbata*, alla tre ifrån Brasilien ⁸⁾.

Un-

⁸⁾ Mém. de l'Ac. Imp. des Sc. de St Petersb. VI:eme Sér. Sc. math., phys. & nat. T. III. Sec. partie: Sc. Nat. T. I. 6:me Livrais. (1835). pp. 613—629: *Bambusaceas quasdam novas descripsit C. B. Trinius.*

Nouvelles considerations sur la construction de la fleur des Graminées. Par C. B. Trinius. Bullet. Scientif. publié par l'Acad. imperiale des Sciences de St Petersburg. T. I. N:o 3.

Under de sidst förflutna åren hafva ifrån Norra America till Europa frön inkommit af *Gama-Gräset*, *Tripsacum dactyloides* Linn., hvilket i sitt hemland prisas såsom ett förträffligt, mycket gifvande foder-gräs, som i de Förenade Staterna börjat att odlas, och Dr Hardiman i Missouri har lemnat uppgift om en nästan otrolig hö-skörd af detsamma; under Juli månad har det vuxit nära $2\frac{3}{4}$:s aln; det skördas hvar 4:de vecka och trifves så väl i sandig som i lehm-artad jord. Fröna fordra en ovanligt lång tid, innan de gro, ofta 14 månader och derutöfver, men om de såss i varm och fuktig jord, så gro de vanligen 2 månader tidigare.

Anm:gar
om *Tripsacum*
dactyloides L.

Detta Gräs synes ej uthärda klimatet i Norra Europa. Vid Berlin förfryser det ofta, om det ej skyddas af snö eller af annan betäckning under vintern, enligt Director Otto's underrättelse härom⁹⁾. I England skall det växa frodigt, men uppskjuoter om våren sednare än andra Gräsarter, äfven som det blommar först emot hösten, och fröna hafva hitintills ej kunnat mogna derstädes. I Sveriges medlersta och norra Provincer kan man således ej odla det på kall jord. För öfrigt kan anmärkas, att som det är ett mycket styft och stelt gräs, så bör det visserligen afslåss i yngre

⁹⁾ Loudon's Gardener's Magazine. Mai 1836. p. 671. Allg. GartenZeit. 1836. N:o 40. s. 316, hvarest Hr Edw. Otto om detta Gräs lemnat utdrag af afhandlingar ifrån Engelska Journaler.

tillstånd; emedan det i äldre tillstånd svårligen kan vara begärligt för kreaturen. Det har sitt namn *Gama-gräs* efter en Spanior Gama, som först odlade det i Mexico. Det har redan i England varit känt sedan 1640.

Krause's

Abbild. n.

Beschreib.

aller &c.

Getreide-

Arten.

Heft. I.

III & IV.

Af Krause's förträffliga verk öfver *Sädes-arterna* (Cerealia) är 2:dra Häftet redan tillförne omnämndt.

Det Första Häftet, som sednare utkommit, innehåller utförliga beskrifningar och illuminerade figurer af 21 Varieteter af *Triticum vulgare*¹⁰⁾.

Det Tredje Häftet framställer beskrifningar och figurer af 12 varieteter af *Triticum durum*, hvilken art af Tyskarne benämnes *Bartweizen*. Förf. tror, att denna Hvete-Art kan odlas i Tyskland, och att det är en fördom, då man der anser, att sådd af densamma blott med fördel kan verkställas i varmare climater. *Triticum durum* är en mycket gifvande Hvete-Art, som lemnar ett utmärkt fint mjöl.

Det 4:de Häftet innehåller *Triticum polonicum* med 4 varieteter, afbildade på

¹⁰⁾ Abbildung und Beschreibung aller bis jetzt bekannten Getreidearten mit Angabe ihrer Cultur und Nutzen in Acht Heften. Zur Förderung der wissenschaftlichen Kenntniss, Gleichförmigkeit des Systems und der Benennungen dieser ersten Ökonomischen Gewächse unternommen von Joh. Wilh. Krause und die Originalzeichnungen nach der Natur gefertigt von Dir Ernst Schenk. — 1:s Heft. — Mit 6 Taf. — Leipzig. 1835. — fol. — 3:s Heft. Leipzig. 1836. fol. — 4:s Heft. Leipzig. 1836. fol.

2:ne Tabeller och *Triticum Spelta* med 6 varieteter, afbildade på 4 Tabeller.

Detta verk upptager arternas skiljemärken, beskrifningar, synonymer, namn i olika Länder, odlings-sätt samt mer eller mindre gagn i Hushållningen. Förf. har, vid sina bestämningar det egna, att han t. ex. indelar *Triticum* i 7 Familjer, hvilka han benämner *T. vulgare*, *turgidum*, *durum*, *polonicum* &c., dessa åter i flera arter, om hvilka han försäkrar, att de vid odling bibehålla sig. Han anser således såsom skilda arter t. ex. de varieteter, hvilka ega eller sakna borst.

Förf. har odlat 90 Sädes-arter och varieteter och han försäljer samlingar af torrkade ax af dessa för 5 Thlr preuss. äfvensom han säljer frö-samlingar för 4 Thlr preuss..

Uti hvarje Häfte förekomma sex Tabeller, och på hvarje Tabell äro många varieteters ax i naturlig storlek afbildade.

Med 5:te Häftet slutas afhandlingen af arterna af *Triticum*.

RESTIACEÆ. — Bongard's fortsättning af sin monographie öfver de brasilianska arterna af *Eriocaulon* innehåller utförliga beskrifningar och vackra figurer af 7 arter ¹⁾: *E. bahiense*, *rigidum*, *tube-*

Bongard's
Monogr.
öfver bras.
sil. arter
af *Eriocaulon*.
2:dra
Stycket.

¹⁾ Mém. de l'Ac. Imp. des Sc. de S:t Petersbourg. VI:me Sér. Sciences math. phys. & nat. T. III. Sec. Partie: Sciences Nat. T. I. 6:me Livrais. (1835) pp. 545—560. Tab. XX XXVII: Essai monographique sur les espèces d'*Eriocaulon* du Brésil. Par M:re Bongard. — Suite II:ème.

rosum, melaleucum, curvisolium, glareosum, gramineum och elichrysoides.

COLCHICACEÆ. — J. C. Hauser's
 Hauser
 de Colchi- monographie öfver *Colchicum autumnale*
 zo autum-
 nali, afhandlar i 1:sta Cap. Växtens botaniska
 beskrifning; i 2:dra Cap. lemnas uppgifter
 om Växtens kemiska beståndsdelar; i
 3:dje Cap. anföras dess bruk och nytta; i
 4:de Cap. omtalas dess præparater och de
 doses, i hvilka de gifvas ²⁾).

LILIACEÆ. — Den af Hof-Rådet
 Krey- Krey sig författade afhandling om odlings-
 sig's Afl. sätten för de varmare Ländernas *Lilje-*
 om Lilje-
 Växters
 odling. *Växter* innehåller många underrättelser,
 hörande till dessa Växters Natural-Historia,
 och Förf. har framställt sina anmärk-
 ningar på ett lärorikt sätt både för Bota-
 nister och för egentliga Idkare af Träd-
 gårds-Skötseln ³⁾).

BROMELIACEÆ. — Hrr Fr. Otto
 Otto's & Dietrich hafva beskrifvit ett
 & Dietrich's
 Afl. om
 Cryptan- nytt hit hörande slägte, benämndt *Crypt-*
 thus, anthus, hvars blomknippen sitta i blad-
 slidorna, mest så djupt insänkta, att en-

²⁾ De *Colchico autumnali*. Dissertatio inauguralis, quam in Universitate litt. Turicensi etc. d. XXVII Aprilis A. MDCCCXXXV. publice defensurus est Auctor Joann. Casp. Hauser. — Turici. — 8:o. pp. 13.

³⁾ Allg. Gartenzeitung 1836. N:ri 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 & 31: Ueber die Cultur der lilienartigen Zwiebel- und Pracht-Gewächse, welche zu der natürlichen Familie der Amaryllideen gehören. Vom Hrn Dr Friedr. Ludw. Krey sig.
 Denna afhandling är äfven särskildt utgifven ifrån trycket.

dast topparna gå utöfver blad-slidorna ⁴⁾. Arterna äro 1. *Cr. bromelioides* O. & D., en vacker art, som sannolikt är parasitisk; till utseende liknar den de mindre *Bromeliæ*-arterna; förökes genom de vid basen af rot-stammen sig bildande groddar, likasom andra *Bromeliaceer*. 2. *Cr. undulatus* O. & D. (*Tillandsia acaulis* Lindl. bot. Regist. t. 1157). — 3. *Cr. discolor* O. & D. (*Bromelia pumila* Hortul.). Alla dessa arter växa vilda i Brasilien.

ORCHIDEÆ. — Fjerde Delen af Lindley's monographie öfver denna Växt-Familj innehåller beskrifningen af *Ophrydeæ* ⁵⁾. Lindley's Genera & Species of Orchideous Plants. P. IV.

Förf. meddelar först en korrt systematisk öfversigt af släktena ⁶⁾ och af deras

⁴⁾ Allg. GartenZeit. 4:r Jahrg. 1836. N:o 38. pp. 297—299.

⁵⁾ The Genera and Species of Orchideous Plants. By John Lindley. — Part. IV. *Ophrydeæ*. London. 1835. 8:o. pp. 257—335. & p. tit. 2.

⁶⁾ *Ophrydeæ*:

A. Antheræ loculi paralleli, basi nullo modo elongati vel divaricati.

✠ Glandulæ cucullo stigmatis inclusæ.

Aceras, Orchis, Nigritella, Anacamptis, Scirapias, Ophrys.

✠ ✠ Glandulæ nudæ, aut seminudæ.

Gymnadenia, Monadenia, Scopolaria.

B. Antheræ loculi sejuncti, basi divergentes, sæpe elongati.

✠ Glandulæ cucullis stigmatis inclusæ.

Hemiplia, Holothrix, Glossaspis, Perularia, Bartholina.

✠ ✠ Glandulæ nudæ.

Disperis, Saccidium, Disa, Repandra, Monotris, Corycium, Pterygodium, Satyrium,

kännetecken, hvarefter särskilda släkten afhandlas med essentiella kännemärken och allmänna anmärkningar om desamma; för arterna lemnas känne-tecken, uppgifter om habitationer och för somliga äfven korrrta beskrifningar samt critiska undersökningar.

Släktet *Orchis* är indeladt i 2:ne afdelningar: 1:o *Masculæ* och 2:o *Militares*, hvilket utförligen synes af de här nedanför gifna utdrag från Lindley's arbete ⁷⁾.

Pachites, Penthea, Bonatea, Diplomeris, Ate, Habenaria, Cynorchis, Peristylus, Herminum, Platanthera, Coeloglossum, Aopla, Tryphia, Arnottia, Bicornella.

⁷⁾ *Orchis.*

1. *Masculæ*: sepalis lateralibus reflexis v. patentibus.

✠ labello indiviso, v. tantum lacero, v. obsoletissime trilobo.

O. salina Tourtschan., *iberica* Bieb., *latifolia* L. α., β. & γ. *cruenta* Müll. Fl. Dan., *majalis* Reichenb., *sesquipedalis* Willd., *saccata* Ten..

✠ ✠ labello 3-4-fido, v. distincte trilobo.

O. aristata Fisch., *sambucina* L. & β. flor. purp. (*O. incarnata* L.), *pallens* L., *pseudo-sambucina* Ten., *provincialis* Balb., *canariensis* Lindl., *foliosa* Soland., *mascula* L., *parvifolia* Chabard, *brevicornu* Viv., *stabiana* Ten., *patens* Desf., *speciosa* Host. (*mascula* Jacq), *laxiflora* Lam. (*palustris* Jacq), *maculata* L..

2. *Militares*: sepalis conniventibus galeam referentibus.

✠ labello indiviso.

O. rubra Jacq. (*papilionacea* Bot. Reg. t. 1155), *papilionacea* L., *spectabilis* L.

1. *Mascula*: — Af *Orchis latifolia* L.
 har Förf. följande former: *α. vera*: flori-

✠ ✠ *labello trilobo.*

O. coriophora L., *cimicina* Crantz, *santa*
cta L., *acuminata* Desf., *corsica* Viv.,
Morio L., *longicornis* Desf..

✠ ✠ ✠ *labello 4-fido vel 4-partito.*

O. sphaerica Bieb., *globosa* L., *conica*
 Willd., *variegata* Jacq., *taurica* Lindl., *mi-*
litaris L., *fusca* Jacq. (*militaris* D.C., Fl.
 Fr., Engl. Bot. t. 16.), *Comperiana* Stev.,
longibracteata Bivon., *undulatifolia* Biv.,
longicruris Link., *tephrosanthos* Vill., *ma-*
cra Lindl., *punctulata* Stev., *intacta* Link.,
ustulata Linn..

Orchis mascula L.: foliis oblongis obtusis
 omnibus radicalibus, spicâ laxâ multiflorâ,
 sepalis oblongis obtusis, labelli trilobi lobis
 lateralibus divergentibus subintegris, inter-
 medio emarginato subæqualibus, calcare ho-
 rizontali obtuso labello longiore, bracteis
 apice subulatis floribus brevioribus, tuber-
 culis indivisis. Lindl. Orch. P. IV. p. 264.

Variat floribus incarnatis albidisque.
 Hab in pratis per omnem Europam septen-
 trionalem vulgatissima.

Orchis speciosa Host: foliis oblongis obtu-
 sis omnibus radicalibus, spicâ multiflorâ,
 sepalis acuminatis, labelli rotundi crenulato-
 incisi trilobi lobis omnibus approximatis in-
 termedio rotundato integro bifidove, calcare
 horizontali obtuso labello æquali, bracteis
 apice subulatis floribus brevioribus, tuber-
 culis indivisis Lindl. Orch. P. IV. p. 268.

O. speciosa Host. Fl. Austr. 2. p. 527.

O. mascula Jacq. Misc..

Hab. in pratis pascuisque Austriæ.

Orchis morio Linn.: foliis oblongo-liniari-
 bus obtusis, sepalis oblongis obtusis linea-
 tis, labello trilobo latiore quam longo sepa-
 lis majore calcare horizontali obtuso subæ-
 quali: laciniis lateralibus dentatis internec-

bus majoribus, labello latiore calcari æquali, foliis immaculatis. (*O. latifolia* L.);

diâ subemarginatâ majoribus. Lindl. Orch. P. IV. p. 268.

Hab. in Europæ pratis vulgatissima.

Orchis longicornis Desfont.: foliis oblongo-linearibus obtusis, sepalis oblongis obtusis, labello trilobo sepalis æquali calcare horizontali apice inflato brevior: laciniis lateralibus subintegris intermediæ æqualibus v. minoribus. Lindl. Orch. P. IV. p. 269.

O. longicornis Desfont. Fl. Atl. 2. p. 317. t. 246.

Hab. in Europæ australioris et Barbariæ pratis nec non Tauriæ.

O. Morio "is a much larger plant with a very broad lip, the lateral segments of which are always wider than the middle one and deeply notched. The flowers vary from dark purple to pink or white, and although spotted with crimson on a white ground in the middle of the lip, are by no means so gaily variegated as *O. longicorni*." Lindl. l. c. p. 268.

Orchis militaris Linn.: foliis oblongo-lanceolatis acutis, spicâ cylindraccâ, sepalis acutis obtusisve, labello medio pubescente calcare pendulo incurvo v. rectiusculo duplo longiore: laciniis lateralibus linearibus intermediæ cruribus divergentibus truncatis pluriveniis, bracteis brevissimis. Lindl. Orch. P. IV. p. 271.

α. *vera*: sepalis obtusis, labelli lacinia intermedia lineari biloba: cruribus plus minus oblongis divaricatis. Lindl. l. c.

O. militaris Linn. Sp. Pl. Engl. Bot. t. 2675. *O. cinerea* Suter Fl. Helv.

O. Rivini Gouan Illustr.

β. *galeata*: sepalis acutissimis, labelli lacinia intermedia cuneatâ bilobâ: cruribus brevibus truncatis. Lindl. l. c.

β . *indica* (O. *Hatagirea* Don. Prodr. Fl. Nep.); γ . *cruenta* Müll. Fl. Dan.: floribus

O. galeata Lamarek Dict. enc. *O. minusops* Thuill. Fl. Paris.

γ . *hybrida*: labello tripartito punctato-scarbro, laciniis remotis linearibus mucrone intermedio elongato reflexo, calcare recto. Boenningsh. & Lindl. l. c. ex Reichenb. Fl. excurs..

Hab. α . per omnem Europam mediam et temperatam; etiam in Grusia (Steven), montibus altaicis (Fischer); β . in Germania Australi, Gallia et Helvetia (Reichenbach, D.C., Haller); γ . in Thuringia & Bohemia (Reichenbach).

Orchis fusca Jacq.: foliis oblongis versus basin angustatis, spicâ longâ cylindraccâ multiflorâ, siccatione fuliginosâ, sepalis ovatis obtusis, labello medio pubescente calcare brevi pendulo incurvo duplo longiore: laciniis lateralibus linearibus intermediâ obcordatâ, bracteis obsoletis. Lindl. Orch. P. IV. p. 272.

O. fusca Jacq. Austr. t. 176. (*O. moravica* Jacq. Ic. rar. I. t. 182.).

Hab. in Europa australi.

Nigritella angustifolia Rich.: foliis linearibus, calcare brevissimo. Lindl. Orch. P. IV. p. 281.

Orchis nigra Sw.z. *Satyrium nigrum* Linn.

Hab. in Alpibus Europæ.

Nigritella fragrans Reichenb.: foliis linearilanceolatis, calcare arcuato ovario fusiformi subæquali. Lindl. l. c. p. 281.

N. fragrans Reichenb. Pl. crit. T. VIII. f. 1010. *O. svaveolens* Villars Fl. Delph..

Platanthera bifolia Reichenb.: foliis radicalibus binis obovatis caulinis paucissimis depauperatis, spicâ laxâ multiflorâ, sepalis lateralibus reflexis, labello lineari obtuso petalis duplo longiore calcare filiformi apice

minoribus, labello acutiore calcare brevior, foliis maculatis. (*O. Hæmatodes* Reichenb.). Den förekommer i Norrige, i Jemtland, på Pyrenéerna och äfven på Himalaya-Fjellen funnen af Royle. *δ. conica*: calcare magis conico, bracteis brevioribus, spicâ laxâ, pauciflorâ (*O. latifolia* Sommerfeltii Suppl. Fl. Lapp., *O.*

incrassato duplo brevior, antheræ lobis approximatis parallelis. Lindl. Orch. P. IV. p. 285.

Pl. bifolia Reichenb. Fl. Exc. *Satyrium bifolium* W.B.g. *Orchis bifolia* Linn..

β. anthera emarginata; labello admodum brevior.

Pl. brachyglossa Reichenb. Pl. Crit. T. IX. f. 1144.

Hab. per omnem Europam. — "Sequente multo gracilior, et minus virescens in floribus." Lindl. l. c.

Platanthera chlorantha Reichenb.: foliis radicalibus binis oblongis acutiusculis canalinis squamæformibus, spicâ densâ multiflorâ, sepalis lateralibus reflexis, labello angusto ovato-lanceolato obtuso petalis duplo longiore calcare filiformi apice incrassato duplo brevior, antheræ lobis divaricatis distantibus. Lindl. l. c. p. 285.

Pl. chlorantha Reichenb. Pl. Crit. T. IX. f. 1145. *P. bifolia* Rich. Orch.

Eur. Loddig. bot. Cab. t. 1653. *P. bifolia* β. Mayrhof. Orch. Austr. *Orchis bifolia* Fl. Dan. tab. 235. Engl. bot. tab. 22.

Hab. in Europa a Scotia (Bentham) ad Viennam (Mayrhofer).

"Communis in Anglia. In partibus Europæ australioribus deest, teste Cel. Strangways, qui nullibi in Italia invenit, ubi *Pl. bifolia* ubique divulgatur." Lindley l. c. p. 286.

cruenta Reichenb. Fl. exc.); ε. *angustifolia*: foliis lineari-lanceolatis. (*O. angustifolia* Loisel. Fl. Gall.); ζ. *atropurpurea* (*A. atropurpurea* Tausch i Reichenb. Fl. exc.).

För *Orchis majalis* kan tilläggas, att den af Myrin är funnen på Gottland. — Förf. antager, att den rödblommiga varieteten af *O. sambucina* är *O. incarnata* Linn.. — Vid *Orchis speciosa* Host. Fl. Austr. anmärkes, att den är *O. mascula* Jacq. Misc. 2. t. 180., Reichenb. Pl. Cr. 6. t. 563 mala och trol. Willdenows m. fl.. Förf. anser likväl, att den möjligen endast är en varieté af *O. mascula*; jag skall här nedanföre meddela deras skillnader. — *O. laxiflora* Lamarck (*O. palustris* Jacq.) är allmän i södra Europa och finnes för öfrigt på Gottland och vid Gorenki enligt Prescottt. — *O. maculata* L. växer öfver hela det tempererade och kalla Europa och på Island enligt Mörk.

2. *Militares* — Vid *P. morio* crinrar Förf., att Reichenbach riktigt anmärkt, att denna art ofta förväxlas med *O. longicornis* Desfont., som förekommer i Barbariet, i södra Europa, i Schweiz och i södra Ryssland. — *O. globosa* Jacq., som Reichenbach m. fl. hänfört till *Nigritella*, anses af Förf. att otvifvelaktigt tillhöra släktet *Orchis*. — Till *O. militaris* hänförer Förf. *O. cinerea* Suter enl. Reichenbach, *O. Rivini* Gouan, *O. galeata* Lamarck (*O. minusops* Thuill., men *O. fusca* Jacq., Willd., m. fl. (*O. moravica* Jacq.) erkännes såsom egen art, och om hvilken Förf. sä-

ger, att den är den största och skönaste ibland de europeiska arterna af *Orchis*. Släktena *Anacamptis* (*A. pyramidalis* Rich., *Orchis pyramidalis* L.), *Gymnadenia*, *Nigritella*, *Aceras*, *Platanthera* m. fl. antagas. *Gymnadenia conopsea* Rich. β . *densiflora* (*Satyr. conopseum* β . *densiflorum* Wbg.) lär hitintills endast vara funnen på Öland och på Gottland. — *G. odoratissima* Rich. finnes i medlersta Europa och i vestra Asien; hit hörer såsom var. *c.* *G. suaveolens* Reichenb. Fl. Excurs.. — Med *G. tridentata* Lindl. (*Orchis tridentata* Willd. förenas *Orch. clavellata* Mich. ifrån Norra America. — Af *Nigritella angustifolia* Rich. (*Orchis nigra* Sw.z.) upptagas α . *atropurpurea* & β . *rosea*, hvilken sednare är funnen i södra Frankrike af Benth. *N. fragrans* Reichenb. antages såsom art; den växer i Dauphiné, i Tyrolen och i Kärnthen. — Vid *Platanthera bifolia* Rich. anföres såsom varieté β . *Pl. brachyglossa* Reichenb., men *Pl. chlorantha* Reichenb. antages såsom egen art. — *Pl. Koenigii* Lindl. (*Orchis Koenigii* Retz.) är funnen på Island af Mörk och af Giseke samt på Unalaschka af Langsdorff. — *Pl. hyperborea* Lindl. (*Orchis hyperborea* Linn. Mant.) växer på Island (Koenig), på Grönland (Herb. Lehm.) och i Arctiska America (Richardson). — *Pl. ? japonica* Lindl. (*Orchis japonica* Thunb.). Förf. anser det vara osäkert, om denna är en verklig art af *Platanthera*, äfvensom *Pl. dentata* Lindl. (*Orchis dentata* Sw.z.) är för Förf. okänd. — Släktet *Herminium* Linn.,

& R. Brown har 4 arter: 1. *H. monorchis* Br., som förekommer i ängar i Europa och i Westra Asien. 2. *H. alpinum* Lindl. bot. Regist. tab. 1499. växer på europeiska Fjell. — 3. *H. gramineum* Lindl. och 4. *H. congestum* Lindl., båda ifrån Nepal. — Släktet *Habenaria* har här 85 arter. — Till detta slägte hänföres äfven *H. ichneumonea* Lindl. (*Orchis ichneumonea* Afz.), *H. membranacea* Lindl. (*Orchis membranacea* Afz.) och *H. procera* Lindl. (*Orch. procera* Afz.), alla tre ifrån Sierra Leona, men okända för Förf.. — Vid *H. brachyceras* Spreng. (*Orchis monorhiza* Sw. & Prodr. & Fl. Ind. Occ.) ifrån Jamaica anmärker Förf., att han ej känner någon växt, som svarar emot Swartz's beskrifning af *Orch. monorhiza* i Fl. Ind. Occ., men att westindiska Botanister ofta i stället för denna misstaga *H. maculosa* Lindl., som likväl har 2-delade kronblad. I Vahl's Herbarium finnes ett exemplar af *H. brachyceras*, som Swartz sjelf skickat och påtecknat med namn af *Orchis monorhiza*. — Lindley tror, att Swartz förblandat dessa tvenne arter och denna förmodan synes enligt Swartz's Herbarium äfven vara riktig.

De återstående *Ophrydeæ* skola afhandlas i den följande 5:te Delen af detta verk.

Dicotyledoneæ.

LAURINÆ. — Ett arbete af stort N. v. och utmärkt värde är det af Prof. Nees ^{Esenbeck's d.} v. Esenbeck d. ä. utgifna Systema Laurinarum, i hviket Förf. beskrifvit alla de ^{ä. Systema Laurinarum.}

till *Lager-Växterna* hörande släkten och arter⁸⁾. Uti Inledningen meddelar Förf. character naturalis för denna Växt-Familj, Adversaria in *Laurinarum* dispositionem & Corollaria ad Generum *Laurinarum* constructionem spectantia, i hvilka capitel Förf. har utvecklat grunderna för sin indelning och sina åsikter af dessa Växters särskilda delar. Sedermera afhandlas affinitates Generum *Laurinarum* naturales, Familjens indelning i 13 afdelningar (tribus) och 45 Släkten med sina kännemärken, hvarefter arterna utförligen och kritiskt beskrifvas samt Förf. lemnar en öfversigt af de mindre kända eller osäkra arter. Slutligen gifver Förf. 1:o en öfversigt af Växt-Familjens historia, af hvilken man ser, att antalet af arter, som i Linné's tid utgjorde blott 11, nu uppstiger till 392. 2:o en öfversigt af dessa Växters geographiska utbredning. 3:o En öfversigt af *Laurinarum* medicinska och economiska egenskaper, nytta och bruk. — Förf. beskriver äfven många nya på *Laurinæ* växande smärre *Svamp-arter*. Såsom ett bihang afhandlas den med *Laurinæ* nära beslägtade Växt-Familjen *Illigereæ* Blume, som utgöres af Släktena *Gyrocarpus* och *Illigera*.

Afl:r om
Chenopodium
Quinoa Willd.

CHENOPODEÆ. — *Chenopodium*
Quinoa är en af de namnkunnigare Cultur-
Växter i Södra America och har i de sed-

⁸⁾ Systema Laurinarum. Exposuit Christian Godofred. Nees ab Esenbeck. — Bero-
lini. 1836. 8:o. pp. VIII & 720.

naste 2:ne åren äfven blifvit innom Europa närmare känd⁹⁾. Dess Natural-Historia skall derföre här meddelas. Den odlas under namn af *Quinoa* i Mexico, i Peru och i synnerhet i Chili så allmänt som *Ris-Växten* (*Oryza sativa*) i Ost-Indien. Dess blad begagnas såsom *Spinat* och *Syra* (*Rumex Patientia*) och dess talrika frön användas såsom Risgryn till soppor. Fröna blandade med dem af *Hirs* (*Panicum miliaceum*) gifva äfven efter jäsning ett behagligt dricka. Dess frön skola vara mera hettande än Risgrynen.

Växten är ettårig och liknar våra vanliga Molla-arter: *Chenopodium viride* m. fl. ganska mycket, men ernår en större höjd af 4—6 fot, lik den af *Atriplex hortensis*. De frö, som *Quinoa* gifver, äro små, gulhvita, runda, af knappt en linies diameter.

Humboldt är den, som först lemnat underrättelser om denna Växt såsom föremål för odling i Mexico. — Den odlades i bot. Trädgården i Kew i England år 1822, men först år 1834, sedan Herr Lambert odlat den i sin Trädgård vid Boyton, blef den af honom vid Linnæanska Societetens sammankomst föreslagen såsom en cultur-växt äfven för Europa, emedan

⁹⁾ Annales de la Soc. roy. d'Horticulture de Paris. Octob. 1835. p. 197. &c. Otto's & Dietr. Allgem. GartenZeit. 1836. N:o 6. ss. 45 & 46. — N:o 43. Ss. 337—340. Jemför Loudon's Gardeners Magaz. Vol. X. p. 587 & Vol. XI. pp. 618 & 680.

den åtminstone i England mognat sina frön. Garten Director Fr. Otto säger (Garten-Zeitung 1836), att den i Berlin ej alltid mognar sina frön, hvilka böra såss vid samma tid, som *Kornet* såss, i fåror belägna 3 fot ifrån hvarandra, och utsåss glest; hvarje planta bör åtminstone erhålla en kvadrat-fots plats.

Herr F. Betzhold har meddelat sina odlings-försök med denna Växt. Den såddes först i bänk i slutet af Mars. Redan på 5:te dagen grodde åtskilliga frön. Han erfor, att Växten fördrager en strängare kyla, än man förmodat, ty då *Wirsing-Kål* om våren skadades af frost, så blef *Chenop. Quinoa* oskadad; den började att blomma d. 10:de Juni och blomningen fortfor i 2½ månad. Frö-mogningen går ganska långsamt, och ifrån de första fröns mognad den 29 Juli till dess alla mognat, så förfluto 9 till 10 veckor. Fröna bortfalla ej, emedan de äro fast omslutna af fröblåsan. Mognaden utvisas af vippans gulnad.

Växten gifver ymnigt blad, dubbelt mer än *Atriplex hortensis*, och de äro smakliga till stufning.

Fröna böra utsåss på ett varmt ställe i köks-trädgården, så tidigt som möjligt, och plantorna utplanteras sedermera samt vattnas tillräckligen.

I Tyskland beredes *Chenopodium Quinoa* till stufning på följande sätt: sedan stjelkarna blifvit frånrensade, sköljas bladen och förvällas i salt-vatten, afsilas der-
 efter

efter genom durchschlag och afsköljas med kallt vatten; sedan blandas de antingen i Bouillon eller hackas och stufvas såsom vanlig Spinat.

Sednast hafva Prof. Bernhardi ¹⁰⁾ och Garten-Director Otto lemnat mera botaniska underrättelser om *Chenopodium Quinoa*, och dervid bevisat, att flera arter odlas under samma namn.

Bernhardi omnämner, att den förste, som omtalat *Quinoa*, är Feuillée i sin Journal des Observations &c. T. II. Han berömmar dess frön såsom förträffliga i soppor, och säger, att de nyttjas så väl i Peru som i det öfriga America på samma sätt som Risgrynen i Europa och i Asien, att *Quinoa-frön* äro hettande, och att de Americanska Öboarne derföre äfven gifva fröna såsom föda åt Hönsen för att befordra ägg-läggning, samt tillägger, att man med omsorg odlar Växten i trädgårdar. — Willdenow beskref år 1797 i Spec. Pl. T. I. p. 1301 sin *Chenopodium Quinoa*, om hvilken han säger, att han sett den lefvande, således långt förr än den odlades i England (1822). Willdenow erhöi ej af sina plantor mognade frön, men han meddelade Bernhardi af dem, som han sjelf erhållit utifrån, hvarföre Bernhardi trott, att han kände denna af Willdenow beskrifna Väst, om hvilken han til-

¹⁰⁾ Otto's & Dietr. Allgem. Gartenzeit. 1837. N:o 11. ss. 81—83.

lägger, att den ernått 7 fots höjd och derutöfver. Han säger, att då fröna såss i April och Plantorna utplanteras i Maj, så komma de oftast för sent i blomning för att gifva mogna frön; i Erfurt har Växten egentl. blott i goda Vin-år, såsom åren 1811, 1819, 1823 &c., gifvit mogna frön på kalljord. — 2 till 3 års gamla frö förlora sin gronings-kraft.

Kunth anförde i sitt verk öfver de af Humboldt i Syd-America samlade Växter, att af *Chenop. Quinoa* finnas 2 varieteter, af hvilka en, som utmärker sig genom en grön stjelk, odlas i Nya Granda och i Quito vid en höjd af 1200—1600 Klafter; den andra deremot har röda stjekar och växer vid Riobanda vid en höjd af 1580 Klafter. Till den sednare hänföra Römer och Schultes i Syst. Veg. de af Feuillée gifna underrättelser om *Ch. Quinoa*.

I sednare åren utdelades ifrån botan. Trädgården i Göttingen 2 arter af *Chenopodium* med hvita frön. En art, som af Schrader blifvit benämnd *Chenopodium rubricaulle*, upptogs i Göttingska botan. Trädgårdens Frö-Catalog för år 1829 utan någon karakteristik; den andra, benämnd *C. leucospermum* af Schrader, finnes med ett korrt artmärke upptagen i Göttingska Frö-Catalogen för år 1834. Bernhardi anser, att *Chenop. rubricaulle* Schrad. öfverensstämmer fullkomligt till art med Willdenows *Ch. Quinoa*, men Schrader måste troligen hafva antagit en tredje art, som ej har hvita frön, för den verkliga *Ch. Quinoa*, i det han i

nämnde Frö-Catalog för år 1834 så väl upp-
tager *C. leucospermum* som *C. rubricaule*,
såsom egna arter och i anmärkningen till
den förre säger: "semina alba, nitida qua
nota, ut et inflorescentia a proxime affinibus
(*C. punctulato*, *Quinoa* &c.) distinguitur."
Hvilken art, som Schrader förstått med
sin *Ch Quinoa*, torde kunna utredas af
hans Herbarium eller i Göttingens botan.
Trädgård. — *C. rubricaule*, som erhållits
ifrån Göttingen, har ej beständigt rödfär-
gade stjelkar, hvarföre Bernhardi tror,
att det kan vara osäkert, om den ifrån
Göttingen utdelade art är den verkliga
Ch. rubricaule.

C. leucospermum Schrader säges växa
vild i Chili och är nära beslägtad med
Ch. rubricaule, men skiljer sig genom en
något fårad, ej bandartadt tecknad, utan lik-
artadt färgad stjelk, och äfven något genom
bladens form och blomnings-sättet, ehuru
Bernhardi förmodar, att den af Kunth
nämnda grönstjerkade varieteten af *Ch.*
Quinoa endast är *Ch. leucospermum*,
helst flera Botanici hafva förklarat, att
denna *Ch. leucospermum* är *Ch. Quinoa*. —
Uti Marburgska bot. Trädgårdens Frö-
Catalog för år 1836 åtskiljer Prof. Wen-
deroth en *Ch. virens* ifrån *Ch. Quinoa*,
men Bernhardi vet ej, om dermed bör
förstås *G. leucospermum*.

Bernhardi har vid odlingen af *Ch.*
leucospermum funnit, att dess frön mogna
säkrare än de af *Ch. rubricaule*, hvarföre
denna förstnämnda art torde för det nord-
ligare Europa böra föredragas till odling.

Bernhardi tror, att man måhända får äfven mogna frön af *Ch. rubricaulis*, om man om hösten eller tidigt på våren utsår dess frön.

Bernhardi föreslår ock till odling *Ch. album* och anförer, att enligt Roxburghs Flora indica s. 59 odlas ymnigt *Chen. album* och *viride* i Ost-Indien, att man derstädes har af *Ch. viride* 2 varieteter: en, som är grön, och en annan, som på stjelk- och grenkanterna är purpur-röd och hvars blad och vippor äfven äro något röda; båda arternas blad ätas såsom grönväxter, hvilket äfven ofta varit försökt i Europa.

Garten Director Otto har till denna Bernhardi's afhandling om *Chenop. Quinoa* lemnat flera upplysningar ¹⁾. Han säger, att den i Berlin år 1835 odlade *Ch. Quinoa* är *C. leucospermum* Schrad., att Willdenow beskref denna växt ifrån sitt Herbarium N:o 5340 (1) såsom *Ch. Quinoa*, och anförde dervid ifrån Feuillée's Journal T. II. p. 19. tab. 10. "*Ch. folio sinuato saturati virente vulgo Quinoa.*" — Hos exemplaret i Willdenow's Herbarium äro blommorna ej riktigt utbildade. — Det andra exemplaret i Willdenow's Herbarium N:o 5340 (2) är meddeladt af Humboldt, och är samma art med det odlade exemplaret och med *C. leucospermum* Schrad.. — Willdenow's Herbarium eger vidare ett af Humboldt lem-

¹⁾ Otto's & Dietr. Allgem. GartenZeit. 1837. N:o 11. ss. 84 & 85.

nadt exemplar såsom *Ch. Quinoa* caule constanter rubro N:o 5340 (3), hvilket exemplar enligt Otto kan antagas att vara *Chenop. rubricaule* Schrad.. Samma växt har flera gånger varit i Berlin odlad med namn af *Ch. Quinoa*, och under namn af *Ch. rubricaule* Schrad. erhöll man den i Berlin år 1829 ifrån bot. Trädgården i Göttingen.

Härutaf synes, att i Södra America odlas två Växter med namn af *Quinoa*. Den första, eller *C. leucospermum*, är mera gifvande och tjenlig för Norra Tysklands klimat. Den andra, eller *C. rubricaule*, gifver i Berlin sparsamt frön, så framt de ej tidigt såss i drifbänk eller i krukor, och sedan utplanteras, hvilket ej behöfves med *C. leucospermum*. För öfrigt anser Otto, att Schrader botaniskt bestämt håda arterna ganska väl, och att deras habitus är olikartad. *C. leucospermum* är mera hopdragen, 4 till 5 fot hög, med afkortade nästan hufvudformiga vippor; *C. rubricaule* ernär i Berlin på sandjord ofta en höjd af 6 till 8 fot och har alltid cylindriska vippor.

Otto omnämner, att Lambert vid Linnéiska Societetens sammankomst i London d. 6 Dec. 1836 förevisade frön af 2:ne peruvianska arter af *Quinoa*, odlade hos honom vid Boyton-House. En art, kallad *Svart Quinoa*, upptages af Hr Lambert under namn af *Chenopodium altissimum*; den erhåller stjelkar, som uppnå 12 fots höjd. Uti en berättelse om odlingen af *Quinoa* i öfre Peru

omnämndes äfven, att på en plateau af 13,000 fots höjd öfver hafvet utom *Quinoa* knappast förekommer något annat sädes-slag, men att, sedan sädes-arterna ifrån Europa blifvit allmännare införda i Peru, så förminskas årligen odlingen af *Quinoa*, hvaraf tydligen synes, att det egentligen varit i brist af sädes-slag och af ätbara blad-sorter, som *Quinoa* varit så allmänt odlad. — Förmodligen skall man inom Sverige icke anse det löna mödan att odla denna växt, då man har *Spinat*, *Syra* (*Rumex Patientia*) med flera till stufning begagnade växter.

Zeyher's
monogr.
öfver *Oro-
banche
procera*.

OROBANCHEÆ. — Zeyher's monographie öfver *Orobanche procera* Koch. framställer en utförlig beskrifning med figur af denna sällsynta tyska växt, som han funnit såsom parasit på roten af *Cnicus arvensis* ²⁾).

Bertoloni's
Commentarius
de *Mandragoris*.

SOLANEÆ. — Bertoloni's monographie öfver *Mandragora* ³⁾ framställer först en historisk öfversigt af arternas kännedom. Leonh. Fuchsius gaf den första figur af en af släktets arter. — Lin-

²⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:r B.d. N:o 2. ss. 17—21. Tab. 1.

Bougueria, novum Plantaginearum genus
Auct. J. Decaisne. — Ann. des Sc. Nat.
2:de Série. T. V. Mars. 1836. pp. 132 & 133.
(*B. nubicola* D. in Bolivia in montibus nivosis).

³⁾ Antonii Bertolonii Commentarius de *Mandragoris*. Bononiæ. 1835. 4:o. pp. 13 & Tab. III. color..

né upptager en art, oviss, om de särskilda formerna äro blotta varieteter. Bertoloni åtskiljer 3 arter: 1. *M. vernalis* Bert. Tab. I.; har sedan de äldsta tider varit odlad i Italien, men man vet ej, hvarest den växer vild. — 2. *M. officinarum* Bert. Tab. II. Växer vild på Sicilien. — 3. *M. microcarpa* Bert. Tab. III. Växer vild på Sardinien och odlas i Italien.

Härvid kan anmärkas, att den med namn af *M. officinalis* beskrifna art, som förekommer i Salzburgska landet, troligen är *M. vernalis* Bertol.. Den är ock utan tvifvel densamma, som Rubrizius upptäckte 1834 i nejden af Ragusa i dalen Stravea, det enda kända växt-ställe för denna art inom Österrikiska Monarchien. Innevånarne derstädes begagna denna Mandragoræ blad såsom Tobak till rökning, i blandning med vanlig Tobak (Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:r Bd. N:o 2. ss. 31 & 32).

LABIATÆ. — Af Bentham's förträffliga Monographie öfver *Labiata-Växterna* har jag hitintills blott egt tillfälle att meddela utdrag ifrån 2:dra Delen, som förnämnligast innefattar släktena *Hyptis* och *Mentha*. Sedan jag nu sett de öfriga 7 Häftena, så skall jag ifrån dem äfven lemna åtskilliga underrättelser⁴⁾.

Uti det VIII:de och sidsta Häftet framställer Förf. en öfversigt af denna

Bentham's
Labiatarum
Genera et
Species.

4) Labiatarum Genera et species &c. by G. Bentham. Part I—VIII. — London 1832—1836. 8:o. pp.. LXVII & 783.

Växt-Ordning i allmänhet, nämligen af dess kännetecken utförligen beskrifna, med anmärkningar om dessa Växters särskilda delar och olikheter härvid innom särskildta släkten, deras egenskaper, som äro att vara i hög grad aromatiska, genom den i glandlerna afskilda flyktiga olja, hvarföre de dels äro begagnade i hushållen, såsom arterna af *Satureia*, *Ocimum*, *Thymus* och *Mentha*, dels i medicinen såsom toniska eller magstärkande, eller utvärtes fördelande, eller till destillation af aromatiska vatten. Några äro bäska t. ex. *Ocimum viride*, hvilken på Sierra Leona begagnas såsom ett feberstillande medel. Några få ega rötter, som sägas vara ätliga, såsom *Orthosiphon tuberosum* och arter af *Coleus*, *Stachys*, *Leucas*, m. fl., men de, som smakat dem, kunna ej prisa dem.

Hvad Labiaternas geographiska utbredning angår, så kan anmärkas, att Förf. framställer densamma enligt den indelning, hvilken han antagit af jord-ytan, som af honom fördelas i 11 zoner, och hvarje zon indelas i Regioner, af hvilka Förf. antagit 61. — I den I:sta eller *arctiska Zonen* (*Zona arctica*) äro *Labiaterna* sällsynta. Inga sådana finnas i arctiska America, på Grönland eller på Island; endast i Lappland finnas några få, som här hafva sina nordligaste gränсор såsom *Prunella vulgaris*, *Scutellaria galericulata* och *Galeopsis Tetrahit*, hvilka äro allmänna i Norra Europa. Endast *Mentha lapponica* är egen för denna nejd, om den nämligen är skild ifrån *M. arvensis*. — II. Den norra kalla

Zonen (Zona frigida borealis) utsträcker sig i Europa och i vestra Asien ifrån omkring 55° till Polar-cirkeln. Emot Asiens östra kust går den till 57° eller 58°. I America nedstiger den till 48° eller måhända till 45° i centern af continenten. Denna Zon innehåller 73 arter, nämligen 42 i den gamla och 31 i den nya verlden. 9 ibland dessa äro egna för denna Zon och de höra till släkten, som äro talrikare i den norra tempererade Zonen. 3 äro i denna Zon gemensamma för gamla och nya verlden, men 31 arter, fundna i den Europeiska delen, finnas äfven i de mera tempererade Zonerna af den Americanska continenten. De Americanska *Stachys aspera* och *Mentha borealis* utbreda sig in uti östra Asien. *Scutellaria galericulata*, *Prunella vulgaris* och *Stachys palustris* äro allmänna i både gamla och nya verlden. Denna Zon har 7 regioner, ibland hvilka den scandinaviska är rikare än den scottska; antalet af släkten är i den förra 17, och af arter 37. Det mera österländska släktet *Dra-cocephalum* finnes härstädes; för öfrigt äro arterna allmänna i norra och tempererade Europa. III. Norra tempererade Zonen (*Zona temperata borealis*). I Europa från 56° till Medelhafvet. I Asien innefattar den: mindre Asien, kusterna af Svarta och Caspiska hafven, Caucasus, Altai, China norr om 40°, Norra Californien, Missouri-territorium, Förenade Staterna med undantag af de vid södra kusten. Denna Zon är rik på *Labiater*, i synnerhet i den gamla verlden; här finnas 57 släkten med

508 arter, af hvilka 40 släkten och 416 arter i den gamla verlden och 35 släkten med 106 arter i den nya. Endast 14 arter äro gemensamma för båda Continenterna och ibland dessa 14 äro måhända endast *Prunella vulgaris* och *Lamium amplexicaule* verkliga cosmopolitanska arter. Denna Zon indelas i 11 regioner, af hvilka den spanska och grekiska äro rikast på *Labiater*. De mest utmärkta släkten äro *Teucrium*, *Salvia*, *Thymus*, *Melissa* och *Stachys*.

IV. Den *Norra heta Zonen* (*Zona calida borealis*) utsträcker sig ifrån södra gränsen af 3:dje Zonen till nära kräftans tropik, litet åfvan eller nedom den, efter landets natur. Den upptager Canari-öarne, norra Africa, Ægypten, Persien, Cashmer, Himalaya, China, Japan, Californien, bergiga delen af Mexico, Mississippi-trakten och Florida samt indelas af Förf. i 12 regioner. Denna Zon är i allmänhet rik på *Labiater*. I den gamla verlden 55 släkten och 406 arter, i den nya 24 släkten och 125 arter, utaf dessa tillhöra 343 arter ensamt denna Zon. Den Canariska regionen Himalaya och de bergiga Mexicaniska regionerna äro i synnerhet artrika; den mexicanska har 57 arter af *Salvia*.

V. Den *Norra tropiska Zonen* (*Zona tropica borealis*) ifrån gränsen af den norra heta Zonen till 5° eller 6° N. Lat. i America, och kanhända till högre latitud i Africa; i Asien till indiska Oceanen, inneslutande Ceylon men ej Malayiska Halvön och indiska Archipelagen. Denna Zon

upptager Senegal, Abyssinien, Arabien, Hindoo, Burmesiska Riket, Cochinchina, Sandwichs-öarne, varmare Mexico och Vest-Indien. Den indelas i 9 regioner. Här finnas 43 släkten och 244 arter anmärkta. *Leucas martinicensis*, *Leonotis nepetæfolia*, *Leonurus sibiricus*, *Hyptis suaveolens* och *Prunella vulgaris* äro gemensamma för den gamla och den nya verlden. Egna arter för denna Zon äro 167.

VI. *Æquinoctial-Zonen* (*Zona æquinoctialis*) befinner sig i Africa ifrån gränssorna af norra tropiska Zonen till 5° eller 6° Sydl. Lat., och i America ifrån Carai-biska hafvet till Amazon-floden. Denna Zon innefattar Guinea, Zanzibar, Polynesien, Panama, Quito och Guiana och är indelad i 6 regioner: Den Americanska delen är rik på *Labiater*. 157 arter äro kända, af hvilka 74 i den gamla verlden och 90 i den nya. *Hyptis*, *Salvia* och *Gardouquia* äro de mest utmärkta släkten i America, *Ocymoidæ* och *Leucas* i den gamla verlden.

VII. (*Syd-tropiska Zonen*. (*Zona tropica australis*) upptager S:te Helena, Mosambique, Madagascar, Carpentaria, Societets- och Vänskaps-öarne, Lima och Brasilien och indelas i 7 regioner. 327 arter äro här kända, nämligen 291 i America och 43 i den gamla verlden. *Hyptis* och *Salvia* äro i America karakteristiska släkten, *Ocymoidæ* och *Anisomeles* i den gamla verlden. I Brasilien äro 17 släkten och 235 arter upptäckta, af hvilka 172 äro *Hyptides*.

VIII. Den Södra hetu Zonen (*Zona calida australis*) upptager Cap, Australien eller extra tropiska Australien, Nya Ze-land och Chili. Den indelas af Förf. i 5 regioner. — 231 arter äro fundna i denna Zon, af hvilka 131 i den gamla och 104 i den nya verlden.

IX. Den Södra tempererade Zonen (*Zona temperata australis*) innefattar Pata-gonien, hvarest hitintills inga *Labiater* äro fundna och van Diemens Land, hvar-est 12 arter äro anmärkta.

X. Den Södra kalla Zonen (*Zona frigida australis*) innefattar Magellans Land; här äro hitintills inga *Labiater* fundna, och i XI. *Antarctiska Zonen* (*Zona antarctica*) har hitintills ej Land med säkerhet blifvit upptäckt.

Labiaterna tillhöra till större delen torrare trakter; få äro vatten-växter eller hafs-växter (t.ex. *Stachys maritima* & *Hyptis graveolens*); äfven få äro Alp-Växter (t.ex. *Nepeta nivalis* & *thibetica*, *Horminum pyrenaicum*.).

Derefter meddelar Förf. sina åsigter vid bestämmandet af släktena. Sedan föl-jer en *Conspectus Tribuum* med essen-tiella kännetecken för afdelningarna, hvilka äro 9, hvarefter bifogas *Conspectus Gene-rum* med utförliga kännemärken för Afdel-ningar och essentiella kännetecken för släktena.

Afdelningarna (eller tribus) äro följande:

- I. *Ocymoideæ*, t. ex. *Ocimum*, *Plectranthus*, *Coleus*, *Peltodon*, *Hyptis*, *Lavandula*.

- II. *Menthoidæ*: t. ex. *Elsholzia*, *Perilla*, *Mentha*, *Lycopus*.
- III. *Monardæ*: t. ex. *Salvia*, *Rosmarinus*, *Monarda*, *Ziziphora*, *Horminum*.
- IV. *Satureinæ*: t. ex. *Bystropogon*, *Origanum*, *Majorana*, *Thymus*, *Satureia*, *Hyssopus*.
- V. *Melissinæ*: t. ex. *Melissa*, *Gardoquia*, *Thymbra*.
- VI. *Scutellarinæ*: t. ex. *Prunella*, *Scutellaria*.
- VII. *Prostantheræ*: t. ex. *Prostanthera*, *Westringia*.
- VIII. *Nepetæ*: t. ex. *Nepeta*, *Dracocephalum*.
- IX. *Stachydæ*: t. ex. *Melittis*, *Lamium*, *Leonurus*, *Galeopsis*, *Stachys*, *Sideritis*, *Marrubium*, *Ballota*, *Leucas*, *Phlomis*.
- X. *Prasiæ*: t. ex. *Prasium*.
- XI. *Ajugoideæ*: t. ex. *Amethystea*, *Teucrium*, *Ajuga*.

Slutligen följer en Tabell, på hvilken lemnas en summarisk uppgift om antalet af hvarje släktes arter samt dessas antal i olika Zoner och regioner efter sina släkten, så att man för hvarje Region kan se af hvilket släkte, som man derstädes finner arter, och huru många, samt slutligen antalet af arter af hvarje släkte i gamla och i nya världen.

Förf. har antagit 107 släkten med 1714 arter, af hvilka 1065 finnas i den gamla världen och 684 i den nya. De på arter talrikaste släkten äro *Salvia* med

291 arter, *Hyptis* 209, *Stachys* 110, *Nepeta* 67, *Teucrium* och *Scutellaria* hvardera 64, *Plectranthus* 47, *Leucas* 44, *Ocymum* och *Marrubium* hvardera med 40, *Micromeria* 39, o. s. v.

Hvad arterna angår, så torde följande kunna anmärkas. *Ocymum Basilicum* Linn. eger många varieteter. Den förekommer vild på Ost-Indiska Halfön, i Bengalen, på Ceylon, på Java, på Africas östra och vestra kuster, samt på Mauritius; den odlas i de flesta Länder. — *Plectranthus fruticosus* l'Heritier, som växer vild på Cap, hvarest den enligt Thunberg's uppgift förekommer i skogar, odlas nu allmänt, äfven i Sverige, hvarest den benämnes *Mal-Växt*, af bladens förmodade egenskap att fördrifva *mal* (arter af *Tinea*). Släktet *Salvia* är det talrikaste innom denna Växt-Ordning, och uti detsamma förekomma många utmärkt praktfulla arter med stora röda eller blå, ofta utvändigt starkt ludna blommor; flera ibland dessa odlas redan i Europa såsom *Salvia splendens* Sello, hos hvilka så väl blomkronor som blomfoder och blomskärmar äro mörkröda; den växer vild i Brasilien; *S. fulgens* Cavan. har ock starkt mörkröda och ymnigare blommor än *S. splendens*, samt kan under sommaren utplanteras på rabatterna till stor prydnad för Trädgården, i synnerhet är dess varieté *floribunda* med sina långa blom-ax särdeles utmärkt. Den växer vild i bergstrakter i Mexico. — *S. Grahami* Benth. är ock en mexicansk i bergstrakter växande

art med vackra röda blommor, som likväl äro mindre än de hos *S. fulgens*. — *S. cyaniflora* Ott. & Dietr. har stora, vackra blå blommor. — Men i Mexico och i Brasilien finnas ännu praktfullare arter med 2 till 3 tums långa blom-kronor, såsom *S. balauztina* Pohl, *persicifolia* Hil., *Sessei* Benth., *leucocephala* Humb., *Hilarii* Benth. m. fl.. De äro likväl ännu ej odlade i Europa. Andra arter äro äfven värda odling för sina vackra blommor, såsom de rödblommiga *S. formosa* Willd., *coccinea* L., *pseudococcinea* Jacq., *pulchella* D.C. och *involuta* Cavan. samt de blå *S. Boosiana* Jacq. (*S. amoena* Bot. Reg.), *chamaedrioides* Cav., *amarissima* Ortega., *cæsia* Humb. m. fl.. — *S. officinalis* L. (så kallad *tysk Salvia*) har följande geographiska utbredning: i Spanien, södra Frankrike, Piemont, Neapel, Venetianska landet, Istrun och Dalmatien; den varierar med blå, purpurfärgade och hvita blommor. — Vid *S. commutata* Benth. anmärkes, att den är *S. dominica* Linn. ej Swartz's & Auctorum, och att den troligen växer i Italien eller i Syrien. Förf. tillägger, att Linné hade i sitt Herb. inlagt exemplar ifrån Upsala Bot. Trädgård både af sin *S. serotina*, för hvilken han uppgifver Italien såsom hemland, och af sin *S. dominica*, om hvilken han säger, att den växer på St:t Domingo, men Benthams förklarar, att *S. serotina* är west-indisk och *S. commutata* tydligen en art ifrån Medelhafstrakterna, samt att troligen något misstag skett vid benämningen, antingen af de

sådda fröna eller af sjelfva Växten; emedertid omtalas ej *S. commutata* af någon italiensk Botanicus. — Vid *Salvia pratensis* Linn. kan tilläggas, att den äfven finnes vild i medlersta Sverige i Upsalanejden. — Vid *S. nudicaulis* Vahl. anmärkes, att *S. abyssinica* Linn. fil. är enligt Herb. troligen samma art, som blott skiljer sig med en mera grenig och bladrik stjelk, och synes vara ett medium emellan *S. nudicaulis* och de smalbladigare varieterna af *S. verbenaca*. — Till *S. verbenaca* Linn. hänföres *S. Spielmanni* Willd., men ej Scopol. — Till *S. clandestina* Linn. Sp. Pl. (ej Herbar. Linn.) höra en mängd af Synonymer, t. ex. *S. verbenaca* Vahl., *polymorpha* Hoffmannsegg & Link. Fl. Lusit., *S. oblongata* Reichenb. Iconogr., ej Vahl. och af denna art anses *S. multifida* Sibth. & Sm. att vara en varieté. (*S. clandestina* Vahl., *S. ceratophylloides* Willd.). — Till *S. controversa* Tenore Syll. Fl. Neap. hörer *S. clandestina* Linn. Herbar., ej Sp. Pl. — Arterna af *Monarda* hafva af Förf. blifvit minskade till 6 genom flera arters förening med andra, och troligen med rätta, emedan sannolikt i Trädgårdar uppkommit flera hybrida former, hvilka blifvit ansedda såsom arter. Till *M. didyma* L. hänföras *M. Kalmiana* Parsh & *purpurascens* Wendr. — Till *M. fistulosa* Linn. hänföras många arter såsom blotta synonymer t. ex. *M. clinopodia* L., *media* Willd., *altissima* Willd., *affinis* Link., m. m. fl. samt β . *mollis* (*S. mollis*

mollis Linn.). Till *M. punctata* L. hänföres *M. lutea* Mich.. Några fordnä *Monnarda*-arter utgöra nu släktet *Blephila* Benth.. — *Origanum vulgare* Linn. är en öfver hela Europa, i Norra Africa, i medlersta Asien och i Norra America allmänt förekommande växt, som varierar med mer eller mindre hårlighet alt intill nära glatt-het och med förlängda prismatiska frukt-ax. — *Majorana* Moench antages: *M. hortensis* Moench är den vanliga *Meyram*, som förekommer vild i Norra Africa och i medlersta Asien, och som i Trädgårdar mycket varierar till alla sina delar. Desfontaines fann den på torra backar vid Mascar i Barbariet och Wallich såg den på Kamaonensiska Fjellen i Ost-Indien. — *Thymus vulgaris* Linn., den i Trädgårdar odlade *Thymian*, växer vild på torra och ofruktbara ställen i Portugal, i Spanien, i södra Frankrike, i södra Tyskland, i Italien ifrån Piemont till Neapel och i bergiga trakter i Grekland. — Af *Th. Serpyllum* Linn. har Förf. följande varieteter α . *vulgaris*: foliis minoribus, venis valde prominentibus (*T. Serpyllum* Linn., Fries, *T. sylvestris* Schreb., *citriodorus* Schreb., *lanuginosus* Schkuhr, *T. glaber* Miller); β . *montanus*: foliis majoribus minus rigidis. (*T. montanus* Waldst. & Kit., *T. Chamædrys* Fries, *T. pulegioides* Reichenb., *Cunila thymoides* Linn. Sp. Pl., *T. pseudo-serpyllum* Reichenb., *T. ovatus* Miller). Denna Växt är allmän öfver hela Europa, på Caucasus, i Caspiska trakterna, på Al-

tai och i Himalaya-trakten. — *Th. angustifolius* Pers. antages såsom egen art (*Th. acicularis* Waldst. & Kit., *T. caespititius* Link., *T. odoratissimus* Bieb., *T. Zygis* L. Sp. Pl.); den säges förekomma i synnerhet i södra Europa och i medlersta Asien äfvensom på Madera och på Azorerne. Förf. säger, att den endast skiljer sig ifrån *T. Serpyllum* med smalare blad. — Af artmärket för *Th. Serpyllum* ser man tydligen, att Förf. derunder innefattar *Th. Serpyllum* och *Th. Chamædrys* Fries, ty han beskriber folia ovata, basi angustata cuneata l. rotundata, samt hitförer äfven Linné's synonym och Smith's Engl. bot. T. 22. t. 1514., *T. exserens* & *includens* Ehrh., som vanligen hänföras till vår allmännaste *Th. Serpyllum*. — Vid *Th. pannonicus* Allion. (*Th. odoratissimus* Mill., *hirsutus* Auctor., *austriacus* Bernh.) säges: "a *T. angustifolio* vix differt ramis floriferis longioribus erectioribus villosis, et foliis duplo longioribus." — *Satureia hortensis* Linn., vanlig *Kyndel*, förekommer vild i Spanien, i södra Frankrike och i Italien, på Ost-Indiska halfön och på Cap, samt troligen ifrån Europa införd i Norra America. *Hyssopus officinalis*, *Isop*, har följande geographiska utbredning: i Spanien, i södra Frankrike, i Italien, i södra och mera sällsynt i medlersta Tyskland, i Belgien, i södra Ryssland, i Taurien, på Caucasus, på Altai. — Uti släktet *Melissa* upptages *M. Acinos* (*Thymus Acinos* Linn.), som är allmän uti större delen af Europa samt finnes äfven i de Caucasiskt-

Caspiska nejdena. Till *Melissa* hänföres äfven *Th. patavinus* Jacq., *alpinus* Linn., *graveolens* Bieb. — Släktet *Clinopodium* förenas med *Melissa*. — *M. Clinopodium* Benth. (*Clinopodium vulgare* Linn.) förekommer öfver hela Europa, i de Caucassiskt-Caspiska trakterna samt i Norra America troligen införd ifrån Europa. — *Melissa officinalis* Linn. förekommer i södra Europa, i Taurien och i Iberien, i Asien omkring Aleppo, i bergiga skogs-trakter. — *Prunella* är ett endast af 3 arter bestående släkte: 1. *P. hyssopifolia* Lamarek ifrån södra Europa. 2. *P. grandiflora* Moench. antages såsom egen art; den förekommer öfver större delen af Europa. — *P. vulgaris* Linn. är funnen öfver en stor del af verlden: i hela Europa, i Norra Africa, i en stor del af Asien, i Norra America ifrån Canada till Æquinocial-Regionens berg, på hvilka Humboldt & Bonpland, Schiede och Deppe m. fl. funnit den, i Australien: på Terra van Diemen och vid Port Jackson. Af densamma upptagas flera former, ibland hvilka de fordom såsom arter ansedda *P. pinnatifida* Pers. & *P. laciniata* L. — *Scutellaria* har 63 arter. — Vid *Sc. commutata* Gussone Prodr. Fl. Sicul. anföres med frågetecken *S. altissima* L. Sp. Pl., emedan intet exemplar af denna art finnes i hans Herbarium, och emedan det af artnmärket är omöjligt att bestämma, till hvilkendera af de tre arterna *S. Columnæ* Allion., *S. commutata* Guss. och *S. Tournefortii* Benth. man bör hänföra *S. altissima* Linn.;

dessa 3 arter förekomma i Herbarierna under namn af *S. altissima* L. eller *S. peregrina* L. Den verkliga *S. peregrina* Linn. är den art, som i Trädgårdar allmänt odlas med namn af *S. rubicunda* Hornem. Hort. Hafn. & Spreng. Syst. Veg. — *S. galericulata* Linn. är allmän i en stor del af Europa, i Asien och i Norra America, men synes ej vara funnen sydligare än i Norra Spanien, (ej i de sydligaste medelhafs-trakterna, ej på Sicilien eller i Grekland); den finnes ock på Caucasus, på Altai och i Dahurien, i öfre Jenisei-trakten alt intill Irkutsch, i Norra America ifrån nordvest-kusten till Canada och Novum Eboracum, men saknas i de södra trakterna. Varierar glatt och finhårig. — *S. hastafolia* L. synes vara en mera sällsynt växt; den finnes i Frankrike "in regione Andegavensi et Aureliano," i Tyskland, i Ungern, i Sverige, och "ad Kumam rivum" enligt Bieberstein. Släktet *Westringia* Smith har här 10 arter, fundna på Nya Holland eller på Terra van Diemen; flera arter odlas redan i Europa, nämligen *M. rosmariniformis* Sm., *Dampieri* Br., *cinerea* Br., *eremicola* A. Cunningh.. — *Nepeta Cataria* Linn. förekommer öfver nästan hela Europa, i synnerhet i dess södra del, i Tauro-Caucasiska och Caspiska Regionerna samt i Sibirien. — *N. macrantha* Fisch. (*Dracocephalum sibiricum* Linn.) är en ibland de vackrare arter, och som ofta odlas. — Till *Nepeta* hänföres ock släktet *Glechoma*: *N. Glechoma* Benth. (*Glechoma hederacea* L.), som förekom-

mer öfver hela Europa, i Sibirien, samt i Norra America, dit den troligen blifvit ifrån Europa öfverförd. — Slägtet *Dracocephalum* har sina mesta arter i Norra Asien. Detta slägte är så nära förvandt med *Nepeta*, att Förf. säger, att om han ej varit nödsakad att förändra så många namn, så skulle han förenat dessa släkten. Nu har han till *Dracocephalum* hänfört de arter, som hafva ett tvåläppigt 5-tandadt blomfoder och blomfodrets öfversta tand stor och äggrund samt ega breda borstspetsadt-tandade blom-skärmar, hvaremot *Nepeta* ej har två-läppigt blomfoder, dess öfversta blomfoder-tand föga bredare än de öfriga och hela blom-skärmar. — *Dracocephalum* har många vackra arter, t. ex. *D. palmatum* Steph., *imberbe* Bunge, *D. grandiflorum* Linn., *speciosum* Benth., m. fl.. Ibland rarare arter anser man *D. thymiflorum* Linn., funnen vid Moscou, i södra Podolien och i Sverige vid Upsala, Stockholm och på några få andra ställen, men säkerligen hos oss förvildad ifrån Trädgårdar. — *D. Ruyschiana* Linn. förekommer i Frankrike på några få ställen (i Province och i Dauphiné), i Schweitz, i Franken och i Preussen, i Galicien, i Ryssland omkring Rezan, i medlersta Sverige, i sydliga Norrige på några få ställen, på Caucasus, på berget Beschtau, men ymnig på Altaiska fjellryggen. — *Cedronella* utgöres af fordna arter af *Dracocephalum* och har här 3 arter, ibland hvilka *C. triphylla* Moench., som under namn af *Drac. canariense* ofta odlas i rummen. Den finnes vild i

America och måhända på Canarie-Öarne enligt Linné's uppgift, ehuru ingen i sednare tider läser funnit den derstädes. — *Lamium amplexicaule* Linn. är allmän i Europa, förekommer ock i Barbariet, i Tauro-Caucasiska och Caspiska Regionerna, vid Aleppo, på hela Himalaya-bergs-rygg, och i Norra America, måhända likväl dit införd ifrån Europa. — *L. intermedium* Fries är hittintills endast anmärkt i Sverige och i Tyskland. — *L. purpureum* växer öfverallt i Europa, i Tauro-Caucasiska trakterna och på Altai. Af denna upptages *L. molle* Ait. såsom Varieté. — *L. incisum* Willd. är funnen i synnerhet i norra Europa, nämligen i Scotland, i England, i Frankrike, i Tyskland och i Sverige. Under namn af *L. vulgatum* Benth. förenas *L. maculatum* L. och *L. album* L.: *α. rubrum* (*L. maculatum* L., *laevigatum* L. & *rugosum* Ait.) och *β. album*. De förekomma i hela Europa, i norra Africa, i de Tauro-Caucasiska Regionerna och på Altai; *α.* är allmännare i sydligare länder och *β.* i de nordligare. — *Leonurus Cardiacæ* L. förekommer öfver hela Europa och i medlersta Asien. *L. villosus* Desfont. & *L. crispus* Murr. antagas såsom dess varieteter. — *Galeopsis Ladamum* L. växer öfverallt i Europa och på Caucasus. — *G. Tetrahit* L. är allmän i Europa, på Caucasus och i Altaiska Sibirien; i Norra America troligen införd med europeiska frön. Den har 3:ne varieteter: *α. parviflora* (Engl. Bot. 3. t. 207. (*G. bifida* Boennings.); *β. pubescens* (*G. pub.* Bess.,

G. Walterina Schlecht.); *γ. grandiflora* (*G. versicolor* Curtis). — Med *Stachys* förenas slägtet *Betonica* och *S. Betonica* (*Bet. officinalis* Linn.) är allmän i Europa, samt finnes äfven i Barbariet och på Caucasus. — *S. sylvatica* L. och *S. palustris* L. förekomma i Europa allmänt och i medlersta Asien samt den sidstnämnda äfven i Norra América. — Under *S. palustris* upptages: *γ. hybrida* (*S. ambigua* Sm.). — *S. arvensis* L. förekommer i hela Europa, i Norra Africa, i medlessta Asien och äfven i tropiska America, men troligen ifrån europeiska frön. — *Marrubium vulgare* L. växer öfveralt i Europa och i medlersta Asien, i Mexico, i Brasilien och i Chili, troligen på sidstnämnda 3 ställen införd ifrån Europa. — Med *Ballota nigra* Linn. förenas äfven *B. ruderalis* Sw.z. (*B. borealis* Schweigg.) såsom synonym. Den är allmän i Europa och finnes äfven på Caucasus. Förf. säger, att limbi calycis form är ett osäkert kännetecken hos densamma, och att han ej kan urskilja de 3 af Reichenbach afbildade *B. nigra* Reichenb. (*B. alba* Linn.), *foetida* Lam. och *borealis* Schweigg. — Vid *Tencrium Scordonia* kan tilläggas, att denna växt äfven förekommer i sydligaste Norrige i hafs-trakterna. Den är allmän öfver en stor del af Europa. — *T. Scordium* L. växer i det tempererade Europa och i Asien; på Irland, i England, i Frankrike, i Italien, i södra Ryssland, i Soongoro-KirghisiskaÖknen och i Caschmer. Förf. har förgätit, att den äfven växer i Sveri-

ges sydligare provinser, på Öland, i Skåne och i Öster-Göthland. — *T. Marum* Linn. förekommer i vestra medelhafs-trakterna: i Spanien, på Stoechadiska Öarne, på Corsica och på Öarne i Lago Maggjore i Italien. — *Ajuga reptans* finnes uti en stor del af Europa och i Caspiska Regionen. — *A. pyramidalis* Linn., som är allmän i Sverige, med undantag af Skåne och Öland, finnes i det öfriga Europa mest i bergs-trakter: på Pyrenéerna, på Cevennerna, på Alperna i Provence, i Schweiz, i Piemont, på Abruzzerna, på berget Hæmos i Grekland och på östra Caucasus. — *A. genevensis* Linn. (*A. alpina* Linn. Mant. Pl.) växer i gräsrika och bergiga trakter i större delen af Europa, på Caucasus, på bergen Talüs och i norra China.

Grise-
bach
Obs:s &c.
de Gentia-
nearum
&c.
characte-
ribus.

GENTIANEÆ. — Grisebach's graddual-afhandling om *Gentian*-Familjens kännetecken är ett omsorgsfullt bearbetadt verk ⁵⁾. Förf. framställer först Familjens character essentialis, sedan observationes morphologicæ, hvarvid vegetations-organerna afhandlas, nämligen rot, stjelk, blad och yt-beklädnad; vid de reproductiva organernas afhandlande förekomma blomnings-sätt, bracteæ, blomfoder, blomkrona, glandel-apparat, ståndare, pistill,

⁵⁾ Observationes quædam de Gentianearum familiæ characteribus. Dissertatio inauguralis, quam &c. die XVI M. Apr. A. MDCCCXXXVI publice defensurus est Auctor Aug. Henr. Rud. Grisebach. Berolini. 1836. 8:o. pp. 37.

frukt och frön. Vidare afhandlas *Gentianer-*
nas affinité till andra Växt-familjer. Förf.
 anser, att *Bolivaria* utgör en egen familj,
 omtalar de släkten, hvilka, böra ifrån *Gen-*
tianerna uteslutas, gifver en *clavis gene-*
rum artificialis, som upptager 33 släkten,
 ibland hvilka finnas 2:ne nya: *Anagalli-*
dium och *Exadenus*, bildade af fordua
Svertiæ-arter.

MYRSINEÆ. — Aug. de S:t Hi-^{Hilaire}
 laire har framställt en afhandling om ^{Mém. sur}
Myrsineæ och *Sapoteæ*, hufvudsakligen för ^{les Myr-}
 att rätta de olika beskrifningarna af den ^{sinées.}
 växt-familjs kännetecken hos särskilda
 Författare, och han granskar härvid äfven
 flera hithörande släkten ⁶).

ERICINEÆ. — Ibland de skönaste ^{Tausch's}
 Syd-Europeiska Alp-Växter äro arterna af ^{Beskr.g af}
Rhododendron eller de så kallade Alp-Ro- ^{Rhodod.}
 sorna, af hvilket slägte Tyskland eger *R.* ^{interme-}
ferrugineum L., *hirsutum* L. och *Chamæ-*
cistus L., hvilka till och med äro kända af
 de flesta Resande, som besöka Tysklands och
 Schweitzerlands Alper ⁷). Nyligen har Prof.
 J. C. Tausch beskrifvit en ny tysk art,
 som han funnit i Lindackers Herba-
 rium, och som varit förblandad med *R.*
ferrugineum, den vanligaste af de kända

⁶) Mémoire sur les Myrsinées, les Sapotées et
 les embryons parallèles au plan de l'ombilic.
 Par M. Aug. de Saint Hilaire. — Ann.
 des Sc. Nat. Nouv. Sér. T. V. Avril. 1836,
 pp. 193—225.

⁷) Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:r B.d. N:o 3. Ss.
 35—37.

arterna. Tausch tror, att denna nya art, som han benämnt *R. intermedium*, sannolikt är funnen på Steyermarks Alper. Förf. meddelar artmärken för densamma och för *R. ferrugineum* & *hirsutum*, emellan hvilka den har sin plats.

Presl
Prodromus Monographiæ Lobeliacearum.
LOBELIACEÆ. — C. B. Presl's monographie öfver de hithörande släkten och arter är af mig blott känd till sin titel⁸⁾.

The annual Dahlia-Register for 1836.
COMPOSITÆ. — I London har man ämnat att årligen utgifva en öfversigt och beskrifningar af de nyare odlade varieteter af *Georgina variabilis* (*Dahlia variabilis*) med figurer af desamma. För år 1836 är ett sådant arbete utkommit, hvilket jag likväl ej sett⁹⁾.

Dierbach's Annm:r om *Lactuca virosa* & *Scariola*.
Dierbach's anmärkningar om skillnaderna emellan *Lactuca virosa* Linn. och *Lact. Scariola* Linn. finnas införda i Ann. der Pharmacie. B.d. XIX. H. 1. Ss. 113 & 114.

Nees v. Esenbeck's d. y. Afh:g om *Spilanthes oleracea*.
Nees v. Esenbeck d. y. har lemnat beskrifningar och figurer af *Spilanthes oleracea* L. och af den beslägtade *S. Acmella* L. ifrån Ceylon. Båda dessa arter *S. oleracea*.

⁸⁾ Prodromus Monographiæ Lobeliacearum. — Auctore C. B. Presl. — Pragæ. 1836. 8:o.

⁹⁾ The annual Dahlia-Register for 1836; describing its introduction into this Country, mode of cultivation and management, properties of good Flower, Arrangement of Stands for show, with an Index of 700 Varieties and Accounts of the Exhibitions in England and Jersey for 1835. With 53 col. plates. — 8:o. 1836.

alata l'Herit. ifrån Peru och *S. Pseudo-Acmella* L. ifrån Ostindien hafva samma egna skarpa smak hos blad och blommor, såsom den hos radix *Pyrethri*, men starkare och angenämare. Den orsakas af ett hartz. — Den blågröna tincturen af *Spilanthus oleracea* är ett bekant medel emot tandverk. (Ann. der Pharm. XVII. 2. p. 192—195. c. Tab. Pharm. Centr.bl. 1836. 17 Dec. N:o 53).

UMBELLIFERÆ. — Mischkovicsew's år 1834 utgifna gradual-afhandling om *Conium maculatum* upptager i 1:sta afdelningen en monographie öfver denna växt, hvarvid dess beskrifning, historia, litteratur, geographiskå utbredning, åtskillnader ifrån andra Umbellater och kemiska förhållanden förekomma. Andra Afdelningen afhandlar växtens verkan såsom läkemedel ¹⁰⁾.

2:ne nya Umbellat-Släkten äro bestända af Koch, nämligen *Biasolletia tuberosa*, närmast beslägtad med *Anthriscus* och *Chærophyllum*; den växer i Istriens bergs-trakter och *Hladnikia golacensis* (*Pleurospermum Golaka* Reichenb.) ifrån Kärnthens bergs-nejder. — *Hladnikia* Reichenb. har Koch hänfört till *Falcaria* ¹⁾.

Rabenhorst har anställt iakttagelser om den så kallade *Pimpinella nigra* Willd.,

Mischkovicsew's
Diss. de
Conio maculato.

Koch's
Beskrig af
nya Umb.
Släkten.

Rabenhorst's
iakttagel.

¹⁰⁾ Dissertatio de *Conio maculato*, quam &c. pro Doct. Medicinæ laurea &c. in Scientiarum Universitate Pestiensis publicæ Eruditorum disquisitioni submittit Maximus Nicolius Mischkovicsew. 1834. Budæ. 8:o. pp. 54.

¹⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:r. B.d. N:o 11. Ss. 161—167.

ser om *Pimpinella nigra*. odlat densamma och funnit: 1:o att den öfvergår till den glatta *Pimpinella Saxifraga*, som eger en hvitaktig ej i blått anlupen rot. 2:o Denna varieté *nigra* växer på torr lerhaltig (Mergel- eller Lehm-artad) jord. Den förekommer oftast finhårig, men hos roten saknar man ofta den blå anstrykningen, i synnerhet emot sommarens slut. Förf. anmärker, att Willdenow oriktigt sagt "radix vulnerata cæruleo lactescit;" ingen blå saft utflyter, då roten såras; när man sårar eller afskär den, så infinner sig ofta den blå anstrykningen först 5 eller flera minuter der-
efter ²⁾).

Duchartre's
Afthg om
Saxifraga Clusii
& *stellaris*.

SAXIFRAGEÆ. — Duchartre har sökt att bevisa, att *Saxifraga Clusii* Gouan endast är en mera hårig form af *S. stellaris* Linn., mera dichotomisk och petala subinæqualia ³⁾. Förf. meddelar jemnförelser emellan dem båda, samt lem-
nar slutligen en uppställning af *S. stellaris* med dess särskilda former.

Decaisne's
Afthg om
Helwingia.

HELWINGIACEÆ. — Decaisne har närmare bestämt släktet *Helwingia* Willd. och bevisat, att det utgör en egen Växt-Familj, som han benämnt *Helwingiaceæ* ⁴⁾. Släktets Historia är följande.

2) Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:r. Bd. N:o 17. Ss. 257—259.

3) Ann. des Sc. Nat. Nouv. Sér. T. V. Avril. pp. 248—253.

4) Ann. des Sc. Nat. Nouv. Sér. T. VI. pp. 65—76. Tab. 7 (*Helwingia rusciflora*) & Tab. 6. (*Osyris alba* & *quadripartita*).

Thunberg upptog i Flora Japonica en växt med namn af *Osyris alba*, af hvilken han blott sett han-växten. Willdenow ansåg, att den med skäl kunde utgöra ett eget slägte, hvilket han benämnde *Helwingia* (*H. rusciflora*), och uppställde det i Dioecia triandria efter *Osyris*. Siebold hemförde ifrån Japan levande exemplar af hon-växten, som blommat i bot. Trädg. i Gent, och af Blume erhöill Decaisne nästan mogna fröhus af denna växt, samt har alltså kunnat bevisa dess rätt att utgöra så väl ett eget slägte som en egen med *Hamamelideæ* beslägtad växtfamilj, hvars kännetecken han meddelar jemnte en utförlig beskrifning med figurer af växten och dess frörednings-delar. äfvensom Förf. framställer beskrifning och figur af *Osyris quadripartita* Salzmann (Plantæ tingitan. Fasc. III. 1827) samt afbildning af de hittintills ofullständigt beskrifna frörednings-delarna af *Osyris alba*.

LEGUMINOSÆ. — Uti Eisengrein's Eisengrein arbete öfver denna Växt-Ordning betrak- Die Familie der Schmetterlingsblüthigen. &c. Gewächse. tar Förf. i Första Afdelningen de särskilda Frörednings-Organerna äfvensom slutligen bladen och den öfriga Växten. I Andra Afdelningen granskas de särskilda afdelningarna af de hit-hörande Växter, nämligen: 1. *Geoffroyæ* & *Dalbergiæ*. 2. *Swartziæ* & *Bauhinieæ*. 3. *Casalpinieæ* och *Mimoseæ*. 4. *Hedysareæ* och *Coronilleæ*. 5. *Virgiliæ* och *Genisteæ*. 6. *Galegeæ* och *Phaseoleæ*. 7. *Vicieæ* och *Astragaleæ*. Slutligen förekommer ett bihang,

uti hvilket Förf. upptager de släkten, som äro ofullständigt kända ⁵⁾).

Schlosser's gradual-afhandling om de tyska arterna af *Leguminosæ* eller *Papilionaceæ* känner jag blott till namnet; den skall enligt berättelse lemna endast en ganska kort öfversigt af desamma ⁶⁾).

CELASTRINEÆ. — Rengger har meddelat anmärkningar om *Paraguay-Théet*, som erhålles af *Ilex paraguariensis* S:t Hil. ⁷⁾. Förf. bestyrker S:t Hilai- re's uppgift, att så väl *Paraguay-Théet* som *Paragua-Théet* erhållas af samma Växt, och att den olikhet, som iakttages i dessa Thé-sorters smak, orsakas af deras olika berednings- och förvarings-sätt.

Ilex paraguariensis liknar till utseende och till bladens form *Pomerans-Trädets*, men blifver, såsom utvuxet, större och har en tjockare stam. — Berednings-sättet af *Paraguay-Théet* är följande. De små grenarna afskäras och rostas öfver lindrig eld, sedan förminskas de något genom stampning, på det *Théet* måtte låta sam-

⁵⁾ Die Familie der Schmetterlingsblüthigen oder Hülsengewächse. Mit besonderer Hinsicht auf Pflanzen-Physiologie und nach den Grundsätzen der Physiologisch-systematischen Anordnung ihrer Gattungen bearbeitet von G. A. Eisengrein, Dr Ph. Ein Beytrag zur comparativen Botanik. — Stuttgart. 1836. 8:o.

⁶⁾ Dissertatio inauguralis botanica de Papilionaceis in Germania sponte crescentibus. Auctore Jos. Calasanct. Schlosser. — Ticini. 1836. 8:o.

⁷⁾ Rengger's Reise nach Paraguay &c. s. 488.

manpressa sig. Det inpackas i fyrkantiga läder-säckar, hvilka hallas *Zurrones* eller *Tercios*, och inrymma 8 Arrobas. Den finaste sorten af *Paraguay-Thé*, som blott består af de i en träd-mortel groft sönderstötta och förut rostade Trädets blad, kallas *Caa mini*, men lärar nu mera icke i stort beredas för handeln. Den vanliga sorten af *Paraguay-Thé*, hvilken utgöres af de små grenarna och af bladen, benämnes *hierba de pulos* (*Wed-ört*). De oäkta eller blandade sorterna kallas *Caa guazu*, *Caa vera*, *Aperca caa* och *Caara*, men förekomma numera sällan.

Paraguay-Théet, som på spanska vanligen kallas *Hierba*, måste sönderstötas groft, på det att ej örtens lukt och smak må förloras, och man vid drickning ej må få söndergrusadt Thé. Örten får ej heller rostas starkt, i anseende till de hartzaktiga delar, hvilka den innehåller. Detta pröfvas af de Handlande, som dervid taga *Hierba* i handen och blåsa på den; om då den större delen bortblåses, så anse de *Hierba* såsom för starkt rostad.

Ilex paraguariensis växer vild så väl i Paraguay som i Brasilien. Detta Träd fortplantas af sig sjelf, men i synnerhet genom biträde af Foglar. Dock anläggas äfven *Caa*-plantager; de viol-blå fröna måste sättas djupt och alltid hållas fuktiga. Efter fyra månader visar sig grodden. De unga plantorna utsättas radvis, och omkring hvarje träd anlägges en förmur eller kupa för att uppfånga regnvattnet. Efter 3 till 4 år

gifva de utplanterade Träden en förmånligh blad-skörd. — Bladen falla ej af under vintern och skola behöfva två år för att fullkomligt utbildas eller, som man i Paraguay säger, att mogna, hvarföre man i Plantagerna eller i de så kallade *Hierbales*, hvarest man skonsamt och försigtigt sköter Träden, blott hvar annat eller hvar tredje år afplockar bladen.

Paraguay-Théet förlorar efter två år sin smak; om det i *Tercios* blifver stenhårt sammanpressadt, och om det utställles för luftens tillträde, så sker detta snarare. Då det blifver gammalt, så kan det blott begagnas till bläck och till svartfärgning.

Detta *Thé*, eller *Hierba*, gälde fordoms såsom penningar i handeln i Paraguay och hvilken handel altså blott var en bytes-handel. Rengger säger, att Villa-Real fordom var en blomstrande ort, som satte mera penningar i omlopp än Asuncion, Paraguay's hufvudstad. Detta blomstrande tillstånd har upphört genom den betydliga stockning, hvilken handeln med *Hierba* för närvarande har lidit. Fordom fördes årligen ifrån skogarne till Villa-Real och försålles 16,000 till 22,000 *Tercios* af *Paraguay-Théet*.

Detta *Thé* drickes allmänt i största delen af södra America, såsom *Chinesiska Théet* drickes i Europa, så väl med socker som utan detsamma och blandadt med Limon-saft; till smaken synes det vara bäskt. Måttligt njutet skall detta *Paraguay-*

guay-Thé lifva själs-krafterna, dock hos somliga personer orsaka sömnlöshet och i öfvermått drucket åstadkomma darrning och en domning, såsom sker efter spiritueusa drycker. Qvistar och ⁸blad af *Cassine Gongonha* Mart. gifva äfven ett *Thé*, med hvilket man förfalskar det egentliga *Paraguay-Théet*. Denna *Cassine* kallas af innevånarne *Camini* och skall lemna en bättre och en sämre sort af *Thé*; den sednare kallas *Hervinha*.

RHAMNÆ. — Doct. Klotsch har ^{Klotsch} framställt en monographie öfver det af ^{Afh. om} Thunberg benämnda släktet *Olinia* ^{Olinia} ⁸). Förf. gifver först ett utförligt slägtkänne-
märke, derefter historien om arterna, samt meddelar kännetecken och korrtä beskrifningar af desamma. — Thunberg beskref först *Olinia cymosa*, som han skiljde ifrån *Sideroxylon*, till hvilket slägte Linné d. y. hänfört den (*Sideroxylon cymosum* Linn. fil.), men har i flera fall oriktigt beskrifvit fröednings-delarna, hvilket De Candolle förmodat och Klotsch nu rättat. Roemer & Schultes (i Syst. Veg. Ed. XV.) och Sprengel (i Syst. Veg. Ed. XVI.) beskrefvo denna i Orangerier förekommande art såsom *Plectronia ventosa*. Burmannus har nämligen uti sitt verk *Plantarum Africæ* Decas X. Tab. 94 låtit afrita *Plectronia ventosa* med dess frukt, men tillagt blomman af en ? *Celastrus*. De Candolle

⁸) Otto's & Dietr. Allgem. GartenZeit. 1836. N:o 4. ss. 25—27.

såg också i Burmanni Herbarium hos De Lessert 2 original-exemplar, af hvilka det ena var *Plectronia ventosa* och det andra en art, om hvilken han med oviss-het tror, att den är en *Celastrus*, hvilken han benämnt *C.? Plectronia* (Prodr. II. p. 9.), och efter dessa hade Burmannus sammansatt sin beskrifning. — Förf. kan ännu ej bestämma platsen för *Olinia* i det naturliga Systemet, men tror, att den bör blifva emellan *Celastrineæ* och *Rhamneæ*. — Arterna äro Buskar ifrån Goda Hopps-Udden: 1. *O. cymosa* Thunb. 2. *O. capensis* Klotsch. 3. *O. acuminata* Kl. — Garten-Director Otto har tillagt anmärkningar om odlings-sättet för dessa arter.

Otto's & Dietrich's Afh. om *Oxalis esculenta*. OXALIDEÆ. — Ibland de växter, hvilka nyligen blifvit till odling föreslag-na, är äfven den af Otto och Alb. Dietrich bestämde *Oxalis esculenta*, som gif-ver en ätbar rot, liknande en rofva⁹⁾.

Denna *Oxalis esculenta* har hitintills varit förblandad med *Ox. tetraphylla* Cavan., som äfven har en ätbar churu mindre rot. De äro nära beslägtade. Båda växa vilda i Mexico. *O. esculenta* är till alla delar större, saknar rotlöpare, har omvändt-äggrunda blad och mörkröda blom-

⁹⁾ Otto's & Dietr. Allg. GartenZeit. 1835. N:o 49. ss. 386—389.

1. *Oxalis esculenta* Otto & Dietr.: acaulis; rhizomate bulboso non stolonifero; radicularibus napiformibus; foliis quaternis; foliolis obovatis superne leviter emarginatis; floribus umbellatis; calycis phyllis apice tuberculatis; stylis staminibus brevioribus. Dietrich in Allg. GartenZeit. 1835. s. 388.

mor samt blommor under en stor del af sommaren och så länge tills kölden förstör blommorna, hvaremot *O. tetraphylla* är till alla delar mindre, har rotlöpare, omvändt - hjertlika blad, smärre blek-röda blommor och blommor under en kortare tid, samt gifver färre lök-groddar.

Ifrån de lökartade groddarna af *Oxalis esculenta* utväxa en eller flera rof-artade mindre rötter, ifrån 2 till 6 tumslängd och af $\frac{1}{2}$ till 2 tumslängd diameter vid sin tjockaste del, af hvitaktig färg, inuti i midten egande en något hårdare fascikel af mörkare fibrer, hvilka vid kokningen torde bära borttagas. Roten är till smaken angenäm; ofvan på denna rofva utbilda sig talrika lökartade groddar, med hvilka växten fortplantas; i nordligare länder gifver den inga frön. Om våren utplanteras dessa lökartade groddar, och uppskjuta emot sommarens början vackra, mörkgröna, 4-fingrade blad, och blomskaft med röda blommor i flockar. Växten planteras ofta såsom en prydnad i kanterna af rabatter.

O. tetraphylla Link. & Otto Abbild. I. t. 11.

Hab. in Mexico. — 2.

2. *Oxalis tetraphylla* Cav.: acaulis; rhizomate stolonifero; radiculis napiformibus; foliis quaternis; foliolis obcordatis sinibus semilunatis; floribus umbellatis; calycis phyllis apice tuberculatis; stylis staminibus longioribus. Dietr. Allg. Gart.Zeit. 1835. s. 388.

O. tetraphylla Cavan. Ic. 3. p. — tab. 237.

Willd. Sp. Pl. — De Cand. Prodr.

Hab. in Mexico. — 2.

I början af October upplagas rötterna, och förvaras på torrt ställe eller i sand och i jord, tills emot nyåret, då de ofta öfvergå till röta i anseende till sin lösare fiber-byggnad.

I Tyskland begagnas dessa rofvor dels till kokning i bouillon dels till beredning af ett mos, till hvilket lägges smör och något brunt socker för att färga moset. De fordra kort koknings-tid, emedan de i sig sjelfva äro saftiga och mjuka.

En annan art af *Oxalis*, nämligen *O. crassicaulis* Zuccarini, har äfven i sednaste åren börjat att begagnas såsom en ekonomisk växt¹⁰⁾. G. Don benämnde denna art *O. Aracacha* (Syst. of Garden. I. p. 756.). Men så väl Engelsmän som Fransmän hafva sedermera trott, att den var *O. crenata* Jacq.. Den blef beskrifven under namn af *Ox. crassicaulis* år 1825 af Zuccarini i dess monographie öfver de americanska arterna af *Oxalis*, och Han har i Supplementet härtill af år 1831 omtalat växtens ekonomiska nytta. År 1828 kom den först ifrån Mexico till Berlins botan. Trädgård och år 1829 hemförde Karwinski den äfven ifrån Mexico till München, med uppgift, att den i Mexico begagnas såsom Potates. Då Zuccarini troligen känner Jacquin's *Ox. crenata*, så antager man hans åsigt, att den är skild ifrån *O. crenata*. Jacquin hade för öfrigt lånat sin beskrifning af *O. crenata*

Otto's &
Fintel-
manns
Afhr om
Oxalis
crassicau-
lis.

¹⁰⁾ Otto & Dietr. Allg. GartenZeit. 1835. ss. 85—87.
jemnf. Allg. Gartenz. 1833. ss. 2 & 3.

ifrån Feuillée's verk, och altså sannolikt ej sett densamma. D. Don förblandar båda arterna (i Sweet's Flower Garden), då han uppgifver, att Växten i Peru odlas till sallade för dess syrliga blad, hvilket egentligen tillhör *O. crenata* Jacqu., som enligt beskrifningen ej eger rot-knölar utan en årig smal rot.

Sweet har uti sin Flower-Garden Vol. 2. t. 125 afbildat *O. crassicaulis* (under namn af *O. crenata*) och meddelar om densamma följande underrättelser: Dess blommande stjelkarna utdö årligen jemte deras rot, hvarvid rot-knölarna blifva fria och bibehålla en del af det trädaktiga bihanget. Den ökas mest genom de talrika rot-knölarna, som ofta blifva 2 tum långa och en tum i diameter. Såsom rå äro de syrliga, men då de kokas, så förlora de syran och smaka såsom Potates. Växten trivdes i England ute på kalljord, och fortplantas äfven derstädes genom sättquistar. Frön mogna ej i kallare Länder.

Fintelman har om denna växtlemnat fortsatta underrättelser. Han säger, att rot-knölarna hafva, liksom Potates, rotknoppar och kunna äfven sönderskäras och utplanteras, dock är bäst att för vinnande af en kraftigare afkastning ej dela dem för mycket. Då man endast odlar Växten i smått, så kan man tidigt sätta rot-knölarna i krukor och sedan framuti Maj utplantera dem; de fordra en lös och närande jordmån och böra planteras $2\frac{1}{2}$ till 3 fot ifrån hvarandra. I England föreskrifver man, att de

böra planteras med ännu längre afstånd ifrån hvarandra; jorden bör kringkupas, liksom det sker med flera andra rot-växter.

Oxalis-crassicaulis gifver utomordentligt talrika, tjocka och saftiga stjelkar. En enda rot kan alstra 10 $\mathbb{X}$ stjelkar, om den har nog utrymme att utbreda sig; om växten afskäres, så uppväxa snart nya stjelkar, och man säger, att den växer så kraftigt, att inga andra växter kunna trivas invid den. En enda liten rot-knöl gaf i München 30 stjelkar af 2 fots höjd, af hvilka flera egde ett fingers tjocklek. Den blommar ifrån Augusti och tills i början af September med gula blommor, och är en prydnad för Trädgårdarne. Rotknölna äro ej färdiga till upptagning förr än i October.

I Plymouth lades en rot-knöl af 28 grans vikt den 7 April i en gurk-säng; 5 veckor derefter aflögs 2 skott och planterades särskildt. Moder-roten gaf 407 rot-knölar, vägande 7 $\mathbb{X}$, 9 unz, 6 drachmer, 1 scrupel och 2 gran. De två sättqvistarna gäfvo 198 rot-knölar, vägande 3 $\mathbb{X}$ och 8 unz; rot-knölna voro smakliga, bestående af ett fint mjöl. — Stjelkarna begagnas till tortor. — Stjelktoppar och sido-skott kunna användas till sättqvistar, och öka skörden utomordentligt. — Sätt-quistar, planterade den 26 October, visade efter en månad, i en så sen årstid, redan ansats till rot-knölar.

Zuccarini anmärker, att Rot-knölna synas utveckla sig hastigt, korrt tid förr än Växten bortdör på sena hösten.

Otto tillägger följande iakttagelser: om man vill vinna talrika rot-knölar af denna Växt, så bör den planteras i en torrt belägen, lös, sandig, ja till och med i en stenig jordmån, ej på en för fet, gödslad och närande jord, ty i en sådan växer den för mycket i stjelkar och sätter sällan rot-knölar förr än sent på hösten. Rötterna smaka såsom de finaste och bästa potatoes. Stjelkarna ha en angenämt syrlig smak och kunna begagnas till stufning. De kunna afskäras tre gånger på sommaren och ätas begärligt af boskapen, för hvilka de skulle utgöra ett förträffligt foder; de torde äfven troligen kunna användas till vinnande af oxal-syra; de äro, liksom Potates-stjelkarna, utsatta för afrysning och Rot-knölarna måste förvaras på frostfria ställen.

BALSAMINEÆ. — Roeper har be-^{Roeper's} svarat den af Biskop Agardh å nyo lem-^{anmär om} nade öfversigt af blom-delarnes ställning ^{Balsami-} och tydning hos 'Balsamin-Växterna ^{neæ.} 1). Förf. anmärker, att Balsamin-blommans uttydning må väl bero af allmänna åsigter, men beskrifningen bör ej göra det i sina väsendtliga stycken. "Det är ej väsendtligt, om man säger, att de särskilda ståndarne stå i kalkbladens axiller, eller att de äro desamma antepönerade; men då man påstår, att de särskilda ståndarne äro så ställda eller fördelade, att för en sjette felslående är ett rum ledigt, så anser Förf., att

1) Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:1 B.d. N:o 16. ss: 241—245.

detta är att göra blomman orätt eller att oriktigt beskrifva den." Förf. tror alltså, att så länge man vill tillerkänna Balsaminblomman ett symetriskt fyrbladigt blomfoder och en fyrbladig blomkrona, så kan den af Biskop Agardh gifna blombildnings-theori ej användas på Balsaminblomman. "Man kan ej neka, säger Förf., att *Balsaminerna* ega 5 carpell-blad, 5 med dessa alternerande ståndare, och Förf. kan ej inse, huru detta förhållande kan föras i en symetrisk förening med en fyrbladig blomkrona och ett fyrbladigt blomfoder."

Spach's
Monogr.
öfver *Hypericineæ*.

HYPERICINEÆ. — Edw. Spach har börjat utgifvandet af en Monographie öfver *Hypericineæ*²⁾. Förf. meddelar utförliga släkt-kännemärken, artkännetecken, beskrifningar och uppgifter om växt-platser. 1. *Psorospermum* (*Harongæ*, *Vismia* & *Hyperici* species Auctorum) 8 species. — 2. *Elodea* Adans. 6 Sp.. — 3. *Elodes* Spach. 1 sp.: *E. palustris* Sp. (*Hyper. Elodes* L.). — 4. *Triadenia* Spach 4 sp.: Tab. 4. *Triadenia microphylla* Sp. Tab. 5. *Triadenia Webbii* Sp., *Thymifolia* Sp. & *Sieberi* Sp. (smärre exemplar och fröednings-delar äro här afbildade). Flera arter äro alltså nya. 5. *Vismia* Vand. 2 sp. — 6. *Haronga* Thouars. 1 sp. — 7. *Eliwa* Cambess. 1 sp. — 8. *Tridesmis* Sp. 2 sp. — 9. *Ancistrolobus* Sp. 1 sp. — 10. *Ce-*

²⁾ Annales des Sc. Nat. Nouv. Sér. T. V. Mars. pp. 157—176: *Hypericacearum Monographiæ fragmenta*. Auctore Ed. Spach. Tab. IV & V. Juin pp. 349—369. — Tab. VI.

ratoxylon Blum. 1 sp. — 11. *Eremosporus* Sp. 1 sp. — 12. *Drosanthe* Sp. — 13. *Webbia* Sp. 3 sp. — 14. *Hypericum* L. 39 arter, de flesta europeiska. Hit höra de svenska arterna, men man saknar *H. hirsutum* Linn. — 15. *Olympia* 1 sp. — 16. *Campylopus* 1 sp. — 17. *Psorophytum* Sp. 1 sp. — 18. *Androsæmum* Allion. 6 sp. — 19. *Eremanthe* 1 sp. — 20. *Campylosporus* 3 sp. — 21. *Norysca* Sp. 2 sp. — 22. *Roscyua* Sp. 4 sp. — 23. *Myriandra* Sp. 9 sp. — 24. *Brathydium* Sp. 5 sp. — 25. *Brathys* Mutis 35 sp. — 26. *Isophyllum* Sp. 1 sp. — 27. *Ascyrum* L. 9 sp.. — Förf. anmärker, att *Lancretia* Delile får hänföras till *Frankeniacæ*, och att *Euchryphia* Cavan. (*Carpodontos* Labill.) snarare hörer till *Ternströmiacæ* och *Chlænacæ*. — Tab. VI. A. *Tridesmis Billardieri* Sp. — *B. Ancistrolobus ligustrinus* Sp. — Man måste förundra sig, huru Förf. kunnat förmå sig att så sonderklyfva denna Växt-Ordning. — Ibland släkt-namnen är ett förut begagnadt nämligen *Campylopus*.

CARYOPHYLLÆ. — Dupont har sökt att bevisa, att *Gypsophila Saxifraga* Linn. är en verklig art af *Dianthus*, till hvilket slägte Linné först hänfört den i 1:sta Upplagan af *Species Plantarum*³⁾. Mertens och Koch hafva bestämt den till ett eget slägte *Tunica* (Deutschl. Flora), men Griesselich har sednast bevi-

³⁾ Ann. des Sc. Nat. Nouv. Sér. T. V. pp. 319 & 320.

sat, att den är en *Dianthus* (Arch. de Bot. T. I. p. 545.), till hvilket slägte den enligt Dupont ofelbart bör hänföras i anseende till likheten hos Embryo och Stigma.

Tausch's
Afh: g om
Rhizobotrya.

CRUCIFERÆ. — J. C. Tausch har bestämt ett nytt slägte ibland *Cruciferae* vid namn *Rhizobotrya* närmast beslägtad med *Kernera* Medic.. — I anseende till habitus, så synes den vara närmast förvandt med *Eudema* Humb. & Bonpl., men skiljer sig med *radicula lateralis*, då *Eudema* har den *dorsalis*. Dess enda art *R. alpina* är tysk. Tausch fann den ibland exemplar af *Draba stellata*, samlade af Sieber på något fjell (Alp) i Österrike⁴).

Anonym.
Anm: gar
om *Draba*
lapponica.

En anonym Förf. har anmärkt, att *Draba lapponica* Willd. enligt Trautsteiner's åsigt (Reg. bot. Zeit. 1835. s. 602.) är en mera hårig form af *Dr. fladnitzensis* Wulfen⁵). Äfven Reichenbach förenar på sitt sätt båda, ehuru Han äfven särskildt upptagit dem. Koch anmälte den med flera till vidare undersökning. Denna art uppkom på följande sätt: Willdenow kände ej Wulfen's *Dr. fladnitzensis*, ty då skulle han ej hafva förenat den med *Dr. ciliaris* Scop., och ej kallat den *Dr. androsacea*. — Wahlenberg upptäckte den verkliga *Dr. fladnitzensis* Wulf. i Lappland, upptog den såsom *Dr. androsacea* Willd. med bi-

⁴) Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:1 B.d. N:o 3. ss. 33—35.

⁵) Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:1 B.d. N:o 19. ss. 303 & 304.

fogande af Wulffen's art såsom synonym. Willdenow insåg sedermera, att Wahlberg's art ej kunde vara densamma, som Willdenow sjelf beskrifvit eller *Dr. ciliaris* Scop.; han gaf derföre namnet *lapponica* åt den redan kända *Dr. fladnitzensis*. — (Koch åtskiljer likväl sednast *D. lapponica* och *fladnitzensis* såsom arter.)

MAGNOLIACEÆ. — Prof. de Vrie-^{Vriese's} se har uti en mycket utförlig afhandling ^{Afl: g om} sökt att emot Zuccarini försvara sin åsigt, ^{*Illicium*} att den i Japan förekommande *Illicium* ^{*anisatum*} är densamma, som den chinesiska *Ill. anisatum*, och ej någon ny art, såsom Siebold och Zuccarini påstått (*Ill. religiosum* Zuccar. & Sieb.) (Se Års-Berätt. för år 1835 s. 146), hvilka anse, att den i China och Cochinchina växande *Ill. anisatum* ensamt gifver *Stjern-Anis* ⁶⁾.

De Vriese förklarar, att figuren af den af Nees v. Esenbeck d. y. afritade *Ill. anisatum* (Samml. Offic. Pflanzen. XV:s Heft. Tab. 23.) var tecknad efter ett af Siebold lemnadt japanskt exemplar med namn af *Ill. anisatum* och åtföljdt af en frukt, som, ehuru utan den starkare lukten, fullkomligt liknade den vanliga chinesiska *Stjern-Anis*.

⁶⁾ Wiegmann's Archiv für Naturgesch. 3:r Jahrg. 1:s Heft. ss. 111—118: Die Meinungen von Kämpfer, Thunberg, Linné u. Anderen, über die Mutterpflanze des Stern-Anises des Handels, verteidigt gegen D:r Th. F. von Siebold und Prof. J. G. Zuccarini; von Prof. W. H. de Vriese in Amsterdam.

Han anförer vidare, att den af Brandt och Ratzeburg afritade *Ill. anisatum* (Hayne's Darst. &c. der Arz.Gew. XII:r Th. t. 29) är tecknad efter ett chinesiskt exemplar ur Prescotts Herbarium, och blom-delarna äfven tecknade enligt chinesiskt exemplar, meddeladt af Hooker till Prescott, hvarföre de Vriese anser, att Siebold och Zuccarini misstagit sig, då de antagit denna figur att vara ritad efter japanskt exemplar.

Förf. anmärker, att alla de japanska exemplar, hvilka han jemnfört med ritningen af den chinesiska Växten, utvisa, att dessa båda Växter måste vara samma art; endast lukt och smak äro ej så starkt kryddaktiga hos den japanska *Illicium anisatum*, och Förf. anser, att odlingen i ett kallare klimat kan vara en orsak härtill; för öfrigt tror han, att ej all chinesiskt *Stjern-Anis* har starkare krydd-lukt. Han antager altså till följe af sina undersökningar, att den chinesiska och den japanska *Illicium* är samma art, nämligen *Ill. anisatum*.

Otto's
& Dietrich's
Monogr.
öfver *Begoniaceæ*.

BEGONIACEÆ. — Herrar Otto & Alb. Dietrich hafva framställt en monographie öfver de arter af *Begonia*, hvilka odlas i Berlins bot. Trädgård⁷⁾. Förfne omnämna de kännemärken, som tillhöra denna växt-familj, hvilken ensamt utgöres af Slägtet *Begonia*, hvars arter i synnerhet förekomma i Södra America allt upp

⁷⁾ Otto's & Dietr. Allgem. GartenZeit. 1836. N:o 44. ss. 345—350, N:o 45. ss. 353—359.

till Mexico och i West-Indien samt nästan äfven så allmänt i Ost-Indien, mera sällsynt på Mascarenen-Öarne såsom på Madagascar, Isle de France och Isle de Bourbon; i sednare tider hafva äfven arter blifvit fundna i Södra Africa.

Arterna af *Begonia* utmärka sig så väl genom sin sköna blomform som genom sina vackra ofta röd-ådriga blad.

B. nitida är den först innom Europa odlade art, som redan infördes till England år 1777; *B. humilis* år 1788 och *B. acuminata* år 1790; de öfriga äro i sednaste åren inkomna. — I Berlins bot. Trädgård funnos alt intill år 1822 endast 12 arter; nu mera förekomma derstädes 34 arter. De flesta tillhöra varm-husen, men likväl kunna några odlas i kall-rummet och till och med på kalljord under sommaren. Åtskilliga börja redan att odlas i enskilda hus såsom t. ex. *B. discolor*, *incarnata* och *semperflorens*.

I England odlas 40 arter enligt London's Hortus britannicus. Fröna synas hastigare förlora sin grönings-kraft, än andra fina frön, ty man har i Berlin aldrig fått brasilianska frö af dessa arter att gro. Fröna utsås i krukor på jord-ytan och krukorna betäcknas med en glas-skifva och sättas i en varm och skuggig bänk. Flera arter utså sig sjelfva och deras frö gro bredvid andra växter. De fordra en jordmån af sand, ängs-lehm och fin mulljord; i krukorna lägges ett underlag af små stenar, på det att vattnet må afrinna och rötterna ej taga röta. Arterna förökas ge-

nom frö, rot-skott, rot-knölar och grenar. De mexicanska *Begoniæ-arterna*, i synnerhet *B. monoptera*, *bulbillifera*, *diversifolia* och *Martiana*, förökas dessutom äfven genom rot-delning och genom små groddar, som sitta i bladveckan; dessa groddar affalla emot vintern och förvaras i torr jord tills våren.

Arterna äro dels buskartade eller träd-artade dels ört-artade, mer eller mindre köttiga, bladen äro mest snedt-hjertlika, hela, delade eller flikiga. Blommorna äro monoecistiska och framkomma i flockar eller sällsyntare i vippor, samt äro hvita eller rosenröda.

Man har indelat arterna i stjelkade och stjelklösa, men då i den förra afdelningen högst olikartade former upptogos, så att ingen riktig öfversigt af arterna erhöles, så var den ej tillräcklig. Kunth indelade dem efter ståndarnes hopväxning, efter antalet af stift, frukt-vingarnes beskaffenhet och sättet af fruktens uppbristning, men då denna indelning äfven åtskiljer de i habitus och växt-sätt närmast beslägtade arter, så hafva Författarne framställt en annan: I. *Perennes*. α . *tuberosæ*. β . *rhizoma repens*. II. *Lignosæ* α . *caules recti*. β . *caules scandentes*. III. *Carnosæ*. IV. *Caulis suffruticosus*. V. *Annua*⁸⁾. Förf:ne börja att först uppställa de

8)

I. *Perennes*.

α . *tuberosæ*.

1. *B. monoptera* Link. & Ott. 2. *B. discolor* Br. 3. *B. bulbillifera* Link. & Otto. 4.

mångåriga arterna, som slutas med dem, som ega rhizoma repens, och hvilka i anseende till bladform m. m. bilda en öfvergång till de buskartade, hvilka åter genom de halft köttiga eller halft buskartade utgöra en öfvergång till de annuella.

Förfinne gifva derefter artmärken, synonymer och uppgifter om hemland på

B. Martiana Link. & Ott. 5. *B. diversifolia* Grah..

β. rhizoma repens.

6. *B. geraniifolia* Hook. 7. *B. heracleifolia* Cham. & Schlecht..

II. *Lignosæ.*

α. caules erecti.

8. *B. platanifolia* Schott. 9. *B. vitifolia* Schott. 10. *B. longipes* Hook. 11. *B. dichotoma* Jacq. 12. *B. Meyeri* Otto & Dietr. 13. *B. disticha* Link. 14. *B. nitida* Ait. *β. discolor.* 15. *B. suaveolens* Haw. 16. *B. Fischeri* Otto & Schlecht. 17. *B. sanguinea* Raddi. 18. *B. argyrostigma* Fisch. 19. *B. dipetala* Grah. 20. *B. papillosa* Grah. 21. *B. incarnata* Link. & Otto. 22. *B. acuminata* Dryand. 23. *B. ulmifolia* Humb. 24. *B. undulata* Schott. 25. *B. castaneifolia* Hort. Petrop..

β. caulis scandens.

26. *B. fagifolia* Hort. Petr..

III. *Carnosæ.*

27. *B. Dregei* Ott. & Dietr. 28. *B. sinuata* Mey..

IV. *Caulis suffruticosus.*

29. *B. patula* Haw. 30. *B. spathulata* Haw. 31. *B. semperflorens* Link. & Otto.

V. *Annuæ.*

32. *B. hirtella* Link. 33. *B. humilis* Dryand..

latinska språket, men de korrtta beskrifningarna, uppgifterna om blomnings-tid, om värmegrad för odlingen m. m. framställas på tyska språket.

Den allmännast kända art är *B. discolor* Brown (*B. Evansiana* Bot. Magaz. t. 1473) ifrån China; den är utmärkt af sina vackra rödådrade blad och rosenröda blominor.

Delile
Mémoire
sur le
Maclura
aurantia-
ca.

URTICEÆ. — Uti Delile's monographie öfver *Maclura aurantiaca* Nuttall

meddelas en utförlig beskrifning af detta

Träd samt en figur af en blommande qvist

af hon-trädet. Förf. lemnar derjemte en

historia om denna art, som upptäcktes år

1804 af Lewis och Clarke, och inför-

des i Frankrike år 1820 af Cels⁹⁾. I

Montpellier har Trädet ernått en höjd af

25 fot och dess stam eger 18 tum i om-

fång en fot öfver jorden. — Detta Träd,

hvilket fått någon ryktbarhet deraf, att

dess löf skola vara utmärkt tjenliga till Sil-

kesmaskens föda och, att det, såsom mera

hårdigt emot kylan, blifvit framför *hvita*

Mullbärs-Trädet recommenderadt att od-

las. Enligt de försök, som blifvit gjor-

da så väl i södra Frankrike som i Ita-

lien med bladen af *Maclura* till föda för

Sil-

⁹⁾ Mémoire sur le *Maclura aurantiaca*, arbre de pleine terre: époque de sa découverte, son Histoire, sa description et essais de nourritures de vers à soie; au moyen de ses feuilles. Par M. Delile.

Extrait du Bulletin de la Soc. d'Agric. du Dép. de l'Herault. Juillet 1835. 8:o. pp. 15. — Avec 1 planche.

Silkesmaskarne, så har man erfarit, att dessa under en viss period af deras lefnad kunna med fördel födas dermed och äfven gifva ett godt silke, men då man ensamt föder dem härmed ifrån deras tidigaste ålder, så blifva de nästan otjenliga att spinna silke.

Délile har äfven i en annan afhandling sökt att bevisa, att bladen af *Morus multicaulis* ej äro förmånligare till Silkesmaskarnes föda än de vanliga hvita *Mulbärs-bladen*, oagtadt de loford, som man i detta afseende ofta gifvit åt *Morus multicaulis*¹⁰⁾.

Délile
Mém. sur
le Mu-
rier mul-
ticaule.

AMENTACEÆ. — Dr. v. Trautvetter i Petersburg lemnade sidstledne år en öfversigt af de arter af *Salix*, som finnas i Host's Trädgård i Wien och af dem, som äro upptagna i *Dendrotheca bohemica*¹⁾. — Förf. ämnar att framdeles utgifva en Monographie öfver *Salix* och han meddelar här en systematisk öfversigt af sin indelning och bestämning arterna, hvarvid blott namnen upptagas:

Traut-
vetter's
Afl. om
Arter af
Salix.

¹⁰⁾ Lettre sur le Murier multicaule ou Murier des Philippines, en réponse à Mr Achille Bégé, préfet de l'Herault, par M. Delile. Extr. du Bulletin de la Soc. d'Agric. du Dép. de l'Herault. Sept. & Oct. 1834. 8:o pp. 16.

¹⁾ Linnæa X:r Band. 5:s Hest. Ss. 571—581: Ueber die Weiden des Hortus Hostianus und der Dendrotheca bohemica von Dr. C. R. von Trautvetter.

- I. *Chrysolepideæ*: bracteis luteo-viridibus vel luteis:
 1. *Phygadilepideæ*: bracteis ante fructus maturitatem caducis.
 1. *S. pentandra* L. var. *Linnæana*: polyandra; foliis elliptico-ovatis vel ellipticis. (*S. pentandra* L.). — Var. *cuspidata*: subtetrandra; foliis oblongo-lanceolatis. (*S. cuspidata* Schultz & Koch). 2. *S. fragilis* L. Var. *Linnæana*: foliis lato-oblongo-lanceolatis profunde serratis; junioribus plerumque glabris (*S. fragilis* L.); Var. *Russeliana*: foliis angusto-oblongo-lanceolatis, tenuiter serratis; junioribus sericeis (*S. Russeliana* Sm.). — Var. *androgyna*: amentis apice masculis basi femineis. — 3. *S. alba* L. Var. *Linnæana*: ramis rectis; junioribus cinereo-fuscis. — Var. *vitellina*: ramis rectis; junioribus vitellinis vel læte miniatis (*S. vitellina* L.).
 2. *Triandræ*: floribus triandris; bracteis persistentibus.
 4. *S. triandra* L. Var. *Willdenowiana*: foliis subtus viridibus nec glaucis. (*S. triandra* Willd.). — Var. *amygdalina*: foliis subtus glaucis, basi rotundatis (*S. amygdalina* Willd.). — Var. *Villarsiana*: foliis subtus glaucis, ellipticis vel oblongis, basin versus angustatis (*S. Villarsiana* Willd.). — 5. *S. undulata* Ehrh.
 - II. *Allolepideæ*: bracteis nunc concoloribus fuscis vel atris, nunc discoloribus.

1. *Glaucophyllæ*: foliis utrinque opacis, nunc utrinque glaucis, nunc supra glauco-viridibus et subtus glaucis, demum glabris.

6. *S. myrtilloides* Linn..

2. *Platyphyllæ*: foliis supra vel utrinque lucidis, supra vel utrinque viridibus, vel denique pilosis, abbreviatis (vel elliptico-oblongis, vel ellipticis, vel ovatis, vel obovatis, vel orbiculatis).

7. *S. phylicifolia* L. Var. *Linnæana*: foliis facillime nigricantibus (exsiccatione), teneris, ovariis glabris, stylo elongato (*S. phylicifolia* L.). — Var. *silesiaca*: foliis adultis vix nigricantibus teneris; ovariis glabris; stylo breviusculo (*S. silesiaca* Willd.). —

Var. *lithuanica* (*S. lithuanica* Besser.). — Var. *nigricans*: foliis facillime nigricantibus (exsiccatione); ovariis magis minusve sericeis; stylo elongato (*S. nigricans* Sm.). — 8. *S. hastata* Linn. (Koch. & *S. arbuscula*: ovariis glabris Koch). — Var. *ramnifolia* (*S. ramnifolia* Pallas Fl. Ross., *S. Wulfeniana* Reichenb.). —

9. *S. arbuscula* Linn. (Koch et *S. Waldsteiniana* Koch nec non *S. prunifolia* Koch). — Var. *propinqua* (*S. propinqua* Engl. Bot. Suppl.). — Var. *laurina* (*S. laurina* Sm.). — Var. *Hostiana* (*S. austriaca* Host.). — Var. *Waldsteiniana* (*S. Waldsteiniana* Willd.). — 10. *S. glauca* L. Var. *melanolepis* (*S. mel.* Trautv. Sal. frig.

in Nouv. Mém. de Mosc. T. II. p. 293). — 11. *S. arenaria* L. (*S. limora* Wbg., Koch). — 12. *S. aurita* L. — Var. *Linneana* (*S. aurita* L.). — Var. *aquatica* (*S. aquatica* Sm.). — Var. *spathulata* (*S. spathulata* Willd.). — 13. *S. Caprea* L.

3. *Macrophyllæ*: foliis oblongis vel oblongo-lanceolatis, elongatis.

14. *S. acuminata* Hoffm. (*S. cinerea* Koch nec Linn.). — 15. *S. stipularis* Sm. — 16. *S. Seringeana* Gaud. — 17. *S. daphnoides* Villars.

4. *Stenophyllæ*: foliis lineari-oblongis vel lineari-lanceolatis, plerumque elongatis.

18. *S. purpurea* L. (Koch, *S. rubra* Koch). Var. *Smithiana* (*S. purpurea* Sm.). — Var. *Lambertiana* (*S. Lambertiana* Sm.) — Var. *rubra* (*S. rubra* Sm.). — 19. *S. hippophaëfolia* Thuil. — 20. *S. viminalis* L. Var. *Linneana* (*S. viminalis* L.). — Var. *glabra* (*S. rubra* γ. Koch). — 21. *S. incana* Schrank. — 22. *S. repens* L. (Koch, *S. rosmarinifolia* Koch). Var. *incubacca* (*S. incubacea* L.).

Vogel
De Plantis
in
exp. Romanzoff.
observatis.

Th. Vogel har fortsatt den af Chamisso började öfversigt af de Växter, som blifvit insamlade under Kotzebue's upptäckts-resa²⁾. Här afhandlas *Leguminosæ*,

²⁾ Linnæa X:r Band. 5:ts Hest. Ss. 582—603: De Plantis in expeditione speculatoria Romanzoffiana observatis disserere pergitur. Leguminosæ, adjectis quas Cl. Ehrenberg in Hispaniola collegit. Auctore Th. Vogel.

hvilka först uppräknas efter deras afdelningar inom familjen, och sedan efter deras geographiska utbredning, hvarvid för de nya eller mindre kända meddelas artmärken och beskrifningar; slutligen beskrifvas äfven de *Leguminosæ*, hvilka Ehrenberg d. y. samlat på Hispaniola.

Frivaldszky har meddelat känne-^{Frivaldszky's} märken för 30 nya Växt-arter, fundna i ^{Aflh. om} Europeiska Turkiet³⁾: arter af *Achillea*, ^{nya} *Arenaria*, *Astrantia*, *Bulbocodium*, *Campanula*, *Cerastium*, *Heliotropium*, *Euphorbia*, *Juncus*, *Potentilla*, *Ranunculus*, *Verbascum*, *Hieracium*, m. fl. ^{Växter.}

Schlechtendal's afhandling om åt-^{Schlechtendal's} skilliga nya eller mindre kända Växter ^{Aflh. om} upptager flera af dem, som äro anförda i ^{nya} Sprengel's Syst. Veg.⁴⁾ ^{Växter.}

Prof. J. F. Tausch's botaniska iakt-^{Tausch's} tagelser innehålla artmärken och beskrifningar af 49 nya växt-arter ifrån olika ^{Aflh. om} verlds-delar jemnte critiska anmärkningar ^{nya} om dessa arter⁵⁾: *Apocynum purpureum* ^{Växter.}

³⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836, 2:r Band. N:o 28. Ss. 433—440.

⁴⁾ Linnæa X:r Band. 5:s Heft. Ss. 473—480: Plantarum novarum et minus cognitarum adumbrationes. Auctore D. F. L. de Schlechtendal.

⁵⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 2:r Band. N:o 25. Ss. 385—397. N:o 26. Ss. 401—414. N:o 27. Ss. 417—427.

Bidens cannabina T.: foliis tripartitis serratis, lacinia media pectinato-pinnatifida, caule stricto, pedunculis corymbosis, floribus discoideis involucreo erecto brevioribus, achæniis æqualibus 2-aristatis.

Conyza palustris foliis tripartito-divisis (lege tripartito-subdivisis). Loes. Pruss. 53. ic. 10.

från N. America. — *Vinca intermedia*, beslägtad med *V. minor* i anseende till bla-

Hab in Bohemia.

Bidens tripartita L.: foliis tripartitis dentatis, caule corymboso patulo, floribus discoideis involucri foliaceo elongato patulo cinctis, achæniis æqualibus compressis 2-aristatis.

β. *auriculata* T.: foliis plerisque integris, inferioribus 1-2-auriculatis.

Stellaria linoides T.: caulibus cæspitosis erectis 4-gonis, foliis ovato-lanceolatis glaucis basi ciliatis, pedunculis subterminalibus aggregatis, petalis calycem æquantibus.

Hab. ad rivulos in Sudetis.

Proxima est *St. aquaticæ* Pollich, sed differt caulibus erectis angulis minus prominentibus (non subalato-angulatis) glaucescentie foliorum eximia, floribus omnibus subterminalibus, petalis calycem æquantibus.

Osmunda Plumieri T.: fronde bipinnata apice fructificante: pinnulis lineari-lanceolatis elongatis basi subcordato-obliquis dense serrulatis, panicula terminali fructificante contracta.

Plum. Fil. 35. Tab. B. f. 4.

Hab. in Europa Australi. — in Corsica.

Pinnæ sub-13-jugæ cum impari: pinnulis angustis valde elongatis, venis tenuioribus et valde confertis et hinc etiam densissime serrulatis.

Pteris brevipes T.: fronde oblonga 3-plicatopinnata stipite multoties longiore, pinnis oblongis erectis 2-pinnatis sessilibus basi auriculato-decussantibus: pinnulis ovatis discretis.

T. brevipes Tausch Herb. Fl. Boh. univ.

Hab. in Bohemia.

Pteris aquilina L.: fronde tripartita, partitionibus triangularibus patentibus sub-3-plicatopinnatis: pinnulis lanceolatis subfalcatis basi confluentibus, stipite elongato.

Filix femina Fuchs. Hist. 596 (icon unica et verissima habitum totum exprimens inter omnes a Willdenowio Sp. Pl. V. p. 402 recensitos.)

den, men med *V. herbacea* i hänseende till blommorna; bladen äro ovato-lanceolata (hos *V. minor*: folia ovata) och laciniae corollae lanceolatae, acutae; calycis laciniae lineares (hos *V. minor*: corollae laciniae rhombeo-ovatae, obtusae; calycis laciniae lanceolatae). — *Cestrum racemosum* T. — *C. Plukenetii* T. — *Digitalis fuscopunctata* T.; — *D. denticulata* T. — *Verbena scoparia* T. — *Lantana latifolia* T. — *L. inconspicua* T. — *Symphytum Jacquinianum* T. (*S. orientale* Jacq. fil. Eccl.); *S. borragineum* T. (*S. tauricum* Willd.); *S. elatum* T. — Förf. upplyser derjemte historien om *S. orientale* Linn., till hvilken han hänförer *S. bullatum* Hornem. och *S. tauricum* Reichenb. iconogr. 3. f. 422. — *Olea intermedia* T. — Flera nya arter af *Bidens* beskrifvas, ibland hvilka en, som växer i Böhmen och som blifvit förblandad med *B. tripartita*, nämligen *B. cannabina* T. — Arter af *Cirsium*, *Arabis*, *Erysimum*, *Cistus*, *Gladiolus*, *Crinum*, *Pothos*. — *Cardamine macrophylla* Willd. hänföres till *Dentaria* (*D. Willdenowii* T.) jemnte en ny art *D. Gmelini* Tausch. (Gmel. Sib.. 3 p. 269. t. 62), hitintills förblandad med *Card. macrophylla* W.. — Ett nytt slägte bestämmes: *Halimolobos* T.: *H. patula* T. (*Sisymbrium polystachyum* Hort.). — Till *Tilia intermedia* DC. hänföres *T. europ.* & *bohemica* Linn. Sp. Pl.. — *Stellaria linoides* T. Pl. sel. Fl. Boh. är en med *S. uliginosa* Murr. nära beslägtad art. — Ifrån *Luzula maxima* DC åtskiljes en ny art: *L.*

Sieberi T. (*Juncus max.* β . *angustifolius* Sieber's Herb. Fl. Austr.). — Ifrån *Os-munda regalis* L. skiljes en i Södra Europa växande art *O. Plumieri* T. (Plum. Fil. 35. t. B. f. 4.), äfvensom Förf. skiljer en ny art af *Pteris* benämnd *brevipes* ifrån *Pt. aquilina*. Jag skall i noten anføra några af de nya arternas skiljemärken.

Gries-
selich's
kleine
botan.
Schriften.
1:re Th.

Dr Griesselich har börjat utgifva en Samling af sina smärre botaniska Afhandlingar⁶⁾. Den Första Delen innehåller följande: 1:o "Versuch einer Statistik der Flora Badens, des Elsasses, Rheinbairns und des Cantons Schaffhausen," en större afhandling (Ss. 1—274), i hvilken Förf. först framställer Växternas förhållanden till art-antal i dessa särskilda Länder samt deras förekomst på särskilda localer. Sedan följer en uppställning af arterna efter naturliga familjer med uppgifter om Växt-ställen och med kritiska anmärkningar. Förf. indrager många släkten så väl ibland de äldre som ibland de nyare och förenar dem med andra, ibland utan fullt giltiga anledningar; så t. ex. förenar han i ett slägte *Alsine* följande till större delen sedan äldre tider såsom egna antagna släkten: *Alsine*, *Larbrava*, *Spergula*, *Holosteum*, *Arenaria*, *Stellaria*, *Moenchia*, *Sagina*, *Spergella*, *Cerastium* och *Malachium*. Uti denna åsigt

⁶⁾ Kleine botanische Schriften von Dr L. Griesselich. I Theil. — Carlsruhe. 1836. 8:o. Ss. VIII & 392.

skall han visserligen blifva klandrad och af ingen följd. 2:o "Zur Kenntniss des genus *Mentha*." Förf. pröfvar här de kännemärken, hvilka blifvit antagna för de ifrån *Mentha* skilda släkten, och såsom resultat af dessa undersökningar anser han, att släktet *Mentha* bör bibehållas odeladt. Sedan granskas de antagna artmärkena, af hvilka de flesta förkastas, och endast få arter erkännas. 3:o Om Bastard-*Menthæ*. 4:o Om de cultiverade *Menthæ*. 5:o "Beiträge zur nähern Betrachtung und zur zweck- und zeitgemässen Verminderung der Gattungen und Arten." Här granskas arterna af *Primula* och *Androsace*, *Centunculus*, *Myosurus*, *Ficaria* och *Ceratocephalus*, af *Valeriana*, af *Solanum*, af *Caryophylleæ* enligt Bartling's uppställning af desamma; Arterna af *Origanum*, *Adonis* och *Nuphar*. Slutligen följa iakttagelser: 1:o om de så kallade glandlerna hos *Labiaterna* och om dessa glandlers luktegande beståndsdelar. Förf. säger, att det ej är afgjort, om hos *Labiaterna* dessa äro secernerande organer, eller upplag för secretioner, att hos de storbladiga *Labiaterna* finnes ett mindre antal af glandler, hvilka äfven äro smärre, men att de småbladiga *Labiaterna* deremot ega ett större antal af glandler, hvilka också äro större. 2:o Anmärkning vid art-märkerna för några arter af *Plantago*, enligt hvilka *Plantago Psyllium*, *Cynops* och *arenaria* äfven kunna åtskiljas genom sina frön. 3:o Om *Labiaternas* bara frön. 4:o Om *Salvia*-arternas

ståndare. 5:o Om Anthodial-småbladen hos *Compositæ*.

Floror.

Hornemann's Försög til en dansk Oeconomisk Plantelære. 2:u Deels 4:e Hæfte. Af Etats-Rådet Hornemann's Försög till Dansk oconomisk Plantelære är 2:dra Delens 4:de Hæfte utgifvet ⁷⁾. Det upptager *Lafvarna* (*Lichenes*), ordnade efter Fries's *Lichenographia europæa*, samt en afdelning af *Algerna*, uppställda enligt Agardh's *Systema Algarum*. De öfriga *Algerna* och *Svamparna* skola följa uti det 5:te Häftet och utgöra slutet af af detta arbete. — Denna 2:dra Del har jag ej haft tillfälle att se.

Bredsdorff's Handbog ved bot. excursioner. Hæft. 1 & 2. Bredsdorff's "Handbog ved botaniske excursioner i Egnen om Sorøe" utgör ett sammandrag af en dansk Flora, i hvilken Växterna omkring Sorøe särskildt omnämnas ⁸⁾. I detta verk äro Växterna uppställda efter Familjerna, och i de 2:ne Första Häftena afhandlas *Dicotyledonæ thalamifloræ*, *calycifloræ* och *corollifloræ*. Jag har ej eller sett denna Flora.

Nees v. Esenbeck jun. Genera Plantar. Det af Prof. Nees v. Esenbeck d. y. började verk öfver tyska Väst-Släktena är fortsatt med Fasciklarna VIII—XIII ⁹⁾.

⁷⁾ Försög til en dansk oconomisk Plantelære. Ved J. W. Hornemann. Anden Deels 4:de Hæfte. Kjöbenhavn. 1836. 8:o. pp. 493—602.

⁸⁾ Handbog ved botaniske Excursioner i Egnen om Sorøe. af J. H. Bredsdorff. Förste Hæfte. Kjöbenhavn 1834. Pp. 1—94. Andet Hæfte. Kjöbenhavn 1835. Pp. 95—182.

⁹⁾ Genera Plantarum Floræ germanicæ iconibus et descriptionibus illustrata. Auctore Th. Fr.

Detta arbete, som åtföljes af figurer af frörednings-delarna för hvarje slägte, eger en stor förtjenst, emedan Förf. endast efter egen fullständig granskning beskrifver och afritar dessa delar.

Floræ
germ.
Fasc.
VIII—
XIII.

Uti VIII:de Fascikeln slutas afhandlandet af under-afdelningarne af *Monochlamydeæ*, hvarföre här i texten meddelas en egen titel för denna afdelning af verket jemnte en öfversigt af Familjer och släkten.

Den IX:de Fascikeln afhandlar de tyska *Cyperaceæ* i 22 släkten, bestämda enligt nyare åsigter.

Den X:de Fascikeln framställer beskrifningar öfver släkten af följande Växt-Familjer: *Fluviales: Caulinia* Willd. — *Palmæ: Chamærops* Linn. — *Liliaceæ: Urginæa* Steinh. — *Amaryllideæ: Pancratium* Linn. — *Agave* Linn. — *Orchideæ: Serapias* Sw. — *Nigritella* Rich. — *Chamærepes* Spreng. — *Epipogium* Gmel. — *Goodyera* Br. — *Corallorhiza* Hall. — *Liparis* Rich. — *Gramineæ: Psilurus* Trin. — *Nardus* L. — *Monerina* Beauv.. — *Ophiurus* Beauv..

XI:te Fascikeln upptager beskrifningar och figurer af 20 släkten af *Gramineæ*.

XII:te Fascikeln meddelar släkt-kännemärken för 18 släkten af *Primulaceæ* och för 2:ne släkten af *Lentibulariæ* (*Utricularia* L., och *Pinguicula* L.).

Ludv. Nees ab Esenbeck. — Fasc. VIII, IX, X, XI, XII & XIII. — Bonnæ 1836. 8:o. C. Tab.

XIII:de Fascikeln innehåller beskrifningar och figurer öfver frörednings-delarna af släktena *Gastridium* Beauv., *Phleum* L., *Chilochloa* Beauv., *Achodon* Bl., *Chamaerostis* Borkh., *Panicum* L., Beauv., *Digitaria* Scop., *Echinochloa* Beauv., *Setaria* Beauv., *Oplismenus* Beauv., *Tragus* Hall., *Milium* L., *Hordeum* L., *Elymus* L., *Secale* L., *Triticum* L., Beauv., *Agropyrum* Beauv., *Aegilops* L., *Sesleria* Scop., *Lagurus* L.

I hvarje Fascikel finnas XX Tabeller med figurer af frörednings-delar af Växtsläkten, samt åtföljande beskrifningar öfver dessa släkten.

Spanner's verk öfver de tyska phanerogamiska Växt-Släktena innehåller en systematisk öfversigt af desamma med åtföljande kännemärken¹⁰⁾. Jag har ej sett desamma.

Ett arbete af stort värde är den af Prof. Koch utgifna Synopsis Floræ germanicæ et Helveticæ, af hvilken Förre Delen utkommit¹⁾.

Denna Flora, författad på latinska språket, upptager så väl Tysklands som Schweiz's och Istriens Växter, och Förf.

¹⁰⁾ Deutschlands phanerogamische Pflanzengattungen in analytischen Bestimmungs-Tabellen nach dem natürlichen und Linnéischen System. — Von F. C. L. Spanner. — Mit einem lateinischen und deutschen terminologischen Wörterbuche. Freiburg. 1836.

¹⁾ Synopsis Floræ Germanicæ et Helveticæ, Auctore Guil. Dan. Jos. Koch. — Sectio prior. — Francofurti ad Mœnum. 1836. 8:o, pp. 352. & pp. tit. & Ind. 4.

har särskildt med bokstäfverna G, H och I utmärkt de Växter, hvilka endast tillhöra ettdera af dessa Länder.

Växterna äro uppställda efter Familjerna och kännetecken lemnas för den stora Afdelningen Plantæ vasculares, för Classen Exogeneæ, för Subclasser, Familjer, släkten och arter. Efter de mer eller mindre korrt art-märken, i hvilka de i synnerhet utmärkande skiljetecknen anföras med cursiv stil, följa i sammandrag uppgifter om Växtens varaktighet, om växt-platser, om geographisk utbredning, de vigtigaste synonymer, blomnings-tid, hänvisning till en eller annan Figur ifrån Deutschlands Flora och ifrån andra arbeten, underrättelser om märkvärdigare former och om varieteter, samt flerfaldiga critiska anmärkningar. Förra Delen af detta verk börjar afhandlandet af *Dicotyledoneæ* med *Ranunculaceæ*, och slutar med början af *Compositæ*, hvilkas afhandlande skall fortsättas i Sednare Delen.

Utur detta arbete skall jag här endast anför det, som egentligen kan intressera Svenska Botanister.

Thalictrum simplex L. synes vara rar i Tyskland och i Schweitz, ty Förf. anförer endast Holstein och Walliserland såsom dess växt-regioner. — *Th. galioides* Nestler är enligt artmärket endast skild ifrån *Th. simplex* med jemnbreda skinande småblad, hvaremot *Th. simplex* har aflångt-viggelika och opaca småblad. Denna *T. galioides* utgör enligt Koch till en del *T. angustifolium* Linn. Sp. Pl., men

såsom den egentliga *T. angustifolium* antages den af Jacquin under detta namn beskrifna och i Hortus Vindobonensis T. III. tab. 43 afbildade art, hvilken äfven till en del är Linné's *Th. angustifolium* Spec. Pl., som har trådig rot, blad-slidor-na och de nedre blad-skäften nästan alltid finhåriga på undre sidan, blekare blad, blom-vippan mera qvastlik och blommor-na samlade i topparna af smågrenarna, hvaremot *T. galioides* har krypande rot, skinande mindre viggelika blad, en aflångt pyramidalisk blomvippa med mera spridda blommor. — Slägtet *Anemone* bibehålles odeladt enligt Linné's bestämning. *Anemone vernalis* L. och *A. pratensis* L. förekomma mest i Norra och Medlersta Tyskland, synas vara rara eller knappast finnas i Södra Tyskland. — *An. ranunculoides* skiljer sig äfven ifrån *An. nemorosa* med ovala något urnjupna utvändigt finhåriga kronblad, hvaremot *A. nemorosa* har aflånga trubbiga på båda sidor glatta kronblad. — Slägtet *Ranunculus* har i Tyskland och i Schweitz 37 arter; uti artmärkena ingå frönas olika form. *R. aquatilis* L., *divarciatus* Schrank (*R. stagnalis* Wallroth., *R. panthotrix* α. DC, *R. aqu.* β. Linn. Sp. Pl.) och *fluitans* Lamarck åtskiljas. — Af *R. Flammula* Linn. antages *R. reptans* Linn. såsom Varieté β. — *R. illyricus* L. förekommer i Littoralen, genom Österrike tills upp i Böhmen och i Elbdalen till Stassfurth äfvensom i Schlesien. — *R. cassubicus* L. antages såsom

egen art; den är hitintills endast anmärkt i Schlesien. — *R. nemorosus* DC. uppföres såsom art, men Förf. säger, att den troligen är en varieté af *R. polyanthemos* Linn., ifrån hvilken den skiljer sig med omvändt-ägglika treklufna tandade bladflikar, och frö-spetsen inrullad, hvaremot *R. polyanthemos* har treklufna eller tredelade inskurna bladflikar med nästan jemnbreda småflikar och frö-spetsen endast krökt. — *R. Ficaria* bibehålles inom släktet, i samma afdelning med *R. Thora* L., *hybridus* Bir. och *illyricus* L. — Af *Trollius europæus* antages en varieté β . *humilis*, hvilken är *T. minimus* Wenderoth. Af *Helleborus* förekomma i Tyskland 5 arter: *H. niger* L., *viridis* L., *odorus* Waldst. & Kit. (blott vid Salzburg), *dumetorum* Waldst. & Kit. (endast vid Triest) samt *fœtidus* Linn. — Af *Aquilegia*: *A. vulgaris* L., *A. Sternbergii* Reichenb., *atrata* Koch (*A. nigricans* Reichenb.), *alpina* och *pyrenaica* DC.. — Af *Delphinium*: 1. *D. Consolida* L., 2. *elatum* L. (med flera varieteter, *D. intermedium* DC., *palmatifidum* DC., *cuneatum* Stev., *urceolatum* Jacq.), 3. *hybridum* Willd., 4. *Staphisagria* L. (endast i Istrien). — *Aconitum* har följande arter: 1. *A. Anthora* L., 2. *A. Napellus* L. med flera former, 3. *A. Stoerkianum* Reichenb., 4. *variegatum* L., 5. *paniculatum* Lamarck (*A. Cammarum* Jacq., *A. cernuum* Wulfen.), 6. *A. Lycoctonum* Linn. — Af Släktet *Nymphaea*: 1. *N. alba* L., 2. *N. biradiata* Sommer-

aur., 3. *N. candida* Presl.²⁾. — *Nuphar* har här 3 arter: 1. *N. luteum* Smith. 2. *N. pumilum* Sm. förekommer i Mecklenburg, i Schlesien, vid Salzburg och vid Zürrich. 3. *N. Spennerianum* Gaudin Fl. Helv. endast i en sjö i Schwartzwald. — *Papa-ver alpinum* Linn. har 2 varieteter: *α. albiflorum* (*P. Burseri* Crantz) & *β. flaviflorum*

-
- 2) 1. *Nymphæa alba* L.: foliis subrotundis profunde cordatis integerrimis, lobis baseos ob sinum rectilineum oblique ovatis, ovario usque ad apicem staminibus obsesso, stigmate 12-20-radiato. Koch l. c. — Variat floribus dimidio minoribus (*N. alba* *β.* DC.).
2. *N. biradiata* Sommer. (in Regensb. bot. Zeit. T. 16. 2. p. 625.): foliis subrotundis profunde cordatis subrepandis, lobis baseos subæqualiter ovatis sinu marginibus arcuatis extrorsum aperto, ovario usque ad apicem staminibus obsesso, stigmate 5-10-radiato. Koch l. c. — Stigma medio macula orbiculari dentata sanguinea, in singulos radios luteos dentibus tribus excurrente, hinc quasi bis radiatum Koch l. c.
3. *N. candida* Presl. (Delic. prag. p. 224): foliis subrotundis profunde cordatis subrepandis, lobis baseos subæqualiter ovatis sinu marginibus arcuatis extrorsum aperto, ovario denudato lævi basi staminibus obsesso, stigmate octoradiato. Koch l. c.

Nuphar Spennerianum Gaud.: calyce 5-sepalo, stigmate stellatim acute dentato incisove subdecemradiato denique hemisphærico, radiis ad marginem excurrentibus, antheris lineari-oblongis latitudine sua subquadruplo-longioribus, foliis subovalibus profunde cordatis, lobis plerumque divergentibus Koch l. c. (*N. minima* Spenner in Regensb. bot. Zeit. T. 10. 1. pp. 114. t. 1 & 2.).

florum (*P. pyrenaicum* α . *luteum* DC.) — *P. Rhoeas* har en Varieté β . med tilltryckta hår på blomskaften, och *P. dubium* har en Varieté β . *glabrum*, alldeles glatt. — *Glaucium* erkännes såsom eget slägte: 1. *Gl. luteum* Scop.. 2. *Gl. corniculatum* Curt. — *Corydalis cava* Schweigg. & Koerte. Fl. Erlang., *fabacea* Pers. & *solida* Sm. (*C. Halleri* Willd.) äro allmänna i Tyskland. — *Fumaria Vaillantii* Loisel. & *parviflora* Lamarck erkännas såsom arter. — *Nasturtium anceps* Reichenb. är funnen i Schlesien, i Sachsen, i Westphalen och på Rhen-Öarne i Öfre Baden. Af *Barbarea*: 1. *B. vulgaris* Br.. 2. *B. arcuata* Reichenb.. 3. *B. stricta* Andrzejowski (*B. iberica* DC., *B. parviflora* Fries Nov. 2.). 4. *B. præcox* Br. — Af *Arabis* *hirsuta* Scop. (*Turritis hirsuta* L.) upptagas β . *glaberrima* och γ . *longisiliqua*. — *A. petræa* Lamarck (*Cardamine petræa* L.) växer i Steyermark, i egentliga Österrike och i Böhmen; den har 2:ne varieteter: α . *glabrata* och β . *hirta*. — *Cardamine parviflora* Linn. är funnen i Schlesien, i Oder-Gebietet till Frankfurt an der Oder och i Holstein. — *Card. sylvatica* Link (*C. hirsuta* β . *sylvestris* Fries Nov. Ed. 2) antages skilld ifrån *C. hirsuta* Linn.. — Till *C. amara* β . *hirta* hänföres *C. sylvatica* Hartm. Sc. Fl. Ed. 2. — Vid *Sisymbrium Alliaria* Scop. (*Erysimum Alliaria* L.) säger Förf.: "Est verum *Sisymbrium* ob siliquas teretes et valvulas trinervias." — Vid Slägtet *Braya* erinrar

Förf., att det skiljer sig ifrån *Sisymbrium* seminibus biseriatis et nervo valvularum solitario; ifrån *Barbaræa* seminibus biseriatis et cotyledonibus incumbentibus; ifrån *Sjrenia* siliquâ non tetragonâ. — Till *Braya* hänföres *Sisymbrium supinum* Linn., som Förf. benämner *Braya supina*, hvilken hitintills endast är funnen i Jura-dalen "am See von Joux" och i Lauter-thale i Nedre Elsass. — Vid *Brassica Rapa* Linn. säger Förf., att den form med späd rot, som uppväxer ibland sädes-slagen, är *Br. campestris* Linn. enligt exemplar skickade af D:r Hartman. Förf. antager derjemnte, att följande är en varieté eller snarare den ursprungliga formen: β . *oleifera* med liten tuårig rot (*Br. Rapa oleifera* biennis Metzger), som benämnes *Winterrübenreps*. — γ . *annua* är samma varieté, men med ettårig rot, och mindre stjolk, skidor och frö; den kallas *Sommerrübenreps*. Metzger har sett β . *oleifera* vid odling förändras till den allmänna *Br. Rapa oblonga*. — Af *Brassica Napus* L. upptagas 3:ne Varieteter: α . *oleifera* med späd tuårig rot; den kallas *grüner Winterkohltreps*; dess modifierade form med krusiga blad är *B. campestris pabularia* DC. enligt Metzger. — β . *annua* med späd ettårig rot (*Br. campestris oleifera præcox* DC.), hvilken benämnes *Sommerkohltreps*. — γ . *esculenta* med köttig uppsvälld ätlig rot (*Br. Napus β . esculenta* DC.), som är känd med namn af *Erdkohlrabe*, *Dorschen*, och Förf. anmärker, att *B. oleracea*. γ . *Napobrassica* Linn. ej synes vara skild ifrån

denna form. — Vid *Draba frigida* Saunter omnämner Förf., att *Dr. muricella* Wbg. tillhör Nordens Fjell och skiljer sig lätt ifrån *Dr. frigida* "tomento brevissimo, in scapo, pedicellis et calycibus diametro scapi multo brevior." — Vid *Dr. Johannis* Host (*Dr. carinthiaca* Hoppe, *Dr. nivalis* DC. ej Liljebl.) erinrar Förf., att *Dr. hirta* Gaud. Fl. Helv. ej skiljer sig ifrån *D. Johannis*, och att alltså *Dr. hirta* Linn. ej finnes i Tyskland och ej i Schweiz; denna utmärker sig tydligen ifrån *D. Johannis* "siliculis erectis, rachi parallelis et sæpe adpressis, et scapo non raro semipedali et altiore, et, observante Wahlenbergio, ante anthesin nutante." — *Draba lapponica* Willd. finnes på ett fjell i Kärnten och i Schweiz på några få alper; vid denna art anmärker Förf.: Simillima antecedentis (*Drabæ Johannis*) varietati *glabratae*, differt ciliis foliorum longioribus; an varietas? — *Dr. muralis* Linn. är funnen i Rhen-Gebietet ifrån Basel till Nederländerna, ofta på ställen af långt afstånd ifrån hvarandra och äfvenså i Thüringen, i Schlesien och i Böhmen. Förf. omnämner, att *Dr. nemoralis* Ehrh. (*D. nemorosa* Linn.), som förekommer i Ungern, skiljer sig floribus flavicantibus, pedicellis silicula puberula multoties longioribus." — *Dr. incana* Linn. är hitintills endast funnen i Schweiz vid foten af Ganterisch i nejden af Ruggisberg; den varierar med glatta och finhåriga skidor. Varieteten β . siliculis puberulis är enligt Förf. *Dr. incana* α . Wahlenb. Fl. Sv.. — *Dr. confusa* Ehrh. uppgifves att växa på Schlehern-

gebirge i södra Tyrolen, i S:t Nicolai och Saasthale i Canton Wallis i Schweiz. — *Cochlearia danica* Linn. är blott funnen i Holstein och i Oldenburg samt *C. anglica* Linn. endast anmärkt vid Bremen, i Holstein och i Mecklenburg. — Släktet *Armoracia* Flor. der Wetter. antages: *A. rusticana* Fl. Wetter. (*Cochlearia Armoracia* Linn.). Förf. anmärker: "Genus cum *Nasturtio* arcte conjunctum; et nulla nota generica differunt *Nasturtia* sili- culis globosis vel ellipticis, hinc forte cum *Armoracia*, præeunte *Meyero*, conjungenda sunt." — Af *Camelina sativa* Crantz anföras: *α. pilosa* DC. (*C. sylvestris* Wallr.) & *β. subglabra* (*C. sativa β. glabrata* DC.) och *C. dentata* Pers.. — *Subularia aquatica* Linn. är blott funnen i Holstein och i Bischofsweyer vid Erlangen. — *Hutchinsia petraea* Brown förekommer i Södra Tyskland och i Schweiz. — *Capsella* antages: 1. *C. bursa Pastoris* Moench.. 2. *C. procumbens* Fries. Mantiss I. (*Lepid. procumbens* L.). 3. *C. pauciflora* Koch. — *Helianthemum Fumana* Miller växer i Södra Tyskland och i Södra Schweiz. — *H. oelandicum* Willd. *α. glabra* (*H. oel. α.* Wbg. Fl. Sv., Reichenb. Icon. bot. I. f. 1.). *β. hirta* (*H. oel. β. ciliatum* Wbg. Fl. Sv., *H. alpestre* Reichenb. Icon. bot. I. f. 2., *H. oel. α.* Gaudin Fl. Helv., *H. Seguieri* Crantz, modificatio latifolia). *γ. tomentosum* (*H. oel. γ. canescens* Wbg. Fl. Sv., *Cistus canus* Jacq., *C. vinealis* Willd. *C. marifolius* Smith, *C. anglicus* Linn. Mant.). — *H. vulgare* Gärtn. har

här 6 former, mest bestämda i anseende till mer eller mindre hårighet eller glatt-
het; således hitföres *Cistus apenninus* Linn.
med hvita blommor, *C. surreyanus* Linn.;
den glatta formen är *Cistus serpyllifolius*
Crantz, som man lätt skiljer med sina
stipler ifrån *H. oelandicum*, hvilken sak-
nar sådana. — *Viola uliginosa* Schrad.
är hitintills blott funnen på ett ställe i
Krain, på ett annat vid Oppeln i Schle-
sien och på ett tredje vid Weihe i Thü-
ringen. — *Viola arenaria* DC., och *V. sylve-
stris* Lamarck antagas såsom egna arter.
— *V. stagnina* Kitaib. är *V. persicifolia*
Schreb. i Schweigg. & Koert. Fl. Erlang.,
Hartm., Fries Nov. Ed. 2. (*V. lactea*
Reichenb. Icon. bot. I. f. 208). Förf. an-
märker härvid, att *V. lactea* Smith är
V. lancifolia Thore, som har ljusblå blom-
mor och ej är funnen i Tyskland eller i
i Schweiz. — Till *V. Ruppilii* Allion. Fl.
Pedem. hörer *V. nemoralis* Kützing & *V.
stricta* Hornem. Fl. Dan.. — *V. elation*
Fries finnes på Rhen-Slätten samt ifrån
Wien genom Böhmen till Schlesien, Sach-
sen och Thüringen. — *Drosera obovata*
Mert. & Koch, *longifolia* Linn. och *in-
termedia* Hayne åtskiljas såsom arter. —
D. obovata är ännu blott funnen på få stäl-
len. Förf. vill ej anse den såsom en hy-
bridité³⁾. — Följande arter af *Polygala*

³⁾ *Drosera obovata* Mert. & Koch: foliis obo-
vato-cuneatis obovatisque, scapo erecto foliis
triplo longiore, stigmatibus obovatis emargi-
natis. Koch. l. c. Similis sequenti (*D. lon-*

förekomma här: 1. *P. major* Jacq. endast i nedra Österrike och i Mähren. 2. *P. vulgaris* L. β . *oxyptera* Reichenb. & γ . *alpestris*. 3. *P. comosa* Schkuhr. 4. *P. depressa* Wenderoth. (*P. serpyllacea* Wiehe)⁴⁾. 5. *P. amara* Linn. α . *genuina* (*P. amara* Jacq., *P. amarella* Crantz, Reichenb. Ic. bot. f. 43 & 44); β . *amblyptera* (*P. ambl. α* . Reichenb. Fl. exc., *P. buxifolia* Reichenb. Ic. bot. f. 50); γ . *alpestris* (*P. alp.* Reichenb. Ic. f. 45); δ . *austriaca*; "Ludit, ut omnes, etiam in una eademque radice, capsula magis rotundata: *P. austriaca* Reichenb. Ic. bot. f. 42; et capsula magis cuneata: *P. uliginosa* Reichenb. Ic. bot. f. 40 & 41. — 6. *P. Chamæbuxus* Linn. — *Dianthus arenarius* Linn. förekommer ifrån Königsberg genom Preussien och Pommern till Frankfurt am Oder. — *D. plumarius* L. är funnen i nedre Österrike vid Wien. — *D. superbus* L. växer här och der öfver hela Tyskland. — *Silene viscosa* Pers. (*Cucubulus viscosus* L.) är hitintills endast med säkerhet funnen i Böhmen. — *S. rupestris* växer i subal-

gifolia), sed folia duplo latiora, et insuper stigmatibus diversa. Koch l. c. 24.

⁴⁾ *Polygala depressa* Wend.: floribus cristatis; racemis subquinquefloris denique lateralibus, alis elliptico-obovatis trinerviis nervis lateralibus externe ramuloso-venosis apice vena obliqua anastomosantibus, foliis lanceolatis acutis, inferioribus ellipticis, mediis suboppositis. Koch l. c. Hab. in pratis turfosis et planitierum et montium. Koch l. c. 24. — Racemi pauciflori, denique laterales. Caules prostrati, tenues, filiformes, sæpe ramosissimi. Koch l. c.

pinska och alpiska trakter i vestra och sydliga Schweitz, genom Tyrolen till Salzburg, Steyermark och Kärnthen. — *Lychnis alpina* L. förekommer äfven i Kärnthen, i Tyrolen, och i Walliserland i Schweitz. — *Sagina ciliata* Fries är rar i Tyskland och *S. stricta* Fries är endast funnen på hafs-stränderna vid de nordliga och sydliga kusterna. — *Spergula saginoides* L. växer i Schwartzwald och på Gesenke i Schlesien, på den södra Alp-kedjan och i Schweitz. — *Spergula subulata* Sw:z. är sällsynt; hitintills blott sedd vid Oppeln i Schlesien, på några ställen i Oldenburg, i Holstein och i Baden. — Släktet *Alsine* Linn. & Wahlenb. antages och har 17 arter. — *Als. marina* Mert. & Koch har 2 former: *a. minor*: seminibus plurimis apteris, inferioribus tantum alatis. (*Aren. marina a.* Smith, *Ar. rubra* β . *marina* Linn.). *a. obesior*: seminibus fere omnibus alatis (*Ar. marina* β . Sm., *Ar. media* Linn., *Ar. marginata* DC.) — *Als. peptoides* Wbg. bibehålles i detta slägte. — *Als. stricta* Wbg. är hitintills blott funnen på torf-mossar i öfra Bayern och i Schweitz på Jura-berget. — Till släktet *Moehringia* hänföres *Arenaria trinervia* Linn. enligt Clairville (*M. trinervia* Clairv. Manuel d'Herborisation &c. p. 150), emedan semina hafva en appendix arilliformis ad umbilicum, och *Arenaria* saknar denna appendix. — *Arenaria ciliata* L. förekommer i Schweitz och öfver hela Alp-kedjan; denna Växt uppställles här i 2:ne former: *a.* med bredare blad och

flera blommor (3—7) på hvarje stielk (*Ar. ciliata* Wulfen i Jacq. Collect. I.); β . *frigida*: med smalare blad och en- till två-blommiga stielkar (*Ar. multicaulis* Linn.). — *Ar. biflora* Linn. i Schweitz och derifrån genom Tyrolen, Salzburg, Kärnthen och Steyermark. — *Stellaria cerastoides* L. växer i Schweitz och uppå hela Alpkedjan i Tyskland. — *St. media* Villars (*Alsine media* Linn.) har en varieté: β . *major* med 10 ståndare (*St. neglecta* Weihe i Bluff's & Fingerhuth's Comp. Fl. Germ.); denna förenar altså arten fullkomligt med *Stellaria*. — Såsom egen art antages *St. glauca* Wither.. — Hitintills är *St. Friesiana* Seringe (*St. longifolia* Fries, ej Willd.) endast funnen på Gesenke i Schlesien, och i Lauenburgska Landet af Nolte. — *St. uliginosa* Murray. är allmän. — *St. crassifolia* Ehrh. förekommer i fuktiga och torfaktiga ängar i Norra Tyskland. — Vid *Cerastium glomeratum* Thuillier anföras följande såsom synonymer: *C. ovale* Pers., *C. vulgatum* Herbarii Linnæi och *C. viscosum* Fries. Den har 2:ne varieteter: β . *eglandulosum* och γ . *apetalum*. Till *C. brachypetalum* Desportes i Persoon's Synops. hänföres *C. barbulatum* Wbg Fl. Carp. och *C. strigosum* Fries. — Varieteten β . *glandulosum* är glandelhårig på stielkarnes öfre delar, på blomskaft och på blomfoder. — Vid *C. semidecandrum* Linn. anföras *C. viscidum* Link, *C. viscosum* Pers. — β . *glandulosum*: "valde viscidum" (*C. glutinosum* Fries.) — γ . *glaberrimum* (*C. macilentum* Aspegren Blek. Fl., Reichenb. Icon. bot. f. 379 & 380 är hit-

intills icke funnen i Tyskland). (*C. tetrandum* Curtis är af Nolte upptäckt på de Danska Öarne Manoe och Lyst i granskapet af Holstein). — *C. triviale* Link; hit höra *C. vulgatum* Wbg Fl. Sv. och *C. viscosum* Herbarii Linnæi sec. Smith.. — β . *glandulosum* — γ . *holosteoides*: "folia et caulis ad paniculam usque glabra, hic linea pilorum decurrente notatus." (*C. vulgatum* β . *holosteoides* Fries Novit. Ed. 2). — *C. alpinum* L., är allmän på södra Alp-kedjan i Tyskland, och genom flodernas biträde utbredd alltintill München, men varieteten *glabratum* är ännu ej funnen i Tyskland. — *Elatine triandra* Schkuhr är endast sedd på få ställen. — Såsom *Malva rotundifolia* L. antages den storblommiga *M. vulgaris* Fries (*M. neglecta* Wallroth.); den är allmän i Tyskland. — *M. borealis* Wallm. (*M. rotundifolia* Wbg, Fries, *M. Henningii* Goldb., *M. pusilla* Wither.) växer i Norra Tyskland ifrån Westphalen allt intill Preussen, samt i Schlesien och i Thüringen. — Af Släktet *Tilia* förekomma: 1. *S. grandifolia* Ehrh. (*T. europæa* β , δ . & ϵ . Linn. Sp. Pl., *T. platyphyllos* Scop.), som varierar med bladen under nästan alldeles glatta; den uppstiger äfven i subalpiska trakter. 2. *T. parvifolia* Ehrh. (*T. microphylla* Willd., *T. ulmifolia* Scop., *T. europæa* γ . Linn. Sp. Pl.); denna art uppstiger ej i subalpiska trakter och blommar sednare än den förra. — Förf. anmärker, att flera odlade Varieteter framställa modificationer, som han anser för hybrida former, uppkomna ifrån de båda här anförda ar-

ter; sådana äro *T. vulgaris* Hayne, *T. europæa* Smith Engl. Fl., *T. intermedia* DC. prodr.; såsom sådana modificationer anser han vidare de af Host i Fl. Austr. 2. pp. 59—62 beskrifna 11 arter af *Tilia*. — *Geranium pyrenaicum* Linn. (*G. umbrosum* Waldst. & Kit.) växer i Schweiz, i Öfre Baden, i Würtemberg, och i Schlesien, men ej i Österrike. — *G. pusillum* Linn. är allmän i Tyskland. — Vid *G. rotundifolium* Linn. (*G. malvaceum* Burm., Wbg. Fl. Sv., *G. viscidulum* Fries Nov. Ed. 2) anmärker Förf., att Linné i Sp. Pl. väl åtskiljt dessa arter, då han säger "*Ger. rotundifolium*": petala integra obtusa, incarnata" — *G. pusillum*: "petala bifida, cærulea." — Släktet *Sarothamnus* Wimmer utgöres af *Spartium scoparium* Linn. (*Saroth. scoparius* Wimmer). — *Ononis spinosa* Linn. (*O. arvensis* β . Smith) är allmän; äfvenså *On. repens* Linn., hvilken antages såsom skild ifrån *O. spinosa* och har ludna skidor, som äro kortare än blomfodret. (*O. procurrens* Wallr., *O. arvensis* γ . Smith Engl. Fl.); den varierar utan torntaggar. *On. hircina* Jacq. (*O. arvensis* Linn. Syst. Nat.) synes ej vara allmän; den är anmärkt i Nordliga Tyskland och i Schlesien, i Galicien och i Ungern, men osäkert, om den finnes i Österrike och i Tyrolen. — *On. rotundifolia* L. växer på Lienzer-Alperna allmän och i Walliserland i Schweiz; den odlas i Trädgårdar för sina vackra blad och stora rosenröda blommor. — Till *Phaca* hänföres *Astragalus alpinus* Linn. enligt De Candolle (*Ph. astragalina* DC.). — *Oxy-*

tropis campestris DC. förekommer i inferalpiska och alpiska nejder i Schweitz, i Tyrolen, vid Salzburg, i Kärnthen och i Steyermark; af denna antages β . *sordida* (*Astr. sordidus* Willd., *Astr. uralensis* Linn., Fl. Sv. ej Sp. Pl. ej Jacq. & Willd.) såsom Varieté. — *Ox. pilosa* DC. (*Astr. pilosus* Linn.) finnes flerstädes i Tyskland och i Schweitz. — *Ox. lapponica* Gaud. (*Phaca lapponica* Wbg) är hitintills endast funnen qå Alperna i Schweitz. — *Astragalus arenarius* L. växer egentligast i norra och medlersta Tyskland, men ej i Schweitz. — *Vicia Orobus* DC. (*Orobus sylvaticus* Linn.) är endast funnen vid "Orb im Spessart" vid foten af Winterberg. — *Prunus insititia* L. åtskiljes med ludna smågrenar, nästan runda kronblad, och runda lutande frukter ifrån *Pr. domestica* L., som har glatta smågrenar, aflångt-äggrunda kronblad och aflånga frukter. — Af *Prunus Cerasus* L. antagas 2. ne former: α . *acida*: "pedunculo brevior, succo hyalino." (*Pr. acida* Ehrh.); den benämnes *Glaskirschen* af Tyskarne och *Gobbet* af Fransmännen. β . *austera*: "pedunculo longiore, succo colorato." (*Prunus austera* Ehrh.); benämnes *Moreller* af Tyskarne och *Griotte* af Fransmännen. — *Geum intermedium* Ehrh. anses såsom egen art; äfvenså åtskiljas *Potentilla collina* Wibel, *Pot. Guentheri* Pohl och *P. salisburgensis* Hænke såsom egna arter. — *Rosa collina* Jacq. upptages såsom Varieté γ . af *R. canina* L., men *R. tomentosa* Smith och *R. pomifera* Herrm.

anses vara skilda arter, hvilka Linné förenat under sin *R. villosa*. — Vid *Sorbus hybrida* Linn. anmärkes, att den förekommer sällsynt i Thüringen, och för öfrigt endast sedd vid Coburg. — *S. scandica* Fries är ännu ej funnen vild i Tyskland. Förf. hade förut (i Deutschl. Fl.) förblandat den med *S. latifolia* Pers., som växer i Württembergiska Landet. — *S. Aria* Crantz förekommer i bergs-trakter och på lägre fjell. — *Epilobium virgatum* Fries erkännes såsom egen art. — Af Släktet *Callitriche* antagas: 1. *C. stagnalis* Scop.. 2. *C. platycarpa* Kützing. 3. *C. vernalis* Kütz. med Varieteten *C. pedunculata* DC. 4. *C. hamulata* Kütz. Förf. anmärker, att Linné under sin *C. verna* innefattade dessa 4 arter. 5. *C. autumnalis* L. — Af *Sedum reflexum* Linn. har Förf. 2:ne varieteter: α . *viride* (*S. reflexum* L., *S. crassicaule* Link.); β . *glaucum* (*S. ruprestre* L.). — *Umbellaterna* äro uppställda enligt de förut af Förf. gifna åsigter i Deutschlands Flora. — *Linnæa borealis* växer flerstädes i norra Tyskland, i Schlesien, i Böhmen, vid Salzburg, i Tyrolen och i Schweitz. — *Galium trifidum* L. än endast anmärkt på 2:ne ställen i Steyermark. — Af *Galium Aparine* L. upptages β . *Vaillantii*, som är mindre, har smärre frukter och är glatt vid lederna; γ . *spurium*: med glatta frukter (*G. spurium* Linn.). — De af Cassini bestämda släkten af *Tussilagineæ* antagas: *Homogyne*, *Tussilago* (Endast *T. Farfara* L.), *Petasites*: 1. *P. officinalis* Mœnch

(*Tuss. Petasites* L. & *T. hybrida* L.). 2. *P. albus* Gært. (*T. alba* L. & *T. ramosa* Hopp.). 3. *P. niveus* Baumg (*T. nivea* Villars & *T. paradoxa* Retz. (femina)). 4. *P. spurius* Koch (*T. spuria* Retz.).

Af Sturm's Deutschlands Flora äro Sturm's
Deutsch-
lands Flo-
ra. Erste
Abth.
Heft. 69 &
70. 2:te
Abth.
Heft. 28
& 29. Häftena 69 och 70 utgifna ⁵⁾.

I det 68:de Häftet, hvars innehåll jag i Års-Berättelsen för år 1835 ej kunde meddela, förekomma: *Cerinthe minor* L. & *alpina* samt följande *Cruciferæ*: *Calepina Corvini*, *Senebiera Coronopus* & *didyma*, *Lepidium Draba*, *perfoliatum*, *graminifolium*, *ruderales*, *latifolium*, *Diplo-taxis tenuifolia* & $\beta.$, *muralis* & $\beta.$ *viminea*. Texten är bearbetad af Koch.

Det 69:de Häftet utgöres af slutet af Afhandlingen om arterna af *Carex* och är bearbetadt af Hoppe, hvilken äfven särskildt förenat de 7 Häftena, som innehålla arterna af *Carex*, till ett eget verk, hvilket utkommit med namn af *Caricologia germanica*.

En Recensent (i Litteratur-Bericht für d. J. 1837) har anmärkt, att *Carex loliacea* Linn., som är afritad efter svenskt exemplar, ej finnes i Tyskland, ty den art, hvilken blifvit uppgifven att växa i Friauln, är endast *C. muricata* Linn. — Såsom ny för Tysklands Flora uppgifves

⁵⁾ Deutschlands Flora in Abbildungen nach der Natur mit Beschreibungen. von Jacob Sturm. 1:ste Abtheilung Heft. 69 & 70. — 2:te Abtheilung. Heft. 28 & 29. — Nürnberg. 1836. 12:o.

C. Gaudiniana Guthn.; den växer ymnigt i nejden af Bodensjön. Samma Recensent förmodar, att *C. stolonifera* Hoppe är endast *C. cæspitosa alpina*, och att *C. erythrostachys* Hopp. möjligen är samma art med *C. evoluta* Hartm.. — Till de nyare upptäckterna räknar man äfven *C. rhynchocarpa* Heuffel och *C. lepidocarpa* Tausch., ehuru den sidstnämnda såsom art är osäker.

Det 70:de Häftet är bearbetadt af Koch, och upptager följande *Labiater*: *Calamintha grandifolia*, *officinalis*, *Nepeta*, *thymifolia* och *Acinos*; *Thymus Serpyllum*, *pannonicus* med 3 varieteter; samt af *Antirrhineæ*: *Linaria Cymbalaria*, *Elatine*, *spuria*, *arvensis*, *simplex*, *minor* och *littoralis*. — *Calamintha officinalis* och *C. Nepeta* bestämmas närmare; den förra hörer mera till det norra Tyskland och den sednare mest till det södra.

Af 2:dra Afdelningen äro 28:de och 29:de Häftena utkomna och innehålla *Lafvar*, beskrifna af Laurer, nämligen: *Peltigera malacea*, *Lecanora hypnorum*, *elatina*, *verrucosa*, *Cladonia Papillaria*, *coccifera*, *Lecidea globifera*, *lurida*, *Wahlenbergii*, *atro-brunnea*, *premnea*, *citrinella*, *Calicium tigillare*.

Den af Hrr Bluff, Nees von Esenbeck d. Ä., och J. C. Schauer utgifna nya upplaga af Bluff's & Fingerhuth's Compendium Floræ germanicæ innefattar uti 1:sta Tomens 1:sta Del Växterna uti de sex första classerna af det Linnéiska Systemet.

met ⁶⁾, — Författarne hafva vid afhandlandet af både släkten och arter begagnat alla de förträffliga arbeten, hvilka i de sednaste åren blifvit utgifna, så att i detta hänseende knappast något annat verk kan med detsamma jemnföras, ehuru många af de här antagna arter troligen framdeles blifva med andra förenade.

Detta arbetes beskaffenhet är följande. Framför hvarje class förekommer en öfversigt af släktena, hvarvid Förf:ne upptagit några få habituella kännemärken, förnämligast ifrån frörednings-delarne. Der efter följa innom hvarje släkte utförligare släkt-kännetecken och för sjelfva arterna ett mer eller mindre utförligt kännemärke, några få viktigare synonymer, uppgifter om växt-platser i allmänhet och för de rare arterna äfven flera speciella växt-ställen.

Då jag nyligen ifrån Koch's Tyska Flora lemnat fullständiga utdrag om det, som ifrån en Tysk Flora kan intressera Svenska Botanister, så torde jag här blott behöfva att, såsom nu skedt, endast i allmänhet omtala verkets beskaffenhet och derjemnte nämna, att i Litteratur-Berichte zur Flora oder Allgem. bot. Zeitung N:ri. 4 & 5 1836 finnes en recension,

⁶⁾ Compendium Floræ germanicæ. Sextio I. Plantæ phanerogamicæ seu vasculosæ. Scripserunt Math. Jos. Bluff et Carol. Ant. Fingerhuth. — Editio altera, aucta et amplificata, curantibus M. J. Bluff, C. G. Nees ab Esenbeck et J. C. Schauer. — T. I. P. I. — Norimbergæ. 1836. 12:o. pp. XVIII & 648.

som meddelar många interressanta och viktiga tillägg för detta arbete.

Meigen's
Deutsch-
lands Flo-
ra. I:r B:d.
1:s & 2:s
Heft. Af Meigens Deutschlands Flora äro I:sta Bandets första och andra Häften utgifna ⁷⁾. Arbetet, författadt på tyska språket, upptager Växterna enligt Linnéiska Systemet, ehuru med några förändringar af detsamma. Först meddelas en kort Terminologie, hvarefter Växterna afhandlas. För arterna lemnas korrtta beskrifningar, men mindre fullständiga uppgifter om deras geographiska utbredning. Hvarje Häfte åtföljes af 16 lithographierade tabeller, på hvilka i synnerhet särskilda växt-delar äro afbildade.

Kittel's
Taschen-
buch der
Flora
Deutsch-
lands. Den af D:r Kittel utgifna Handbok i Tysklands Flora är författad på tyska språket och upptager alla inom det egentliga Tyskland förekommande Växter, samt är ganska tjenlig att på excursioner medföra ⁸⁾. Först meddelas en öfversigt af det Linnéiska Systemet, hvarvid äfven de tyska Växt-Släktena upptagas; derefter lemnas en öfversigt af Jussieuska Systemet med dess Växt-Familjer; sedan följer
Floran

⁷⁾ Deutschlands Flora, oder systematische Beschreibung der in Deutschland wild wachsenden und im Freyen angebaut werdenden Pflanzen. Von Joh. Wilh. Meigen. — I. Band. 1:s & 2:s Heft.. Essen. 1836. 8:o. Mit lithogr. Tafeln.

⁸⁾ Taschenbuch der Flora Deutschlands zum bequemen Gebrauche auf botanischen Excursionen. Von Martin Balduin Kittel. — Nürnberg. 1836. 12:o. pp. CIV & 741.

Floran, i hvilken Växterna äro upptagna efter det naturliga Systemet, börjande med *Monocotyledoneæ*. Kännemärken anföras för Familjer, för Släkten, för Afdelningar och för arter, för hvilka sidstnämnde lemnas så utförliga kännetecken, att de likna beskrifningar; växt-platser upptagas i allmänhet samt uppgifter om blomnings-tid, om varaktighet, om nytta och bruk.

Dav. Dietrich har fortsatt sin Deutschlands Flora ⁹⁾; af densamma äro Första Afdelningens 25—27 Häften och Andra Afdelningens 7—9 Häften utkomna. Jag känner ej närmare detta verk.

Af Dav. Dietrich's Flora universalis är Andra Bandets 32:de—47:de Häften utgifna, men äfven detta verk är för mig till sitt speciella innehåll okänt ¹⁰⁾.

Den af Dr Alb. Dietrich började Flora Regni Borussici är fortsatt. — 3:dje Bandets 11:te och 12:te Häften samt 4:de Bandet (Häftena 1—12) äro häraf utkomna ¹⁾. Detta verk framställer illuminerade figurer och beskrifningar af de Preus-

D. Dietrich's
Deutschlands
Flora.
1:re Abth.
25:s—27:s
Heft., 2:te
Abth. 7:s
—9:s Heft.

D. Dietrich's
Flora uni-
versalis.
II:r Bd
32:s—47:s
Heft.

Alb. Dietrich's
Flora
Regni bo-
russici.
III:r Bd.
11:s & 12:s
Heft. &
IV:r Bd.

⁹⁾ Deutschlands Flora &c. &c. Von Dav. Dietrich. 1:ste Abtheilung. 25:s—27:s Heft. — 2:te Abtheilung. 7:s—9:s Heft. — Jena. 1836. 8:o.

¹⁰⁾ Flora universalis in colorirten Abbildungen &c. Von D. Dietrich. — 2:r Band. 32:s — 47:s Heft. — Jena. 1836.

¹⁾ Flora Regni borussici &c. Auctore Alb. Dietrich. — III:r Band, 11:s & 12:s Heft. — IV:r Band. (1:s—12:s Heft). — Berolini. 1836. 8:o.

siska Växterna. — Texten meddelas dels på tyska språket dels på det latinska.

Reichenbach's Kupfer-Sammlung zum praktischen deutschen Botanisirbuche är Första Häftet utgifvet ²⁾. Det innehåller, enligt recensionen, afhandlingar om groning och knopp-bildning samt bestämningar af 294 tyska Väst-Släkten. 12 Tabeller åtfölja detta häfte.

Cürrie's Anleitung men om medlersta och norra Tysklands Växter har 3:dje Upplagan utkommit ³⁾. Jag känner ej dess beskaffenhet och värde.

Sickmann's Enum. St. phanerog. circa Hamburgum. Den af Hr Sickmann utgifna Förteckning öfver Växterna omkring Hamburg upptager 930 arter, uppställda efter det Linnéiska Systemet, och med bifogade uppgifter om växt-ställen och om blomnings-tid ⁴⁾. Vegetationen är i allmänhet lik den i det öfriga Norra Tyskland, ehuru äfven några få mera sällsynta Växter finnas härstädes såsom *Alopecurus nigri-*

²⁾ Kupfer-Sammlung zum praktischen deutschen Botanisirbuche von Dr Ludv. Reichenbach. Erste Lieferung. — Leipzig. 1836. 8:o. C. Tab. XII.

³⁾ Anleitung die im Mittlern und Nördlichen Deutschland wachsenden Pflanzen auf eine leichte und sichere Weise durch eigene Untersuchung zu bestimmen. — Von P. F. Cürrie. — Dritte sehr vermehrte Auflage. Kittlitz in Ober Lausitz. 1835. 8:o. pp. XXXIV & 383.

⁴⁾ Enumeratio Stirpium Phanerogamicarum circa Hamburgum sponte crescentium. Auctore J. R. Sickmann. — Hamburgi. 1836. 8:o. pp. 8:o.

cans Hornem., *Festuca Myurus* L., & *bromoides* L., *Villarsia nymphoides*, *Exacum filiforme* L., *Fritillaria Meleagris* L., *Juncus Tenageja* Ehrh., *Genista anglica* L., *Cotula coronopifolia* L., m. fl. — Vid *Salix alba* L. säges: "Exstant specimina duo in nemore prope Flottbeck sito, adhuc læte virentia, diametro sexpedali et altitudine 72 pedali."

Den länge väntade *Chloris hannoverana*, G. F. W. Meyer Chloris hannoverana. författad af Hof-Rådet Meyer, är under året utgifven ⁵⁾. Enligt uppgifter ifrån Journalerna utgöres detta arbete af en Förteckning öfver Växterna i Hannoverska Landet. Efter art-namnen följa några få synonymer, mycket utförliga uppgifter om Växternas utbredning inom detta Land samt här och der critiska anmärkningar, om hvilka man säger, att de ega ett stort värde. Recensenternas klander, att växt-ställena, oagtadt deras vidlyftighet, ej äro fullständiga, kan träffa snart sagt hvilken Flora som heldst, emedan det naturligtvis för en ensam Författare ej är möjligt att besöka alla nejder i ett land, eller ens att känna de personer, hvilka i särskilda trakter botaniserat och möjligen kunna ega anteck-

⁵⁾ *Chloris hannoverana* oder nach den natürlichen Familien geordnete Uebersicht der im Königreiche Hannover wild wachsenden sichtbar blühenden Gewächse und Farn nebst einer Zusammenstellung derselben nach ihrer Benutzung im Haushalte, in den landwirthschaftlichen Gewerben und in den Künsten von Geo. Friedr. Wilh. Meyer &c. — Göttingen. 1836. 4:o. pp. VI, VIII & 744.

ningar att meddela. — Jag har ännu ej egt tillfälle att se detta verk eller några speciella utdrag ifrån detsamma.

Det har varit ämnadt, att samme Författare äfven skall utgifva en Flora hannoverana med figurer i folio af Hannovers Växter, och att början af detta verk äfven lär vara färdig, synes deraf, att Reichenbach vid Naturforskarnes sammankomst i Jena år 1836 uppvisade en Fascikel af detsamma, hvarvid han berömmar figurerna för deras stora artistiska och vetenskapliga värde. Arbetet har likväl ännu icke varit anmält i bokhandeln.

Hampe's
Prodromus
Floræ
Hercyniæ.

En Flora öfver Harz-Gebietet är under sidstledne år utgifven af Apothekaren Ernst Hampe i Blankenburg⁶⁾. — Ut i Företalet framställer Förf. en öfversigt af nejden, som utgör en lands-sträcka af ungefärligen 16 tyska mils längd och 10 mils bredd, och hvars medelpunct är belägen emellan Blankenburg och Hasselfelde; alltså innehåller denna Flora nästan i sin medelpunct det bekanta Brocken-gebirge, som eger en subalpinsk beskaffenhet och nära nog uppnår Fichtelgebirge och Riesengebirg i höjd och i utsträckning, i mångfald af berg-arter och i omvexlingar af jordgrund. Denna nejd är en af de mest interressanta i norra Tysk-

⁶⁾ Prodromus Floræ Hercyniæ oder Verzeichniss der in dem Harzgebiete wild wachsenden Pflanzen. Nach dem Sexualsystem geordnet von Ernst Hampe. Halle. 1836. 8:o. Ss. 99.

land och såväl för sin natur-skönhet som för sina bergverks värde mycket besökt och äfven för Svenskar särskildt bekant genom Herr af Pontin's Rese-beskrifning, uti hvilken jemnväl förekommer en öfversigt af Harz-Floran.

Arbetet utgöres af en Förteckning öfver Harz-traktens Växter, uppställda enligt det Linnéiska Systemet, men med utslutande af Classen Polygamia, hvars Växter enligt Ståndarnes antal blifvit intagna i andra classer.

Denna Flora upptager 1271 Phanerogamer och 596 Cryptogamer af *Filices Musci* och *Lichenes*, men egentliga *Alger* och *Svampar* äro ej upptagna. Derjemnte bifogas en förteckning öfver 40 Växter, om hvilka Förf. förmodar, att de torde finnas inom detta gebiet.

Ibland sällsynta på Harz förekommande Växter må följande här nämnas: *Anemone alpina*, *Ranunculus illyricus*, *Sideritis hercynica* Meyer., *Marrubium creticum*, *Stachys alpina*, *Linnaea borealis*, *Conringia alpina*, *Inula Britanica*, *Aster alpinus*, *Senecio alpinus*, *Hieracium alpinum*, *Sonchus alpinus*, *Carex saxatilis*, *Mentha crispata* Schrad.. — Vid *Viola montana* Linn. upptagas såsom varieteter: *V. nemoralis* Kützing och *V. pratensis* Mert. & Koch, hvilken åsigt ej är riktig, så vida Förf. verkligen har Linné's *V. montana*. — *Epilobium alpinum* Linn. antages såsom Varieté af *Ep. tetragonum* L. — Under *Saxifraga caespitosa* Linn. upptages *S. decipiens* Ehrh.

såsom synonym; och såsom varieteter anföras *S. Sternbergii*, *villosa*, *palmata*, *uniflora* och *groenlandica*. Vid *Aconitum variegatum* Linn. antages *Ac. Cammarum* Jacq. såsom synonym. Vid *Betonica officinalis* anføres såsom Varieté *B. hirta*, till hvilken sidstnämnda *B. stricta* Ait. anses såsom synonym. — *Pisum arvense* Linn. är uppförd såsom en båtard-växt af *Pisum sativum* L. och *Vicia sativa* L. — *Filago* är förenad med *Gnaphalium*. — *Lefver-Mossorna* äro ordnade enligt Nees v. Esenbecks monographie och *Lafvarna* enligt Meyers System. — Arterna af *Cladonia* äro reducerade till 4: *C. coccinea*, *rufa*, *fusca* och *carneo-badia*.

Raben-
horst's
öfversigt
af Väx-
terna i
Nedre
Lausitz.

Den af Rabenhorst lemnade öfversigt af Växterna i Nedre Lausitz innehåller endast en Förteckning öfver desamma med uppgifter om växt-ställen, sedan Förf. uti en inledning meddelat en beskrifning af Landskapets natur-beskaffenhet ⁷⁾. Växterna äro uppställda efter Familjerna. — *Leersia oryzoides* Sw.z, ett egentl. mera sydligt växande gräs, förekommer här på flera ställen, men fordrar för sin blomvippas fullkomliga utbildning en längre ihållande varm sommar, och utbildar den icke under kallare sommarar. Här växa äfven följande: *Carex cyperoides* L., *erectorum* Poll., *microstachya* Ehrh., *supina* och *pendula*. — *Orchis coriophora*, *majalis* Reichenb., *Spiranthes autumnalis*

⁷⁾ Linnæa. Nr Band. 6s Heft. Ss. 619—640.

Reichenb., *Meum athamanticum* Jacq.,
Gentiana cruciata L.

Jos. Müller's Förteckning öfver Müllers
Förteckn.
öfver
Växterna
vid
Aachen.
 Växterna vid Aachen upptager 392 släg-
 ten med 895 arter, uppställda efter det
 Linnéiska Systemet samt med uppgifter
 om varaktighet, om blomnings-tid, och
 om växt-ställen ⁸⁾).

Zenker's Flora von Thüringen ut- Zenker
Flora von
Thürin-
gen. Heft.
1—8.
 gifves i Häften, af hvilka hvarje utgöres
 af 10 Tabeller med åtföljande 10 blad text.
 Den är författad på tyska språket ⁹⁾. Först
 meddelar Förf. en öfversigt af det Lin-
 néiska Systemet och af det naturliga en-
 ligt De Candolle's arbeten. Uti texten
 lemna Förf. Släktets och artens känne-
 märken, synonymier, beskrifning, latinska
 och tyska namn och deras etymologie. På
 Tabellerna föreställas vanligen endast några
 få delar af hvarje Växt, och dessa figurer
 äro illuminerade. Växterna förekomma här
 ej i någon systematisk ordning, utan af-
 bildas, så snart de kunna erhållas, hvarfö-
 re så väl text som figurer äro utan nu-

⁸⁾ Systematisches Verzeichniss der in der Um-
 gegend Aachens wild wachsenden phanero-
 gamischen Gewächse, zum Gebrauch der
 Schüler des Gymnasiums und anderer Schu-
 len, zusammengestellt von Jos. Müller. —
 Zweite Auflage. — Aachen und Leipzig.
 1836. 8:o. Ss. XII & 182.

⁹⁾ Flora von Thüringen und den angrenzenden
 Provinzen. Herausgegeben von Jonathan
 Carl Zenker &c. und nach der Natur ge-
 fertigten Original-Zeichnungen von Dr Ernst
 Schenk. — Heft. 1—8. Jena. 1836. 8:o. min.
 Mit color. Tafeln.

mer-följd. Ibland de här redan afbildade Växter må nämnas: *Cornus mas* L., *Eranthis hyemalis* Salisb., *Allium acutangulum* Willd. Var. *montanum*, *Phyteuma orbiculare* L., *Gentiana ciliata* L. & *germanica* Willd., *Ajuga chamæpithys* L. & *reptans* L., *Petasites albus*, *Myosotis sylvatica* Ehrh. n. fl.

Skrifter
öfver
Tysklands
Flora.

Flera smärre arbeten och bidrag till Tysklands Flora skola här äfven blifva till sina titlar anförda ¹⁰⁾.

Berch-
told's
&c. Oec.
Technische
Flora

Utgifvandet af den nyligen började Böhmens Oekonomisch-Technische Flora besörjes af Berchtold, Seidl och Opitz.

Böhmens.
11 Bands
1ste & 2te
Abth.

Den är författad på tyska språket och upptager Växterna efter Linnéiska Systemet ¹⁾. Uti 1:sta Bandets 2:ne Afdelnin-

¹⁰⁾ Nachträge zu dem systematischen Verzeichnisse aller in Mähren und in dem K. K. Österreich. Antheil Schlesiens wildwachsenden bis jetzt entdeckten phanerogamischen Pflanzen. Von R. Rohrer und A. Mayer. — Regensb. bot. Zeit. 1836. pp. 369—375.

Bemerkungen über einige seltneren Pflanzen, welche im Oldenburgischen an der Küste der Nordsee vorkommen. Von Böckeler. — Regensb. bot. Zeit. 1836. Ss. 353—356.

Beitrag zur genauern Kenntniss der Flora von Dortmund. — von Suffrien. — Regensb. bot. Zeit. 1836. Ss. 305—316; 321—326.

Verzeichniss der seltneren, in den Umgebungen von Suhl wildwachsenden phanerogamischen Pflanzen, als Beitrag zur Kenntniss der Flora des Thüringer Waldes. Von Chr. Metsch. — Regensb. bot. Zeit. 1836. Beiblätter. 2:1 Band. Ss. 28—58.

¹⁾ Oekonomisch-Technische Flora Böhmens nach einem ausgedehnten Plane bearbeitet; oder systematische Beschreibung der in Böhmen

gar förekomma de 2 första classerna samt början af den tredje. Sedan det botaniska för hvarje art blifvit afhandladt, följer utförliga underrättelser om den flersaldiga nytta, som af Växten kan erhållas. Arbetet lär utan tvifvel komma att bestå af många delar.

Den af Nendtvich utgifna Flora öfver Fünf-Kirken-Districtet i Ungern är en gradual-afhandling, i hvilken Förf. först framställer en natur-målning af denna nejd, af dess climat och af dess vegetation i allmänhet, hvarefter följa en förteckning öfver Växterna samt beskrifning af 2:ne nya arter *Ophrys bicornis* Sadl. och *Doronicum Nendtvichi* Sadl. samt den för Ungern nya *Lathyrus sphaericus* Retz. ²⁾.

Nendtvich's
Diss. inaug. &c.
exhibens
Enum. m
Plantar.
in territorio
Quinque-
Ecclesiensi.

wildwachsenden und kultivirten Gewächse mit genauer Angabe ihrer Nützlichkeit und Schädlichkeit im Allgemeinen wie im Besondern; dann deren Anwendung und Behandlung in Künsten, Gewerben, Land-, Forst- und Hauswirthschaft. Erster Band. Prag. 1836. 8:o. — Oekonomisch-Technische Flora Böhmens, Erstens Bandes Erste Abtheilung. In ökonomisch-technischer Hinsicht bearbeitet von F. Grafen von Berchtold, in botanischer von Wenzel Benno Seidl. Prag. 1836. 8:o. Ss. XV, 261 & 2. — Ersten Bandes Zweite Abtheilung. In ökonomisch-technischer Hinsicht bearbeitet von F. Gr. v. Berchtold, in botanischer von P. M. Opitz, Prag. 1836. pp. 262—508 & 8. (Register) — 8:o.

²⁾ Dissertatio inauguralis historico-naturalis exhibens Enumerationem Plantarum in territorio Quinque-Ecclesiensi sponte crescentium præmisso tractatu generali de natura geognostica Montium deque situ, climate et vegetatione ejusdem regionis, quam etc. in Regia

Zawad-
sky's
Flora der
Stadt
Lemberg.

Den af Prof. Zawadsky utgifna Flora öfver nejden omkring staden Lemberg är egentligast ämnad för de Studerandes excursioner omkring staden ³⁾).

Denna Flora, som utsträcker sig till en omkrets af 6 timmars väg, är i växt-geographiskt hänseende interressant; man har hitintills i botaniskt afseende föga känt denna trakt. Staden Lemberg ligger vid 49° 50' 28" Nordl. Lat. och 40° 42' 30" Östl. Long., vid 612 fots höjd öfver hafvet, på en slätt, som hyser många kärr, och nästan saknar rinnande vatten.

Växterna äro uppställda efter deras blomnings-tid, hvilken art af uppställning är i flerfaldigt hänseende föga tjenlig. Förf. uppgifver habituella kännemärken och utförliga växt-ställen för hvarje Växt, samt omnämmer äfven deras polska namn; många sällsynta Växter förekomma i denna Flora.

Czihae's
Förteckn.
öfver
Moldau's
Växter.

Dr Czihae har meddeladt en Förteckning öfver Växterna i Moldau ⁴⁾). De äro uppställda efter Linnéiska Systemet. Man har hitintills saknat kännedom om Moldau's vegetation, hvarföre denna öfversigt, ehuru mycket ofullständig, likväl

Scientiarum Universitate Pestiensis pro Doctoris Medicinæ Gradu conscripsit Carolus Max. Nendtvich. — Budæ. MDCCCXXXVI. 8:o. pp. 38. C. Tab. II lithogr.

³⁾ Flora der Stadt Lemberg, nach der Blüthezeit geordnet von Dr. A. Zawadsky. — Lemberg. 1836. -- 8:o. Ss. 230.

⁴⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 2:r Band. Beiblätter. Ss. 58—74.

utgör ett interressant bidrag för det syd-östra Europas Flora. Ibland en mängd af de i Europa vanliga Växter förekomma här mångfaldiga, som egentligen tillhöra sydöstra trakten af vår verldsdel, t. ex. *Pæderota cærulea*, *Salvia nivea*, *Sclarea*, *betonicæfolia*, *alba* samt 6 andra arter. — *Valeriana heterophylla* & *exaltata*. — *Sternbergia colchiciflora*. — *Elwagnus angustifolia*. — *Pulmonaria Clusii*. — *Campanula pulla*. — *Lonicera alpigena*. — *Rhamnus alpinus*. — *Viola ambigua*: — *Rhus Cotinus*. — *Convallaria latifolia*. — *Acer cordifolium*. — *Saxifraga* 11 arter: t. ex. *S. longifolia*, *Aizoon*, *mutata*, *Burseriana*, *muscoides*, *rivularis* &c.. — *Dianthus nitidus*. — *Euphorbia*: 17 arter. — *Orobis*: 7 arter. — *Cytisus nigricans*. — *Centaurea*: 11 arter. *Orchis*: 15 arter. — *Carex*: 18 arter. — *Quercus Cerris*. — *Salix fragilis*, *myrsinites*, *arbuscula*, *reticulata*, *limosa*, *Jacquini*. — Dr Czihak underrättar tillika, att Exsiccata-Samlingar af dessa Växter kunna erhållas emot 10 rhenska floriner för Centurien eller emot utbyte af Växter eller af Djur.

Sedan Gaudin under åren 1828—1833 atgifvit sin Flora helvetica i VII Tomer, bearbetade han en Synopsis Floræ helveticæ, hvilken han ej längre medhann än till Släktet *Gnaphalium* (p. 728), då han år 1833 slutade sin lefnad⁵⁾. Han

Gaudin's
Synopsis
Floræ
helveticæ.

⁵⁾ Synopsis Floræ helveticæ. Auctore J. Gaudin. — Opus posthumum continuatum et edi-

hade likväl anmodat Monnard att fullborda verket till Phanerogamiska Classernas slut, hvilket äfven Monnard nu verkställt genom arbetets utgifvande år 1836. Detta på latinska språket författade verk utgör en handbok, som för Botanisterna är det förnämnda verk, som utkommit öfver Schweitzerlands herrliga vegetation. Men ännu saknar man en Flora öfver detta Lands cryptogamiska Växter.

Uti Företalet lemna Monnard underrättelser om arbetets uppkomst och en korrekt biographie öfver Gaudin, som varit Pastor i Nyon i Schweiz.

Växterna äro uppställda efter Linnéiska Systemet. Framför hvarje class lemnas en conspectus analyticus Generum, uti hvilken habituella kännetecken meddelas öfver släktena, hvarefter för hvarje släkte lemnas ett essentielt kännetecken och sedan korrtä kännemärken för arterna, några få synonymmer, uppgifter om växt-ställen, här och der några korrtä beskrifningar, och för vissa större släkten framställas först en öfversigt af arterna samt slutligen underrättelser om blomnings-tid och om varaktighet.

Då tillförne utförliga utdrag af Gaudin's Flora helvetica blifvit i dessa Års-Berättelser meddelade, och denna Synopsis egentligen utgör ett sammandrag ifrån

tum a J. P. Monnard, Neovidunensis Collegii Præfecto &c. — Turici. MDCCCXXXVI. 120. pp. XVI & 824.

nämnde verk jemnte tillägg af nyare upptäckter, så torde jag här ej behöfva att lemna utdrag från denna Synopsis.

Antalet af phanerogamiska Växt-Släkten i Schweiz uppgår till 596 och antalet af arter till 2313, utom de nyare upptäckta, hvilka äro utmärkta med en *. Ibland dessa tillägg må nämnas *Festuca flavescens* Bellard (ej Host), *Alchemilla cuneata* Gaud., en art, hvars växt-ställen man ej vet; den odlas af Em. Thomas, och anses af flera såsom en kultur-växt af *A. pentaphylla* L. — *Onosma echioides* L., *Aretia Heerii* Gaud., *Thesium rostratum* Mert. & Koch, *Laserpitium alpinum* Waldst. & Kit. — *Ornithogalum stenopetalum* Fries. — *Pyrola media* Sw.z är funnen vid Ruggisberg; *Dianthus plumarius* L. vid Hohenweil; *Arenaria bavariaca* & *grandiflora* L., *Geum intermedium* Ehrh., *G. inclinatum* Schleich., (*G. pyrenaicum* Mert. & Koch), *Papaver pyrenaicum* DC, *Tilia vulgaris* Hayne., *Antirrhinum arvense* L., *supinum* L. & *purpureum* L., *Draba carinthiaca* Hoppe, *Iberis saxatilis*, *Lupinus albus*, *Oxytropis montana* & *sordida* DC, *Scorzonera montana* Mutel Flore du Dauph., *Hieracium echioides*, *Carduus tenuiflorus* Sm., *Senecio carniolicus* Willd., *Inula semiamplexicaulis* (som anses vara en hybridité af *I. Vaillantii* et *I. salicina*), *Carex Gaudiniana* Gutnick (en ny art, som tillhör afdelningen *Spiculæ una plures*, *pseudo-androgynæ* s. *terminalis mascula*, *permixtis sæpius sine ordine certo flo-*

sculis femineis; laterales femineæ; funnen vid Thun i torf-kärr); *C. heleonastes* Ehrh. vid Schwartzenegg; *C. vaginata* Tausch vid Schwabenhorn. — Dessutom har Gaudin lemnat flerfaldiga rättelser och nya bestämningar af förut upptagna arter. — Monnard anmärker, att han funnit *Senecio Jacobæa* Var. *aquaticus* eller *S. aquaticus* Huds. vara tvåårig, hvarföre han vill anse den såsom en egen art. — Af *Carex* upptagas 78 arter, och af *Salix* 37.

Kops &
v. Hall's
Flora
Batava.
Aflevering
102—109.

Af Kops och van Hall's Flora Batava äro Häftena N:ri 102—109 under året utgifna och med dessa är VII:de Delen slutad. (Den utgöres af 94:de—109 Häftena) ⁶⁾. De innehålla beskrifningar och figurer af följande Växter:

102 Aflevering: Tab. 521. *Scirpus maritimus* L. — Tab. 522. *Scirpus triquetus*. — Tab. 523. *Atriplex patula* L. — Tab. 524. *Genista pilosa* L. — Tab. 525. *Zannichellia palustris* L.

103 Aflevering: Tab. 526. *Nardus stricta* L. — Tab. 527. *Meum inundatum*. — Tab. 528. *Acorus Calamus* L. — Tab. 529. *Orchis conopsea* L. — Tab. 530. *Lycopodium clavatum* L.

104 Aflevering: Tab. 531. *Cynosurus cristatus* L. — Tab. 532. *Rumex*

⁶⁾ Flora Batava &c. door Jan. Kops en H. C. van Hall. — Afgebeeld onder opzigt van J. C. Sepp en Zoon. — Aflevering 102—109. — Te Amsterdam. 1836. 4:o. C. Tab. color..

crispus L. — Tab. 533. *Rumex obtusifolius* L. — Tab. 534. *Orchis maculata* L. — Tab. 535. *Myriophyllum alterniflorum* DC.

105 Aflevering: Tab. 536. *Holcus mollis* L. — Tab. 537. *Holcus lanatus* L. — Tab. 538. *Erythraea pulchella* Fries. — Tab. 539. *Nymphaea alba* L. — Tab. 540. *Senecio sylvaticus* L.

106 Aflevering: Tab. 541. *Ophiurus incurvatus* Beauv. — Tab. 542. *Hypericum perforatum* L. — Tab. 543. *Sonchus asper*. — Tab. 544. *Carex pulicaris* L. — Tab. 545. *Polypodium Phegopteris* L.

107 Aflevering: Tab. 546. *Alopecurus agrestis* L. — Tab. 547. *Potamogeton zosteræfolius* Schum. — Tab. 548. *Arenaria serpyllifolia* L. — Tab. 549. *Cerastium semidecandrum* L. — Tab. 550. *Sparganium natans* L.

108 Aflevering: Tab. 551. *Veronica arvensis* L. — Tab. 552. *Alchemilla vulgaris* L. — Tab. 553. *Alchem. Aphanes* L. — Tab. 554. *Ribes rubrum* L. — Tab. 555. *Carex intermedia* Gooden.

109 Aflevering: Tab. 556. *Scleranthus annuus* L. — Tab. 557. *Euphorbia exigua* L. — Tab. 558. *Trifolium medium* Linn. — Tab. 559. *Trifolium campestre* Schreb. — Tab. 560. *Hydrocharis Morsus Ranæ* L.

Texten till detta verk lemnas så väl på holländska som på franska språken och utgöres af en sida i tryck på hvardera språket. Nästefter latinska namnet förekomma de holländska, tyska, franska och engelska namnen, derefter lemnas uppgifter om

blomnings-tid och om varaktighet, om clas-
sen efter det Linnéiska Sexual-Systemet och
efter det naturliga Systemet; sedermera
meddelas släktets och artens kännemär-
ken, beskrifningar och critiska anmärk-
ningar, underrättelser om växt-ställen,
om orten hvarest den afritade Växten är
tagen samt uppgifter om hushålls-nyttan.
Figurerna äro i de sednare Tomerna me-
ra natur-enliga än i de äldre.

Van
Hall's
Flora
Belgii
septentr.
Vol. I.
P. 3.

Af Van Halls Flora Belgii septen-
trionalis är Första Tomens Tredje Del
utgifven; den utgör ett Supplement till
de förra Delarne ⁷⁾. — Förf. har dessutom
uti Journalen Linnæa lemnat en förteck-
ning öfver de märkvärdigare och sällsyn-
tare Växter, hvilka i sednare tider blif-
vit fundna innom detta Land ⁸⁾. Ibland
dessa må nämnas *Spartina stricta* Roth,
Mibora verna Beauv., *Milium vernale*
Bieb., *Arundo balthica* Flügge, *Melica*
ciliata L., *Ophiurus incurvatus*, *Sium*
verticillatum Lamarck, *Juncus tenuis*,
bottnicus Wbg., *Scheuchzeria palustris*,
Thymus Calamintha, *Cochlearia danica*,
Galega officinalis, *Cotula coronopifolia*,
Carex biligularis & *leptostachys* Ehrh.,
Myriophyllum alterniflorum m. fl..

Kirsch-
leger
Prodrome

Kirschleger's Prodromus till en
Flora för Elssas framställer först Elsass's
och

⁷⁾ Flora Belgii septentrionalis, sive Floræ Ba-
tavæ Compendium. Auctore H. C. Van Hall.
Vol. I. P. 3. Amstelodami. 1836. 8:o.

⁸⁾ Linnæa. Xr Band. Heft. V. Ss. 460—463.

och Vogesernas växt-geographiska förhållanden, hvarvid Förf. antager 5 vegetations-regioner: 2 *Slätt-Regioner*: nämligen 1. den så kallade *Rhen-Slätten* och 2. *Högre Slätten*, samt 3 *Berg-Regioner*: 3. den *alpestriska Region* af 3600 till 4400 fot öfver hafvet; den vidtager der, hvarest *Gentiana lutea* och *Viola grandiflora* börja att växa; 4. Den *öfre Berg-Region* begynner vid 2000 och uppstiger till 3600 fots höjd och *Tallens* (*Pini sylvestris*) upphörande utvisar dess öfre gränser; 5. Den *nedre Berg-Region*, ifrån 1000 till 2000 fots höjd, begynner der, hvarest *Vinrankans* odling upphörer och slutar, då *Hasselbusken* (*Corylus Avellana*) upphör att växa. Efter denna inledning meddelar Förf. en förteckning öfver Provinsens Växter, uppställda efter det Naturliga Systemet, med uppgifter om växt-ställen och blomnings-tid. Derefter följer en tabell, hvilken för de särskilda Familjerna uppgifver antalet af släkten och arter. Phanerogamerna och de vasculaira Cryptogamerna utgöra 552 Släkten med 1714 arter. Slutligen meddelas en chronologisk förteckning öfver arbeten, hvilka afhandla Elsaska Växterna, öfver Elsaska Exsiccata-Samlingar och öfver Cataloger af Växterna i botan. Trädgården i Strasburg, äfvensom öfver de Botanister, hvilka bearbetat den-

9) Prodrôme de la Flore d'Alsace. Par F. Kirschleger. — Strasbourg. 1836. 8:o. pp. XVIII & 252.

na Flora. — Kirschleger har fört ut-
gifvit en Statistique végétale du Départe-
ment du Haut-Rhin.

Mutel's
Flore
Française
T. II & III.
&c.

Fortsättningen af Mutel's Flora öf-
ver Frankrike och åtskilliga andra Floror
öfver nejderna omkring Paris, Toulouse,
Rochefort m. fl. äro äfven under året ut-
gifna, men jag känner dem endast till de-
ras titlar ¹⁰⁾).

¹⁰⁾ Flore Française &c. Par A. Mutel. T. II
& III. Avec Atlas. 1836. 8:o.

Flore générale des environs de Paris se-
lon la méthode naturelle. Par F. F. Che-
vallier. Seconde Édition. Vol. I, II & III.
— Paris. 1836 8:o.

Flore des Environs de Paris. Suivant la
Méthode Naturelle. Par F. V. Merat.
Quatrième Edition. Vol. I & II. Paris. 1836.

Tableau analytique de la Flore Parisienne
d'après la Méthode adoptée dans la Flore
française de MM. De Lamarck et De Can-
dolle — Par Bantier. — 3:me Édition. Pa-
ris. 1835.

Flore de la Normandie. Par A. de Bré-
bisson. — Première Partie. Phanérogamie.
Caën. 1836.

Flore Rochefortine, ou description de Plan-
tes, qui croissent spontanément ou qui sont
naturalisées aux environs de la ville de Ro-
chefort. Par R. P. Lesson. Rochefort.
1836. 8:o

Flore abrégée de Toulouse ou Catalogue
méthodique des Végétaux planérogames, qui
croissent naturellement aux environs de cette
ville, indiquant les stations et les époques de
floraison de chaque plante &c. Par le Ca-
pitaine J. J. Serres. — Toulouse. 1836. 8:o.

Supplément a la Flore de la Moselle, con-
tenant les Plantes découvertes depuis 1819
jusqu'au 31 Dec. 1835. Par J. Hollandre.
Metz. 1836.

I England äro under det förflutna året många Floror utgifna, men jag har ej haft tillfälle att erhålla någon speciel kännedom om dem.

Den af Hooker fortsatta Smith's Smith & Hooker English Flora. T. V. P. 2. English Flora upptager Englands Cryptogamiska Växter. Vite Tomens 2:dra Del, bearbetad af Berkeley, är under året utkommen ¹⁾. Den innehåller beskrifningar af Svamparne. — Detta verk utgör tillika 2:dra Tomen af Hooker's British Flora.

Hooker har äfven utgifvit 2:dra upplagan med tillägg af Smith's Smith's & Hooker Comp. of the Engl. Flora. Sec. Ed. Compendium of the English Flora ²⁾.

Af Lindley's Synopsis of the British Flora är den 2:dra mycket förökade upplagan af I:sta Delen utgifven ³⁾. Lindley British Flora P. I. Ed. II.

Äfven af Henslow's Catalogue of British Plants är 2:dra upplagan redan i Bokhandeln ⁴⁾. Henslow Cat. of Brit. Plants. Sec. Ed.

¹⁾ Sir J. E. Smith's English Flora. Continued by W. J. Hooker. L. L. D. and the Rever. M. J. Berkeley. etc. — Vol. V. Part. 2. — London. 1836. 8:o.

²⁾ Compendium of the English Flora. By Sir James Edw. Smith. — Second Edition, with additions and corrections. By Dr W. J. Hooker. London. 1836. 8:o.

³⁾ Synopsis of the British Flora, arranged according to the Natural Orders. By J. Lindley. Second Edition with numerous additions and improvements. London. 1835. 8:o.

⁴⁾ A Catalogue of British Plants, arranged according to the Natural System, with the Synonyms of De Candolle, Smith, Lind-

Catalogue
of Brit.
Plants.

En annan Catalog öfver Engelska Växterna är ock utgifven af det botaniska Sällskapet i Edinburgh ⁵⁾).

Deaken
& Mar-
nock
Florigra-
phia bri-
tannica.
P. 1—X.

Ett af Deaken och Marnock börjadt verk, kalladt *Florigraphia britannica* utkommer i Häften, hvilka innehålla beskrifningar och figurer af Engelska Phanerogamer och Ormbunkar. 10 Häften äro häraf utgifna ⁶⁾).

D. Cooper
Flora metro-
politana.

En af Dan. Cooper författad *Flora metropolitana* lemnar en öfversigt af Växterna inom 30 engelska mils omkrets ifrån London ⁷⁾).

A. Murray the
Northern
Flora &c.
P. 1.

Ista delen af ett verk kalladt *de Northern Flora* och innehållande beskrifningar öfver Norra och Östra Scottlands

ley and Hooker. — By J. S. Henslow. Second Edition. 1836. 12:0.

⁵⁾ Catalogue of British Plants. Printed for the botanical Society of Edinburgh. — Edinburgh. 1836.

⁶⁾ *Florigraphia britannica* or engravings and descriptions of the flowering Plants and Ferns of Britain. By Richard Deaken and Robert Marnock. — Part. 1—10.

⁷⁾ *Flora metropolitana*, or botanical Rambles within thirty miles of London. Being the resultats of numerous excursions made in 1833, 1834 and 1835, furnishing a List of those Plants, that have been found on the different Heaths, Woods, Commons, Hills &c. surrounding the Metropolis (more particularly in the Counties of Surrey and Kent). Chiefly from actual observation and the latest Authorities: Intended for the Student in practical Botany: with a List of the Land- and Fresh-water Shells of the Environs of London. — By Daniel Cooper. London. 1836.

Växter är af Alex. Murray utgifven⁸⁾. Förf. anmärker i Företalet, att Norra Scotland är i botaniskt hänseende föga undersökt; att Lightfoot's och Hooker's Scottska Floror egentligen upplysa de södra och vestra delarne af Landet, att för öfrigt endast Don d. Ä. lemnat underrättelser om Vegetationen på Clova-bergen och att Cataloger öfver Orkney-Öarne och öfver Sutherland hafva äfven lemnat bidrag till kännedomen om Scottlands vegetation. — Författaren har vid Växternas uppsällning följt Linnéiska Systemet och i denna I:sta Del afhandlat de 4:a första Classerna och större delen af den 5:te.

Flera mindre afhandlingar om engelska Växter förekomma dessutom i Journalerna⁹⁾. Afl. r
om Eng.
Växter.

⁸⁾ The Northern Flora, or a description of the wild Plants, belonging to the North and East of Scotland; with an account of their places of growth and properties. — By Alex. Murray M. D. Part. I. Edinburgh. 1836. 8:o.

⁹⁾ A Manual of British Botany &c. By Maccreight. — London. 12:o.

Enumeration of Species and Varieties of Plants, which have been deemed british, but whose indigenousness to Britain is considered to be questionable Loudon's Magaz. Jan. — April. 1836. p. 88.

Notice of habitats on some rare British Plants. By Bromfjeld. — Loudon's Magaz. — Jan. — April. 1836. p. 85.

Observations on British Plants. By W. J. Hooker. — Hooker's Companion &c. I. p. 188—194.

Mackay
Flora
hibernica.

Den första Flora, som blifvit utgifven öfver Irlands Växter, är den som J. T. Mackay nyligen framställt under namn af Flora hibernica. — Växterna äro uppställda efter det Naturliga Systemet ¹⁰⁾.

Bertoloni
Flora
italica.
T. II:s
Fasc. III
—VI.

Ett arbete af stor förtjenst är Bertoloni's Flora italica, af hvilken nu slutet af II:ra Tomen eller dess III:dje—VI:te Fasciklar blifvit utgifna. — Tomerna I & II innefatta de 4 första Classerna och hälften af den 5:te eller Pentandria Monogynia efter det Linnéiska Systemet ¹⁾. Denna Flora är den utförligaste ibland dem, hvilka i sednare tider utkommit. Först meddelas ett essentiellt kännemärke för hvarje släkte och en öfversigt af dess habitus samt uppgifter om dess växtfamilj ifrån olika Författare; derefter lemnas ett korrt art-kännetecken, en talrik synonymie ifrån alla italienska så äldre som nyare arbeten, och derigenom pålit-

Botanical Excursions to the North of England. By J. Woods. — Hooker's Companion. I. p. 288—298.

Remarks on the Botany of Britain as illustrated in Murray's Encyclopædia of Geography. — By H. C. Watson. — Hooker's Companion. I. pp. 228—234.

¹⁰⁾ Flora hibernica; comprising the phanerog. Plants, Ferns, Lichens &c. of Ireland. Arranged according to the Natural System. By J. T. Mackay. — Dublin. 1836.

¹⁾ Antonii Bertolonii &c. Flora italica, sistens Plantas in Italia et in Insulis circumstantibus sponte nascentes. Vol. II. Fasc. III—VI. — Bononiæ. 1835 & 1836. 8:o. (T. I. pp. 882. T. II. pp. 802).

lig, att Förf. sett original-exemplar af Växterna; vidare förekomma underrättelser om Växternas italienska namn och Förf. framställer en vidsträckt öfversigt af Växternas utbredning öfver hela Italien med speciella växt-ställen jemnte uppgifter om de Författare, hvilka meddelat dem; utförliga beskrifningar samt flersfaldiga botaniska, historiska och antiquariska anmärkningar jemnte korrt uppgift om det gagn, till hvilket de i flersfaldigt hänseende kunna användas. Ifrån detta arbete torde jag här böra lemna utdrag af det, som möjligtvis kan interressera Svenska Botanister.

Af *Salicornia* har Italien 4 arter: *S. herbacea* L., *S. fruticosa* L., *S. cruciata* Vahl och *S. amplexicaulis* Vahl. — *Jasminum fruticans* L. är af detta slägte den enda art, som växer villd i Italien, nämligen "in Comitatu Nicænsi." — Af *Fraxinus* eger Italien följande arter: *F. excelsior* L., *F. parvifolia* Lamarek, *F. Ornus* L., *F. rotundifolia* Ait. och *F. argentea* Roem. & Schult. — Af *Veronica* upptagas 33 arter. De i Norden allmänna arter af *Veronica* äro lika allmänna i Italien, med undantag af *V. agrestis* L., som derstädes är högst sällsynt; Förf. har endast sett den ifrån "monte de' Fiori in Piceno" och ifrån Corsica. Den är öfrigt endast anmärkt på Sicilien af Gussone. Deremot är *Ver. didyma* Tenore Prodr. Fl. Neap. p. 6. allmän öfver hela Italien på åkrar, på ängar, vid vägar, i Trädgårdar o. s. v., och Förf. upplyser,

att denna art är densamma, som Fries benämnt *V. polita*. Det af Tenore gifna namn är äldst, ty början af dess *Prodromus Floræ Neapolitanæ*, hvarest Växten är beskrifven, utgafs år 1811. (*V. longifolia* L. & *maritima* L. äro ej fundna i Italien). Af *Pinguicula* 3 arter: *P. vulgaris* L., *P. grandiflora* Lamarck & *alpina* L. — *Utricularia vulgaris* L. & *U. minor* L. synas båda vara sällsynta i Italien. (*Utr. intermedia* Hayne är ännu ej funnen i detta land). — *Lemna trisulca* Linn., *L. arhiza* Linn., *L. gibba* Linn. och *L. polyrrhiza* Linn. äro ej allmänna, men *L. minor* Linn. förekommer deremot ymnigt. — Af *Salvia* upptagas 19 arter. Den för Italien egna *Suffrenia filiformis* Bellardi förekommer i Piemont i åkrarne af *Oryza sativa* och på några få andra ställen i Norra Italien. — Af *Valeriana* eger Italien 15 arter; af *Fedia* 1 (*F. Cornucopiæ* Vahl) och af *Valerianella* 12. — *Loeflingia hispanica* förekommer på Sicilien. — Af *Crocus* 10 arter. *Cr. sativus* Linn. är äfven härstädes funnen villd. — Släktet *Romulea* Maratt. antages, och består af de fordom till *Ixia* hänförda europeiska arter: 1. *R. Bulbocodium* (*Ix. Bulb.* L.); 2. *R. purpurascens* Tenore; 3. *R. ramiflora* Ten.; 4. *R. Columnæ* Sebast. & Maur. — Af *Gladiolus* 3 arter: 1 *G. triphyllus* Sibth.; 2. *G. communis* L., som är allmän; 3. *G. byzantinus* Mill.. Synonymerna till dessa arter torde likväl behöfva rättelser. — Af *Iris* 12 arter. *Iris florentina* Linn. är anmärkt i Ligurien

och "in agro Terracinensi." — *I. Pseud-Acorus* Linn. är allmän. — *I. sibirica* L. och *I. graminea* L. äro sällsynta. De öfriga arterna äro *I. germanica* L., *pallida* Lam., *pumila* L., *foetidissima* L., *scorpioides* Desfont., *tuberosa* L., *juncea* Desf., *Sisyrinchium* L., *spuria* L. (T. II. p. 776). — *Schoenus nigricans* L. är allmän (men *S. ferrugineus* saknas i Italien). *Rhynchospora alba* Vahl & *R. fusca* Vahl äro endast fundna i Norra Italien på få ställen, och den sidstnämnda högst sällsynt. — *Cladium Mariscus* Schrad. är allmän. — Af *Cyperus* finnas 15 arter: *C. esculentus* L. växer villd på Sicilien, och den är ifrån äldre tider odlad i Italien, i synnerhet omkring Verona. — *C. olivaris* Targ. Tozett. är för sina krypande rötter nyttig till fästande af sanden omkring stränder af floder och sjöar. — *C. longus* L. har en vridet knölformig aromatisk rot, som fordom begagnades såsom sårläkande och arindrifvande. — *C. myriostachys* Tenore, som är italiensk, saknas i Dietrich's nya upplaga af *Species Plantarum*. — *C. Papyrus* L. växer på Sicilien, och dess blad begagnades enligt Plinius fordom såsom papper. — *Scirpus cæspitosus* L. växer i Norra Italien på få ställen och på Corsica på högre bergs-trakter, hvarest den ofta förekommer i nejder, som ega en höjd af mer än 2000 meter öfver hafvet. — *Sc. fluitans* L. är endast funnen i Hettrurien. — *Sc. lacustris* L. är allmän. — *Sc. setaceus* L. & *S. supinus* L. äro sällsynta och endast fundna i

Norra Italien. — *Sc. caricinus* Spr. är endast anmärkt i östra Ligurien på ett ställe och äfven i en annan bergs-trakt. — *Sc. maritimus* L. är allmän. — För *Sc. sylvaticus* L. anföras endast 4 växt-ställen. — *Elæocharis palustris* Roem. & Sch. växer här och der i Italien och *E. ovata* är sällsynt samt endast funnen i Norra Italien. — *E. acicularis* förekommer i Norra Italien och uti Romerska Landet samt på en ö vid Corsica. — *Eriophorum vaginatum* L. har Förf. endast "ex Cenisio." — *E. capitatum* Host & *E. alpinum* L. växa på Alperne i Piemont. — *E. pubescens* Sm., som förekommer här och der öfver hela Italien, är visserligen *E. latifolium* Hoppe, men jag vet ej, hvilken den art kan vara, som Förf. tillagt namnet *E. polystachyon* och som skiljer sig "calamo tereti, foliis lato-linearibus, inferne planis, carinatis, apice longe acuminato-triquetris, pedunculis glaberrimis" och är endast funnen på "berget Zarada in Valtelina." — Förf. säger för öfrigt om densamma, att den skiljer sig "habitu grandiore, villo hypogyno longiore," och anförer Engl. Bot. tab. 563. Möjligtvis hör den till följande. — *E. angustifolium* Roth är sällsynt, endast anmärkt i Norra Italien på få ställen. — *E. gracile* Roth. växer i Ligurien och är äfven erhållen "ex Cenisio." — *Anthoxanthum odoratum* L., är allmän. — *A. gracile* Biv. växer på Sicilien och på Sardinien; Förf. anmärker, att Link och Dietrich ej med tillräckligt skäl förenat denna art med *A. ovatum* Lag.. — Af *Saccharum* har Ita-

lien: 1. *S. Teneriffæ* L. fil. i Calabrien och på Sicilien; 2. *S. Ravennæ* Murr. i Norra Italien; 3. *S. ægyptiacum* Willd. på Sicilien och 4. *S. cylindricum* Lam. här och der i medlersta och sydliga Italien och på dess öar. — *Phalaris arundinacea* L. synes vara sällsynt i Italien. — *Phleum pratense* L. är allmän. — *Phl. alpinum* L. växer på de flesta alper och äfven på Corsicas berg. — *Phl. Bœheimeri* Schrad. (*Phalaris phleoides* L.) synes vara sällsynt. — *Alopecurus pratensis* L. förekommer öfver hela Italien (men *β. nigricans* Hornem. är ej anfordr.). — Med *Al. geniculatus* L. är *A. fulvus* Sm. förenad såsom synonym. — *Milium effusum* L. är allmän. Detta slägte har i Italien 7 arter. — *Agrostis canina* L. synes förnämligast förekomma i Norra Italien. *Agr. alpina* & *rupestris* växa i fjell-trakterna, den sednare mera sällsynt. — Med *Agr. vulgaris* With. förenas *Agr. alba* L. och *Agr. stolonifera* L. såsom synonymer. Den är allmän öfver hela Italien. — *Agr. verticillata* Villars förekommer i synnerhet i det mera tempererade eller södra Italien; den är mångårig. 10 arter af detta slägte finnas i Italien, — Af *Panicum* växa här 11 arter. — Under *Aira* förenas äfven arterna af *Koeleria*, *Aira aquatica* Linn. och *A. spicata* L. (*Avena subspicata* Link), hvilken sidstnämnda växer i Piemont. *A. cæspitosa* L. och *A. flexuosa* L. äro allmänna. *A. canescens* synes vara sällsynt, men den nära beslägtade *A. articulata* Desf. är mera allmän.

— *A. præcox* har Förf. endast ifrån Piemont. — *A. caryophyllea* L. är mera allmänt utspridd. — *Holcus lanatus* L. är allmän, men *H. mollis* L. synes vara mera sällsynt. — *Hierochloa australis* Roem. & Schult. är funnen på några få ställen (*H. odorata* Wbg. är ännu ej anmärkt i Italien). — *Arrhenatherum avenaceum* är allmän. — Af *Melica* finnas 8 arter: *M. ciliata* L. är allmän. *M. uniflora* Retz. & *M. nutans* L. äro mindre allmänna. — *Molinia caerulea* Schrank är mycket utspridd. — *Sesleria caerulea* förekommer allmän i bergs-trakter; med denna förenas såsom varieteter *S. tenuifolia* Schrad., *S. cylindrica* Roem., *S. elongata* Willd. och *S. nitida*; de öfriga såsom arter antagna äro *S. sphærocephala* Arduin. & *S. disticha* Pers. — Med *Poa* förenas *Glyceria* såsom under-afdelning. *Poa aquatica* L., *P. fluitans* Scop., *P. annua* L., *P. bulbosa* L. & *P. distans* L. äro allmänna, och af den sidstnämnda upptages *P. maritima* Huds. såsom Varieté β . — *Poa alpina* L. är allmän i Alp-trakter, *P. laxa* Hænke mera sällsynt på Alper i Norra Italien och på Corsica. — *P. sudetica* växer i öfre Italiens bergs-trakter, men sällsynt. — 20 arter af *Poa* äro i Italien anmärkta. — *Dactylis glomerata* L. och *Cynosurus cristatus* L. äro allmänna. — Af *Festuca* 29 arter. Vid *F. duriuscula* L. anföres *F. valesiaca*, *amethystina* Host, *pallens* Host, *glauca* Lamarck såsom synonymer, och med *F. duriuscula* förenas såsom varieteter: β . *F.*

dumetorum L., κ . *F. ovina* L., δ . *F. tenuifolia* Sibth., ϵ . *F. vivipara* Sm. — *F. rubra* L. skall hitintills ej vara funnen i Italien; troligen växer den dock derstädes, emedan den verkligen är en öfver hela Europa mycket utspridd art. — Såsom *F. elatior* L. antages *F. littorea* Wbg., hvilken synes vara allmän, hvar emot *F. pratensis* Huds. (*F. elatior* Linn. Fl. Sv.) lärer vara sällsynt. — Till *Festuca* hänföras ock *Brachypodii*-arterna. — Af *Bromus* förekomma 18 arter. De i Norden vanligaste äro äfven allmänna i Italien. — Af *Avena* 20 arter. *A. pubescens* L. har Förf. endast ifrån Piemont, men *A. pratensis* L. synes vara mera allmän. — Vid *A. neglecta* Savi. anmärker Förf., att *Av. Loeflingiana* L. är ej hitintills funnen i Italien utan tillhör Spanien, och att det vore besynnerligt, om den finnes på berget Baldo, såsom Sprengel uppgifver i Syst. Veg. I. p. 333, då han med den förenar *Arundo pygmaea* Pollin., af hvilken sidstnämnda ej finnes exemplar i Pollini's Herbarium. — *Avena lucida* Bertol., (*Av. fallax* Pollin. Fl. Ver., ej Tenore) & *Av. myriacantha* Bertol. äro nya arter ifrån Norra Italien. — Med släktet *Arundo* förenas *Donax*, *Phragmites* och *Calamagrostis* samt utgöres af 11 arter. *Arundo Donax* L. växer i östra Ligurien, men odlas öfver hela Italien för flersfaldiga economiska behof t. ex. till häckar, till korg-arbeten, till tak-täckning, till tross-bottnar, till befästande af jorden vid sjö-stränder, till foder, o. s.

v. — *Ar. Phragmites* L. och *A. Epigejos* L. äro allmänna. — *Ar. littorea* Schrad., *tenella* Schrad., *sylvatica* Schrad. och *montana* Host äro sällsynta. De öfriga arterna äro *Ar. Pliniana* Turr. Flor. Ital. Prodr., *Ar. speciosa* Schrad., *Ar. Ampe- lodesmos* Cyrill., hvilken sidstnämnda art begagnas på Sicilien till uppbinding af Vinrankorna, samt i det öfriga Italien till rep eller tåg och till mattor; *Ar. Calama- grostis* L. skall endast vara funnen vid Mantua och ingen enda italiensk Författare anföres ibland synonymerna. — Släktet *Ammophila* Host antages: *A. arundinacea* Host (*Ar. arenaria* Linn.). — Vid 1. *Lolium perenne* L. upptagas såsom varieteter β. *L. strictum* Presl. (*L. arvense* Host non Anglor.); α. *L. multiflorum* Lamarck. Den- na sidstnämnda varieté är det bekanta *Italienska Ray-Gräset* (*Lolium italicum* Braun, *L. aristatum* Auctorum), som blif- vit prisadt såsom mycket hö-gifvande, men som likväl i de nordiska Länderna lider af vinter-kylan och vanligast dör ut om vintern, hvarföre det åtminstone i medlersta Sverige ej lär bli för emål för allmänna odling. Det lemnar en myc- ket vacker och lifligt grönskande gräs-vall, men som vanligtvis blott bibehåller sig en sommar. Bertoloni måtte ej hafva känt den ryktbarhet, som detta gräs förvärfvat sig, ty han har hvarken upptagit dess båda nyare namn ej eller omtalat dess nytta. 2. *L. temulentum* L. — *Elymus europæus* Linn. är funnen flerstädes i Italien, men *E. arenarius* L. är ännu ej upptäckt inom

detta Land. — Af *Secale* upptages *S. montanum* Gussone, funnet i Calabrien och på Sicilien; denna art är perenn och nära beslägtad med en annan ny perenn art af *Secale*, som Visiani funnit i Dalmatien. — *Triticum aestivum* Bertol. är funnet på Sicilien och på bergiga betesmarker på Sardinien, men ovisst, om det alltid varit villdt. — *Tr. caninum* Huds. och *Nardus stricta* L. äro spridda öfver hela Italien. — *Lygeum Spartum* L. växer på Sicilien och på Sardinien; dess strå och blad begagnas till uppbindning af Vinrankorna och, sedan stråna blifvit i vatten macererade, användas de äfven till vidjor. — Af *Globularia* finnas i detta Land 5 arter, ibland hvilka *Gl. vulgaris* L. är utspridd öfver hela Italien. — Släktena *Cephalaria* Schrad., *Pterocephalus* Coult. och *Knautia* antagas enligt De Candolle's bestämning. — Af *Scabiosa* förekomma 17 arter. — Af *Sc. maritima* L. antages *Sc. atropurpurea* L. såsom Varieté α .; den växer på Sicilien. — Af *Asperula* har Italien 13 arter. — *Asp. tinctoria* L. är mycket sällsynt: "ex collibus Albanis et ex radicibus Nebrodum in Sicilia." En Varieté med rosenröda blommor är *Asp. palustris* Tenore, funnen vid Neapel. — Af *Galium* upptagas 28 arter och hit hänföras äfven flera arter af *Valantia*. — *G. palustre* L., *G. verum* L., *G. Mollugo* L. äro allmänna. Under *G. pusillum* L. antagas såsom synonymer: *G. austriacum* Jacq., *G. sylvestre* Schrad., *G. læve* DC. och såsom varieteter: β . *G. scabrum* Jacq.,

δ. *G. Bocconi* Allion.; ε. *G. trichophyllum* Allion; (*G. Jussieui* Pers., *G. pumilum* Loisel.); γ. *G. baldense* Spreng. Pugill. (*G. helveticum* DC.). — *G. rupicola* Bertol. är en art, som af Allioni och af alla sednare Italienska Författare blifvit ansedd såsom *G. saxatile* Linn., hvilken likväl ej är funnen i Italien. — *G. uliginosum* L. är endast anmärkt i Piemont och vid Milano. — *G. boreale* L. är ock blott sällsynt sedd i nordliga Italien. — Innom Släktet *Valantia* förekomma *V. muralis* L. & *V. hispida* L. — *Rubia tinctorum* L. växer här och der i öfra och medlersta Italien. — Af *Plantago* finnas här 19 arter. — *Centunculus minimus* L. i Norra Italien allt in uti Hetrurien. — Af *Sanguisorba* upptagas: 1. *S. officinalis* L., som är allmän; 2. *S. dodecandra* Moretti ifrån Norra Italien. Till detta slägte hänföras ock arterna af *Poterium*, hvilka äro: 3. *S. minor* Scop. (*Poter. Sanguisorba* L.); 4. *S. garganica* Bertol. (*Poter. garganicum* Tenore); 5. *S. spinosa* Bertol. (*Poter. spinosum* L.). — Af *Cornus* växa här: *C. mas* L. & *C. sanguinea* L. — *Isnardia palustris* L. är allmän i Italiens kärr. — *Trapa natans* L. förekommer i kärr i norra och medlersta Italien. — *Alchemilla vulgaris* L. och *Alch. alpina* L. äro allmänna på Italiens Alper och på hela den högre Apennin-kedjan, och *Alch. pentaphylla* L. på alper i öfra Italien. — Af *Parietaria* upptagas: 1. *P. officinalis* L. (*P. judaica* Auctor. ital. & DC. Fl. Fr., *P. erecta*

erecta Mert. & Koch., *P. diffusa* Mert. & Koch.); 2. *P. lusitanica* L.; 3. *P. Soleirolii* Spreng. (*P. cretica* Moris. non Linn.) på Sardinien och på Corsica. — *Ilex Aquifolium* L. är allmän; i bergs-trakter blifver den trädformig. — Af *Potamogeton* har Italien följande arter: 1. *P. natans* L. (allmän) & β. *P. fluitans* Roth.; 2. *P. oblongum* Vivian.; 3. *P. perfoliatum* L. (allmän); 4. *P. densum* L.; 5. *P. lucens* L. (allmän); 6. *P. rufescens* Schrad., sällsynt, endast i Piemont och "in Alpibus belunensibus." 7. *P. augustanum* Balb., sällsynt, endast "ex valle augustæ Prætoriae;" 8. *P. plantagineum* Du-Croz blott på Sicilien och på Sardinien; 9. *P. crispum* L.; 10. *P. zosteræfolium* Schum. i Norra Italien, sällsynt; 11. *P. pusillum* L. & 12. *P. pectinatum* L., till hvilken sidstnämnde äfven *P. marinum* hänföres såsom synonym. — *Ruppia maritima* L. är allmän öfver hela Italien i salt vatten. — Förf. anmärker, att *R. rostellata* Reichenb. synes vara en bestämd art "ob vaginas foliorum semper angustas, ob antheres subrotundas, et præcipue ob nukulam formæ diversæ, id est sigmoideam, jam a basi supra pedicellum suum obliquam et rostello longiore præditam." Den är ännu ej funnen i Italien²⁾. — Förf. åter-förenar

²⁾ Bertoloni tillägger, att han af Casström erhållit en ny art af *Ruppia* ifrån ön St. Barthelemy, hvilken art han benämner *R. brevipedis*: "vaginæ foliorum perangustis, spica-

Myosotis och *Echinospermum*. — Af detta slägte upptagas följande arter: *M. palustris* Wither. 2. *M. alpestris*. 3. *M. micrantha* Gussone (på Sicilien), närmast beslägtad med *M. caespitosa* Schulz. 4. *M. arvensis* Roth., med hvilken Förf. för- enar *M. sylvatica* Ehrh. & *collina* Ehrh.. 5. *M. versicolor* Ehrh.. 6. *M. pusilla* Lehm. (ifrån Sardinien och ifrån Corsica); denna art är skild ifrån *M. stricta*, hvil- ken ännu ej är funnen i Italien, ej eller synes *M. caespitosa* (*M. lingulata* Lehm.) vara anmärkt derstädes. 7. *M. nana* Allion. 8. *M. Lappula* L. 9. *M. deflexa* Wahlenb. endast funnen vid "Cimone di Fanano in Ducatu Mutinensi a Janio." — Af *Litho- spermum* förekomma här 10 arter. — Vid *Pulmonaria officinalis* L. antages *P. sac- charata* Lehm. såsom var β . och af *P. angustifolia* L. utgöres Varieteten β . af *P. mollis* Reichenb., *P. media* Reichenb. & *P. oblongata* Reichenb.: foliis radicalibus ovato-lanceolatis, utrinque angustatis. — *Echium vulgare* L. är i synnerhet allmän i Norra Italien. — Af *Aretia*: 1. *A. pen- nina* Murrith. Bot. Valis. (*Ar. alpina* Jacq., *Androsace alpina* Allion.). 2. *A. tomentosa* Murrith. (*Andros. tomentosa* Gaud.). — Af *Androsace* har Italien följande arter: 1. *A. maxima* L. 2. *A. nana* Roem. &

rum pedunculis vagina obducente brevioribus, pedicellis nucularum pedunculo multo longioribus. — Nuculæ ejus omnino sunt ut in *Ruppia maritima* Linn." — Bertol. Fl. It. T. II. p. 241.

Sch. 3. *A. villosa* L. 4. *A. Chamæjasme* Willd. (*A. villosa* Jacq.). 5. *A. obtusifolia* Allion. 6. *A. carnea* L. 7. *A. lactea* L. (*A. pauciflora* Villars). Alltså är ej *A. septentrionalis* funnen i Italien. — Slägtet *Vitaliana* Sessler. antages med 1 art: *V. primulæflora* Bertol. (*Primula Vitaliana* Linn.). — Af *Primula* förekomma i detta Land 18 arter. *P. veris* L. synes egentligen tillhöra Norra Italien. — *P. suaveolens* Bertol. (*P. Columnæ* Tenore) är allmän på hela den öfre Apenninska bergs-kedjan och på andra högre berg i Italien. — *Pr. farinosa* L. är endast anmärkt i nordligaste Italien. — *Pr. Auricula* Linn. finnes i bergs-trakter i större delen af Italien och har såsom villd endast gula blommor. — *Cortusa Mathioli* L. växer i bergs-trakter i nordligaste Italien. — Af *Soldanella* antager Förf. endast 2 arter: 1. *S. alpina* L., till hvilken såsom synonymer hänföres *S. montana* Willd. & *S. minima* Hoppe enligt talrika iakttagelser. 2. *S. pusilla* Baumg. (*S. Clusii* Gaud.); denna sednare är sällsynt. — Af *Cyclamen* finnas här: 1. *C. europæum* L. 2. *C. hederæfolium* Ait. (*C. neapolitanum* Roem. & Schult); allmän i hela medlersta Italien och i den nedre delen af detta Land i skogs-trakter. 3. *C. Poli* Delle Chiaj. (*C. neapolitanum* Ten.). 4. *C. vernalum* Reichenb. (*C. hederæfolium* Curt. & Sims Bot. Mag. t. 1001, *C. repandum* Gusson.). 5. *C. repandum* Sm. & Sibth. Fl. Gr. — *Lysimachia vulgaris* L. och *L. Nummularia* L. synas vara allmänt utspridda, men *L. thyrsoiflora*

L. saknas. — Af *Anagallis* växa här 4 arter: *A. arvensis* L., *A. caerulea* Schreb., *A. collina* Schousb. (endast på Sardinien) och *A. tenella* L. — *Azalea procumbens* L. finnes på fjellen i Norra Italien. — Af *Convolvulus* upptagas 7 arter: *C. tricolor* L. växer på Sicilien, och den nära beslägtade *C. pseudo-tricolor* Bertol. är endast funnen vid Genua. — *Polemonium caeruleum* L. är blott anmärkt på en trakt i Norra Italien. — Af *Campanula* eger Italien 42 arter, — *C. rotundifolia* L. är allmän på alper och i bergs-trakter. Enligt talrika iakttagelser upptager Förf. endast såsom dess synonymer *C. Bellardi* Allion., *C. pusilla* Hænke, *C. caespitosa* Allion., *C. pubescens* Reichenb., *C. carnica* Mert. & Koch, *C. macrorhiza* DC. fil.; men *C. linifolia* (α. & β.) Willd. erkännes såsom egen art. — *C. patula* L. förekommer i Norra Italien. — *C. persicifolia* L. är allmän. — *C. pyramidulis* L. är funnen på gamla murar vid Venedig och i nejden af Trieste. — *C. latifolia* L., *C. rapunculoides* L., *C. Trachelium* L. och *C. glomerata* L. synas vara temmeligen utspridda öfver Landet. — Men *C. Cervicaria* är endast anmärkt i Norra Italien. — Af *Wahlenbergia*: *W. nutabunda* DC. fil. (*Camp. nutabunda* Gusson.) endast i Calabrien och på Sardinien. — Af *Phytoma* 11 arter. — *Samolus Valerandi* L. är allmän. — Af *Lobelia*: 1. *L. Laurentia* Linn. i medlersta och i södra Italien samt på dess större öar. 2. *L. tenella* Roem. & Schult. på Sicilien, på Corsica och på Sar-

dinien. — Af *Lonicera* 9 arter: 1. *L. Caprifolium* L., spridd öfver hela Landet. 2. *L. etrusca* Savi. 3. *L. implexa* Ait. 4. *L. Periclymenum* L. 5. *L. canescens* Pers. 6. *L. nigra* L. 7. *L. Xylosteum* L. 8. *L. alpigena* L. 9. *L. cærulea* L. i bergs-trakter i Norra Italien. — Af *Verbascum* upptagas 24 arter. — *Datura* har i Italien 3 arter: 1. *D. ferox* L. på Sicilien. 2. *D. Stramonium* L., som är allmänt utspridd & β . caule corollisque violaceis (*D. Tatula* L.); denna Varieté finnes flerstädes i norra och i medlersta Italien. Förf. anmärker, att Linné följde uppgiften af Columna, då han säger, att *D. Stramonium* ursprungligen är villd i America (Hort. Cliffort.), och att han här orätt upptog *Thlaptal Hernandezii* Thesaur., ett synonym, som ej hörer hit, hvilket Linné redan insåg, då han uteslöt detsamma i Sp. Pl. Ed. I & II; men han bibehöll sin uppgift om *D. Stramonii* hemland, och har förmodligen ansett det vara Virginien, emedan han anført Gronovii synonym; enligt Torrey's Fl. of the North. and Middle Sections of the United States är denna Växt derstädes af främmande ursprung. Bertoloni anser, att *D. Stramonium* ej har sitt hemland i America, och att man ej eller af Auctorernas uppgifter om Ost-Indiska Växterna kan finna, att den är hemma i Ost-Indien, emedan de endast omnämna 3 andra arter af *Datura*. Förf. tror, att *D. Stramonium* måhända har sitt hemland vid stränderna omkring Medelhafvet,

emedan Desfontaine har funnit den i Norra Africa (Fl. Atl. I. p. 187) och Sibthorp i Grekland (Sibth. & Smith Prodr. Fl. græcæ I. p. 152). 3. *D. Metel* L. på Sicilien och på Sardinien. Denna Växt förekommer allt ifrån Ost-Indien till Medelhafs-stränderna. — Af *Nicotiana* finnes en art allmän på Sardinien: *N. auriculata* Bertero. Mss., Moris Stirp. Sard. 2. p. 7. — *N. rustica* L. är förvildad vid Venedig. — *Physalis somnifera* L. förekommer på Sicilien och på Sardinien. Förf. säger, att den är en omkring stränderna af Medelhafvet växanda art och ej mexicansk, såsom Linné äfven uppgifvit. — *Ph. edulis* Bell. finnes äfven på Sicilien. Gussone tror likväl, att den ej är ursprungligen vild derstädes. — Af *Solanum nigrum* L. finnes en Varieté β . *perennans*: "scabriusculum, foliis integris leviterque dentatis." (*S. moschatum* Presl. Delic. prag.). — Af *Erythraea* upptagas: 1. *E. Centaurium* Rich. β . "corollis majoribus & limbo diametro tubum superante" (*E. grandiflora* Spreng.); 2. *E. pulchella* Fr. & *ramosissima*. Under denna art har Förf. förmodligen förblandat *E. littoralis* Fr. och *E. Centaurium* Rich.. 3. *E. maritima* Tenore (*E. lutea* Roem. & Schult). 4. *E. spicata* Pers.. — Af *Rhamnus* finnas här 9 arter. Släktena *Zizyphus* & *Paliurus* fränskiljas (*Zizyphus vulgaris* Willd. & *Paliurus australis* Gærtn.). — Vid *Vitis vinifera* (Vinrankan) säger Förf., att den visserligen är ursprungligen vild i Italien och på dess öar, i synnerhet i lun-

dar vid floder äfvensom i skogar, och han anförer många ställen, på hvilka den synes vara alldeles villd. — Af *Hedera* åtskiljas 2 arter: 1. *H. Helix* L., som är allmän öfver hela Italien och 2. *H. Poëtarum* Bertol., som utmärker sig med de nedre bladens flikar merändels smalare, blom-flockarna nästan finhåriga, men ock ofta nära glatta, bären klotrunda guldgula, nästan dubbelt större³⁾. Af *Viola* antagas 16 arter. *V. hirta* L., *V. palustris* L., *V. odorata* L., *V. canina* L. och *V. tricolor* L. synas vara allmänna. — Till *V. canina* hänfö-

³⁾ 1. *Hedera Helix* L.: foliis inferioribus palmato-subquinelobis, superioribus rhombo-ovatis, integerrimis; umbellis stellate pubescentibus; petalis superne carinatis; acinis turbinatis. Bertol. Fl. Ital. T. II. p. 686. Acini nigerrimi.

2. *Hedera Poëtarum* Bertol.: foliis inferioribus palmato-subquinelobis, superioribus rhombo-ovatis, integerrimis; umbellis stellate pubescentibus; acinis globosis. Bertol. Fl. Ital. T. II. p. 688 Prælect. Rei Herb. p. 78.

H. chrysocarpa Walsh. in Transact. of the Horticult. Soc. Vol. VI. p. 42. — *H. Helix* β. Sp. Pl. Ed. — p. 292. — *H. Helix* β. Var. *chrysocarpa* Tenore sulla Fl. Virgil. p. 13. *H. Helix* β. *chrysocarpa* Tenore Fl. Neap. 3. p. 227.

"Foliorum inferiorum lobi plerumque angustiores, quam in *Hedera Helice* L. Umbellæ subpubescentes, pube stellata, non lepidota, sæpe prorsus glabræ. Acini exacte globosi, coloris in maturitate luteo-aurei, ut plurimum fere duplo grandiores, quam in præcedente. Reliqua similia. Bertol. l. c. p. 689.

ras såsom varieteter: β . *pusilla* (*V. can. v. ericetorum* Reichenb.); γ . *V. Ruppii* Allion.; ϵ . *V. lactea* Smith. (*V. lancifolia* Reichenb.); δ . *V. sylvestris* Reichenb.. — Vid *V. montana* anföras ej blott *V. montana* Linn. utan äfven *V. persicæfolia* Fries Novit. och *V. elatior* Fries, hvilka sednare båda synonymer här aldrig kunna tillämpas, då man jemnför Fries's beskrifningar; de tillhöra, såsom bekant är, 2:ne andra ifrån *V. montana* L. väl skilda arter. — *V. Allioni* Pio (*V. arenaria* DC.) antages såsom egen art; den förekommer sällsynt på några Alper i Norra Italien. — *V. mirabilis* växer ock i Norra Italien. — *V. biflora* L. finnes på Alper i Norra Italien. — Af *Illecebrum* beskrifvas 7 arter. — *Glaux maritima* L. måste vara högst sällsynt i Italien, ty blott ett enda synonym anføres nämligen Allionii Pl. Pedem., och Förf. har den endast ifrån ett växt-ställe. — Af *Thesium* anföras 5 arter: 1. *T. Linophyllum* L. (*Th. intermedium* Schrad.) & β . *latifolium* (*Th. montanum* Ehrh.). 2. *Th. divaricatum* Jan. Catal. Pl. Phanog.. 3. *Th. humile* Vahl. endast i Calabrien, på Sicilien och på Sardinien. 4. *Th. alpinum* L. — Af *Vinca* förekomma i Italien: 1. *V. minor* L. och 2. *V. major* L., som äro allmänna samt 3. *V. acutiflora* Bertol., hvilken är funnen i medlersta Italien och på Sardinien; den skiljer sig ifrån *V. major* dermed, att *V. acutiflora* har folia ovata utrinque angustata margineque glabra; laciniae calycinæ nudæ; corollæ segmenta oblique

ovato - acuminata; hvaremot *V. major* har folia subcordato-ovata laciniaëque calycinaë dense ciliatæ, corollæ segmenta truncata. — *Nerium Oleander* Linn. förekommer öfver hela Italien och får i fruktbarare jord träd-form.

Vid denna Flora kan man anmärka 1:o att de utländska synonymerna ej alltid äro fullkomligt riktiga, emedan Förf. ej egt tillfälle att se utländska original-exemplar. 2:o Att Förf. bordt anföra de särskilda Stater, i hvilka de upptagna växt-ställena äro belägna, hvilket för utländningar varit högst nödvändigt, då de flesta ej kunna ega en så speciell kännedom af Italiens Geographie, som Författarens uppgifter förutsätta. — Uti Bibl. ital. 1836 har Prof. Moretti framställt anmärkningar vid denna Flora.

Det af Colla utgifna Herbarium Pedemontanum känner jag blott till namnet. 5:te Tomen är af detsamma utgifven ⁴⁾. — Icke eller har jag haft tillfälle att se den af Comolli utgifna Flora Comense, hvilken är författad på italienska språket ⁵⁾. — Decaisne har meddelat en öfversigt af de Växter, hvilka Bové insamlat i Palestina och i Syrien ⁶⁾. Ehuru korrt lem-

Colla
Herbarium
pedem.
Vol.
V:m.

Comolli
Flora
Comense.
T. I & II.
Decaisne
Afl. om
Palest. &
Syriska
Växter.

⁴⁾ Herbarium pedemontanum. Auctore A. Colla. — Vol. V:m. — Augustæ Taurinorum. 1836.

⁵⁾ Flora Comense disposita secondo il sistema di Linnæo. Dal G. Comolli. — T. I & II. Como. 1834 & 1835.

⁶⁾ Ann. des Sc. Nat. Sec. Sér. T. IV. Dec. 1835. pp. 343—360: Liste des Plantes recueillies

nar den dock bidrag till en teckning af Vegetationens utseende i dessa Länder. — Samlingen utgöres af 190 arter.

Förf. uppställer Växterna efter de naturliga Familjerna, börjande med Cryptogamerna. För de arter, hvilka äro tillräckligt kända, anföras endast växt-ställen, men för mindre kända meddelas anmärkningar och för de nya äfven art-märken.

Lichenes: *Evernia villosa* Fries, *Ramalina pollinaria* Ach. & *Parmelia parietina* Ach. förekomma i Palæstina.

Musci: *Hypnum Vallis clausæ* Brid. i Syrien.

Filices: *Adiantum Capillus Veneris* L. och *Cheylanthes odora* Sw.z vid Johannis-grotta 3 lieues från Jerusalem och den förra finnes äfven i nejden af Jerusalem. *Pteris aquilina* L., *Pt. ensifolia* Desfont. Herb. Atl. (*P. longifolia* Tenore) och *Ceterach officinarum* Willd. växa på Libanon.

Gramineæ: *Sporolobus pungens* Kunth på hafs-sanden vid Jaffa. — *Aristida pungens* Desfont. Fl. Atl. Herb. i flyg-sanden vid Gaza, hvarest den bildar tjocka torfvor, hvilkas strån ernå intill tre fots höjd.

Cyperaceæ: *Cyperus alopecuroides* Rottb. vid Jordan. — *Cyp. fuscus* L. & *Fimbristylis Micheliana* Rich. vid Nazareth. — *Heleogiton littorale* Schrad. vid Bairut. *Schoenus mucronatus* L. vid Jaffa.

Melanthaceæ: *Colchicum latum* Steven in Act. Mosqu. I. p. 262. t. 13. och

par M. Bové dans la Palæstine et la Syrie.
Par M. J. Decaisne.

C. montanum L. i bergs-trakter i nejderna af Damas och Balbeck.

Fluviales: *Ruppia maritima* L. i hafvet vid Gaza. — *Potamogeton marinus* L. i Salomons dammar vid Bethlehem. — *P. natans* L. i Jordan.

Asphodeleæ: *Scilla maritima* L. i Josaphats dal och på ett berg vid Nazareth. — *Sc. autumnalis* L. i Hafs-sanden vid Bairut. — *Muscari parviflorum* Desf. (*Hyac. parviflorus* Pers., *Muscari filifolium* Wahlenb. i Berggrens Resa, Isis Vol. 21. Hest X p. 971) på Libanon.

Amaryllideæ: *Amaryllis lutea* L. på berg emellan Damas & Balbeck. — *Pancratium maritimum* L. & *P. parviflorum* Decaisn. (n. sp.) i nejderna af Bairut.

Aroideæ: *Biarum Bovei* Decaisn. (n. sp.) på Libanon.

Coniferæ: *Juniperus Oxycedrus* L. (Kyklân Arab.) på Libanon.

Salicineæ: *Populus euphratica* Olivier Voy. Vol. 3. p. 449 & 450 tab. 45 & 46. Vid stränderna af Jordan. — Denna art har Olivier först funnit nära Bagdad vid stränderna af Euphrat och A. Michaux har äfven anmärkt den i Persien vid stränderna af floden Rezil-Ouzan.

Betulineæ: *Alnus orientalis* Decaisn. (n. sp.) vid flod-stränderna nära Bairut.

Cupuliferæ: *Quercus pseudo-coccifera* Desf. Fl. Atl. — *Qu. ithaburensis* Decaisn. (n. sp.) Ett träd af 40 till 50 fots höjd, på berget Thabor.

Thymelææ: *Passerina hirsuta* L. allmän i Palæstina. — *Daphne oleoides* Schreb. (Schysrch-el-Khalle Arab.) på Libanon.

Euphorbiaceæ: *Euphorbia lanata* Adr. Juss. i Josaphatsdal. — *E. spinosa* L. i hafssanden vid Gaza. — *E. Esula* L. i nejderna af Balbeck.

Santalaceæ: *Thesium repens* Ledeb. Fl. Altaic. vid Jaffa.

Polygoneæ: *Polygonum* 5 arter, ibland hvilka *P. salicifolium* Del. och *P. aviculare* L. vid Balbeck. — *P. maritimum* vid Gaza.

Chenopodeæ: 7 arter. *Chenopodium Botrys* L. vid Jaffa. — *Atriplex Halimus* L., & *A. portulacoides* L. vid Bairut. — *Salsola Tragus* L. vid Jaffa.

Nyctagineæ: *Boerhaavia excelsa* L. vid Gaza. Denna art är äfven funnen i Senegal af Perrottet.

Plumbagineæ: *Plumbago europæa* L. vid Gaza. — *Statice sinuata* L., *St. ægyptica* emellan Suez och Gaza. — *S. Limonium* L. & *S. spathulata* Desf. på hafsstränderna vid Bairut.

Primulaceæ: *Cyclamen hederæfolium* Ait. på Libanon.

Labiataæ: äro i dessa Landskap talrika. Förf. samlade 26 arter. *Mentha aquatica* L. & *M. tomentosa* d'Urville vid stränderna af Jordan. — *Lycopus europæus* L. på Libanon. — *Salvia palæstina* Benth. och *S. controversa* β. *grandiflora* Benth. vid Jaffa. — *S. pinnata* L. & *S. viscosa* Jacq. i Palæstina och i Syrien.

Ericineæ: *Erica multiflora* L. (*E. vagans* DC). på Libanon.

Campanulaceæ: *Michauxia decandra* Labill. på Libanon. — *Campanula glomerata* L. på bergen flerstädes.

Compositæ äro näst *Labiatae* de talrikaste. 17 arter äro här anförda; ibland dem är *Phalacrodiscus pyrethroides* Decaisn. en ny art (*Anthemis libanotica* DeC. prodr. Msc.), beslägtad med *Anthemis chia* och funnen på Libanon.

Umbelliferæ: 6 arter. *Ammi Visnaga* Lam., *Cachrys crispa* Pers., *Artemisia squamata* L. och *Eryngium dichotomum* Desf. vid Gaza. — *Crithmum maritimum* L. vid St-Jean-d'Acre. — *Sium nodiflorum* L. vid Nazareth.

Ranunculaceæ: *Ranunculus aquatilis* L. vid Tabarieh i Jordan. — *Delphinium Bovei* Decaisn., en ny art, beslägtad med *D. virgatum* Poiret; växte emellan Suez et Gaza.

Cruciferæ: 10 arter; ibland dem äro 9 tagna vid Jaffa. — *Kakile maritima* Scop. vid Gaza.

Pomaceæ: *Crataegus monogyna* Jacq. och *Cotoneaster tomentosa* Lindl. på bergen vid Balbeck. — *Pyrus angustifolia* Decaisne, en ny art ifrån bergen emellan Balbeck och Damas.

Mimoseæ: *Lagonychium Stephanianum* Bieberst. är allmän på fälten i Palestina.

Papilionaceæ 5 arter: *Astragalus compactus* De C. på bergen vid Balbeck. *Ononis antiquorum* L. är allmän i Josa-

phals-dal. — *Genista fasselata* Decaisne, en ny art, beslägtad med *G. ephedroides*; växer på berget Carmel.

Terebinthaceæ: *Pistacia Terebinthus* L. och *P. Lentiscus* på bergen.

Rhamnaceæ: *Rhamnus pubescens* Lam. och *R. oleoides* L. på Anti-Libanon och på bergen emellan Damas och Balbeck.

Blume
Rumphia.
&c.
T. I:s

Blume's arbete kalladt *Rumphia* innehåller botaniska afhandlingar förnämnligast öfver Ost-Indiens Växter⁷⁾. Han har gifvit det namn efter Botanisten Rumphius, som börjat att lemna upplysningar om Ost-Indiens vegetation. Ista Tomen är här af utgifven, men jag har ej sett densamma utan endast ifrån Journalerna erfarit, att det är ett arbete af stort vetenskapligt och artistiskt värde. Det åtföljes af illuminerade figurer öfver de här beskrifna Växter äfvensom af Vuer, hvilka framställa särskilda traktens vegetations-charactère.

Förf. meddelar först i företalet underrättelser om de natural-historiska resor och undersökningar, som blifvit anställda i Ost-Indien innan hans ankomst. Derefter förekomma följande afhandlingar: I. Rumphii laborum remuneratio. Här lemnar Förf. ett bref af Rumphius med fac simile

⁷⁾ *Rumphia sive Commentationes botanicæ imprimis de Plantis Indiæ Orientalis, tum penitus incognitis tum quæ in libris Rheedii, Rumphii, Roxburghii, Wallichii aliorumque recensuntur. — Scripsit C. L. Blume. — Tomus Primus. — Lugduni Batavorum. 1836. — fol.*

af hans namn. II. Rumphius de quibusdam *Melastomaceis*, additis nonnullis in India Orientali recens investigatis. — III. Descriptio *Laurinearum* indicarum quarundam minus notarum, unde *Cortex Culilawan* ac *Folia Malabathri* officinarum ex parte colliguntur. — IV. De *Ipo* sive *Arbore toxicaria* Rumphii. — V. De *Upas Radja* sive *Upas Tjettek* atque de *ligno colubрино*. — VI. Collectanea ad Monographiam *Aroidearum*, præcipue ad meliorem generum indicorum cognitionem.

Jack's beskrifningar af Malayiska Växter ^{Jack's} ^{Wight's} [&] ^{Arnott's} ^{Afl:gar.} 8) och Wight's samt Arnott's afhandlingar om Ost-Indiska Växter äro införda i Hooker's arbete Companion &c. 9).

Uti föregående Års-Berättelse är Siebold's och Zuccarini's Flora Japonica ^{Siebold} ^{& Zuccarini} ^{Fl. Japonica. Li-vraisons I & II.} omnämnd, men jag kunde då endast anföra planen för detta arbete, af hvilket jag sedermera sett 2:ne Häften. Det är ett ibland de förnämsta prakt-verk, hvilka i sednare åren utkommit och af stort vetenskapligt och artistiskt värde. Uti Första Afdelningen upptagas och afbildas de gagneliga eller prydliga Växterna, och med denna afdelning börjas arbetet. Figurerna äro förträffligt tecknade och illuminerade

8) Hooker's Companion &c. I. pp. 121—157, 253—272: Description of Malayan Plants. By W. Jack.

9) Hooker's Companion &c. I. pp. 20, 38, 81, 117, 161, 218, 226, 304: Illustrations of Indian Botany. By Wight and Arnott.

och de särskilda frörednings-delarna i stor detalj afbildade. Texten utgöres af korrta artmärken, synonymer, utförliga beskrifningar, uppgifter om Väst-platser samt underrättelser om Växternas nytta. Häftet I. Tab. I. *Illicium religiosum* Sieb. & Zuccar. (*Ill. anisatum* Thunb. Fl. Jap. & reliqu. Auctor., exclusis Loureiro Fl. Coch. & Gärtner Carp. I. p. 338 Tab. 69). Växten odlas i Trädgårdar och i de lundar, som omgifva templen, men finnes sällan villd; den kallas *Skimi* af Landets Innevånare och den är införd ifrån China eller ifrån Korai i de äldsta tider af Bouddhist-Prästerna, och ansedd ännu såsom helig samt planterad i templens omgifningar. Stammen uppnår 20—25 fots höjd; blommorna äro gula med någon färgning af ljusrödt. Dess grenar afbrytas och sättas i vaser på Afgudarnes altaren i Templen äfvensom på grafvarna med andra prydliga Växter såsom *Camellia japonica*, *Cleyera Kämpferiana* och flera arter af *Iris*. De unga grenarnes gula bark har en aromatisk smak. Bladen vegetera på Träden i 2 år. Frukten liknar den vanliga arten af *Stjern-Anis*, men har ej aromatisk smak. — Zuccarini påstår, att man orätt antagit den att vara samma art med *Ill. anisatum*, som begagnas i Japan, men som införes ifrån China. Emot denna åsigt har likväl de Vriese gjort flera väl grundade inkast. — Enligt Loureiro's uppgifter växer den verkliga *Ill. anisatum* i de öster

om

om Canton belägna chinesiska provincer, och skiljer sig tillräckligt ifrån *Ill. anisatum*. — Man odlar *Ill. religiosum* till 35° N. Lat. gr. och några graders köld skadar den ej, så att den skulle kunna uthärda på kall-jord i södra Frankrike och i Italien. Förf. anmärker härvid, att man redan länge känt, att Länderna i östra Asien äro mycket kallare än de i Europa vid samma latitud. I Japan vid 32° N. Lat. faller qvicksilfret till — 2° och — 3° Réaum. och bergen derstädes äro ibland täckta af snö, som först smälter efter 8 dagar. Vid 38° eller 40° N. L. kunna floderna frysa, så att man på dem kan gå till fots, och på ön Jezo vid 43° till 45° N. L. äro de infödde nödsakade att fly till jord-kulor under vintern. — Frukterna af *Ill. religiosum* begagnas ej. Bladen anses såsom giftiga, men derjemnte såsom ett motgift emot verkningarna af den giftiga fiskarten *Tetraodon hispidus*. Den aromatiske barken pulveriseras och begagnas till beredande af de pastiller, hvilka man bränner vid Bouddhist-Guds-tjensten. — Tab. II. *Quercus cuspidata* Thunb. Växer i små-skogar och vid byar, oftast odlad, blandad med andra arter af *Ekar*, *Castanier*, *Laurus*, *Camellia*, *Viburnum* och *Ilex* på kullar och på berg allt intill 1000 fot öfver hafvet på alla Japans öar; kallas Sū Noki. Dess frukter ätas råa eller stekta på kol-eld; äfven begagnas de i medicinskt hänseende såsom medel emot vattensot. — Trädet uppväxer till 30 el-

ler 40 fots höjd; planteras allmänt till prydnad i Trädgårdar. — Veden begagnas till flerfaldiga economiska behof. — Förf. har försändt Ollonen inneslutna i en jernhaltig lera till Batavia, och de hafva derstädes grott, äfvensom Bürger har genom samma förfarande förskaffat Trädgårdens i Leyden unga japanska *Ekar* och *Camellier*. Man har ock funnit, att *Quercus cuspidata*, *glabra* och *serrata* hafva i Holland uthärdat vintrarna på kall-jord åren 1833 och 1834. — Tab. III. *Forsythia suspensa* Vahl. (*Syringa suspensa* Thunb.). Växer odlad i Trädgårdar, sällan förvildad; troligen kommen ifrån China. — Denna Buske är nu införd till Holland af Hr Verkerk Pistorius år 1833. — *Forsythia* är nära beslägtad med *Syringa*, men skiljes med corolla campanulata & capsulæ loculi polyspermi (hos *Syringa* capsulæ loculi dispermi). — Blommorna äro gula, mycket större än hos arterna af *Syringa*. — Tab. IV. *Anemone cernua* Thunb. växer på berg af 500 till 2000 fots höjd öfver hafvet. Den likar *An. pratensis* och blommor om våren med röda blommor samtidigt med flera välluktande arter af *Viola*, *Cineraria japonica* och några arter af *Carex*, m. fl. — Tab. V. *Anem. japonica* Sieb. & Zuccar. (*Atragene japonica* Thunb.). Växer i fuktiga skogar, och vid bäck-stränder; den blommor om hösten med stora ljusröda praktfulla talrika blommor. — — Fasc. II:s. Tab. VI. *Deutzia crenata* Sieb. & Zuccar. Den växer i bergs-trakter, och odlas sällan. — Tab. VII. *Deut-*

zia scabra Thunb.; är allmän på lägre trakter. Odlas i Trädgårdar. Blommorna äro hvita liksom hos de öfriga japanska arterna. — Förf. tror, att den af Thunberg beskrifna och afbildade *D. scabra* snarare är den, som Siebold och Zuccarini benämnt *D. crenata*, i synnerhet enligt figuren, om han ej uttryckeligen omnämnt bruket af bladen till polering af åtskilliga träd-arbeten, hvilket verkställles med *D. scabra*. — Kanske har han förblandat båda. — Tab. VIII. *Deutzia gracilis* Sieb. & Zuccar. Denna art växer på högre berg. — Släktet *Deutzia* är benämndt af Thunberg efter Senator van der Deutz i Amsterdam. Det föres rättast enligt De Candolle till *Saxifragæ*, i samma afdelning som *Hydrangea*, *Cyanitis*, *Adamia* med flera. — 3 arter äro fundna i Central-Ost-Indien af Wallich, 3 i Japan, och 2 i Norra China af Bunge. — Tab. IX. *Rhododendron Metternichii* Sieb. & Zuccar. (*Rh. maximum* Thunb., excl. syn.). Växer på Alperna i Norra Japan; odlas i Trädgårdar, men triffes ej väl i de södra lägre trakterna; den är sedan sekler planterad på Japanska Kejsarnes grafvar i Niko. Den har stora röda blommor. — Tab. X. *Paulownia imperialis* Sieb. & Zuccar. (*Bignonia tomentosa* Thunb., *Mearvillea tomentosa* Spreng. Syst. Veg.). Växer på torra ställen i södra Provincerna; är en prakt-växt af 30 till 40 fots höjd, med stora ljusst-violetta blommor. — Släktet är närmast förvandt med *Lophospermum* Don och *Rhodochiton* Zuc-

car. samt uppnämndt efter Kronprinsessan af Holland Anna Paulowna.

Zenker
Plantæ
indicæ.
Decas IIa. Af Zenker's verk öfver Indiska Växter är 2:dra Decaden utgifven¹⁰⁾. Den innehåller beskrifningar och figurer af följande Växter: Tab. XI. *Adiantum cycloides* Zenk. — Tab. XII. *Lycopodium aloifolium* Wall. — Tab. XIII. *Gentiana abscondita* Zenk. — Tab. XIV. *Rolfinkia centauroides* Zenk. (ett till *Compositæ* hörande nytt slägte). — Tab. XV. *Rhododendron nilagiricum* Zenk. — Tab. XVI. *Loranthus macrophyllus* Zenk. — Tab. XVII. *Loranthus neelgherrensis* Wight et Walker-Arnott. — Tab. XVIII. *Sonerila speciosa* Zenk. — Tab. XIX. *Berberis Leschenaultii* Wall. — Tab. XX. *Mitchelia nilagirica* Zenk.

Visiani
Plantæ
quædam
Ægypti
&c. Ett arbete öfver Växter ifrån Ægypten och Nubien är under år 1836 utgifvet af Prof. Visiani i Padua¹⁾. Det utgöres af beskrifningar af 174 Växter, hvilka blifvit samlade i Ægypten af Jos. Acerbi, fordom österrikisk Consul i Cai-

¹⁰⁾ Plantæ indicæ, quas in montibus Coimbaturicis cæruleis, Nilagiri S. Neilgherries dictis collegit Rev. Bernh. Schmid. Illustravit Dr. Jon. Car. Zenker. Decas II. Jena. 1836. fol. Cum. Tab.

¹⁾ Plantæ quædam Ægypti ac Nubiæ enumeratæ atque illustratæ a Roberto de Visiani Med. D. &c. Patavii MDCCCXXXVI. 8:o. pp. 43 & Tab. æri. incisæ VIII. (E diario cui titulus Commentarii di Medicina del Dott. G. F. Spongia. Fasc. Mens. August. Anno. 1835 excerpta).

ro, och i Nubien af Dr Brocchi. 16 arter äro här afbildade på 8 Tabeller.

Af Ecklon's och Zeiher's verk öf-
 ver capska Växterna är andra Delen ut-
 gifven²⁾. Den innefattar följande Väst-
 Familjer: *Terebinthaceæ*, *Leguminosæ*,
Rosaceæ, *Homalineæ*, *Onagrariæ*, *Halo-
 rageæ*, *Lythrarieæ*, *Memecyleæ*, *Myrta-
 ceæ*, *Cucurbitaceæ*, *Passifloreæ*, *Portu-
 laceæ*, *Paronychieæ*, *Crassulaceæ*. Åt-
 skilliga Väst-Familjer äro här bearbetade
 af andra Författare såsom *Cucurbitaceæ*
 af Schrader och *Passifloreæ* af Nees v.
 Esenbeck d. ä.. Arbetet innehåller be-
 skrifningar af många nya släkten och mång-
 faldiga arter, men kan likväl ej ega något
 särskildt interesse för svenska Botanici,
 ehuru det innehåller viktiga bidrag för
 Väst-Systemet och arternas speciellare kän-
 nedom. — Släktet *Rhus* är i södra Africa
 talrikt på arter. — Af *Podalyria* uppta-
 gas 29 arter; *Rafnia* har här 20 arter;
Borbonia 12; *Priestleya* 7; *Hallia* 7;
Aspalathus 143; *Psoralea* 45; *Indigofera*
 66, o. s. v.. Ibland Växter, hvilka äro ge-
 mensamma med Europa, förekomma på
 Cap flera, men troligen äro dock de flesta
 införda ifrån Europa, nämligen: *Rubus*
fruticosus L., *Agrimonia* *Eupatoria* L. &
repens L., *Epilobium montanum* L. & ob-

Ecklon
 &
 Zeiher
 Enum. Pl.
 Africae
 Austr.
 P. II.

²⁾ Enumeratio Plantarum Africae Australis ex-
 tratropicae, quae collectae determinatae et expo-
 sitae a Christiano Frieder. Ecklon &
 Carolo Zeiher. — Pars II. — Hamburgi.
 1836. 8:o. pp. 145—288.

scurum Schreb., *Isnardia palustris* L., *Myriophyllum spicatum* L., *Lythrum thymifolium* L. & *hyssopifolium* L., *Spergula arvensis* L., *marina* Bartl., (*Aren. marina*), *media* Bartl., (*Aren. media* L.), *rubra* Bartl., (*Aren. rubra* L.), *Corrigiola littoralis* L. & *telephiifolia* Pourr., *Scleranthus annuus* L., flera arter af *Medicago*. — *Portulaca oleracea* Linn. är allmän på odlade ställen öfver hela Colonien och på trakter, som äro likartade med Carro-nejderna. — Arterna börja med N:o 1098 och sluta med N:o 1843.

E. Meyer
Commen-
tariorum
de Plantis
Africæ
Anstr. &c.
Vol:n I:m.
Fasc. I:s.

Prof. Ernst Meyer har börjat utgifvandet af ett arbete, innehållande beskrifningar öfver de Växter, hvilka Drège samlat på Goda Hopps-Udden³). (Jemnv. för Års-Ber. för 1835, afgifven 1836, p. 205). Växterna afhandlas familje-vis och uti I:sta Tomens 1:sta Fascikel äro *Papilionaceæ* eller *Ärt-Växterna*, *Cæsalpinieæ* och *Acacieæ* beskrifna. — Förf. lemnar först en berättelse om Drège's åttaåriga resor, hvilka sträckt sig längre upp åt östra kusten än någon annan Resande förut varit, nämligen till Port Natal. Han lemnar derefter uppgifter om hans Växt-Samlingar, som uppgå till omkring 8000 arter, och han uppskattar antalet af de

³) Ernesti H. F. Meyer Commentariorum de Plantis Africæ Australioris, quas per octo annos collegit observationibusque manuscriptorum illustravit Joannes Franciscus Drege, Vol:n I:m Fasc:s I:s. Lipsiæ. 1835. 8:o. pp. LVI & 172.

på Cap fundna Växter till 12,000 arter. Sedan framställes en indelning af Syd-Africa uti 5 Trakter, hvilkas natur-beskaffenhet och climat här afskildras. I. *Terra superior* emellan 30° till 32° S. Lat. och 22° till 28° Östl. Long. ifrån Greenwich; denna trakt utgöres mest af bergs-nejder, belägna ifrån 3000 till 8000 fot öfver hafvet. I Juli, Augusti och September betäckas de högre bergen af snö. Blomstertiden börjar i November. Denna trakt indelas åter i 4 regioner. — II. *Terra media* är i allmänhet belägen 1500 till 2500 fot öfver hafvet, och sjelfva bergen ega ej öfver 5000 fots höjd; här är stor brist på vatten; våren inträffar i September eller i October. Denna trakt indelas i 6 Regioner. — III. *Terra inferior occidentalis*. Denna trakt utgöres dels af mera spridda berg, hvilka uppstiga till 5000 fots höjd, dels af sand-slätter, belägna emot hafvet. Den fördelas i 5 regioner med sina under-afdelningar. — IV. *Terra inferior australis* ifrån Hottentotts Hollands-Bergen till Albanien's gräsrika kullar. Bergs-toppar finnas af 4000 till 5000 fots höjd öfver hafvet; denna trakt är indelad i 9 regioner. — V. *Terra inferior orientalis* ifrån Algoa-Bay genom Albanien tills in i Cafferlandet; den är fördelad i 3 regioner.

Derefter följa uppgifter i tabell-form om 120 ställens höjd öfver hafvet enligt barometer-höjd-mätningar samt underrättelser om jord-temperaturen i Södra Africa enligt thermometer-observationer, verkställ-

da uti 23 källor. De flesta källor utvisade något öfver + 17° Cels.; några dernäst + 18° och + 19°; 2:ne källor visade + 12° och en + 14°; en källa hade en temperatur af + 25°, 7'.

Sedan lemnas en förteckning öfver de här beskrifna *Papilionaceæ* enligt deras släkten.

Slutligen vidtager den systematiska afhandlingen af Växterna, hvarvid Förf. meddelar släkt- och art-märken, Växternas namn i hembygden, uppgifter om växtställen och flerfaldiga critiska undersökningar.

Utdrag ifrån detta arbete kunna ej interressera svenska Botanister; jag skall derföre blott anföra följande:

Ibland *Papilionaceæ* är släktet *Aspalathus* här rikast på arter, nämligen 96. — *Indigofera* med 73 arter. — *Psoralea* eger 28. — *Hallia* 5. — *Trifolium* 7 (ibland dem de europeiska *T. angustifolium* L., *pratense* L., *repens* L., *procumbens* L., hvilka likväl troligen äro införda ifrån Europa). — Af *Melilotus*: *M. parviflora* Desf.. — Af *Medicago*: *M. sativa* L., *denticulata* Willd., *nigra* Willd. och *laciniata* Willd., hvilka sannolikt äfven blifvit införda ifrån Europa. — Af *Dalbergia* 3 arter, o. s. v. — Förf. har för öfrigt mångfaldiga arter, om hvilka han ej kunnat upplysa, om de äro desamma med de af Thunberg under samma eller andra namn beskrifna, hvarföre en jemnförelse blifver nödvändig af exemplaren i Thunberg's Herbarium med de af Drège samlade tvifvelaktiga arter.

Vid *Podalyria sericea* Br. anmärkes, att *Hypocalyptus sericeus* Thunb., hvilken De Candolle hitfört, måhända snarare hörer till *P. cuneifolia* Vent. — Vid *P. biflora* β. *multiflora* anföres *P. racemulosa* DC. med? och vid *P. myrtillifolia* Willd. upptages *P. Burchellii* DC. äfven med ? till den sidst-nämndes β. *parvifolia* hänföres *Crotalaria parvifolia* Thunb..

Det af Moricand i Genève författade Moricand
arbete *Plantes nouvelles de l'Amérique* Moricaud
Plantes
innehåller beskrifningar och figurer af nya nouv. de
l'Améri-
que. Li-
vrais. I.
växt-arter och utkommer i mindre Häft-
ten, af hvilka det första nu upptager 16
Tabeller⁴⁾. Texten utgöres af art-märke,
beskrifning af arten på fransyska språket
och flersfaldiga anmärkningar. Hvarje Ta-
bell med text kostar en Franc. — Figu-
rerna äro med omsorg afritade.

Åtskilliga mindre afhandlingar öfver Hooker's
så väl Norra som Södra Americas Växter, m. fl.
Afh.r om
americ.
Växter.
äro under året framställda af Hooker,
Walker-Arnott, Nuttall och Wyeth
och skola här blifva till sina titlar om-
nämnda⁵⁾.

4) *Plantes nouvelles de l'Amérique* par Stephan Moricand. Ire Livraison. — Genève. 1836. 4:o.

5) Notice concerning Mr Drummonds Collections made chiefly in the southern and western parts of the United States. By W. J. Hooker. — in Hooker's Companion &c. I. pp. 21—26, 39—49, 95—100, 170.

A Catalogue of a Collection of Plants made chiefly in the valleys of the rocky Mountains or Northern Andes, towards the sources of the Columbian River. By Mr N. B.

Vellozo
Flora
Flumi-
nensis.

Ett Arbete af stor omfattning är den på Kejsar Pedro I:s befallning utgifna Flora öfver nejden af Rio Janeiro, ett verk, som är känt under namn af *Flora Fluminensis* ⁶⁾. Den utkom först år 1836, ehuru den redan varit färdig sedan år 1827. — Om detta verks ursprung och beskaffenhet har von Martius meddelat underrättelser, hvilka jag här vill lemna i sammandrag. (Beiblätter zur allgem. bot:n Zeit. 1837. 2:r Bd.). — Jag har ej sjelf sett denna Flora.

Wyeth. — By Nuttall. — Journal of the Acad. of Nat. Science of Philadelphia. Vol. —.

Description of some of the rarer or little known Plants indigenous to the United States from the dried specimens in the Herbarium of that Academy. By Nuttall. — Journal of the Acad. of Nat. Science of Philadelphia. Vol. VII.

Contributions towards a Flora of South America and the Islands of the Pacific. By W. J. Hooker and Walker-Arnott. — In Hooker's Companion &c. I. pp. 29—38. 102—110, 234—244.

- ⁶⁾ Petro nomine ac imperio primo Brasiliensis imperii perpetuo defensore imo fundatore Scientiarum Artium Litterarumque patrono et cultore jubente Floræ Fluminensis Icones nunc primo eduntur. Edidit Dom. Frater Antonius da Arrabida, Episcopus de Anemuria; Cæsareæ Majestatis a Consiliis, nec non Confessor, Cappelani maximi Coadjutor, Studiorum Principum ex imp. stirpe Moderator et imper. publicæque Bibliothecæ in Urbe Fluminensi Præfectus. Vol. I—XI. — Paris. Ex officina lithogr. Senefelder, curante E. Knecht. 1827. — Fol. max. C. Tab. 1650.

Ibland de Disciplar, hvilka Prof. Vandelli i Lissabon bildade, var äfven en brasiliansk Jesuit vid namn Vellozo, sannolikt densamme, hvilken Vandelli i sina skrifter benämner Dr: Joaquim Velloso de Miranda, och ifrån denne Vellozo erhöll Vandelli de flesta brasilianska Växter, hvilka han beskref. — I Rio de Janeiro sysselsatte sig Vellozo efter sin återkomst ifrån Portugal att studera nejdens Växter och lät emot slutet af förra och vid början af detta århundradet afrita en stor mängd af Växter omkring denna hufvudstad; dessa ritningar öfverlemnades till offentliga Bibliotheket i Rio de Janeiro. — Von Martius anmärker, att Vellozo hade med ringa litteraira hjälpmedel företagit bestämningen af de afritade Växterna och bifogat en korrt characteristik öfver släkten och arter, men att det ej var hans afsigt att i detta ofullbordade skick utgifva dem. — En tillfällighet befordrade likväl deras utgifvande. Då Kejsar Pedro d. I. år 1824 fick se de första Häftena af Martii *Nova Genera et Species Plantarum Brasiliæ* skall han hafva utropat, enligt de närvarandes uppgifter derom: "Måste Utländningar komma för att beskrifva våra Växter? Kunna vi ej sjelfva göra det-samma?" Kejsaren, hvilken i flersfaldigt afseende befordrade sitt lands upplysning och vetenskapliga arbeten, rådfrågade nu sin Bikt-Fader Biskop Arrabida, på hvilket sätt man skulle kunna utgifva ett verk öfver Brasiliens Växter, och på Ar-

rabida's råd beslöt Kejsaren, att i Paris låta lithographiera de Växt-figurer, hvilka Vellozo efterlemnade, och att i Rio de Janeiro trycka texten, hvilken skulle författas af Arrabida, emedan Landet ej lärde egt någon annan Botanicus, som kunde öfvertaga detta verks redaction. — Brasilianska Gesandtskapet i Paris ingick contract om detta företag med Senefeldska Stentryckeri-bolaget och om en upplaga af 1000:de exemplar. Arbetet börjades, men hade ej hunnit att fullbordas, då Kejsar Pedro nödgades lemna Brasilien. Der-efter uteblef betalning för en del af verket och Pappers-Lefveranteuren, som hade att fordra för sitt papper, lade beslag på arbetet. Slutligen utkom det i bok-handeln år 1836, sedan en anseelig del af tabellerna blifvit såld såsom maculatur.

Verket utgöres nu af XI Tomer i stor folio med 1650 Tabeller, på hvilka lika många arter finnas i svart afbildade. Det var ämnadt, att det skulle utkomma i Häften, af hvilka hvarje borde innehålla 10 Tabeller med åtföljande text, men en sådan text är blott utkommen för några få af de första Häftena, och Martius säger, att detta arbete kostat brasilianska Stats-Verket mer än en million Francs, samt tillägger, att en serdeles olycks-stjerna synes beherrska de stora företag, hvilka Portugisiska och Spanska Regeringarna åsyftat för att utgifva Floror öfver sina Colonier; de litteraira resultaten af Mutis's botaniska resor i Sydvestra America ligga ännu gömda i Museum i botan.

Trädgården i Madrid, ehuru de kostat Staten en Million Piaster och således synas böra utgifvas, och af Ruiz's och Pavon's Flora Peruviano-Chilensis är blott hälften utkommen.

Martius anmärker om denna Flora Fluminensis, att dess brukbarhet ej emotsvarar den kostnad, som dess utgifvande föranlett, och att den blifvit för sent utgifven, emedan den nu för tiden i sitt närvarande skick ej uppnått vetenskapens stånd-punct. Ganska många af de här såsom nya anförda släkten äro misskända, redan förut beskrifna; andra med gamla namn anförda äro antingen nya eller oriktigt bestämda gamla släkten. Äfven är släkt-begreppet understundom öfver måttan utsträckt, så t. ex. förekomma såsom arter af *Mimosa* icke blott de egentliga *Mimosæ* och *Acaciæ* utan äfven arter af *Swartzia*. — Martius omnämner, att han i sin Flora brasiliensis skall hänföra figurerna till sina rätta arter, och tillägger, att denna Flora Fluminensis kan anses såsom ett monstreust exempel på ett illa öfverlagdt och i för stor scala börjadt litterairt företag.

Prof. Kunze har sedermera lemnat ^{Kunze's} bestämningar och upplysningar om de i ^{Aum:r} detta verk afbildade *Cryptogamer*, och ^{om Flora} han anmärker, att figurerna, ehuru grof- ^{Fluminen-} va, likväl till större delen noggrant fram- ^{sis,} ställa Växternas utseende, samt att tecknaren således har mycket större förtjenst än textens Författare, hvilken i sina bestäm-

ningar mycket misstagit sig ⁷⁾). Somliga figurer äro utförda i mera detalj och vid åtskilliga följa afbildningar, ehuru ofullkomliga, af frö-rednings-delar. Han tillägger, att man i Frankrike ämnar att utgifva en *commentarius* till detta verk.

Enligt Kunze's uppgifter äro *Cryptogamerna* afbildade i XI:te Tomen på 68 Tabeller, af hvilka 62 tillhöra *Ormbunkar* (*Filices*); 3 upptagas af *Alger* och 3 af *Svampar*. Några af de här afbildade *Ormbunkar* äro troligen nya, och Kunze ämnar att framdeles beskrifva dem. Åtskilliga andra *Ormbunkar* äro i detta verk för första gången afbildade, ehuru redan förnt beskrifna, nämligen *Polypodium lucens* Schrad. Tab. 69.; *P. abbreviatum*. Tab. 80.; *Aspidium Pohlmanum* Presl. Tab. 86; *Salvinia hispida* Humb. Bonpl. & Kunth. Tab. 111. — De här afbildade arter af *Lycopodium*, af *Alger*, och af *Svampar* äro följande: Tab. 112. *Lycopodium cernuum* L. — Tab. 113. *Lycopodium — sulcatum* Desv.? — Tab. 114. *Sargassum stenophyllum* Mart. (Icon. Pl. Crypt. Tab. V.). — Tab. 115. *Thamnophora — corallorhiza* Turn.(?). — Tab.

⁷⁾ Regensb. bot. Zeit. 1837. 1:1 Band. N:o 21. Ss. 321—335: Zur Erläuterung der in Arrabida's Flora Fluminensis dargestellten Kryptogamen. Ein Versuch von Dr. Gustav Kunze.

Obs. Kunze säger, "att ingen text blef lemnad till detta verk," hvilket likväl strider emot Martii uppgift, att text åtföljer de första Häftena.

116. *Zonaria Pavonia* Agh. — Tab. 117.
Agaricus —: stipite annulato, adscendente.
 Sannolikt af afdelningen *Lepiota*. — Tab.
 118. *Phallus* (*Hymenophallus*) *indusiatus*
 Vent. (*Sophronia brasiliensis* Pers. in
 Freycinet Voy. bot. p. 178). — Tab. 119.
Lentinus velutinus Fries. (i Linnæa T. V
 p. 510).

Prof. Kunze lemnar i denna Afhandling en kritisk öfversigt af de här afbildade *Cryptogamer* Tab. 51—119 med talrika upplysande anmärkningar, ehuru han ej kunnat bestämma alla figurer i anseende till deras ofullkomlighet. — I denna Års-Berättelse kan jag ej upptaga det speciellare af denna afhandling, ehuru af stort interesse för Växt-Systemet.

Fastän denna Flora har blifvit framställd i ett mindre fullkomligt och ofullbordadt skick, så utgör den likväl ett verk, hvilket derigenom eger ett nog betydligt värde, att det upptager figurer af 1650 Växt-arter ifrån ett ännu mycket ofullständigt undersökt Land. — I Tyskland har detta verk i bok-handeln blifvit såldt för det låga priset af 60 Thlr Sachs. — De Candolle's Prodrömus P. V. är det första arbete, i hvilket Tabellerna i Flora Fluminensis blifvit, ehuru mest frågningsvis, anförda.

Af Poeppig's och Endlicher's ^{Poeppig &} Ver[&]k öfver nya Växt-Släkten och nya ^{Endlicher} Växt-Arter ifrån Chili och Peru äro IV:de ^{Nova} —X:de Decaderna af I:sta Tomen utgif-^{Genera &}

Spec. na⁸). Denna Tom består af 100 folii-
 Plantar. tabeller med förträffliga figurer i sten-
 T. I. De- tryck och 62 sidor åtföljande text. Uti
 cas IV-X. dessa sednare Häften förekomma figurer
 och beskrifningar af nya arter af *Flotovia* Spreng., *Boopis* Juss., *Tropæolum*
L., *Befaria* Mart., *Gautieria*, *Arbutus*,
Phytolacca, *Chloræa* Lindl. samt mång-
 faldiga släkten af *Orchideæ*, hvilka sed-
 nare utgöra största delen af de här afbil-
 dade Växter och upptaga öfver 80 Tabeller.

Colla Af Colla's arbete öfver de af Ber-
 Plantæ tero i Chili samlade Växter äro 4:de och
 rariores 5:te Fasciklarna utgifna⁹). — Verkets när-
 in Regio- mare beskaffenhet känner jag ej.
 nibus Chi-
 lensibus
 &c. Fasc.
 IV & V.

Hooker's Slutligen må anföras, att Hooker
 Bidrag till lemnat bidrag till en Flora öfver van Die-
 en Flora mens Land¹⁰), och att Guillemin har
 för van framställt en öfversigt af Växterna på So-
 Diemens cietets-Öarna i Söder-hafvet¹).
 Land.
 Guille-
 min's
 Flora
 öfver
 Societets-
 Öarna.

Be-

⁸) Nova Genera et Species Plantarum, quas in Regno Chilensi, Peruviano et in Terra Amazonica annis 1827 ad 1832 legit Eduardus Poeppig et cum Stephano Endlicher descripsit iconibusque illustravit. — Tom. I. Decas IV—X. — Lipsiæ. 1836. fol. c. Tab.

⁹) Plantæ rariores in regionibus chilensibus a Bertero nuper detectæ. — Fasc. IV & V. Auctore A. Colla. — Torino. 1835. 4.o.

¹⁰) Contributions toward a Flora of Van Diemens Land. By W. J. Hooker. — In Hooker's Companion &c. I. pp. 272—277.

¹) Zyphyritis Taitensis. — Enumeration des Plantes découvertes par des Voyageurs dans les Iles de la Societé., principalement dans

Beskrifningar öfver Botaniska Trädgårdar och Trädgårds-Cataloger.

Den af Prof. Fée utgifna Catalog öfver Växterna i Botaniska Trädgården i Strasburg innehåller uti Inledningen en Historia öfver Trädgården, hvarvid Förf. Fée Catalogue méth. des Plantes du Jardin bot. de Strasbourg. erinrar, att han saknat tillräckliga documenter för att kunna meddela en fullständig historia öfver detta Institut²⁾. Trädgården anlades år 1619 och af C. Bauhinus kallas den redan år 1623 "Hortus splendidissimus." Dess första Director var Joh. Rnd. Salzmann, som dog år 1652, och efterföljdes af Joh. Alb. Sebiz till år 1685. Marcus Mappus förestod den sedan till år 1701, då Melchior Sebiz öfvertog den, men blott för 2 år. Sigism. Henninger hade ifrån den tiden inseendet öfver Trädgården till år 1719, då han efterträddes af Joh. Boeckler till 1733, hvarefter den under några få år förestods af Joh. Jac. Sachs, hvilken efterföljdes af Joh. Phil. Boeckler till år 1759, då Spielmann intog platsen till 1793. I hans ställe ingick Hermann till 1799, och sedan till 1804 följde efter hvarandra Brisorgueil, Thibaud och Marquart. I Febr. 1805 blef

celle de Taité. Par J. B. A. Guillemin. — Ann. des Sciences Nat. II. 1836. p. 297.

²⁾ Catalogue méthodique des Plantes du Jardin botanique de la Faculté de Médecine de Strasbourg. — Strasbourg. 1836. 8:o. pp. XVI & 138.

Villars Prof. vid Trädgården; efter hans död 1815 erhöll Nestler denna tjänst och bibehöll den till sin död år 1832 samt efterträddes af Prof. Fée.

Förf. omnämner derefter, att förteckningar öfver Trädgårdens Växter blifvit utgifna af Mappus år 1691, af Spielmann 1766 och 1781, af Nestler år 1818 med ett Supplement år 1819.

Sedan folja underrättelser om Växternas anordning i Trädgården, en Clavis Systematica af Jussieuska Systemet och slutligen förteckningen, uti hvilken Växterna äro uppställda efter Familjerna, och för hvilka meddelas korrtta kännetecken; vid växt-namnen bifogas uppgifter om hemland, om varaktighet och om nytta jemnte noter, som lemna flestfaldiga upplysningar om dessa Växter, hvilka på kalljord äro 3000 och i Orangerierna omkring 1800 arter.

A. P. & A. H:rr De Candolle hafva utgifvit
 De Can- 7:de Afhandlingen om sällsyntare i bot.
 dolle Trädgården i Génève odlade Växter ³⁾.
 Septième Notice sur Förf:ne lemna anmärkningar öfver 23 Växt-
 les Plantes rares &c. Arter och beskrifningar af dem ibland dessa,
 dans le Jardin de hvilka äro nya och här äfven afbildade. Tab.
 Génève. I. *Brachyris dracunculoides* DC. ifrån Ar-
 kansas. — Tab. II. & III. *Guizotia olei-*

³⁾ Septième Notice sur les Plantes rares cultivées dans le Jardin de Génève par MM. Aug. Pyr. et Alph. De Candolle. — Génève. 4:o. pp. 55. avec. 8 planches.

Obs. är särskildt aftryckt ifrån Mém. de la Soc. de Phys. et d'Hist. Nat. de Génève T. VII.

feru DC. — Tab. IV. *Rhynchopsidium sessiliflorum* DC. — Tab. V. *Euphorbia globosa* DC. — Tab. VI. *Cassia flexuosa* Bert. ifrån Chili. — Tab. VII. *Cotyledon cristata* Haw. — Tab. VIII. *Chorizema diversifolia* DC.

Guizotia oleifera gifver den i Bengalen bekanta fixa-oljan kallad *Ramtilla*.

Under år 1835 utkom Första Supplementet till London's Hortus Britannicus⁴⁾. Detta verk utgör en Förteckning öfver de Växter, hvilka sedan år 1830 blifvit införda i Englands Orangerier och Trädgårdar, och i detsamma fortsättes Växt-antalet ifrån N:o 28,566 till 29,339, hvilket således uppgifves att vara antalet af de nu för tiden i England odlade Växter. Catalogen är författad i alphabetisk ordning med bifogade uppgifter om Växternas engelska namn, om varaktighet, om höjd, om blomnings-tid, om blommornas färg, om hemland, tiden för deras införande i England, fortplantnings-sätt, jordmån, som de erfordra, samt hänvisning till en figur i något botaniskt arbete, m. m. Detta London's verk är för en Botanisk Trädgård nästan oundgängligt.

4) First additional Supplement to Loudon's Hortus britannicus: being a Catalogue of all the Plants introduced to or originated in Britain since the publication of that work; with such improvements in the nomenclature and classification of Plants already published, as subsequent investigation has pointed out. — Edited by J. C. Loudon. — London. — 1835. 8:o. pp. 579—602 & 2. (continuation from Hortus brit.).

Cataloger
öfver Frön
ifrån bot.
Trädg:r
år 1835.

Ibland de många Cataloger öfver Frön, hvilka för året ifrån Botaniska Trädgårdar utbjudas, är den ifrån Petersburg rikast på nya Väst-Arter, hvilka Herr Fischer och C. A. Meyer i denna Catalog beskrifvit⁵).

-
- ⁵) Index tertius Seminum, quæ Hortus botanicus imperialis petropolitanus pro mutua commutatione offert. Accedunt animadversiones botanicæ nonnullæ. Petropoli. 1837. 8:o.

Neuer Nachtrag zum vollständigen Lexicon der Gärtnerei und Botanik, oder Alphabetische Beschreibung vom Bau, Wartung und Nutzen aller in- und ausländischen ökonomischen, officinellen und zur Zierde dienenden Gewächse. Von Dr Fr. Gottl. Dietrich. — 5:r Band. (*Jungia* — *Momordica*). — Ulm. 1836. 8:o.

(D. 25:r Band. des ganzen Werkes).

Kurzer Unterricht zur Erziehung der Obstbäume, Küchen- Handels- und Arznei-Gewächse, besonders in Industrie-Gärten. — Von Baumann. — 4:te verb. Auflage. Bamberg. 1836. 8:o.

Praktische Anweisung zum Fruchtreiberei. Nach 20-jähriger Erfahrung für Lehrer und Zöglinge der Gärtnerei und Gartenfreunde bearbeitet von C. J. Fintelmann. — Potsdam. 1836. 8:o.

Kurze Geschichte des Pflaumenbaumes. von Liegel. — in Regensb. bot. Zeit. 1836. Ss. 497—505.

Anweisung zum Obstbau und zur Benutzung des Obstes für den Bürger und Landmann. Im Auftrage und nach vorgäng. Prü-

Såsom de gägneligaste ibland de i ^{Skrifter}
Trädgårds-Skötsel under år 1836 utgifna ^{i Trädg.-}
^{Skötseln.}

fung des Gartenbau-Vereins für das Königreich Hannover herausgegeben. — Von G. C. Bayer. — Hannover. 1836. 8:o.

Botanische und pomologische Charakteristik und Classification des Pflaumenbaumes. Von Liegel. — In Regensb. bot. Zeit. 1836. Ss. 561—575.

Systematisch-geordnetes Handbuch der Pomologie mit Inbegriff der in der Königl. bayer. Central-Obsthauschule zu Weyhenstephan bei Freising aufgestellten und cultivirten Kern- und Steinobstsorten, und mit besond. Berücksichtigung sowohl des Bodens und Klimas, als der Anwendung u. Nutzbarkeit; nebst ein. Einleitung über Behandlung und Pflege der Obstbäume. Auf allerhöchsten Befehl S:r Majestät des Königs von Bayern bearbeitet Von F. W. Hinkert. — I. Aepfel. 1:ste—3:te Lieferung. — 4:te u. 5:te Lieferung oder II:r Bd. Birne 1:ste u. 2:te Lieferung. — München. 1836. 8:o.

Beiträge zur Obstbaumzucht und zur Naturgeschichte der den Obstbäumen schädlichen Insecten von Jos. Schmidberger. 4:s und letztes Heft. — Linz. — 1836. 8:o. Ss. 299.

The fruitfulness and Barreness of Trees and Plants explained. — By Joseph Hayward, Auctor of the work: "Science of Horticulture." — London. 1836. 8:o.

Handbuch der Gemüs- und Obstgärtnerei besonders für jene, welche die Erzeugnisse dieser Kunst in jeder Jahreszeit liefern wollen. Nach dem Manuel du Jardinier des primeurs par M. M. Noisette et Boitard und nach eigenen Erfahrungen herausgegeben von L. Hout. Zweite Ausgabe. Mit 3 lithogr. Tafeln. — Mannheim. 1836. 8.

Allgemeines Handbuch des Gartenbaues oder Kurze praktische Anweisung zum Ge-

verk må nämnas Metzger's Gartenbuch
der Gemüs- und Obstgärtnerei 2:dra ty-

müsebau, sowohl im Lande, als auf Mistbeeten, des Hopfenbaues, der Obstbaum- und Blumenzucht, des Weinbaues, der Topf-Orangerie, und der Bereitung des Obst-weins und Obst-essigs für jeden Gartenbesitzer. — Von C. H. Kleemann. — 1:s Heft. — Glogau. 1836. 8:o.

Der thüringische Dorfgärtner. Ein Hilfsbuch für Freunde des Lands- und Gartenbaues, besonders für Landleute. Von Joh. Heinr. Kolbe. — Nach dessen Tode herausgegeben von Ludw. Heinr. Kolbe. — Mit 1 lithogr. Tafel. — Erfurt. 1836. 8:o.

Gartenbuch für Gartenliebhaber, Gutsbesitzer und angehende Gärtner. Als Einleitung zur Erziehung und Behandlung der sämtlichen Küchengewächse, Obstbäume und Zierpflanzen. Mit einer kurzen Beschreibung über die Anlegung englischer Gärten, Bäumschulen, Glashäuser &c. Nebst einem Monats-Kalender. Zweite Ausgabe. — Von J. Metzger. — Mit 2 Steintafeln. — Heidelberg. — 1836. 8:o.

Der Obstbaum-Freund, herausgegeben von der Allgemeinen praktischen Gartenbau-Gesellschaft zu Frauendorf in Bayern. 9:r Jahrgang 1836. 52 Nummern. — Mit Holzschnitten. — Regensburg. 1836. 4:o.

A Catechism of Gardening, intended for the use of Village-Schools and Cottagers, containing plain and brief directions for cultivating every kind of Vegetable in common use. By an old practitioner. — 1836.

The Fruit-Cultivator. By John Rogers. — London. 1836. 8:o.

Traité des Arbres fruitiers. Par Du Hamel du Monceau. Nouvelle édition, &c. Par A. Poiteau et P. Turpin. 72:me et dernière Livraison. Paris. 1836.

ska upplagan; samt Hinkert's Systematisch-geordnetes Handbuch der Pomolo-

Letter from N. B. Ward to Dr Hooker on his improved method of transporting living Plants. — in Hooker's Companion &c. I. p. 317.

Der Küchen-Gemüs-Gärtner &c. nebst einer Anweisung über die Kultur der Blumenzwiebeln und einiger Knollen-Gewächse. — Von Traug. Seidel. — Dresden. 1836. 8:o.

Vollständige Anweisung von seltener Schönheit und Grösse Amaryllis, Atern, Aurikeln, Azaleen, Balsaminen, Cactus, Calceolarien, Calla, Camellien, Georginen, Geranien, Goldlack, Hortensien, Hyacinthen, Leukoyen, Lilien, Nelken, Pæonien, Pech-Nelken, Primula veris, Reseden, Rhododendra, Rittersporn, Rosen und Tulpen theils auf die leichteste Art im freiem Lande wie in Töpfen zu erziehen, sie lange zu erhalten und theils daraus vorzüglich guten Saamen zu sammeln. — 6:s und 7:s Bändchen. — Ulm. 1836. 8:o.

The Florist Cultivator, or plain directions for the Management of the principal Florist-Flowers, Shrubs, &c. &c. adapted to the Flower Garden, Shrubbery and Greenhouse; with select Lists of the finest Roses, Geraniums, Carnation, Pinks, Auriculas, Polyanthus, Tulips, Dahlias, Heartsease, Cistus, or Rock-Rose &c. To which is added the monthly operation usual for the Flower-Garden, Shrubbery and Greenhouse. The Whole arranged on a Plan different from any work hitherto published. By Thomas Willats. — London. 1836. 8:o.

Landscape Gardener, comprising the History and Principles of tastful Horticulture; by Dennis. — 1835. 8:o.

Allgemeine Gartenzeitung &c. Vom Friedr. Otto und Dr Alb. Dietrich. — 4:r Jahrgang. 1836. 4:o.

gie, af hvilken de första Häftena utkommit.

Allgemeine deutsche Gartenzeitung herausgegeben von der praktischen Gartenbau-Gesellschaft in Frauendorf. — 14:r Jahrgang. 1836. — Regensburg. 1836. 4:o.

Rheinländische landwirthschaftliche Garten-Zeitung. Redigirt von C. F. Petsch. — 3:r Jahrgang. 1836. 4:o.

Verhandlungen des Vereins zur Beförderung des Gartenbaues in den Königl. Preussischen Staaten. 24:s Lieferung (XII:r Bands 1:s Heft.). Berlin. 1836. 4:o.

— Sach- und Namen-Register. 1:r Band, zu der 1:sten bis einschliesslich 21:sten Lieferung der Verhandlungen des Vereins &c. — Berlin. 1836. 4:o.

Have-Tidende, udgivet af Selskabet til Have dyrkningens Fremme. — Anden Aargang. 1836. Kjöbenhavn. 1836. 8:o.

Neue Blumenzeitung herausgegeben von Friedr. Hässler. IX:r Jahrgang 1836. Mit Beilagen und Titelvignet. — Weissensee. 1836. 4:o.

Neue Annalen der Blumisterei. 4:r Jahrgang. Von J. E. von Reider. — Mit Kupfertafeln. — Nürnberg. 1836. 8:o.

Die Kunstgärtner und ihre Angelegenheiten in artistischer Hinsicht, Allen edlen Gartenkünstlern gewidmet. Von C. Förster. — Leipzig. 1836. 8:o.

Für Blumendilettanten. Kurzgefasste Anweisung 100 Arten der beliebtesten Zierpflanzen im Freiem Lande aus Saamen zu ziehen. — Von Aug. Vogel. — Leipzig. 1836. 8:o.

Mich. Desaga's Kurze gemeinfassliche Anleitung zur Anlage und Behandlung der Weinberge, nach Grundlage des Landwirthschaftlichen Wochenblattes für das Grossherzogthum Baden und nach eigener Beobachtung und Erfahrung für Volks- und Sonntagsschulen und zur Belehrung des Landmanns her-

Uti Otto's och Dietrich's Allgemeine Garten-Zeitung meddelas årligen

ausgegeben vom Schall. — Heidelberg. 1835. 8:o.

Der Weinbau in Süd-Deutschland, vollständig dargestellt. Von J. Th. Bronner. 3:s Heft. — Heidelberg. 1836. 8:o.

Der Weinbau in der Werkstätte der Natur, veranlasst von einer Gesellschaft natur- und sachkundiger Männer, erfahrener Weinbergsbesitzer und Freunden des Weinbaues. — Oenochemie. — 1:ste Lieferung. — Von J. W. Vogelsang. — Frankfurt —. 1835. 8:o.

Mittheilungen der Gesellschaft für Verbesserung des Weines in Würtemberg, über Weinbau und Weinbereitung. — 11:te Lieferung mit lith. Abbildungen von Keltern- und Herbst-Geräthschaften. — Stuttgart. 1836. 8:o.

Gemeinnützige Mittheilungen über Wein-Obst und Gemüsebau, Bienenkunde, Feld- und Hauswirthschaft. — Redigirt von Friedr. Hässler. — 4:r Jahrgang. 1836. — Weissensee. 1836. 4:o.

Winzerbüchlein, d. i. Kleiner Katechismus des Weinbaues, von Pfarrer V. zu P. im Altenburgischen. — Grimma. 1836. 12:o.

Die Wein- und Tafel-Trauben der deutschen Weinberge und Gärten. Von L. v. Babo und J. Metzger. — Mannheim. 1836. 8:o. — Abbildungen. 1:ste Lieferung. — Mannheim. 1836. — Fol.

Der Weisse Maulbeerbaum und die auf ihn begründete Seidensucht; für die meisten Gegenden Böhmens als ein neuer ausgieb. Erwerbszweig für den unbefelderten Landmann und Städter betrachtet. — Von Dr. Math. Kalina v. Jäthenstein. — Prag. 1836. 8:o.

förträffliga afhandlingar i alla Trädgårds-
Skötselns delar, och de af Garten-Director

Anleitung zum Anbau zarter Gewächse und zur Eingewöhnung ausländischer Pflanzen. Nebst Angabe der Mittel, die Pflanzen vor den schädlichen Einflüssen unseres Klima's zu sichern, die Wärme derselben zu vermehren, einem Verzeichniss eingewöhnter Pflanzen und Beschreibung der durch heisses Wasser geheizten Treibhäuser. Eine von der Holländ. Gesellschaft der Wissenschaften zu Harlem gekrönte Preisschrift. — Von Joh. Carl Leuchs — 2te Ausgabe. — Nürnberg. 1836. 8:o.

Vermächtniss eines alten Gärtners an seine Kunstgenossen, oder die Kunst alles Ungeziefer von den Blumen in Töpfen und Gärten abzuhalten, Geheimnisse und neueste Entdeckungen in der Cultur der beliebt. Blumen und Topfgewächse, und Anweisung auf die leichteste Art schöne Champignons zu erzeugen. Als Anhang: Belehrung über ein sehr zweckmäss. Verfahren beim Einpacken zarter Gewächse, die weit verschickt werden sollen. — Von Dr. C. Kalisch. — Nordhausen. — 1836. 8:o.

Das vorzüglichste über den Anbau und die Behandlung der Runkelrübe zur Sucker-bereitung. Nach vieljähriger Erfahrung von einem prakt. Oekonomen. Leipzig. 1836. 8:o.

Der Anbau und die Behandlung der Runkelrüben als Nahrungsmittel für unsere Viehstämme und als Material zur Sucker-fabrikation dargestellt. — Mit 1 lithogr. Tafel. — Von Lincke. — Leipzig. 1836. 8:o.

Kurzgefasste Rathschläge für den Landwirth in Beziehung auf Runkelrüben-Bau und Sucker-bereitung von Dr. Groh. — Dresden. 1836. 8:o.

Die Zuckerbereitung aus Runkelrüben, in ihrer Beziehung zur deutschen Landwirthschaft.

Fr. Otto författade uppsatser om cultur-methoderna för en mängd af interressanta Växt-Slägtens arter äro utmärkt lärrika. I denna Tidning erhåller man äfven underrättelser om alla märkvärdigare nyare Växter, hvilka förtjena att odlas.

Uti den Have-Tidende, hvilken utgifves af Herr Feilberg, O. J. U. Mörch, Petersen och J. F. Schouw, intagas mångfaldiga af de nyare, bäst bearbetade Afhandlingar i Trädgårds-Skötseln äfvensom

Nebst einem Anhang über die grosssprechenden Anpreisungen der geheimnissvollen Zier - Hanewald - Arnoldischen Runkelrüben-Zucker - Fabrication. — Von Prof. F. W. Schweigger-Seidel. — Von L. F. Bley. — Halle. 1836. 8:o.

Kurze Anleitung zum Runkelrübenbau. — Stargard. 1836. 8:o.

Anleitung zum Bau der Waidpflanze und zur Bereitung des Küpen-Waids und des Indig's aus den Blättern derselben. Von Ad. Ferd. Gehlen. — München. 1836. 8:o.

Library of agricultural and Horticultural Knowledge. By Baxter. 1835. 8:o.

Agricultural and Horticultural Annual for 1836; or annual Register of important discoveries and improvements in Farming, Gardening, Floriculture &c. By Baxter. — 8:o.

Cultur, Benennung und Beschreibung der Rosen. Ein Hülsbuch, aus welchem man ersehen kann, wie eine Rose heisst &c. Von C. Nickels. 1:stes und 2:tes Heft. — Pressburg. 1836.

Sammlung der neuesten und schönsten, aus Frankreich, England, Belgien und Deutschland bezogenen, in unseren Gärten cultivirten nach der Natur gezeichneten und colorirten Rosen. I:te—III:te Lieferung. — Düsseldorf. 8:o. — Mit Steintafeln.

original-afhandlingar af danska Författare, så att denna Journal verkligen utgör ett repertorium af det nyaste och af uppmärksamhet mest förtjenta i vetenskapen.

I England har Baxter börjat utgifvandet af en Berättelse om de viktigaste upptäckter och förbättringar i Trädgårds-Skötseln under sidstlidna år, men jag har ej sett densamma. Dess titel är: *Agricultural and Horticultural Annual for 1836 &c.*

För öfrigt äro talrika arbeten i Trädgårds-Skötseln äfven under år 1836 utgifna, och jag skall i noterna bifoga titlarna af desamma.

Ibland de Växter, hvilka för utmärkt skönhet blifvit under de sednare åren allmänare odlade skall jag här anföra följande:

Kall-Jords-Växter.

Ibland nyare *Träd-Arter*, hvilka för deras prydligare utseende börjat att på kall-jord odlas, må följande här omnämnas: *Alnus cordifolia* Tenore, ett Träd ifrån Neapels bergs-trakter. — *Populus laurifolia* Ledebour ifrån Altaiska Fjellen. — *Pop. heterophylla*, *Pop. græca* m. fl.. — Flera arter af *Æsculus*, t. ex. *Æ. rubicunda* DC., *flava* Ait., *carnea* Watson, *pallida* Willd., *glabra* Willd.. — *Fagus sylvatica* Varieteten *purpurea*, den så kallade *Blod-Boken* med rödbruna blad. — *Quercus rubra*. — *Robinia viscosa* Ventent., med röda blommor i klasar. Den lider likväl i medlersta Sverige af kylan, ty grenarna affrysa ofta en half aln i topparna, men skjuta åter ymniga sido-gre-

nar under sommaren. — Flera arter af *Pinus* (*Tall* och *Gran*), t. ex. *P. Strobus* L., *Cembra* L., *Picea* L., *nigra* m. fl..

Af *Träd* med *nedhängande grenar*, så kallade *Sorg-Träd*, hvilka utomlands äfven planteras på grafvar, äro följande i sednare åren blifna mera kända, men de flesta ibland dem fortplantas endast genom ympning eller oculering: *Fraxinus excelsior* β. *pendula* (*Häng-Ask*). — *Frax. lentiscifolia* β. *pendula* (*Häng-Ask*). — *Salix babylonica* L. (*Tår-Pilen*), som likväl i medlersta Sverige årligen affrysar altintill roten. Af denna är den så kallade *Ring-Pilen* (*Salix babylonica* β. *annularis*) en Varieté, hos hvilken bladen missbildat sig och genom inrullning antaga ring-form. Det är denna Varieté, som blifvit kallad *Napoleons-Pil*, emedan den befinnes planterad vid Napoleon's graf på S:te Helena. — Man har äfven varieteter med nedhängande grenar af följande Träd-Arter: *Populus tremula* L. (*Asp*) β. *pendula*. — *Ulmus campestris* L. (*Alm*) β. *pendula*. — *Betula alba* L. (*Björk*, *Häng-Björk*) β. *pendula*. — *Fagus sylvatica* L. (*Bok*) β. *pendula*. — *Cytisus purpureus* L. β. *pendulus*. — *Rosa capreolata* D. Don. β. *pendula*.

Ibland *Busk-Arter* för kall-jord böra följande anföras:

Ribes sanguineum Pursh. — Denna Busk-Art af *Vinbärs-Afdelningen* eger för Trädgårdarnes försköning ett utmärkt värde, i anseende till sina talrika rosenröda blommor, hvilka framkomma i långa

klasar emot slutet af Maj månad. Den upptäcktes först vid Nootka-Sund år 1787 af Chirurgen Archibald Menzies på hans första upptäckts-resa omkring jorden, och sedan fann han den under sin andra resa med Capit. Vancouver i åtskilliga trakter af Nord-Westra America. År 1811 blef den först beskrifven af Pursh i dess Fl. Americæ Septentr. T. I. Derefter återsåg Douglas densamma år 1826 vid Point-George, vid utloppet af Columbia-Floden, hvarest den är den allmännast förekommande art af släktet, och af Hr Douglas emottog Horticultural-Society i London i October 1826 frön, af hvilka år 1827 uppgingo plantor, ifrån hvilka sedan alla de i Europa utspridda exemplar ursprungligen härleda sig. Den är såsom andra *Vinbärs-Arter* en mångårig Buske, hvilken har utseende af den vanliga *röda Vinbärs-Busken* (*Ribes rubrum*); bladen ega en angenäm lukt. — Den förökes lätt genom afläggare och af sätt-qvistar, äfvensom af bär, hvilka likväl endast erhållas, sedan busken blifvit flera år gammal. — I England, i Tyskland och i Dannmark uthärdar den väl vinter-kylan, men i medlersta Sverige synes den hitintills något ömtålig, hvarföre den lindas med halm under vintrarna. — Douglas säger, att om denna art planteras i en jordmån blandad med en del kalkgrus, så blommar den rikligare och vinner äfven i skönhet genom blommornas starkare färg. Hr Fr. Otto erinrar, att om Busken skall blomma rikligen, så bör den ej erhålla en för

mycket närande jordmån; han anmärker, att den ofta dör ut under sin skönaste växt-period midt i sommaren, hvilket förhållande synes vara orsakadt af den för mycket närande och feta jordmånen. Han tillägger, att en solrik växtplats och en jordmån blandad med kalk och sand synes vara tjenligast för denna Växt. — Nyligen har man under en fortsatt odling erhållit en Varieté, som blifvit kallad *atro-purpureum* i anseende till sina mera mörkröda blommor.

Ribes sanguineum är numera afbildad i mångfaldiga botaniska arbeten t. ex. i Hooker's Botanical Magazine tab. 3335; i Edwards's Botanical-Register; i Sweet's British Flower-Garden Tab. 109; i Spach's Histoire Naturelle des Végétaux, med flera.

Ribes malvaceum Smith en med *R. sanguineum* nära beslägtad art, som växer vild i Californien, hvarifrån den af Douglas blifvit införd till England. Den utmärker sig äfven genom sina sköna röda blommor i långa täta hängande klasar. Den uppnår en höjd af åtminstone 3 till 4 fot, och dess blad ega en angenäm balsamsk lukt. Den synes bäst trifvas i ljung-jord eller i löf-jord blandad med lehm. Den förökes genom afläggare och af sätqvistar. Den uthärdar vintern i England och i Tyskland, men i medlersta Sverige bör den under vintern lindas med halm, eller täckas med granris. Den är afbildad i Sweet's British Flower-Garden Tab. 340 år 1836, men den är ännu föga

odlad. — Den benämnes *Ribes malvæfolium* i flera Växt-Cataloger.

Ribes glutinosum — är likaledes en ny *Vinbärs-Buske*, som ifrån Nord-Westra America blifvit af Douglas införd till England, men är ännu ganska rar och således mindre känd. Den eger ock röda blommor i långa klasar samt välluktande blad. Dess odlings-sätt är likartadt med det för *R. malvaceum*. I medlersta Sverige måste denna Buske under vintern också täckas med halm eller med granris.

Ribes speciosum Pursh. (*R. stamineum* Smith, *R. fuchsoides* Mocin., Berlandier i Mém. de la Soc. de Physique & d'Hist. Nat. de Génève T. 3. t. 3.). — Denna till *Stickelbärs-Afdelningen* hörande Busk-Art liknar, med sina långa röda blommor, arter af *Fuchsia*. Den upptäcktes först i Californien af Menzies under hans resa med Vancouver, och ungefär vid samma tid anmärktes den äfven af Spaniorerna Sessé och Mocino under deras upptäckts-resa för botaniska undersökningar. Den blef likväl först beskrifven af Pursh i Fl. Americæ Sept. T. I. — År 1828 fann Collie den, under upptäckts-resan med Capit. F. W. Beechey, vid Monterey i Californien och han skickade då frön till H:r Lambert i London, och i dess Trädgård på Landet uppkom år 1829 ifrån dessa frön en enda planta, ifrån hvilken härstamma de nu i Europa befindliga exemplar af denna Växt. Den hos Lambert uppdragna Buske blommade på kall-jord i Maj 1832 under 6
vec-

veckors tid. Dess talrika i blad-veckan sittande carmosinröda hängande ensamma blommor blifva likväl till stor del gömda af de sköna glänsande bladen. I medlersta Sverige måste Busken under vintern lindas med halm, emedan den eljest bortfryser, och det är ännu osäkert, om detta förvarings-sätt är tillräckligt.

Syringa Josikaea Jacq. fil. en mindre busk-art med ovala blad och blåaktigt violetta blommor i långa sammansatta klasar. Den växer i Siebenbürgen. Är afbildad i Reichenbach's *Iconographia bot.* f. 1049.

Ibland öfriga i sednare tider odlade Blomster-Buskar torde följande böra nämnas: *Rubus nootkanus* Mocin. med stora hvita blommor. — *Rubus spectabilis* Pursh med röda blommor. — *R. leucodermus* med stora blå ätliga bär; sätter ymnigt frukt. — *Amygdalus nana* β. *georgica* Desfont. & δ. *campestris* Bess., *Amygd. sibirica* — *Amygd. orientalis* Ait.. — *Atragene americana* Sims med blå blommor. — *Coleutea cruenta* Ait.. — *Robinia hispida* Linn. med rosenröda blommor i klasar; denna är i medlersta Sverige mycket ömtålig för vinter-kylan och måste lindas med halm. — *Cytisus Weldenii* Jacq.. — *Cyt. alpinus* Miller. — *Cyt. Laburnum* Varietéten *purpurascens* med rödgula blommor; den är uppkommen genom befruktning af *C. Laburnum* med *C. purpureus*, hvilken sidstnämnde man nu också ympar på *C.*

Laburnum. — *Elæagnus macrophylla* med silfver-skiftande blad. — *Lonicera semperflorens* Linn., *L. grata* Ait., *L. Goldii* Hook., *Ribes aureum* Pursh, m. fl..

Ibland nyare mångåriga Kall-Jords-Växter, eller sådana, hvilka först i sednare åren börjat odlas, utmärka sig i synnerhet följande: *Phlox amoena*, *decussata*, *maculata*, *odorata*, *ovata*, *pyramidalis*, *speciosa*, *subulata*, *crassifolia*, *tardiflora* m. fl.; *Campanula macrantha* Fisch.; *Lupinus polyphyllus*, *grandifolius*, *lucidus*, *mexicanus*, *nootkanus*, *ornatus*, *rivularis*, *tomentosus*, m. fl.; *Ononis rotundifolia* L., *Potentilla colorata* Lehm. & *atro-sanguinea* Don.; *Iris amœna*, *bohemica*, *cristata*, *Güldenstädtiana*, *picta*, *sanguinea*, *Swertii*, m. fl.; *Scilla campanulata* Ait., *sibirica*, m. fl.; *Lilium tigrinum* Sims, *longiflorum* Thunb., *spectabile* L., *superbum* L., m. fl.; *Tulipa Oculi Solis* Amans; flera arter af *Fritillaria*, *Narcissus*, *Hya-cinthus*, *Pæonia*, *Papaver*, *Aquilegia*, *Delphinium*, *Monarda*, *Centaurea*, *Rudbeckia*, *Helianthus missuricus* och *salicifolius*, *Geum coccineum* m. m. fl..

Ibland nyare vackrare ånnuella Kall-Jords-Växter: *Nemophila insignis* & *atomaria*; *Collomia grandiflora*, *coccinea*, *heterophylla*; *Collinsia bicolor*, *grandiflora*; *Schizanthus pinnatus*, *humilis*, *retusus* Hook., *Grahami*; *Phlox Drummondii*; *Calliopsis basalis* Oll. & Dietr., *tinctoria* Reichenb.; *Oenothera Lindleyana*, *amœna*, *Romanzovii* m. fl.; *Gilia capitata*, *tricolor* Benth, *achilleæfolia*, *coronopifolia*

Pers.; *Eschscholtzia californica* Chamiss., *crocea* Benth.; *Mimulus roseus*, *rivularis*; *Nolana atriplicifolia*; *Eutoca viscida*; *Salpiglossis atro-purpurea*, *integrifolia*; *Clarkia pulchella* Pursh, *elegans* Dougl. och *gauroides* Dougl., m. fl..

Flerfaldiga utmärkt sköna *Orangerie-Växter* äro under de sednaste åren till Europa införda, t. ex.: *Gladiolus floribundus*, *psittacinus* Hook.; *Alstroemeria aurantiaca*, *Flos Martini*, *hirtella*, *Hookeri*, *oculata*, *psittacina*, *Simsii*, m. fl.; *Amaryllis psittacina*, *fulgida*, *aulica*, *rutila* m. m. fl.; *Funkia lancifolia* Spreng., *undulata* Ott. & Dietr.; *Billbergia purpurea*, *iridifolia*, *pyramidalis*, *zebrina*; *Cactus speciosissimus* Desf., *Ackermannii*, *phyllanthoides* DC.; *Pelargonium olympicum*, *macranthum*, *magniflorum*, *fulminans*, *Habranthum*, *maculatum*, *obscurum*, m. m. fl.; *Fuchsia macrostemma*, *baccillaris*, *venusta*, *conica*, m. fl.; *Salvia fulgens* Cav., *splendens* Ker., *Grahami* Hook., *involucrata*, *cyaniflora* Ott. & Dietr.; *Euphorbia pulcherrima* Willd., *fulgens* Karvinsk., *splendens*, *Boyeri* Hook.; *Calceolaria purpurea*, *bicolor*, *crenata*, *atro-sanguinea*, *integrifolia*, *punicea*, *fulva*, *excelsa*, *thyrsiflora*. — *Gesneria magnifica*, *rutila*, *bulbosa*, *Sellowii*; *Calandrinia grandiflora* Lindl., *discolor* Schrad., *spectabilis* Otto & Dietr.; *Lychnis fulgens* Fisch., *Bungeana* Fisch.; — *Pentstemon roseum*, *atro-purpureum*, *Richardsonii*, *speciosum*, *procerum*, *Murrayanum* m. m. fl.; *Portulaca Gillesii*; *Verbena*

chamaedrifolia Juss. (*M. Melindres* Gillies); *Gloxinia maculata*, *speciosa* Ker, *candida* Hort., *hirsuta* Lindl.; *Sollya heterophylla* Lindl.; *Begonia heraleifolia* Schlecht., *discolor*, *venusta*, *sanguinea*, *insignis*, *spathulata*, *Martiana*, *nitida*; *Francoa sonchifolia*; *Primula prænitens* Ker.; *Acacia alata*, *armata*, *dealbata*, *floribunda*, *Julibrissin*, *linearis*, *longifolia*, *salicifolia*, m. fl.; *Arum odorum*, *pictum*, m. fl.; *Rhodanthe Manglesii*, m. fl..

Ibland klängande Orangerie-Växter: *Tropæolum pinnatum*, *tricolor*, *aduncum*, *pentaphyllum*, *brachyceras*, *polyphyllum*. — *Maurandia Barclayana*. — *Lophospermum scandens*. — *Rhodochiton volubile*. — *Ipomæa Purga* Wenderoth. — *Eccremocarpus scaber* Ruiz & Pav.. — *Alstroemeria acutifolia*. — *Passifloræ*-arter m fl..

Mångfaldiga af de till *Fuchsia*, *Pelargonium*, *Calceolaria* m. fl. hörande så kallade arter, hvilka odlas i Orangerier, äro endast hybrida Växter, uppkomna genom konstig befruktning af vissa arter, hvilka sedan gifvit frön.

Nu för tiden utplanterar man i Trädgårdar under sommaren många af Orangeriets Kall-Rums-Växter i grupper på blomster-kullar, nämligen arter af *Fuchsia*, af *Calceolaria*, *Salvia fulgens*, *Grahami*, *cyaniiflora*, *Lophospermum scandens*, *Rhodochiton volubile*, m. m. fl., och dessa gifva en otomordentligt skön anblick genom en ymnig blomning i Juli, Augusti och September månader.

Botaniska Läroböcker.

Af London's Encyclopædia of Plants är andra förökade upplagan utgifven ⁶⁾. London's Encyclopædia of Plants. Sec. Edit. Detta verk, som utgör en art af Systema Vegetabilium, upptager största antalet af hitintills kända Växter med korta beskrifningar af släkten och af arter samt meddelar underrättelser om deras gagnelighet; derjemnte äro arter i mängd i miniatur afbildade i trädsehnitt, aftryckta bredvid sjelfva texten. Det är verkligen ett intressant Compendium, som förtjenar att egas, ehuru det är dyrt. — En fullständig öfversigt af första upplagan af denna Encyclopedie är förut meddelad.

En tysk upplaga af detta verk men med åtskilliga förändringar och tillägg har D. Dietrich börjat att utgifva i 4:o-Häftet ⁷⁾, och hvarje Häfte åtföljes af Tabeller London's Encyclopædie der Pflanzen &c. Liefer. 1—6.

⁶⁾ Encyclopædia of Plants. Comprising the description, specific character, culture, History, application in the Arts, and every other desirable particular respecting all the Plants indigenous to, cultivated in, or introduced into Britain. By J. C. London. Second Edition. Corrected, containing nearly 1200 closely-printed pages, and 10,000 Engravings on wood, from drawings by Sowerby. — London. 1836. 8:o.

⁷⁾ J. C. London's Encyclopædie der Pflanzen. Enthaltend die Beschreibung aller bis jetzt bekannten Pflanzen, welche durch mehr als 20,000 Abbildungen erläutert werden. — Freinach dem Englischen bearbeitet von David Dietrich. — In vier Abtheilungen. 1ste—6te Lieferung. — Jena. 1836. 4:o. Mit Tafeln.

med figurer i svart af släktenas frö-redningsdelar och figurer i miniatur af flera arter af hvarje slägte. Vid Figurerna äro släktenas och arternas namn äfven graverade, med undantag af dem för arterna i första Häftet, hvarest blott numror finnos, hvilket orsakade mycket besvär vid uppsökandet af namnen, ett förhållande, hvilket Förf. förmodligen snart insåg och derföre rättade.

Texten i detta verk utgöres af Förklaring öfver tecknen och öfver förkortningarna, förteckning öfver de anförda Botanisterna, och öfver de i arbetet anförda Skrifter; öfversigt af det Linnéiska Växt-Systemets Classer med sina kännemärken.

Derelster vidtaga Växternas beskrifning, hvarvid uti hvarje class först meddelas essentiella kännetecken för släktena; sedan lemnas vid det speciela afhandlandet af hvarje slägte äfven ett utförli-gare kännemärke för detsamma. — Texten för arterna utgör en Synopsis; för hvarje art framställas kännetecken, med anförande af Willdenows Sp. Pl. eller af det verk, hvarest Växten först finnes beskrifven, äfvensom anvisning af en figur af Växten ifrån något arbete; också förekomma åtskilliga anmärkningar om Växtens utseende i allmänhet och om blommornas färg; korta underrättelser om Växtens hemland samt varaktighets-tecken. — Figurerna, ehuru i miniatur, äro likväl instructiva, och utgöra måhända den tyska upplagans största värde, emedan man här ser samlade en mängd af figurer, hvilka van-

ligen måste sökas i spridda arbeten. Förf. har bemödat sig att äfven upptaga de sednast beskrifna Växter, ehuru detta ej kunnat blifva fullständigt. — De 6 utgifna Häftena afhandla Classerna Monandria och Diandria samt början af Triandria Monogynia.

Af Spenner's Handbuch der angewandten Botanik är 3:dje Afdelningen utgifven⁸⁾. Detta är ett med stor omsorg bearbetadt verk. Uti de 2:ne Första Afdelningarna äro Växterna uppställda och beskrifna efter det Naturliga Systemet. — Uti den 3:dje Afdelningen lemnas 1:o en särskild öfversigt af Ved-Växterna, Sädes-Arterna, Skid-Växterna, (Leguminosæ), Köks-Växterna, Frukt-Arterna, Foder-Växterna, Fabriks-Växterna, Gift-Växterna och Apotheks-Växterna. 2:o En systematisk öfversigt af de tyska och schweitzsiska Växt-Släktena enligt Bartling's Arbeta öfver Växt-Familjerna. 3:o Förklaring af Linnéiska Sexual-Systemet. 4:o Förklaring öfver de i arbetet förekommande konst-ord (termini technici) i form af en ordbok. 5:o Tabeller, framställande

Spenner's
Handbuch
der angewandten
Botanik.
3:te Abtheilung.

⁸⁾ Handbuch der angewandten Botanik, oder praktische Anleitung zur Kenntniss der medicinisch, technisch und ökonomisch gebräuchlichen Gewächse Deutschlands und der Schweiz. Von Dr. J. C. L. Spenner, &c. Mit einer analytischen Bestimmungs-Tabelle für alle Gattungen Deutschlands und der Schweiz. — Dritte Abtheilung — Freiburg. 1836. 8:o. Ss. XX & 325.

Växt-Familjernas och Släktenas kännetecken.

Den andra upplagan af Lindley's Natural System of Botany är under året utgifven med tillägg och rättelser samt en fullständig förteckning öfver alla hitintills kända släkten med deras synonymmer. Denna Lärobok är en af de mest lärerika ibland dem, som framställa det Naturliga Växt-Systemets hufvud-läror ⁹⁾.

Den af Müller utgifna tabellariska öfversigt af Växt-Riket enligt Jussieu's Naturliga System är uppställd under 6 titlar: 1. Hufvud-Grupperna. 2. Classerna. 3. Familjerna. 4. Släkten såsom exempel. 5. Hvarje Familjs egna kännemärken. 6. Anmärkningar jemnte uppgifter om de rådande kemiska egenskaperna hos hvarje Familj. Denna öfversigt är tryckt på 4 folii-ark, hvilka äro besvärliga att studera i anseende till formatet ¹⁰⁾.

⁹⁾ A Natural System of Botany, or a systematic view of the organisation, natural affinities and geographical distribution of the whole vegetable Kingdom, together with the uses of the most important species in Medicine, the Arts &c. By John Lindley. — Second Edition with numerous additions and corrections and a complete list of Genera with their synonyms. — London. 1836. 8:o. (Price 18 Sh. in cloth).

¹⁰⁾ Tabellarische Uebersicht des Pflanzen-reichs nach dem natürlichen Pflanzen-System von Jussieu, für angehende Mediciner und Pharmaceuten bearbeitet und herausgegeben von T. A. H. J. Müller. — Stuttgart. fol.

En annan af Müller utgifven tabellarisk öfversigt af Växt-Riket enligt Linné's Sexual-System utgöres af ett 4 fots långt blad, på hvilket denna öfversigt framställles under 5 titlar: 1. Hufvud-Indelningen i Phanerogamer och Cryptogamer. 2. Classerna. 3. Ordningarna. 4. Släkten såsom exempel jemnte uppgifter om de officinella arterna och om de delar af dem, hvilka användas i Medicinen. 5. Anmärkningar ¹⁾.

Det af Dr A. B. Reichenbach började arbete "Naturgeschichte des Pflanzenreichs" har för afsigt att meddela den i Natural-Historien okunnige så väl en öfversigt af vetenskapen som en kännedom om en mängd af de viktigaste Natur-Alster ²⁾. Det nyligen utgifna 1:sta Häftet innehåller på tyska språket författade beskrifningar af åtskilliga Växter och illustrerade figurer af flera ibland desamma; på samma tabell förekomma flera arter afbildade, antingen i naturlig storlek eller förminskade. De här afhandlade *Gräs* äro *Saccharum officinarum* L. (Socker-

¹⁾ Tabellarische Uebersicht des Pflanzenreichs nach dem Linnéischen Sexual-System für angehende Mediciner und Pharmaceuten bearbeitet und herausgegeben von T. A. H. J. Müller. — Stuttgart. 1836. fol.

²⁾ Naturgeschichte des Pflanzenreichs oder Abbildung und Beschreibung der wichtigsten in- und ausländischen Pflanzen. — Nach der besten Quellen bearbeitet von Dr A. B. Reichenbach. — 1:stes Heft. — Leipzig. 1836. Mit 4 Quart-Tafeln.

Röret), *Lolium temulentum* L. (Dår-Repe) och *L. perenne* L. (Rar-Gräs). — Förf. ämnar framdeles att i några särskildta Häften lemna en Inledning, i densamma afhandla Terminologien samt meddela figurer, hvilka upplysa den.

Dier-
bach's
Grundriss
der all-
gem.
ökon.
techni-
schen Bo-
tanik &c.
1er Theil.

Prof. Dierbach har börjat utgifvan-
det af ett på tyska språket författadt ar-
bete öfver de Economiska Växternas Na-
tural-Historia³⁾. Detta verk är ämnadt
att utgöras af 3 Delar, af hvilka den 1:sta
och den 2:dra skola afhandla Dicotyledo-
nerna och den tredje skall upptaga Mono-
cotyledonerna och Cryptogamerna.

Författaren framställer Växterna efter Familjerna och i Första Delen förekomma mest Träd och Buskar. Verket börjas med Hesperideæ.

Efter företalet följer en öfversigt af de i denna 1:sta Del afhandlade 49 Väst-Familjer med uppräknande af de arter, hvilka här upptagas.

För hvarje Familj lemnas åtskilliga anmärkningar om utseendet af de bithörande Växter i allmänhet, om deras släkt-skap och geographiska utbredning.

För hvarje art meddelas en korrekt habituell beskrifning och underrättelser

³⁾ Grundriss der allgemeinen ökonomisch-technischen Botanik oder Systematische Beschreibung der nutzbarsten Gewächse aller Himmelsstriche. — Ein Handbuch für alle Fremde des Pflanzenreichs. — Von Dr. Joh. Heinr. Dierbach. — Erster Theil. — Heidelberg und Leipzig. 1836. 8:o. Ss. XV & 263.

om dess geographiska utbredning, om dess varieteter samt om det gagn, till hvilket dess särskilda delar användas.

Arbetet är ganska interessant, men Växternas Natural-Historia är verkligen i för mycken korthet afhandlad.

I denna del förekomma *Hesperidew*, hvarvid Förf. för släktet *Citrus* följt Rissos monographie. — *Theacew*. — *Meliacew*. — *Myrtacew*. — *Laurinew*. — *Myristicew*. — *Terebinthacew*. — *Guttiferaw*. — *Juglandew*. — *Artocarpew*. — *Cactew*. — *Euphorbiacew*. — *Apocynew*. — *Strychnew*. — *Cinchonacew*. — *Jasminew*. — *Acerinew*. — *Salicinew*. — *Betulacew*. — *Cupuliferaw*. — *Coniferaw*. — *Vaccinew*. — *Grossulariew* m. m. fl.

Ibland *Terebinthacew* må anmärkas: *Balsamodendron Kafal* Kunth (*Amryis Kafal* Forsk), ett i Arabien växande Träd, hvars ved är balsamisk och begagnas till välluktande rökelse; samma egenskap eger ock det gummi, som utsvettar ifrån Trädet, hvilket kallas *Arabiskt Rökelse-Träd*. — *Boswellia serrata* Stackh. (*B. turifera* Colebrooke), ett ostindiskt Träd, hvars gummi äfven eger stark vällukt och begagnas allmänast till rökelse. De renaste och skönaste styckena hafva blifvit kallade *Olibanum masculum* och de mindre rena och rödaktiga styckena benämnas *Olibanum femineum*. Trädet kallas *Indiskt Rökelse-Träd*. — *Augia sinensis* Loureir. ett till Polyandria monogynia hörande Träd, som växer i China, i Cochinchina, i Cambodia och i Siam. Dess hartzaktiga saft utgör den *Fernissa*,

med hvilken Chineserna lackera de husgeråds-varor, som öfverföras till Europa. — *Melanorrhœa usitatissima* Wallich ett till Polyandria monogynia hörande i Ost-Indien växande Träd, som eger en tjock, seg saft, hvilken i Ost-Indien begagnas till lackeringar. — *Stagmaria verniciflua* Jack är ett till Pentandria trigynia hörande ost-indiskt Träd, hvars sega saft äfven begagnas till lackering.

Euphorbiaceæ: På *Aleurites lacciferum* Willd. uppehåller sig Insectet *Coccus Lacca*, som sårar de unga grenarna, ur hvilka flyter en seg ferniss-artad saft, hvilken bildar en cell för den befruktade honan, som i den uppsväller till en blåsa, uppfylld af en rödfärgad saft, i hvilken *Cocci-Larfverna* befinna sig och utur hvilken Insecterna omsider uttränga; dessa afskilda celler utgöra det korniga lacket. (*lacca in granulis*). — Af roten till *Jatropha Manihot* Linn. beredas de i handeln i sednare tider införda *Tapioka-Gryn* eller så kallade *Hvita Sago-Gryn*, och hvilka erhållas af det fina stärkelse-ämne, som slutligen afsätter sig ur det vatten, med hvilket *Manihot-Mjölet* blifvit sköljdt. — *Cinchonaceæ*: Vid *Caffé-Trädet* (*Coffea arabica* Linn.) anmärkes, att kännetecken på mycket dugliga *Caffé-bönor* äro förnämnligast: 1. det egna välluktande ämne, hvilket efter lindrig bränning utvecklar sig; 2:o då afkoket af obrända bönor antager en schön grön färg. *Byttneriaceæ*: Nötterna till *Sterculia acuminata* Beauv. hafva firdom på Sierra Leona på Guinea-Kusten varit antagna såsom mynt

i stället för den på andra trakter af denna Kust för samma ändamål antagna *Mynt-Snäckan* (*Cypræa Moneta*). — *Ulmaceæ*: Vid *Almen* (*Ulmus campestris* L.) omnämner Förf., att man recommenderat detta Träd till plantering vid gårdar och vid vägar äfven derföre, att man tror sig hafva anmärkt, att åsk-elden aldrig nedslagit i någon Alm. Deremot har man iakttagit, att åsk-elden företrädesvis synes slå ned i *Eken* (*Quercus Robur* L.), men man har hitintills ej kunnat utreda orsakerna härtill.

Santaleæ: *Santalum Freycinetianum* Gaudich. ifrån Sandwichs-Öarne lemnar en välluktande Sandel-Ved, med hvilken en betydlig handel numera äfven idkas på Ost-Indien; veden gifver ock en välluktande olja, som man blandar med *Risgryns-lim*, och af denna deg bildas små cylindrar, hvilka i China tjena såsom ljus så väl i templen som i enskilda rum, och hvilka äfven i Europa äro kända med namn af chinesisiska rökelse-ljus eller rök-gubbar.

För öfrigt äro talrika Läroböcker⁴⁾ under det förflutna året i Tyskland utgifna

⁴⁾ Anleitung zur Gewächskunde zunächst für Seminaristen und Volksschullehrer. — Von Aug. Richter. — Cöln. 1836.

Anfangsgründe der Botanik zum Gebrauche für Schulen und zum Selbstunterricht. — Zweite Auflage, gänzlich umgearbeitet und vermehrt von Dr. Eduard Winkler. — Mit 140 Abbildungen. — Leipzig 1836. 120. Ss. X & 250. Nebst 2 Holzdrucktafeln und 2 Tabellen.

Leitfaden der Botanik und Einleitung über das Nöthige, was bei Prüfungen der Reife

af A. Richter, Winkler, Motty, Krassow, Friese, Bischoff, Hübener,

von Gymnasial-Zöglingen in der Naturgeschichte gefordert wird. Nebst einem Pflanzen-Verzeichnisse, nach dem Linné'schen System, mit polnischer Terminologie. Von J. B. Motty. — Posen. 1836. 8:o.

Lehrbuch der Naturgeschichte. 2:r Theil. Lehrbuch der Botanik. — Von v. Krassow und Leyde. — Berlin. 1836. 8:o.

Grundriss der Phytognosie. Von J. N. Friese. — Insbruck. 1836.

Naturgeschichte der drei Reiche &c. Lehrbuch der Botanik von Dr G. W. Bischoff. 2:r Bd. Bogen 17—23. Stuttgart. 1835. 8:o.

Anleitung in das Studium der Pflanzenkunde. Enthaltend die Kunstsprache, die Grundzüge zum Eingehen in die Wissenschaft, eine kurze Uebersicht vom Baue der Gewächse, Systemkunde, nebst eine Anleitung Pflanzen zu bestimmen, zu zerlegen und für das Herbarium zu bereiten. Für Gymnasien und zum Selbstunterricht bearbeitet. Von Dr J. W. P. Hübener. — Zweite Ausgabe. — Mannheim. 1836. 8:o.

Der angehende Botaniker, oder kurze und leichtfassliche Anleitung die Pflanzen kennen und bestimmen zu lernen. Für die reifere Jugend überhaupt und für angehende Mediciner, Pharmacenten, Forstmänner, Oekonomen, Gärtner und Techniker insbesondere. Von J. A. F. Schmidt. 3:te verbesserte un vermehrte Auflage. Mit 36 lithogr. Tafeln. Weimar. 1836. 12:o.

Bemerkungen über die Anordnung Natürlichen Pflanzen-Familien. Von Sir Edw. French Bromhead (Froriep's Notizen &c. Bd. XLIX. N:o 10. Ss. 145—152, N:o 11. Ss. 161—165. — Juli 1836. (ex Edinburgh. New Philosoph. Journal. Jan.—April. 1836).

Schmidt, m. fl. äfvensom många särskildta arbeten öfver Gift-Växterna under detta år utkommit.

Die jungen Pflanzenforscher, oder botanische Unterhaltungen eines Pfarrers mit seinen Kindern. Aus d. Französ. Mit einem pädagog. Vorwort vom Prof. Zyro. — Bern. 1836. 8:o.

Elenchus Plantarum officinalium Hungariae indigenarum Phanerogamarum. Dissertatio botanica. Auctore A. Jacobovics. — Pestini. 1835. 8:o.

Die Gift-Pflanzen Deutschlands, zum Schulgebrauch und Selbstunterricht durch Abbildungen und Beschreibungen erläutert von A. Henry. — Bonn. 1836. 8:o.

Die schädlichen Gift-Pflanzen Deutschlands. Nach der Natur auf eine Wandtafel gezeichnet von K. W. Heinrich und zum Gebrauch in Elementar-Schulen beschrieben von J. G. Fischer. — Breslau. 1835. 8:o.

Leitfaden für den Unterricht in der Naturgeschichte in Volksschulen, Bürgerschulen, Gymnasien und Seminarien, mit vielen Aufgaben und Fragen zu mündlicher und schriftlicher Lösung. Von A. Lüben. 1:r Kursus. Arten. — 2:r Kursus. Gattungen. Berlin. 1836. 8:o.

Naturgeschichte für die Jugend und zum Selbstunterricht. Nach Oken's neuen und überhaupt nach den besten und verständlichsten Systemen unsrer Zeit bearbeitet. Von H. Edw. Maukisch. — Leipzig. 1836. 8:o.

Kleine Naturgeschichte. Nebst einer gedrängten Uebersicht der Naturlehre. Für Schulen so wie zum Selbst-Unterrichte ausgearbeitet. Von H. Rebau. 2:te völlig ungearbeitete und vervollständigte Auflage. Mannheim. 1836. 8:o.

Leitfaden zum Unterricht in der Naturgeschichte, für Schullehrer-Seminarien, Präpa-

I Holland hafva Lärböcker blifvit
utgifna af de Vriese och Miquel.

I Eng-

landen-Anstalten und Schulen, mit Berücksichtigung verschiedener Bildungs-stufen methodisch bearbeitet. Von G. Apel. — Magdeburg. 1836. 8:o.

Die Naturgeschichte in Tabellen zum Gebrauch in Volks- und Real-Schulen. Von Fr. Kapff. — Stuttgart. 1836. 4:o.

Lehrbuch der Naturgeschichte für Schulen und zum Selbstunterricht. Von G. H. v. Schubert. — 9:te vermehrte und verbesserte Auflage. Erlangen. 1836. 8:o.

Naturgeschichte nach allen drei Reichen für Schule und Haus. In Verbindung mit J. F. Naumann bearbeitet von D:r Heinr. Gräfe. 2:r Band. Das Pflanzenreich. Erste Lieferung. — Eisleben. 1835 und 1836. 8:o.

Wörterbuch der Naturgeschichte, dem gegenwärtigen Stande der Botanik, Zoologie und Mineralogie angemessen. 10:r Band. Zweite Hälfte. (*Mollis — Myzoxyle*). — Weimar. 1836. 8:o.

Forstliches und forstnaturwissenschaftliches Conversations-Lexikon. Ein Handbuch für jeden, der sich für das Forstwesen und die dazu gehörigen Naturwissenschaften interessirt. Von D:r Theod. Hartig. — 2:te revidirte Auflage. — Stuttgart und Tübingen. 1836. 8:o.

Homerische Flora. Von F. A. W. Miquel. Aus d. Holländ. übersetzt von D:r J. C. M. Laurent. — Altona. 1836. 8:o.

Über die höhere Bedeutung der Naturwissenschaften und ihren Standpunkt in unserer Zeit. Ein akademische Eröffnungsrede. Von D:r Max. Pertes. — Berlin. 1835. 8:o.

Ueber die Nothwendigkeit eines Nomenclator Animalium et Plantarum. Von C. R. Rossmässler. — Dresden. 1836.

I England hafva Läroböcker blifvit framställda af Lindley, Henslow, Main, Partington, Spratt, m. fl.

Ueber dass Studium der Botanik. — Von F. Unger. — Grätz. 1836.

De l'individualité considérée dans le regne végétal. Par A. Steinheil. — Strasbourg. 1836.

Handbøek der Botanice en Aanleiding tot de Kennis der Natuurlijke Familien des Plantenrijks. Door Kunth. — 2 Deelen. 1836. 8:o.

Index op de Kunstwoordenleer der Planten van A. Dietrich. Door Prof. W. H. de Vriese. — fol.

De Noord-Nederlandsche vergiftige Gewassen, beschreven door F. A. W. Miquel. M. D. in 4:o Afleveringen mit 3o gekleurde platen compleet. 1:te en 2:te Aflevering.

Popular Botany, explanatory of the structure and habits of Plants, with a familar explanation of their Arrangement. By James Main. — London. 1836. with 27 Engravings and numerous Wood-Cuts. — 8:o.

Botany, illustrated on a new principle. By C. F. Partington. — London. 1836. 8:o.

The Hand-Book of plain Botany, or Linnaean Lessons for field and garden use. — London. 1836. 8:o.

Principles of Botany. By the Rev. J. S. Henslow. London 1836. 8:o. With Vignette and above 160 Woods-Cuts. London. 1836. 8:o.

Introduction to Botany. — By John Lindley. Second Edition with corrections and considerable additions. — London. 1836. 8:o. — With Plates and Wood-Cuts. — (price 18 sh. cloth).

Ladies Botany. — By John Lindley. — Second Edition. — London. 1836. 8:o. W. Tab.

The Medico-Botanical Pocket-Book. By G. Spratt. London. 1836. 8:o.

I Frankrike hafva utkommit Lärböcker af Duchesne, Pouchet, Ecorchard, Ferrand, Guibourt, m. fl.

Repertoire des Plantes utiles et des Plantes vénéneuses du Globe, contenant la synonymie latine et française des Plantes, leurs noms vulgaires français, et l'indication de leurs usages en médecine humaine, en médecine vétérinaire, en économie domestique et rurale, et dans les Arts ou l'industrie; précédé d'un Traité indispensable aux personnes, qui veulent herboriser et composer des Herbiers. Par E. A. Duchesne. Paris. 1836. 8:o.

Traité élémentaire de Botanique appliquée, contenant la description de toutes les familles végétales et celles des genres cultivés, en offrant les Plantes remarquables par leur propriétés ou par leur histoire. Par F. A. Pouchet, D. M., Prof. d'Histoire Naturelle au Jardin bot. de Rouen. Tom. I, II & III. — Rouen. 1835 & 1836. 8:o.

Cours de Botanique au Jardin des Plantes de Nantes. Par J. M. Ecorchard. D. M. Nantes 1836. 8:o.

Nouveau Manuel de Botanique; traité élémentaire et méthodique de Physique végétale, contenant la Glossologie, la Physiologie, la Taxonomie des Végétaux. Par Douy. — Paris. 1836. 8:o.

Cours élémentaire de Botanique générale, d'après Mr Achille Richard par Ferrand, revu par Mr Cambessèdes. — Première Partie. Paris. 1836. 18:o.

Histoire abrégée des drogues simples par J. B. G. Guibourt. Troisième Édition corrigée et considérablement augmentée. Paris. 1836. Vol. I & II. 8:o.

Histoire naturelle chimique et médicale du Lichen d'Islande. Par J. A. Renard. Paris. 1836. 8:o. A. Tab. I.

Af Guimpel's och Schlechtendal's Guim-
pel's &
Schlech-
tendal's
Abbild.
der in d.
Pharm.
bor. auf-
gef. Gew.
T. III.
Heft VIII
— XII.
arbete öfver Växterna, som förekomma i
Preussiska Pharmacopéen, äro III:dje To-
mens VIII—XII Häftnen utgifna, men jag
känner ej hvilka Växter, som här afhand-
las. — Hvarje Häfte framställer 6 illumi-
nerade figurer af Växter jemnte beskrif-
ningar af desamma ⁵⁾).

Collection de jolies petites fleurs choisies
parmi les plus gracieuses productions en ce
genre, tant en Europe que dans les autres
parties du monde, publiée par E. Leconte,
d'après les dessins, et gravés sous la direc-
tion de P. J. Redouté. Livraisons I—VI.
— Paris. — 4:o.

Flora medica, oss. Descriz. delle Piante
piu usate nella Pharmacopœa neapolitana. a
Delle Chiaje. — Neapel. 1836.

Elements of Botany. By Asa Gray M.
D. — New York. 1835. 12:o.

Propyläen der Naturkunde. Von Dr H.
F. Link. 1:r Theil. Berlin. 1836. 8:o.

⁵⁾ Abbildung und Beschreibung aller in der
Pharmacopœa borussica aufgeführten Gewäch-
se. Herausgegeben vom Friedr. Guimpel.
Text vom D. F. L. von Schlechtendal.
— III:r Band. Heft VIII—XII. Berlin. 1835
& 1836. — 4:o.

Dissertatio medico-ophthalmiatica de Big-
nonia Catalpa, adnexis Historiis morborum.
Auctore E. Klement. I. a. th. d. 19 April
1834. Pragæ. 8:o. pp. 28.

Phytotoxicologiæ cechicæ tentamen, exhi-
bens Plantas venenatas Cechiæ indigenas, or-
dine naturali. Auctore J. Ruda. — I. a th.
d. 21 Maji 1834. 8:o. pp. 82.

Toxicologia Solaninearum indigenarum. Au-
ctore O. Komma. — I. a. th. a d. 21 Junii
1834. 8:o. pp. 64.

Uti en af Prof. Mohl författad akademisk afhandling med titel: "Hvilken auctorité bör tilläggas Växternas slägt-namn," framställes en granskning af frågan om auctoritétén skall hafva afseende på namnet eller på släkt-kännemärket? det förra är i allmänhet antaget, då man nämligen anförer den auctorité, som först gifvit namnet, men Förf. yrkar till följe af sin granskning, att den auctorité bör antagas, hvilken fastställt slägtet på det sätt

Tentamen botanico-medicum de Artemisiis usitatis. Auctore R. G. Michel. — I. th. a. d. 19 Julii 1834. Pragæ. 8:o. pp. 98.

Dissertatio inauguralis medica circa Phytotoxicologiam cechicam. Auctore J. R. Schedlbauer. — I. th. a. d. 26 Julii 1834. Pragæ. 8:o. pp. 69.

Dissertatio inauguralis medica circa Phytotoxicologiam e Plantis veneratis Bohemiæ indigenis Papaveraceas exhibens. — Auctore F. S. Iser. — I. th. a. d. 15 Nov. 1834. Pragæ. 8:o. p. 69.

Dissertatio inauguralis medico-botanica de Strychnis. — Auctore L. Janka. — I. th. a. d. 15 Nov. 1834. Pragæ. — 8:o. pp. 39.

Dissertatio inauguralis medica circa Phytotoxicologiam cechicam Plantas venenatas Umbelliferas Cechiæ indigenas exhibentem. — Auctore Fr. Lilienfeld. — In th. a. d. 13 Dec. 1834. Pragæ. — 8:o. pp. 108.

Dissertatio inauguralis medica de Arnica montana. — Auctore J. J. Stélka. — I. th. a. d. 10 Jan. 1835. Pragæ. 8:o. pp. 28.

Diss. bot. chem.-medica de Colchicacearum virtute medica. Autore J. Frisch. I. th. a. d. 18 Juli 1835. Pragæ. 8:o pp. 39.

Diss. inaug. botanico-pharmaceutica de Coniferis usitatis. Auctore E. J. Kratzmann. I. th. a. d. 24 Julii 1835. 8:o. pp. 80.

och i den synpunct, som vi se det och antaga detsamma, eller att auctoritétén måste hafva afseende på det antagna slägtkännemärket ⁶⁾).

Talrika Exsiccata-Samlingar äro <sup>Exsic-
cat-
Samli-
gar.</sup> under året utgifna. Reichenbach har med X:de, XI:te och XII:te Centurierna fortsatt sin "Flora germanica exsiccata" ⁷⁾. — Af Funck's "Cryptogamische Gewächse besonders des Fichtelgebirges" är 39:de Häftet utgifvet ⁸⁾. — Af F. Tausch's "Dendrotheca exotico-bohemica" är IV:de Fascikeln utkommen ⁹⁾. — Af Angelis's Steyermarkska "Herbarium vivum" är I:sta Centurien framställd ¹⁰⁾. — Noë utgifver istriska Växter i flera Centurier ¹⁾. — Af Heuffel's & Wierzbicki's Bannater- och Siebenbürger-Växter äro II:dra

⁶⁾ Untersuchung der Frage: Welche Autorité soll dem Gattungsnamen der Pflanzen beigegeben werden? Eine inaugural Dissertation, welche &c. unter dem Präsidium von Hugo Mohl im August 1836 der öffentl. Prüfung vorlegt Eduard Hartmann. Tübingen. 1836. 8:o. Ss. 24.

⁷⁾ Flora germanica exsiccata. Phanerogamia. — Edita a L. Reichenbach. — Centuria X, XI & XII. 1836.

⁸⁾ Cryptogamische Gewächse, besonders des Fichtelgebirges. 39:s Heft. Von H. Ch. Funck. — Leipzig. 1836.

⁹⁾ Dendrotheca exotico-bohemica. Fasc. IV:s. Auctore F. Tausch. — (120 arter).

¹⁰⁾ Herbarium vivum Plantarum styriacarum. Auctore Angelis. — Centuria prima.

¹⁾ Istrianische Gewächse. Von Noë. — Centuria I &c. (Priset för Centurien är 6 Floriner Conv. M.).

—X:de Fascikeln i Bok-handeln anmällda²⁾ och af Bartling's och Hampes Cellulair-Växter ifrån Norra Tyskland äro redan flere Fasciklar utkomna³⁾. — Af Hübener's och Genth's Exsiccata-Samling af tyska *Lefver-Mossor* äro 1:sta och 2:dra Häftena utgifna. Hvarje Häfte innehåller 25 arter⁴⁾; de flesta äro samlade vid Rhen-floden, på Harz och vid Hamburg. Den utgör en ganska instructiv Samling af väl valda till större delen frukt-egande exemplar. Ibland sällsyntare arter må här anföras: uti Lieferung I: *Riccia Bischoffii* Hüben.. — *Aneura multifida* c. fr.. — *Jungermannia tomentella* Ehrh. c. fr.. — *J. deflexa* Mart.. — *J. uliginosa* Sw.z & Var. *irrigua* Hüben.. — *J. obtusifolia* Hook. c. fr., &c. &c. — Uti Lieferung II: *Jungermannia interrupta* Esenb. — *J. Taylori* Hook. — *J. anomala* Hook. — *J. Sphagni* Dicks. — *J. Schraderi* Mart. — *J. crenulata* Sm. c. fr. — *J. rigidula* Hüben. — *J. commutata* Hüben., &c. &c. — Af Kützing's Samling af *Vatten-Alger* äro XIII:de—XVI:de Decaderna utgifna⁵⁾.

²⁾ Banater- und Siebenbürger Pflanzen. — Von M. Heuffel und Ch. M. Wierzbicki. — Fasciculus II:s—X:s.

³⁾ Vegetabilia Cellularia in Germania septentrionali, præsertim in Hercynia et in agro Gœttingensi lecta. — Auctore Bartling et Hampe.

⁴⁾ Deutschlands Lebermoose in getrockneten Exemplaren. Herausgegeben von Dr J. W. Hübener und C. F. F. Genth. — 1:ste und II:te Lieferung. — Maynz. 1836.

⁵⁾ Algarum aquæ dulcis Germaniæ Decas XIII—XVI. Auctore Fr. Kützing.

En Samling af franska *Apotheks-Växter* är af Dalmenesche framställd. — Den utgöres af 20 Häften, i hvilka 120 Växter förekomma ⁶⁾).

Af Marywyatt's *Algæ davonienses* (?) är 3:dje Tomen utkommen. Algerna äro till större delen samlade i Devonshire ⁷⁾. — Gardener har äfven börjat att utgifva en Samling af Engelska *Löf-Mossor* ⁸⁾ och Berkeley utgifver en Samling af engelska *Svampar*, beskrifva i Smith's & Hooker's English Flora, Vite Tomens Andra Del ⁹⁾).

Gray's Samling af Nord-Amerikan-ska *Cyperaceer* och egentliga *Gräs* är år 1835 utkommen ¹⁰⁾).

L. Hansen's "Herbarium der Schleswig-Holstein-Lauenburgischen Flora" utgör en Exsiccata-Samling af de i Schleswig-Holstein och Lauenburg förekommande så väl Phanerogamer som Cryptogamer och är beständ att upptaga omkring 900 arter ¹⁾. Hansen
Herb. der
Schlesw.-
Holstein-
Lauenb. n
Flora.
Semi-
Centuria
1—10.

⁶⁾ Herbiere de Plantes médicales indigènes avec texte, publié par M. Alph. Dalmenesche. In fol.

⁷⁾ *Algæ davonienses* (?). — Auctore Marywyatt. Vol. III. m.

⁸⁾ Gardener's Musci britannici.

⁹⁾ British Fungi, consisting of dried specimens of the species described in Vol. V. P. II of the English Flora. — By M. J. Berkeley. Fasc. I & II. — London. 1836.

¹⁰⁾ Specimen illustrative of the Grasses and Cyperaceæ of North America. By Asa Gray. — Vol. I & II. 1835.

¹⁾ Herbarium der Schleswig-Holstein-Lauenburgischen Flora. Herausgegeben von L. Hansen in Huesbye. — 1 et 2 Semi-Centuria

Ifrån år 1833 till år 1837 äro 10 Semi-Centurier utgifna, alltså 500 Växt-arter, hvilka äro meddelade i vackra exemplar. — I hvarje Semi-Centuria omväxla de allmännare arterna med de sällsynta. Växterna äro med pappers-rimsor uppfästade på halfva folii-ark; men de större Växterna äro upphäftade på 2:ne ark; tryckta étiquetter äro bifogade med nummer, namn, de vigtigaste synonymer, uppgifter om växt-ställe och om blomnings-tid, med hänvisning till Hornemann's Plantelære. — Priset för hvarje Semi-Centuria är 5 Mark Hamb. Cour. med vilkor att subscribera på hela Samlingen.

Garovaglio
i Musci
rari della
Prov. di
Como.
Decas I,
II & III.

Den af Dr Garovaglio utgifna Exsiccata-Samling af *Löf-Mossor* ifrån Provinsen Como i Lombardiet utgöres ännu blott af 3 Decader²⁾. De här lemnade Mossor äro till större delen sällsynta och Exemplaren med omsorg valda. Decas I. innehåller t. ex.: *Anoetangium aquaticum* Hedw. — *Apiocarpa Melichhoferi* Hüben. — *Bryum julaceum* Schreb. — *Gymnostomum curvirostrum* Hüben.? — Decas II: *Anoetangium compactum* Schwægr. — *Grimmia commutata* Hüben. — *Gr. leucophæa* Grev. — Decas III: *Barbula paludosa* Schwægr. — *Grimmia obtusa* Schwægr. — *Hypnum Moretti* Garov. —

ria. 1833. — 3 & 4 Semi-Centuria 1834. — 5, 6 & 7 Semi-Centuria 1835. — 8 & 9 Semi-Centuria 1836. — 10:e Semi-Centuria 1837.

²⁾ I Muschi rari della Provincia di Como, raccolti e publicati dal Dr Santo Garovaglio. — Decade I, II, III.

Orthotrichum Sturmii Hoppe & Hornsch.
 — *Racomitrium polyphyllum* Brid. —
Weissia verticillata Schwægr., n. fl.

*Botaniska Journaler och periodiska
 Arbeten.*

Under år 1836 utkom den 19:de År-
 gången af den botaniska Tidning, hvilken <sup>Regensb.
bot. Zei-
lung 1836.</sup> utgifves af Regensburger Botaniska Säll-
 skap³⁾. — Här förekomma så väl origi-
 nal-afhandlingar som öfversättningar, re-
 censioner af nyare Arbeten och flerfaldiga
 litterära underrätter. Den åtföljes af en
 Litteratur-Bericht, i hvilken endast upp-
 tagas recensioner öfver nyare arbeten.
 Den för 1836 är den 6:te årgången.

Journalen Linnæa, hvilken utgifves af <sup>Schlecht-
tendal's
Linnæa.
10:re Bd.
1835 &
1836.</sup> Prof. v. Schlechtendal, är fortsatt och
 10:de Bandet utgör en gemensam årgång
 för åren 1835 och 1836⁴⁾. — Den består
 af 6 Häften, af hvilka det 5:te och 6:te
 utkommo år 1836. — I denna Journal
 upptagas original-afhandlingar, och vid
 slutet af hvarje Häfte förekommer äfven

³⁾ Flora oder Botanische Zeitung &c. 19:r
 Jahrgang. I:r und II:r Band. Regensburg.
 1836. 8:o.

Litteratur-Berichte zur Flora oder allge-
 meinen Botanischen Zeitung &c. — Sechster
 Band. — Regensburg. 1836. 8:o. Ss. VIII
 & 176.

⁴⁾ Linnæa. Ein Journal für die Botanik in
 ihrem ganzen Umfange. Herausgegeben von
 D. F. L. von Schlechtendal. Zehnter
 Band. Jahrgang 1835 u. 1836. — Halle a.
 d. S. 1836. 8:o. — Mit fünf Tafeln Abbil-
 dungen.

fortsättning af en Litteratur-Bericht, hvilken innehåller korrtta recensioner af nyare arbeten.

Audouin, Ed-
wards &c. Anna-
les des
Sc. Nat.
Sec. Série.
T. IV:me. Äfven Audouin's, Milne-Edwards's, Ad. Brongniart's & Guillemin's Annales des Sciences Naturelles, Seconde Série fortsättes ⁵⁾. De upptaga original-afhandlingar. — Ett Häfte utkommer i hvarje månad; jag har ej sett alla Häften af denna årgång.

Oken's
Isis
1836. Den allmänt bekanta Journal, hvilken under namn af Isis utgifves af Oken, upptager vanligen mest afhandlingar ifrån andra arbeten och recensioner af nyare Skrifter. Ett Häfte innehåller Protocollerna, hållna vid Läkarnes och Naturforskarnes Års-Sammankomst. — En årgång utgöres af 12 Häften ⁶⁾.

L'Institut,
l'Année
1836. Journalen l'Institut är för År 1836 utkommen, men jag har ej haft tillfälle att se densamma ⁷⁾. — Denna Journal har för afsigt att skyndsamt meddela utdrag af de afhandlingar, hvilka föredragas i de flesta af Europas Lärda Samfund.

L'Écho du
Monde
savant
pour
l'Année
1836. I Paris utgifves äfven en annan Journal med namn af "l'Écho du Monde savant;" den meddelar korta underrättelser om alla viktigare nya upptäckter. — Jag har ej egt tillfälle att se denna Journal ⁸⁾.

⁵⁾ Annales des Sciences Naturelles &c. Seconde Série. T. IV:me. — Paris. 1836. 8:o. (C. Tab.).

⁶⁾ Isis, oder Encyclopädische Zeitschrift. Herausgegeben von Oken. — Jahrgang 1836. 4:o.

⁷⁾ L'Institut, Journal des Académies et Sociétés scientifiques de France et de l'Étranger. — Quatrième Année. 1836. Paris. fol.

⁸⁾ L'Écho du Monde savant. Paris 1836.

Uti Wiegmann's Archiv für Naturgeschichte förekomma äfven några få botaniska Afhandlingar samt Meyen's botaniska Års-Berättelse⁹⁾. — Hvarje Årgang af denna Journal utgöres oftast af 4 Häften, hvilka mest innehålla zoologiska afhandlingar och en Zoologisk Års-Berättelse.

Af van der Hoeven's och de Vriese's Naturhistoriska Journal: "Tijdschrift voor Natuurlijke Geschiedenis en Physiologie" har jag sett Tredje Delen¹⁰⁾. Utis sammamma finnas följande botaniska afhandlingar:

Deerde Deel. Eerste Stuk. pp. 7—15: Uittreksels uit brieven van den Heer P. W. Korthals. uit Sumatra.

— — pp. 16—23: *Tridia* en *Pelalcalyx*, twee nieuwe planten-geslachten, door P. W. Korthals.

— — pp. 23—28: Waarneming eener afwijking in de rigting der deelen eens *Hyacinths* door M. J. Adriani.

— — pp. 31—52: Aanteeking omtrent den arvei der bloemstengel van twee *Agave*, door W. H. de Vriese.

— Tweede Stuk. pp. 115—142: Het gezag van Kæmpfer, Thunberg, Lin-

v. d.
Hoeven
& de
Vriese
Tijdschrift &c.
Deerde
Deel. 1ste
— 4de
Stuk.

⁹⁾ Archiv für Naturgeschichte. — In Verbindung mit mehreren Gelehrten herausgegeben von Dr. Ar. Fr. Aug. Wiegmann. — Dritter Jahrgang. Berlin. 1836. 8:o.

¹⁰⁾ Tijdschrift voor Natuurlijke Geschiedenis en Physiologie. — Uitgegeven door J. van der Hoeven en W. H. de Vriese. — Deerde Deel. Eerste, Tweede, Deerde & Vierde Stuk. — Te Amsterdam. 1836. 8:o.

næus en anderen, omtrent den botanischen Oorsprong van den *Steranijs* des Handels, gehandhaafg, tegen Dr Ph. F. von Siebold en Prof. J. G. Zuccarini door W. H. Vriese.

— Derde Stuk. pp. 163—170: Jets over de vertakking der inlandsche. Grassoorten; door J. Wttewaall.

— — pp. 171—178: Kruidkundige Aanteekningen van Claas Mulder Hoogkerer te Franecker. Over den bijzondere groei van het lof van eene rammenas en van eene radijs (Tab. VII).

— — pp. 178—185: Proeven over de opslorping en uitwaseming der bladen van de *Nymphaea lutea*.

— — p. 186: Misvormde bloem van *Aconitum Napellus*.

— — pp. 187—202: Aanteekeningen over eenige Soorten van *Loranthus*; door P. W. Korthals.

Uti denna afhandling framställer Förf. Arternas Natural-Historia i allmänhet, meddelar beskrifning af deras särskilda delar, och omtalar deras geographiska utbredning. De äro parasiter, hvilka växa på mångfaldiga Träd-Arter i Jordens varmare Länder.

— — pp. 203—210: Jets over *Dra-cocephalum virginicum* Linn.; door J. F. Hoffman.

För öfrigt förekomma här flera recensioner öfver nyare botaniska arbeten.

Paxton
Magazine
of
Botany.
T. III's.

Paxton's Magazine of Botany and Register of flowering Plants utkommer månatligen i Häften med 4 Tabeller, på

hvilka 4 Växter framställas illuminerade, och hvarje tabell åtföljes af text, innehållande beskrifning af arten, underrättelser om tiden, då den infördes i England och af hvilken, uppgifter om odlings-sätt samt flerfaldiga anmärkningar. Figurerna skola vara mycket väl graverade och omsorgsfullt illuminerade¹⁰⁾. Af detta verk äro 3 Tomer utgifna med det i Januari 1837 utkomna Häftet, och dessa 3 Tomer kosta i Bok-handeln 95 Shill. 6 d. engelskt mynt¹⁾.

Uti de nyare Häftena af Hooker's ^{Hooker} Botanical Magazine²⁾ förekomma följande ^{Botan. Magazine} Växter afbildade: Tab. 3374. *Habenaria* ^{T. X. &c.} *gigantea* Hook. (*Orchis gigantea* Smith Exot. Bot.), med stora hvita blommor. Ifrån de högre trakterna i Nepal. — Tab. 3375. *Tropaeolum majus* β . *atro-sanguineum*, odlas i Trädgårdar såsom en stor prydnad. — Tab. 3376. *Anemone vitifolia* Buchan. i DC. Prodr. (Lindl. bot. Reg. t. 1385). — Tab. 3377. *Microtis parviflora* Brown. — Tab. 3378. *Microtis media* Br, båda ifrån Nya Holland. — Hooker beskriver här en annan art ifrån Nya-Zeland, nämligen *M. Banksii* (*M. porrifolia* Spreng., *Epipactis porrifolia* Sw.z). — Tab. 3379. *Calandrinia speciosa*

1) Magazine of Botany and Register of flowering Plants. By Paxton. T. III:s. London. 1836 & 1837.

2) Botanical Magazine. New Series. By Sir W. Jackson Hooker. Vol. X &c. London. 1835. 8:o. — (Rec. i Ann. des Sc. Nat. Tome V. Mai 1836. Pp. 305—319).

Hort. Eps., en vacker ny art beslägtad med *C. discolor* & *grandiflora*. — Tab. 3388. *Anagallis Monelli* Linn. (*A. linifolia* Linn.). β . corolla vivide purpureo-cærulea; ifrån Madera. — Tab. 3381. *Cereus grandiflorus* Miller. Dict. (*Cactus grandiflorus* L.). — Tab. 3382. *Diplopappus incanus* Lindl., en ny art, upptäckt af Douglas i Californien. — Tab. 3383. *Justicia carnea* Lindl. bot. Reg. t. 1397. en af släktets vackraste arter; ifrån Rio Janeiro. — Tab. 3384. *Wedelia?* *aurea* D. Don, en ny art upptäckt i Mexico. — Tab. 3385. *Solanum Tweedianum*, en ny art med vackra blekt purpurfärgade blommor. — Tab. 3386. *Physostegia imbricata* Hook., en ny art, funnen i Texas af Drummond. (Släktet är af Benthams skiljdt ifrån *Dracocephalum*, och egentligast bildadt af *D. variegatum* Vent., *laxifolium* Moench. & *speciosum* Sweet). — Tab. 3387. *Begonia geraniifolia* Hook., en ny art, ifrån nejden af Lima; denna är den 2:dra art, hvilken man funnit på vestra sidan af Syd-America, hvaremot arterna på östra sidan i Brasilien äro talrika vid samma latitud. — Tab. 3388. *Catasetum purum* Nees v. Esenb. Hort. Med. Bonn. Tab. 1. (1824), (*C. inapertum* Hook. Exot. Bot. Vol. 3. t. 213) (1826). — Tab. 3389. *Ruellia elegans* Hook., en ny art, uppkommen af frön ifrån Ost-Indien. — Tab. 3390. *Sophora tomentosa* Linn. Sp. Pl. (*S. occidentalis* Linn. Sp. Pl.) β .: "foliis ramulisque junioribus canescentibus, demum nudiusculis lucidis."

— Ifrån Brasilien, Jamaica och andra Länder af det tropiska America. — Tab. 3391. *Pentstemon Richardsoni* Dougl. Journ. ined., Lindley Bot. Reg. t. 1121. — Tab. 3392. *Oenothera sinuata* Mich. Fl. bor. Am., β . *minima* (*Oe. minima* Pursh). — Tab. 3393. *Oncidium triquetrum* Brown in Ait. Hort Kew. Ed. II. (*Cymbidium triquetrum* Sw.z), ifrån Jamaica. — Har ej hitintills varit afbildad, fastän redan införd till England år 1793. — Tab. 3394. *Acacia undulatifolia* Allan Cunningh. Mss. (år 1822), G. Don Syst. of Gard., Loddig. Bot. Cab. t. 1544. Denna art är beslägtad med *A. anceps* DC.. Förf. beskriver derjemte 2:ne nya af Allan Cunningham upptäckta och benämnda arter *A. sertiformis* & *A. piligera*. — Förf. framställer ock anmärkningar öfver Nya Hollands vegetation, som är characteristisk genom sina *Proteaceæ* och genom sina arter af *Acacia* och *Eucalyptus*. — Tab. 3395. *Maxillaria Deppei* Loddig. bot. Cab. t. 1612, en *Orchidé* ifrån Xalapa i Nya Spanien. — Tab. 3396. *Plagianthus sidoides* Hook., en ny art ifrån Terra van Diemen. Detta slägtets plats i det Naturliga Systemet är obestämd. De Candolle har ställt det ibland *Bombaceæ*, andra hafva hänfört det till *Euphorbiaceæ*. — Tab. 3397. *Habenaria goodyerioides* Don Prodr. Fl. Nep. ifrån Nepal, och den synes i Ost-Indien ega en vidsträckt geographisk utbredning — Tab. 3398. *Clerodendron hastatum* Wallich Cat. Herb. Ind.. En didynamist-växt

vid en höjd af 3000 fot öfver hafvet. — Tab. 3416. *Vanda Roxburghi* Brown in bot. Reg. t. 506. — Var. β . *unicolor*. — Tab. 3417. *Stypandra propinqua* All. Cunningham. Mss., en ny på Nya Holland växande art, beslägtad med *St. glauca* Brown. — Tab. 3418. *Dendrobium densiflorum* Wallich. Catal. Herb. Ind., en praktfull Orchidé ifrån Nepal. — Tab. 3419. *Leptospermum scoparium* DeC. Var. *grandiflorum*. — Tab. 3420. *Acacia tristis* Graham Mss., en ny art, beslägtad med *A. undulata* Willd. & *A. armata*. — Tab. 3421. *Isopogon Loudoni* D. Baxter. Brown Prodr. Suppl. pr., den vackraste art inom detta slägte, som för närvarande eger 23 arter ifrån Nya Holland. — Tab. 3422. *Rhododendron caucasicum* Pallas. Var. β . *straminea*. — Tab. 3423. *Rh. alta-clerense* Lindl. bot. Reg. t. 1414, en hybridité, alstrad af *R. arboreum* med en annan art. — Tab. 3424. *Hakea ferruginea* Sweet. Fl. Austral. — Tab. 3425. *Hoya Pottsii* Traill. in Hort. Trans. Vol. 7. p. 35. t. 1? — Tab. 3426. *Orchis tephrosanthos* Villars Flora Delph. (*O. militaris* Engl. bot. t. 1873.) β . *spica multiflora*, *foliis latioribus*. — Tab. 3427. *Erica recurvata* Andr.. — Tab. 3428. *Vaccinium albiflorum* Hook., en ny art, beslägtad med *V. corymbosum* L. — Tab. 3429. *Vaccinium cæspitosum* Mich. — Tab. 3430. *Crescentia Cujete* Linn. — Tab. 3431. *Pæonia Russii* Bivona. Man. Sic. 4. p. 10, Sweet. Brit. Fl. Gard. t. 122, nära beslägtad med *P. humilis* Retz. — Tab.

3432. *Cratægus coccinea* L., en länge känd nord-americansk art, hvilken hitintills ej blifvit afbildad. — Tab. 3433. *Vaccinium corymbosum* L. (*V. amoenum* Ait. Hort. Kew. ed. 2); β . *fuscatum* (*V. fuscatum* Pursh). — Tab. 3434. *Vaccinium pensylvanicum* Lamarck (*V. tenellum* Ait. H. Kew. ed. 2). — Tab. 3435. *Cassia glandulosa* L.. Förf. anmärker, att kännemärket för *C. calycioides* DC. Prodr. öfverensstämmer med denna figur i bot. Mag., men figuren af *C. calycioides* i Colladon's Monogr. framställer en Växt med ganska olikartade blad. — Tab. 3436. *Sida inæqualis* Link & Otto, troligen ifrån Brasilien. — Tab. 3437. *Canna glauca* L. γ . *rubro-lutea*. — Tab. 3438. *Westringia eremicola* Allan Cunningh. Mss., Benth. Gen. & Sp. Labiat. p. 359. (*W. longifolia* Lindl. in bot. Reg. t. 2481, non Brown). Tab. 3439. *Rhododendron calendulaceum* Hook. (*Azalea calendulacea* Mich.) Var. *fulgida*. Man anser, att denna är en hybridité ifrån *R. ponticum* och *R. nudiflorum* Var. *coccineum*. — Tab. 3440. *Gilia achilleæfolia* Benth. in bot. Reg. fol. 1622, Lindl. in bot. Reg. t. 1682. — Tab. 3441. *Phlox Drummondii* Hook., en utmärkt skön annuell art, upptäckt i Texas af den namnkunnige Resanden Drummond, som dog på Cuba, sedan han riktat vetenskapen med en mängd af Växt-arter, samlade under hans resor i America, särdeles i Florida. — Tab. 3442. *Mespilus lobata* Poiret. (*M. Smithii* DC.). — Tab. 3443. *Pultenaea cordata* Hook., en ny art

ifrån van Diemens Land. — Tab. 3444. *Begonia heracleifolia* Schlechtend. in Linnaea. Vol. V. Tab. 3445. *Primula sibirica* Jacq. Austr. I. p. 161. (*P. rotundifolia* Pallas. It. 3. p. 223) β . foliis integerrimis. — Tab. 3446. *Vaccinium canadense* Banks Herb., Richards. in Frankl. first Journ. ed. 2. App. p. 12. — Tab. 3447. *Vaccinium myrtilloides* Mich. (*V. angustifolium* Ait. Hort. Kew. ed. I.), en nord-amerikansk art, beslägtad med *V. Myrtilus* L. — Tab. 3448. *Epimedium diphyllum* Loddig bot. Cab. t. 1858. (*Aceranthus* — Morren & Decaisne in Ann. d. Sc. Nat. Dec. 1834). — Tab. 3449. *Dyckia rariflora* Schultes fil., en vacker brasiliansk art af detta till *Bromeliaceæ* hörande slägte. — Tab. 3450. *Isopogon spathulatus* Brown Prodr. Fl. N. H. Suppl. pr. var. β . *linearis*. — Tab. 3451. *Brassia caudata* Lindl. in bot. Reg. t. 832. Hook. Exot. Fl. t. 179. (*Malaxis caudata* Willd., *Epidendr. caudatum* L., *Helleborine* &c. Plum. Ic. tab. 277). — Tab. 3452. *Phacelia congesta* Hook., en i Texas af Drummond funnen ganska intressant art, beslägtad med *Ph. bipinnatifida* Mich. — Tab. 3453. *Rubus nootcanus* DC., Lindl. bot. Reg. t. 1368. — Tab. 3454. *Rhododendron maximum* β . *hybridum* (*R. hybridum* Var. *bigener* Lindl. in bot. Reg. tab. 195), en hybridité, uppkommen af frön, erhållna genom befruktning af *Azalea glauca* genom pollen af *Rhod. maximum*. — Tab. 3455. *Bellis integrifolia* Mich. (*Brachycome xan-*

thocomoides Lessing. Comp. p. 102? Linnaea. Vol. IX. p. 265?). — Nuttall har i sednare tider återfunnit denna nord-amerikanska art i Arkansas, Short har sett den i Kentucky och Drummond anmärkte den i Texas. Den är enligt Förf. en verkelig art af *Bellis*. — Tab. 3456. *Veltheimia glauca* Willd., Bot. Mag. t. 1091. (*Aletris glauca* Ait. H. Kew. ed. 1). Var. floribus rubescenti-purpureis. — Tab. 3457. *Epidendrum conopseum* Brown in Hort. Kew. Ed. II. (*E. Magnoliæ* Mühlenb. Cat. p. 81) är den enda parasitiska *Orchidé*, som finnes i de förenade nord-amerikanska Staterna. Den växer så väl på stammar af *Ekar* som i synnerhet oftast på *Magnolia grandiflora*.

Af Edwards's botanical Register är IX:de Tomen af nya Serien, eller XXII:dra af hela verket, utgifven³⁾. Prof. Lindley författar nu mera texten till detta verk.

Tab. 1829. *Oenothera humifusa* Nutt., en vacker annuell art med jordliggande stjelkar och rosenröda, ehuru mindre blommor. Förf. förmodar, att den är villd i Florida, ehuru den uppgifves att växa i Chili. — Tab. 1830. *Oncidium Russelianum* Lindl., en *Orchidé* med stora rödbruna blommor ifrån Brasilien. — Tab. 1831. *Bartonia aurea* Lindl., en till *Loaseæ* hörande annuell Växt med pinntan-

³⁾ Edwards's Botanical Register &c. Continued by John Lindley. New Series. Vol. IX. London. 1836. 8:o. maj.

dade blad och stora guldgula blommor; den är af Douglas funnen i Californien, och är en prydnad för Blomster-Trädgården. — Tab. 1832. *Sarcochilus falcatus* Brown, en mindre *Orchidé* med hvita blommor ifrån Nya Holland. — Tab. 1833. *Brunonia australis* Br., en ganska vacker art med blå blommor ifrån Nya Holland. Släktet utgör en egen familj förvandt med *Dipsacæ*. — Tab. 1834. *Colosia coccinea* Miller., en syd-asiatisk prakt-Växt, som troligen endast bör anses såsom en form af *Cel. cristata* L., men är mera härdig än den och kan i England odlas på kalljord. — Tab. 1835. *Cooperia Drummondii* Herbert Mss., en till *Amaryllideæ* hörande mindre art med hvita blommor, som ega en lång blom-pip och smala rännformiga blad; den är af Drummond upptäckt i Provinsen Texas i Norra America. — Herbert bestämmer här en annan ny art *C. chlorosolen* Herb., äfven funnen i Texas. — Tab. 1836. *Kageneckia cratægifolia* Lindl. (*K. cratægoides* Don in Edinb. Ph. Journ. N. S. 10. 229), en till *Rosacæ* hörande städse grönskande buskart ifrån Chili; denna art har hvita blommor. — Tab. 1837. *Stanhopea insignis* Hook., en till *Orchideæ* hörande praktfull art med stora mångfärgade röda, bruna, gula och rödfläckiga blommor. Humboldt fann den först nära Cuença i Quito, sedan är den anmärkt i nord-östra delen af Södra America. — Tab. 1838. *Kennedya glabrata* Lindl., en vacker till *Legumino-sæ* hörande klängande art med scharlakans-

röda blommor, ifrån Nya Holland. — Tab. 1839. *Tristania macrophylla* All. Cunningh. Mss., ett till *Myrtaceæ* hörande 50 till 60 fots högt Träd, ifrån Nya Syd-Wales, hvarest Allan Cunningham äfven funnit 6 andra arter, för hvilka han här meddelat kännemärken; ibland dem äro 4 nya. — Tab. 1840. *Oenothera serotina* Sweet, en mångårig med *Oe. fruticosa* nära beslägtad art, och sannolikt endast en Varieté af densamma; den anses att vara nord-americansk. — Tab. 1841. *Coryanthes macrantha* Hooker in Bot. Mag., en praktfull *Orchidé* med stora röda, gula och rödfläckiga blommor af särdeles egen byggnad; den är funnen i Caraccas. — Tab. 1842. *Lobelia decurrens* Cavan., en vacker chilenisk art med stora violetta blommor; den eger i stjelkar och i blad en ganska skarp och skadlig hvit saft. — Tab. 1843. *Alstroemeria aurantiaca* Don in Sweet Fl. Gard. 2 Ser. 3. 205. t. 218, *A. aurea* Graham? in Jameson's Journal, Juli 1833, en vacker art med talrika orange-färgade blommor. Förf. omnämner ej, hvarest den finnes villd. — Tab. 1844. *Angræcum caudatum* Lindl., en *Orchidé* med ett stort hvitt labellum corollæ och de öfriga kronbladen gröna; ifrån Sierra Leona. — Tab. 1845. *Kennedya Stirlingii* Lindl., en vacker klängande art med coccionell-färgade blommor; ifrån Nya Holland. — Tab. 1846. *Cratægus microcarpa* Lindl. (*C. spatulata* Elliot Fl. S. Carol. 1. p. 552 ej Mich. & Pursh), en nord-americansk art

med små frukter. — Tab. 1847. *Crataegus heterophylla* Lindl., en ganska vacker art med något glänsande viggelika blad och större äggrunda frukter. Den är förut afbildad i blommande tillstånd i detta verk Tom. XIV. t. 1128. — Tab. 1848. *Maxillaria rufescens* Lindl., en mindre *Orchidé* med rödgula fläckiga blommor; ifrån Trinidad. — Tab. 1849. *Godetia lepida* Lindl., en annuell art af ett med *Oenothera* nära förvandt slägte. Denna art har vackra purpurfärgade blommor. — Förf. meddelar här af Allan Cunningham lemnade beskrifningar af tvenne arter af *Fuchsia*, hvilka sakna kronblad, nämligen *F. procumbens* All. Cunningh., ifrån Nya Zeland, och *F. apetala* Ruiz., ifrån Peru. — Tab. 1850. *Oxyura chrysanthemoides* D. Cand., en annuell syngenesist ifrån Californien. Den är beslägtad med *Madia*. — Tab. 1851. *Oncidium altissimum* Jacq., en *Orchidé* med långa blom-klasar af gula och gröna brunfläckiga blommor. Förf. lemnar här jemnförande kännemärken för de båda förvexlade arterna *O. altissimum* Jacq. och *O. Baueri* Lindl. — Tab. 1852. *Crataegus orientalis* Lindl., ett mindre Träd med treklufna blad och större frukter; är villd på Crime och i trakterna af Svarta Hafvet. Förf. anser, att denna art är *Mespilus orientalis* &c. Tournef. It. Vol. 2. p. 172. — Tab. 1853. *Ornithogalum ochroleucum* Lindl., en art med hvitgröna mindre blommor, ifrån Valparaiso. — Tab. 1854. *Camellia japonica* Var. *Donckelaeri* Lindl.,

en Varieté med rosenröda hvitfläckiga till hälften dubbla blommor; den säges vara öfverförd ifrån Japan af Dr Siebold. — Tab. 1855. *Cratægus maroccana* DC. (*C. Aronia* Decaisne in Ann. des Sc. Nat. Sec. Ser. 3. 264, non *C. Aronia* Auctor. alior.), en med *C. heterophylla* nära beslägtad art, om ej en Varieté af densamma; det är ovisst, om den har sitt hemland i Norra Africa, men den finnes i Palæstina på berget Sinai, hvarest Bo vé anmärkt den. — Tab. 1856. *Godetia rubicunda* Lindl., en mycket vacker art, upptäckt i Californien af Douglas; denna Växt har mörkröda blommor och eger till sitt yttre utseende likhet med *Oenothera Lindleyana*. — Tab. 1857. *Zygopetalum cochleare* Lindl., en ganska skön *Orchidé* med hvitgröna kronblad och labellum på öfre sidan tecknad med täta mörkblå ådror; blommorna äro välluktande. Den växer villd på Trinidad. — Tab. 1858. *Habenaria procera* Lindl. (*Orchis procera* Sw.z in Pers. Synops.), en *Orchidé*, utmärkt med en lång blomklase af hvitgröna blommor med en ibland öfver 2 tum lång sporre. Den upptäcktes på Sierra Leona af Afzelius. — Tab. 1859. *Cattleya bilabiata* Lindl., en *Orchidé* med stora praktfulla, violetta blommor och mörkrödt labellum; ifrån Brasilien. — Tab. 1860. *Cratægus crus galli* Linn. Var. *ovalifolia* (*C. ovalifolia* Hornem: Hort. Hafn. Suppl.), en nord-americansk länge känd art. — Tab. 1861. *Mormodes atropurpurea* Lindl., en *Orchidé* med en större klase af rödbruna blommor; införd till England

ifrån "the spanish Main." — Tab. 1862. *Kennedya? macrophylla* Lindl., en klängande art med större klasar af blå blommor; ifrån Nya Holland. — Tab. 1863. *Trichophila tortilis* Lindl., en mexicansk *Orchidé* med särdeles utmärkta spiral-vridna långa rödgula kronblad och hvitt purpurfläckadt labellum. — Tab. 1864. *Lychnis Bungeana* Fisch. Mss., en chinesisk art, beslägtad med *L. fulgens* Fisch., men *L. Bungeana* har ensamma blommor, och äggrunda blad. Den är en prakt-Växt i anseende till sina stora rödbruna blommor, men kan ej i Sverige planteras på kalljord, utan i Orangeriets kall-rum, och bör der ställas närmare fenstren, emedan den fordrar tillräckligt ljus, eljest blifva blommornas färg mycket blekare. — Tab. 1865. *Dendrobium macrostachyum* Lindl., en på Ceylon växande art med ljusgula blommor. — Tab. 1866. *Manettia cordifolia* Mart., en till *Cinchonaceæ* hörande vacker art med långa coccionell-färgade blommor; ifrån Brasilien. — Tab. 1867. *Epidendrum armeniacum* Lindl., en brasiliansk *Orchidé* med klasar af smärre gula blommor. — Tab. 1868. *Cratægus pruniifolia* Bosc, en nord-americansk art. — Tab. 1869. *Hyacinthus spicatus* Smith Prodr. Fl. gr., en på ön Zante växande mindre art med hvitblå blommor. — Tab. 1870. *Epidendrum clavatum* Lindl., en *Orchidé* med blommor af gröna kronblad med hvitt labellum. Ifrån Cumana. — Tab. 1871. *Maxillaria aromatica* Graham., en mexicansk *Orchidé* med guldgula blom-

mor. — Tab. 1872. *Crybe rosea* Lindl. äfven en mexicansk *Orchidé* med tvåfärgade gröna och mörkröda blommor. — Tab. 1873. *Kerria japonica* DC. (*Corchorus japonicus* Thunb.), en till *Rosaceæ* hörande japansk art med gula enkla eller dubbla blommor. Denna Växt, som vanligen i Sverige inneslutes i Orangeriets kall-rum, uthärdar ofta vintrarne på kall-jord vid Stockholm. — Tab. 1874. *Cratægus platyphylla*, en art med blå bär; man är oviss, om den är europeisk eller nordasiatisk. — Tab. 1875. *Rifrenaria aurantiaca* Lindl., en *Orchidé* med klasar af guldgula och brunfläckiga blommor; ifrån Demerara. — Tab. 1876. *Iris alata* Poir., en till afdelningen imberbes hörande vacker art med blåaktigt-röda blommor; den finnes växande på Sicilien, i Spanien och i Portugal samt i Norra Africa. — Tab. 1877. *Cratægus pyrifolia* Hort. Kew., en vacker art med äggrundt-elliptiska blad och päronformiga hängande orange-färgade frukter. — Tab. 1878. *Scilla Cupaniana* Gussone Prodr. Fl. Sic., en på Sicilien växande art med blom-qvastar af violetta blommor. — Tab. 1879. *Epidendrum bifidum* Aubl., med flerfärgade, gröna, hvita och röda blommor. Växer på flera af West-Indiens Öar och i Guiana. — Tab. 1880. *Godetia vinosa* Lindl., en till *Onagraceæ* hörande vacker art med hvita i ljusrött skiftande blommor; ifrån Californien. — Tab. 1881. *Epidendrum Skinneri* Bate-mann Mss., en praktfull *Orchidé* med klase af större mörkröda blommor; ifrån Gua-

timala. — Tab. 1882. *Aptosimum depressum* Burch. (*Ruellia depressa* Thunb.), en liten till *Scrophularineæ* hörande capsbusk-art med vackra blå blommor. Förf. meddelar här monographier för släktena *Aptosimum* Burch. med 6 arter och *Peliostomum* E. Meyer med 5 arter. — Tab. 1883. *Trifolium fucatum* Lindl., en vacker art med de inre blommorna gula och de yttre röda i större blom-hufvuden; ifrån Californien. — Tab. 1884. *Cratægus tanacetifolia* Smith, en mycket vacker art med pinntandade blad och gula frukter; växer på de högre bergen i Grekland. — Tab. 1885. *Cratægus odoratissima* Andrew. bot. Reposit. (*C. orientalis* Bieberst.), en art med större coccionell-färgade frukter; ifrån Crime och annorstädes i trakterna af Svarta Hafvet. — Tab. 1886. *Douglasia nivalis* Lindl., en Alp-Växt ifrån the Rocky Mountains i Norra America vid 52° N. Lat. vid en höjd af ungefärligen 12,000 fot öfver hafvet; den har blommorna nästan i umbell-form, och af en ljusröd färg. Släktet hörer till *Primulaceæ* och är förvandt med *Androsace*. — En annan art, funnen af Richardson i Norra America vid Polar-Hafvet, benämnes *D. arctica* af Hooker. — Tab. 1887. *Oncidium Lanceanum* Lindl., en *Orchidé* med sammansatt klase af flerfärgade gula, bruna och violetta brunfläckiga välluktande blommor; den är i Surinam funnen af Hr. Lance. — Tab. 1888. *Gilia tenuiflora* Lindl., en annuell art med vackra ljusröda blommor; ifrån Californien. — Tab. 1889. *Cir-*

rhæa tristis Lindl., en *Orchidé* med flersfärgade blommor, i klasar; ifrån Mexico. — Tab. 1890. *Cratægus spathulata* Mich., en art med omvändt-äggrunda i kanten glandel-förande blad och gröna frukter; ifrån Norra America. — Tab. 1891. *Lupinus latifolius* Ag.h, beslägtad med *L. rivularis* och *L. litoralis*; funnen i Californien af Douglas. — Tab. 1892. *Ardisia odontophylla* Wallich, en till *Myrsinaceæ* hörande buske med ljusröda väl-luktande blommor i klasar; ifrån Bengalen. — Tab. 1893. *Anthirrhinum glandulosum* Lindl., en vacker art med en lång klase af tvåfärgade röda och gula blommor, funnen i Californien af Douglas. Af detta slägte är denna den enda art, som blifvit sedd ursprungligen villd i America. — Tab. 1894. *Yucca Draconis* Haworth, en praktfull art, som växer villd i Carolina i Norra America. Den har blomvippor med stora hvitgröna blommor, hvilkas kronblad i spetsen äro violetta. — Tab. 1895. *Yucca flaccida* Haworth, en nord-americansk art med större gröngula blommor. — Tab. 1896. *Myanthus deltoideus* Lindl., en *Orchidé* med en klase af gröna eller gulgröna brunfläckade kronblad och violett labellum; växer villd i Demerara. — Tab. 1897. *Cratægus Aro-nia* Willd., en med *C. Azarolus* nära beslägtad art, som får större guldgula bär; den växer i Levanten och skall äfven finnas villd vid Montpellier. — Tab. 1898. *Epidendrum æmulum* Lindl., en *Orchidé* med gulgröna kronblad och violett-strec-

kadt labellum; ifrån Para. — Tab. 1899. *Pentstemon heterophyllum* Lindl., en art med purpurröda eller blåroda blommor; ifrån Californien. — Tab. 1900. *Escallonia illinita* Presl. Reliqu. Hænk., en buskart ifrån Chili. — Tab. 1901. *Scaphyglottis violacea* Lindl., en mindre *Orchidé* med små röda blommor; ifrån Demerara. — Tab. 1902. *Cytisus æolicus* Gussonne Mss., en på Stromboli växande ny art med klasar af gula blommor; synes vara en länk emellan *C. Laburnum* och *C. triflorus*. — Tab. 1903. *Lapeyrousia anceps* Ker., en till *Irideæ* hörande Växt med hvita blommor. — Tab. 1904. *Jonopsis tenera* Lindl., en *Orchidé* med klasar af hvita i ljusrött skiftande blommor; växer villd vid Havanna på Cuba. — Tab. 1905. *Rondeletia odorata* Jacq., en till *Cinchonaceæ* hörande växt, med gulröda blommor; växer vid Havanna på Cuba. — Tab. 1906. *Epimedium macranthum* Morren & Decaisne in Ann. des Sc. Nat. Sec. Ser. T. II. 2. p. 352 tab. 13, en vacker japansk art med klasar af blommor, hvilkas inre kronblad äro grönaktiga och de yttre ljust violetta, och egande rödaktigt blomfoder. Man tror, att den uthärdar klimatet i England. — Tab. 1907. *Aspasia variegata* Lindl., en *Orchidé* med stora flerfärgade blommor; ifrån Södra America. Förf. meddelar kännemärken för 2:ne andra syd-americanska arter. — Tab. 1908. *Craspedia glauca* Spreng., en syngenesist hörande till *Corymbiferaæ*; ifrån van Diemens Land. — Tab. 1909. *Clintonia pul-*

chella Lindl., en annuell till *Lobeliaceæ* hörande Växt med vackra blå och hvita blommor; ifrån Californien. — Tab. 1910. *Cratægus mexicana* DC., en art med ovala under ludna blad och större gula frukter. — Tab. 1911. *Oncidium iridifolium* Lindl., en mindre *Orchidé* med guldgula rödt-puncterade blommor; växer villd i Mexico, New Grenada, Surinam och Brasilien. — Tab. 1912. *Cratægus glandulosa* DC. β . *macrantha* (*C. macrantha* Loddig. Catal.). Förf. tror, att den är en hybridité af *C. glandulosa* DC. och *C. crus galli* L. — Tab. 1913. *Nectaroscordum siculum* Lindl. (*Allium siculum* Ucria), en mycket utmärkt Lök-Växt med öfver en tum bred blad och större i flock sittande utvändigt gröna invändigt bruna blommor; växer villd på Sicilien. — Tab. 1914. *Brassavola cordata* Lindl., en *Orchidé* med klasar af större blommor af gröna kronblad med hvitt labellum; ifrån Brasilien. — Tab. 1915. *Sisyrinchium graminifolium* β . *pumilum*, en till *Irideæ* hörande mindre Växt med vackra guldgula blommor; ifrån Valparaiso och Conception. — Tab. 1916. *Prescottia colorans*, en brasiliansk *Orchide* med ett långt ax af smärre gröna blommor. — Förf. lemnar en öfversigt af de öfriga hit hörande 5 arter, ibland hvilka 3 äro nya. *P. stachyodes* Lindl. är *Cranichis stachyodes* Sw.z. — Tab. 1917. *Stackhausia monogyna* Labillard., en art af ett slägte, hvilket bildar en egen familj *Stackhausiaceæ*; det tillhörer classen Pentandria. Den-

na art har ax af hvita blommor; ifrån van Diemens Land. Förf. meddelar art-märken för tre andra nya arter. — Tab. 1918. *Genista monosperma* Gussone (*Spartium monospermum* L.), dess hvita blommor sprida en förträffligt vällukt; växer omkring kusterna af Medelhafvet; vid Gibraltar blommor den i Februari; den är ock funnen på berget Sinai. — Tab. 1919. *Cattleya intermedia* Grah. Var. *pallida*, en *Orchidé* med blommor af stora hvita i ljusrödt skiftande kronblad och purpurfärgadt labellum; funnen nära Buenos Ayres. — Förf. lemnar kännemärken för 5 nya arter.

Kröyer's
Naturhi-
storisk
Tidsskrift.
Hefte 1, 2,
3.

Henr. Kröyer har i Köpenhamn börjat utgifvandet af en "Naturhistorisk Tidsskrift," af hvilken 3 Häftnen utkommit⁴⁾. Jag känner den blott ifrån tyska Journaler, enligt hvilka följande botaniska afhandlingar derstädes förekomma:

1:sta Häftet. Ss. 1—9.: Natur-målning af Norra Africa. Af Prof. Schouw.

2:dra Häftet. Ss. 105—137: "Om Flora Danica af Etats-Rådet Hornemann.

Denna afhandling innehåller en öfversigt af detta verks historia tills Vahls död tillika med många biographiska underrättelser om Oeder, Müller, Zoega, Koenig, Rottboell och Vahl.

3:dje Häftet. Ss. 217—232: "Botaniska bidrag" af S. Dreyer.

Förf.

⁴⁾ Naturhistorisk Tidsskrift. Udgivet af Henrik Kröyer. — Hefte 1, 2, 3. — Köbenhavn. 1836. 8:o.

Förf. söker att bevisa, att *Scirpus palustris* L. och *Sc. uniglumis* Link endast äro varieteter af samma art, hvilken modifieras af lokalen, och han uppställer af *Sc. palustris* 3 former, för hvilka han meddelar kännetecken: α . *fossarum* (forma coarctata); β . *stagnorum* (forma intermedia vel typica); γ . *riparium* (forma uniglumis). — Nya artmärken lemnas för *Polygala vulgaris* L., *P. depressa* Wenderoth och *P. amara* L. — Af *Euphrasia officinalis* L. uppställas och bestämmas 5 former: α . *ericetorum*; β . *arenaria*; γ . *segetalis*; δ . *pratensis*; ϵ . *palustris*, hvarvid likväl ej omnämnas de af Fries bestämda former af denna Växt. Förf. skiljer en art under namn af *E. gracilis* Fries, men hvilken af Fries blott upptages såsom *E. officinalis* γ . *gracilis* Nov. Fl. Sv. p. 198; den skall skilja sig med en något krökt blom-pip, och med blomfoder-flikar af lika längd med fröhuset, hvaremot hos *E. officinalis* blom-pipen är kortare och mera rak samt frukten större.

— Ss. 233—242. Lefvernesbeskrifning öfver Doctor Carey, Stiftare af botaniska Trädgården i Serampore. Af J. Vogt, föreståndare för Trädgården.

Dr Weitenweber's Journal "Beiträge zur gesammten Natur- und Heilwissenschaft" innehåller såväl natural-historiska som medicinska afhandlingar ⁵⁾.

Weitenweber's
Beiträge
&c. 1:5 u.
2:3 Hefte.

⁵⁾ Beiträge zur gesammten Natur- und Heilwissenschaft, herausgegeben von Dr W. R.

Prof. Wikströms Årsber. 1837.

Uti det första Häftet förekomma 2:ne botaniska afhandlingar:

1. Om de i Böhmen villdt växande arter af *Veronica*; af Weitenweber. 24 arter blifva här upptagna, ehuru mindre kritiskt bestämda; 3 arter anses vara nya: *V. Petersii* Opiz, *V. riparia* Seidl. och *V. commutata* Seidl.

2. Mycologiska iakttagelser Ss. 80—88, af A. C. J. Corda. — Innehåller en monographie öfver Slägtet *Doratomyces* Cord. med 3 arter. — Anmärkningar om crystall-bildningar af ett kalk-salt emellan sporerna af *Doratomyces viridis*. — Monographie öfver slägtet *Epicoccum*. — Beskrifning af ett nytt svamp-slägte *Dictyosporium* Cord..

Uti 2:dra Häftet finnas äfven 2:ne afhandlingar.

3. Om Växt-stammens byggnad af A. C. J. Corda. Ss. 240—272. Denna afhandling skall enligt Journalernas uppgifter icke innehålla något upplysande, men väl klandra gamla åsigter. Förf. säger, att hvarje ny cell bildar sig vid utsidan af den äldre, och att vid hvarje cell-bildning råder ursprungligen det peripheriska, men sedermera det terminala bildnings-sättet, m. m..

4. "*Campylotrichum* Sikora, novum muscorum genus." Ss. 283. Tab. III. Fig. A—M. — Ett nytt med *Neckera*, *Dal-*

Weitenweber. Erstes und Zweites Heft. Mit 2 Steintafeln. Prag. 1836. 8:o. Ss. 152 & 153—310.

tonia och *Pilotrichum* förvändt släkte med en art *C. acuminatum* Sieb., ifrån Nya Holland hemförd af Sieber.

Prof. Hooker har börjat utgifvandet af ett verk, kalladt *Icones Plantarum*, innehållande beskrifningar och figurer öfver nyare Växter ⁶⁾. Arbetet är ämnadt att utgöras af 4 Delar, och i hvarje Del finnas 50 Tabeller, på hvilka Växter äro i svart enkel lithographie afbildade; på hvarje Tabell förekommer vanligen en Väst afbildad, men då *Mossor* beskrifvas, så äro flera sådane tecknade på samma Tabell. Hvarje Tabell åtföljes af ett blad text, innehållande beskrifning och anmärkningar om Växten. Arbetet säges vara dyrt, oaktadt den enkla lithographie, hvilken här är använd. Två Delar skola tillhoppa utgöra ett Band. Första Delen är utkommen, men jag har endast ifrån Journalerna erhållit kännedom om densamma.

Af XI:te Centurien af Reichenbach's *Iconographia botanica* är ett bihang eller ⁷⁾ Den innehåller slutet af figurerna af tyska *Gräser*. *Arter. Tab. Cl. f. 1702. Avena plani-*

Hooker
Icones
Plantarum &c.
P. I.

Reichenbach's
Iconographia botanica, Centuria XI.
Decas XI.

⁶⁾ *Icones Plantarum*, or figures with brief descriptive characters and Remarks of new or rare Plants, selected from the Authors Herbarium. By Sir Willj. Jackson Hooker. Part I. London. 1836. 8:o. C. Tab. L.

⁷⁾ *Iconographia botanica &c.* Auctore H. G. L. Reichenbach. — Centuria XI. Decas XI. — Lipsiæ. 1836. 4:o. C. Tab. color. — *Agrostographia germanica &c.* Centuria I. Decas XIa. Lipsiæ. 1836. 4:o.

culmis Schrad. — f. 1703. *Av. alpina* Sm. — Tab. CII. f. 1704 & 1705. *Av. alpestris* Host. — f. 1706. *Av. villosa* Bertol. — f. 1707. *Av. longifolia* Thore. Tab. CIII. f. 1708. *Av. brevis* Roth. (panicula). — f. 1709. *Av. nuda* L. — f. 1710. *Av. strigosa* Schreb. (en blom-vippa). — f. 1711. *Av. sterilis* L. (en blomma). — f. 1712. *Av. fatua* L. (en blomma). — f. 1713 & 1714. *Danthonia calycina* Reichenb. — Tab. CIV. f. 1715 & 1716. *Arrhenatherum avenaceum* Beauv. — f. 1717. *Arrh. avenaceum* β . *nodosum*. — Tab. CV. f. 1718, 1719 & 1720. *Holcus lanatus* L. — f. 1721. *Holc. mollis* L. — Tab. CVI. f. 1722, 1723 & 1724. *Anthoxanthum odoratum* Linn. — f. 1725 & 1726. *Anth. odoratum* β . *villosum* Loisel. — Tab. CVII. f. 1727. *Hierochloë australis* Roem. & Schult. — f. 1728. *H. borealis* Roem. & Schult. — Tab. CVIII. f. 1729. *Phragmites communis* Trin. — f. 1730. *Phragm. isiacus* Reichenb. — Tab. CIX. f. 1731. *Arundo Donax* L. — f. 1732. *Ar. Plinii* Turr. — Tab. CX. f. 1733. *Nardus stricta* L..

Hooker's
Companion &c.
P. I.

Ett af Hooker utgifvet arbete, kalladt "Companion" &c. känner jag blott med denna ofullständiga titel ⁸⁾). Det säges vara ett Bihang till Hooker's botanical Magazine, och det innehåller många botaniska afhandlingar, hvilka i Årets Journaler ofta anföras.

⁸⁾ Companion &c. P. I. — By Sir W. J. Hooker. — 1836.

Hooker och Walker Arnott hafva framställt V:te Häftet af deras verk "the ^{Hooker & Arnott} Botany of Captain Beechey's Voyage," ^{The Botany of Capt. Beechey's Voyage.} innehållande beskrifningar af de Växter, hvilka under Beechey's resa till Söderhafvet blifvit insamlade af Lay och Collie⁹⁾. Växterna afhandlas efter sina Familjer och upptagas särskildt för hvarje Land, hvarvid Förf:ne tillagt flera arter, hvilka de erhållit ifrån samma Land af andra Resande.

De tillräckligt kända Växterna uppnämnas endast med några få synonymer, men de nya eller mindre kända beskrifvas och flersfaldiga critiska anmärkningar bifogas. Hvarje Häfte åtföljes af några figurer af nya arter i svart med endast contour-ritning.

I detta V:te Häfte lemnas en fortsatt öfversigt af de i China samlade Växter, hvilka egentligen ej kunna interessera svenska Botanister, hvarföre jag ej torde behöfva att lemna utdrag om dem.

Vid *Carex valida* Esenb. anmärka Förf:ne, att *C. cruciata* Wahlenb. troligen är samma art, men att Sprengel

⁹⁾ The Botany of Captain Beechey's Voyage; comprising an Account of the Plants collected by Messrs Lay and Collie, and other Officers of the expedition during the Voyage to the Pacific and Behring's Strait, performed in his Majesty's Ship Blossom, under the command of Captain F. W. Beechey, in the Years 1825, 26, 27 and 28. — By Sir W. J. Hooker and G. A. W. Arnott. — Illustrated by numerous plates. — Part. V. — London. 1836. 4:o.

har orätt, då han förenar denna med *C. ramosa* Schkuhr. — Deremot är *C. cruciata* Esenb. en annan ost-indisk art, hvilken Arnott benämner *C. Hookeriana*.

På Tabellerna äro följande Växter afbildade: Tab. XL. *Styrax suberifolium* Hook. & Arn.. — Tab. XLI. *Sideroxylon Wightianum* Wallich. — Tab. XLII. *Ecdysanthera rosea* Hook. & Arn.. — Tab. XLIII. *Pottsia cantonensis* H. & A.. — Tab. XLIV. *Siphonostegia chinensis* Benth. — Tab. XLV. *Pterostigma grandiflorum* Benth. — Tab. XLVI. *Callicarpa nudiflora* H. & A.. — Tab. XLVII. *Vitex ovata* Thunb. — Tab. XLVIII. *Vitex Loureiri* H. & A.. — Tab. XLIX. *Ficus setosa* H. & A..

R. Sweet's the British Flower Garden ¹⁰⁾ och Maund's the Botanic Garden ¹⁾ äro under året fortsatta, men jag känner ej, huru många Häften af desamma utkommit.

Om Harrison's Floricultur-Cabinet fortsättes, känner jag ej. År 1835 voro XXV Häften utkomna.

B. Maund har gemensamt med Prof. Henslow börjat utgifvandet af ett annat periodiskt verk, kalladt "The Botanist," hvilket utkommer i Häften, af hvilka hvarje innehåller 4 Tabeller med illuminerade figurer af Växter och åtföljande beskrif-

¹⁰⁾ The British Flower-Garden &c. By R. Sweet. — Vol. —. N:ri —. London. 1836.

¹⁾ The Botanic Garden &c. By B. Maund. — Vol. —. N:ri —. London. 1836.

ningar samt ett bihang utgörande en botanisk ordbok ²⁾).

Af Jardine's, Selby's och Johnston's Magazine of Zoology and Botany ^{Jardine's, Selby's &c. Magazine &c.} utkommer ett Häfte i hvarannan månad ³⁾. I 1:sta Häftet finnas följande botaniska afhandlingar:

1. On the disunion of contiguous layers in the wood of exogenous Tree. By the Rev. J. S. Henslow.

2. Notices of british Fungi. By the Rev. M. J. Berkeley.

En annan Journal, kallad Minerve ^{Jacquemin Minerve &c. N:o 1.} utgifves i Paris af E. Jacquemin ⁴⁾; den skall enligt titeln innehålla ett urval af de vigtigaste afhandlingar i Natur-Vetenskaperna. Uti Första Häftet upptages Oken's System i Natur-Philosophien.

London har fortsatt sitt verk öfver ^{London Arboretum &c. N:o XVII &c.} de Träd och Buskar, hvilka uthärda Englands climat ⁵⁾. Det utkommer i Häften

²⁾ The Botanist; containing accurately coloured Engravings of tender and hardy ornamental Plants, adapted to Garden-Culture; with descriptions scientific and popular, intended to convey both moral and intellectual gratification. Conducted by B. Maund, assisted by J. S. Henslow. N:o 1. London. 1836. (2 Sh. 6 d.).

³⁾ The Magazine of Zoology and Botany. Conducted by Sir William Jardine, P. J. Selby and Dr Johnston. N:o 1. London. 1835. 8:o. with the coloured Plates.

⁴⁾ Minerve, ou choix des Mémoires les plus importants qui paraissent sur les Sciences naturelles dans les pays étrangers. Publié par Emile Jacquemin. N:o 1. Paris. 1836. 8:o.

⁵⁾ Arboretum britannicum; or the Trees and

med illuminerade eller svarta figurer och beskrifningar af arterna. Häftet N:o XVII och många följande äro under året utkomna, men jag känner ej antalet af dem. Enligt uppgifter i Journalerna skall detta verk innehålla många intressanta underrättelser om dessa Växters Natural-Historia.

Shrubs of Britain, native and foreign, pictorially and botanically delineated, and scientifically and popularly described; with their propagation, culture, management and uses in the Arts, in useful and ornamental plantations and in Landscape-Gardening; preceded by a historical and geographical Outline of the Trees and Shrubs of temperate climates throughout the world. By J. C. Loudon. — N:o XVII &c. London. 1836. 8:o.

II. Väst-Geographie.

Ett verk af ganska stort värde och ^{Meyen's} högst intressant är den af Prof. Meyen ^{Pflanzen-Geographie.} på tyska språket utgifna Väst-Geographie ⁶⁾. Detta arbete innehåller talrika egna observationer, samlade under Författarens resa omkring jorden, samt naturmålningar af flera ibland de Länder, hvilka han besökt.

Uti inledningen framställer H:r Meyen allmänna anmärkningar om det inflytande, hvilket vegetationen utöfvar på Länders natur-charactère, på deras odling och på den större eller mindre välmåga, som förefinnes hos deras innevånare. Derefter följer en förteckning öfver de förnämsta verk, hvilka afhandla Väst-Geographien.

Arbetet är indeladt i tre afdelningar, och Förf. har här allestädes sökt att framställa skildringen af Vegetationens charactère eller physiognomie såsom den vigtigaste hufvud-punct i Väst-Geographien. Han har äfven bevisat, att det är mest ändamåls-enligt, att man bestämmer antalet af regioner i ett berg-

⁶⁾ Grundriss der Pflanzen-Geographie mit ausführlichen Untersuchungen über das Vaterland, den Aufbau und den Nutzen der vorzüglichsten Cultur-Pflanzen, welche den Wohlstand der Völker begründen. — Von F. J. F. Meyen. — Mit einer Tafel. — Berlin. 1836. 8:o. Ss. X & 478.

lands vegetation emotsvarande antalet af zoner. Han anser, att då man nu är ense om att antaga 8 vegetations-zoner på hvarje half-klot, så är härmed äfven antalet af regioner gifvet för vegetationen på bergen under æquatorn, och han tror, att vid ett arbete öfver vegetationens fördelning i ett land, har man att rätta sig härefter, och att utforska de orsaker, hvilka här och der förorsaka mer eller mindre märkbara afvikelser ifrån den nämnda fastställda regeln.

1:sta Afdelningen afhandlar de climatiska förhållanden, hvilka orsaka Växternas förekomst och utbredning.

Här beskrifves vindarnes och hydro-meteorernas inflytande öfver värmans regelbundna fördelning och den derigenom orsakade vegetation. — Om värmans dagliga gång. — Förklaring af olikheten emellan ett kust-climat och ett continental-climat och de deraf uppkommande vegetations-skillnader. — Om ett ställes medel-värma, och om dennas inflytande på vegetationens tillvaro. — Om betydelsen af Isothermer, Isochimener och Isotherer för Växt-Geographien ⁷⁾. — Parallelism

⁷⁾ Von Humboldt förenade med hvarandra de ställen, hvilka ega samma värma, genom linier, hvilka han benämnde *Isothermer* eller *Isotherme-linier*, *linier af samma värma*. — Man har *Isotherme-linier* ifrån 0° Cels. till 26° Cels. och till — 16° Cels.. — De *linier*, hvilka förena de ställen på jord-ytan, som ega en lika *Medel-Vinter-Temperatur*, kallade v. Hum-

emellan värmans aftagande och vegetationens förändring från æquatorn till Polartrakterna jemnförd med den ifrån Tropiknejdernas slätt till bergs-spetsarna. — Om vegetations-gränsens höjd vid jordens olika latituder, och hvilken i allmänhet inträffar med höjden af den eviga snö-gränsen. — Jord-värman anses ock såsom inflytelserikt verkande på vegetationen. — Öfver inflytandet af den värma, som om våren orsakar utveckling af blad och blommor. — Om inflytandet af luftens och jordens fuktighet på vegetationens tillvaro. — Om verkningarna af strömningarna i luften och i vattnet på Växternas utbredning genom vandring.

2:dra Afdelningen: Om de förhållanden, genom hvilka jord-grunden inverkar på Växternas förekomst och utbredning.

Här afhandlas: förklaringar af de orsaker, igenom hvilka jord-grundens förhållanden inverka på Växternas förekomst. — Granskning af Växternas förekomst i deras olika local-förhållanden: 1. Vatten-Växter för flerfaldigt olika localer, t. ex. Hafs-Växter, Sött-vattens-Växter, Flod-Växter, Käll-Växter o. s. v.. 2. Landt-Växter och deras olika arter, betraktade i hänseende dels till jord-grundens geognostiska sammansättning, t. ex.

boldt *Isochinener*, och de *linier*, hvilka föräna ställen af *lika Medel-Sommar-Värma* benämnde han *Isotherer*. De tre namnen äro härledda ifrån grekiska språket och orden 1. lika värma; 2. lika köld och 3. lika hetta.

Sandstens-Växter, Kalk-Växter, Torf-Växter, o. s. v., dels till dess aggregat-tillstånd (t. ex. Klipp-Växter, Sand-Växter, o. s. o.), dels till dess natur (t. ex. Parasit-Växter på andra lefvande Växter, på döda organiska ämnen, på konst-producter (t. ex. Mur-Växter, Tak-Växter, o. s. v.), dels i hänseende till dess Cultur-tillstånd (t. ex. Åker-Växter, Ängs-Växter, Skogs-Växter, o. s. v.). — Om Växternas förekomst i ymnighet tillsammans. — Begrepps-bestämmer om Växternas förekomst och utbredning samt indelning i sina bredd-zoner, höjd-zoner, deras polar- och æquatorial-gränсор, längd-zoner, o. s. v..

3:dje Afdelningen: Om Växternas fördelning på jord-ytan med särskildt afseende på naturens Physiognomie.

I. Växternas Physiognomik.

Om Växternas hufvud-former i hänseende till deras olika Physiognomie, t. ex. *Gramineæ*, *Scitamineæ*, *Pandaneæ*, *Bromeliaceæ*, *Agaveæ*, *Palmæ*, *Mimosææ*, *Coniferæ*, *Filices* m. m. fl..

Växt-geographisk indelning af jord-ytan efter Växternas Physiognomie.

1. Växt-Physiognomien efter olika zoner, hvilka äro åtta, och hvilka zoner här af Förf. till sitt utseende beskrifvas: 1. æquatorial-zonen. 2. tropiska zonen. 3. subtropiska zonen. 4. den varmare delen af den tempererade zonen. 5. den kallare delen af den tempererade zonen. 6. subarctiska zonen. 7. arctiska zonen. 8. polar-zonen.

Växt - Physiognomien efter Regioner, hvilka äfven äro 8: 1. Palm- och Banan-Region. 2. Träd-formiga Ormbunkarnes och Fikon-Trädens Region. 3. Myrtaceernas och Lager-Trädens Region. 4. De ständigt grönskande Löf-skogarnes Region. 5. Ekarnas och de europeiska Löf-skogarnas Region. 6. Barr-Trädens Region. 7. Alp-Rosornas (Rhododendrernes) Region. 8. Alp-Örternas Region.

II. Växternas Statistik.

Om antalet af Jordens Växter. — Öarnes Vegetation är ej fattigare på växtarter än Länder af lika formation på Continenten. — Vegetationen blifver rikare på arter och individer emot æquatorn. — Naturen frambringar under likartade förhållanden städse likartade eller fullkomligt lika varelser. — Naturen alstrar ännu lägre Växter och lägre Djur utan frön. — Allmänna regler öfver sättet huru de statistiska beräkningarna af enskilda Länders Floror böra anställas. — Lagarna för Cryptogamernas förhållande till Phanerogamer-na kan ännu ej bestämmas i anseende till ofullkomlig kunskap om desamma. — Ormbunkarnas statistiska förhållande. Monocotyledonernas och Dicotyledonernas tal-förhållanden för olika Zoner och för olika Regioner. — Betraktelser öfver olika Växt-Familjers statistiska förhållanden. — De statistiska beräkningarna af ett lands Flora måste anställas särskildt för de olika Regionerna i hvarje Land.

Vid Arbetets slut följer i ett bihang: *Cultur-Växternas* Historia, innehållande

undersökningar om de förnämsta Cultur-Växters hemland, utbredning, odling och nytta, och hvilka Cultur-Växter tjena såväl till näring, som till bekvämlighet, till lyx och för handeln hos särskildta Folkslag samt grundlägga deras välstånd.

Dessa Växter indelas uti 1. *Südes-Arter* t. ex. *Hvete*, *Råg*, *Korn*, *Hafrä*, *Ris* (*Oryza*), *Mayz*, m. fl.. 2. *Rot-Växter*, t. ex. *Potates*, *Arum-Rot*, *Manioc*, *Batater*, m. fl.. 3. *Trädslag*, hvilkas frukter tjena till föda för särskildta folkslag, t. ex. *Bröd-Trädet*, *Pisang*, *Olive-Trädet*, *Cocos-Palmen*, *Dadel-Palmen*, *Sagu-Palmen*, *Castanier*, o. s. v.. 4. *Cultur-Växter*, hvilka mer eller mindre tjena till lyx och konstlade behof t. ex. *Areca-Palmen*, *Betel-Pepparen*, *Catechu*, *Valmo-Växten*, af hvilken opium erhålles, *Tobak*, *Vinrankan*, *Socker-Röret*, *Caffé-Trädet*, *Thé-Växten*, *Peppar-Växten*. 5. *Växter*, hvilkas fibrer och ull begagnas till flersfaldiga väfnader elier till färger t. ex. *Bomulls-Växterna*, *Hamp-Växterna*, *Indigo-Växterna*.

Dessa Cultur-Växters Natural-Historia är här på ett högst interessant sätt afhandlad, men det skulle för en Års-Berättelse blifva för vidlyftigt att meddela utdrag ifrån denna afhandling, som lemna mångfaldiga viktiga upplysningar. Likväl torde jag böra anföra några få uppgifter, hvilka möjligen kunna ega ett mera allmänt interesse.

Vid afhandlandet af *Hvetet* (*Triticum sativum* L.) anmärker Förf., att

man i flera tropiska nejder sår *Hvetet* och de öfriga nordiska *Sädes-Arterna* under dervarande vinter-tid och ofta till och med på samma ställen, på hvilka man under de våta sommar-månaderna odlar de tropiska frukterna. Meyen har sett detta vid Canton, och Royle berättar om Ost-Indien, att under vinter-tiden erhåller Vegetationen i allmänhet ofta ett europeiskt utseende, och att många arter af europeiska växt-slågten blifva då synliga. Denna Års-tid eger i dessa Länder mycken likhet med ett europeiskt sommar-climat. Såsom ett exempel huru mycket mera bördig och gifvande jorden är i allmänhet i ett bättre klimat anförer Förf., att i Norra Mexico gifver *Hvetet* 17:de kornet, och i æquatorial-trakterna af samma Land gifver det 24:de till 35:te kornet, då det i nordliga Europa blott lemna 5:te till 6:te kornet i allmänhet.

Ris-Gräset (*Oryza sativa* L.) är enligt Förf.s förmodan den sädes-art, som tjänar till näring för det största antal af menniskor. — *Ris-Gräset* växer villdt i Ost-Indien, men Martius har ock funnit detsamma, eller åtminstone en mycket nära beslägtad art, vid Rio Negro och i Para i Södra America.

Mays (*Zea Mays* L.) trifves bäst i det varmaste och fuktigaste tropiska klimat och gifver der allt intill 800:de kornet. I kallare trakter t. ex. i Californien emellan 33°—38° N. Lat. gifver den endast omkring 70:de kornet. Denna sädes-art är ursprungligen syd-americansk.

Quinoa (*Chenopodium Quinoa* Willd.) odlas i stort på Södra Perus hög-slätter uppöfver den höjd, på hvilken *Råg* och *Korn* ännu mogna, och på plateau'n af Chuquito, emot 13,000 fot öfver hafvet, ser man oöfverskådliga fält besådda med *Quinoa*, hvilken äfven odlas i Södra Chili; men Sädes-Arterna uttränga mer och mer denna Växt, hvars blad här ätas såsom Kål eller Spinat och hvars frön användas till soppor och gröt; mjölet af dessa frön begagnas på hög-slätten i Peru såsom en art af chocolate eller till beredning af en dryck kallad Chica de Quinoa.

Potates (*Solanum tuberosum* L.) har Meyen funnit villd på Andiska Cordillererna i både Chili och i Peru, och Ruiz och Pavon omtala, att på Chancay's berg förekommer den äfven villd. Den utgör ännu den hufvudsakligaste födan på Perus Hög-Slätt. — Schiede har på Oribaza's Eldsberg funnit en nära beslägtad art med ätliga rötter. Man har troligen orätt ansett den såsom samma art med den vanliga *Potates*-Växten. — Européerna hafva sannolikt, ehuru icke bevisligt, erhållit denna Växt ifrån Norra America, hvarest den varit tidigt odlad, ty derstädes sågs den i odladt tillstånd af de Colonister, hvilka 1584 kommo till Virginien och med det Skepps-folk, hvilket år 1586 återvände ifrån Albemarle-Bay, öfverfördes de första *Potates* till Irland. — Uppgiften att Amiral Franz Drake först medfört Växten till Europa anses af Förf. såsom ogrundad

dadt. Man vet således ej, hvilken det varit, som till Europa öfverfört denna förträffliga Väst.

Vallmo (*Papaver somniferum* L.). Vid denna Väst omtalar Förf. handeln med det *Opium*, som af densamma erhålles. Han berättar, att Chineserna och flera östasiatiska Folk-slag i sednare tider fått ett så utomordentligt begär efter *Opium*, att inga lagar och intet straff mera förmår hindra detta bruk. Vanligast röka de *Opium* och nedsvälja röken. Endast öfver Canton hafva under åren 1818—1831 öfver 14 millioner R af *Opium* blifvit till China införda, hvilka kostat Landet 115,672,339 Piaster, och detta utom den stora quantité af *Opium*, som allmänt infördes utefter en stor del af chinesiska kusten, så att till denna summa måste ännu läggas många millioner Riksdaler, hvarigenom den stora penning-fond, som igenom Thé-Handeln inflyter till China, nu mera åter bortgår ur Landet för *Opium* till Ost-Indien; men Europa gör dock ännu alltid en stor penning-förlust genom sin Thé-Handel på China.

Thé-Växten (*Thea chinensis* Sims). — Förf. förklarar bestämdt, att det chinesiska Théet endast erhålles af en art, hvilken har många varieteter, af hvilka 3:ne blifvit ansedda såsom egna arter, nämligen *Thea Bohea* L., *T. viridis* L. och *T. stricta*. — Både det *bruna* och det *gröna* Théet kunna erhållas af en och samma Väst, hvilket redan Abel erfor.

Det *gröna Théet* beredes ensamt genom torkning; det *bruna Théet* erhålles på det sätt, att bladen läggas på ett stort såll, hvilket sättes öfver kokande vatten, på det att bladen först genom de varma ångorna må blifva genomträngda och starkt infunderade; derefter torkas de i jern-kistor likasom det *gröna Théet*. Af ångorna borttages det adstringerande nämligen Gall-äpple-Syran och garf-ämnet och mycket förloras af de restående flyktiga beståndsdelarna, hvilka tillhöra det *gröna Théet*. — Man känner ej bestämdt qvantiteten af allt det Thé, som utföres ifrån China, men väl den quantité, som utgår till Europa och till dess Colonier; ifrån Canton utskeppades nämligen till år 1830 årligen 45,000,000 Z , hvartill kommer det Thé, som med karavaner föres till Ryssland, och hvilket Thé för år 1830 skall hafva uppgått till 5,405,990 preuss. Skålpund. Till Europa och dess colonier komma alltså tillsammans 50,000,000 Skålpund Thé, för hvilket en penning-summa af ungefärligen 18,000,000 preuss. Riksd. eller nära 36 miljoner Sv. Riksd. B:co. I China betalas Thé-sorterna i allmänhet med $\frac{1}{4}$ Piaster för Skålpundet. Af detta Thé har England ensam förbrukat öfver 26- till 27,000,000 Skålpund, och sedan engelska Ost-Indiska Compagniets privilegium på chinesiska handeln upphört år 1834, och den höga tull-afgiften blifvit nedsatt, så skola, enligt uppgifter ifrån Tidningarna, redan 36,000,000 Skålpund (?) derstädes årligen förbrukas. I Preussen skall enligt

Meyen's uppgifter inemot 200,000 Skålpund Thé årligen åtgå. — Nu då *Thé-Busken* äfven blifvit funnen villd i öfre Assam i Ost-Indien, så skola Engelsmännen förmodligen framdeles erhålla större delen af sitt Thé ifrån sina egna ost-indiska besittningar.

Den Tabell, hvilken åtföljer detta verk, framställer medel-temperaturens gång för särskilda zoner.

Många lärorika iakttagelser och resultat af desamma förekomma i Unger's arbete om Jord-grundens inflytande på Växternas fördelning, bevisad enligt Vegetationens förhållande i nord-östliga Tyrolen⁸⁾.

Unger
Ueber den
Einfluss
des Bodens &c.

Uti 1:sta Afdelningen af detta verk framställas en geographisk öfversigt af nejden omkring Kitzbühel först i anseende till dess jord-yta och sedan efter dess särskilda bergarter och dessas lager-förhållanden.

Uti 2:dra Afdelningen meddelas meteorologiska iakttagelser i denna nejd, uppgifter om Barometerns och Thermometerns förhållanden och om väderlekens beskaffenhet.

Uti den 3:dje Afdelningen skildras först Vegetations-olikheterna i särskilda delar af denna nejd, till hvilka olikheter såsom orsaker uppgifvas jord-grundens inflytanden, hvarvid Förf. anställer under-

⁸⁾ Ueber den Einfluss des Bodens auf die Vertheilung der Gewächse, nachgewiesen in der Vegetation des nordöstlichen Tirols. — Von Dr. F. Unger. — Mit 2 Karten und 6 Tabellen. — Eine von der k. bot. Gesellschaft in Regensburg gekrönte Preisschrift. — Wien. 1836. 8:o. Ss. XXIV und 367.

sökningar och meddelar förklaringar om Växternas näring och om sättet att upptaga den enligt så väl äldre försök som de sednare, hvilka Förf. sjelf anställt, äfvensom upplysningar lemnas om näringsorganernas inre byggnad. Till följe af dessa undersökningar visar det sig, att Vegetationens caractère i allmänhet beror af de i stort närvarande förhållanden af olika ämnen för näringen, och att de geognostiska grund-förhållandena orsaka den egna caractèren af hvarje Lands Flora; vidare att vissa Växter gifvas, hvilka uteslutande tillhöra en viss jord-grund; andra, hvilka företrädesvis heldst förekomma i någon bestämd jord-grund, och omsider sådana, hvilka fördraga hvilken jord-grund som heldst. — Förf. anmärker, att den koksalt-haltiga jord-grunden är ett vilkor för *Salt-Växternas* (Halophyternas) förekomst. Näst Alkalierna är kalk-jorden, som mest inflyter på Vegetationens beskaffenhet, hvilket synes af den herrliga vegetation, som är egen för kalk-bergen; men äfven Ler-jorden, Kiesel-jorden och Talk-jorden inverka på beskaffenheten och på olikheten hos sänskilda nejdens vegetation. — Förf. framställer härvid en öfversigt af Växternas förekomst i vissa regioner, och omtalar de förändringar af Växt-former, hvilka följa af jord-grunden och genom en förändrad temperatur. Äfven afhandlar Förf. de phænomen, hvilka Växtlifvets periodiska omväxling visar till följe af temperatur-förändringar samt lemnar en förteckning öfver de i nejden af Kitz-

bühel förekommande naturliga Växt-Familjer, hvarvid Han äfven meddelar underättelser om vissa arters utbredning öfver andra trakter af Jorden. — Kitzbühel-dalens höjd öfver hafvet utgör 2350 paris. fot. — Förf. indelar Vegetationen i detta område efter dess höjd-utbredning i 5 Regioner: 1. *Löfskogs-Region*, hvilken utbreder sig ifrån dal-slätten till *Valnöt-Trädets* gräns vid 2700 paris. fot öfver hafvet. 2. Den *öfre Berg-Region*, hvilken uppstiger till *Bokens* öfre gräns, vid 4000 paris. fots höjd, men man finner likväl *Boken* i busk-form alltintill 4800 f. öfver hafs-ytan. 3. Den *Subalpina Region*, gående till *Granens* gräns eller till 5200 fot. 4. *Alp-Buskarnes Region* ifrån 5000 till 7000 fots höjd. Här förekommer *Pinus Pumilio* upp till ställen vid 6300 f. — 5. Den *öfre Alp-Region*, hvilken öfverstiger höjder af 7000 f., men uppnår ej snögränsen. — De i Kitzbühel's område befintliga Växter utgöra 1733 arter: 915 Phanerogamer och 818 Cryptogamer. — Phanerogamerna bestå af 683 Dicotyledoner och 232 Monocotyledoner. — Förf. har med särdeles interesse bearbetat Stoftsvamparna, hvilka han benämner Växternas *Exanthemer* och delar i *Entophyta* och *Exanthemata*, af hvilka somliga orsaka Växternas cyanosis och andra orsaka deras impetigines. — Prof. Meyen anser, att alla dessa Växter kunna benämnas *Entophyta* och jemnföras med *Entozoa* i Djur-Riket, och han ogillar, att man betecknar släktet *Uredo* såsom ett Exanthe-

ma och betraktar dess Växter såsom något helt annat än *Ustilago* och *Protomyces*. Hr Meyen säger, "att de alla uppkomma på samma sätt i det inre af Växtväfnaden, utur och emellan celler, och att det ej kan blifva en grund för olika afdelningar, om de för alltid blifva gömda i denna väfnad eller om de, sedan epidermis blifvit förstörd, uppträda på ytan, ty det förhåller sig på samma sätt med *Entozoa*."

Arbetet åtföljes af en vue af Kitzbühel-dalen och af en Växt-geographisk Charta öfver detta område samt af flera figurer af bergs-formationer och af växt-anatomiska figurer.

Heer's
Beiträge
zur Pflanzen-
Geo-
graphie.

Ett af Oswald Heer's utgifvet arbete afhandlar Vegetations-förhållanderna i syd-östra delen af Canton Glarus i Schweiz, ett försök att härleda Alpernas växt-geographiska phænomen ifrån climatets och jord-grundens förhållanden ⁹⁾. Förf. afhandlar: 1:o Yttre momenter, hvilka inverka på vegetations-förhållanderna i allmänhet, och 2:o Vegetations-förhållanderna i syd-östliga delen af Canton Glarus samt För-

⁹⁾ Mittheilungen aus dem Gebiete der theoretischen Erdkunde herausgegeben von J. Fröbel und Osw. Heer. I. — N:o 279—468. Beiträge zur Pflanzen-Geographie von Osw. Heer. — (Äfven utgifven med särskild titel): Beiträge zur Pflanzen-Geographie von Oswald Heer. Besonderer Abdruck aus Fröbel's und Heer's Mittheilungen aus dem Gebiete der theoretischen Erdkunde &c. Zürich. 1835. 8:o.

teckning öfver dess Phanerogamiska Växter.

Såsom yttre momenter, hvilka inverka på Vegetations-förhållanderna upptagas och granskas bergens och dalarnes form, berg-arter, atmosfærens och jordens temperatur, vindar, nederbörd, års-tider, snögränсор, och Glacierer.

Sedan skildras Vegetationen af olika localer, och derefter olika höjders vegetation. Förf. antager 5 Regioner på bergen i Canton Glarus, af hvilka den första Region börjar vid 2400 fots höjd. Han anmärker, att Växterna ifrån *Regio montana* till *Regio alpina* till det mesta bilda en sammanhängande beklädnad, men att i öfversta delen af *Regio alpina* börjar den på att sönderslitas. — 1. *Regio montana* har 553 Växt-arter; 2. *Regio subalpina* 359; 3. *Regio alpina* 312; 4. *Regio subnivalis* 216 och 5. *Regio nivalis* 12. Monocotyledonernas och Dicotyledonernas förhållanden i olika Regioner äro: i *Regio montana* = 100 : 372; i *Regio subalpina* = 100 : 392; i *Regio subnivalis* = 100 : 575; i *Regio nivalis* = 1 : 11. — Slutligen blifva Växternas Färg-förhållanden hos blommorna och deras lukter i olika Regioner omnämnda; antalet anföres af arter, hvilka äro egna för hvarje Region, eller äfven tillhöra flera Regioner.

Grabowski har lemnat en öfver-Grabowski's Afl. om Istriens Vegetation &c.
sigt af Vegetationen i Istrien och på syd- tyska Alperna ¹⁰⁾.

¹⁰⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. Ss. 449 &c.: Be-

Watson's
Växt-
Geogra-
phiska
Afslugar.

H. C. Watson meddelade en statistisk beräkning af Växt-arterna efter deras Familjer för Englands olika Höjd-Regioner ¹⁾. Han har dervid indelat Englands berg i 3 Regioner. — Samma Författare har ock lemnat en öfversigt af den öfre eller terminal-gränsen för Träd och Buskar i England och dervid äfven afhandlat deras geographiska utbredning till arctiska Regioner ²⁾. — Watson har ock i en annan afhandling lemnat föreskrifter för upprättande af chartor, hvilka utvisa Växternas fördelning i ett visst bestämdt Land ³⁾.

Link's
Bidrag
till Södra
Europas
Växt-
Geogra-
phie.

Link har lemnat åtskilliga bidrag till Södra Europas Växt-Geographie ⁴⁾.

Förf. anmärker, att ett Lands Flora hör till Landets kännemärken och bestämmer dess charatère.

richt über eine Reise nach Istrien und in die süddeutschen Alpen von Grabowski.

- ¹⁾ Hooker's Companion. I pp. 196 &c: Numerical proportions of the natural Orders of british Plants at different elevations. By H. C. Watson.
- ²⁾ Hooker's Companion I. pp. 86--89: Comparison between the upper, or terminal lines of Trees and Shrubs in Britain and their geographic extension towards the arctic Region. By H. C. Watson.
- ³⁾ Loudon the Magaz. of Nat. Hist. 1836. p. 17: On the Construction of Maps for illustrating the distribution of Plants. — By H. C. Watson.
- ⁴⁾ Wiegmann's Archiv für Naturgesch. 21. Jahrg. 4:s Heft Ss. 328—333: Beiträge zur botanischen Geographie des südlichen Europa. Vom Geh. Medic.-Rath Link.

Han erinrar derom, att det är svårt att finna Växter, hvilka på ett utmärkt sätt characterisera ett land, så väl i hänseende till dess bredd som till dess höjd. Sådana Växter måste för detta ändamål utväljas, hvilka äro vidt utbredda, hvilka förekomma i större mängd tillsammans och sådana, hvilka ej lätt fortplantas af frön, emedan dessa snart tillfälligt utbreddas ifrån ett Land till ett annat och mindst böra de Växter dertill utväljas, hvilka växa ibland Sädes-arter.

Förf. tillägger, att det är bekant, att många Växter på den nordliga Slätten åter förekomma i Söder på bergen, men att dessa Växter, hvilka väl äro tjenliga att beteckna bergens climatiska förhållanden, dock ej äro brukbara till bestämning af Slätternas climatiska olikheter. De, som antagas att utmärka olika regioner, måste småningom uppstiga på bergen och ej göra några underliga hopp. Förf. anmärker, att *Blåbärs-Busken* (*Vaccinium Myrtillus* L.) är en tjenlig Växt för att bestämma jordgrundens höjd. Denna Buske växer i Norra Tysklands skogar, uppstiger derefter på höjderna; vid Freiburg i Baden finnes den blott på högre berg; i det i sig sjelft höga Schweiz växer den i skogarna på För-Alperna; derefter synes den först åter på det höga Alpe di Caporagheni öfver Fivizzano, hvarest den växer på ängarna med *Colchicum autumnale*. Änteligen söker man den blott på det höga Majella i Abruzzerna.

Derefter betraktar Förf. Södra Europas Slätter, och dess allmännast utbredda Växt-arter. Han framställer här 3 Växter, hvilka äro så characteristiska för Physiognomien af Södra Europas Vegetation, att de dela den i 3 Regioner: Dessa Växter äro *Lavendeln* (*Lavandula Spica* L.), *Myrten* (*Myrtus communis* L.) och *Rosmarin* (*Rosmarinus officinalis*) eller ännu rättare *Oleandern* (*Nerium Oleander* L.). — Sedan man lemnat Alperna, så synes snart *Lavendeln* (*Lavandula Spica*). Den finnes på solrika kullar vid Verona, bliver ytterst ymnig bakom Coni emot Col de Tenda och följer derstädes alltid bergskedjan, drager sig derefter till sydliga Frankrike och Spanien, hvarest den ännu i Arragonien är ymnig, men den förekommer ej längre ned på Castiliens Slätter och ej eller i Portugal; den upphörer äfvenledes redan emot Rom, och synes blott på de höga bergen vid Adriatiska Hafvet. Den är ingen östlig Buske. I Istrien förekommer i dess ställe *Salvia officinalis*, som derstädes finnes på Monte Maggiore, men i Italien blott växer på Abruzzernas högre berg.

Förf. erinrar derom, att den Lombardiska Slätten egentligen eger odlade Växter och liknar en Trädgård samt att äfven det af kullar bestående Istrien är nästan alldeles betäckt af planterade *Olive-Träd* (*Olea europæa*).

Nu följer i Söder *Myrten-Regionen*. — *Myrten* (*Myrtus communis* L.) betäcker hela Lands-sträckor i Portugal och

blifver i synnerhet vid bäckarna en vac-
ker Buske. Den går vidare igenom det
medlersta och sydliga Spanien, genom syd-
ligaste Frankrike till Rivieren af Genua.
Den är allmän i Romerska Landet och
omkring Neapel, intager hela Istrien, tills
invid foten af Monte Maggiore. Den ut-
breder sig väl längre emot Söder, men
blifver mer och mer sällsynt, och blott i
ensamma exemplar förekommer den i Nor-
ra Italien.

Ifrån *Myrten-Region* inträder man
längre emot Söder i *Rosmarin-Regionen*
af *Rosmarinus officinalis* eller rättare och
mera bestämdt i *Oleander-Regionen* af
Nerium Oleander Linn.. Den börjar vid
Merida i Spanien, följer loppet af Guadi-
ana till Ayamonte, sedan intager den Al-
garviens dalar, under det att Serra de
Monchique prälar af *Rhododendron pon-
ticum* Linn. och af dess blommor. I Ita-
lien synes *Oleander-Trädet* endast i Ca-
labriens och i Siciliens varma dalar. På
Morea finnes det växande utefter bergen
i en smal rand och ofvanför den växa
spridda *Plataner*.

Derefter skildrar Förf. Södra Europas
utmärktare Växt-Regioner ifrån *Wester*
till *Öster*. Arter af *Pinus* (*Tall-* och *Gran-*
Släktet) samt *Ekar* gifva här kännetecken
för Regionerna.

Tall (*Pinus sylvestris* L.) går ej öf-
ver Alpernas kamm till Söder och ej el-
ler öfver Rhen till *Wester* verkligen villd,
men den förekommer ofta nog planterad i
Frankrike.

Pinaster (*Pinus Pinaster* Lamb., *P. maritima* De Cand.) utgör den stora Skogen vid Leira i Portugal, hvilken skog uppkommit genom sådd af inhemska frön. Denna *Tall* bildar ingen krona såsom vår vanliga *Tall*, utan en pyramid med nästan vinkelrätt utgående grenar. Den utbreder sig genom hela Spanien och det sydliga Frankrike till grannskapet af Medelhafvet, till Rivieren af Genua och allt intill Levanten.

Men snart derefter upphörer denna *Tall* och i dess ställe synes *Aleppo-Tallen* (*Pinus halepensis* Mill.), som tillhör Italien och dess egentliga slätt.

Deremot intager en vacker *Tall-art* bergs-trakterna, nämligen *Lariccio* (*Pinus Lariccio* Poir.), hvilken finnes på bergen på Corsica, i Calabrien, och på Ætna, och som till växt-sätt och höjd liknar *Gran* (*Picea excelsa*). Fordom fanns den ock på Italiens lägre berg, vid Rivieren af Genua.

Längre mot Öster visar sig den grekiska *Tallen* (*Pinus maritima* Lamb.). Link har endast sett den i Grekland, hvarest den pryder dess dystra berg. Den är i synnerhet ymnig i det gamla Attika och ifrån Akropolis ser man på afstånd en sådan skog på den heliga vägen till Eleusis; äfven finner man sådana skogar vid Hymettus, vid Udden Sunium. "Då man ifrån den af kallar bestående Slätten vid Megara går till Korinth, så höjer sig vägen hastigt emot Isthmus, och man inträder här i en skog af denna *Tall*. Trä-

det är ej ymnigt på Morea, och förekommer blott på nordliga kusten; dalarna i Epidauros och bergen i Ægina prydas af densamma; vackrast visar den sig vid foten af det höga Cyllene emot Hafvet, och den växer till ett skönt träd på de stela stränderna af floden Xylocastro, men den är sällsynt på sydliga kusten af Morea, och på den vestliga kusten förekommer endast *Aleppo-Tallen* (*Pinus halepensis*).

Slutligen anmärker Förf., att dessa 3 *Tall-Arter*: *Pinus Pinaster*, *halepensis*, och *maritima* beteckna 3 Regioner i Södra Europa ifrån Öster till Wester. Detta förhållande framställer sig äfvenledes genom 3:ne arter af *Ek* (*Quercus*): 1. *Quercus Ballota* Desfont., hvilken växer i Portugal och i Spanien samt på bergen vid Algier. I Portugal odlas den vid Portalegre forst-messigt i anseende till dess ätliga frön och vid Madrid rostar och säljer man frukten jemnte *Castanier* af *Castanea vesca*. 2. I Italien förekommer en annan *Ek-art* med ätliga frukter, hvilken Tenore ansåg såsom en Varieté af den vanliga *Eken* (*Quercus Robur* L. (*pedunculata*)), men hvilken åsigt Link synes ogilla. 3. I Grekland visar sig åter en annan art nämligen *Quercus Ægilops*, den vackra *arkadiska Eken* (*Vellanida*), hvars frukter åtos af de gamla Arkadierna. Denna *Ek's* frukt-bägare öfverföras med namn af *Knoppern* till garfning i det öfriga Europa. — Slutligen finner man vid östliga kanten af Grekland *Quercus infectoria*,

hvilken bär Gall-Äpplen, och denna art blifver först ymnig i Natolien.

Philippi
Ueber die
Flora
Siciliens.

Dr Philippi's öfversigt af Siciliens Flora framställer äfven jemnförelser emellan densamma och många andra Länders och särskilda nejders Floror, nämligen med Arabiens, Ægyptens, Greklands, Aragoniens, Portugals, Mauritaniens, Neapels, Nord-Italiens, Böhmens, Stettins, Upsala's och Lapplands för att bestämma antalet af arter i särskilda Familjer i olika Länder, och uttrycker härvid Familjernas art-antal i procenter af samtliga phanerogamiska Växterna, hvarigenom Förf. erhållit en tabell, som utvisar Växt-Familjernas regelbundna aftagande och tilltagande ifrån den kalla till den varma zonen, och dessa förhållanden har Förf. äfven först af alla framställt i form af curver ⁵⁾. Afskärnings-linien framställer den geographiska latituden; de lodräta ordinat-linierna beteckna de olika trakterna, på hvilka tillika Familjernas procenter äro anförda, och dessa fundna puncter äro förenade genom linier, hvilket genast gifver en bild af hvarje Växt-Familjs förhållande. 87 Familjer äro här i sina olika förhållanden i anseende till sin förekomst närmare afhandlade, hvarvid många hittills okända facta visat sig.

⁵⁾ Wiegmann's Archiv &c. 5:s Heft. Ss. 537—366:

Ueber die Flora Siciliens im Vergleiche zu den Floren anderer Länder. Von Dr R. A. Philippi.

Förf. anmärker slutligen, att en natur-enlig indelning endast kan grundläggas till följe af den rådande öfvervigten af den ena eller den andra Växt-Familjen, det fullkomliga försvinnandet af den ena eller af andra, såsom redan Schouw påstått. Härvid har Prof. Meyen erinrat, att förhållanden gifvas, hvilka ej en gång framställa ett spår af ett Lands vegetations-charactère, om man vill characterisera dess Flora efter det rådande art-antalet af en Familj, och såsom ett bevis på sanningen af detta påstående, anförer Hr Meyen, att Förf. själf vid sina statistiska undersökningar kommit till det resultat, "att ifrån Upsala till Ægypten finnes en ganska allmännelig öfvergång i Växt-Familjernas fördelning, ehuru man skulle kunna förmoda, att Alpernas höga bergs-kedjor eller Medelhafvet bilda en skarp gräns, och skulle skilja ganska olikartade vegetationer ifrån hvarandra." Hr Meyen anmärker, att man t. ex. vet ganska väl, huru olikartad Vegetations-characteren är i Lappland, i Tyskland och i Södra Italien och att till följe deraf den forsknings-method är den ändamåls-enligaste, som lärer dessa olikheter. Han tillägger, att de statistiska undersökningarna hafva likaledes sitt stora värde, men att detta visar sig först då, när man fullständigt känner hela Länders Floror, hvilket likväl ännu kan sägas om få af Europas Länder.

Förf. granskar Siciliens Flora efter Växt-Familjerna, börjande med *Ranuncu-*

laceæ. Han omnämner de märkvärdigaste Växter för hvarje Familj med jemnförelser öfver art-antal i densamma i förhållande till hela vegetationen här och i andra Länder, samt omtalar, hvilka allmänne europeiska arter, som man här saknar.

Gay's
Afh. om
Vegeta-
tionen i
Norra
Spanien.

Gay har meddelat en öfversigt af de botaniska upptäckter, hvilka blifvit gjorda i Spaniens särskilda Provincer af Durieu de Maisson Neuve, en fransk Officer⁶⁾.

Då man så föga känner Spaniens Vegetation, så skall det säkerligen intressera Botanisterna att här erhålla ett utförligare utdrag af Gay's afhandling.

Förf. anmärker först, att den spanska Half-Ön, som fordom varit botaniskt undersökt af Clusius, sedermera för samma afsigt berestes af Tournefort, af Anton och Bernhard de Jussieu, Loefling, Hoffmannsegg, Link, Webb m. fl.. Under Napoleon's krig i Spanien undersökte flera franska militairer de särskilda Provincerna, i synnerhet Bory de Saint Vincent och L. Dufour. Då Fransmännens trupper år 1823 biträdde Spanska Regeringen i dess inhemska krig, så botanicerade flera medföljande franska Pharmaceuter i nejden af Cadix och hemförde ansefliga Samlingar. Ungefärligen vid samma tid granskade Salzmann nejderna af Motril,
Ma-

⁶⁾ Ann. des Sc. Nat. Nouv. Sér. T. VI. Aout. 1836. pp. 113—128: Duriaei iter asturicum botanicum Anno 1835 susceptum, Auctore J. Gay.

Malaca och Gibraltar. Flera af Spaniens egna Botanister hafva äfven undersökt åtskilliga Provincer. Asso bereste Arragonien; Pourret besåg Catalonien; Cavanilles granskade Valencia; Lagasca undersökte Murcia, Nya Castilien, Leon och Asturien; Roxas Clemente botanicerade i Bætien. Härigenom har visserligen större delen af Spaniens Vegetation blifvit känd och dess Växter införda i Systemerna, men man kan likväl med skäl säga, att detta Land är ännu i botaniskt hänseende ofullständigt känt, att hela Provincer finnas, hvilka ännu icke äro undersökta, och att i flera andra har blott någon ensam Botanicus för en kort tid företagit en genomresa. Ännu saknas ock en Flora hispanica.

Durieu besökte Asturien år 1835, hvarefter han till Gay lemnat större delen af sina insamlade phanerogamiska Växter och *Ormbunkar* (*Filices*) samt de vid dem gjorda anteckningar för att af Gay närmare bestämmas och bearbetas. För samma ändamål har han till Bory de Saint Vincent meddelat *Algerna* och till Dr Montagne de öfriga *Cryptogamerna*. — Phanerogamerna och *Filices* utgjorde 531 arter. Durieu har äfven samlat af de allmännare för att lemna en öfversigt af Asturiens Vegetation. De nya, som äro många, skall Gay särskildt beskrifva. Gay har äfven vid författandet af detta arbete i hänseende till Landets naturbeskaffenhet och öfriga förhållanden rådfrå-

gat den nu i Paris vistande förre Spaniske Ministern Toreno, hvilken i Asturien har betydliga jord-egendomar.

Durieu begaf sig ifrån Durance, hvarest han är bosatt, till hamnen le Socoa d. 2 Maj 1835 och sjö-vägen till Spanien.

Vid hamnen le Passage anmärktes *Lithospermum prostratum* Loisel., hvilken Växt sedermera visade sig under hela resan.

I Santona i Provinzen Santander såg Han oräkneliga Trädgårdar uppfyllda af *Citrus Limonium* ⁷⁾, Kloster-väggarna be-

⁷⁾ Gay anmärker, att *Citrus Limonium* äfven med framgång odlas vid hamnen Castro på kall-jord, men i det inre Spanien saknar man alla odlingar af *Citron-Slägtets* arter. Deremot finnas de i ymnighet vid alla Iberiens stränder, så väl vid Medelhafvet, herculanska Sundet som vid Gadiranska Oceanen. De förekomma vid Vestra Oceanen genom Vigo, Pontevedra allt intill el Padron, nästan en ibland de medlersta Provincerna, hvarest *Citrus Aurantium* (gifvande *Aurantia dulcia*) omtalas. *Citrus vulgaris* (gifvande *Aurantia amara*) framtränger till la Corunna och utbildar derstädes frukt i Trädgårdarna; en hel Allé af dem finnas vid en villa i grannskapet af Corunna vid byn Bergondo. — *Citrus Limonium* odlas äfven allmänt omkring el Ferrol. Båda Träden synas trifvas här. Därefter visar sig *Citrus Limonium* åter i Provinzen Santander och vid Cantabriska hafs-stranden, Spaniens nordligaste trakt, men saknas i de mellanliggande trakterna. Enligt Durieu torde orsaken till detta phänomen af *Citron-Trädens* nordliga förekomst böra sökas uti luftens större fuktighet och de i söder nära liggande bergen. Vid Gijon kan Trädet ej fördraga

täcktes af *Erinus alpinus* och murarna pryddes af *Phagnalon tricephalum* Cassin. och af *Saxifraga trifurcata* Schrad. —

Omkring Castro anmärktes d. 15 Maj *Aspidium filix mas* Sw.z & *A. dilatatum* Sw.z båda storvuxna, 5 till 6 fot höga; *Woodwardia radicans*, *Smilax aspera*, *Laurus nobilis*, som här redan är i trädform och beskuggar bergens lägre kullar, *Osyris alba*, flera arter af *Orobanche*, hvilka växa parasitiskt på *Galium Mollugo*, på *Picris hieracioides*?, på *Vicia bithynica* m. fl. — *Menziesia Daboecia* är allmän i hela Cantabrien, i provinsen Santander och i Asturien; *Phagnalon tricephalum* Cassin., *Helichrysum Stoechas*, *Saxifraga hirsuta*, *Silene maritima* Var. *longifolia*, *S. nocturna* och *Cheyranthus incanus*. — *Woodwardia radicans* är en art, som egentligast tillhör Teneriffa och Madera (den säges äfven växa i Californien, i Peru och i Nepal), men som utbreddt sig till Portugal och till italienska Ön Pithecusa och hvars nordligaste gräns nu Durieu funnit vid Castro i Provinsen Santander vid Vasconiska viken. Han såg den ej vidare hvarken i Cantabrien eller i Asturien. Vid bergs-rötterna utanför Castro i en bergs-klyfta jemnte *Laurus no-*

climatet, hvarest luften är ganska torr och bergen äro längre bort åt söder. I Santona och i Castro växer det förträffligt och gifver frukt på kall-jord, hvarest luften eger mycken fuktighet och berget, utan någon emellanliggande slätt, nedlöper brådstupande i hafvet.

bilis och en *Saxifraga* fann han denna utmärkta Ormbunke (*Woodwardia radicans*) 8 till 10 fot hög med löf, som nedhängde till marken, och hvilka med topparna derstädes slogo rötter.

Han begaf sig nu till Gijon (Gegio eller Gegia) en stad med 6000 Innevånare, och den genom sin handel mest blomstrande i Asturien. Nejden är öppen för vindarna, föga fruktbar och öfverflödar af hafs-kust-Växter. Ifrån den 18—28 Maj undersökte Durieu denna trakt, hvarest han fann blommande *Scilla verna*, *Stellaria Holostea* och *Cheyranthus Cheyri*.

På hafs-klipporna och i deras klyftor växa *Asplenium marinum* L., *Adiantum Capillus veneris* och *Cochlearia danica*.

Åfvanför dessa klippor höja sig fält och gräs-tufvor, prydda äfven af *Serapias occultata* Gay, en ny art.

På hafs-strandens Sand-trakt förekomma *Phleum arenarium* L., *Festuca rubra* Var. *spiculis pubescentibus*, *Triticum junceum* L., *Lepturus incurvatus* Trin., *subulatus* Kunth, *Merendera* *Bulbocodium* Ramond, som nu var i frukt, *Potamogeton pectinatum* L., *Ruppia rostellata* Koch, *Zannichellia pedunculata* Reichenb., *Zostera marina* L., *Triglochin maritimum* L., *Armeria maritima* Willd., *Rumex Bucephalophorus* L., *Chenopodium maritimum* L., *Glaux maritima* L., *Leontodon bulbosus* L., *Thrincia hirta* Roth, *Cotula coronopifolia* L., *Daucus hispanicus* DC., *Medicago lupulina* L. & *striata* Bast., en *Malvæ*-art, beslägtad med

M. sylvestris, *Dianthus gallicus* Pers., *Sagina maritima* Don, *Spergula sabuletorum* Gay, *Arenaria marina* æ. Smith, *Frankenia laevis* L., *Alyssum montanum* L., *Cakile maritima* Scop, *Raphanus maritimus* Sm., *Glaucium flavum* Crantz, *Ranunculus bulbosus* L., *trilobus* Desfont., *muricatus* L. & *parviflorus* L..

På kärr-ängar visade sig *Carex pulicaris* L., *divisa* Huds., *extensa* Gooden., *distans* L. & *riparia* Curt., *Juncus bulbosus* L., (*J. compressus* Jacq.) och *Alisma ranunculoides* L..

På besädda ställen: *Phalaris brachystachys* Link.

För öfrigt anmärktes omkring Gijon: *Equisetum ramosum* Schleich., *Chara foetida* Braun., *Aira caryophyllæa* L., *Avena fragilis* L., *Danthonia decumbens* DC., *Bromus maximus* Desf., *Festuca uniglumis* Sol., *Koeleria albescens* DC., *Juncus bufonius* L., *Briza media* L., *Triticum ciliatum* DC., *Asphodelus albus* L., *Scilla verna* Huds., *Crocus nudiflorus* Smith (i frukt), *Iris foetidissima* L., *Ophrys antropophora* L., *Serapias Lingua* L., *Atriplex Portula* L., *Acinos alpinus* Moench, *Teucrium pyrenaicum* L., *Orobanche Hederæ* Vauch., *Scrophularia Scorodonia* L., *Erinus alpinus* L., *Anni Visnaga* Lamarck, *Polycarpon tetraphyllum* L., *Scorpiurus subvillosa* L., *Erodium malacoides* W. & *moschatum* l'Herit., *Sagina procumbens* L. & *apetala* L., *Polygala vulgaris* L., *Sennebiera pinnatifida* DC..

I Oviedo i Asturien vistades Durieu ifrån d. 29 Maj till den 5 Juni. Omkring denna stad anmärkte Han *Serapias cordigera* L. och *Lingua* L., *Acinos alpinus* Moench, *Linaria triornithophora* Willd., *Galium vernum* Scop., *Bunium denudatum* β . *pyrenæum* DC. — *Saxifraga trifurcata* Schrad., *Lythrum hyssopifolium* L., *Potentilla splendens* Ram., *Geranium sanguineum* L., *Lychnis corsica* Lois., *Sagina apetala* L., *Spergula arvensis* L. & *sabuletorum* Gay, *Draba muralis* L., *Aconitum Napellus* L. — I Nedre Asturien är *Acinos alpinus* och *Erinus alpinus* högst allmänna, och ej Alp-Växter såsom i det öfriga Södra Europa. — *Linaria triornithophora*, en mycket vacker Väst, börjar att växa i Portugal, förekommer sedan inåt Asturien och är ej sällsynt i dess dalar. — *Saxifraga trifurcata* Schrad., hvars hemland innom Tyskland ännu är okänt, betäcker under blomningen taken i Oviedo med ett snöhvitt täckelse. — *Spergula sabuletorum* är egentligen en hafs-Väst, af hvilken Durieu likväl vid Oviedo tagit ett exemplar.

Asturien åtskiljes ifrån Provincen Leon, ifrån Cantabrien till Galicien, af en fortsättning af berg, hvilkas toppar och kullar så väl i Söder som i Norr under sommaren afbetas af Får-hjordar och nästan sakna Träd. — Dessa Får-hjordar komma ifrån nedersta delen af Estremadura årli-gen i Maj månad, begifvande sig till Norra Spanien, och återvända i September. De hålla sig mera på den Södra åsen än

på den Norra. De kallas af Spaniorerne *Rebaues trashumantes* i anseende till deras långa utflyttningar och bestå endast af det Får-slag, som för sin fina ull blifvit kalladt *Merinos*.

Den vestra delen af Asturien har sina högre bergs-toppar (Bergen de Teberga och del Somiedo) i medlersta trakten, med grund-lager af granit-berg och af uråldrig kalksten och flera uppnå nästan snö-gränsen; i vestra trakten uppstiga lägre Skiffer-berg och äfven Marmor-berg, hvilka redan i medio af Juli blifva fria ifrån snö. Vid Langreo nära Oviedo och vid Aviles samt flerstädes finnas Stenkols-lager. Metaller äro sällsynta, och få grufvor bearbetas. Ifrån dessa vestra Alpers rygg-åsar utlöpa många berg i norr, och talrika elfvar utströmma ifrån fjell-trakterna; i dalarna finnes en fruktbar och väl odlad jord. Någon gång inträffar en strängare köld, ty vintern emellan 1835—1836 var kölden — 7° Réaum. i Oviedo. Climatet är i den nedre trakten och vid hafvet tempereradt, men ej förmånligt för *Vinrankan* och *Oliv-trädet*; deremot kan det synas högst oväntadt, att *Dadel-Palmen* (*Phoenix dactylifera*) trifves här; i nejden af Oviedo synas några friskt växande Träd af densamma; likväl odlas *Vinrankan* i några varmare dalar. I allmänhet odlas här *Hvete* (*Triticum sativum*), *Råg* (*Secale cereale*), *Mais* (*Zea Mays*), *Potates* (*Solanum tuberosum* L.) och *Panicum italicum*. Efter Råg-skörden i medio af Juni såss *Mais*, *Bönor* (*Pha-*

seolus) och *Rosvor* (*Brassica Rapa*); och äfven denna skörd mognar. Af *Mais* och af *Hvete* bakas härstädes allt bröd, och af *Mais* beredes en gröt, som i vissa trakter nästan är den hufvudsakliga födan. — Omkring Åkrarna uppstiga allestädes berg, hvilkas toppar äro bara, men hvilkas sidor äro bevuxna af en *Ek*-art (*Quercus Toza* Bosc.), som benämnes *Acebo*; sällan synas *Castanie-Träd* (*Castanea vesca*). Inga Barr-Träd finnas i Asturien, då man undantager några vanställda Träd af *Taxus baccata* L. Endast i den vestligaste delen förekomma några verkliga skogar. På Slätterna och i dalarna äro de allmännast planterade Trädslag *Populus nigra*, *Salix alba*, *Fraxinus excelsior* och *Frukt-Träd*, ibland hvilka sednare *Juglans regia* (*Walnöt-Träd*) jemnte *Quercus Toza* finnas omkring gårdarna. Lefvande häckar bestå af *Prunus spinosa* och af arter af *Rubus*. — Endast vid Oviedo synas häckar af *Crataegus Oxyacantha*, hvilken är sällsynt såsom villd.

Ifrån Oviedo begaf sig Durieu till den $\frac{1}{2}$ till $\frac{1}{4}$ leuca ifrån Oviedo, belägna Staden Gradum, hvars nejd utgör en högst fruktbar dal. I Staden såg Han *Phagnalon saxatile* Cassin., *Alsine tenuifolia* Wbg.; vid hamnen anmärkte han *Chenopodium ambrosioides* och *Anchusa sempervirens* L., hvilken sidstnämnde är allmän i vstra Asturien alltintill dalarna i den södra bergs-åsen. — På odlade ställen växa *Bri-za minor* L., *Trifolium procumbens* L. och *Ervum hirsutum* L..

På ängar, vid vägar, invid gärdesgårdar och på kullar växa *Grammitis leptophylla* Sw.z, *Aspidium angulare* Kit., *Asp. Filix femina* Sw.z och *Asp. fragile* Sw.z, *Asplenium Trichomanes* L. och *Aspl. Adiantum nigrum* L., *Blechnum Spicant* Sw.z, *Gastridium australe* Beauv., *Agrostis alba* L., *Aira præcox* L., *Festuca Myurus* L. och *F. sciuroides* Roth., *Cyperus badius* Desf., *Juncus conglomeratus* L., *Luzula campestris* Var. (*L. multiflora* Lejeune), *Serapias Lingua* L., *Polygonum Persicaria* L., *Teucrium pyrenaicum* L., först anmärkt vid Gijon, ej sällsynt i nedre Asturien, men ej uppgående på de södra fjellen eller i den egentliga Bergs-Region; *Prunella vulgaris* L., *Glechoma hederacea* L., *Melissa Nepeta* L., *Bartsia viscosa* L., *Orobanche minor* Sutt. (växande på *Trifolium pratense*), *Linaria spuria* Mill. & *tricornitophora* Willd., *Echium plantagineum* L., *Calluna Erica* DC., *Erica vagans* (börjande blomma d. 22 Juni), *Menziesia Daboecia* DC., *Campanula Erinus* L., *Lobelia urens* L., *Andryala integrifolia* L., *Galium helodes* Hoffmanns-egg. & Link?, *Oenanthe crocata* L., *Circea Lutetiana* L., *Ulex europæus* L., *Adenocarpus complicatus* a. *polyadenius* Gay, *Trifolium angustifolium* L., *Lotus hispidus* Desf. & *major* Scop., *Astrolobium ebracteatum* DC., *Ornithopus compressus* L. & *roseus* Desf., *Vicia angustifolia* Roth, *Lathyrus hirsutus* L., *Rhamnus alaternus* L., *Geranium dissectum* L., *Malva geraniifolia* Gay (utbredd öfver

hela vestra Asturien), *Silene gallica* L., *Lychnis corsica* Loisel., *Stellaria Holostea* L. & *graminea* L., *Cerastium glomeratum* Var. *minutulum* Des Moul., *Helianthemum guttatum* Mill., *Hesperis matronalis* L. (allmän vid gärdes-gårdar och i lundar).

Berg af tredje ordningen Sierra del Fresno, Sierra del Chorro, S. del Aguilero och S. del Peral omgifva Gradenserdalen. Kalksten utgör grunden för dem alla; topparna och sidorna äro bara; och vanligen afbetade, så att de lemna en ringa skörd för Botanisten; på de högre bergs-ryggarna är klimatet något kallt; de ega likväl inga egentliga bergs- eller fjell-Växter, men många arter, hvilka ej finnas i den nedanför belägna dalen, t. ex. *Osmunda regalis* L., *Blechnum Spicant* Sw.z, *Nardus stricta* L., *Agrostis setacea* Curt., *Scirpus multicaulis* Sm., *fluitans* L., *Savii* Sebast. & Maur., *Eriophorum latifolium* Hoppe, *Carex pilulifera* L., *stellulata* Gooden., *filifolia* Gay, *laevigata* Sm., (*biligularis* DC.), *Narthecium ossifragum* Huds., *Juncus ericetorum* Poll., *Phalangium bicolor* DC., *Narcissus Bulbocodium* L., *Salix cinerea* L., *Pinguicula vulgaris* L. & *lusitanica* L., *Prunella grandiflora* Jacq., *Sibthorpia europæa* L., *Exacum filiforme* W., *Arbutus Unedo* L., *Erica australis* L. (högst på berget del Peral; den förekom sedermera i fjell-trakten på de södra bergs-ryggarna), *Er. Mackaii* Hook. (funnen år 1835 så väl i Irland som högst på berget del Peral i Astu-

rien), *Aracium paludosum* Monn., *Scorzonera humilis* Var. *angustifolia* (*S. angustifolia* DC. Fl. Fr.), *Arnica montana* β. *angustifolia* Duby, *Saxifraga hirsuta* L. (redan funnen vid Castro i Provinsen Santander), *Illecebrum verticillatum* L., *Montia fontana* L., *Lythrum Salicaria* L., *Peplis Portula* L., *Oxalis Acetosella* L., *Hypericum pulchrum* L. & *elodes* L., *Linum gallicum* L., *Radiola linoides* Gmel., *Drosera intermedia* Hayne, *Helianthemum alyssoides* Vent., *Corydalis claviculata* DC..

Vid den starkt rinuande elfven Nolo nära sjelfva ström-fåran växte *Salvia verbenaca* L., *Acinos alpinus* Moench., *Digitalis parviflora* Jacq. (Lindl. Monogr. *Digit.* Tab. 17), en större Växt, om hvilken man hitintills ej vetat, hvarest den förekom villd; den växte här i sällskap med *Eryngium Bourgati*, och Gay tror, att de båda äro komna ifrån de södra fjellen; Durieu såg dem äfven gemensamma på berget de Arvas; *Scrophularia canina* L., *Scabiosa Columbaria* L., *Ononis spinosa* L., *Trifolium angustifolium* L., *striatum* L., *scabrum* L., *glomeratum* L., *Cistus hirsutus* Lam., (nära invid södra Nolo ymnig, derifrån utbredd alltintill Tineum, i medlersta Asturien). — Vid Penafior på bryggan växte *Bromus madritensis* L. och *Linaria organifolia* DC. — På ömse sidor af elfven uppstiga höga berg-väggas, i hvilkas klyftor växa *Aspidium dilatatum* Sw.z & *A. filix femina* Sw.z, *Asplenium lanceolatum* Var., *Agrostis setacea* Curt. Var. *longifolia*, och

A. capillaris L. (Denna mindre kända Växt är enligt Gay ensamt spansk, allmän i Asturien, alltifrån Slätt-landet uppstigande till de högsta spetsarna af södra bergs-ryggarna och till den högsta fjell-regionen, alltid åtföljd af *Aira flexuosa*). Här såg Durieu äfven *Aira caryophyllea* L., *Briza maxima* L., *Cynosurus echinatus* L., *Lamarckia aurea* Moench, *Triticum Halleri* Var. *aristatum*, *Convallaria Polygonatum* L., *Narcissus cernuus* Salisb. (en art, som ensamt tillhör Spanien), *Quercus Ilex* L. (sällsynt i Asturien), *Osyris alba* L., *Pinguicula lusitanica* L., *Digitalis purpurea* L., *Linaria delphinoides* Gay & *Perezii* Gay, *Erica arborea* (vidt utbredd i Asturien, allestädes allmän, men ej inträdande i Fjell-Regionen), *Galactites tomentosa* Moench, *Tolpis barbata* Gärtl., *Hypochaeris radicata* L., *Phagnalon saxatile* Cassin., *Pallenis spinosa* Cassin., *Filago minima* Fries, *Centranthus Calcitrapa* Desf., *Galium divaricatum* Lamarek & *G. hircynicum* Weig., *Saxifraga umbrosa* L. (utbredande sig alltintill öfre Fjell-Regionen), *Cotyledon pendulinus* DC., *Sedum hirsutum* L. och *S. anglicum* Huds., *Poterium Sanguisorba* L., *Ononis reclinata* L., *Vicia gracilis* Loisel. och *V. Salisii* Gay (som äfven finnes på Corsica och vid Tanger), *Hypericum linearifolium* Var. *latifolium*, *Linum strictum* L., & *Silene inflata* Sm..

Derefter begaf sig Durieu d. 30 Juni till öfre Asturien. Vid Cornellana anmärktes *Phalaris paradoxa* L., *Malva ni-*

cæensis Allion., och vid Salas såg han *Tillwa muscosa* L., *Arabis hirsuta* DC., *Circæa Lutejana* m. fl. — Sedermera anmärkte han på ett högre kalkberg: *Juncus squarrosus* L., *Pinguicula grandiflora*, *Spergula subulata* Sw., *Ornithopus perpusillus*. — I Pereda-dalen växte *Asplenium septentrionale* L. — Sedan han öfverstigit dalens södra sida, så inträdde han på en vidsträckt Hög-Slätt af ett kallt climat. Här visade sig *Scrophularia alpestris* Gay och *Spergula subulata* Sw., hvilka båda i Asturien äro subalpinska Växter. Vid Staden Tineo är climatet blidare. Här fann han *Lolium multiflorum* Lam., *Juncus ericetorum* Pollich, *Campanula patula* L., *Arnoseris pusilla* Gærtn..

F. Seitz, Trädgårdsmästare i Navarin, har meddelat åtskilliga anmärkningar om Greklands Vegetation⁸⁾. Vid Pyrgos utbreda sig uteder kusten skogar af *Pinus maritima* och uppstiga till höjder af 100 fot öfver hafvet, hvarest *Pinus Pinæa* blandar sig med densamma; till dessa förena sig ännu högre upp *Quercus pubescens*, tills slutligen de städse grönskande *Ekarua* bekröna bergs-topparna. Omkring Navarin äro Sädes-arterna vådande; äfven odlas *Bomull*, *Tobak* och *Potates*. Trakten är fattig på Träd. På

Seitz's
Anmärk-
ningar
om Grek-
lands Ve-
getation.

⁸⁾ Allgem. Garten-Zeitung von Otto und Dietrich. 1836. S. 301 &c. Nachrichten über Greichenlands Feld- und Garten-Bau. Von F. Seitz.

fuktiga ställen växa *Plataner*, *Olive-Träd* och *Nerium Oleander*, men på bergen finner man merändels Buskar såsom *Myrtus communis*, *Phillyrea latifolia*, *Punica Granatum*, arter af *Cistus* och af *Genista*, *Pistacia Lentiscus* L., *Fraxinus Ornus* (*Manna-Asken*). — Under högsta sommaren äro Träden beröfvade sin prydnad, och då äro *Capris-Buskar* (*Capparis spinosa*) de Växter, hvilka med sin grönska bepryda klyftorna. Vid Nisi finnas *Cypresser* och *Olive-Träd*. Vägen emellan Nisi och Kalamata är omgifven af Trädgårds-anläggningar; här ser man *Pomerans-Träd* öfverdragna af *Vinrankor* omvexla med *Fikon-* och *Mandel-Träd*, och häckarna, hvilka åtskilja Trädgårdarna, utgöras af *Jasminum officinale* och af *Punica Granatum*. Här och der synas *Dadel-Palmer* i Trädgårdarna. Vinbergen omgifvas af *Agave americana*, af *Citron-* och *Pomelos-Träd* (*Citrus Decumanus*); af den sednare finnas Träd af 40 till 50 fots höjd och dess frukter få storlek af *Cocos-Nötter*. — Många arter af *Frukt-Träd*, såsom *Äple*, *Päron*, *Plommon*, *Aprikoser* och *Persikor* odlas ock här. — Af Köks-Växter egas *Kål-arter*, *Cynara Scolymus*, *Ägg-Plantan* (*Solanum Melongena* L.), *Solanum Lycopersicum*, och i synnerhet *Bumis* (*Hibiscus esculentus*) m. fl..

Barker
Webb
&
Berthelot
lot Hi-
stoire
Naturelle
des Isles

Det af Barker Webb och Sabin Berthelot började arbete öfver Canarie-Öarnas Natural-Historia är ett prakt-verk, förträffligt bearbetadt så till text som i anseende till sina teckningar af Djur och

Växter samt sina Vuer och Chartor⁹⁾. Canaries.
Livraisons
4—19.
Verket utgifves i Häften, i 4:to, innehållande text på fransyska språket och Tabeller med figurer af Djur och af Växter samt Vuer, utgörande Natur-målningar af särskilda trakter. Den åtföljande så kallade Atlas utkommer äfven i Häften, hvilka innehålla geographiska och botaniska chartor öfver de 7 Öarne, större Vuer öfver städer och af nejder på Lands-byggen, af Väst-Regioner med deras mest characteristiska Vegetation samt äfven större figurer af dessa Växter.

Canarie Öarnas sunda och angenäma climat, deras Natur-skönhet och deras herrliga rika Vegetation hafva ifrån äldre tider varit högt beprisade och Alex. von Humboldt säger om dessa Öars Vegetation, att han ej ens i Södra Amerca funnit den så intagande och harmonisk.

Den hitintills utgifna text utgöres af Géographie botanique och Géographie descriptive samt Phytographia canariensis, uti hvilken Författarne uppställa Öarnas Växter efter det naturliga Systemet i Väst-Familjer. Dervid lemnas på latinska språket släktets och artens kännemärken samt för hvarje art några viktigare synonymmer, uppgifter om Växtens

⁹⁾ Histoire naturelle des Isles Canaries, par MM. P. Barker-Webb et Sabin Berthelot &c. Livraisons 4—7. à Paris 1835. — Livraisons 8—19. à Paris. 1836. 4:to. Avec Planches. — Atlas. Livraisons 1—19. à Paris. 1836.

geographiska utbredning, anmärkningar eller beskrifningar för nya eller mindre kända arter, hvilka sednare äfven äro afbildade, en art på hvarje tabell, i svart och talrika figurer af frörednings-delarna. — Uti de 10 hitintills utgifna Häften finnas 62 Tabeller för Växter; de öfriga innehålla figurer af Fiskar, af Insecter och af Mask-Djur. — I hvarje Häfte af den egentliga Histoire Naturelle förekomma 1 till 3 Tabeller och uti hvarje Häfte af Atlas vanligen 3.

Vegetationen har i anseende till Buskarternas beskaffenhet ett Euphorbiæ-artadt utseende, Växter med bara, knottriga grenar och stjelkar samt smala och styfva blad. De rådande ibland dessa Växter äro *Euphorbia canariensis*, *E. piscatoria*, *Kleinia neriifolia*, *Plocama pendula*, *Convolvulus floridus*, *Physalis aristata*, *Periploca lævigata*. — *Pinus canariensis* Smith är den enda här förekommande *Tall*-art, hvilken fordom varit allmän, men nu blott finnes på få ställen.

Uti Ehrenberg's afhandling: "Characteristik af de vegetabiliska Organismerna i Nord-Africa och i Westra Asien"¹⁰⁾ anmärker Förf., att Vegetationen i libyska Africa har en 5-faldig caractère. Vid Sint, hvarest finnas de sidsta *Dum-Palmerna* (*Cucifera thebaica*), ser man den

bota-

Ehren-
berg's
Afsl. om
Vegeta-
tionen i
Nord-
Africa och
i Westra
Asien.

¹⁰⁾ Bericht über die zur Bekanntmachung geeigneten Verhandlungen der Königl. Akademie der Wissensch. zu Berlin. I. p. 47.

botaniska gränsen emellan Öfre och Nedre Ægypten. Ifrån den nedre ægyptiska och öfre ægyptiska Floran skiljer sig en nubisk Flora genom rådande arter af *Capparideæ* och af *Cistus*, och Æthiopiens Flora characteriseras af trädartade *Euphorbiaceæ*. Arabien framställer en tre-faldig Flora en medelländsk, en *Capparideæ*-Flora och en *Euphorbiæ*-Flora. — Jag har blott sett ett utdrag af denna afhandling.

Flera Växt-Geographiska Afhandlingar Wight's och Walker's Växt-Geogr. Afh. äro under året meddelade: en af R. Wight om nejden af Court-Allam och dess nästgränsande Bergs-trakter ¹⁾, och en annan af Walker om Vegetationen på Adam's pec i Ost-Indien ²⁾.

Schouw's afhandling om Norra Afri- Schouw's Afh. om Norra Africas Natur-beskrif. cas Natur-beskaflenhet känner jag endast till namnet ³⁾.

Garten-Director C. Ritter utgaf Ritter's Naturhistorische Reise nach &c. Hayti. sidstlidne år en Natural-Historisk Resa till Ön Hayti ⁴⁾. Uti denna Resa har Förf.

¹⁾ Hooker's Companion I. pp. 326—332: Some Account of a botanical excursion, made in the neighbourhood of Court-Allam and in the adjacent Mountains. By Allan Cunningham. —

²⁾ Hooker's Companion I. p. 1—14: Journal of an ascent to the summit of Adam's Pec.

³⁾ Kröyer's Naturhistorisk Tidsskrift 1836. 1:te Hefte. Ss. 1—9: Naturen i Nord-Africa. — Af Schouw.

⁴⁾ Naturhistorische Reise nach der West-Indischen Insel Hayti, auf Kosten S:r Majestät des Kaysers von Oestreich. Von K. Ritter.

lemnat bidrag till en Natur-målning af Hayti's Vegetation och en Förteckning öfver de Växter, hvilka han samlat på denna Ö, som han på österrikiska Regeringens bekostnad besökte år 1820 för att öfverföra Växter och frön till de Kejsarliga Trädgårdarna i Wien.

Moritz's *Öfver Vegetationen på Ön Puerto Rico i West-Indien har C. Moritz meddelat åtskilliga underrättelser* ⁵⁾).

Hall's *Hall har lemnat bidrag till en fysisk Geographie öfver nejden omkring Quito* ⁶⁾ och Jamison har framställt en fysisk teckning af Columbien ⁷⁾.

D'Orbigny's *D'Orbigny's Voyage dans l'Amérique méridionale åtföljes af ett Bihang, i hvilket de botaniska upptäckterna under denna resa afhandlas. Första Häftet är utkommet, men jag har ej sett det* ⁸⁾.

Back *Capit. Back har utgifvit en rese-beskrifning genom Norra America alltintill mynningen af den stora Fisk-Floden och*

— Mit (3) lithogr. Abbildungen. — Stuttgart. 1836. 8:o.

⁵⁾ Wiegmann's Archiv. 1836. I. pp. 373—392: Notizen zur Fauna der Insel Puerto Rico. Von C. Moritz.

⁶⁾ Hooker's Companion. I. p. 26 &c. &c.: Excursions in the neighbourhood of Quito and towards the summit of Chimborazo in 1830. By Hall.

⁷⁾ Hooker's Companion. I. p. 111—116: Physical and geographical observations made in Columbia. By W. Jamison. —

⁸⁾ Voyage dans l'Amérique méridionale. Par Alcide D. d'Orbigny. — Botanique N:o 1. — Paris et Strasbourg. 1836. 4:o.

till Polar-Hafvets kuster åren 1833—1835, och såsom ett Bihang härtill följer en af Hr Richardson gifven berättelse om zoologiska upptäckter under Resan. Förf. har ock i densamma anfört många underättelser om Climatets inflytande på Vegetationens beskaffenhet vid högre latituder. Hafs- och Kust-Climatets inflytande synes t. ex. märkbart på West-Ireland, på Holmen-, Shetlands's och Orkney's Öarna, ty vid 60° till 61° N. Lat. är marken under vintern bar och grönskande, så att talrika Får-hjordar beta på fälten, men Landets sommar är ej varm, och härefter rättar sig culturen af Sädes-arter. Vid Nord-kusten af Huron-sjön, under lika latitud med viken vid Venedig, är Landet under 6 månader betäckt med snö, ehuru likväl de 3 sommar-månaderna visa 70° Fahrenh. värma, således liknande sommaren vid Bordeaux. — Cumberlands-house vid 54° N. Lat. ligger i samma Latitud med York i England, men i en Isotherme-linie ⁹⁾ af 0° R., som i Europa först inträffar vid Nord-Cap; sommar-värman är likväl högre vid Cumberlands-house än i Paris, hvarigenom det blifver förklarligt, att *Korn-*, *Hvete-* och *Mais*-Åkrar här förekomma; af samma orsak fullbordas sädes-skörden vid Hudson-bay på 70 dagar.

På West-kusten af Hudson-bay gå Isothermerna lägre, i stället för att stiga såsom på Europas Östra kuster; detta or-

⁹⁾ Isothermer = linier af lika värma.

sakas enligt Richardson's uppgift deraf, att de stora is-massorna samla sig i Polar-kusternas bukter, och isen bibehåller sig derstädes tills långt frampå året. Förf. anmärker, att jorden i Norra America vid 56° Lat. upptinar under sommaren blott 3 fot djupt, och under 64° N. Lat. vid Björn-Sjön blott 20 tum djupt, och likväl finnas på något afstånd ifrån kusten vidsträckta Skogs-Regioner, och under sommaren framkommer en vacker Vegetation. Skog-gränsen drager sig derstädes så mycket högre upp, ju mer den är aflägsen ifrån Hudson-Bay. På kusten finnes Skogs-gränsen vid 60° N. Lat.; vid stora Björn-Sjön ser man den vid 65. Den *hvita Granen* och *Betula glandulosa* uppstiga högst allt intill 68° N. Lat..

King's
Förteckn.
öfver
Växter
ifrån
Arctiska
America.

Chirurgen King, hvilken medföljde på Back's expedition, har i samma Rese-Berättelse lemnat en förteckning af de Växter, hvilka han funnit under resan, och hvilka Hooker bestämt. — Vid Regn-Sjön förekom *Zizania aquatica* L. i sumpig jordmån i stor mängd; den skördas här och förvaras för vintern. — Derstädes vid 62° 45' 35" Lat. och 111° 19' W. Long. växer ock en taggig dverg-artad *Opuntia*, hvilken intager här den nordligaste gränsen för *Cactæa-Växterna*. Buskarna bestå här af *Stickelbär*, *Winbär* och *Törnrosor* (*Rosæ*). Vid 63° 15' N. Lat. och 108° Long. såg man de första *Dverg-Granar*, men kronorna voro utdöda och stammarna gråa af ålder. Vid Fort Chipewyan odlas *Potates* och *Korn*.

Prof. Meyen har framställt jemnförelser emellan Vegetationens utbredning och gränsor på de största höjderna af Himalaya-Fjellen och i Hög-Peru eller peruanska Cordillerna ¹⁰⁾. Förf. bevisar, att i synnerhet den mera stor-artade Vegetationen går lägre på Himalaya-Bergen än på Cordillerna i Södra Peru, hvarest äfven vissa trakter högst utmärkt öfverträffa Himalaya-bergen i Vegetationens rikedom. Förf. skildrar derjemnte Vegetationens likheter och olikheter på dessa bergs-kedjor.

Meyen's
Jemnfö-
relser
emellan
Vegeta-
tionens
utbred-
ning på
Himalaya-
Fjellen
och i
Hög-Peru.

Den beständiga snö-gränsen förekommer på Himalaya-Fjellen vid olika höjder på särskilda trakter, i synnerhet i nord-östliga Kunavar, hvarest den på en trakt befinner inträffa vid 17,000 fots höjd; i en annan nejd vid 18,300 fots höjd har man blott funnit obetydligt snö, men på ett tredje ställe såg Gerard ännu vid 20,000 fots höjd ingen snö. En utomordentlig torrhet i luften anses här vara orsaken till bristen på nederbörd. Likväl finnas äfven på Himalaya-Fjellen många ställen, på hvilka snö-gränsen inträffar redan vida under 17,000 fots höjd. På Peruanska Cordillerna kan den på den mera odlade bergs-kedjan till följe af flerfaldiga iakttagelser antagas att vara

¹⁰⁾ Wiegmann's Archiv für Naturgeschichte. 2r Jahrg. Ss. 313—327: Vergleichende Bemerkungen über die Verbreitung der Vegetation in den grössten Höhen des Himalaya und in Hoch-Peru. Von J. Meyen.

ifrån 15,700 till 16,000 fot öfver hafsytan, men på den vidt utsträckta plateau'en i Södra Peru måste den antagas ifrån 16,500 till 17,351 fot och något derutöfver. Vulkanen Arequipa öfverstiger höjden af 18,000 fot och blott vid den sydliga toppen af densamma har den någon början till snö. — Häraf synes, att den eviga snö-gränsen på jord-ytan visar sig i högsta grad ojemn.

Hvad Vegetationen på dessa bergskedjor angår, så anmärkes, att Hall såg på Chimborazo år 1831 vid 17,000 fots höjd flera sköna Fjell-Växter och Meyen har funnit, att den busk-artade Vegetationen, alltså Regionen nedanför Alp-Örternas, ännu på Södra Peru's Alper förekommer vid en höjd af 15,500 till 16,000 fot.

På Himalaya-Fjellen och egentligast på Nord-östliga Kunavar uppstiger Vegetationen tills emot 16,000 fots höjd, men Meyen känner ej, om de egentliga *Alp-Örterna* derstädes öfverstiga denna höjd såsom på de Pernanska Alperna. — Vid 15,225 fots höjd har man ännu på Himalaya-Fjellen flera arter af *Primula*, *Pedicularis*, *Genista*, *Astragalus* och *Rheum Emodi*, men på de Pernanska Cordillerna vid passet Los Altos de Toledo kan Vegetationen anses yppig, emedan hartz-gifvande *Syngenesist-Buskar* ännu växa vid 15,500 fots höjd. Öfver dessa höjder förekomma på Himalaya-Fjellen blott *Gräs* och *Mossor*. Vid 15,000 fots höjd finnas lägre Buskar. *Juniperus excelsa* och *J.*

recurva växa ej högre än vid 14,500 fots höjd, under det att *Kornet* (*Hordeum* —) ännu skördas vid 14,900 fots höjd. — Gerard fann vid 14,700 fots höjd ett bonings-ställe, hvarest temperaturen i midten af October om morgonen redan var + 17° Fahrenh. och floden först klock. 2 eft. midd. blef fri ifrån den is, som under natten bildat sig. *Björken* och *Rhododendron lepidotum* uppstiga till höjder af 14,000 fot och något derutöfver; en större cultur af jorden råder till och med i nord-östliga Kunavar ännu vid 13,600 fots höjd och det i öster om Dabling. Här finner man åkrar af *Korn*, *Bohve* och *Rofvor*. På de flesta andra ställen uppstiger odlingen emedlertid ej öfver 11,500 till 12,000 fots höjd. — *Tall-Skogarna* uppstiga ej öfver 11,000 till 11,800 fot; spridda Träd af *Tall* (*Pinus*) hafva sin yttersta gräns vid 12,300 fots höjd; men man säger, att man ännu mycket högre upp öfver Tall-Skogarnas gräns har anmärkt *Poppel-Träd* af 12 fots omkrets i stammen (Asiat. Journ. Mai 1825 p. 629).

I Peru på Plateau'en vid Chuquito vid en höjd af 12,700 till 12,800 fot mogna *Korn* och *Hafra*, men emedan sommarvärman är i dessa trakter mycket låg, så mogna derstädes hvarken *Råg* eller *Hvete*. Här idkas en vidsträckt *Potates*-odling, emedan *Potates* ej behöfver någon så hög värme-grad som de ädlare Sädes-arterna. *Äpple*-, *Päron*- och *Quitten-Träd* odlas i Trädgårdarna och trifvas derstädes, men deras frukter vinna ej någon utmärktare smak.

Plateau'en af Chuquito vid 12,700 fot saknar villdt växande Träd, hvilket beror af local-förhållanden och ej af ett kallt klimat. Här råder ett beständigt vårclimat.

Förf. anmärker, att man ej kan bestämma Träd-Vegetationens gräns i sydliga Peru, emedan Cordillerna här bestå af klippor, saknande jord, så att Träd för denna orsak ej växa derstädes. I Nordliga Peru och i Quito finner man *Träd-artade Buskar* till 13,000 fots höjd. Tunguragua är ännu vid 13,317 fot betäckt med *Buskar*; på östliga sidan emot Maranon uppstiger *Små-Skogen* till nära 14,000 fot. På Plateau'en af Tacona vid 14,899 fot har B. Scott funnit *Smärre Skogar* och man ser sådana enligt Scott ännu vid Cienega de Nohusuma, vid 14,930 engelska fot. Meyen säger likväl, att han på Plateau'en af Tacona endast sett små *Syngenesist-Buskar* med hartz-aktiga blad, och dessa Buskar bilda *Små-Skog* på denna Plateau, som höjer sig ifrån 14,800 till öfver 16,000 fot. Här förekomma för öfrigt små taggiga *Solanææ*, *Leguminosæ* med *Juniperi-artade* blad, arter af *Wilsonia*, *Magericarpus* m. fl..

Förf. anmärker, att på det Norra Half-Klotet har Vegetationen i allmänhet mycken likhet sig emellan, eller en viss allmännelig Physiognomie, ehuru med talrika modificationer efter olika latituder.

Himalaya's Alp-Flora visar, i synnerhet i dess högre Regioner, mycken likhet i Vegetationens utseende med Alp-Floror-

na i Nordligare Zoner och äfven likheter i statistiskt hänseende. Väl finnas många egna arter på Himalayas bergs-kedja äfven i Alp-Regionen, men släktena äro till en stor del desamma med dem i nordliga Alp Floror, och arterna hafva med hvarandra de mest liknande och emotsvarande former, och denna likhet är ganska vidsträckt. På höjder af 11,000 till 12,000 fot herrskar på Himalaya-Fjellen en Flora, hvilken i anseende till släkten på det mest talande sätt liknar den på den Scandinaviska Halfön. På höjder af 7000 till 8000 fot herrska *Löf-Skogar*, hvilka likna de nord-europeiska ehuru med andra arter.

På det Södra Half-Klotet är deremot Vegetationen högst olikartad, ej blott emot den på det Norra Half-Klotet utan i synnerhet sig emellan vid olika så väl Latituds- som Longituds-förändringar.

Vegetationen på höjderna af Hög-Peru har nästan ingen likhet med den på Himalaya; man ser i Hög-Peru knappast representanter af sådana Familjer och Släkten, hvilka på Himalaya, såsom ock i allmänhet på bergen på Norra Half-Klotet, bilda Alp-Vegetation. Deremot framstå i Hög-Peru många former, hvilka äro okända på det Norra Half-Klotet. I Peru äro *Mulinæ* och de krypande *Verbenaceæ* emotsvarande de på europeiska Alper förekommande *Primulaceæ*. I Peru bilda de sköna släktena *Calceolaria*, *Alstroemeria*, *Tropæolum*, *Calandrinia*, *Mimulus* och *Adesmia* de blomstrande fälten tätt invid gränsen

af den eviga snön. Släktena *Espeletia*, *Oxalis*, *Acæna*, *Nierembergia*, *Atropa*, *Lycium*, *Culcitium*, *Chusqueira*, *Sida*, m. fl. bidraga derstädes att bekläda *Alp-Regionen*, och då *Malvaceæ* och Släktet *Sida* på det Norra Half-Klotet synas i allmänhet aflägsnade ifrån Arctiska Regionen så väl som ifrån Alp-Regionen, så uppstiga de deremot på de Peruanska Cordillerna till den eviga snö-gränsen och framställa här sina mest utmärkta former.

Mertens
▲fl. g om
Vegeta-
tionen på
Carolin-
ska Öar-
na.
Dr Mertens d. y. har i sina efterlemnade anteckningar, inforda i Lütke's Rese-Berättelse, gifvit en målning af Vegetationen på Carolinska Öarne ¹⁾.

Ormbunkarna (*Filices*) bekläda i otroligt antal af arter så väl klippor som Trädens stammar och grenar, ifrån hvilka de ibland nedhänga såsom guirlander, deruti liknande arterna af *Lygodium* på Manilla. I Carolinernas Skogar bilda *Ormbunkarna* stora massor, hvilkas stammar af 20 till 25 fots höjd likna Palmerna. Den stamgande *Nipa-Palmen* infattar på Carolinerna Flodernas och Hafvets lerbundna kanter. *Aroideæ* och *Bananeæ* gifva här likasom emellan Tropikerna den mest bestämda bild af den tropiska Regionens fruktbarhet. — *Ficus religiosa* förekommer på Carolinerna, hvilka för öfrigt beklädas af arter af *Tournefortia*, *Scævola*, *Barringtonia*, *Calophyllum* m. fl., i synnerhet på de lägre Carolinerna, hvilkas Ve-

¹⁾ Lütke Voyage autour du Monde; T. III. p. 134 &c.

getation är så sparsam, att deras innevä-nare ofta lida hungers-nöd, men de bort-flytta likväl ej, fastän Vegetationen på de bredvidliggande högre Carolinerna är gan-ska rik. På dessa högre Carolinska Öar finnes *Bröd-Trädet* (*Artocarpus incisa*) så väl i villdt som i odladt tillstånd med många varieteter. Det villda *Bröd-Trä-det* kallas *Oness* och har frön i frukten; det odlade *Bröd-Trädet* kallas *Maifa* och saknar frön i frukten. Efter frukternas storlek och form äfven som efter godhe-ten i deras smak åtskiljas de och benäm-nas olika. — På dessa Öar bereder man Cocos-oljan på det sätt, att Cocos-kärnor-na raspas, hvarefter man låter dem i massa ligga 2 dagar i ett kärl ute i luften, och utpressar sedan med händerna den olja, som innehålles i kärnorna. Af *Tacca-Roten* (*Tacca pinnatifida*) beredes en art af *Ar-row-Rot*, på det sätt, att roten rifves på *Mudrepore-Coraller* och den rifna massan lägges på *Aroideæ*-Växters blad. Denna massa flyttas om aftonen på mattor, hvil-ka utbredas öfver en pirogue, då Salt-vatten påslås, för att utdraga stärkelse-ämnet (*Amylum*), tills hela piroguen är fylld med vatten; under natten afsätter sig stärkelse-ämnet (*Amylum*), och på föl-jande morgon afhålles vattnet, hvarefter mjölet uttages, lägges i ett kärl med sött vat-ten, hvilket man låter qvarstå öfver mjölet i 24 timmar. — Mjölet kokas med vatten i kärl ställda emellan varma stenar och man äter dennagrötkall eller varm med *Cocos-olja*, el-ler beredes det med Cocos-mjöl. — På dessa

Öar odlar man äfven *Arum macrorhizon* och *Arum sagittifolium*.

En af Spanoghe meddelad öfversigt af Vegetationen på Ön Timor är intagen i Hooker's arbete Companion &c., men jag har ej sett densamma²⁾.

Edwards och Colin hafva genom flersfaldiga iakttagelser sökt att bestämma den värme-grad, vid hvilken de olika *Sädes-arterna* och deras varieteter trivas mer eller mindre väl³⁾. Förfne hafva vid Paris utsatt olika *Sädes-Arter* under olika sommar-månader och antecknat resultaten deraf. — Sädes-Arternas frön kunna vid sin groning ej fördraga en värme-grad öfver 50°, ehuru alla öfriga vilkor äro närvarande, hvilka befördra groningen. *Hvete*, *Råg* och *Korn*, hvilka såddes i Juli, utvecklade blad, men ej strå, till följe af den stora värma, hvilken i medel-tal under denna månad var + 21°, 9'. — År 1834 i Mai var medel-temperaturen i Paris 18°, 23' och *Winter-Hvete*, hvilket såddes i början af månaden, kom ej till fullkomlig utveckling. Förfne hafva genom försök kommit till det resultat, att

2) Hooker's Companion. I. pp. 308—317, 344—351: Extract of a letter from M. Spanoghe, the dutsh Resident of Colipang, relating to the Natural-History of the Island of Timor; with some Account of the Upastre, discovered there by that gentleman.

3) Annales des Sciences Nat. Sec. Sér. 1836. I. pp. 5—23: Mémoire de Physiologie agricole sur la végétation des Céréales sous des hautes températures. Par Edwards et Colin.

de flesta europeiska *Sädes-Arter* ej bilda frö, då medel-temperaturen stiger till ungefär $+ 18^{\circ}$ C., ehuru densamma kan för flera arter stiga något högre, likväl högst till $+ 22^{\circ}$ C. De tempererade trakter, i hvilka medel-temperaturen ej öfverstiger $+ 18^{\circ}$ till $+ 19^{\circ}$ C. äro alltså tjenliga för odling af *Sädes-arter*.

Den af Prof. Alphonse De Candolle författade afhandling om de ätbara Växternas geographiska utbredning har jag ej egt tillfälle att se⁴⁾.

I den af Boussingault framställda afhandling om culturen af *Cacao-Trädet* (*Theobroma Cacao* L.) meddelas intressanta bidrag till Trädets Natural-Historia⁵⁾. *Cacao-Trädet* fordrar för att trifvas en medel-temperatur af 21° till $27^{\circ} 5'$ C. Det kan väl blomma vid en lägre temperatur, men dess frukter mogna då ej. Under Æquatorn kan detta Träd växa på ställen, som ega en höjd af 900 Meter öfver hafvet. Värma, fuktighet och skugga äro nödvändiga vilkor för Trädets trefnad. Dess frö gro inom 10 dagar, och man säger, att Trädet vid $2\frac{1}{2}$ års ålder börjar att bära frukt.

4) Bibliotheque universel des Genève. Apr. et Mai 1836. pp. —: Distribution géographique des Plantes alimentaires. Par Alph. De Candolle.

Froriep's Notizen XLIX Bd. Aug. 1836. Nri 16, 17, 18 & 19: Ueber die geographische Vertheilung der Nahrungspflanzen. — Von Alfons De Candolle.

5) L'Institut. 1836. p. 358: Sur le Cacao. Par Boussingault.

Bonafous Histoire Naturelle &c. du Maïs.

Uti det af Bonafous utgifna praktverk öfver *Maisen* (*Zea Mays* L.) gran-skar Förf. utförligt uppgifterna om dess hemland⁶⁾. Han tror, att *Majsen* äfven är ursprungligen villd i Asien, hvarom man likväl med skäl kan tvifla, sedan numera Klapproth visat, att Siebolds uppgift om *Majsens* uråldriga odling i Japan beror af en oriktig öfversättning af ett japanskt arbete. Han antager äfven, att den är ursprunglig i Södra America, hvilken Verldsdel visserligen är dess enda ursprungliga hemland.

Förf. har antagit 5 arter af *Zea*: 1. *Z. Mays* L. 2. *Z. Curogna* Mol. 3. *Z. hirta* Bon. 4. *Z. erythrolepis* Bon. och 5. *Z. cryptosperma* Bon., hvilka 4 sednare likväl med skäl anses såsom varieteter. Förf. har afritat många af de i Europa odlade vackraste varieteter af *Majs*, men han synes ej känna de talrika varieteter, hvilka odlas på Syd-Americas vestra kust.

⁶⁾ Histoire Naturelle, agricole et économique du Maïs. Par M. Bonafous. — Paris et Turin. 1836. fol. avec XIX planches.

III. Växt-Anatomie.

Meyen's arbete "Om de nyaste Framstegen i Växternas Anatomie och Physiologie" har jag ej egt tillfälle att se ⁷⁾. Det utgör ett svar på en pris-fråga, hvilken var utställd af Teylerska Societeten i Harlem redan år 1834. Detta Meyen's verk utkom år 1836 i den 22:dra Delen af "Verhandelingen uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap" och åtföljes af 20 Tabeller i quart, på hvilka växt-anatomiska afbildningar förekomma. — De här anförda undersökningar och nya åsikter skola med tillägg af Förf. utgifvas i dess "Neues System der Pflanzen-Physiologie," af hvilket 1:sta Delen utkommer i Berlin år 1837.

Meyen
Ueber die
neuesten
Fort-
schritte
der Ana-
tomie &c.
der Ge-
wächse.

Corda har meddelat en Afhandling öfver Växt-Stammens byggnad ⁸⁾. — Förf. blef af Berlinska Vetenskaps-Academien anmodad att visa, huru och på hvad sätt Palmer och de med dem förvandta Växter fortväxa, och Han har till följe häraf i detta ämne framställt många frågor, hvil-

Corda
Ueber
den Bau
des Pflan-
zen-Stam-
mes.

⁷⁾ Verhandelingen uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap. 22:ste Deel: Ueber die neuesten Fortschritte der Anatomie und Physiologie der Gewächse. Von J. Meyen. — Mit 20 Tafeln. — Harlem. 1836. 4:o.

⁸⁾ Weitenweber's Beiträge zur gesamten Natur- und Heilwissenschaft. I. 2:s Hest. Ss. 240—272: Ueber den Bau des Pflanzenstammes. Von Corda.

ka han besvarar. Han anser, att hos alla Växter finnas en vegetatio exogena eller peripherica och en vegetatio terminalis, samt antager 30 slutsatser till följe af sina undersökningar. Ibland dessa slutsatser må följande, hvilka innehålla nya åsikter, här anföras:

1. All ved måste bildas i en parenchym-väfnad, hvilken väfnad genom den uppkommande ved-massan skiljes i 2, i början lika, men sedan motsatta delar, af hvilka den inre blifver mærg och den yttre blifver bark.

2. All ved består af en förening af bast och kärl, hvilka tillhöra det luft-alstrande Systemet. Bastet är Växt-Organismernas skelett-System; Spiral-kärnen och de punkterade kärnen är deras Tracheal-System.

3. Bastet bildas alltid förr än kärnen.

16. Man antog äfven och lärde, att Barr-Trädens ved består i de äldre års-ringarna ensamt af kärl; — men hos hvarje, äfven den äldsta års-ring, finnes ett tunnt bast-lager, hvilket för sin tunnhet blef obemärkt.

19. Bast och Ved äro sjelfständiga och föreningen af båda i ännu mjukt tillstånd benämner man splint.

20. Med hvarje nytt ved-lager uppkommer äfven ett nytt tunnt parenchym-lager vid utsidan af det nya bastet och vid inre sidan af det gamla, hvilket i början är saftigt, och sednare öfvergår i kork-väfnad, och tilldelar den afdöda barken den bruna färg, hvarigenom vi äfven i bar-

barken finna att lager bildas, vexelvis bestående af bast och kork.

Dr G. Meneghini har författat en Afhandling, uti hvilken en framställning meddelas af de förhållanden, hvilka förekomma vid bildningen och utvecklingen af Monocotyledon-Stammar och -Stjelkar, samt bevisat, att structuren är hos alla dessa stammar och stjelkar densamma, oagtadt deras särskilda former, hvilket upplyses genom figurer, som i naturlig storlek för blotta ögat framställa detta förhållande⁹⁾. Uti inledningen lemnas först en öfversigt af de allmänna framstegen i kännedomen om Växternas byggnad. Derefter afhandlas Monocotyledon - stammens eller -stjelkens yttre former och arten af stammarnes förgrening samt deras rötters beskaffenhet, den ört-artade stjelken, den rhizomatiska stjelken, caudex, Lök - Växters stängel och gräs-strået. Enligt denna granskning beskrifves Monocotyledon-Stammens eller -Stjelkens structur i allmänhet, och Förf. framställer sina åsikter i 5 frågor, hvilka han bjuder till att besvara, men hvilkas svar äro för vidlyftiga att här fullständigt upptagas: 1. hurudan är fibrernas anordning hos Monocotyledon-Stammar? 2. Hvilka lagar beherrska denna

Meneghini
Ricerche
sulla
struttura
del caule
&c.

⁹⁾ Ricerche sulla struttura del caule nelle Pianta Monocotiledoni; di Giuseppe Meneghini. — Padova. 1836. fol. min. pp. III et X tavol. lith.

allmänna anordning? 3. Hvilka äro de särskilda förändringar, som den allmänna och beständiga typus för denna organisation är underkastad? 4. Hvilket inflytande ega grenarna på stjelkens byggnad och fortväxt? 5. Hvilka nya skiljemärken visa sig genom den olika organiska beskaffenhet, som finnes hos stjelkarna af de båda stora classerna af phanerogamiska Växter? 6. Hvilka tillägg, kunna göras vid Mohl's upptäckter i denna del af Växt-Anatomien?

Mohl
Ueber die
Verbin-
dung der
Pflanzen-
Zellen.
&c.

Under sidstlidne år utkom en af Mohl författad afhandling om Växt - Cellernas förening sins emellan hos såväl högre som lägre Växter ¹⁰⁾. Förf. meddelar först en öfversigt af Växt-Anatomernas olika åsikter i detta ämne, hvarefter Han framställer sina egna undersökningar och deras resultater samt söker bevisa, att Växternas väfnad ej består af en sammanhopning af omedelbart med hvarandra sammanvuxna Celler, saknande mellan-substance, utan att en homogen massa liksom ett organiskt lim är närvarande, i hvilket cellerna äro insänkta och genom hvilket de med hvarandra förenas; denna förenande massa benämnes *Intercellulair-Substance* (*substantia intercellularis*). —

¹⁰⁾ Ueber die Verbindung der Pflanzen-Zellen unter einander. Eine inaugural-Dissertation, welche &c. unter dem præsidium von Hugo Mohl &c. im September 1835 d. öffentl. Prüfung vorlegt Eduard Frisoni. — Tübingen. — 4:o. Ss. 24 und 2 Taf. Abbildungen.

Mohl anser, att en sådan intercellulair-substance finnes hos alla Växters väfnad, följaktligen äfven i hinnorna hos pollen, hvilket Mirbel förnekat. Hos *Algerna* har Mohl sett denna homogena substance tydligast, förenande och omklädande cellerna. Förf. har äfven funnit den hos *Mossor* och *Ormbunkar* (*Filices*), i veden af Coniferæ och andra Dicotyledoniska Växter och säger, att fullkomliga skillnader finnas emellan cell-hinnan och intercellulair-substancen. Den är af olika chemisk beskaffenhet till följe af de olika cell-bildningar, hvilka den omgifver. I anledning af dess större sammanhopning emellan hörnen af Prosenchym-Cellerna drager Förf. den slutsats, att intercellulair-gångarna ej hafva bestämmelsen att föra Väst-safter, utan att detta tillhör cellerna. Mohl anser ock, att sjelfva cuticula är en intercellulair-substance, i hvilken Cellerna äro insänkta. Prof. Meyen kan likväl ej finna några skillnader emellan cell-hinnan och den så kallade intercellulair-substancen, utan säger, att man tydligen ser liksom en allmänlig öfvergång ifrån cell-membranens substance till den, som Mohl benämner intercellulair-substance, hvilken ej är någon egen substance, utgjuten emellan cellerna, utan tillhör sjelfva cell-väggarna och afsöndras af dessa, då en närmare förening inträffar emellan sådana celler, hvilket Meyen tydligen iakttagit hos bladstjelken af *Beta Cicla* i synnerhet hos dess röda Varieté. Denna substance före-

kommer enligt Meyen öfverallt, hvarest tätväggiga celler nära förena sig, med qvarlemnande af få eller inga intercellulair-gångar.

Valen-
tin's
Afl. om
intercellu-
lair-sub-
stancen.

Valentin synes deremot antaga tillvaron af denna intercellulair-substance såsom en egen bildning¹⁾. Han säger, att all intercellulair substance endast finnes emellan ved-bildningar, aldrig emellan ensamma blåsor, och detta anses ligga i beskaffenheten af denna substance, hvilken först synes uppkomma efter början af vedens bildning, hvarföre den bör bestämt skiljas ifrån den massa, som finnes omkring och emellan de lägre Cryptogamernas celler. Härvid bör märkas, att under namn af vedbildning (Verholzung) förstår Förf. endast cell-väggarnas tilltjockning genom tillägg af nya lager. Emedan denna substance först synes efter Vedbildningsacten, så kan intercellulair-substancen ej anses såsom ett organiskt lim. Den är säger Förf. lika så väl en secundair afsats utom den primitiva blåsan, som Vedbildnings-lamellerna innom den äro, och den förekommer blott derstädes, hvarest ett ej obetydligt antal finnes af vedbildnings-lameller.

Valen-
tin's
Afl.g.

Valentin²⁾ har äfven afhandlat Cell-Membranens structur, och sökt att visa,

¹⁾ Repertorium für die Anatomie und Physiologie von Valentin. I. Bd. S. 96 &c.: Ueber den Bau der vegetabilischen Membran, insbesondere der secundairen Verholzungsschichten.

²⁾ Valentin's Rep. I. p. 22 &c.

att membranen ej består af egentliga fibrer, ehuru så ibland synes, hvilket beror mer af en ringa olikhet i tjocklek hos cell-membranen, kanhända i en afvikande anlagring af moleculerna på särskilda ställen, hvilket föranleder till en annan brytning af ljuset på samma sätt, som trådar blifva synliga i illa smält glas. — Valentin har derjemte granskat Cell-Membranens structur i hänseende till dess sammansättning af lager och i anseende till formen af pori.

Vedbildnings-process benämnes af Valentin en cell-membranens tilltjockning genom tillägg af nya lager, och endast i början af Vedbildnings-processens utbildning ligger den först bildade lamellen tätt vid hela inre ytan af den primära blås-väggen. Sednare, vid slutet af den individuella utvecklingen af de poreusa cellerna och af kärlen, bildas rundt omkring den yttre gränsen af Por-canalen, emellan det först upplagda Vedbildnings-lagret och den primära blås-väggen, en *circulair lacune* (Lücke), hvars yttre peripherie går concentriskt med Por-canalens, och hvilken i riktningen ifrån denna canal blifver emot sin omkrets allt smalare, tills de båda membranerna åter äro fästade tätt vid hvarandra. (??)³⁾ Så väl Por-canalen som lacunen äro alltid, liksom det

³⁾ Valentin's Repertorium &c. I. pp. 78—87: Ueber die verschiedenen Formen des Poruskanals in den porösen Zellen und Gefässen. Von Valentin.

inre af dessa ved-celler eller kärl, uppfyllda med ett gaz-formigt innehåll." Förf. säger, att Por-canalen hos olika Växter och äfven hos olika delar af samma Växt har olika form, och han gifver här namn för Por-canalens särskilda delar. Det rum, hvilket utgör lacun-bildningen, och fortsättes i den verkliga por-canalen, kallar han *lacun-bägare* (Lückentrichter). Den motsatta ändan, igenom hvilken Por-canalens slut öppnar sig i cellens lumen, kallar Förf. *Ingångs-bägare* (Eingang-Trichter) och den emellan-liggande mer cylindriska delen kallar han midtdelen. Han erkänner, att ställningen af porus på cellens vägg är spiral, och Meyen tillägger, att detta ganska väl öfverensstämmer med den förmodade bildningen af cell-membranen såsom bestående af spiral-kärl, i det att pori alltid uppträda emellan vindningarna af de spiral-formigt gående fibrerna.

Mohl
Ueber die
Vermehrung der
Pflanzen-
Zellen.
&c.

Mohl har bearbetat en afhandling om Växt-cellernas förökning genom delning ⁴⁾. Förf. framställer först en öfversigt af de olika meningarna om cellernas bildnings-sätt. Tyska Botanici anse, att de nya cellerna bilda sig utur en homogen massa eller af små korn, hvilka sim-

⁴⁾ Ueber die Vermehrung der Pflanzen-Zellen durch Theilung. Eine inaugural-Dissertation welche &c. unter dem Præsidium von H. Mohl &c. im September 1835 der öffentl. Prüfung vorlegt August Winter. — Tübingen. 1835. 4:o. Ss. 20. Mit 1 lithogr. Tafel.

ma i ett fluidum. Fransmännen Turpin och Raspail antaga, att de omedelbart uppkomma utur de förut bildade cellerna. Turpin anser, att hvarje cell vid sina väggar kan bilda skiftevis ställda på en art af nafvel-sträng fästade blåsor (Globulines), hvilka, då de uttänja sig, bilda en cell-grupp i stället för en ensam cell. Raspail härledde först cellerna ifrån korn af Amylum, då han trodde, att dessa korn bestodo af en yttre hinna och ett gummi-artadt i vatten upplösligt ämne; sedermera ändrade han åsigt, instämde uti Turpin's mening, men antog att moder-cellerna starkt utvidgade sig och ej blefvo sönderslitna. Mirbel fann vid undersökningen af *Marchantia polymorpha*, att cell-väfven bildas på trefaldigt sätt: 1:o på ytan af gamla celler. 2:o emellan de förenade väggarna af gamla celler. 3:o på insidan af de gamla cellerna, hvarvid den gamla cellen absorberas eller omsluter den nya. Man har härvid anmärkt, att man likväl vid dessa åsigter saknar den directa iakttagelse, att kornen af Amylum verkli-gen ombildat sig till celler, och af andra iakttagelser synes det, att denna cell-bildning af Amyli-korn, ej alltid är den vanliga, samt att en sådan förstoring af cellerna väl inträffar hos parenchymatiska väfnader, men ej vid alstrandet af celler i det inre af en moder-cell såsom hos pollen-korn och sporer. — Förf. bevisar här, att en olikartad bildning af celler finnes, då stora utvuxna celler äfven öka sig genom delning, hvilket Förf. anmärkt. —

Mohl har hos *Conferva glomerata* iakttagit en förökning af lederna genom delning, på det sätt, att då en gren ifrån sidan utväxer, så saknas i början en skiljevägg emellan stammen och grenen, och den börjar sedan att bildas på det sätt, att på sidan utväxer en protuberance, hvilken uttänjer sig till en cylindrisk blåsa; småningom tilldrages leden, och en vägg utbildar sig ifrån peripherien till det inre och sålunda delas stam-cellen och gren-cellen ifrån hvarandra; nu förlänger sig grenen genom bildning af en vertical skiljevägg, delar sig i två celler, af hvilka den öfre åter förlänger sig och omsider delar sig å nyo i två, och på samma sätt fortfara cellerna alltförant att dela sig. Förf. tror, att äfven arterna af släktet *Scytonema* och *Oscillatoria* föröka sig på samma sätt. Han anser sannolikt till följe af flera phænomen, att hos arterna af *Spirogyra* Link (*Zygnema* Agh) ega cellerna förmåga att dela sig i sin midt genom en skiljevägg, hvilket Meyen bestyrker, emedan man erfärit hos groende *Spirogyrer* att cellerna förlänga sig och genom en cell-vägg dela sig i två. — Dumortier har förut iakttagit ett sådant sätt att tillväxa hos *Conferva aurea*, hvars slut-celler, så snart de förlängt sig, bilda en skiljevägg i deras inre. — Morren har sednare funnit samma förhållande hos arterna af *Closterium*.

Meyen anmärkte, att äfven hos fullkomligare Växter synas cellerna öka sig genom bildning af skiljevägg, hvilket man sannolikt kan sluta genom Mir-

bel's granskning af bildningen af pollen hos *Cucurbitaceernes* ståndare. Meyen anser, att han funnit skilje-väggar i cellerna hos många Växter vid bildningen af små glandel-hufvuden. Han tror, att uppkomsten af håren på insidan af blåsorna hos arterna af *Utricularia* troligen sker genom insnärjning, utväxning och delning. En sådan bildning af mer eller mindre fullkomliga skilje-väggar visar sig ock hos Diachym-cellerna i bladen af *Pinus sylvestris*.

Mohl har äfven utgifvit en Afhandling om Korkens och Näfverns bildnings-sätt hos trädartade Dicotyledoner ⁵⁾. Först lemna Förf. en öfversigt af de sedan Malpighi's tid gjorda iakttagelser öfver detta ämne, hvarefter han meddelar sina egna försök och resultaten af dem. Förf. har undersökt *Kork-Eken* (*Quercus Suber* L.), *Acer campestre*, *Betula alba*, *Fagus sylvatica*, *Platanus occidentalis*, *Pinus sylvestris* & *Larix*, *Taxus baccata*, *Juniperus communis*, *Citrus medica*, *Ilex Aquifolium*, *Hedera Helix* m. m. fl. — Hos ettåriga grenar af *Kork-Eken* (*Quercus Suber*) visa sig vid tvär-skäring 4 lager: 1:sta eller *yttersta lagret* bildas af epidermis, hvilken såsom vanligt består af

Mohl
Unter-
suchungen
über die
Entwick-
lung des
Korkes.
&c. &c.

⁵⁾ Untersuchungen über die Entwicklung des Korkes und der Borke auf der Rinde der baumartigen Dicotyledonen. Eine Inaugural-Dissertation, welche &c. unter dem Präsidium von Hugo Mohl &c. im Januar 1836 der öffentl. Prüfung vorlegt Carl Robert Müttenschmidt. — Tübingen. 4:o. Ss. 26.

ett ensamt lager af platta tätt-väggiga celler och är beklädd med stjern-formiga hår. 2:dra eller *Kork-lagret* (stratum suberosum), som ligger tätt under epidermis, består af 3 till 5 lager af ofärgade kornlösa mest i horizontala sträckor liggande tunnväggiga celler. 3:dje eller *Cell-Lagret* bildas af cell-väfnad, hvilken ock synes såsom ett grönt parenchym (stratum parenchymatosum, stratum cellulare); midt i detta lager af gröna celler synas särskilda större ofärgade celler, i hvilka finnas små ofärgade korn. 4:de och innersta eller *Bast-Lagret* (stratum fibrosum) synes först tydligt hos fleråriga grenar och innehåller bast-knippen. Ifrån 3:dje till 5:te året får epidermis sprickor, och då förändras Kork-lagret betydligt, emedan det förstöras af nya Cell-lager, hvilka bildas på dess insida, och de yttre lagren tvingas att brista oregelbundet, genom de inre lagrens förstoring; dessa nya lager bildas sig afsatsvis likt års-ringarna i veden, och det är denna Cell-massa, som utgör den så kallade *Korken*. — Hos *Kork-Eken* affaller barken hvart 8:de eller 9:de år, men aftages vanligen några år förut för flerfaldiga behof. Äfven det gröna Cell-lagret tillväxer något och det 4:de eller Bast-lagret utbildar sig allmänneligen genom tillväxt af nya bast-knippen. I det gröna Cell-lagret finnas grupper af genomskinliga färglösa vid ändarna tjocka fint puncterade och hårda celler. Omsider förstöres epidermis, men Kork-lagret ökes. — En likartad byggnad eger *Acer campestre*

Banksia serrata och *Hakea oleiformis*, men med en olikartad utveckling af särskildta lager. — Man urskiljer i Kork-lagret 2 arter af celler: 1:o de diametralt-förlängda temmeligen regelbundna cellerna, hvilka utgöra hufvud-massan; 2:o tassel-formiga celler, hvilka småningom förkortas i riktning inifrån utåt och hvilka bilda mörkare strimmor.

Ettåriga grenar hos *Björken* hafva 1:o en epidermis besatt med fina hår; 2:o under epidermis befinnes ett litet lager af tassel-formiga celler, hvilka emotsvara kork-lagret och omedelbart betäcka cell-lagret. Detta cell-lager synes på ytan, så snart epidermis affaller i 2:dra och 3:dje året; då blifva de inre cellerna bruna och nya cell-lager lägga sig på inre ytan af denna cell-massa, hvilken nu bildar Björk-barken, som består af hvita, tunna blad-skifvor, hvilka kunna afdragas efter hvarandra. Denna cell-massa benämner Mohl bark-hud (*Periderma*), hvaremot yttersta cell-lagret kallas epidermis. En gammal Björk-stam består af ett stort antal bruna lager, hvilka kunna afdragas; de ega ett hvitt öfverdrag af tunnväggiga ofärgade diametral-lagrade celler, hvilka äro mindre sammantryckta än de uti det bruna lagret, i hvilket cellerna äro tjockväggiga och uppfyllda med ett brunt ämne. I 8:de till 10:de året utvecklar sig, omvexlande med en skifva af periderma, äfven ett hvitt af större mjuka celler bestående lager, och sådana olika cell-lager lägga sig allmänneligen öfver hvar-

andra. Intill denna tid bildas blott nya lager på ena ytan af bark-huden (periderma). Sedermera bildar sig, emellan bladen af periderma, i oregelbundna, här och der förekommande afsättningar, en stor massa af ett fast, små-celligt parenchym af rödbrun färg, och de tillförne concentriska skifvorna af periderma döljas deraf och sönderrifvas. *Björkens* inre bark-lager uppkommer genom förtjockning af det egentliga cell-lagret och af bast-lagret, hvilka utan andra förändringar tilltaga i tjocklek. — Hos *Boken* är det i synnerhet bast-lagret, som tilltager i tjocklek, i mindre mån cell-lagret, och kork-lagret är ganska tunnt, endast bestående af täta lager af tafle-formiga celler. Sådant är äfven förhållandet med *Platanus* tills 8:de till 10:de åren, men då bildas i bark-lagret skifvor af tafle-formiga celler, hvilka med sina kanter lägga sig invid det yttre periderma och på detta sätt afskilja delar af barken, som nu förtorka, aflossna och affalla. En likartad aflossning förekommer hos arter af *Prunus*, *Pyrus*, *Cratægus*, *Quercus* och *Tilia* i högre ålder, och orsakas genom den uppbrustna och styckvis sig skiljande barken. Dessa afskiljda stycken af det tjocka inre bark-lagret åtskiljas af Mohl ifrån kork-lagret, hvilket bildas på annat sätt, och hafva en annan anatomisk byggnad, emedan de innehålla bast-knippen. Denna bildning benämner Mohl *Rhytidoma*.

Resultaten af undersökningarna äro följande: att uppkomsten af fjällen på ytan

af barken hos de dicotyledoniska Växterna icke bör sökas i en förtorkning af barklagret och en mechanisk sönderrifning af detsamma, utan att den beror af den sednare utvecklingen af egna cell-lager, hvilka aflösa ensamma bark-fjäll eller förbereda deras aflösning. — Man anser att tvenne hufvudsakliga olikheter kunna antagas i Bark-cell-väfvens sednare utbildning. Först utveckla sig lagren utanför celllagret (stratum cellulosum) och sedermera sker tilltjocknandet genom utveckling af lager innanför celllagret (stratum cellulosum). I förra händelsen bildas *Korksubstansen*; i den andra utvecklas deremot *Rhytidoma*. Hos några Växter bildas äfven årligen ett nytt bast-lager, under det att det gamla lagret dör och bortfaller, t. ex. hos *Vinrankan* (*Vitis vinifera* L.), *Lonicera Caprifolium* L., m. fl..

Äfven Dutrochet har lemnat anmärkningar om Kork-bildningen⁶⁾. Förf. anser nödvändigt, att följa Brongniarts indelning af epidermis uti cuticula och cell-membran. Hos *Acer campestre* börjar Kork-bildningen tidigt, verkställes hastigt, men upphörer snarare än hos *Kork-Eken* (*Quercus Suber*), och i sednare åren utbildar sig de båda andra bark-lagren, så att allmänligen en viss jemnvigt uppkommer emellan de särskilda lagren. — Hos *Banksia serrata* sväller i synnerhet celllagret, hvaremot korklagret och fi-

Dutro-
chet
Afh.g om
Kork-
bildnin-
gen.

⁶⁾ L'Institut 1836. N:o 192: Formation du Liège.
Par Dutrochet.

ber-lagret blifva utvecklade, och här, i synnerhet vid Trädets basis, är barken ofta mer än dubbelt så tjock som ved-kroppen. Alltså synes, att barkens förtjockning kan bestå i utveckling af helt olika lager i den samma.

Mohl
Unter-
suchungen
über den
Mittel-
stock am
Tamus
Elephan-
tipes.

Flerfaldiga undersökningar om stammen och kork-lagret hos Monocotyledoniska Växter meddelas i en af Mohl utgiven afhandling ⁷⁾. Hos *Tamus Elephantipes* öfverensstämmer det bruna kork-lagret i sin byggnad med Dicotyledoniska Trädens kork. Stammens kork-lager består af några få tafelformiga celler, hvilka förekomma lod-rätt på stammens yta, ställda i rader. De yttre lagren äro bruna och utdöda; de innersta emot barken äro saftiga. Det tjocka kork-lagret liknar till sammansättning det hos *Kork-Eken*, men korken består här ej, såsom hos Dicotyledonerna, af ett eget lager, utan snarare af de utdöda bark-lagren. — Under första året skall denna Växt blott utveckla en knölformig stam af en Hassel-nöts storlek och utan blad. I tredje året hade hos ett exemplar stammen ernått storlek af en Wal-nöt och visade en långlagd eller afplattad form. Roten i medelpuncten saknades, och i stället visade sig en krans af små fiber-rötter i kanten af grund-ytan vid roten. Liksom hos andra knölformiga Mo-

⁷⁾ Untersuchung über den Mittelstock am *Tamus Elephantipes* PHerit. Von H. Mohl. — Tübingen 1836.

nocotyledon-stammar så utveckla sig efter hvarandra hos denna flera concentriska kretsar af rötter, af hvilka den innersta kretsen är den yngsta. Åtta-åriga stammar af 3 tum diameter bestodo af en parenchymatisk hvitgul massa.

Det är bekant, att De Candolle gifvit namnet *Lenticeller* åt de smärre punct-formiga upphöjningar eller fläckar, hvilka finnas på Trädens bark, i synnerhet hos dicotyledoniska Träd.

Mohl har uti sin afhandling om *Lenticellerna* beskrifvit deras byggnad och deras förhållanden till de olika bark-lagren, samt visat deras ringa olikhet hos särskilda Trädslag, äfvensom deras förändringar efter ålder hos den växt-del, på hvilken de befinna sig ⁸⁾. De äro redan synliga hos ettåriga grenar under den oskadade epidermis. Emot slutet af det första eller i det andra året spricker epidermis efter längden öfver Lenticellen, hvilken då visar sig såsom en liten vårta; sedan uttänjes den på bredden och snedt liggande fåror uppkomma, då barken afkastas och Lenticellerna med dem. De taga sitt ursprung ifrån det gröna parenchymets inre lager, hvars celler äro mjuka och ega stora

Mohl
Unter-
suchungen
über die
*Lenticel-
len.*

⁸⁾ Untersuchungen über die Lenticellen. Eine inaugural-Dissertation, welche &c. unter dem Præsidium von Hugo Mohl &c. im Mai 1836 d. öffentl. Prüfung vorlegt Carl Ed. Majer von Hirsau. — Tübingen 1836. 4:o. Ss. 19.

intercellulair-gångar; oregelbundna lacuner äro ställda emellan lagren. Deras väfnad består af verticala rader af små parenchym-celler, hvilka allmänligen öfvergå inåt till dem af barkens parenchym. *Lenticellerna* ligga egentligen emellan epidermis och det gröna bark-parenchymet samt bestå af grönaktiga eller ofärgade, ibland likväl färgade, celler, i lodrätt riktade rader, mindre än cellerna i det gröna bark-parenchymet och inåt sammanflytande med dem. Men äfven hos många Växter skall barkens kork-lager eller dess yttre parenchym på sidan taga del i *Lenticellernas* bildning, så att *Lenticellerna* bestå af 2 lager: ett tillhörande det gröna bark-parenchymet och ett, som utgöres af det yttre bark-parenchymet eller som sammanflyter med det. Förf. vill jemnföra *Lenticell*-bildningen med alstringen af korken, och han tror, att *Lenticellerna* äro en partiell kork-bildning, som uppkommer ifrån utväxning af inre bark-parenchymet.

Meyen anser, att *Lenticellerna* bestå ensamt i en utväxning af det gröna bark-lagret, och att denna utväxning blott omfattas af det yttre bark-parenchymet, ehuru äfvenväl finnas i parenchymet flera upplösta delar, hvilka bilda de yttersta merändels omslagna kanterna af detta omgifvande bruna bark-lager. De *Lenticell*-celler, hvilka ligga i midten och utmärka sig framför alla andra celler genom sin längd, pläga vanligen förlora sin gröna färg och slutligen synas hvita. — Hela bildningen

ut-

utgår ifrån det gröna bark-lagret och utbryter genom de yttre betäckningarna.

Unger har äfven framställt en Afhandling om Lenticellerna, uti hvilken han beskrifvit deras byggnad och sökt att visa deras ändamål. Om de framväxande Lenticell-Massorna äro mycket stora och ej försvinna genom stoft-fördunstning, så bilda de sådana stora vårtor, som finnas hos stam och grenar på *Euonymus verrucosus*. Han tror, att de stå i sammanhang med respirations-processen och äro måhända oblittererade respirations-organer ⁹⁾.

Meyen anser deremot, att Lenticellerna äro organer, genom hvilka en öppen communication förefinnes emellan den yttre luften och det gröna bark-lagrets intercellulair-gångar, hvilka här äro talrika; men i Växters äldre tillstånd medgifver cellernas fasta förening i de yttre bark-lagren ingen oafbruten communication.

Dr Trinchinetti i Pavia har framställt iakttagelser om en ny function hos Växterna ¹⁰⁾. Förf. har hos nästan alla blad anmärkt några små hitintills förbisedda organer, hvilka städse förekomma vid blad-kanterna och hvilka så väl till form och inre byggnad som till sin förrättning visa sig vara körtlar (glandler), och hvilka han kallar bladkants-körtlar (Glandulæ ^{Trinchinetti's Afh. g. om Glandulæ periphylæ.}

⁹⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 11:1: Bd. pp. 577—604.

¹⁰⁾ Bibl. Ital. Vol. 82. p. 477 &c. (-Guigno 1836).

periphyllæ). De visa sig mest i form af små protuberancer, än kägelformiga, än klotformiga, än bara, än bärande några hår, än ega de en torn-tagge, eller tagge, vanligen af hvitgrön färg, men ibland af brun, röd eller äfven af grön färg; ibland synas de i form af en liten, olika färgad fläck; hos helbräddade och i flikar delade blad finnas de mest symmetriskt grupperade på något afstånd ifrån kanten, i andra fall ställda utan ordning; hos blad, hvilka ej äro helbräddade, finnas de städse vid spetsen af hvarje utstående vinkel, vid hvarje tandning, o. s. v.. De kunna ofta synas med blotta ögonen, emedan de ibland ega storlek af $\frac{1}{4}$ linie, och någon gång af $\frac{1}{2}$ linie. Med ett mikroskop synas de vanligast, då man finner, att de utåt hafva ett litet hål (Löchelchen), och i det inre tyckas de uppkomma af ett aggregat af små celler. På *Vinrankan* finnas de störst, men i allmänhet äro de tydligast på de egentliga Örternas blad, t. ex. hos arterna af *Helianthus*, *Calendula*, *Tussilago*, *Leontodon*, *Bellis*, *Hesperis*, *Ranunculus*, *Papaver*, *Delphinium*, *Helleborus*, *Campanula*, *Viola*, *Primula*, *Mentha*, m. m. fl., hos *Gräsen* i den för mikroskopet sågtandade blad-kanten.

Förf. anmärkte, att tidigt på morgnarna många Växters blad hade på sin yta små symmetriskt ställda droppar, hvilka tydligen komma ifrån dessa protuberancer. Han antog, att de voro organer för denna fuktighet. Genom försök har han ock trott sig finna sanningen häraf. De visa sig både under natten och på

dagen, och synas mycket bero af jordgrundens fuktighet, hvarföre de äro ymnigast under hösten och våren. Denna fuktighet syntes vara vatten, som snart skändes. Redan Muschenbroek, Treviranus och De Candolle hafva talat något om detta phænomen, och De Candolle har ansett det såsom ett phænomen af ökad transpiration, men Förf. söker bevisa, att det är en annan function till följe af de jemnförelser, hvilka han anställer emellan båda. Han tror, att det kan jemnföras med secretion af urin hos Djuren, och att dessa organers function är att afskilja ett vattenaktigt fluidum, om utdunstnings-functionen af inre eller af yttre orsaker blott är svagt verksam. Förf. anser, att ifrån sådana körtlar och måhända genom samma functioner härleder sig det vattenaktiga fluidum, hvilket samlar sig i håligheten af bladen hos *Nepenthes destillatoria*, *Sarracenia*, *Cephalotes*, och det rena vatten, som man ser vid basis af fjällen hos axen af *Amomum Zerumbet* och *Maranta gibba* äfvensom det måhända är samma function i stort, som verkar hos det i Brasilien växande Trädet *Cæsalpinia pluviosa*, hvilket Träd afgifver vatten-droppar i sådan mängd, som om det regnade.

Henry's arbete öfver byggnaden af Löf-Träds-Knopparna framställer talrika undersökningar om dessa knoppar och om knopp-fjällens form och ställning äfvensom om de i dem inneslutna blad. Förf. har undersökt arter af släktena *Quercus*, *Fa-*

Henry's
Afh.g om
Löf-
Träds-
Knopparna.

gus, Platanus, Castanea, Alnus, Betula, Ostrya, Carpinus och *Corylus*. Arbetet åtföljes af vackra figurer af knopparna ¹⁾).

Presl
Afl.g om
han-orga-
nerna hos
Filices.

C. B. Presl har sökt att bevisa, att Ormbunkarnas små, bredvid frö-capslernas skaft sittandeskaftade kroppar äro han-organer, och ej aborterande eller förkrympledade capsler, såsom af flera varit antaget ²⁾). Presl påstår, att dessa organer äro antherer, uppfyllda af ett kornigt ämne. Deras byggnad, ställning och innehåll synas utvisa, att de äro högst olika de egentliga frö-capslerna. Förf. har framställt figurer af dessa han-organer.

Presl har i samma arbete äfven meddelat en Tabell, på hvilken sporer af Ormbunkar (*Filices*) äro afbildade. Af dessa figurer synes, att ormbunk-sporernas yttre hinna hos olika arter eger en ganska olikartad byggnad, och att skiljaktigheterna likna dem, hvilka synas hos yttre hinnan af pollen-blåsorna.

Ascher-
son's
Afl.g om
de högre
Svampar-
nes fructi-
fications-
organer.

Dr Ascherson bestyrker uti en nyligen utgifven afhandling, att de högre Svamparnas Sporer förekomma fristående och ej inneslutna i blåsor, hvilket redan Klotsch förut bevisat hos arter af *Boletus* och Fries anmärkt hos arter af

¹⁾ Act. Acad. Nat. Curiosor. Vol. XVIII. P. I. pp. 525—540: Beitrag zur Kenntniss der Laubknospen. Von Aimé Henry.

²⁾ Tentamen Pteridographiæ seu Genera Filicearum &c. Auctore C. B. Presl. Pragæ. 1836.

Thelephora ³⁾); dessa sporer äro stjelkade, sittande på cylindriska frukt-bärare och hos alla *Agaricineæ* förekomma 4 på hvarje frukt-bärare, hvilket äfven Link och Nees von Esenbeck tillförne anmärkt. Ascherson omnämner ock, att han funnit sporerne vara mera sammansatta, än man i allmänhet trott.

Uti den af Presl utgifna afhandling Presl's Afh. om Balsamin-blommans byggnad. om *Balsamin-Blommorna* söker Förf. att utreda de emellan Biskop Agardh och Prof. Roeper uppkomna stridiga åsichter af blom-delarnas betydelse ⁴⁾. Han bevisar, att den af Kunth gifna åsigt är den riktiga, nämligen att *Balsaminen* har 4 kronblad och egentligen ett 5-bladigt blomfoder, i det att de två öfre sepala kunna antagas vara hopvuxna i ett sepalum. Mellan-rummet emellan kronbladen uppåt emotsvarar 2 ståndare och förklaras af Kunth att vara det ställe, hvarrest sker en förkrympning af det 5:te Kronbladet. — Presl bestyrker denna åsigt enligt sina iakttagelser så väl hos tillfälliga former af *Impatiens Balsamina* som ock i synnerhet genom granskning af andra *Balsamin-Växter*.

³⁾ Wiegmann's Archiv &c. 2:r Jahrg. 1:r Bd. S. 372: Ueber die Frutificationsorgane des höheren Pilze. Von Ascherson.

⁴⁾ Bemerkungen über den Bau der Blumen der Balsaminen. Von C. B. Presl. — (Aus d. Abhandl. d. K. Böhm. Gesellschaft der Wissenschaften). — Prag. 1835. 8:o. Ss. 54 und 1 Steindrucktafel.

IV. Växt-Physiologie.

Ehren-
berg's
Afhg om
Skilje-
tecknen
emellan
lägre Djur
och Väx-
ter.

Ehrenberg har i en utgifven afhandling sökt visa, att de lägre Djuren äfven skilja sig ifrån Växterna deruti, att dessa Djur äga förmåga af förökning genom delning, hvaremot Växterna sakna densamma samt tillväxa genom förlängning och bildning af knoppar ⁵⁾). Han tror till följe häraf, att arterna af *Bacillaria* ej äro Växter utan Djur. Meyen invänder härvid, att då cellernas delning hos vissa Växter verkställes så, som hos arter *Bacillaria*, och man derjemnte kan visa, att delningen vid Infusoriernas och andra lägre Djurs förökning är högst olikartad emot delningen af Växt-Cellerna, så måtte en sådan delning genom skilje-väggar just afgifva ett kännetecken för att åtskilja Växter ifrån Djur. Mohl ⁶⁾ anmärker, att Ehrenberg's åsigt i detta ämne i allmänhet är riktig, men befinnes likväl i speciella fall ej tillförlitlig och hvad arterna af *Bacillaria* angår, så är deras plats, enligt hans åsigt, i Systemet ännu obeständ, men han anser, att deras förökning genom delning ej berättigar att hänföra dem till Djuren. Flera nya Författare t. ex. Unger och Morren antaga arterna af *Bacillaria* att vara Växter.

⁵⁾ L'Institut. 1836. p. 195.

⁶⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. II:r Bd. Ss. 491
—494.

Uti Mohl's arbete "om Växternas Symmetrie" vill Förf. bevisa, att de flesta växt-organer mer eller mindre tydligt ega anlag till en symmetrisk bildning⁷⁾. Förf. urskiljer 3 arter af bildnings-sätt: 1:o ett concentriskt. 2:o ett symmetriskt och 3:o ett diaphoriskt, och upplyser dessa med exempel af mångfaldiga Växter. Förf. granskar härvid Växternas byggnad och lemnar i synnerhet öfver cryptogamerna upplysande underrättelser. Han anmärker, att en riktig åsigt af de Växter, hos hvilka stängel och blad äro åtskilda, endast kan erhållas genom jemnförelse af desamma med bildningen af thallus hos de lägre Växterna.

Mohl
Ueber die
Symme-
trie der
Pflanzen.

Den af Girou de Buzareingues utgifna afhandling om organerna för safterörelsen innehåller flera nya åsikter, om hvilka man likväl påstår, att de icke äro öfverensstämmande med verkliga förhållandet i naturen. De hafva derför blifvit föremål för sträng kritik. Meyen anser, att orsaken till de oriktiga resultaten varit en oriktig method vid iakttagelsen, att Förf. nämligen betraktat föremålen i ett präsadt tillstånd emellan glas-skifvor.

de Bu-
zarein-
gues
Ath.g om
Saft-rö-
relsen hos
Växterna.

Buzareingues säger, att saften uppstiger ifrån roten till bladen och ifrån dessa återgår till roten; att saften äfven

⁷⁾ Ueber die Symmetrie der Pflanzen. — Von H. Mohl. Tübingen. 1836. 8:o.

⁸⁾ Ann. des Sc. Nat. Sec. Sér. 1836. I. pp. 226 — 248: Mémoire sur la distribution et le mouvement des fluides dans les Plantes. Par Girou de Buzareingues.

rörer sig ifrån axis till periphærien och ifrån denna till axis, och att ett gaz-artadt fluidum åtföljer nämnde saft. Till utförande af saft-rörelsen betjena sig Växterna af celler och kärl och dessa äro intercellulair-kärl, tillförande och fränförande kärl. Intercellulair-kärlen äro de, hvilka skola verkställa rörelsen af fluida och gazer i alla riktningar. Till de tillförande kärlen höra de enkla kärlen, med hvilka Förf. lærer förstå fiber-celler och bast-kärl, samt spiral-kärl och Tracheer. Till de fränförande kärlen höra de falska spiral-kärlen.

Förf. anser, att de fibrer, hvilka bilda spiral-kärlen, äro ihåliga och föra saft, att de äro vridna omkring ett späda-re kärl och derjemte utvändigt omslutas af en annan membran, under hvilken fluidum finnes, då deremot det inre kärlet, omkring hvilket spiral-fibern går, blott förer luft. — Förf. drager af sina undersökningar det resultat, att hos Växterna finnes en bestämd circulation. Saften uppstiger genom hela Växten förmedelst intercellulair-kärlen; genom de tillförande kärlen föres den ifrån roten till bladen, hvarest den förarbetas och sedan öfvergår i de fränförande kärlen. Saften, hvilken innehålles i dessa kärls spiral-fibrer, kan nedstiga till roten och derifrån afskiljas såsom excretion; men den andra saften, hvilken går emellan de två hinnorna af de fränförande kärlen, skall flyta medelst genombrytningarne på sidan in uti intercellulair-gångarna och derstädes blanda sig med den uppstigande saften.

Spiral-fibrernas ihållighet eller täthet är ett mycket omtvistadt föremål i Väst-Anatomien. Mirbel och Link antaga en sådan ihållighet. Mohl och Meyen neka den bestämdt och den sednare förklarar, att spiral-fibrerna äro fullkomligt täta eller solida.

Gaudichaud har genom iakttagelser hos en Rank-Växt, *Cissus hydrophora*, bestyrkt ett redan förut iakttaget phänomen, hvilket bevisar, att spiral-kärnen föra saft, nämligen att när man i de varma Länderna afskär stjelkarna af Rank-Växter eller såkallade *Lian-Växter*, då saft-stigningen inträffar, så kan man genom försök öfvertyga sig, att vatten i mängd utflyter ifrån spiral-kärnen, då de hållas i vertical ställning, hvaremot då de hållas i horizontalt läge, så utflyter mindre saft eller kommer den långsamt och droppvis⁹⁾.

Gaudichaud iakttager ser om spiral-kärnens saft-föring.

Gaudichaud anställer äfven granskning öfver orsakerna till *saftens uppstigning* hos Växterna. Han indelar de *krafter*, hvilka orsaka *saft-stigningen* uti *yttre* och *inre*. De *yttre krafterna* äro lufttryckning, värma, sol-ljus m. fl.. De *inre krafterna* fördelar han åter i tvenne: 1. *Nutritions-krafter*. Till dessa höra upptagning af safter och gazer, gazernas

⁹⁾ Ann. des Sc. Nat. Sec. Sér. 1836. II. pp. 138 — 145: Observation sur l'ascension de la sève dans une Liane, et description de cette nouvelle espèce de *Cissus*. — Par Ch. Gaudichaud.

förening sins emellan, deras förvandling till fasta ämnen, m. m.. 2. *Secretions-krafter*. Till dessa höra gazers och fluidorum fördunstning o. s. v..

Eudes
Deslong-
champs
försök
med af-
barkning. Åtskilliga försök äro af Eudes-Deslongchamps anställda öfver verkan af en cirkel-formig afbarkning på växtligheten hos ett Träd¹⁰⁾. Såret af afbarkningen omkring stammen hade ungefär en fots utsträckning och Trädet syntes i börj lida deraf. På ytan af den afbarkade veden visade sig flera oregelbundna utsvettningar, liknande barken. Den öfre kanten af såret hade vid sommarens slut en stark uppsvällning, hvaremot den nedre sår-kanten var mindre. På andra året utvecklade sig bladen tidigare på detta Träd än på de oskadade; bladen blefvo små och skottens utveckling var obetydlig; under loppet af sommaren aftynade Trädet; utsvettningen på ytan af den afbarkade veden blef torrare, och i tredje året var den förtorkad. Om våren på 3:dje året utsprucko äfven Trädets blad tidigare, blefvo små, och i början af 4:de året utdog detta Träd.

Dutro-
chet's
Afl.g om
Växternas
respiration. Dutrochet har framställt resultaten af sina undersökningar om Växternas så kallade respiration¹⁾. Förf. anmärker, att hud-körtlarna enligt Amici's uppgifter

¹⁰⁾ L'Institut de 1836. p. 314: Effets de la décortication circulaire sur un Hêtre. Par Eudes-Deslongchamps.

¹⁾ L'Institut 1836. p. 358: Recherches sur la respiration des Végétaux. Par Dutrochet. — Frorieps Notizen. Nov. 1836.

hafva den ansatsen att vilja tillsluta sin spalt-öppning, så snart de komma i beröring med vatten. Denna åsigt bestrides af många. Hr Dutrochet har förut framställt den iakttagelse, att luften i luft-gömmena hos *Nymphæa lutea* var så mycket rikare på syre, ju närmare till bladen dessa luft-gömmen förekommo, hvaraf drages den slutsats, att syret drifves ifrån bladen genom alla Växternas andnings-organer. Detta vederlägger Meyen genom försök med *Calla æthiopica*, hvars blad-skaft, afskurna vid jord-brynet, gåfvo ifrån sina luft-gömmen en mängd af luft, hvilken vid försök syntes vara rik på syre.

Dutrochet drager af sina försök det resultat, att Växterna om natten absorbera syret ur luften och att detta blott är en hjälp-respiration under det, att Växternas verkliga andnings-process består i den genom sol-ljuset förauledda utveckling och utbredning af syret i det inre af växt-väfven.

Det är tämmeligen allmänt erkänt, att de små rot-blåsorna (spongioli radiceis) upptaga närings-saft, likasom de finaste rot-fibrer eller rot-hår göra det. Knight har sökt väcka tvifvel deremot, emedan han anser, att de äro för ofullkomligt organiserade²⁾. Han har velat bevisa, att närings-saften i Träden blott uppstiger genom den unga veden eller splinten, och då

Knight's
Afsl. g. om
Rot-Blå-
sornas
function.

²⁾ Horticultural-Transactions. Sec. Sér. T. II.
p. 117.

rotblåsorna sakna ved-fibrer, så antager han, att andra canaler nödvändigt måste upptaga och omkringföra saften. Den unga veden bildar sig ock långt förut, innan stjelk och grenar utbilda sig.

Mohl
Beobach-
tungen
ueber die
Umwand-
lung der
Antheren
&c.

Mohl har meddelat iakttagelser om Antherers förvandling till Carpeller för att afgöra frågan, om Växternas ståndare böra betraktas såsom framgångna utur metamorphoser af blad eller anses såsom med ett blad-par försedda grenar. Den förra åsigten framställdes först af Goethe till följe af en iakttagelse hos blommor, hvilka allmänligen blifva dubbla eller hvilka ifrån det fördubblade tillståndet återgå till det enkla. Förf. anmärker, huru hos arter af *Nymphaea* en småningom skeende öfvergång inträffar emellan kron-blad och ståndare, då deremot denna öfvergång vanligen sker mycket hastigt. Förf. såg hos missbildade blommor af *Chamærops humilis* tydligen öfvergången af Carpeller i Antherer. Carpellen hade sitt utbildade ovulum och skilde sig ifrån normala ovula derigenom, att på båda sidor om buk-sömnen gick en gul valk efter längden, hvilken valk vid genomskärning visade sig såsom ett genom den vanliga skilje-väggen i två loculamenten deladt med pollen uppfyllt antheræ-rum, hvarigenom syntes, att pollen ej bildas i en genom inrullning af ett blad

3) Beobachtungen über die Umwandlung von Antheren in Carpellen. Eine Inaugural-Dissertation unter d. Præsidio von Hugo Mohl. Tübingen. 1836. 8:o.

uppkommen hålighet, utan i det inre af sjelfva bladet. Förf. framställer flera exempel, hvilka utvisa, att Anthererna genom production af ovula och genom allmänligt närmande till ovarii form öfvergå i carpeller. Dessa öfvergångar ifrån Antherer till ovarier förekomma ofta hos *Sempervivum tectorum*. Hos denna fann Förf. ståndarne i den inre kretsen beständigt öfvergångna till carpeller. Äfven såg Han hos *Papaver orientale* öfvergångar af Antherer i Carpeller, och öfvergångarna voro fullständigare, ju närmare ståndarne stodo ovarierna.

Enligt de resultat, hvilka Mohl erhållit, antager han Cassini's åsigt i detta ämne, men likväl med vissa modificationer: Cassini förklarade, att Antherernas sömmar böra anses såsom blad-kanter, och skilje-väggarna emellan Antherernas loculamenter såsom rester af blad-parenchymet, och äfven pollen såsom en modification af samma blad-parenchym. Mohl betviflar, att Antherernas sömmar emotsvara blad-kanterna, ty han anmärkte hos *Papaver orientale* hos till hälften i Antherer förvandlade kronblad, att Antherens båda loculamenter uppkomma på öfre blad-ytan och att kronbladens kant utan att efterlemna ett tecken försvinner i det bakre antheræ-loculamentet.

Morren iakttog under Sol-förmörkelsen den 18 Maj 1836, att flera *Växt-Arter* såsom *Tamarindus indica*, *Cassia sul-*
furea, *Mimosa sensitiva*, *M. pudica*, *M.*
Morren's
Afb.g om
Växters
sömn vid
Sol-för-
mörkel-
ser.

arborea och *Acacia speciosa* förföllo i en half sömn. Han anmärker, att detta tillstånd liknade det, hvilket inträffar hos dessa Växter ofta midt på en vacker dag, då en häftig storm föranleder det. Efter förmörkelsens slut upphörde äfven denna Växternas sömn ⁴⁾).

Morren's
Afhg om
Blommors
Catalepsie.

Samme Författare har äfven lemnat anmärkningar om blommornas så kallade Catalepsie, hvilken inträffar hos *Dracocephalum virginianum* Linn. ⁵⁾). Han anser, att denna blommornas Catalepsie hos arter af *Dracocephalum* ej är ett tecken af sensibilité eller af irritabilité, utan att den på ett mechaniskt sätt orsakas af bracteerne, i det att dessa stöta sig emot den utstående kanten af blom-fodren och tillbaka hålla den, då blomman i horisontal riktning röres utur sin ställning.

Phosphoriskt sken
hos
Växter.

Ett phosphoriskt sken har hos *Oenothera macrocarpa* under en stormig natt blifvit iakttaget af Hertigen af Buckingham ⁶⁾). Detta sken utgick både ifrån blad och blommor, och fortfor länge. Dr Buckland tror, att skenet bör härledas ifrån Växtens förmåga att absorbera ljus, och att under egna förhållanden åter låta det utstråla ⁷⁾).

⁴⁾ L'Institut 1836. p. 416.

⁵⁾ Bulletin de l'Acad. Roy. des Sc. et Belles Lettres de Bruxelles 1836. pp. 342—357: Sur la Catalepsie du *Dracocephalum virginianum*. Par Morren.

⁶⁾ L'Institut. 1836. p. 172.

⁷⁾ L'Institut. 1836. p. 173.

Eudes Deslongchamp iakttog ett phosphoriskt sken hos *Persiko-blommor* (*Amygdalus Persica* L.), hvilka började att vissna⁸⁾.

Göppert har fortsatt sina undersökningar om värme-utvecklingen hos blomdelarna af *Arum Dracunculus* och funnit, att stället för all värme-utveckling befinnes hos ståndarne, samt att alltså endast ifrån dem meddelas värma till blommandes öfriga delar. En kön-pelare sönderskars i 5 delar och hos den del, hvilken innehöll han-organerna, fortvarade värme-graden 18 timmar⁹⁾.

Critiska anmärkningar äro af Vallot meddelade öfver de Växter, hvilka af gamla Författare blifvit uppgifna att visa någon art af phosphoriskt sken¹⁰⁾.

Af Morney's underrättelser om *Euphorbia phosphorescens* erfar man, att denna Väst i stora, nästan ogenomträngliga massor förekommer villd i Brasilien vid San Francisco i Alagoas. Han omnämner, att om denna Väst berättas Infödingarne, att den skall ibland antända sig sjelf, utstöta en mäktig pelare af tjock rök och omsider utskjuta ljusa lågor.

Flera undersökningar äro af Unger^{Unger's} anställda, genom hvilka synes, att den grå-^{Afh.g om} orsaken

⁸⁾ L'Institut. 1836. p. 314.

⁹⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 2:r Bd. S. 497 &c.
— Froriep's Notizen. Juli 1836. S. 136.

¹⁰⁾ L'Institut. 1836. p. 219: Critique botanique et zoologique. — Rectifications des diverses opinions émises par les Anciens et les Modernes en Histoire Naturelle. Par Vallot.

till blad- gröna eller hvitaktiga anstryckning, hvil-
ytans färg ken finnes hos öfre ytan af bladen till
hos arter vissa arter af *Saxifraga*, utgöres af kol-
af *Saxi- syrad kalk* ²⁾. I synnerhet ser man den-
^{fraga.} na kalk-anstrykning hos de arter, hvilka
ega små hvitaktiga naggningar och för-
djupningar i kanterna af bladen, t. ex. hos
Saxifraga Cotyledon, *Aizoon*, *cæsia*, *in-*
tacta, *oppositifolia*, m. fl. Unger an-
ser, att denna kalk är en excretion ifrån
små gropar, hvilka utgöra dessa excre-
tions-organer. Han tror ej, att kalk-excre-
tion är en product ifrån hela bladets epi-
dermis, hvilket likväl Meyen antager, att
den är, i det att här sker en blott ut-
dunstning af ett kalkhaltigt fluidum, och
att denna utdunstning är starkare i de
gropar, hos hvilka cell-väfven är mycket
späd. Unger antager, att denna kalk-bild-
ning kan jemnföras med kalk-aflagringen
i bladens luft-hålor hos *Lathræa Squa-*
maria och med crystall-körtlarnes till-
varo vid väggarna af luft-canalerna hos
arter af *Myriophyllum*, hvaremot han tror,
att kalk-bildningen hos arterna af *Chara*,
eller deras så kallade kalk-incrustering, är
af annan beskaffenhet, emedan kalken hos
dem synes hafva fällt sig ur det omgif-
vande vattnet, i det att kol-syran, som
orsakar dess lösning, insuges af Växterna.

Morren's
Anm.gar
om arter-
na af *Clo-*
sterium.

Arterna af Släktet *Closterium* äro ny-
ligen granskade af Morren, hufvudsakli-
gen

¹⁾ Unger Ueber den Einfluss des Bodens af die
Vertheilung der Gewächse. p. 179.

gen för att afgöra, om de äro Växter eller Djur²⁾. Han har beskrifvit och afritat flersfaldiga former i deras olika åldrar och söker bevisa, att åtminstone 6 af de af Ehrenberg beskrifna så kallade nya arter af detta slägte endast utgöra en art. Han anmärker, att han äfven funnit, att de af Ehrenberg upptäckta, röda, oscillerande puncter eller kulor, i topparna af dessa Organismer, äro blåsor, hvilka sedermera förvandlas till nya individer. Då dessa oscillerande puncter enligt hans åsigt ej böra, såsom tillförne, anses såsom rörelseorganer, så kunna dessa natur-alster ej mera hänföras till Djur-Riket. Morren har tillika hos dessa arter af *Closterium* sett en frukt-bildning genom conjugation, liknande frukt-bildningen hos *Conjugaterna*, och iakttagit, att de äfven föröka sig genom delning. *Closteriernas* rörelser vill Morren förklara genom verkan af motsatta electriciteter. — Förf. anser, att det Kiselomhülle, hvilket omgifver *Closterierna* och alla andra *Bacillarier*, är en med Växternas cuticula likartad bildning, hvarvid Meyen anmärkt, att hos de fullkomliga Växterna ligger denna fina skifva af Kisel i substancen af cuticula och skiljes ifrån denna först genom förstöring af de organiska delarna. — Innom Kisel-hinnan finnas enligt Morren ännu tvenne andra hinnor, hvilka bilda *Closteriernas* hud och

²⁾ Annales des Sc. Nat. Sec. Sér. I. p. 274 &c.:
Sur les *Clostériés*. Par Morren.

innesluta den gröna massan, men blifva först synbara genom Växtens metamorphos. Meyen anser, att den innersta hinnan emotsvarar den inre blås-hinnan, hvilken bildar sig i *Confervernas* leder, då desamma mogna sina sporer eller börja att öka sig på något annat sätt t. ex. genom utväxning och delning.

De Bré-
bisson's
Anmär-
ingar
om *Dia-
tomeæ*.

De Brébisson har undersökt *Diatomeæ* för att utröna, om de äro Djur eller Växter³⁾. Vid förbränning af *Fragilaria pectinata* uppkom en ammoniakalisk lukt, men då en sådan äfven uppkommer, då flera andra *Alger* förbrännas, så kan ej detta kännetecken ensamt antagas såsom tecken till Djur-Natur. Då *Fragilaria pectinata* med flera af samma afdelning förbrändes, befanns deras Kisel-omhyllen i välbehållet skick, likt det som de fossila *Diatomeerna* vid Franzenbad visa. — Brébisson delar *Diatomeerna* i 2 afdelningar 1:o De egentliga *Diatomeerna*, hvilka ega ett kisel-omhylle och 2:o *Desmidierna*, hvilka sakna kisel-omhylle och kunna förkolas.

³⁾ Annales des Sc. Nat. Sec. Sér. 1836. T. II. p. 248 &c.: Observations sur les *Diatomées*. Par De Brébisson. — l'Institut. 1836. p. 378.

V. Läran om Växt-Petrificater-na, eller Fornverldens Flora.

De af Prof. Ad. Brongniart utgif-
na 8:de till 12:te Häftena af "Histoire des
Végétaux fossiles" utgöra slutet af Första
Tomen af detta verk, hvilket består af
utförliga beskrifningar öfver fossila Växt-
Släkten med deras arter jemnte uppgifter
om de trakter, i hvilka hvarje art blifvit
funnen och critiska anmärkningar om de-
ras släktskap med andra fossila och ännu
levande Växter jemnte figurer af de här
beskrifna ⁴⁾. Det skulle föranleda till för-
mycken vidlyftighet att här lemna förteck-
ning öfver de beskrifna arterna; jag torde
dock böra nämna, att uti dessa Häften
fortsättas beskrifningarna öfver Släktet *Pe-*
copteris Br., af hvilket Förf. har 76 ar-
ter. — *Lonchopteris* Br.: 2 arter. —
Phlebopteris Br.: 6 arter, ibland hvilka
Phleb. Nilsoni Brongn.. Tab. CXXXII.
f. 2. (*Phyllitis* Sternb. Flore du monde
primit. Fasc. IV. p. 44. Tab. XLII. f.
2). Ifrån Hör i Skåne. Förf. säger, att
han i början ansett, att fragmenterna af den-
na art tillhöra ett dicotyledoniskt blad och
Sternberg hyste äfven samma tanka,

⁴⁾ Histoire des Végétaux fossiles &c. Par M
Adolphe Brongniart. — Livraisons VIII,
IX, X, XI & XII. — Avec Planches. — Pa-
ris. 1835 & 1836. 4:o.

men vid närmare granskning af nerfvernas fördelning har Förf. trott, att de borde hänföras till *Phlebopteris*. — En annan art *Phleb. Schouwii* Br. Tab. CXXXII. f. 4, 5, 6. är funnen på Bornholm. — *Clathropteris* Br. med en art: *Clathr. meniscioides* Br. Tab. CXXXIV. f. 1. (*Phyllitis* Sternb. Flore du Monde primit. Fasc. IV. p. 44. Tab. XLII. f. 3), funnen vid Hör i Skåne och äfven flerstädes i Frankrike. Förf. säger, att den har likhet med *Polypodium quercifolium* Linn., hvilken växer i Ost-Indien och på Moluckiska Öarna. — *Schizopteris* Br.: 1 art. — *Filicites* Sternb.: 4 arter; till detta Slägte hänföras de *Ormbunkars* blad eller delar af dem, hvilka i anseende till deras fragmentariska beskaffenhet ej kunna upptagas i några bestämda släkten: *Filicites cycadea* Berger Versteiner. der Coburg. Gegend. &c., Brongn. Hist. Tab. CXXIX. f. 23. β . *Filicites Agardhiana* Brongn. Ann. des Sc. Nat. T. IV. p. 218. Tab. XII. f. 3. Ifrån Hör i Skåne. α . är funnen i Tyskland. Förf. tror, att α . & β . kunna vara delar af samma Växt. — *Sigillaria* Br.: 59 arter. — *Syringodendron* Sternb.: 2 arter.

Göppert
Systema
Filicum
fossilium.

Prof. Göppert's System öfver de fossila *Ormbunkarna* (Filices) utgör ett ganska utförligt arbete, hvilket är infördt i ett Supplement till 17:de Tomen af Academiae Naturæ Curiosorum Handlingar och åtföljes af 44 Tabeller, på hvilka figurer af nya fossila Ormbunkar äro afbildade, hvarjemnte Förf. äfven låtit afteckna figu-

rer eller vissa delar af nu lefvande arter, med hvilka de fossila synas hafva största släktskap⁵⁾.

Uti Företalet meddelar Förf. först en öfversigt af sitt sätt att studera *Ormbunkarna* och af de upptäckter, hvilka han småningom gjordt. Han tror, att i stenkols-formationen sannolikt ännu finnas alla de arter, hvilka utgjorde den ursprungliga Floran, och att denna i full vegetation träffades af den förstörande och förkolning åstadkommande catastrophen. Vegetationen i de äldre Kol- och Brunkols-formationerna kan blott kallas förkolad eller förvandlad till jord, och den i Brunkols-formationen kan ofta ej en gång så benämnas, i det att dess stammar blott kunna anses såsom torkad ved, hvaremot förstening endast tillhör en mindre mängd af ved och stammar, hvilka finnas i secundaira och i tertiara formationer. Förf. har sökt att utforska, på hvad sätt naturen möjligen kan hafva verkställt förstenings-processen, och han har lyckats att mineralisera animaliska och vegetabiliska kroppar; han nedlägger dessa i concentrerade solutioner af Jord-arter och Metall-Oxider till dess, att de deraf äro tillräckligen imprägnade, hvarefter de torkas och sedermera utsättas för en häftig eld, genom hvilken de

5) Novorum Actorum Academiae Cæs. Leopoldino-Carolinæ Naturæ Curiosorum Voluminis septimi Supplementum sistens H. R. Göpperti Systema Filicum fossilium. — Cum Tabulis lithographicis XLIV. — Vratislaviæ et Bonnæ. MDCCCXXXVI. pp. XXXII & 486 & 1.

organiska bestånds-delarna blifva förstörda och de oorganiska qvarblifva med form och textur af de förra. Först försökte han dels att lägga Växterna i en måttligt concentrerad solution af svafvelsyrad jern-oxid, tills han fann, att de voro mättade deraf, genom det att han såg saltet sönderdelas på deras yttre delar, dels uppblötte han mindre Växt-delar deruti. De utsattes sedan för stark glöd-eld, tills de ej mer förändrade sin volum, eller tills hvarje spår af organisk substance var försvunnen. Vid afsvälning återfanns då den härvid bildade röda jern-oxid i Växtens form. — Förf. behandlade äfven fina, verticalt skurna skifvor af *Pinus sylvestris* på samma sätt, och fann, att de efter glödgning blott voro något förminskade i volum, men så väl bibehållna, att deras puncterade kärl voro synbara; äfvenså väl bibehöllo sig sporangier af Ormbunkar och af Mossor, samt Pollen. Han anställde derefter försök med upplösningar af kisel-jorden. — Han begagnade kiselfluor-väte-syra, hvarvid fluor-väte-syran förflyktigades och kisel-jorden qvarblef. De flesta öfriga metaller och jordarter förhöllo sig på samma sätt, hvarvid valdes föreningar, hvilkas syra lätt sönderdelades af hettan, såsom t. ex. ättiksyrad Kalk, ättiksyrad Baryt, ättiksyrad Lerjord, salpetersyradt Silfver, ättiksyrad Koppar, o. s. v., och Växterna visade derefter en mer eller mindre väl bibehållen structur. Ju mer kärl, och ju mindre cell-väf en Växt-del innehöll, desto fullkomligare blef resultatet af dessa

försök; späda delar fordra en uppmjukning på kortare tid. För att se, hvilken förändring Växt-organerna egentligen erfara, lades dessa i vatten. Kali-skelettet, som tydligen finnes hos de flesta Växter, upplöser sig, och man ser, att endast kär-len synas liksom uppfyllda af de metalliska eller jord-artade substancerna, men cell-väfs-väggarna deremot blott genomträngda af desamma. Ju rikare på kali och cell-väf en Växt alltså är, såsom hos de ört-artade, desto ofullkomligare lyckas dessa försök. Af sådana undersökningars resultat inser man orsaken, hvarföre man hitintills ej funnit ört-artade utan alltid blott Träd- eller Busk-artade Växter i verkligen förstenadt tillstånd. Man kan alltså antaga, att kali-rika Växter ej torde träffas i förstenadt tillstånd. Djur-delar, såsom muskler utan fett, blifva på samma sätt förändrade enligt uppgifven metod, i synnerhet blifva Insecter såsom Flugor, Myggor och Kräftans muskler väl bibehållna. Fett-haltiga delar kunna ej antaga denna förändring; vid glödgning upplåsas de och förvandlas till en formlös massa. Häraf torde man finna orsaken, hvarföre de fullkomligare eller högre Djuren ej kunna verkligen förstenas. Förf. anser, att om man nu använder resultaten af dessa undersökningar på försteningsprocessen, så kan man väl med säkerhet antaga, att dess första act började med imprægnation, och att derefter det organiska aflägsnades, antingen genom en hög temperatur eller genom vatten, allmänne-

ligen genom en stilla förvissning. Förf. säger, att det sednare förefaller honom mycket sannolikare och att äfven derigenom den större fastheten af den förstenade veden blifver förklarlig, hvilken fasthet han ej kunde förskaffa Natur-alstren vid sina våldsamma försök.

Till följe af resultaten af Göppert's försök torde det vara bevisadt, att Växter och deras särskilda delar genom chemisk åtgärd kunna förvandlas till flerfaldiga mineraliska substancer genom Jord-arters och Metallers inträde i deras organisation, utan att dessa Växter dervid förlora sin egen form och struktur. — Göppert har ock i flera särskilda afhandlingar beskrifvit sina försök att förvandla Växter och deras delar till Mineral-Substancer ⁶⁾.

Förf. omtalar, att han noga undersökt *Brunkolen*, och funnit, att de ifrån Muskau ega en stor mängd af *Bernsten*, hvilken, i dem insprängd, ännu är synbar i vedens hartz-kärl. Ifrån Salzhausen eger han kottar af en *Gran* (*Abies*), emellan hvars fjäll finnes en stor mängd af *Bernsten*; dessa kottar äro alltså ännu mer att anse såsom *Bernstens-Trädets* än de i *Bernstenen* inneslutna. Men den Bern-

⁶⁾ Poggendorff's Annalen der Physik 1836. pp. 561—573: Ueber den Zustand, in welchen sich die fossilen Pflanzen befinden und über den Versteinerungs-process insbesondere. Von H. B. Göppert.

Preussische Staats-Zeitung d. 18 Juli 1836.
— Froriep's Notizen Bd. XLIX. N:o 12. Juli 1836.

stens-haltiga veden derifrån är ganska olik den ifrån Muskau, ehuru båda äro af *Barr-Träd*, likasom de vid Muskau af Förf. fundna kottar ej få hänföras till *Abies*, utan till *Pinus*, och likna närmast dem af *Pinus sylvestris* (*Tall*). Fullkomligt skilda ifrån båda äro de i *Bernstenen* inneslutna kottar, hvilka Dr Behrendt i Danzig och Prof. Reich i Berlin meddelat Förf. Dessa kottar tillhöra en annan art, och, såsom Link anmärkt, emotsvara de *Larix* i den nuvarande världen (*Handbuch der physikal. Erdbeschreib.* 2:ter Bd 1:ste Abth. Ss. 333 & 334). Här af synes, att man nu känner 3 särskilda Träd-arter, hvilka lemna *Bernsten*, hvarföre Förf. anser sannolikt, att *Bernstenen* endast är ett förändradt Hartz af särskilda Träd-Arter, och hvilket också blott derföre finnes i alla zoner af lika beskaffenhet, emedan dess vanliga lager-ställen, *Brunkolen*, nästan öfverallt bildade sig under likartade förhållanden. — I Muskau upptäckte Förf. under barken af en *Betula*, hvilken svårligen kan skiljas ifrån den nu lefvande *B. alba* eller *Björken*, äfven en *Rhizomorpha*, nära liknande *R. subcorticalis* och en *Laf*, nära beslägtad med *Pyrenula nitida*, hvar igenom *Laf*-Ordningen äfven har en representant i Fornverldens Flora.

Förf. anmärker, att man väl hitintills trott sig finna flera Petrificat-former, hvilka man med någorlunda visshet kunde anse såsom *blommor*, fastän man ej förmått att genom bevis af anatomisk structur ådagalägga det. Men år 1836 i Febr. egde

Göppert tillfälle att se den i *Brunkol* befintligen *blomma*, hvilken Keferstein i Halle benämnt *Valeriana salzhausensis* (Naturgesch. des Erd-Körpers. 2:r Th. S. 874). Göppert fann likväl, vid närmare mikroskopisk granskning, att den ofelbart tillhört en art af *Alnus* (*Al*) och äfven väl bibehållet pollen utvisade sin likhet med pollen hos nuvarande arter af *Alnus*. Han fann ock i *Brunkol* ännu flera sådana han- och hon-*Al*-hängen, de förra med eller utan pollen, samt äfven en till *Cupressineæ* hörande Växt med han- och hon-blommor; derjemte på de ännu med densamma förekommande blad såg Förf. en liten fossil *Svamp*-art: *Hysterites opegraphoides* Göpp., så att de nu upptäckta *fossila Svampar* äro 5, nämligen *Polyporites Bowmanni* Lindl., *Excipulites Neesii* Göpp., funnen på en *Ormbunke*, 2:ne arter af *Sphaerites* och den nyss omnämnde *Hysterites opegraphoides* Göpp.. Han har ock funnit *Dicotyledoner* i den äldre stenkols-formationen.

Förf. har anmärkt, att de i Stenkolen vid Waldenburg och Charlottenbrunn förekommande concentriska ringar äro grenleder, att största delen af de inre ringarna äro ännu brunkols-lik ved, och att de yttre äro de mest glänsande stenkol. — Han säger, att man för att göra upptäckter i Stenkols-formationen nödvändigt måste förbättra sättet att göra de fossila kolen genomskinligare för mikroskopet.

Det andra Bandet af detta Göppert's Arbete skall innehålla beskrifningar öfver de fossila *Fucoideæ*, *Lycopodiaceæ* och *Equisetaceæ*, hvarefter längre fram skola följa Afhandlingar om *Monocotyledoner* och *Dicotyledoner*. — Förf. säger, att han eger till och med anledningar att ibland de fossila Växterna antaga tillvaron af en *Öfvergångs-Flora*.

Uti Inledningen afhandlas följande ämnen:

I. Historien om Petrificat-Läran i allmänhet och om dess framsteg i de äldsta tider hos Greker och Romare, under medeltiden och tills början af 18:de Århundradet.

II. Om *Växt-Petrificat-Läran* och i synnerhet om *Ormbunkar*. Förf. indelar Historien om dess framsteg i 4 Perioder.

1:sta Perioden ifrån äldsta tider till Scheuchzer. — Växt-Petrificaterna voro föga anmärkte under de äldsta tiderna. Albertus Magnus skall hafva varit den första, hvilken i 13:de århundradet omtalt Växt-Petrificater, och som ej betviflar möjligheten af förstenings-processen åtminstone hos ved. — Derefter hafva Agricola och C. Gesner beskrifvit de på deras tid fundna förstenade Stammar. Sedermera började Imperati, Valerius Cordus, Balthas. Klein, P. A. Mathiolus att omtala förstenad ved, men kände få andra Växt-Petrificater. — Om-sider blefvo sådana allmännare kända af C. Baubinus, C. Gesner, Kentman,

Calceolarius, D. Major och Edw. Luidius, hvilken sidstnämnde först gaf namn af *Lithoxylon* åt förstenad ved.

2:dra Perioden ifrån Scheuchzer till Walch (år 1700 till 1773). — Scheuchzer's "Herbarium diluvianum" &c. (Tiguri 1709) gjorde Epok i detta studium. Denne Författare härledde Växt-Petrificaternas tillkomst ifrån en stor öfversvämning nämligen ifrån Synda-floden, och han indelade dessa fossila Växter i 3 classer. 1. *Plantæ antidiluvianæ*, de hvilka före Synda-floden blefvo förvandlade i sten. 2. *Plantæ diluvianæ*, de hvilka vid Synda-floden förvandlades och 3. *Plantæ postdiluvianæ*, de hvilka efter Synda-floden blefvo förvandlade i sten, och ibland de sidstnämnda anföras blad-aftrycken i Tophsten. Han anmärkte redan såsom något märkvärdigt, att uti de 2 första classerna företrädesvis funnos *Ormbunkar*, och han jemnförde dem dels med inhemska dels med de tropiska arter, hvilka Plukenet beskrefvit och afbildat. — *Dendriterna*, hvilka af de flesta äldre Författare blifvit ansedda såsom *förstenade* eller *incrusterade Mossor*, ansåg han enligt Henkel, Lochner, A. Ritter och Bruckmann såsom oorganiska genom Metall-upplösnings frambragta former. Hans figurer af fossila Växter äro igenkännliga, så att en stor del af dem kunnat utredas, och Förf. hänförer dem här till de nu för tiden beskrifna fossila arter. — Scheuchzer's Arbete uppväckte mycken håg för detta studium och mångfaldiga arbeten utkom-

mo derefter om Väst-Petrificater af Lange, Baier, Gräfinhahn, Büttner, Mylius, Bucher, Wolfart, Liebknecht, Valentin, Hellwing, Volkmann, Herrman, Ritter, Swedenborg, Bruckmann, Hebenstreit, J. C. D. Schreber, J. Th. Klein, Stobæus, Bromell, Hill, Bourget, Argenville, Davila med m. fl.. — Näst Scheuchzer's arbete anser Förf., att Volkmann's verk "*Silesia subterranea*" utgör det förnämsta under denna period och Göppert bestämmer här figurerna i detsamma. — B. Jussieu anmärkte bestämdt, att de fossila *Ormbunkarna* (*Filices*) mera liknade de tropiska än de inhemska arterna, eller måhända ej mera funnos i den lefvande naturen. — Lehmann är den, hvilken först betraktade Stenkols-formationens fossila Växter äfven utur en geognostisk syn-punct och deras förhållanden till lagren, äfvensom Ch. Fr. Schulze nästan samtidigt gjort vid sina afhandlingar.

3:dje Perioden ifrån Walch till Schlotheim (år 1774—1800). — Prof. J. E. J. Walch i Jena gaf i sitt verk "*die Naturgeschichte der Versteinerungen*" &c. en öfversigt af allt det, hvilket hitintills blifvit sagt om Petrificaterna. — J. S. Schröter's flersfaldiga arbeten tillhöra äfven denna period. Men hitintills hade ingen insett Petrificat-Lärans vikt för Historien om Jorden och om dess bildning i detalj ej eller petrificaternas nära samband med berg-formationernas lagerföljd, hvartill man icke eller kunde kom-

ma, så länge man ansåg de fossila organiska kropparna såsom rester af samma släkten och arter som de nu lefvande. Man trodde, att Originalerna till Petrificaterna ännu funnos i de ifrån Europa aflägsnaste trakter af Jorden i Oceanernas utforskade djup. — Buffon antog, att olikheterna hos de fossila organismerna ifrån nu lefvande arter kunde tillskrifvas en degeneration. Blumenbach var den förste, hvilken bestämdt förklarade, att ej blott en eller annan art utan en hel organisk præadamitisk skapelse blifvit förgången på vår jord, att Petrificaterna utgjorde en försvunnen skapelse, och att Petrificat-Lärans största nytta borde ligga uti den upplysning, hvilken Lärnan om Jord-ytans förändringar kunde erhålla genom den.

4:de Perioden. Ifrån Schlotheim till Sternberg, Brongniart och den nyaste tiden. Schlotheim sökte att äfven för Växt-Petrificater tillämpa de läror, hvilka Blumenbach egentligen tagit ifrån Djur-Riket för att bevisa sina satser. I Schlotheim's "Flora der Vorwelt" af år 1804 beskref denne Författare först Växt-Aftryckens och Växt-Petrificaternas lager-ställen och omtalade hvilka af dessa Petrificater i allmänhet förekomma i vissa lager, samt beskref alla de fossila Växter, hvilka han kände. Schlotheim anmärkte, att många Växt-Aftryck äro uppfyllda af Kopparkis, Weisskupfererz och Kupferglas. — Förf. erinrar, att det är den i kol förvandlade Växt-substancen, hvilken

vi se i aftrycken för oss. Han förklarade, att aftrycken af de *fossila Ormbunkarna* utvisade, att de mest tillhört sådana arter, som blott kunnat trifvas under sydligare himmels-streck, men nu mera ej finnas på jorden. Schlotheim utvecklade i sednare arbeten ytterligare sina åsigter af Växt-Petrificat-Läran samt lemnade en classification af de fossila Växterna, hvilken likväl föga skiljer sig ifrån den i förra århundradet brukliga.

Grefve Sternberg har genom sitt arbete: "Versuch einer geognostisch-botanischen Darstellung der Flora der Vorwelt" af år 1820 upphöjt detta studium till vetenskap, och sedan den tiden hafva mångfaldiga arbeten öfver Växt-Petrificaterna blifvit i de europeiska Länderna utgifna.

Nästan samtidigt med Sternberg började Prof. Ad. Brongniart bearbeta Växt-Petrificaterna, och han utgaf år 1828 sin "Prodrome d'une Histoire des Végétaux fossiles" och åren 1828—1836 en "Histoire des Végétaux fossiles" T. I. med figurer af alla kända arter.

Sternberg och Brongniart hafva båda uppställt Växt-Petrificaterna efter en naturlig method, grundad på jemnförelsen af Växt-Petrificaterna med nu lefvande Växter, och deras classificationer öfverensstämma i allmänhet, ehuru de i åtskilliga detaljer afvika ifrån hvarandra.

Brongniart har indelat Växt-Petrificaterna i 6 classer, nämligen: 1. *Agamæ*. 2. *Cryptogamæ cellulosaæ*. 3. *Cryp-*

togamæ vasculosæ. 4. *Phanerogamæ gymnospermæ*. 5. *Phanerogamæ angiospermæ monocotyledones*. 6. *Phanerogamæ angiospermæ dicotyledones*.

Sternberg indelade först Växt-Petrificaterna efter de tre hufvud-afdelningarna af nu lefvande Växter: *Dicotyledoneæ*, *Monocotyledoneæ* och *Acotyledoneæ*. I dess sednaste systematiska uppställning (uti 5:te & 6:te Häftena af Flora der Vorwelt) indelas de fossila Växterna på följande sätt: I. *Cellulares*. II. *Vasculares*: 1. *Vasculares Cryptogamæ*. 2. *Vasculares Phanerogamæ*: 1. *Monocotyledones*. 2. *Dicotyledones*.

Brongniart uppställer sina 12 släkten af Ormbunkar (*Filices*) med hänseende till Löfvets sammansättning, bladens form och nerfvernas fördelning i desamma.

Förf. anmärker, att Ormbunkarna äro utan jemnförelse de talrikaste ibland *Vasculair-Cryptogamerna* och det såväl ibland de lefvande som ibland de fossila; de bilda den största delen af Floran ifrån de äldsta Lagerna eller ifrån den första Vegetations-perioden.

Många fossila arter synas hafva tillhört släktena *Aspidium*, *Cyathea*, *Blechnum*, *Pteris*, *Asplenium* och *Polypodium*. — De fossila släktena *Neuropteris*, *Odonopteris* och *Anomopteris* saknas i den nu lefvande Vegetationen. — Flera af de nuvarande släktena synas ej hafva tillhört Forn-Verldens Flora, såsom *Osmunda*,
Ophi-

Ophioglossum och *Lygodium*, och det är äfven tvifvelaktigt, om släktena *Trichomanes*, *Hymenophyllum*, *Adiantum* och *Lindsaea* funnits i Forn-Verlden.

De äldsta lagren äro rikare på *Ormbunkar* än de yngre. I Stenkols-formatjonen ensamt äro 100 till 120 arter funnna (utom stammarna af *Sigillaria*, hvilka sannolikt tillhört de träd-formiga Ormbunkarna), så att dessa Växter troligen utgjort mer än hälften af denna formations-Flora. Många ibland dem synas hafva varit trädformiga, hvarigenom de närmat sig mer till de tropiska arterna.

Förf. lemnar en öfversigt af Brongniart's indelning af Forn-Verldens Flora i 4 perioder efter de geognostiska formationerna, äfvensom han framställer Sternberg's indelning af densamma i 3 Vegetations-Perioder.

Han anförer derefter de i sednaste åren talrikt utgifna arbeten öfver Väst-Petrificaterna.

III. Jemnförelser emellan de nu levande *Ormbunkar* med Forn-Verldens, hvarvid Förf. först betraktar alla deras delar jemnförda med hvarandra, och granskar sedan de särskilda Ordningarna, för att utröna, om motsvarande arter funnits i Forn-Verlden, och i hvilket förhållande i art-antal emot de nuvarande.

IV. Kännemärken för de *fössila Ormbunk-Släktena*, hvilka här äro 34, hvar efter lemnas kännetecken och beskrifnin-

gar af arterna samt critiska anmärkningar vid desamma.

V. Anvisning till bestämning af de *fossila Ormbunkarna*.

VI. Om de *fossila Ormbunkarnas* geographiska utbredning efter särskildta Länder och formationer.

Förf. följer vid öfversigten af *Ormbunkarnas* utbredning efter olika formationer den af Bronn i *Lethæa geognostica* gifna indelning: 1. *Kol-Grupp*. 2. *Salt-berg*. 3. *Oolith-berg*. 4. *Krit-berg*. 5. *Molass-berg*. (*Terrain de Calcaire grossier* Brongn.). Han uppräknar här de arter, hvilka blifvit särskildt fundna i dessa formationer och i deras olika afdelningar. Förf. har derjemte på en särskild Tabell gifvit en öfversigt af antalet af släkten och arter för hvarje Land, och i olika formationer. Af densamma och af det sednare p. 448 gifna tillägget synes, att 268 fossila arter äro hitintills fundna, ibland hvilka följande Släkten äro rikast på arter: *Alethopteris* Sternb. 39; *Neuropteris* Brongn. 38; *Aspidites* Göpp. 33; *Cheylanthites* Göpp. 30; *Adiantites* 24; *Cyatheites* Göpp. och *Hymenophyllites* Brongn. hvardera med 13; *Asplenites* Göpp. 8; de öfriga hafva ett mindre antal.

I anseende till Länderna, så äro i Schlesien fundna 96 arter, i Böhmen 32, i det öfriga Tyskland 68, i Frankrike och i Belgien 49, i England 91, i Dannemark och i Sverige 4, (Förf. nämner blott 3, men synes hafva glömt den enda danska på

Bornholm befintlige art *Alethopteris nebensis* Göppert), i Italien 1, i Nord-America 11, i Nya Holland 1, i Ost-Indien 4. — Schlesien och dernäst England äro alltså de Länder, hvilka hitintills synas hafva egt största antalet af arter.

I anseende till Formationerna, så äro förhållanderna följande: I Kol-Gruppen 202 arter; i Salt-Bergen 21; i Oolith-Bergen 41; i Krit-Bergen 2; i Molass-Bergen 2.

De i Sverige vid Hör fundna *fossila Ormbunkar* tillhöra Oolith-Bergen och äro enligt Författarens bestämningar: *Aspidites Nilsonianus* Göpp. (ännu endast funnen i Skåne), *Asp. Tænopteris* Göpp. (är äfven funnen i England) och *Clathropteris meniscioides* Brongn., endast funnen i Skåne.

Förf. framställer derefter åtskilliga slutsatser, hvilka upptaga förhållanderna med arternas olika utbredning i olika Länder och i olika formationer, samt anmärker, att då antalet af kända *Växt-Petreficer* nu uppgår till omkring 800 arter, så visar det sig, att *Ormbunkarna*, hvilka utgöra 268 arter, nästan bilda $\frac{1}{3}$ af den *fossila Floran*, men att vi troligen ännu känna en blott ringa del af dessa i Jordens djup gömda medlemmar af denna Familj. De flesta likna de i tropiska Länder förekommande former, och samma arter finnas ej i olika formationer, med undantag af *Clathropteris meniscioides* Brongn. och arter af *Neuropteris* 4, *Odontopteris* 2, *Cyatheites* 2, *Aletho-*

pteris 1, *Aspidites* 1, fundna i Alpernas Anthracit, hvilken af Beaumont räknas till Lias-formationen, och dess aförekomma äfven i den äldre Kol-formationen, hvilket synes utgöra en motsägelse emot en eljest allmänt antagen sats.

VII. Om förekomsten och utbredningen af *Växt-Petrificaterna* i Schlesien. — Förf. anmärker, att nästan alla de uppräknade formationerna finnas i Schlesien, men att man ännu ej i alla funnit Växt-Petrificater. Schlesien synes likväl hitintills ibland alla undersökta Länder vara det rikaste i art-antal af Växt-Petrificater. — Förf. beskriver de särskilda Lagerformationerna i Schlesien och omnämner särskildt de arter, hvilka blifvit fundna i hvarje formation, samt gifver dessutom en systematisk förteckning öfver de i Schlesien hitintills fundna Växt-Petrificater.

I. *Plantæ cellulosaæ aphyllæ*: I. *Fungi* 3. — II. *Conservæ* (ännu obestämda). — III. *Fucoideæ*: flera ännu obestämda arter.

(Inga *Plantæ cellulosaæ foliaceæ* (IV. *Musci*) äro hitintills upptäckta i Schlesien).

II. *Plantæ vasculares cryptogamæ*: V. *Equisetaceæ*: 10 Släkten med 47 arter. VI. *Lycopodiaceæ*: 13 Släkten med 59 arter. — VII. *Filices*: 22 Släkten med 96 arter.

III. *Plantæ vasculares Monocotyledoneæ*: VIII. *Gramineæ*: 2 Släkten med 2 arter. — IX. *Palmæ*: 3 Släkten och 3 arter. — X. *Liliaceæ*: 1 Släkte med en art.

IV. *Plantæ vasculares Dicotyledoneæ*: XI. *Coniferæ*: med 5 arter. — XII. *Euphorbiaceæ*: ett Slägte med en art. — XIII. *Fructus vel semina*: 2 Släkten med 2 arter.

230 arter äro antecknade och Förf. har sednare erhållit 80 härtill. Han anmärker, att Englands Stenkols-Flora synes mycket öfverensstämma med Schlesiens. — Endast *Stigmaria ficoides* Brongn. (af *Euphorbiaceæ*) förekommer i Schlesien i 2 formationer, men ingen af de öfriga arterna, och såväl i de äldsta som i de yngsta lagren finnas *Dicotyledoner* och *Fucoidæ* eller *Hafs-Växter* samt fullkomligare *Landt-Växter*, hvarigenom den fördom uppställda sats numera ej är antaglig, att en allmännelig och högre utveckling af Växt-Riket småningom utbildat sig i Forn-Verlden på det sätt, att i början blott funnos *Cellulair-Växter*; vid en sednare epok uppkommit *Monocotyledoner* och slutligen *Dicotyledoner*. — *Ormbunkarna* likna endast de tropiska och finnas blott i Öfvergångs- och äldre Stenkols-Bergen, ej i Quader-Sandstens-formation, men *Palmernas* förekomst derstädes bevisar likväl en tropisk natur hos denna Periods Flora. Öfvergångs-Bergens Vegetation har Förf. funnit ganska karakteristisk, hvilket ej Brongniart ännu kunnat erfara. Florornas olikhet efter de särskilda Formationerna kan här äfven bevisas, churu de sednares gränser äro svåra att bestämma.

VIII. Tillägg vid de föregående capitlen, hvarest äfven nyare arter beskrifvas.

Uti 2:dra Häftet af Bronn's verk *Lethæa geognostica* förekommer en systematisk öfversigt af alla kända fossila Växt-Slägten och på XII:te Tabellen finnas figurer (lånade ifrån Brongniart's och Jæger's verk) af de Växt-Petrificater, hvilka tillhöra de så kallade Salt-Bergen. 3:dje, 4:de och 5:te Häftenas innehåll känner jag ej ⁸⁾).

En fossil Flora öfver nejden af Basel är af Mérian bearbetad, men jag känner den ej ⁹⁾

Det är äfven för mig okänt, huru många Häften, som under året utkommit af Lindley's och Hutton's Fossil Flora of Great Britain. 19 Häften äro i de förra Års-Berättelserna omnämnda.

⁸⁾ *Lethæa geognostica* oder Abbildung und Beschreibung der für die Gebirgs-Formationen bezeichnendsten Versteinerungen von H. G. Bronn. — Lieferung III, IV, V. — Stuttgart. 1835 & 1836. — Mit Tafeln in 4:o.

⁹⁾ Bericht über die Verhandlungen der Naturforschend. Gesellschaft in Basel vom August 1834 bis Juli 1835. (Basel. 1835). pp. —: *Flore fossile des environs de Bâle*. Par Mérian.

Jag känner ej om följande arbete innehåller beskrifningar af Växt-Petrificater:

Die Versteinerungen des Nord-deutschen Oolithen-Gebirges. Von Fr. Ad. Roemer. — 1:ste und 2:te Lieferung. — Mit lithogr. Tafeln. — Hannover. 1836. 4:o.

Uti den Journal, hvilken med namn Neues
 af "Neues Jahrbuch für Mineralogie, Geo- Jahrbuch
 gnosie, Geologie und Petrefaktenkunde" für Mine-
 utgifves af Leonhard och Bronn, före- ralogie
 komma flera mindre Afhandlingar i Pe- &c. und
 trificat-Läran, införda uti den under år Petrefak-
 1836 utkomna Årgång. tenkunde
für 1836.

VI. Botanikens Litteratur-Historia.

Prof. Meyen's botaniska Års-Berättelse för år 1836 är införd i Wiegmann's Archiv für Naturgeschichte. 3:r Jahrgang, Drittes & Viertes Heft ¹⁰⁾. Den består af följande Afhandlingar:

I. Litteratur der Systematischen Botanik von dem Jahre 1836. Ss. 1—15:

1. Handbücher. 2. Ueber Phanerogamen. 3. In Bezug auf besondere Floren. 4. Ueber Cryptogamen. 5. Für angewandte Botanik. 6. Geschichtliche Botanik. 7. Pflanzen-Sammlungen.

Förf. meddelar här endast mer eller mindre fullständiga titlar på de under året utgifna arbeten, utan någon öfversigt af deras innehåll.

II. Bericht über die Resultate der Arbeiten im Gebiete der physiologischen Botanik während des Jahres 1836. Von J. Meyen. — Ss. 16—108.

Denna Afdelning, hvars föremål äro upptagna under 11 sectioner, är utförligt bearbetad och eger ett högt värde. — Då Förf. sjelf är en af de mest erfarna Väst-Anatomer, så har han vid de flesta Af-

¹⁰⁾ Archiv für Naturgeschichte &c. Herausgegeben von Dr. Ar. Fr. Aug. Wiegmann. — Dritter Jahrgang. Drittes Heft. (Botanik). Ss. 1—80. — Viertes Heft. Ss. 81—125. — Berlin. 1837. 8:o.

handlingar bifogat resultaten af sin erfarenhet, hvilken ofta betydligt skiljer sig ifrån den, som andra trott sig ega.

III. Zur Pflanzen - Geographie. Ss. 108—125.

Här framställer Förf. en korrt öfversigt af de under året utgifna arbeten.

År 1836 d. 18 Sept. samlades Tyska Natur-forskarne och Läkarne, till sitt årliga möte, uti Jena, hvarest så väl Statens som Universitetets Auctoriter bemödat sig att göra denna Sammankomst lärorik, festlig och nöjsam ¹⁾).

Tyska
Natur-
forskar-
nes &c.
Sammankomst är
1836.

Oken säger i Isis för 1837, Hef. V. s. 322, att de utgifter, hvilka Stats-Verket och Staden Jena i Sachsen-Weimar haft för denna sammankomst och för dess fester i Jena och i Belvedere anses hafva uppstigit till 6000 (Sachs.) Riksdaler, och han anmärker dervid: "Das ist nun wieder zu viel gethan, obschon es ein schöner Beweis von der Achtung ist, in welcher die Wissenschaften beym Grossherzog und der Grossherzoginn, so wie überhaupt in ganzen Lande stehen." — Geh. Hof-Rådet Dr Kieser var Ord-förande (Erster Geschäfts-führer) och Hof-Rådet Zenker Secreterare (Zweiter Geschäfts-führer). De egentliga Ledamöterna utgjorde 370. Stor-Hertigen, dess Son och brorson Prins Edward bevistade ock Sammankomsterna äfvensom den middag, hvilken Storhertigen d. 22 Sept.

¹⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 2:r Bd. N:ri 44, 45, 46, 47. — Isis. 1836. Hef. V, VI & VII.

gaf Ledamöterna på Lust-slottet Belvedere.

Den botaniska Sectionen utgjordes af 48 Ledamöter, ibland hvilka voro Grefve v. Sternberg, Voigt, Nees v. Esenbeck d. ä., Koch ifrån Erlangen, Reichenbach, Kunze, Richter, Waitz, Dietrich ifrån Eisenach, Kunth, Reum, Göppert, Wilbrand, Dietrich ifrån Jena, Valentin, Hornung, Trinius ifrån Petersburg och Daubeny ifrån Oxford. — Grefve v. Sternberg valdes till Præses och Hof-Rådet Reichenbach till Secreterare.

Den 19 Sept.

Efter ett kort Tal af Grefve von Sternberg framställdes följande botaniska afhandlingar.

Koch talade först om de tyska Arterna af *Sempervivum*, hvarvid anmärktes, att den af flera Författare antagna indelning i arter med utbredd eller med öppen blom-krona vore ganska naturlig; han sade att blom-kronan består antingen af 6 eller af 12 eller af flera hos några arter tydligt hopvuxna kron-blad, samt att arterna företrädesvis kunde åtskiljas genom sina blad-rosetter. Derefter förevisades så väl torkade exemplar som levande rosetter af arterna och en ny art *S. arenarium*.

Reichenbach yttrade, att bastarder troligen inom detta Slägte uppkommit och sedan ökats genom blad-rosetterna.

Kunze önskade, att man genom borttagning af blad-rosetterna måtte nödga arterna af *Sempervivum* till frö-alstring, för att se, om de genom frö alstra likartade individer, eller på bastard-Växternas sätt, så länge de ej höjt sig till arter, frambringa individer af olika form och färg.

Geyer förevisade ett år 1574 vid Ulm af Hieron. Harder samladt Herbarium. Växterna voro klistrade på folii half-ark och till en del väl bibehållna.

Göppert meddelade anmärkningar om värme-utvecklingen hos blom-delarna af *Arum Dracunculæ*. Han såg hos densamma en temperatur-skillnad af + 14°; då Växten skadades, så minskades värme-graden. — Värme-utvecklingen börjar vid den tid, då kön-pelaren skiljer sig ifrån slidan, och åtföljes dervid af en elak lukt. På 15 timmar uppstiger temperaturen till sitt maximum, stadnar dervid en timma och aftager sedan under 32 timmar, då kön-pelarens temperatur nedsjunker till luftens. När spathe borttogs, så inträffade phænomenet 3 dagar sednare, då ock temperaturen befanns 2 grader lägre. Värme-graden var högst utbildad på det ställe, hvarest Ståndarna sitta, och denna ifrånskilda del bibehöll värman i 18 timmar.

Den 21 Sept.

Reichenbach framlade för Sectionen Zawadski's Flora der Stadt Lemberg

och Richter's Opera *Caroli Linnæi* samt ontalade deras innehåll och värde.

Fr. Hofmeister förevisade Reichenbach's *Agrostographia germanica* samt talade öfver detta arbetes förtjenst. Det upptager 401 illuminerade figurer af tyska Gräs på 110 Tabeller i quart. Detta verk börjar en ny Series af Författarens *Iconographia botanica*, hvilken utgöres af 10 Centurier och 1000 illuminerade figurer af Växter ifrån flera Länder. — I de följande Centurierna blifva de öfriga Tyska Växterna familjevis afbildade.

Prof. Dietrich ifrån Eisenach lemnade uppgifter om blommornas färgor och anmärkte, att han sannolikt varit den, som först lyckats att framställa den blå *Hortensia speciosa*.

Reichenbach, Nees v. Esenbeck och Waitz erinrade derom, att det af Schübler föreslagna sätt att iakttaga observationer om färgorna vore tjenligast att använda, och Voigt tillade, att man ser, huru, genom vissa ämnens inverkan, Växt-delarnas färgor förändras; så t. ex. hade han ofta sett, att på myr-stackar blifva de der liggande folia äfven variegata.

Kunze framlade Tabellerna till sitt verk *Analecta Pteridographiæ*, hvilket han ämnade att snart utgifva. Det innehåller beskrifningar och figurer af nya eller mindre kända arter af *Ormbunkar*, om hvilka han nu talade.

Reichenbach omnämnde Fritze's fortsatta undersökningar om pollen, samt uppläste en till Sällskapet ställd Skrifvel-

se, hvilken upptog dess nyare gransknin-
gar af pollen hos särskilda Växter. Den-
na afhandling skall införas i Petersb. We-
tenskaps - Acad:s Mémoires des Savans
étrangers.

Den 23 Sept.

Daubeny förevisade en af sig för-
fattad afhandling "On the action af Light
upon Plants and of Plants upon the At-
mosphere" (ifrån Philos. Transact.) samt
Memorials of Oxford.

Dr Richter talade om lagarna för
den botaniska Critiken, med särskildt
hänseende till Linné och till hans Skrifter.
Han önskade, att ibland de nu närvarande
få inleda en discussion om medlen och
utvägarna, hvilka borde användas för att
fästa de af Linné gifna Väst-namn för
bestämda Växter, och att sålunda kunna
sätta ett mål för de ändelösa namn-flytt-
ningar, hvilka i detta hänseende herrska
i den nyare systematiska Botaniken. En
sådan stabilité för namnen ansåg han va-
ra högst nödvändig, och han utbad sig, att
Sällskapet ville utfinna medel emot detta
tillstånd och yttra sig angående bestämda
principer i detta ämne. — Förf. granska-
de uppkomst-historien för de Linnéiska
trivial-namnen. Derefter försökte han sjelf
att föreslå medlen emot namn-förändrin-
garna, nämligen: 1:o Linné's Herba-
rium, hvilket gifver ett bestämdt utslag
om en tvistig Väst. Han tillade, att
detta Herbarium likväl i flera fall ej är
tillförlitligt. Dels finnas många af Lin-

nés Original-Växter i andra Herbarier t. ex. i Clifford's, Herrmann's, J. Burmann's, Oldenland's, Royen's, Burser's m. fl., och om de finnas i Linné's Herbarium, så hafva de i en sednare tid dit inkommit, och äro att anse såsom bestämda af honom efter hans egna Skrifter, men ej efter de Herbarier, ifrån hvilka beskrifningarna voro tagna. Deraf kan det inträffa, att t. ex. innom *Cometes* ligger en *Convolvulus*, ibland de svenska Gräsen finnas utländska exemplar, o. s. v.. Att Herbarium efter Linné's död varit i främmande händer och alltså undergått förändringar och erhållit tillägg är redan ett hinder att kunna anse det såsom en critisk auctorité. "Är det, såsom man fordom trodde, ett Orakel, så är det ock ofta äfven "så obegripligt som detta."

2. *Sedvana*, efter hvilken Linné's Lärjungar och efterföljare rättade sig, är en recommendable auctorité och bör så vidt möjligt begagnas.

3. *Fasthållande vid (äldre) Synonymer* är en äkta Linnéisk princip. De gamla Auctorerna äro dock osäkra.

4. Att för de *Svenska Växterna*, så snart de äro original-arter, Växt-stället måste afgöra tvisten, betviflar ingen. Dock har äfven Linné under sina resor vid hastig förbifart ibland sett och bestämt falskt, t. ex. *Cynosurus panicens*, och äfven Herbariones upsalienses bevisa det.

5. Grundsatsen att *förkasta Linnéiska namnet*, så snart det blifvit osäkert, har många gynnare. Förf. anmärker, att man

ej kan undvara den, och att det visserligen är bäst att t. ex. utesluta namnen *Rumex acutus* och *Festuca elatior*, men till princip bör det ej komma. "Det skulle för-
anleda till allmän anarchie."

6. Linné's *Arbeten* böra framför andra medel för detta ändamål ega företräde. Dervid blifver dock frågan, efter hvilken upplaga af hans skrifter man bör rätta sig? Här komma visserligen endast de systematiska Arbetena i åtanka, ifrån trivial-namnens införande, hvarvid de öfriga måste tjena såsom Supplementer och upplysnings-medel, emedan de alla stå i ett organiskt sammanhang.

Richter anmärkte, att den grundsats behagade honom länge, att den Växt, hvilken Linné tänkt sig i den minut, då han vid Manuscriptet till 1:sta Upplagan af *Species Plantarum* tillskref ett trivial-namn, bör för alltid gälla därför." — Men han fann, att denna grundsats ofta måste inskränkas, och han anser nu densamma såsom en af de mest revolutionära, emedan flera förut osäkra Släkten (t. ex. med så kallade collectiva arter) först sednare blefvo tillräckligt bestämda och genom de mycket mera utspridda Upplagorna af *Species Plantarum* Ed. II:a och af *Systema Naturæ* Ed. XII:a först blefvo verldsegendom, hvarföre då, utan praktisk nytta, många nu alldeles obestridda arter borde gifvas andra namn, t. ex.: *Celosia*, *Caucalis*, *Cesalpinia*, m. fl..

Den motsatta grundsatsen att välja sidsta upplagan skulle föra oss till den af

alla vårdslösast bearbetade Upplagan af Systema Vegetabilium, hvilken Murray besörjde med bidrag ifrån Linné. — Reichard's och Willdenow's upplagor äro ej eller tjenliga, emedan de, oagadt sina förtjenster, ej kunna anses såsom kritiska upplagor.

Den upplaga, hvilken Linné i sina Dag-Böcker benämnde "perfecta," är XII:te Upplagan af Systema Naturæ. Den är mera utspridd och fullständigare än de andra och harmonierar ofta mer än de med den nyare tidens behof. Men ofta innehåller denna upplaga äfven misstag genom utländska Correspondenters inflytande, t. ex. Gerard's. Man är ock nödsakad att taga Species Pl. Ed. II. till hjälp, hvilken Bok man ej fullkomligt förstår utan Species Pl. Ed. I. och de förut utgifna Skrifter.

Richter anser, att han alltså ej kan ensamt föreslå en af dessa principer till antagande, och, i det han utbeder sig de närvarandes fria menings-yttranden, föreslår han följande viktiga palliatif-medel i hänseende till den Linnéiska critiken.

1:o "Man bör framför allt i tvifvelaktiga fall företaga arbetet med *god vilja*, ej för att lysa och förstöra, utan för att bibehålla och komma till ett rent resultat."

2:o "Man bemöde sig framför allt att tänka sig in i det Linnéiska sättet att tänka, hvilket är vida skildt ifrån det nuvarande, och tage för afgjort, att Linné vanligen, ifrån sin stånd-punct, rätt väl vetat, hvad han ville."

3:o "Man skaffe sig ej onödiga tvifvel och förändringar, igenom hvilka man kan hjälpa sig med utelemnande af ett synonym, af ett växt-ställe, eller med den förutsättning, att 2, 3 olika Växter ansågos af Linné såsom varieteter, hvilket ofta var händelsen."

Vid den derefter innom Sällskapet uppkomna discussion anmärkte först Stats-Rådet Trinius, att det alltid syns honom vara bäst att hålla sig till Herbarium, äfven då detta emotsäger Art-märkena.

Prof. Kunth förklarade sig emot denna åsigt och försäkrade, enligt åskådning af Linné's Herbarium, att detta befinnes i ett ganska förvaringslöst tillstånd. Många Växter saknas; vid andra ligga 2 till 3 särskilda arter tillsammans under ett namn, eller fragmenter af desamma såsom *ett* helt; andra äro för illa conserverade; somliga uppenbarligen oriktiga eller falska. Så ligger i Herbarium en topp af *Rumex obtusifolius* med namn af *R. acutus*.

Dr Richter förklarade detta utur denna arts och *Rumicis obtusifolii* uppkomst-historia, och tror, att Herbarium måtte på detta sätt bära spår af Linné's hela bildnings-gång och ofta blifva af mindre tillförlitlighet än hans Skrifter.

Waitz omtalade utförligt Fischer's förslag vid mötet i Bonn att afbilda Växt-Arterna i Linné's Herbarium och Brown's m. fl. inkast deremot. Han tror, att hvarje

händelse måste särskildt bedömas. Härmed förenade sig Kunth.

Richter anmärkte, "att det likväl är ett bedröfligt tillstånd för vetenskapen att vara anvisad till en beständig casuistik och att nödgas afsäga sig hoppet om ledande grundsatser."

Hof-Rådet Koch (ifrån Erlangen) förklarade, att han aldrig mer önskade att blifva bedömd efter sitt Herbarium; oagtadt all omsorg införar man ofta i Herbarium en Växt utan närmare undersökning; man företager sig många förändringar, hvilka man lemnar ofullbordade, eller utförar ändringar, till hvilka man ensam eger nyckelen. Han ville i allmänhet vid Växt-bestämningen antaga Species Plantarum Ed. II., men jemnför äfven Systema Naturæ Ed. XII.

Derefter uppkom en blandad discussion. Under densamma hänvisades till Richter's nya upplaga af Linné's arbeten, då Richter svarade, att han i densamma blott samlat och ordnat Acta, och att det nu tillhörde Botanici och i synnerhet Sällskapets botaniska Section att enligt desamma uttala dom och Rätt.

Grefve v. Sternberg slöt debatten med den anmärkning, att Sällskapet ej kunde upphäfva sig till en Öfver-Appellations-Rätt i denna sak, hvilken väl äfven framgent måste öfverlemnas till de enskildas fria forskning och oinskränkta utbyte af meningar.

Göppert omtalade, huru Petrificater kunna bildas. Han visade axis utur en

kotte af *Pinus balsamea*, hvilken redan i några veckor legat i en glas-flaska uppfylld af en kalk-upplösning, och framtog äfven ett stycke pil-ved liggande i en jern-upplösning. Af båda dessa Växt-delar afskar han stycken, lade dem på en liten jern-sked och utsatte dem på detta sätt för öppna lågan ifrån en Sprit-Lampa för att förstöra den organiska substansen, samt förevisade efter en stund sina derigenom erhållna Petrificater.

Reichenbach framställde duplett-Förteckningen ifrån botaniska Bytes-Föreningen i Erfurt under åren 1835 till 1836, inskickad af Pastor Schönheit i Lingen, och anmärkte, att detta Instituts Förteckningar blifva mer och mer intressanta. Han omnämnde härvid, att Schönheit odlat *Draba præcox* DC. (*Dr. spathulata* Lang.) och funnit, att den är en ifrån *Dr. verna* väl skild art; hufvud-kännemärket förloras vid prässning: "Siliculæ turgidæ, utrinque in dissepimenti marginem contractæ circa stylum retusæ."

Den 24 Sept.

Den botaniska Sectionen hade denna gång gemensam sammankomst med Sectionen för Geognosie, Mineralogie och Geographie, hvars Præses och Secreterare vid detta tillfälle voro föredragande.

Göppert förevisade sin Monographie öfver fossila *Ormbunkar*, med åtföljande figurer.

Grefve v. Sternberg framställde figurer af fossila *Ormbunkar*, hvilka skola intagas i VII:de och VIII:de Häftena af hans *Flora der Vorwelt*.

Reichenbach lemnade en öfversigt af Petrificaterna i Museum i Dresden, ibland hvilka en Petrificat-stam af *Megadendron saxonicum* är särdeles märkvärdig. Den utgör Stammen af ett Dicotyledoniskt Träd, sannolikt tillhörande *Barr-Träden* (*Coniferæ*). Den har sedan hundra år med namn af *Chemnitzer-Eken* funnits i Dresdens Museum; denna stam har 16 fots omkrets och 5 fot och 2 tum i diameter. — Af *Staar-stenar* finnas här exemplar af flera Centners vikt och af 2 till 3 fot i diameter. Här finnes en ifrån Stensalt-Bergen vid Krakau kommen stam af 2 fots diameter, och till följe af han-blomkotten ansedd att vara en *Cycas*, samt af naturforskare förklarad att vara ensam i sitt slag i Samlingar.

Cotta talade om Växt-aftryck ifrån Quader-Sandsten i Niederschöna vid Freiberg, och visade exemplar och figurer af dem. — Man granskade *Chiropteris Reichii* Rossmässler och *Halserites Reichii* Sternb. — Reichenbach, Kunze, Zenger, Göppert, m. fl. ansågo *Chiropteris* att vara en *Alg*, ej en *Ormbunke*, och Reichenbach framlade i sin Kupfer-Sammlung &c. de förvandta formerna ibland nu lefvande *Alger*. — Göppert framställde exemplar af ett petrificerad *han-hänge* af en art af *Alnus* ifrån Brunkols-lagren vid Salzhausen.

Den 25 Sept.

Trinius gaf en berättelse om sina ifrån 18 års ålder fortsatta arbeten för sina "Genera et Species Graminum," och meddelade sina grund-idéer om Gräsens byggnad. Detta föranledde anmärkningar af Kunth, Nees v. Esenbeck d. ä., Reichenbach och Waitz.

Kunth framställde en öfversigt af blomman hos *Cyperoidéerna* samt förevisade ett exemplar af *Teucrium Chamædrys* Linn., hos hvilken art nedersta blomman var regelbunden och pentandrisk, och framtog äfven en sådan regulière och pentandrisk blomma af *Aconitum multifidum*.

Reichenbach öfverlemnade första Häftet af Meyer's Flora Hannoverana, ett prakt-verk af stort vetenskapligt och artistiskt värde. Den bekostas af Hannover-ska Stats-Verket.

Den 26 Sept.

Prof. Kunth höll en föreläsning öfver Gräsens byggnad.

Enligt Naturforskarnes beslut skola de för nästa år samlas i Prag med Grefve v. Sternberg såsom Ordförande, och Prof. Krombholz såsom Secreterare.

Reichenbach hade dessutom vid den allmänna sammankomsten den 23 Sept. föreläst en utförlig afhandling: "Blicke in die Natürlichen Verwandtschaften des Pflanzenreichs und die Entwicklung der Pflanze überhaupt als basis für die Classification des Gewächsreichs."

British
Association
in
Bristol
1836.

British Association eller Engelska Vetenskaps-Idkarne och särdeles Naturforskarnes samlades för 6:te gången d. 22 Aug. i Bristol, hvarvid Marquisen af Landdown var vald till Ordförande, men i hans ställe, såsom frånvarande, intogs platsen af Marquisen af Northampton. Vice-Præsides var Conybeare, General-Secreterare blef J. C. Prichard; Local-Secreterare Prof. Daubeny och W. F. Hovenden. — Samfundet indelades i Sectioner.

I den Zoologiska och Botaniska Sectionen var Prof. Henslow Ordförande, Vice-Præsides voro F. W. Hope, Dr J. Richardson och Prof. Royle. — Secreterare John Curtis, Prof. Don, Dr Ritley och S. Rootsey.

G. Webb Hall meddelade anmärkningar om påskyndandet af *Hvetets* Växtperiod. Han tillstyrker, att frö böra införas ifrån de trakter, i hvilka denna Sädes-art snarast mognar. Man bör med omsorg välja Sädes-kornet och läget för dess sådd samt så tätt; tjenligaste jordmånen vore tillredning af en lätt kisel-haltig jord med ändamåls-enlig gödning, hvarigenom man skulle kunna väsendtligt förkorta tiden för *Hvetets* mognad. — Richardson tillade, att enligt Humboldt's uppgifter, så mognar *Hvetet* i Syd-America på 90 dagar ifrån såningen och vid Hudson-Bay på 70 dagar. — Henslow omtalade, att han, enligt Sir John Herschel's anvisning, stöpt i kokande vatten i 3—6—15 minuter frön af en capsk *Acacia*, hvar-

efter de hastigt grott i öppen jord, då deremot ostöpta frön af samma Växt ej grodde. — Dervid erinrade Richardson, att en lindrigare kokning ej förstör gro-
nings-kraften, samt att det är för somliga frön förmånligt att utsätta dem för ugnsvärma eller varmt vatten, äfven för att derigenom förstöra Insecter. Han omnämnde dervid, att Chineserna af missundsamhet förut koka de frön, hvilka de sälja till Européer, för att förstöra gro-
nings-kraften, så att de ej må odlas i Europa.

Daubeny omtalade sina försök med Arseniks verkan på Växter, och det resultat, att de fördrogo öfver väntan lätt inflytandet af en sådan förgiftning. Han föranleddes till sina försök deraf, att, enligt en uppgift af Davies Gilbert, i Cornwall finnas trakter, hvilkas jord-grund innehåller mycken Arsenik, och på dem växa blott några *Ärt-Växter* (*Legumino-sæ*). — Rootsey anförde dervid de skadliga verkningarna af Arsenik-syra på Vegetationen vid Koppar-verken nära Bristol och Swansea. — Bowmann meddelade uppgifter om den höga ålder, hvilken *Idgranen* (*Taxus baccata*) kan ernå. Ett Träd på kyrkogården vid Grasford i Nord-Wales är nedom de första grenarna 29 fot i omkrets och skulle efter hans beräkning vara 1419 år; en annan *Idgran* vid Dale i Derbyshire synes vara 2096 år. — Mackay lemnade underrättelser om de Irländska Växternas geographiska utbredning. Olikheten i Irlands Vegetation emot Scott-

lands får tillskrifvas dess sydliga läge, större exposition för Westra Oceanens inflytande, hvilket gifver Irland ett fuktigare klimat; äfven medverka dervid dess mindre höga berg.—55 af Scottlands Växter saknas i Irland. 21 irländska Växter saknas i England, och ibland dessa äro flera af de på Westra kusten af Irland växande arter infödingar på Spaniens och Portugals berg.

Sykes talade om Frukt-slagen i Deccan, om arter af *Annona*, *Anacardium*, *Carica*, *Myristica*, en art af *Citrus*, hvilken han anser att vara ur-stammen till alla de odlade arter och varieteter af *Citrus*. — Lloyd föreläste en afhandling om *Marsileaceæ*, särdeles om *Pilularia globulifera*.

Det är bekant, att Hr Ward i England anställt försök att odla Växter i små, inne i rum ställda, tillslutna glashus, hvilka sakna luftens fria tillträde, och han har funnit, att dessa Växter ega en utomordentligt liflig Vegetation. Särdeles hafva tropiska *Parasit-Växter* och *Alp-Växter* härvid egt förträfflig trefnad, och man har funnit, att detta odlings-sätt är högst förmånligt för öfverförandet af Växter ifrån långt aflägsna Länder. Dessa försök hafva gifvit anledning för British Association att vid mötet i Bristol utsätta ett pris af 25 P.d Sterl. för försök med Växters odlande i sådana tillslutna snävrare glas-hus med utestängande af luftens fria tillträde, enligt de af Hr Ward först gjorda försök och enligt en af honom gifven

plan, samt under ledning af Dalton, Daubeny, Jam. Yates och Henslow.

Samfundet beslöt att samlas i Liverpool år 1837 under Ordförande af Earl of Burlington, och valde Harcourt till General-Secreterare och S. Turner till Local-Secreterare.

Vetenskaps-Societeten i Göttingen utsatte vid sin sammankomst d. 19 Dec. 1835 för år 1836 å nyo sin pris-fråga: "Exhibere accuratam expositionem omnium secretionis Organorum in Plantis adhuc observatorum, ratione simul habita partium secretarum Naturæ, nec non effectus, quem secretio generatim in vegetationis processu procreare possit." — Priset, hvilket är 50 Ducater, har blifvit enhälligt tillerkändt Prof. Meyen i Berlin för hans svar på frågan.

Pris-
Fråga.

I Edinburgh stiftades den 17 Mars 1836 ett Botaniskt Sällskap, och af det-samma är inrättad en Bytes-Anstalt, ifrån hvilken Utländningar kunna tillbyta sig engelska Växter. Sällskapet har en årligen ombytlig Præses, 2 Vice-Præsides, ett Råd eller economiskt Utskott och 2:ne Secreterare W. H. Campbell och Edw. Forbes.

Botaniskt
Sällskap i
Edin-
burgh.

I Coblenz är stiftad en Botanisk Förening för Medel- och Nedersta Rhen un-

Bot. För-
ening i
Coblenz.

der ledning af Nees v. Esenbeck d. y.
och Wirtgen.

Steu-
del's &c.
Berättelse
om
Schim-
per's
österl.
Resa.

Hrr Steudel och Hochstetter haf-
va lemnat fortsatta underrättelser om
Schimper's österländska Resa.

I September år 1835 begaf sig Schim-
per ifrån Steniga Arabien, hvarest han
mest vistats på Sinai-berg. Han hade
här nu tillbragt 6 månader; i Octo-
ber afreste han ifrån Suez öfver Rö-
da Hafvet till Djedda i Lyckliga Ara-
bien. Enligt hans bref af d. 19 Nov.
1835 ämnade han företaga några smärre
Resor in i det inre Landet till Taifa,
hvarifrån han efter 3 veckor skulle åter-
komma. — Han har derefter tillbragt som-
maren år 1836 i Öfre Ægypten samt äm-
nade att emot hösten besöka Abyssinien,
hvarest han hoppades att under skydd af
de christna Missionairerna kunna gagna
Vetenskapen.

Hrr Steudel och Hochstetter haf-
va nu till de Actie-tagare, hvilka för den-
na resas utbyte tagit en Actie af 60 flo-
riner, utdelat Samlingar af 400 arter ifrån
Nedre Ægypten och Steniga Arabien; här-
till skola ännu under våren 1837 följa
100 arter af Växter, till större delen sam-
lade i lyckliga Arabien. Växterna äro
mycket väl valda och omsorgsfullt torrka-
de samt till stor del sällsynta arter t. ex.
de, hvilka Forskåhl först namngifvit, och
ifrån ställen, hvilka äro kända ifrån Bi-
belens berättelser. De Växter, hvilka ut-
göra Supplementet, äro mest samlade i

Hedschas vid Djedda och i nejden af Mecca ifrån November år 1835 till Febr. år 1836. — Den, hvilken härtill vill tillägga 15 floriner, erhåller ytterligare 100 arter ifrån Lyckliga Arabien, och troligen derjemnte äfven Växter samlade i Öfra Ægypten under sommaren år 1836. — 250 arter af frön ifrån Steniga Arabien kunna emot särskild betalning erhållas.

För att kunna befordra Schimper's Resa till Abyssinien hafva Steudel och Hochstetter af egna medel förskjutit 2000 Floriner, under förhoppning om ersättning genom fortsatt Actie-tagning. Schimper har ock under hösten år 1836 ifrån Cairo afrest till Abyssinien i sällskap med Missionairen Blumhardt. För att nu befordra Resans ändamål, föreslå alltså Hrr Steudel och Hochstetter för denna Schimper's Abyssiniska Resa, liksom förut för den arabiska resan, ett bidrag af Actier för 30 till 60 Floriner, hvilka kunna ställas i vaxlar till Frankfurt am M. eller på Augsburg.

Hrr Steudel och Hochstetter utbjuda derjemnte äfven 4:de Centurien af Hohenacker's georgisk-caucasiska Växt-Exsiccat-Samling. — En sådan Samling af 200 Växter anmäles till salu för 25 rhen. Floriner; en annan af 120 arter för 15 rhen. Floriner.

Gay befinner sig nu på en botanisk Resa i sydligaste delarna af Chili. — Leprieur bereser franska Guiana i botaniskt hänseende. — Gaudichaud åtföljer såsom Botanicus en fransk expedition, hvilken

Botani-
sters Re-
sor.

företager en resa omkring jorden. — D:r Franz Junghuhn afgick såsom Läkare i holländsk tjänst till Java d. 30 Juni 1835 ifrån Helvoetsluis, och ankom till Batavia d. 13 Octob. 1835, samt har derstädes gjort betydliga insamlingar af Växter. — Äfven D:r Korthals vistas för närvarande på Java, sysselsatt med studium af Växt-Riket. — Perrottet, Director för bot. Trädgården i Pondichery, har i flersfaldiga riktningar botaniskt undersökt Nilgherries-Bergen i Ost-Indien och hans samlingar skola öfversändas till Frankrike. — Bonpland har i bref ifrån San Borgia af den 14 Jul. 1836 till Delessert lemnat underrättelser om sina Resor. Han vistas nu vid stränderna af Uruguay, sysselsatt med botaniska undersökningar, och ämnar att ifrån Buenos Ayres öfversända sina Samlingar till Frankrike. — Frih. Carl von Hügel i Wien har nyligen återkommit ifrån sin Natural-Historiska Resa till Ost-Indien och till Söderhafs-Öarna, och resultaten af hans botaniska forskningar skola i särskildta arbeten utgifvas af flera Botanister.

Per-
soon's
Herba-
rium för-
såldt. D:r Persoon's Herbarium var redan under sin egares lifstid inköpt af Konungen i Holland för Universitetet i Leyden, på det sätt, att Persoon åtnjöt en pension ifrån Holländska Stats-Verket och behöll Herbarium för sin lifstid.

Opiz
Naturalie-
Bytes-lu-
stitut. Opiz's Naturalie - Bytes - Institut i Prag fortfar att finna stort deltagande.

Vid slutet af år 1836 hade det 542. Intressenter och flera tillkomma jemnt. Följande Natur-Alster voro ditintills inlemnade och till stor del uttagna:

Växter: *Insecter:* *Conchylier:*
 727,251 Ex. 94,804 Ex. 75 Ex. inlemnade.
 597,448 Ex. 57,901 Ex. 20 Ex. utlemnade.
 utgör således qvarvarande
 129,803 Ex. 36,903 Ex. 55 Ex.

De, hvilka år 1836 lemnade de flesta Exemplar, voro: P. M. Opiz i Prag: 5238 Ex. (284 arter). — Capellanen Cenek i Holic Chrudiner Kretzen: 3842 Ex. (142 arter). — Prof. Hinterhuber i Salzburg: 3324 Ex. (171 arter). — Dr Langer i Reichenberg: 2177 Ex. — Ortmann i Karlsbad 1296 Ex. — Ruff i Guben 230 arter. — Till följe af de inlemnade Växternas mer eller mindre sällsynthet, så erhålles åter ett större eller mindre antal af arter eller flera exemplar af hvarje, om så åstundas. För hundra Exemplar kan återbekommas allt efter de inlemnade arternas mer eller mindre sällsynthet 150 till 250, 300, 700, 1300 Exemplar. (Adresse till P. M. Opiz är Prag Altstadt, Zeltnergasse N:o 565).

Prof. Ernst Meyer har framställt en kritisk granskning af de botaniska Skrifter, hvilka blifvit författade af Albertus Magnus, en af det 13:de århundradets största Författare, hvilken blifvit mycket misskänd genom de af Haller och af Sprengel gifna omdömen om hans Skrif-

E. Meyer's
 Aflg. om
 Alb.
 Magnus.

ter²⁾. Meyer upplyser, att åtskilliga arbeten, hvilka anses vara af honom skrifna, likväl ej äro det, och att dessa äro de Skrifter, hvilka till någon del föranledt Haller's och Sprengel's omdömen. Förf. upplyser, hvilka de Skrifter äro, som verkligen finnas af honom författade, samt meddelar slutligen en biographie öfver denne namnkunnige Man.

Necro-
logie.

År 1836 förlorade Botaniken följande ibland sina Idkare:

Medicinal-Rådet Dr Bernh. Meyer dog i Offenbach d. 1 Jan. 1836.

Pharmaciae Profiren vid Universitetet i Heidelberg Dr P. L. Geiger född i Freinsheim vid Rhen-floden d. 30 Aug. 1785, dog i Heidelberg d. 19 Januari 1836.

Grefve Giuseppe Marzari Pencati, född i Vicenza 1779, dog d. 30 Juni 1836.

Directorn vid Gymnasium i Hildesburghausen Dr Siekler dog derstädes d. 8 Aug. 1836.

F. d. Botanices Professoren vid Jardin des Plantes i Paris Dr Ant. Laur. de Jussieu, född i Lyon år 1748, dog i Paris d. 15 Sept. 1836.

Hof-Rådet och Botanices Professoren vid Universitet i Göttingen Dr Henr.

²⁾ Linnæa. Xr Band. 6s Heft. Ss. 641—741: Albertus Magnus. Ein Beitrag zur Geschichte der Botanik im Dreizehnten Jahrhundert; von Ernst Meyer.

Adolph Schrader dog derstädes d. 21 Oct. 1836, i 70:de året.

Dr C. H. Persoon, född på Goda Hopps-Udden, dog i Paris i Nov. 1836.

Richard Cunningham dog på Nya Holland år 1835.

Dr Frank dog i New Orleans år 1835.

Dr Dav. Horsack dog i New York i Norra America d. 22 Dec. 1835.

Thom. Colebrooke, Judge of the native Court of Bengal, dog år 1835.

Alex. Collie, Chirurg, dog vid King George's Sound i Australien i Dec. 1835.

Von Martius har vid bayer. Wetenskaps-Academiens Sammankomst d. 28 Mars 1836 uppläst ett förträffligt sammanfattadt Åminnelse-Tal öfver den namnkunnige Theologen och Naturforskaren Fr. v. Paula Schrank. — Detta Tal är äfven af trycket utgifvet ³⁾.

Dr Bartling har blifvit utnämnd till Botanices Professor vid Universite-
Botanisters Befordringar.

³⁾ Denkrede auf Franz v. Paula Schrank. Gelesen in d. öffentlich. Sitzung d. K. Bayer. Academie der Wissenschaften am 28:n März 1836. Von C. F. Ph. von Martius. — München. 1836. 4:o. Ss. 31.

Franz Xaver Mezler's Leben und Wirken. Prag. 1836.

tet i Göttingen (i ledigheten efter Schrader).

Dr Kirschleger är kallad till Botanices Prof. vid École de Pharmacie i Strasburg.

Prof. v. Martius är utnämnd till 1:ste Intendent eller Conservator vid bot. Trädgården i München (i ledigheten efter v. Schrank) och Prof. Zuccarini till 2:dra Conservator derstädes.

Frih. Carl von Hügel är antagen till Director öfver det Kejsarl. botaniska Cabinetet i Wien.

Dr Steph. Endlicher har blifvit botanisk Custos vid Kejsarl. Naturalie-Cabinetet i Wien (i ledigheten efter Trattinnick, hvilken såsom Emeritus lemnat sin befattning).

Grefve Sternberg har blifvit utnämnd Commendeur af Kejsarl. Leopolds-Orden, och Baron v. Jacquin blifvit Rid-dare af Kejsarl. Ryska S:t Wladimirs-Orden.

Öfversigt af Svenska Botaniska Arbeten och Upptäckter för år 1836.

I. Phytographie.

Acotyledoneæ.

FUNGI. — En af Prof. Fries författad academisk gradual-afhandling, kallad *Genera Hymenomycetum* utgafs år 1836 ⁴⁾. Uti densamma har Förf. framställt kännemärken för Svamp-Ordningen *Hymenomycetes*, för dess särskilda afdelningar och för de dithörande Släkten.

Uti Första Decaden af en annan academisk gradual-afhandling benämnd *Spicilegium Plantarum neglectarum* meddelar Prof. Fries beskrifningar af 10 europeiska hitintills mindre fullständigt kända Svamp-arter, hörande till släktet *Agaricus* ⁵⁾.

Fries
Genera
Hymeno-
mycetum.

Fries
Spicile-
gium
Plantar.
neglecta-
rum.
Dec. I.

⁴⁾ *Genera Hymenomycetum*, quorum novam expositionem venia ampliss. Fac. Philosoph. Ups. Præsidi Elia Fries pro Gradu Philosophico p. p. Laurent. Petr. Laurell Upl. In Audit. Gustav. d. XX April. MDCCCXXXVI h. a. m. s. Upsaliæ excudebant Regiæ Academicæ Typographi. 8:o. pp. 17 & 4.

⁵⁾ *Spicilegium Plantarum neglectarum*. — Decadem primam, Agaricos hyperhodios sistentem, Venia Ampl. Facult. Philos. Upsal. Præsidi Mag. Elia Fries &c. pro Gradu

C. A. Agardh
Icones Al-
garum. &c.
IV:me
Livraison.

ALGÆ AQUATICÆ. — Under år 1836 utkom 4:de och sidsta Häftet af det af Biskop Agardh författade verk "Icones Algarum europæarum" ⁶⁾. Förf. lemnar här utförliga beskrifningar och mycket vackra illuminerade figurer af följande *Alg-Arter*. Tab. XXXI. *Licmophora argentescens* Ag.h vid Venedig. — Tab. XXXII. *Licmophora paradoxa* Ag.h. — Tab. XXXIII. *Hydrurus penicillatus* Ag.h på subalpinska trakter i Europa. — Tab. XXXIV. *Hydrurus Vaucherii* Ag.h i subalpinska bäckar i Schweiz och i Österrike. — Tab. XXXV. *Sphaerozyga Jacobi* Ag.h vid Carlsbad. — Tab. XXXVI. *Sphaerozyga elastica* Ag.h i en bäck vid Onnerup (?) i Skåne. — Tab. XXXVII. *Draparnaldia uniformis* Ag.h vid Carlsbad. — Tab. XXXVIII. *Draparnaldia tenuis* Ag.h allmän i Europa. — Tab. XXXIX. *Bonne-maisonia apiculata* Ag.h, funnen i Svarta Hafvet vid Bujukdere af Prof. Hedenborg. — Tab. XL. *Zonaria lineolata* Ag.h vid Venedig och Chioggia.

Are-
schoug
Algæ

1:sta Fascikeln af en Scandinavisk *Alg-Samling*, utgifven af Hr J. E. Are-

Philosophico p. p. Frans Theodor Noréus, Ostrogothus. — In Audit. Gustav. die XIII Junii MDCCCXXXVI. h. p. m. s. Upsaliæ exudebant Regiæ Academiæ Typographi. — 4:o. pp. 3 & 4.

⁶⁾ Icones Algarum europæarum. Représentation d'Algues européennes, suivie de celle d'espèces exotiques les plus remarquables récemment découvertes, publiée par C. A. Agardh. — Livraison quatrième et dernière. — (N:o 31—40). — Leipzig, Leop. Voss, Editeur. 1835. 8:o. — (Av. Planches X col.).

schoug utkom sidstlidne år ⁷⁾). Denna Scandinavia exsiccata, Fasc. 1. Fascikel innehåller 12 smärre mer eller mindre kända arter, samlade i Bohuslän. Exemplaren äro med omsorg valda och åtföljas af tryckta étiquetter med namn, uppgifter om växt-ställen och om månaden, då de samlades. Kanske hade arbetet vunnit mera afsättning hos publiken, om Förf. börjat med utgifvandet af de större arterna eller af de för sina färgor så mycket omtyckta arterna *Delesseria*. — De här meddelade *Alger* äro följande: 1. *Dichloria viridis* Grev.. — 2. *Striaria attenuata* Grev. Var. — 3. *Conserva rupestris* Linn. — 4. *Conserva fucicola* Velley. — 5. *Polysiphonia byssoides* Grev.. — 6. *Callithamnion roseolum* Ag.h. — 7. *Sphacelaria cirrhosa* Ag.h. — 8. *Asperococcus bullosus* Lamour.. 9. *Gastridium kaliforme* Lyngb.. — 10. *Dictyota dichotoma* Lamour. — 11. *Bonnemaisonia asparagoides* Ag.h. — 12. *Dasya coccinea* Ag.h. Dessa 2:ne sednare äro äfven för sin sköna röda färg utmärkta arter.

Dicotyledoneæ.

BALSAMINEÆ. — Uti en till Prof. C. A. Roeper ställd Skrifvelse har Biskop Agardh's Agardh meddelat förklaringar öfver sin Ath.g om Balsamin-Växterna. åsigt af *Balsamin*-blommans delar, särdeles med afseende på de af Roeper vid densamma gjorda anmärkningar ⁸⁾).

⁷⁾ Algæ Scandinaviæ exsiccata, quas distribuit John Erh. Areschoug. — Fasciculus I. — Fol.

⁸⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:r Bd. N:o 13. Ss.

Förf. har här sökt att visa, att om hans förklaring och åsigt antagas, så synas *Balsamineæ*, *Fumariaceæ*, *Cruciferæ*, *Capparideæ* och *Papaveraceæ* vara bildade efter en typus; men om åsigten förkastas, så är ingen af dessa bildad efter en gemensam typus. Enligt Biskop Agardh's åsigt och förklarings-sätt hafva alla dessa Familjer 4 blomfoder-blad och 4 kronblad; efter det vanliga förklarings-sättet hafva *Capparideæ* och *Cruciferæ* 4 blomfoder-blad och de öfriga blott 2. De hafva väl alla 4 kronblad, men hos *Capparideæ* och *Cruciferæ* äro de alternerande; hos de öfriga äro 2 anteponerade blomfoder-bladen, och om de 2 öfriga blomfoder-bladen funnos derstädes, så skulle alla 4 kronbladen vara anteponerade blomfoder-bladen. Ståndarne äro 6 hos alla, och hvarje af dem är anteponerad blomfoder-bladen; men enligt den vanliga åsigten finnes ingen regelbundenhet häruti. — Många hafva ansett, att den nyligen af C. B. Presl gifna granskning i detta ämne har bevisat, att Kunth's åsigt af *Balsamin*-blommans delar kan godkännas såsom den mest antagliga.

193—205. — N:o 14. Ss. 209—221: Ueber die Deutung der Blüthentheile und die Verwandtschaft der Balsaminen. Antwort auf Hrn Prof. Roeper's Schreiben (Bot. Zeit. 1834. N:o 6); Von C. A. Agardh in Lund. — (M. d. Steintafel II).

Obs. Biskop Agardh's Första Afhandling om Balsamin-Blommans delar finnes uti Regensb. bot. Zeit. 1833. N:o 39. Roeper's Anmärkningar i Regensb. bot. Zeit. 1834. N:o 6.

COMPOSITÆ. — Prof. Hornschuch Fries
 har meddelat en tysk öfversättning af den Afh. g
 af Prof. Fries författade afhandling: "Utl- om de
 kast till ett nytt svar på frågan: hvilka fullk:ste
 Växter äro de fullkomligaste" ⁹⁾. ibland
Växterna.

Floror.

Under år 1836 utkommo 3:ne Häft- Svensk
 ten af XI:te Bandet af Svensk Botanik, Botanik.
 nämligen N:ri 124, 125 och 126 med XI:te Ban-
 Tabellerna 739—756 ¹⁰⁾. Hr Prof. Wahl- det. N:ri
 berg är med dessa Häftens början nu 124, 125
 mera Författare till texten och eger inse- & 126.
 endet öfver graveringen af Figurerna, hvilka
 uti dessa Häften äro i koppar stuckna af
 Hr Ruckman. — Figurerna äro ritade af
 Hr Wahlenberg, Wahlberg, Læstadius
 och Agrelius. — Uti Texten fram-
 ställer Förf. anmärkningar om Väst-Fa-
 miljerna, deras samband med hvarandra,
 deras kännetecken och afdelningar. Vid
 sjelfva arternas bestämning lemnas iaktta-
 gelser om de släkten, till hvilka de höra,

⁹⁾ Regensb. bot. Zeit. 1836. 1:r Bd. N:o 1. Ss.
 1—16: Entwurf zu einer neuen Beantwortung
 der Frage: Welche Gewächse sind die vollkom-
 mensten? von dem Professor Fries in Upsala.
 — Uebersetzt von Prof. Hornschuch.

¹⁰⁾ Svensk Botanik, utgifven af Kongl. Weten-
 skaps-Academien i Stockholm. — Elfte Ban-
 det. 4—6. Häftena N:o 124, 125 och 126. —
 Stockholm, 1836; Tryckt hos P. A. Nor-
 stedt & Söner.

och om skillnaderna ifrån de nästgränsande; en öfversigt af arternas geographiska utbredning i allmänhet och innom Sverige i synnerhet, beskrifning af arterna och underrättelser om deras skilnader ifrån de närmast förvandta samt uppgifter om det gagn, till hvilket de i ett eller annat hänseende användas. — Särdeles interressanta äro de många Alp-Växter, hvilka i dessa Häften förekomma, och hvilka alla äro ritade af Pastor L. L. Læstadius. — Tab. 739. *Brachypodium pinnatum* Beauv. — Tab. 740. *Helosciadium inundatum* Koch. — Tab. 741. *Pimpinella magna* Linn. Vid denna Växt anmärker Förf., att i medlersta och i Södra Europa växer den på fuktiga ängar och har der nästan alltid hvita blommor, att den är ymnig utmed fjellbäckarna på Alperna samt att den på Monte Baldo och flerstädes i Tyrolen bildar på sådana ställen större delen af Vegetationen; att den i Alp-trakterna har ljusst rosenröda blommor, hvilket vanligen är förhållandet äfven i Sverige. Förf. erinrar derom, att denna Växts olika localer i Norra och i Södra Europa bevisar den sats, att de emot Polerna belägna Slättländers Vegetation eger öfverenstämmelse med varmare trakters Alp-Flora till följe af snö-gränsens likhet. — Tab. 742. *Epilobium roseum* Schreb. — Tab. 743. *Alsine marina* Wahlenb. — Tab. 744. *Stellaria cerastoides* Linn. — Tab. 745. *Cerastium alpinum* Linn. & Var. *glabratum* Wahlenb. — Tab. 746. *Sedum villosum* Linn. — Tab. 747. *Ranunculus*

glacialis Linn. — Tab. 748. *Ran. pygmaeus* Wahlenb. — Tab. 749. *Ran. lapponicus* Linn. — Tab. 750. *Pedicularis lapponica* Linn. — Tab. 751. *Hypochaeris glabra* Linn. — Tab. 752. *Hypoch. radicata* Linn. — Tab. 753. *Viola biflora* Linn. — Tab. 754. *Carex atrata* Linn. — Tab. 755. *Carex rotundata* Wahlenb. — Tab. 756. *Carex salina* Wahlenb..

Den af Hr Areschoug författade Flora öfver Götheborgs-Nejden utkom sidstlidne år ¹⁾. Dess titel är: Plantæ Cotyledoneæ Floræ Gothoburgensis. Den innefattar således endast de phanerogamiska Växterna.

Areschoug
Plantæ
Cotyledoneæ
Floræ
Gothoburgensis.

Staden Götheborg är en ibland de få orter i Sverige, hvilka ega flera Skrifter, som framställa beskrifningar öfver dess Vegetation.

Det första arbete, hvilket afhandlar Götheborgs Flora, är Bromell's *Chloris gothica*, utgifven år 1694, en Catalog, hvilken egentligast derföre har någon märkvärdighet, att den utgör den första Special-Flora, som hos oss utkommit.

Den dernäst öfver Götheborgs-Nejdens Vegetation utkomna Skrift är den af Prof. Wahlberg åren 1820 och 1821 utgifna *Flora Gothoburgensis*.

¹⁾ Plantæ cotyledoneæ Floræ Gothoburgensis, quas, secundum Familiarum naturalium ordinem Friesianum, disposuit atque descripsit Joh. Erh. Areschoug. — Londini Gothorum sumtibus C. W. K. Gleerupii; Typis Berlingianis. MDCCCXXXVI. 8:o. pp. VIII, 150 & 4.

Det tredje lithörande verk är H:r Areschoug's Flora, i hvilken Växterna äro uppställda efter Familjerna enligt den anordning af desamma, hvilken Prof. Fries lemnat i sin Flora Scanica.

I Företalet meddelar Förf. underrättelser om anledningen till sitt arbetes utgifvande, hvilken dels varit att vidga kännedomen om Växternas geographiska utbredning dels öfvertygelsen om nödvändigheten af Special-Floror såsom de, hvilka böra grundlägga en allmän Flora för Fäderneslandet samt att äfven afsigten med arbetet varit att lemna en Handbok till den i Götheborg Studerande Ungdomens tjenst; vid den sidstnämnde puncten torde med skäl kunna erinras, att det för Växternas uppställning valda Naturliga System ej med fördel kan blifva det första System, som man lemnar i Nybegynnarens hand för att examinera Växterna. Det torde väl vara i allmänhet erkänt, att det Linnéiska Artificiella Systemet med mesta gagn kan användas uti en Flora, ämnad till Ungdomens undervisning.

Derefter följer en Conspectus Generum secundum Systema Sexuale Linnæi. Uti denna öfversigt upptagas classer, ordningar och Väst-Släkten till sina namn i det Linnéiska Systemet.

Sedermera vidtager den egentliga Floran med kännetecken för Afdelningar, Familjer, Släkten och arter, hvarvid Förf. för den allmänna systematiska uppställningen hufvudsakligen följt Fries's Flora Scanica.

Förf. utsträcker sin Floras område till något öfver en mil omkring Göteborg, upptager och bestämmer 680 Växtarter, således 81 mer än förut varit antecknade för denna nejd, och ibland hvilka ungefärligen en tredje-del blifvit af Prof. Wahlberg i sednare åren funnen och meddelad åt Författaren.

Ibland de här lemnade tilläggen för Göteborgs Flora må följande sällsyntare arter nämnas: *Alchemilla alpina* L., *Myosotis versicolor* Pers., *Ornithogalum spathaceum* Hayne, *Pulmonaria maritima* L., *Rumex maximus* Schreb., *Lamium intermedium* Fr. & *incisum* Willd., *Barbarea præcox*, *Vicia lathyroides* L., *Pyrethrum Parthenium* Sm., *Tussilago Petasites* L., *Hypochaeris radicata* L., *Cineraria palustris* L. och *Carduus tenniflorus* Curtis, hvilken är funnen "in ruderatis" och hvarföre den väl torde kunna vara först inkommen ifrån England, hvarest den egentligast finnes vildd. *Senecio aquaticus* Huds. vid stränderna af Götha Elf, Lilla- och Stora Seve-Ån, vid väg-gropar i nejderna af Agnesberg och Kärre. — *Statice Limonium* L. är äfven af Förf. funnen på en mindre Ö bredvid Käsö. — *Sedum anglicum* Huds. är ock af Förf. anmärkt på Hallenskär. — Vid *Geum intermedium* upptages *G. hirtum* Wahlb. Fl. Goth. såsom en littoral-form enligt Prof. Wahlberg. — *Rumex Friesii* Aresch. är *R. aquaticus* Linn.. Emedan Förf. antager, att Linné förblandat *R. aquaticus* L. och *R. Hydrolapathum* Huds.,

så anser han tjenligast att gifva den för-
 ra ett nytt namn, hvilket dock troligen
 ej gillas af våra Botanici. — Förf. förmo-
 dar, att *R. cristatus* Wallr. måhända är
 en hybridité af *Rumex crispus* L. och *R.*
obtusifolius L.. Han har äfven funnit den
 på Orust i Bohuslän. — *Polygonum la-*
xiflorum Weihe funnen vid Gammalsta-
 den. — *Scirpus rufus*. Schrad. är äfven
 anmärkt i denna nejd. — Af *Salix* fin-
 nas här *S. pentandra* L., *amygdalina* L.,
 troligen i börjad odlad, *S. fragilis* L., *S.*
viridis Fries (vid vägar), *S. alba* L., *S.*
viminalis L., *S. lanceolata* Seringe, *S.*
caprea L., *S. aurita* L., *S. cinerea* L. &
S. repens L.. — *Allium ursinum* L. på
 en Ö vid Ön Vinga. — Af *Carex* 33 ar-
 ter, ibland hvilka *C. montana* L., *fulva*
 Good., *speirostachya* Wbg., *distan*s L.,
riparia Curt., *stricta* Good.. — *Bromus*
pratensis Ehrh..

Slutligen följer: 1:o Index Plantarum
 adventitiarum dubiarumve, en Förteck-
 ning af 31 arter. 2:o Familiarum Gene-
 runque Index.

Uti sednaste Års-Berättelsen lemna-
 des en öfversigt af den af Prof. Fries
 utgifna Flora Scanica, först utkommen i
 form af academiska afhandlingar. Fastän
 verket då redan utlemnades komplett i bok-
 handeln, återstod likväl utgifvandet af 3:ne
 delar N:ri XXIII, XXIV och XXV så-
 som academiska afhandlingar, och dessa
 utkommo år 1836²⁾. De innehålla slutet

Fries
 Topogra-
 phia Stir-
 pium Scan-
 ensium,
 p. XXIII,
 XXIV &
 XXV.

²⁾ Topographia Stirpium Scanensium, cujus Parti-

af den allmänna indelningen af Svamparna, men de skånska arterna äro ej anförda. Derefter följer Index Familiarum et Generum recedentium secundum systema sexuale. Index alphabeticus; Addenda, ibland hvilka *Ornithopus perpusillus* Linn., funnen på öppna fält och betesmarker vid hafvet emellan Nybrohusen vid Ystad och Kabusa. — *Betula glutinosa* Wallr. (*B. pubescens* Ehrh.), hvilken noggrant åtskiljes ifrån *B. alba*. — Af *Salix lanceolata* Ser. är Han-Trädet funnet på Skånska Kullen af Baron Gyllenstjerna. — *Hieracium boreale* Fr. är anmärkt i Vestra Skåne och *Aristolochia Clematitis* omkring Helsingborg.

Uti den af Mag:r C. J. Wessén utgifna gradual-afhandling om Kärna Pa-
Wessén
de Parœcia Kärna.
P. 1.
 storat i Östergöthland³⁾ omnämner Förf.

culam XXIII Venia Amp. Facult. Philos. Upsal. Præside Elia Fries. pp. Andreas Jonas Ångström, Norrlandus. In Audit. Gustav. d. XXII Mart. MDCCCXXXVI. H. A. M. S. Upsaliæ excudebant Regiæ Academiæ Typographi. — 8:o. pp. 347—362 (& pp. tit. 2).

— — particulam XXIV &c. Præside Elia Fries p. p. Ericus Edling, Norrlandus. In Audit. Gustav. d. XXV Mart. MDCCCXXXVI. H. P. M. S. Upsaliæ &c. pp. 363—378 (& pp. tit. & dedic. 4).

— — ejus Particulam XXV et Ultimam &c. Præside Elia Fries. &c. p. p. Axel Lundström, Norrlandus. In Audit. Gustav. d. V Apr. MDCCCXXXVII. H. A. M. S. — Upsaliæ. 4:o. pp. 379—394.

³⁾ De Parœcia Kärna in Ostrogothia. Dissertatio historico-topographica, quam Venia Amp. Facult. Philos. Upsal. Præside Mag. Joh. Henr.

uti Inledningen, att omkring 550 phanerogamiska Växter äro fundna inom detta Pastorat och han uppräknar de mera utmärkta ibland dem, t. ex. *Schoenus ferrugineus*, *Panicum viride*, *Galium spurium*, *Cornus sanguinea*, *Anagallis arvensis*, *Juncus stygius*, *Epilobium pubescens* & *virgatum*, *Sempervivum tectorum*, *Bartsia alpina*, *Coronopus depressa*, *Apargia hispida*, *Ophrys Myodes*, *Malaxis monophyllos*, *Cypripedium Calceolus*, *Carex ornithopoda*, m. fl., samt erinrar äfven derom, att i de omgifvande Nejderna äro flera sällsyntare Växter anmärkta t. ex. *Festuca donacina*, *F. gigantea*, *Myosotis versicolor*, *Campanula latifolia* β . med hvita blommor, *Rumex maritimus*, *Stellaria Friesiana*, *nemorum*, *Anemone pratensis*, *Hypericum hirsutum*, *Achillea Ptarmica*, *Viola odorata* & *lactea*, *Carex paludosa*, m. fl.. Han tillägger (i Inledningen och i P. IV. p. 50), att han framdeles ämnar utförligare afhandla Pastoratets Natural-Historia och i synnerhet des Flora.

J. G.
Agardh
Novitiæ

Första Delen af den af Adjuncten Agardh författade academiska Afhandling

Schröder, pro Gradu philosophico p. p. Auctor Carolus Johannes Wessén, Ostrogothus. In Audit. Gustav. die XXX Maji MDCCCXXXVI. H. A. M. S. P. I. Upsaliæ excudebant Regiæ Academiæ typographi. — 8:o. pp. 14 & 2.

Obs. Arbetet består dessutom af Parties II, III, IV & V, hvilka endast afhandla Pastoratets beskrifning.

"Novitiæ Floræ Sveciæ ex Algarum Familia" utkom i Lund 1836⁴⁾. Uti Inledningen omnämner Förf. de stora framsteg, hvilka Algernas studium gjort i sednaste åren i anseende till upptäckter af nya arter i allmänhet och att äfven inom Sverige Förf. sjelf under 4 års resor i hafs-trakterna betydligt ökat det kända antalet med nya arter. Men han tillägger, att Algernas Physiologie ej uppnått den förkofran som art-kännedommen.

Floræ
Sveciæ
&c. P. I.

Derefter öfvergår Förf. till en granskning af *Algernas* geographiska utbredning vid Sveriges kuster, hvarvid han omtalar de svårigheter, hvilka åtfölja iakttagelser här om, samt att Hafvets beskaffenhet har ett stort inflytande derpå, och hvaraf man måste härleda Vegetationens olikhet i Östersjön och i Kattegat. Men äfven andra momenter inflyta härvid, hvilka orsaka, att ofta nära belägna orter ega en olik-artad Alg-Flora, och till dessa momenter räknas 1:o Hafvets höjd: 2:o Hafvets stillhet eller upprörda tillstånd. 3:o Hafsgrundens geologiska beskaffenhet eller det underlag, på hvilket *Algerna* växa, hvil-

⁴⁾ Novitiæ Floræ Sueciæ ex Algarum Familia, quas in itineribus ad oras occidentales Sveciæ annis 1832—35 collegit et cum observationibus diagnosticis et geographicis, adsentiente Ampliss. Facultate Philos. Lundensi, p. p. Jacobus G. Agardh, Bot. Docens, Respondente Theodoro Schagerström, Scano. — In Academia Carolina die XIV Maji MDCCCXXXVI. P. I. — Lundæ, typis excudit Carolus Fr. Berling, Universitatis Typographus. MDCCCXXXVI. 8:o. pp. 16 & 4.

ket moment likväl ej är så viktigt, som det af flera antages, emedan man finner samma arter växa på olik-artade berg-bildningar, samma Parasiter på olika Alg-arter, ehuru några iakttaga beständighet i detta hänseende.

Förf. anser, att Scandinaviens Alger synas bilda 3 Riken, emotsvarande de tre Afdelningarna af *Alger*. 1:o *Zoosperm-Algernas Rike* (Regnum Algarum Zoospermorum). Det utgöres af Sött-vattens-Vegetation, och i synnerhet af Alger växande i de mindre salta vattnen vid östra kusterna, förloande sig ju mer Salt-halten tilltager, förekommande i Kattegat blott i bukter; flera arter trifvas dock så väl i sött som i salt vatten. De flesta förekomma i sjelfva hafs-gränsen, hvarföre de måhända nästan alltid ega en grön färg, några finnas på Ostron-bankarna t. ex. *Conferva gracilis* Harv. och *Bryopsis arbuscula*. Nästan endast *Conferva lanosa* och *Bangia crispa* växa på de för hafvets våldsamt mest utsatta klippor; några nästan olivfärgade lefva parasitiskt på *Fuci*. — På öppna hafvet träffas *Porphyria coccinea* och genom sin röda färg liksom bildande öfvergången till *Flo-rideæ*.

Dessa *Algæ zoospermæ* bilda tvenne Regioner: 1. *Regio Confervarum*, innefattande Söttvattens-Algern. 2. *Regio Ulvacearum*, i hvilken arter af *Ulva* synas vara de rådande; de uppfylla alla bukter vid våra stränder. — De former, hvilka dessutom äro utmärkande för denna re-

gion, äro *Conferva area*, *C. rupestris* m. fl..

2:o De *Oliv-färgade Algernas Rike* (Regnum Algarum olivacearum). De utgöra liksom ett medium emellan *Algæ Zoospermeæ* och *Florideæ*. De utvälja de saltare Hafven, men draga sig likväl här innom de mera tillslutna och lugnare ställena, och då de förekomma i mindre salta Haf, så bilda de mera sammandragna former. De flesta undfly det för stormar mera öppna hafvet, och endast några få finnas derstädes såsom t. ex. *Laminaria digitata*.

Förf. antager för dem följande Regioner: 1. *Regio Lichinæ*. 2. *Regio Sphacelariæarum*, t. ex. arter af *Sphacelaria*, *Cladostephus*. 3. *Regio Fucorum*. Sjelfva hafs-gränsen synes vara deras trakt. Öfversta gränsen intages af *F. vesiculosus* och *F. nodosus*, som ofta vid hafvets återfall äro bara. Litet lägre ned växa *F. serratus* och *Halidrys siliquosa*. — *Fucaceæ* undfly vågornas största våldsamhet. De klippor, hvilka äro utsatta för öppna hafvet, sakna *Fuci*, hvaremot dessa finnas på alla stenar i hvarje lugn bukt. — 4. *Regio Dictyotearum*. De hit hörande Alger växa bäst tillsammans emellan Ostroten; förekomma 3—6 famnar nedom hafs-gränsen. De för dessa ställen mest egna arter äro *Encoelium sinuosum*, *Striaria attenuata*, *Str. fragilis*, *Zonaria dichotoma*, *Laminaria saccharina*, *cordata* m. fl., arter af *Dictyosiphon*, *Chorda* &c. — 5. *Regio Chordariæarum*. — Arter af *Chordaria* och *Mesogloja* förekomma mest på

de för hafs-svallet mera utsatta klippor. De bilda derigenom öfvergången till *Florideæ* och ega ej sällan äfven en röd färg.

3:o *Florideernas Rike* (Regnum Algarum Floridearum). Dessa Alger växa ymnigast på vestra hafs-kusterna, förekomma blott i ganska få och hopdragna former i Öresund och saknas nästan alldeles i baltiska hafvet. De förnämnda växa vid ett djup af 6 till 14 famnar i öppna hafvet, men ej så få arter finnas på Ostron-bankar; andra växa på klippor vid hafs-gränsen; några få lefva amphibiskt såsom t. ex. *Sphærococcus plicatus*. De hafva i allmänhet en hop-plattad och tusidigt grenig form samt en rosenröd färg.

De kunna fördelas i 2 Regioner: 1. *Regio Chondriæarum*, arter af *Chondria*, *Griffithsia corallina*, arter af *Hutchinsia* och *Sphærococcus*. 2. *Regio Delesseriæarum*: arter af *Delesseria*, *Rhodoménia*, *Bonnemaisonia*, *Callithamnion* m. fl. finnas på 9—20 famnars djup.

Förf. framställer derefter en ny indelning af Algerna, grundad på deras frukt-organer, emedan han anser, att den äldre indelningen i *Algæ articulatae* och *inarticulatae* ej är natur-enlig. Ibland *Florideæ* finner man, att de artulerade och inartulerade formerna öfvergå i hvarandra och att i samma slägte båda dessa former ofta förekomma.

Förf. indelar *Algerna* i 3 stora Sectioner eller Serier.

1:sta Serien. *Algæ zoospermæ*, in-
 nefattande *Nostochineæ*, *Confervoideæ*
 (med uteslutande af *Ceramieæ* m. fl.) och
Ulvaceæ. De bestå af små rum (celler,
 leder (articuli) eller rör), i hvilka den
 deruti befindliga korniga massan öfvergår
 i sporidier, hvilka derföre alstras i hvarje
 del af Löfvets och äro begåfvade med en
 liksom frivillig rörelse, hvilken redan be-
 gynn timer i cellen och utdrifver dem genom
 en ensam öppning i hvarje cell med det
 sträfvande att komma till den mörkare
 sidan af det kärl, i hvilket de innehållas,
 och de lägga sig sig snart, kommande till
 stillhet, vid vatten-gränsorna. Så länge den-
 na rörelse-förmåga qvarblifver, så äro de
 försedda med en mer eller mindre tydlig
 och alltid förutgående snabel (rostrum), af
 hvars svängning rörelsen beror och hvilken
 de, då denna upphörer, böja tillbaka och
 lägga åt sidan af kroppen och sålunda
 återtaga den runda formen. Deras gro-
 ning består i en omedelbar förlängning af
 sjelfva sporidium utan att fibrer, genom-
 borrande dess substance, frambryta. Hvarje
 enskildt sporidium gifver städse en ny in-
 divid, och flera träda ej tillsamman för
 att bilda ett sådant, såsom nyare Förfat-
 tare antagit. De utbilda sig ock till en
 med moder-växten alldeles identisk art,
 utan någon öfvergång ifrån en form till
 en annan, och utan någon af lokalen
 beroende metamorphos. De hafva nästan
 alla en grön färg och Löfvets sammansätt-
 ning beror af den inneslutna Sporidii-

bildande massan; då sporidierna utfallit, så upplöser sig det färglösa löfvet.

2:dra Serien: *Algæ Florideæ*, innefattar *Ceramiceæ* och *Florideæ* (i strängare mening). Hos dessa bildar frukten blott en liten del af deras Löf, och dettas substance beror ej så mycket af sporidierna, hvilka ej ega någon rörelse-förmåga och äro mest inneslutna i egna yttre organer. De flesta arter ega en tvåfaldig fructification: 1:o *Frön*, af olika form, inneslutna i fröhus. 2:o *Sphaerocarpia*, bestående af 4 tillsammans-stående frön, hvilka antingen äro spridda under epidermis eller förenade i hopar (sori). Båda arternas frö äro fruktbara och drifva vid groning rot-fibrer genom sin membran. De hafva mest en rosenröd eller purpurröd färg.

3:dje Serien: *Algæ olivaceæ*, den innefattar de öfriga *Algerna*. De äro närmast beslägtade med *Florideæ*, men skilja sig ifrån dem genom brist på de i 4-tal ställda frön och genom olik bildad frukt, hvilken är skiljaktig hos särskilda släkten och torde framdeles blifva anledning att dela denna ordning i flera sectioner.

Slutligen följa beskrifningar af de för den Svenska Floran nya *Alg-Arter* och varieteter, hvarvid Förf. börjar med Familjen 1. *Fucoideæ*. Han anmärker, att endast 4 arter af denna Familj varit fundna vid svenska kuster, och Han tillägger den 5:te nämligen *Himanthalia lorea* Lyngb., uppkastad vid stranden på Käringsön och på Koster i Bohus-Län. För öfrigt förekomma här varieteter af *Halydris siliquosa*, *Fucus*

nodosus, *vesiculosus* och *serratus*. — Fam. II. *Sporochnoideæ* Grev.: *Desmaretia aculeata* Lamour. ifrån Bohuslän alltintill Skånska Kullen. — *D. viridis* Lamour. vid Helsingborg. — Fam. III. *Dictyoteæ* Lam. 5 arter voro tillförne kända vid svenska kuster. Förf. tillägger 8 arter af Släktena *Punctaria*, *Encoelium*, *Scytosiphon* och *Stilophora*.

Botaniska Läroböcker.

Det af Dr Hartman författade "Utkast till populär Naturkunnighet" utgör en ganska lärarik Handbok i Natur-Vetenskaperna ⁵⁾. Särdeles är här Zoologien enligt nyare åsigter utförligare bearbetad än i något annat svenskt arbete.

Hart-
man's
Utkast
till Popu-
lär Natur-
kunnig-
het.

Uti denna Lärobok upptager Andra Capitlet Beskrifningen om "Växt-Riket." Förf. börjar med afhandlandet af Växt-Lifvets 5 perioder: Groningen, Hjärtbladsperioden, Växandet, Blomningen eller Befruktningen och Frösättningen, öfvergår derefter till afhandlandet af Lifvs-processen, beskriver cell-väf och kärl, hvarefter han lemnar en korrekt öfversigt af Terminologien, meddelar anmärkningar om antalet af Jordens Växter och om Växternas nytta, afhandlar de naturliga och artificiella Systemerna i allmänhet och uppställer här Växterna efter det naturliga Systemet.

⁵⁾ Utkast till Populär Naturkunnighet. — Försök till Lärobok för de lägre Undervisningsverken, af C. J. Hartman. — Stockholm hos Zach. Hæggström, 1836. — 8:o. Ss. XVI & 340. (Ss. 103—138. Andra Capitlet. Vext-Riket).

Vid hvarje märkvärdigare Växt-Familj omtalas de för någon nytta kända arter.

Fors-
hæll's
Lärobok i
Pharm-
acien.

Den af Apothekaren och Riddaren Forshæll utgifna Lärobok i Pharmacien innehåller en utförlig Afdelning "Pharmaceutisk Botanik" ⁶⁾, i hvilken Förf. först framställt en korrt öfversigt af Växternas delar, af deras Vegetations-perioder, deras bestånds-delar i allmänhet, och om Växt-delarnas insamling för medicinskt bruk.

Förf. gifver derefter en öfversigt af Linnéiska Sexual-Systemet, efter hvilket de här afhandlade Apotheke-Växterna äro uppställda. Dessa Växter afhandlas egentligen i pharmaceutiskt afseende med hänsigt till de delar, hvilka begagnas i Medicinen, men öfverallt förekomma likväl underrättelser, upplysande deras Naturalhistoria.

Fries
De Historiæ
Naturalis
Studio
Controversiæ,
&c.

Uti den af Prof. Fries utgifna akademiska Afhandling "De Historiæ Naturalis Studio Controversiæ" framställas reflexioner öfver följande ämnen: 1. Quæ ratione natura organica est observanda? — 2. Quo ordine in naturæ studio progrediamur? — 3. Quid de segregato singularium Historiæ naturalis partium studio censendum est? — 4. Utrum Systema artificiale, an s. d. naturale sit præferendum? ⁷⁾.

⁶⁾ Lärobok i Pharmacien af Joh. Henr. Forshæll. — Organisk Pharmaci. — Norrköping, tryckt hos Abr. Bohlin, 1836. På Författarens Förlag. — 8:o. Ss. XV, 394, XXI & 6. — Pharmaceutisk Botanik. Ss. 87—394).

⁷⁾ De Historiæ Naturalis Studio Controversiæ,

Denna Afhandling bör läsas i sitt sammanhang. Ett utdrag ifrån densamma skulle endast på ett högst ofullständigt sätt kunna framställa Författarens åsikter.

Ett hitintills inom Sverige ej afhandladt ämne har nyligen blifvit bearbetadt af Prof. Fries, som uti 8 akademiska Afhandlingar lemnat "Anteckningar öfver de i Sverige växande ätliga Svampar" ⁸⁾. Jag skall ifrån dessa afhandlingar

Fries's
Anteck-
ningar öf-
ver de i
Sverige
växande
ätliga
Svampar.
1—8 De-
lar.

Fragmenta, quæ venia Ampliss. Fac. Philosoph. Ups. Præsidi Elia Fries pro Gradu Philosophico p. p. Carolus Fredricus Sjöström, Gestr. Hels. — In Audit. Gustav. d. XIX Martii MDCCCXXXVI. II. a. m. s. — Upsaliæ, excudebant Regiæ Acad. Typographi. — 8:o. pp. 16 & 4.

- ⁸⁾ Anteckningar öfver de i Sverige växande ätliga Svampar, hvilka med vidtberömda Filos. Facultetens tillstånd under inscende af Oeconomix practicæ Professorn Mag. Elias Fries för Filosofiska graden komma att offentlig försvaras af Reinhold Borgardt af Smål. Samhället. — På Gustav. Audit. d. 30 Apr. 1836. e. m. — 1. — Upsala, Palmblad, Sebell & C. 1836. 4:o. Ss. 8 & 2. — Af Wilhelm Liedberg Östgöthe d. 4 Maji 1836. f. m. — 2. — Ss. 9—16 & 2. — Af Jacob Lundell, af Smål. Samhället. d. 4 Mai 1836. e. m. — 3. — Ss. 17—24 & 2. — Af Jacob Aug. Stiegler Götheborgare. — d. 14 Maji 1836. f. m. — 4. — Ss. 25—32 & 2. — Af Jacob Östberg, Östgöthe. d. 28 Maji 1836. e. m. — 5. — Ss. 33—40 & 2. — Af And. Aug. Hammarström af Westm. och Dahla Nation. d. 4 Juni 1836. f. m. — 6. — Ss. 41—48 & 2. — Af Pehr Engman, Norrlänning. d. 11 Juni 1836. f. m. — 7. — Ss. 49—56 & 2. — Af Hans Oscar Juell af Wermlands Na-

lemna utförligare utdrag dels med Författarens egna ord dels i sammandrag.

Förf. anmärker, att ifrån de äldsta tider, ibland de flesta europeiska Folk, hafva *Svamparna* blifvit ansedda ej blott såsom närande ämnen utan äfven såsom läckerheter. Hos Greker och Romare voro de eftersökta och begagnade. I Södra Europa förekomma de ej blott på de rikares bord, utan äfven af de fattigare Folk-classerna insamlas de begärligt såsom födo-ämnen, t. ex. i Toscana, i Södra Frankrike (i Champagne, Burgogne, i nejden omkring Paris, på Vogeserna), och i Södra Tyskland. I Ungern och i alla af Slaviska Folk-stammar bebodda europeiska Länder utgöra de en nästan daglig spis. I Ryssland ätas de ymnigt, och under fastlags-tiden lefva de fattigare hufvudsakligast af saltade Svampar, enligt Buxbaum's uppgift.

Förf. säger, att de egentliga Germaniska Folk-slagen synas deremot ej hafva begagnat *Svamparna*, om de ej lärt deras bruk af andra Folk-stammar, hvilka förut behott dessa Länder eller blifvit uppblandade af invandrade Slaviska Folk, t. ex. i Norra Tyskland. — *Svamparna* begagnas föga i Scandinavien, i England och i en stor del af Tyskland eller förekomma blott på de förnämares bord. I dessa Länder saknas ock flera af de läckraste och mest värderade arter, t. ex. *Tryffel* (*Tuber*

tion. d. 14 Juni 1836. f. m. — 8:de och Sista Delen. — Ss. 57—68 & 2.

cibarius), *Kajserling* (*Agaricus caesareus*), *Königs-piltz* (*Boletus regius*), *Pivoulade* (*Agaricus pudicus*), eller växa derstädes sparsamt såsom *Blomkåls-Svampen* (*Sparassis crispa* m. fl.), men så finnes här likväl ett öfverflödigt förråd af många goda och ätliga arter i synnerhet i bergiga Skogs-trakter. De på Slättlands-trakter växande äro mindre talrika och mindre födande. Förf. erinrar derom, att flera arter, som ätas hos de förmögnare, köpas dyrt utifrån, fastän de finnas i mängd här växande.

Förf. erinrar derom, att erfarenheten bestyrkt, att många Svamp-arter äro ganska närande. I de Länder, i hvilka de ymnigt ätas, anses de för en sund spis. Kromholz säger, att Svamparna äro ett viktigt och sundt närings-medel, hvilket, till följe af flera qväf-haltiga närmare bestånds-delar, är närmast likt djur-substansen, närer genom Fungin och Osmazom samt eger ett flygtigt, luktande ämne, som vid kokning meddelar åt vatten eller åt andra ätliga fluida en angenäm krydda till maten.

Det är likväl äfven erkändt, att mångfaldiga Svampar äro giftiga, hvarföre urval måste ske af de oskadliga, emedan eljest olyckor af de giftigas ätande kunna inträffa. Förf. anmärker, att man ifrån de äldsta tider sökt att uppgifva kännetecken för att urskilja de ätliga arterna ifrån de giftiga, men att dessa kännetecken äro opålitliga. Han råder derföre att endast begagna dem, som man "af säker tradition" eller "genom noggrann vetenskap-

lig bestämning" vet vara oskadliga. 1. har man ansett, att *yttre färgen* kunde utmärka giftiga eller icke giftiga arter, men Förf. säger, att då hvarje allmänne art förekommer i snart sagt alla möjliga färg-skiftningar, så är detta kännetecken osäkert. 2. *Köttets* eller inre massans *färg-växling*, då den blottas för luftens inverkan, har man ock ansett såsom ett tecken på giftighet; men Förf. bevisar genom flera exempel, att dessa kännemärken äro opålitliga. Han erinrar, att *Boletus luridus*, hvilken ligger till grund för påståendet, finnes ock med föränderlig färg hos köttet; andra ätliga arter af *Boletus* skifta lika mycket färg; af den vanliga *Champignonen* (*Agaricus campestris*) finnes en förändring, hvars kött rodnar vid luftens tillkomst. 3. Att ätliga arter utmärka sig genom en *angenäm* eller *ingen lukt*, men de giftiga åter med en *oangenäm lukt* anser Förf. vara riktigt, men han anmärker ock, att lukten är så högst subjectiv, att den ej kan antagas såsom ledare i en så vigtig sak, och flera ganska giftiga arter, t. ex. *Flug-svampen* (*Amanita muscaria*), hafva ingen lukt; flera arter med stark lukt af Hvit-lök berömmas såsom mat-kryddor. Förf. säger, att ibland arter, hvilka sprida lukt, liknande nymalet mjöl, befinnes ingen skadlig. De mycket illa luktande arterna såsom *Phallus impudicus*, *Amanita venenosa*, *phalloides* m. fl. skola säkert af alla förkastas. Förf. anmärker vidare, att *smaken* är ännu mera subjectiv. Svamparnas skärpa är af flyk-

tig art, hvarföre flera i friskt tillstånd äro ganska skarpa, t. ex. *Agaricus deliciosus*, som anses såsom en ibland de bästa; de ätbara arterna af *Polyporus* ega i ungt tillstånd en syrlig lukt och smak, men äro ibland de förnämsta af de ätbara. Deremot har den giftiga *Flug-Svampen* ingen ovanlig smak. 5. en klibbig yta och en ihålig fot äro äfven mycket osäkra kännetecken på Svampars giftighet, hvilket bevises af *Fistulina hepatica*, *Boletus luteus*, *Morchella esculenta* och *Agaricus deliciosus*. 6. att mjölk-saftiga Svampar skulle vara giftiga har man endast slutat till af analogien med *Euphorbiaceer*, *Asclepiadeer* o. s. v., men Förf. säger, att flera ibland sådana Svampar, heldst med en mild mjölk-saft, kunna ätas rå utan fara, och han tillägger, att frånvaron af mjölk-saft kan ännu mindre utvisa oskadlighet. 7. kännetecken af en arts ätlighet eller giftighet genom närvaro eller brist af slarfva, ring, lökformig fot m. m. sakna enligt Förf. all riktighet. 8. uppgiften att de ätliga ega ett compact kött och de giftiga ett poreust eller vesiculeust kött eger mera sanning; att de ätliga blifva genom kokning mjukare och de skadliga blifva hårdare, men detta gäller ej såsom allmän regel; flera giftiga eller misstänkta arter ega ett ganska compact kött, och genom ägghvit-ännets coagulation blifva *Agaricus Volemus*, *deliciosus* m. fl. under kokning fastare. De Svampar böra ej begagnas, hvilka äro af Insecter skadade, förruttnande eller till vatten sönderflytande,

växande på sumpiga trakter, eller på stäl-
len, hvilka äro otillgängliga för sol-ljuset.

Om Svamparnas kemiska bestånds-
delar anförer Förf. efter Krombholz de
af Braconnot's Vauquelin's m. fl.
försök gifna resultater. Svamparna äga äf-
ven ett flyktigt skarpt ämne och ett an-
nat, som anses orsaka de gift-artade sym-
tomerna hos Djur-organismer, och hvilket
ämne man ej ännu kunnat framställa sär-
skildt. De äga alla ett gemensamt ämne,
hvilket blifvit kalladt *Fungin*, och hvilket
är hvitt, mjukt, nästan elastiskt och smak-
löst, samt utgör för sig ett födande ämne.

Om Svampar kokas med vatten eller
rostas obetäckta öfver eld, så blifva äfven
de giftiga befriade ifrån deras giftiga egen-
skaper och föga skadliga, i synnerhet om
de förut äro väl uttvättade.

De giftiga Svamparna verka dels så-
som frätande, dels såsom döfvande, dels
såsom döfvande-skarpa gifter. — *Russulæ*
och flera *Riskor* verka såsom drastiskt-skar-
pa gifter. — *Flug-Svampar* (arter af *Ama-
nita*) verka såsom döfvande. — Bot-me-
del emot förtärande af giftiga Svampar
äro följande: Kräk-medel, med hvil-
ket äfven för större säkerhet förenas af-
förande medel (emetico- cathartica); med
kräk-medlet kan gifvas Glauber-salt; då
giftets verkningar först erfaras efter 10 till
12 timmar, så föredragas aflörande medel.

Vid Svampars insamlande, förvaring
och anrättning iakttagas följande försigtig-
hets-mått: 1:o bör man med säkerhet kun-
na urskilja ätliga arter. Största delen af

allmänheten kan, säger Förf., endast genom tradition inhämta denna kunskap. Han tror ej, att beskrifningar och figurer äro i alla händelser bestämdt tillräckliga, emedan ändock misstag kunna inträffa. 2. De böra insamlas i klar och torr väderlek, emedan de då äro smakligare och lättare att förvara; de böra afskäras med knif, ej uppryckas med händerna, hvarigenom jord medföljer. Man väljer de stånd, hvilka ännu icke äro fullt utvuxna, emedan de äro smakligare och ej angripna af Insect-Larfver. De af Larfver angripna måste förkastas; ej eller tagas sådana stånd, hvilka börjat att fälla sitt frö-stoft.

3. Före användandet bortrensas frörednings-lagret (skifvor, pipor eller taggar) på undra sidan äfvensom Hattens skinn, då detta är klibbigt och lätt lossnar ifrån hatten, t. ex. hos *Boletus luteus*. De sköljas derefter i vatten, eller för mera säkerhet uppkokas först med salt i vatten, och sköljas sedan, men förlora då en del af sin smak. — Förf. anmärker, att det är ett *osvikligt medel* att skölja eller uppkoka dem i *ättika*, emedan äfven de giftigaste derigenom skola blifva oskadliga, då likväl den begagnade ättikan blifver ganska giftig. — Emedlertid är ättikan ty värr för dyr att kunna inköpas af de fattigare, som bäst skulle behöfva Svampmaten.

4. Anrättningar af Svampar böra ej under längre tid (eller öfver natten) före användandet förvaras. Den som är ovan

vid denna spis, bör i början försöka med en mindre portion.

5. Svampar kunna torkas och förvaras antingen på ett lustigt ställe eller heldst i en ej för mycket upphettad bak-ugn. Smärre Svampar torkas hela t. ex. *Morklor*; större, t. ex. *Ko-Svampar* (arter af *Boletus*), skäras i skifvor. De förvaras på ett torrt och lustigt ställe. — Man brukar äfven att insalta dem, eller insylta dem.

I Södra Europa insamlas den der under jord växande *Tryffeln* (*Tuber cibarius*) genom dertill inöfvade Hundar, och dess förvaring och beredning är ofta ganska vidlyftig. Ingen *Tryffel*-art växer i Sverige.

Sättet att anrätta Svamparna till föda är olikartadt. Flera kunna ätas färska, och de hafva derföre blifvit kallade *Pomona Terræ*. — *Clavaria*, *Botrytes* (*Bock-skägg*), *Sparassis crispa* (*Blomkåls-Svampen*), *Polyporus ovinus* hafva såsom råa af Förf. och af flera befunnits smakliga. I Södra Tyskland förtäras de nyssnämnda arterna såsom råa, äfvensom *Agaricus Volemus*, *campestris* (*Champignonen*), *procerus*, *Boletus edulis*, m. fl.. Andra finna dem smakligast såsom sallat, tillagade med peppar. Flera arter fordra likväl kokning eller rostning för att blifva smakliga.

Det enklaste och vanligaste sättet att tillreda Svampar är att, sedan de blifvit rensade och skurna i tunna skifvor, antingen utan tillblandning eller med tillsats af smör och kryddor rosta dem öfver sakta eld i öppet kärl. Sedan de vattenakti-

ga delarna i en serviett blifvit utprässade, kunna Svamparna äfven knådas till en deg och bakas såsom bröd med något smör, salt, peppar och persilja. De kunna ock anrättas tillhopa med kött-rätter eller med andra vegetabiliska ämnen. Somliga smärre arter användas endast såsom kryddor för att gifva åt soppor och flera anrättningar en behaglig lukt och smak.

Förf. anförer de utländska verk, hvilka afhandla kännedomen om ätbara Svampar och han omnämner det större eller mindre värde, hvilket dessa arbeten ega. Bulliard's "Histoire des Champignons de France." — Trattinnick's "Die essbare Schwämme des Oesterreichischen Kaiserstaates" &c. — Mindre tillförlitliga anser Förf. de af Paulet och Persoon utgifna "Traité des Champignons comestibles," emedan de äfven upptaga de arter, hvilka genom sin lukt och andra inbjudande egenskaper synas dem förtjena att ibland de ätliga anföras, ehuru man ej eger bestämd kännedom om deras oskadlighet. Lenz's "Nützliche und schädliche Schwämme" anses af Förf. för sin tillförlitlighet och sin populära framställning intaga ett utmärkt rum. Krombholz's "Naturtreue Abbildungen und Beschreibungen der essbaren, schädlichen und verdächtigen Schwämme" är ett sakrikt och mera omfattande arbete, men såsom en art af prakt-verk är det mindre tillgängligt. I de Länder, i hvilka Svampar förekomma till salu, finnas Författningar utgifna, som bestämma förhållandena vid deras försäljning. I Österrike

hafva Marktrichter blifvit tillförordnade att, efter inhemtade kunskaper om ätbara Svampar, tillse, att inga skadliga arter utbjudas till salu, och innan någon härtill antages, så skall han i Wien ifrån Botanices-Professorn uppvisa betyg, att han känner så väl de ätliga som de giftiga. I Paris är ett visst torg bestämdt, på hvilket Svampar få säljas. I Milano är genom en förordning stadgadt, att den, som försäljer torkade Svampar, hvilka till sin art ej äro bestämbara, skall personligen ansvara för deras oskadlighet. I Wien tillåtes endast att klyfva de arter i tu, som försäljas. I Preussen är bestämdt, hvilka arter, som tillåtas till försäljning. *Russuler* (*Täublinge*) äro i de flesta Länder förbjudna, såsom lättast förväxlade med giftiga arter.

Derefter meddelar Förf. anmärkningar om Svamparnas uppkomst, tillväxt och fortplantning. Han einrar derom, att de egentliga Svamparna ega ett ull-lik eller tråd-lik vegetativt System, som utbreder sig i jorden och i gamla Träd-stammar, och hvilket system svarar emot roten (och Ört-ståndet) hos andra Växter, är mångårigt och tillväxer långsamt. Det är detta i gamla Träd-stammar befindliga Svamp-lager, som af Allmänheten kallas *Snufve-läder*, *möglig ved*, *Uggle-ved*. Hos några arter ligger det i dagen och antager då bestämd form, såsom t. ex. hos *Fnösk-Svamparna*, hvilka derföre vanligen ensamt varit ansedda såsom mångåriga. — Svamparna uppskjuta vid be-

stämnda års-tider eller vid bestämda temperaturs-förhållanden ur sitt Svamp-lager. Vid gynnande års-tider utvecklas de hastigt och i mängd; vid missgynnande omständigheter utbildas de sparsamt och bortvissna före utbildningen. De framkomma hastigt och försvinna lika fort. Många Svampar kunna genom Svamp-lagrets delning förökas och på detta sätt odlar man öfver en stor del af Europa den endast i Romerska Landet och i Neapel växande ätliga *Polyporus tuberaster*. Förf. anmärker, att hvad man i vanlig mening kallar Svamp är endast dessa Växters frukt.

Svamparna framalstra i mängd frön i form af ett fint stoft, hvilket affaller ifrån deras frö-fäste. Förf. har t. ex. hos en individ funnit allt intill 10,000,000. — Orsaken, hvarföre de till följe häraf ej förekomma öfverallt, är den, att de endast under bestämda yttre förhållanden hinna till utveckling.

Förf. erinrar derom, att års-tiden för olika arters framkomst, hvilken egentligen är deras frukt-sättnings-period, är bestämd för hvarje art. Olika arter hafva vid olika års-tider sin frörednings-period. Äfven i Sverige finnas många arter, hvilka under vintern och vid vårens början utbilda sin fröredning. De flesta arter, hvilka kunna ätas, framkomma i Augusti och i September månader. De tidigaste äro *Morklor*, *Stenmorklor* (arter af *Helvella*) m. fl. — I Maji och Juni uppväxa *Hof-Skiflingarna* (*Agaricus gambosus*, m. fl.); efter de första Sommar-regnen framkomma

Cantharellen (*Cantharellus cibarius*) *Bleka Tagg-Svampar* (*Hydnum repandum*), *Mjöl-Skifflingen* (*Ag. Prunulus*) och flera arter af *Boletus*, hvilket slägte i anseende till arternas köttighet och individuernas mängd är det vigtigaste. På hösten, i början af October, uppkomma *Agaricus equestris*, *Ag. nebularis*, *Hydnum imbricatum*, *H. erinaceum*, *Sparassis crispa*, arter af *Clavaria* m. fl. — *Tryffeln* (*Tuber cibarius*) i Södra Europa utbildas derstädes under jord-ytan i vintertiden, hvarföre den ej kan finnas i Länder, i hvilka marken under denna års-tid är tillfrusen.

Somliga Svamp - Arters frukt, eller hvad som vanligen kallas Svampen, fortvarar endast några timmar; andra synas tillväxa under flera år. De ofullkomligare försvinna mindre hastigt, emedan frukten hos dessa är mindre skild ifrån Svamp-Lagret. De, hvilka under sommaren växa på lefvande Växters blad, mogna och utkastade frön först under följande vår, då moder-växternas blad utspricka. De ätliga arterna fortvara (nämligen deras frukt, icke Svamp-lagret) vanligen 8 till 14 dagar, innan de förfalla. Flera arter af *Polyporus* lefva ännu längre.

Champignoner (*Agaricus campestris*) och *Polyporus tuberaster* äro de enda, hvilka odlas i stort för ekonomiskt behof; de förstnämnda odlas på Trädgårds-sängar, beredda såsom Sparris-sängar, på hvilka man utgjuter vattnet, i hvilket man bortrensat skifvorna af *Champignoner*, och de

de kunna äfven planteras jemnte Sparrisen, utan att denna deraf skadas. — *Polyporus tuberaster* fortplantas vanligen genom delning af Svamp-lagret, hvilket hopvecklar jorden i stora klumpar, som i kallare klimat läggas (emedan de härstamma ifrån Italien) uti källare och begjutas ymnigt med vatten, hvarigenom friska Svampar uppväxa under hela året.

Svamparna befinnas i olika Länder oftast vara samma arter, så att i Länder, i hvilka blott $\frac{1}{10}$ af Phanerogamerna är gemensam, synas $\frac{9}{10}$ af Svamparna vara desamma. Härvid undantager Förf. dem, hvilka tillhöra vissa Träd-arter.

Förf. anser, att en systematisk öfversigt af Svamparna i denna afhandling ej är lämplig, utan vill här åtskilja dem efter några lätt fattliga yttre kännetecken, men lemnar åtskilliga förklaringar vid desamma. Hos somliga arter ligger frö-stofvet inuti Svampens massa, t. ex. hos arterna af *Lycoperdon*; hos andra är det insänkt uti ett eget lager (frö-lager, hymenium) på ytan, hvilket lager hos de lägre är slätt och öfverallt bekläder det klubblika eller fingerlikt-delade fästet, t. ex. hos arter af *Clavaria*, eller utbreder sig till bladlika flikar, hvilka äro invecklade till form af kålhufvud t. ex. hos arter af *Sparassis*. "Dessa hafva ingen skiljd fot eller något skaft såsom de följande, hvilkas öfre vidgade del kallas hatt." — Hos arter af *Morkla* (*Morchella*) och *Sten-Morkla* (*Helvella*) bekläder frö-lagret hattens öfra si-

da, ifrån hvilken frö-stoftet elastiskt såsom en rök uppstiger i luften. Vanligen sitter frö-lagret på undra sidan och utbildas dels till taggar såsom hos *Tagg-Svamparna* (*Hydnum*) eller till fina puncter eller porer såsom hos arterna af *Ticka* (*Polyporus*) eller till pipor, hvilka hos arter af *Fistulina* äro fria, men hos arter af *Boletus* (*Ko-Svampar*) äro de förenade, så att de likna porer," eller till skifvor, hvilka likt strålar utgå ifrån foten, såsom hos arter af *Skipling-Svamparna*, till hvilka äfven *Chantarellen* hörer, men skifvorna äro hos denna Svamp mindre utbildade, tjockare och smalare, så att de mera likna upphöjda greniga ådror.

Derefter lemnar Förf. en öfversigt af de Svenska ätliga Svamparna, för hvilkas afdelningar, släkten och arter han lemnar kännemärken.

I. *Agaricini* (*Skiplingar*). Följande tillhöra egentligen släktet *Agaricus*, men Förf. har här antagit somliga af dess afdelningar såsom släkten. 1. *Amanita procera*. 2. *Pluteus* (*Champignoner*). 1. *Pl. bombycinus*, *speciosus*, *cretaceus*, *campestris*, (*vanlig Champignon*). Förf. anmärker, att *A. cretaceus* och *A. campestris* kunna ätas råa, men beredas vanligen på åtskilligt sätt och kunna äfven användas torra och pulveriserade eller beredda till en art af Soja. — 3. *Prunuli* (*Musseroner*) förekomma endast om våren. *Agar. gambosus*, *Mouceron* Bull. (*äkta Musseron*), *tigrinus* Schæff. — *Musseroner*na användas

både färska och torkade. — 4. *Riddar-Skiflingar*: *Agaricus equestris*, *pessundatus*, *Russula* Schæff. — 5. *Clitocybe* (*Platt-Skiflingar*): *Agaricus nebularis*, *svaveolens*, *fragrans*. I Södra Europa förekomma flera andra arter, hvilka allmänt ätas derstädes. — 6. *Chondropodes* (*Brosk-Skiflingar*): *Agaricus esculentus* är den tidigaste af alla Svampar om våren. — 7. *Pleurote* (*Träil- eller Snäck-Skiflingar*): *Agaricus ulmarius*, *ostreatus*, *salignus*. — 8. *Mjöl-Skiflingar*: *Agaricus Prunulus* Scopol., *popinalis*. — 9. *Hygrophori* (*Saft-Skiflingar*): *Hygrophorus eburneus*, *penarius*, *arbustivus*, *pratensis*. — 10. *Lactarii* (*Mjölk-Skiflingar*): *Agaricus deliciosus* Linn. (*Äkta Riskor*) är en ibland de få arter, hvilka i Sverige hitintills varit begagnade. Den ätes rostad eller stekt med smör, peppar, salt och persilja. — I Böhmen användes den inlagd i ättika till sallat såsom gurkor. *Agaricus piperatus* L., *Agarilus quietus* (*Brötling*); flera utländska arter ätas af Tyskarne, t. ex. *Agar. Lactarius volemus*. — 11. *Russulæ* (*Sprödlingar*, *Prévats*, *Täublinge*). Ibland dessa äro några ätliga, men flera allmänna äro giftiga. Skifvornas gula färg och en mild smak anses af Förf. ej vara tillräckliga tecken till en arts ätbarhet. De giftiga äro spröda, hafva ett vesiculeust kött; de ätliga hafva ett fibreust och fast kött. Man måste med varsamhet urskilja dem. Såsom ätliga anföras: *Russula virescens*, *lepida* och *vesca*. — 12. *Cantharellus ci-*

barius (ätlig *Chantarell*). Är allmän efter de första sommar-regnen och en af de förnämsta ätliga Svampar samt en ibland de få, hvilka blifvit använda i Sverige. — 13. *Marasmii* (*Hinn-Skiflingar*): *M. Oreades* (eller *caryophyllæus*), *scorodonius*.

II. *Pip- och Tagg-Svampar* (*Poly-porei* och *Hydnei*) *Boletus* (*Ko-Svamp*). De flesta arter äro ätliga; endast de, hvilkas porer i öppningen äro rödaktiga, äro bestämndt giftiga; misstänkta och förkastliga äro de arter, hvilka hafva en brännande skarp smak, hvitt eller blek-rödt frö-stoft. I främmande Länder äro *Ko-Svamparna* allmänt begagnade till föda.

Bol. luteus L. i Böhmen är denna en vigtig del af de fattigare Folk-Classernas föda; den tjocka klibbiga hinnan öfver hatten måste vid beredning till mat borttagas. *B. granulatus* L., *bovinus* L., *variegatus* Sw.z (*aureus* Schæff.), *pachypus*, *edulis*, hvilken sidstnämnda är den mest välsmakande och födande ibland *Ko-Svamparna*; till smak liknar den Champignonerna och anrättas på samma sätt; *B. scaber* är den allmänaste Svamp-art under sommaren och hösten, och är i de flesta europeiska Länder ett eftersökt och värderadt födo-ämne.

Förf. anser, att *Ko-Svamparna* förtjena största uppmärksamhet såsom sunda födo-ämnena, i synnerhet de 2:ne sidstnämnda arterna.

2. *Fistulina* (*Lefver-Svampar*): *F. hepatica*; den bör insamlas, innan dess

yta börjar blifva klibbig. Denna art kan anrättas dels på vanligt sätt dels stekas i het aska, och sedan rensas och anrättas såsom Fricassé. I Wien blandas dess sönderskurna skifvor till vanlig Sallat.

3. *Polyporus (Ticka)*. I detta slägte är ingen känd såsom giftig, men flera blifva trädhårda och derigenom otjenliga till föda, ehuru brukbara till andra behof, t. ex. *Fuösk-Svamparna*. I Kärnthens Alptrakter samlas *Pol. subsquamosus* till föda; denna och *P. ovinus* ätas båda äfven af Boskapen ute på marken; *P. politus*, *confluens*, *cristatus*, *umbellatus*, *frondosus*.

4. *Hydnum (Tagg-Svamp)*: *H. imbricatum*, *scabrosum*, *politum*, *repandum*, *violascens*. Alla dessa kunna begagnas och anrättas såsom Chantarellen; *coralloides*, *erinaceum*.

III. *Finger-Svampar (Clavariæ)*: *Sparassis (Blomkåls-Svamp)*: *Sp. crispa*, *laminosa*. — *Clavaria (Bockskäggs-Svamp)*: *Cl. Botrytis*, *flava* och *pistillaris*.

IV. *Morkel-artade Svampar (Helvelli)*:

1. *Morchella (Morklor, Murklor)*: *M. esculenta (allmän Morkla)* växer mest i barr-skogar och i bergs-trakter, *deliciosa*, *similibera*.

2. *Helvella (Sten-Morkla)*: *H. esculenta*, *crispa*; båda användas såsom vanliga Morklor.

Förf. anmärker slutligen, att man bör i ett så torftigt land som Sverige begagna de

ätbara Svamparna såsam födo-ämnen, och säger, att vårdslösandet af ett så födande och rikligt förekommande närings-medel är en stor, årlig national-förlust.

Ringii
Herbari-
um nor-
male &c.
Fasc. II:s.
Decas IX
—XVI.

H:r Ringius utgaf under sidstlidne år Andra Fascikeln af Herbarium normale &c. le Plantarum rariorum et criticarum Sueciæ, en Exsiccata-Samling, hvilken innehåller noggrant bestämde exemplar af sällsyntare eller mindre kända svenska Växter ⁹⁾. Denna Fascikel utgöres af IX:de

⁹⁾ Herbarium normale Plantarum rariorum et criticarum Sueciæ. Fasc. II. Continens Decades IX—XVI Plantarum Scanicæ et adjacentium Provinciarum, quas concinnavit et edidit H. H. Ringius. — (Lundæ. 1836. fol.).

Denna Samling utgöres af följande Växter:
Synantherææ: *Gnaphalium arenarium* L., *Senecio paludosus* L., *Tussilago alba* L., *spuria* Retz., *Crepis biennis* L., *tectorum* L. Var., *Hieracium murorum* β. *silvaticum* L., *vulgatum* Fries α. *latifolium*. b. *angustifolium*. c. *basifolium*, *diaphanum* Fr., *boreale* Fries α. *latifolium* b. *angustifolium*, c. *pumilum*., *Lawsonii* Sm., *Hypochaeris glabra* L., *Hyoseris minima* L..

Dipsacææ: *Dipsacus pilosus* L..

Rubiaceææ: *Galium saxatile* L., *Mollugo* β. *ochroleucum*, *verum* L. β. *ochroleucum*, *spurium* L..

Labiataææ: *Betonica officinalis* L., *Galeobdolon luteum* Sm., *Mentha aquatica* L., *sativa* L., *arvensis* L. β. *riparia* Fr..

Personataææ: *Veronica opaca* Fries, *montana* L., *Euphrasia gracilis* Fries.

Gentianeææ: *Erythræa Centaurium* Rich..

Primulaceææ: *Primula elatior* Jacq. β. *acaulis*.

Corneæææ: *Cornus suecica* L., *sanguinea* L..

Celastrineææ: *Evonymus europæus* L..

till XVI:de Decaderna. Uti desamma förekomma 80 arter, hvilka i en här meddelad not skola anföras. En tryckt Förteckning öfver Samlingens innehåll är bifogad (Conspectus Fasciculi secundi), och hvarje art åtföljes af en tryckt étiquette, upplagande Växtens namn med anvisning

Malpighiaceæ: Acer campestre L..

Umbelliferæ: Selinum Oreoselinum Mœnch.,
Oenanthe fistulosa L., *Sium Falcaria* L.,
Pimpinella magna L..

Ranunculaceæ: Thalictrum aquilegifolium L.,
Ranunculus hederaceus L..

Caryophyllæ: Dianthus prolifer L., *Stellaria Friesiana* Seringe.

Calycanthemæ: Epilobium virgatum Fries,
Circæa intermedia Ehrh..

Leguminosæ: Trifolium filiforme L., *Ornithopus perpusillus* L., *Lathyrus maritimus* Fries.

Senticosæ: Tormentilla reptans L..

Polygonæ: Rumex palustris Sm..

Amentaceæ: Betula alba L., *glutinosa* Wallr.,
nana L..

Salicinæ: Salix purpurea L., — β . *S. Helix* L., *incubacea* L., *lanceolata* ♂ Seringe., *angustifolia* Wulfen.

Liliaceæ: Allium ursinum L., *Ornithogalum stenopetalum* Fries, *pratense* Pers..

Juncaceæ: Juncus supinus Mœnch. γ . *fluitans*.

Cyperaceæ: Scirpus glaucus Sm., *Bæothryon* Ehrh., *multicaulis* Sm., *palustris* L., *uniglumis* Link, *fluitans* L., *Carex limosa* γ . *irrigua* Wahlenb..

Graminæ: Phleum arcuatum L., *Aira flexuosa* L. Var. *uliginosa*, *caryophyllæa* L., *præcox* L.. — *Avena strigosa* Schreb., *Poa bulbosa* L. b. *vivipara*, *Lolium arvense* Wither., *Triticum strictum* Dethard., *repens* L. Var..

till Fries's Topogr. Stirp. Scanens., växtställe, månad, då den samlades, och insamlarens namn. — Exemplaren äro med omsorg valda. Förf. har vid flera arter bifogat anmärkningar, hvilka upplysa skillnaderna emellan nära beslägtade arter, t. ex. emellan *Ornithogalum pratense* Pers. och *O. stenopetalum* Fries.

II. Växt-Geographie.

Under år 1836 äro följande Väx-^{växter,}
 ter fundna i Sverige: *Orchidium boreale*^{upptäckta}
 Sw.z (*Norna borealis* Wbg.): I Wester-^{år 1836.}
 botten nära Skelesteå på Falkbergets slutt-
 ning af Ingenieur J. A. Wahlberg. —
 I Luleå Lappmark vid Jockmock uti Kai-
 tom Kärså af Pastor Ullenius. Den
 skall ock vara funnen i grannskapet af Öf-
 ver-Torneå Kyrka i Norra Vesterbotten
 enligt Pastor L. L. Læstadius. — *Ca-*
rex Schreberi Willd.: på Öland emellan
 Norra Möckleby och Runsten vid Byn Lo-
 perstad af Prosten Abr. Ahlqvist. (Det
 är osäkert, om den af Aspegren i Ble-
 kings Flora upptagna *Carex Schreberi* var
 den verkliga arten af detta namn). Dess-
 utom äro ock flera *Löf-Mossor* under året
 upptäckta.

III. Växt-Physiologie.

J. G.
Agardh's
algolog.
Afhf.r.

Tvenne Afhandlingar af Adjuncten Agardh blifva införda i Kongl. Wet:s Acad:s Handl:r för år 1836, men som de ännu ej äro tryckta, så kan jag endast omnämna deras titlar: 1. "Observationer" på sporidiernes rörelse hos de gröna Al-"gera," och 2. "Bidrag till en noggran-"nare kännedom af propagations-organer-"na hos Algerna." Dessa Afhandlingar åtföljas af figurer öfver de organer, hvilka beskrifvas.

Af dessa Afhandlingar har Förf. låtit införa ett Utdrag i Annales des Sciences Naturelles Octobre 1836. Det åtföljes af Tabeller med figurer, hvilka föreställa propagationsdelarna. Tab. 12. *Conferva area*, *Ulva clathrata*, *Bryopsis Arbuscula*. — Tab. 13. *Ceramium rubrum* (åtskilliga af dessa här gifna figurer finnas i Förf:s Afhandling i Kongl. Wet:s Acad:s Handl:r år 1834. Tab. II.). — Tab. 14. *Chondria pinnatifida*. — Tab. 15. *Fucus vesiculosus*, *Sphacelaria cirrhosa*, *Griffithsia corallina*¹⁰⁾.

¹⁰⁾ Annales des Sciences Nat. 2:de Série 3:me Année. Tome Sixième. Octobre 1836. (Botanique) pp. 193—212: Observations sur la propagation des Algues, Par J. G. Agardh. — Extrait des Mémoires de l'Académie des Sciences de Stockholm. — Tab. 12, 13, 14 & 15.

Obs. Denna Afhandling finnes särskildt aftryckt med samma titel och tillägg: Extrait des Annales des Sciences Naturelles. Octobre 1836. 8:o. pp. 20. Tab. 12, 13, 14 & 15.

VI. Botanikens Litteratur-Historia.

Af Prof. Fries äro 4 academiska Af-^{Fries's}
handlingar utgifna med titel "Botaniskt-^{Botaniskt-}
Antiquariske Excursioner." Jag skall ifrån^{Antiqua-}
dem äfven meddela utdrag, dels med För-^{riske Ex-}
fattarens egna ord, dels i sammandrag,^{cursioner.}
emedan dessa utdrag säkerligen skola in-
teressera Utländningar och denna Års-Be-
rättelse vanligen öfversättes på tyska språ-
ket ¹). — Förf. framställer först allmänna an-
märkningar om den vikt, hvilken flerfal-
diga slags minnesmärken ifrån Naturens
Riken äfven ega för att bevittna Folkslags
framfart och Länders odling, och Han
anser, att Natur-vetenskaperna kunna bi-

¹) Botaniskt-antiquariske Excursioner, af hvilka
den Första öfver Grekernes Nympeaceer, med
vidtberömda Filos. Facultetens tillstånd, under
inseende af Mag:r Elias Fries, Occ. Pr. Prof.,
för Filosofiska Graden kommer att offentligen
försvaras af Carl Oscar Löwenadler, af
Smål. Samhället; — på Ekonom. Audit. d. 9
Juni 1836. f. m. — 1. — Upsala K. Akad.
Boktryck. 1836. 4:o. Ss. 8 & 2. — Af Carl
Olof Åkerwall, af Södermanl. och Nerkes
Nation. — d. 9 Juni 1836. e. m. — 2. — Ss.
9—16 & 2. — Af Gustaf Leonard Carls-
son, af Östgötha Landskap. d. 10 Juni 1836.
e. m. — 3. — Den första öfver Grekernes
Nympeaceer afslutas. — Ss. 17—28 & 2. —
Af Elias August Carlsten af Östgötha
Landskap. — d. 15 Juni 1836. f. m. — 4. —
Den Andra: Om Sädesslagens stamland. — Ss.
29—36 & 2.

draga "till utredande af mången händelses localité, af hembygden för vidt utspridda traditioner, till och med för religiösa culturer," hvarpå Förf. vill lemna ett exempel såsom bidrag till Heeren's åsigt af ægyptiska cultens indiska ursprung. Förf. anmärker, att om man saknade säkrare underrättelser, så skulle man redan af de blad, som utgöra siraterna på t. ex. corinthiska pelare, kunna se, att de härstamma ifrån ett Land, hvarest *Acanthus mollis* är en inhemsk Väst, och han erinrar derom, att man har äfven velat uppsöka Mennisko-Slägtets eller åtminstone caucasiska stammens ursprung i de trakter, i hvilka de äldsta Cultur-Växterna växa villda. Med Civilisationens utbredande och med Colonier till aflägsna Länder följa städse en mängd af Växter, hvilka blifva vittnen om bådass utländska ursprung och förra hemland, samt qvarstadna såsom minnes-vårdar, om än både civilisation och Colonister utdö; så t. ex. utmärker *Vicia Cracca* på Grönland, hvarest den ej finnes ursprungligen villd, rudera efter de gamla Norrska Colonisternes boningar (Hornemann Danske Plantelære Tillägg p. 232). Europeisk vegetation följer alltid med europeiska Colonier till alla Länder, så t. ex. har Vest-Indien Växter ifrån både Europa och Africa. "Med hvarje Europé's bosättning i en Nord-Americansk Skogs-Trakt infinner sig *Plantago major* i nejden, och qvarblifver om ock Colonisten bortflyttar, hvarföre Indianerna kalla den de *hvitass fotspår*, emedan de synas

tro, att den uppväxer der, hvarest en Europé blott trampat marken en gång. Förf. erinrar derom, att man kan sluta, huru långt Forn-Ålderns communicationer och handels-förbindelser sträckte sig, af de natur-alster, hvilka af dem voro kända. I vissa Växters utbredning finner man spår af Medel-tidens handels-vägar likasom man i våra tider ofta vid Handels-platser finner Växter bosatta ifrån de trakter, på hvilka sjöfart idkas. Så t. ex. går *Corispermum intermedium*, hvars slägte egentligen tillhör Länderna omkring Svarta Hafvet, allt intill Weichselns mynning vid Östersjön. Den orientaliska *Cochlearia glastifolia* fanns för ett sekel sedan vid Regensburg. — "Vissa Växter förekomma jemnt så långt utspridda, som vissa Nationer framträngt; så långt *Dadel-Palmen* och *Sesamum orientale* trifvas i Europa, så långt kunde Araberna bosätta sig. Så finnas, säger Förf., ännu flera lefvande minnes-märken af Växt-Riket i Ryssland efter Mongolerna." "Den österländska *Crambe tatarica* har i Europa sin vestliga gränspunct invid die Türkenschanze nära Wien, och först efter sednaste enropeiska Folkkrig bosatte sig den ryska *Bunias orientalis* omkring Paris, sedan den förut redan innästlat sig i de flesta Medel-europeiska Länder. Allt detta tillhör en egen class af Forn-Minnen. Redan Växternas namn innebära ofta, säger Förf., då de äro Cultur-Växter, en anvisning på den trakt, ifrån hvilken de äro införda."

Förf. afhandlar derefter kännedommen om Grekernes *Nymphæaceer*. Han lemnar först en öfversigt af dessa Växters Natural-Historia, nämligen af deras utseende, geographiska utbredning och användande, emedan det vanligen är deras nytta eller något symboliskt i deras utseende och växtställe, som förvärfvat dem en historisk eller mythologisk betydelse.

Alla *Nymphæaceer* växa i vatten. I de varmare Länderna finnas de praktfullaste arter. Nilen och Ganges hafva ifrån de äldsta tider varit omtalade för sina *Nymphæaceer*. De finnas i de flesta zoner, likväl äro de mera sällsynta i den södra hemisphæren, ifrån hvilken endast äro kända arter ifrån Cap, Madagascar och Peru. I Folk-slagens myther och sago-krets hafva de varit helgade åt flod-gudomligheter. Deras namn *Nympha*, *Neckros*, antyder det. I de äldre Natur-Culterne innehade de en ännu vigtigare rol. *N. pubescens* var Gangens symbol, *N. Lotus* var Nilens och denna sidstnämnda, jemnte *Nelumbium speciosum*, var en väsendtligen integrerande del i Isis-dyrkan; Chinesernes Fumbo har sin thron på blomman af *Nelumbium speciosum*.

"Det är ej endast deras praktfulla blommor, det symboliska uti deras uppsimmande vid dagens början, som gifvit denna familj sin historiska betydelse, utan äfven deras användande såsom födo-ämnen." Roten innehåller i ymnighet ett födande stärkelse-ämne, men derjemnte hysa de nordiska arterna ett bittert adstringe-

rande ämne, hvilket är svårt att borttaga, och som förhindrar användandet. De varmare Climatens arter sakna detta adstringerande ämne, så t. ex. användes roten af *Nelumbium speciosum* i Östra Asien till föda och smakar likt Ärt-skockor, och Växtens frön anses såsom läckerheter. Rötterna af *Nymphaea Lotus* insamlas i Ægypten till föda af de fattigare Invånarne. Dessa båda Växter ingå äfven uti nämnde Folkslags medicin.

Förf. afhandlar derefter de af Grekerna kända *Nymphaeaceer*. De kände *Nymphaea alba* och *lutea*, hvilka båda enligt Dioscorides finnas i Grekland. Sibthorp fann likväl der blott *N. alba*; för öfrigt egde Grekerna kunskap om 3:ne arter ifrån Ægypten, och de omtalas af de grekiska Historie-Skrifvarne; de äro: 1. *Nelumbium speciosum* Willd.. Endast denna art af Släktet tillhör den gamla Verlden i östliga trakterna af Asiens varmare Länder, hvarest den ännu är en helig Växt, men den är ej med säkerhet funnen vestligare än Indien; för öfrigt är den anmärkt i Siam, i Cochinchina; i China och på Japan, på Öarna i Indiska Oceanen, på Moluckiska Öarna, på Philippinerna. I äldre tider fanns den i Ægypten, utan att den förekom i nästgränsande Länder; den afbildas på ægyptiska monumenter och mynt ifrån den tiden. Men nu mera finnes ej Växten derstädes. Förf. anser, att detta och öfriga geographiska skäl vittna om, att den der, såsom en helig Växt, blifvit införd, och när Isis-Culten, hvilken som

sådan vårdade den, upphörde, så försvann den äfven ur Nilen. Man träffar den likväl oväntadt på ett ifrån dess utbrednings-zon vida skildt ställe, Tschulpan ibland Wolgas mynningar i Caspiska Havet, och detta afvikande växt-ställe har förnämligast varit orsaken, att Fischer skiljt den såsom en egen art *N. caspicum*. Förf. tror, att den äfven här är ursprungligen införd, emedan man ej kan antaga en så utmärkt Växt inskränkt till ett enda ställe, om den vore inhemsk, och historiska urkunder dessutom gifva anledning att betrakta den der såsom ett forntidens minnes-märke. — 2. *Nymphæa Lotus* L.. Tillhörer nästan ensamt Africa, hufvudsakligen Nilen, och var såsom dess symbol helgad åt Isis. Förf. anmärker, att då den finnes afbildad endast på de äldsta mynt, så tyckes, att den blifvit något tillbakaträngd af den införda *Nelumbium*. Det är obekant, huru långt den intränger i det inre af Landet, men på vestra kusten är den funnen i Owar af Beauvois. Utom Africa är den endast anmärkt i den städse 19° till 28° varma bäcken Peese vid Peterwardin i Ungern. Men Förf. tror, att den här är ursprungligen planterad, heldst den lätt fortplantar sig på sådana ställen, hvilket i sednare åren skett i Kayserbad vid Ofen. De Candolle har skiljt den såsom egen art med namn af *Nymphæa thermalis*, men de af Sadler erhållna exemplar visa, säger Förf., ingen väsendtlig skillnad ifrån den
ægypt-

ægyptiska *N. Lotus*, och Förf. anmärker, att varma källor äfven i nordligare Länder kunna ega arter, hvilka egentligen tillhöra sydligare och varmare Länder; så t. ex. är *Cyperus thermalis* Dumort. vid svafvel-källorna i Aachen samma art med den vid Medelhafs-Länderna och i Norra Africa egentligen växande *Cyperus badius* Desfont., och Wormskjöld fann en indisk *Fimbristylis* i varma källor på Kamtschatka. Deremot anser Förf., att den indiska så kallade *N. Lotus* är en egen art, hvilken finnes så väl på Indiens fasta Land som på Öarna i Indiska Oceanen, och Passow's m. fl. uppgifter om *N. Loti* införande ifrån Ægypten till Indien förfaller derigenom. Förf. beskriver skillnaden emellan den indiska arten och den verkliga africanska *N. Lotus*, hvilken är den, som af de flesta grekiska Förf. omtalas under namn af ægyptisk *Lotus*, hvilken är vida skild ifrån andra arter af *Lotus*, som af äldre Förf. beskrivas och hvilka tillhöra flerfaldiga Träd-Arter och Örter såsom t. e. *Rhamnus Lotus* L., *Celtis australis* L., *Diospyros Lotus*, med flera Diadelphister, såsom arter af *Lotus* och *Melilotus*, m. fl. och Förf. bifogar om dessa flera anmärkningar, emedan de ej äro tillräckligt kända af De Candolle's Systema Naturale &c. T. II. — 3. *Nymphaea cærulea* Savigny. Uppgifves att endast växa i Ægypten, men måhända är den syd-africanska *N. scutifolia* samma art. — *N. cærulea* finnes ofta afbildad ibland de

ægyptiska hieroglypherna och på dess äldsta monumenter. Athenæus är ibland Greker den ende, som omtalar den.

Deremot anförer Förf. viktigare stäl-
len för *Nymphæaceernas* historia hos gre-
kiska Författare, nämligen hos Herodo-
tus, Theophrastus och Dioscorides,
hvilka omtala *N. Lotus* och *Nelumbium
speciosum*, och Theophrasti yttranden
antyda, att *Nelumbium speciosum* egentli-
gen varit en Cultur-Växt. Han uppgif-
ver ock, att den finnes i Syrien och i Ci-
licien, hvilket numera ej är förhållandet;
att de voro der såsom Cultur-Växter sy-
nes följa af hans uppgift, att de icke trif-
vas väl derstädes. — Äfven Athenæi ytt-
randen synas bevitna, att *Nelumbium spe-
ciosum* i Ægypten varit en Cultur-Växt.
Plinius säger, att den börjat odlas i Ita-
lien. J. Bauhinus omtalar såsom ett
ryckte, att den skulle vid dess tid vara
odlad i Venedig. Att *Faba ægyptia* var
frukten af *Nelumbium speciosum* antog
först Clusius, och Morison lemnade full-
ständig beskrifning om densamma. Py-
thagoras förbjöd sina efterföljare bruket
af *Faba ægyptia*, men af hvilka orsaker
anses af Förf. vara osäkert, om af medicin-
ska grunder, eller om meningen varit, att
de ej skulle blanda sig i politik, emedan
Fabæ ægyptiæ skola hafva varit använda
vid politiska omröstningar.

Nymphæa Lotus blef äfven sent be-
stämd. C. Bauhinus omnämnde den ej i sin
Pinax. J. Bauhinus afskref det, som äldre
auctorer sagt om densamma, och klandra-

de dem, som skiljt den ifrån *N. alba*. — Prosp. Alpinus, som granskat Ægyptens vegetation, hade då redan beskrifvit den och fästat uppmärksamhet på dess likhet med *N. alba*. — Delile skall i sin Flore d'Ægypte hafva utrett de ægyptiska arternas historia.

Resultaten af Författarens talrika undersökningar äro således följande.

1:o Att *Nelumbium speciosum*, *Faba ægyptia*, aldrig varit egentligen inhemsk i Ægypten, utan införd ifrån Ost-Indien, och odlad såsom en helig Växt. Med den äldre cultens försvinnande har äfven Växten utdött.

2:o Då man i en culte finner naturlster ingripa och såsom heliga ansedda, som ej tillhöra Landet, så är skäl att misstänka, att äfven culten är af främmande ursprung, och just ifrån det Land, ifrån hvilket den heliga Växten härstammar. Då nu den i Isis-Culten ingripande *Nelumbium speciosum* är en indisk Växt, så synes det lemna ett nytt stöd åt Heeren's anvisning på ægyptiska cultens indiska härkomst. I Indien, hvarest culten varit stationär, är Växten ännu helig. (Förf. anmärker, att för öfrigt *Tamarindus indica* och *Cordia Myxa*, 2:ne indiska Växter, hafva ifrån aflägsnare tider, än Historien känner deras invandring, varit Cultur-Växter i Ægypten).

3:o Emellan de indiska och ægyptiska Culterna är äfven den öfverensstämmelse, att 2:ne *Nymphaeaceer*: *Nymphaea Lotus* och *N. pubescens* voro helgade, den

förre åt Nilen, och den sednare åt Ganges, och Förf. anser äfven sannolikt, att den sednares symboliska betydelse snarare skulle varit i ægyptiska culten hemtad ifrån den indiska, än tvertom.

4:o "Att Natur-alstren sjelfva äro ett mythiskt tecken-språk, som lika tydes af hvarje natur-sinne på samma bildningsgrad, hvarföre man ej behöfver antaga ett lån ifrån det ena folk-slaget af det andra, utan att en släktet medfödd gemensam uppfattnings-förmåga af naturen ligger derföre till grund, hvilket kan synas äfven deraf, att *Nymphaeaceer* med flera andra Växter blifvit hos olika Folk-slag antagna till likartade symboler."

Andra excursen öfver *Sädes-Slagens Stam-land*.

Förf. anmärker, "att kunskapen om Cultur-Växternas ursprungliga hembygd är ett ämne, hvilket ej blott har botaniskt och ekonomiskt interesse utan äfven ett historiskt. Dessa Växter ega det närmaste samband med culturens utbredande och deras börjande odling är just en af de viktigaste vändpuncter i Mennisko-Slägtets historia, nämligen öfvergången ifrån nomad-lifvet till civilisationen, eller i allmänhet ifrån hvarje Folks sago-ålder till dess egentligen historiska ålder, hvilken den således grundlägger."

I detta omtvistade ämne om *Sädesarternas* ursprungliga stam-land vill Förf., "der positiva bevis saknas, begagna negativa, då det i de flesta fall är lättare att bevisa, ifrån hvilka trakter de omöjligen

kunna härstamma, än ifrån hvilken de verkligen härstamma." En annan regel hämtad ifrån Väst-Geographien anser Förf. vara vigtig, nämligen att då hvarje art, oftast hvarje grupp, har liksom en gifven center, ifrån hvilken den utbreder sig, (och ju mer den ifrån denna aflägsnar sig, desto svagare och sällsyntare blifver arten, desto mer urartar hvarje släkte och frambringar obetydligare arter), så synes deraf äfven följa, att *Sädes-arterna*, hvilka i hvarje släkte äro dess mest utbildade arter, böra just sökas infödda i den trakt, hvarest släktet för öfrigt framakstrar de talrikaste och fullkomligaste arter. Härjemnte böra Ländernas fysiska och climateriska beskaffenhet betraktas i förhållande till de särskilda arternas naturliga Väst-platser."

Förf. anser för afgjort, att man aldrig kan vänta sig att få se de villda arterna fullkomligt lika dem, som man i årtusenden odlat, och han tror, att då man sökt de villda fullkomligt lika med de numera odlade, så har följden blifvit den, att man sökt förgäfvess. Så har man, då den villda stammen till *Rågen* (*Secale cereale* L.) funnits af Marschall Bieberstein på sand-fält i caucasiska Länderna, i Taurien, på nedra Wolgas stränder, oftast anmärkt en obetydlig skillnad, för hvilken man ansett den såsom egen art med namn af *Secale fragile*, hvarvid Förf. erinrar, att axets bräcklighet, som utgör skillnaden, igenfinnes just hos andra nära beslägtade Växter (t. ex. *Triti-*

cum junceum), då de växa i flyg-sand, men försvinner, då de odlas i fetare jord. Förf. anser, att man redan bordt sluta till, att *Rågen* är en sand-växt, så väl deraf, att dess odling bättre lyckas i sand-jord än andra Sädes-arters, äfvensom deraf, att den förvildar sig på flyg-sands-fält, såsom t. ex. i Skåne på vissa sådana instängda fält. Förf. anmärker, att man väl vet, att hvarje Växt mycket förändrar sig under odlingen, heldst då den årligen under olika förhållanden och i ovanligare års-tider utsåss; t. ex. *Äpple-Trädet* i villdt och i odladt tillstånd. — Så t. ex. befinnes den villda *Moroten* (*Daucus Carota*) högst olik den odlade, och enligt Koch's med fleres undersökningar synes bevisadt, att den villda *Åker-Kålen* (*Brassica campestris* Linn.) är Stam-Plantan till *Rofvan* (*Brassica Rapa* Linn.), hvars hemland man ej känt.

Korn och *Hafra* äro de Sädes-arters, hvilka för deras hastiga mognad kunna odlas längst upp emot Norden, och ibland alla emot Polerna belägna land lyckas deras odling längst i Norr bäst i Scandinavien, hvarest de med hopp om skörd kunna utsåss under 70°, hvaremot all Sädesodling upphörer i Östra Asien vid 55° (den saknas i sydligaste Kamtschatka vid 51°) och på Norra Americas Öst-Kust vid 52°; på dess West-Kust drifves den vid 53° och kunde möjligen lyckas ännu högre. — *Rågen* är det hufvudsakligaste Sädet i det Norra tempererade Europa. Såsom mindre hufvudsakliga tillkomma först *Bok-Hvetet* (*Polygonum Fagopyrum* L.), hvil-

ket erhållit sitt namn af likheten med Bok-frön; sedan följer *Hirs* (*Panicum miliaceum* L.). — *Korn* och *Haфра*, som i den nordligaste Regionen, äfvensom i Bergstrakter innom *Rågens* Region, odlas för brödbakning, blifva deremot i denna Region odlade för andra ändamål, nämligen *Kornet* för Öl-brygd och *Hafran* till utfodring. — *Hvetet* förekommer ock sporadiskt innom denna Region, men blifver i det varmare tempererade Europa hufvud-sädet. *Rågen* återstår der endast för bergstrakter; *Kornet*, "hvars must skattas ringa emot *Vinrankans*," odlas der till utfodring och *Haфра* anses mera såsom ett ogräs, hvilket är förhållandet i Medelhafs-Regionen, men i Södern tillkomma äfven *Riis* (*Oryza sativa* Linn.) och *Mays* (*Zea Mays* Linn.).

Förf. anmärker, att Asien har i dess kalla och tempererade zoner samma Sädesarter som Europa, och dessas stam-land är mest omtvistadt. *Korn* och *Haфра* äro således hufvud-sädet i de nordligaste trakterna, men i Sibiriens sydligare Provincer och på några af Hög-Slätterna förekommer *Rågen*, likväl är den derstädes en mindre allmän Sädes-art, och oftast bevisligen införd i sednare tider, hvarföre Förf. antager, att detta är ett ibland de äldsta sädes-slag, som ej härstammar ifrån de inre delarna af Asien. — *Hvetet* är hufvud-sädet i medlersta Asiens vestliga delar, i Nordliga Indien, i Persien och i Orienten i allmänhet, ehuru äfven *Riis* (och i sednare tider något *Mays*) än mer än i sydligaste Euro-

pa odlas i dessa Länders varmare districter. I Asiens varmaste delar äfvensom i China och i Japan (hvarest de europeiska Säd-
des-Arterna sällan odlas), är *Riis* hufvudsädet, och är den sädes-art, hvilken närer största antalet af menniskor. Man är öfvertygad, att Asiens varmare delar är dess stam-land, och man antager, att några andra i Europa okända Säd-arter t. ex. *Panicum frumentaceum*, *Eleusine coracana* och *stricta*, hvilka i Indien odlas, särdeles i dess östra del och på Öarna, äro äfven inhemska i dessa trakter.

(Obs. Afhandlingen är af Förf. ännu ej slutad).

Jahresbericht &c.
im Jahre
1834.

Under sidstförflutna år utgaf Apothekaren Beilschmied en tysk öfversättning af den svenska botaniska Års-Berättelsen för år 1834, och har dervid tillagt recensationer af talrika Afhandlingar ²⁾).

²⁾ Jahresbericht der Königl. Schwedischen Akademie der Wissenschaften über die Fortschritte der Botanik im Jahre 1834. Der Akademie übergeben am 31 März 1835 von Joh. Em. Wikström. — Uebersetzt und mit Zusätzen und Registern versehen von C. T. Beilschmied. — Breslau, in Commission bei J. Max & Comp. 1836. — Gedruckt bei M. Friedländer in Breslau. — 8:o. Ss. XII & 232.

Uti den i Isis för år 1837 2:s Heft. s. 92 gifna anmälan af de tyska öfversättningarna af de botaniska Års-Berättelserna för åren 1828 och 1829 yttrar sig Förf. (Oken?) på följande sätt: "Wir haben schon oft den Nutzen der Berichte zu rühmen gehabt und die Mühe, welcher sich W. und der Uebersetzer nicht minder unterzogen haben, im Grunde

Af det Biographiska Lexicon öfver namnkunniga svenska Män, hvilket i Upsala utgifves, äro Andra och Tredje Häftena af Första Bandet samt Andra Bandet utgifna³⁾. Uti desamma finnas Biographier öfver följande Botanister: öfver Clas Alströmer, Petr. Artedi, G. Casten Aspegren, Bengt Bergius, Petr. Jon. Bergius, Clas Bjerkan-der, Joh. Bohman.

Biogra-
phiskt
Lexicon
&c. 1:sta
B:t. 2:dra
o. 3:dje
Häftena.
2:dra B:t.

rein den Botanikern zum Gefallen; den ihnen selbst kann es in der That weder Vergnügen machen noch viel weniger Nutzen bringen: denn gerade solche, täglich brauchbare Bücher finden am wenigsten Absatz. Darum wollen wir uns freuen, dass es Menschen gibts, von denen man sagen kann, dass sie sich für die Wissenschaft und sogar für die Bequemlichkeit Anderer aufopfern. — Man erfährt hier nicht blos das Daseyn selbstständiger Werke, sondern auch der einzelnen Abhandlungen und Zeitschriften nebst einer kurzen Angabe des Inhalts und kann sich daher vorkommenden Falls über Alles Rathes erholen. Wir kennen keine undankbarere Mühe als solche Berichte. In den ersten Jahre der Isis haben wir aus übergroßem Eifer auch dergleichen gegeben, nachher es aber unterlassen, aus wirklichem Mangel von Zeit; jetzt würden wir es aber unterlassen, weil wir eingesehen haben, dass das Publicum wirklich dieser Art von Arbeit nicht werth ist. Wahrscheinlich ist der Zeit nicht fern, wo beide Verfasser ebenfalls werden müde werden."

³⁾ Biographiskt Lexicon öfver namnkunniga svenska Män. — Första Bandet. Andra Häftet. Ss. 129—258 & 4. Tredje Häftet. Ss. 259—346 & 10. Upsala, Palmblad, Sebell & C.. — Andra Bandet. Upsala, Leffler och Sebell. 1836. 8:o. Ss. 403 & 8. — 8:o.

J. G. Agardh's Botanicals Docenten Magister Jacob
Befor- Georg Agardh utnämndes år 1836 till
dran. Botanicals Adjunct vid Kongl. Universite-
tet i Lund.

Tillägg.

Phytographie.

Acotyledoneæ.

Fries
Synopsis
Generis
Lentinorum.

FUNGI. — En af Prof. Fries författad och af Magister Sieurin utgifven gradual-afhandling om Släktet *Lentinus* utkom äfven år 1836 i Upsala⁴⁾. Efter åtskilliga allmänna anmärkningar om Växt-Familjernas olika geographiska utbredning omnämner Förf., att Släktet *Lentinus* egentligen har sina mesta arter i de tropiska Länderna, och att detta antal aftager emot Polerna, samt att allenast en art hitintills blifvit funnen i Zona frigida.

Förf. meddelar derefter Släkt-kännetecknet, en öfversigt af arternas vegetationsförhållanden samt slutligen en Synopsis af arterna, nämligen deras kännetecken, några få synonymer samt korrtta uppgifter om växt-ställen. — Arternas antal är 43, ibland hvilka 14 äro nya.

⁴⁾ Synopsis Generis Lentinorum, quam, Venia Ampliss. Fac. Philosoph. Ups. Præsidi Elia Fries, pro Gradu Philosophico p. p. Johannes Sieurin, Gothoburgensis. In Audit Gustav. d. X Junii MDCCCXXXVI. h. p. m. s. — Upsaliæ. excudebant Regiæ Academiæ Typographi. — 8:o. pp. 15 & 2.

Öfversigt af Svenska Skrifter i Trädgårds-Skötseln för år 1836.

Svenska Trädgårds-Föreningen utgaf Svenska Trädgårds-Föreningens Års-Skrift för åren 1836 och 1837⁵⁾.

Uti denna Års-Skrift meddelas först en Förteckning öfver Ledamöterna i Trädgårds-Föreningens Styrelse, öfver dess Ombud i Lands-orterna och öfver Ledamöter, tillkomna ifrån d. 1 Nov. 1835 till d. 1 Octob. 1836.

De derefter intagna afhandlingar äro följande:

1:o "Års-Berättelse, uppläst i svenska Trädgårds-Föreningens allmänna Sammankomst d. 2 Mars 1836 af P. F. Wahlberg."

Förf. framställer här de åtgärder, hvilka Föreningen vidtagit för att söka befrämja Trädgårds-Skötseln inom Landet. Den har för detta ändamål dels i sin egen hitintills hyrda Trädgård planterat talrika Frukt-Träd, Köks-Växter och Blomster-Växter till framtida utdelning efter skedd förädling och förökning; dels har den redan under året utdelat plantor och frön

⁵⁾ Svenska Trädgårds - Föreningens Års - Skrift 1836 och 1837. — Stockholm; 1837. Tryckt hos P. A. Norstedt & Söner. — 8:o Ss. 111 & 2.

till flerfaldiga nyttiga och prydliga Växter och den har af flera Ledamöter dels för egen Trädgård dels till utdelning emottagit Växter och frön. Förf. omtalar de expositioner af frukter och blomster-Växter, hvilka skett vid Sammankomster dels i Föreningens Trädgård, men i synnerhet hos Hrr af Pontin och Rosenblad, i deras blomsterrika Trädgårdar samt omnämner, att Föreningen genom sin Ordförandes omsorger eger förhoppning att kunna för framtiden få arrendera Stora Barn-husets Trädgård vid Drottning-gatan.

2. "Års-Berättelse, uppläst i Svenska Trädgårds-Föreningens allmänna Sammankomst d. 25 Febr. 1837; af P. F. Wahlberg."

Förf. redogör likaledes uti denna Berättelse för Föreningens fortsatta bemödanden att inom Fäderneslandet befrämja Trädgårds-Skötseln, omnämner de odlingsföretag, hvilka i Sällskapet Trädgård blifvit verkställda och att Sällskapet eger ett större antal af förädlade Frukt-Träd, nämligen 608 Äpple-, 173 Päron-, 192 Kirsbärs-, 288 Plommon-Träd, 1421 under sidstlidne sommar oculerade Frukt-Träd, och 3050 Kärn-Stammar af Frukt-Träd; Han erinrar derom, att Sällskapet årligen föröker sitt Bibliothek med de förnämsta Skrifter i Trädgårds-Skötseln för att äfven härigenom utvidga kunskaps-kretsen; omtalar, att Sällskapet utdelat Växter och frön, haft Blomster-expositioner hos sig och hos Hr Rosenblad, samt underrättar, att contract blifvit uppgjordt angående arrendet af

Barnhus-Trädgården, af hvilken den öfre delen erhålles i October år 1838 emot ett årligt arrende af 800 R:dr B:co; bestämdt för 10 år; men att den nedre delen af Trädgården får först tillträdas år 1845 emot ett årligt arrende af 300 R:dr. — Föreningen har 1427 Ledamöter, ibland hvilka 1378 äro betalande, 13 Fri-Ledamöter och 36 Utländningar eller utrikes vistande Svenskar.

3. "Berättelse om verkställd granskning af Svenska Trädgårds-Föreningens Räkenskaper för år 1835."

Af denna synes, att Föreningen för år 1836 eger en contant behållning af 2445 R:dr B:co.

4. "Ett besök i Staden Lund och i dess Trädgårds-Anläggningar Sommaren 1836 af M. af Pontin."

Förf. lemnar här en ganska intressant skildring af Lundagården, af botan. Trädgården i Lund, af Paradis-lyckans Park, af Helgona-Backen, Hrr Sönnnerberg's, Engeström's, Clairfelt's, Gernandt's, Siemers's och Carlsson's Trädgårdar.

5. "Om Bruket af Rhabarber-Örtens Blad-Stjelkar till mat-anrättningar, jemte några ord om samma Örts Kultur; af A. Retzius."

Förf. har funnit, att icke blott bladstjelkarna af *Rheum undulatum*, utan äfven de af *Rh. Rhaponticum*, *hybridum* och *australe* kunna till mat-anrättningar användas; han uppgifver, huru de härtill beredas samt meddelar flerfaldiga underättelser om *Rhabarberns* odlings-sätt.

6. "Anmärkningar om *Sjö-Nöten* (*Trapa natans*), af M. af Pontin."

Förf. anmärker, att nötternas kärnor af denna Växt äro så stora, att de såsom födo-ämne borde insamlas, samt Växten odlas och utspridas. Förf. omtalar sedan de undersökningar, hvilka Lector Wallman anställt för att återfinna denna Växt i Småländska Sjöarna, men att dessa skedd förgäfvess; dock fann han gamla nötter utbredda på blå-leran i sjöarna, och af dessa nötters beskaffenhet kan slutas, att Växten satt frukt sednare än 30 år tillbaka, fastän den numera är der utdöd. Förf. sjelf eftersökte äfven Växten år 1836 i flera gölar efter nu mera urtappade sjöar, men den fanns ej mer. — För att söka sprida en så nyttig Växt förskaffade sig Förf. under sitt vistande i Köpenhamn flera stånd ifrån botaniska Trädgården derstädes och utplanterade sedermera dessa stånd i Trädgårds-Canalen vid Vegeholm i Skåne, i Götha Canal vid Motala, uti en bassin nära Grefve Platen's graf, och i en Igel-damm vid Assessor Cöster's egendom på Kungsholmen i Stockholm. Förf. anser, att roten troligen blir perenn eller åtminstone två-årig, särdeles i Norden, och ej ett-årig, såsom den angifves, samt omtalar slutligen Växtens economiska nytta.

6. "Utdrag af Protocollet vid Andersmässo Socken-Stämman med Slaka Församling i Linköpings Stift, den 28 November 1836."

Lector Wallman har såsom Kyrkoherde i Slaka, föreslagit, att Kyrko-jorden

i Socken-Scholans 'grannskap skulle upplå-
 tas till en Trädgårds-Anläggning under
 Scholans disposition och indelas i smärre
 lotter af 3 till 4 kappland samt brukas af
 Schol-Gossarna, hvilka härigenom under
 moniteurs uppsigt skulle kunna vinna
 kännedom om Träds och Växters odling,
 jord-blandningar, lefvande Häckars anlägg-
 ning, o. s. v., samt ega en nyttig syssel-
 sättning. Barnen erhålla förskott till ar-
 bets-kostnaderna ifrån Scholans fattig-fond,
 och, sedan förskottet för utsädet och vissa
 procent till Scholans fattig-fond utgått,
 skall återstoden af inkomsten såsom upp-
 muntran tillfalla dem.

7. "Underrättelse om odlingen af de
 frö-sorter, hvilka utdelats till Svenska
 Trädgårds-Föreningens Ledamöter Våren
 1837."

8. "Anmälan till Ledamöterna af Sven-
 ska Trädgårds-Föreningen."

Innehåller underrättelser om utdel-
 ning af Träd och Blomster-Växter till
 Föreningens Ledamöter under hösten år
 1837.

9. "Förteckning på de Träd, Buskar,
 och andra Växter, som hösten 1837 kun-
 na utdelas till Svenska Trädgårds-Förenin-
 gens Ledamöter."

År 1836 utkommo endast 3:ne numror
 af Flora eller Skånska Trädgårds-Förenin-
 gens Tidning, hvilken derefter upphörde
 att utgifvas ⁶⁾.

Flora,
 Skånska
 Träd-
 gårds
 Förenin-

⁶⁾ Flora. Skånska Trädgårds-Föreningens Tid-
 ning. 1836. N:ri 1, 2, 3. Extrablad till N:ri

gens Tid-
ning 1836.
N:o 1,
2, 3.

Emedan jag ej sjelf sett dessa 3 nummer af Tidningen, så har Hr Acad. Adj. Lindblom täckts meddela mig följande utdrag ifrån desamma.

N:o 1. innehåller följande artiklar:

1. "*Trädgårds-konsten i Orienten, under den äldsta forntiden.*" Trädgårds-konsten framställes här såsom i allmänhet varande "en mätare på ett folks både välstånd och civilisation," hvarpå exempel anföras med tillägg: "ja man kunde fråga, om icke sjelfva stilen i Trädgårds-konsten utmärker till och med beskaffenheten af den civilisation, som ett folk företrädesvis tillegnat sig, och om man icke ser skillnaden mellan riktningen af Engelsmannens, Fransmannens, Holländarens bildning nästan åskådligt framlagd i deras Trädgårdar." — Derefter anmärkes skillnaden mellan skön Trädgårds-konst och economisk, hvilken sednare ej anses för annat än en afdelning af jord-bruket. "Den sköna Trädgårds-konsten var hos de gamla mera ett natur-begrepp, eller en instinct, än en konst," med tillägg: att "all instinct är en slumrande tanka; den skiljer sig från konst deri, att den ej har medvetande af sin egen tillvarelse. Foglarna resa årligen till Italien, liksåväl som den årliga svärmen af Engelsmän, men vi härleda de förras flygt icke från en medveten afsigt, en vaken tanka, utan från en instinct." — Derefter

an-

9, 19, 26 af Skånska Correspondenten för år 1836. 8:o.

antydtes, att "alla positiva religioner förlagt oskuldens och lycksalighetens hemvist i en Trädgård," hvilken tanka äfven är uppfattad af skalderna, hvarpå exempel anföras. — "I Orienten var Trädgårds-konsten i forntiden mera ett val af ett redan af naturen skönt ställe, än en samling af natur-skönheter, sammanbragte och odlade genom menskelig konst. Man anlade icke Trädgårdar, utan man uppsökte dem." De blefvo Trädgårdar derigenom, att de mäktiga instängde sådana sköna platser, hvaran de äfven beskrifvas såsom mycket stora. Babylons hängande Trädgårdar voro likväl ett verk af konsten; de ansågos ock för underverk, ej för svårigheten att uppföra dem, utan "det underbara låg i ovanligheten att med konst framtrolla en skön natur." — "I Ægypten tog Trädgårds-konsten en annan riktning; der odlades architecturen, som alltid antingen utträngt den sköna Trädgårds-konsten eller gjort den till sin slafvinna; så gick det ock i Ægypten och "den architectoniska, eller, som den i vanligt tal kallas, den Fransyska stilen, synes hafva haft sitt första raa ursprung i Ægypten." Deremot utvecklades i detta land den economiska Trädgårds-konsten." — Hesperidernas Trädgård, som sagan förlägger till Africa, omtalas härefter, i sammanhang hvarmed nämnes, att Löjtnant Beeches trott sig finna dess ruiner vid foten af Atlas. Hos Judarna synes Trädgårds-konsten hafva stått mycket högt och fram-

trädt under sina båda, här ofvan angifna, characterer.

2. "*Aurikler.*" Här anmärkes först, att *Primula* delar sig i 2 hufvud-former: med långt pipigt blom-foder, och med korrt blom-foder (*Auriklerna*). Planterings- och sånings-sätten uppgifvas.

3. "*Om Växt-Classerna.*" I förra årgången genomgingos *Monocotyledonerna*. Här framställas de allmänna charactererna för *Dicotyledonerna*, som indelas i: 1. Växter med ofullkomliga blommor. 2. Växter med hopväxta kronblad. 3. Växter med fria och särskildta kronblad. — Characteren för första Classen meddelas.

N:o 2. innefattar:

4. "*Trädgårds-konsten hos Grekerna.*" Den tog hos dem aldrig någon hög utveckling, ehuru mycket de än värderade Växter och vid alla tillfällen nyttjade blomsterkransar, så att i Athen, liksom sedan i Rom, fanns en särskild class af qvinnor (*Coronariæ*), som lefde af att binda sådana. Orsaken dertill, att Trädgårds-konsten ej erhöill någon särdeles utveckling, "låg måhända dels i den öfvervigt som sculptur och architectur der hade tagit, dels i Grekernas samhälliga och offentliga lif, som ej tillät dem att draga sig undan anläggningar, egnade åt ensligheten. Grekerna voro anthropomorphiter framför allt; deras ideal var mennisko-skapnaden." — De hade dock Trädgårdar, men mest alléer och ambulairer; "De synas hafva lemnat det pittoreska af Trädgårds-konsten eller sjelfva naturens materiella försköning åt

naturen själf och endast använt så mycket deraf, som kunde gifva åt egaren af en Trädgård någon svalka, vällukt och hvila, i de korta stunder, då han undandrog sig det i tusende ådror sprittande lifvet." — Äfven den economiska Trädgårds-konsten var hos Grekerna vida underlägsen den hos Romarna. — Grekerna gäfvö deremot åt en mängd af Växter en mythisk betydelse och helgade dem åt sina gudomligheter.

5. "*Om en ny och lätt odlad prakt-Växt Rhodochiton volubile.*" Denna slinger-Växt, som hör till Personatæ, eller måhända snarare till Bignoniaceæ, infördes först i Münchens bot. Trädgård, sedermera 1831 i Berlins, der den växer såväl inne i växt-huset som under bar himmel. Den har purpur-svarta, nära 2 tum långa blommor i hvarje bladveck, $1\frac{1}{2}$ tum långa klockformiga blom-foder, hvilka, jemnte de långa blom-skaften, grenarna och undra sidan af de vexelvisa, nära $\frac{1}{2}$ kvarter långa och breda bladen, äro rosenröda. Man förmodar, att den har sitt hem i Mexico.

6. "*Nya prydnads-Växter för fritt land, som förtjena att hos oss införas.*" Här omnämnas: *Triteleja laxa*, *Lupinus nanus*, *Calochortus venustus* och *splendens*, alla ifrån N. America, *Spiræa grandiflora* ifrån Kamtschatka, *Ixia reticulata* ifrån Georgien, *Trifolium uniflorum* ifrån S. Europa, *Berberis laxifolia* ifrån Magellanska Sundet, *Anagallis indica* ifrån Nepal, *Liatris spicata*, *Dracocephalum speciosum* och *Baptisia exaltata* ifrån N. America.

N:o 3. innehåller:

7. "*Romarnes Trädgårds-konst: första artikeln.*" "Romarna kunna anses såsom de egentliga stiftarna af Trädgårds-konsten, sådan som vår tid uppfattat densamma," och härvid tillägges, "om vi ej alltför mycket misstaga oss, var det också den enda, hvar till de egentligen voro stiftare. Nästan allt hvad man i sednare tider, antingen i enskildta konstgrepp eller i stil, i Trädgårds-konsten antagit, var hos Romarna redan infördt eller grundlagdt; och då Romaren var öfverallt Romare och förde med sig sina behof och sina eröfrade seder, så blef det en följd, att Trädgårds-konsten på detta sätt öfverfördes med hans välde och äfven förblef, hvad hans jernhand en gång format den till, en på en gång mekanisk och skön konst." Som Romarna alltid plägade ifrån de eröfrade länderna föra med sig allt, hvad de der funno märkvärdigt för att tillegna sig densamma, så gjorde de detta äfven med Växterna. Sålunda hemförde Lucullus Kirsbärs-Trädet, Persikan och Aprikosen; härigenom förenade de i Italien en mängd Växter, som de funno i andra Länder; dessa odlade de och stora och präktiga Trädgårdar uppstodo. Den äldsta, som omnämnes af Författaren, är Tarquinii Superbi, derefter nyssnämnde Luculli, Sallustii, Neros, Hadriani, slutligen "Plinii den yngres ryktbara landtgårdar Laurentina, Tusculana och Lariana, hvilka, såsom beskrifna med noggranhet af egaren, blefvo mönster för Europas sednare anläggningar."

— Slutligen yttras: "allt således, hvad Romarna hade stort och beundransvärdt var motsatsen af det, hvartill vår tid sträfvade. De visade sin storlek i utsträckningen och massan, vi i hopdragningen och intensiteten. De sträfvade att symbolisera enigheten i mänskliga verk; vi att sammanprässa evigheter till minuter. De ville, att deras verk skulle lefva efter dem; vi att allt mänskligt verk, det förflutna, det närvarande, och det som var ämnadt först för en aflägsen framtid, skall vara till för oss. Båda sammanträffa i att söka det oändliga; men de förre sökte det oändligen stora, och vi söka det oändliga i en punct, d. ä. det oändligen små."

8. "*Om Mearne's nya sätt att uppdraga Vinstocken.*" "Ett lägre skott af Vinstocken afskäres, hvarpå alla ögon, utom de öfversta, borttagas, och lägges derefter i 6—8 ringar i en 12 till 14 tumsvid kruka. Skottet kan hafva en längd af 6 till 30 fot, bestå af äldre ved utom 3 eller 4 fot i öfra ändan, och af hvilka 2 till 3 fot böra sträcka sig öfver krukans, samt bindes med käppar. Krukans fylles sedan med god och rik jord, att densamma vidrör alla delarna af det deruti inneslutna skottet. — Derefter invecklas hela den öfver jorden varande stammen i mossa, hvilken måste hållas fuktig, till dess klasarna hafva utvecklat sig. — Krukorna insättas nu antingen i botten-värman af en drifbänk eller i en drifkast, hvarvid temperaturen så afpassas, att icke ögonen drifva ut förr, än rötterna hafva bildat sig, emedan

annars de förra icke hafva någon näring. Ständig luft bör gifvas, och värman i luften ej öfverstiga 45° till 60° F. samt i botten-lagret ej öfver 65° till 70° F.. — När man efter undersökning finner, att rötter börjat bilda sig och att knopparna börja på att slå ut, så kan man småningom förhöja temperaturen; alla sido-skottten böra aftagas, så fort de visa sig. — Hvarje kruka frambringar nu 3 till 20 klasar.”

9. ”*Om några vintergröna Buskar i Lunds bot. Trädgård.*” *Prunus Laurocerasus*, *Rhamnus alaternus*, *Ruscus hypoglossum* och *aculeatus*, *Mespilus pyracantha* hafva i Lunds Trädgård, längre eller kortare tid, stått öfver vintern på fritt land.

Dessutom lemnas i hvarje nummer en ”förteckning på de frön och Växter, som ifrån botaniska Trädgården i Lund blifvit till Skånska Trädgårds-Föreningens Ledamöter utdelade.”

I N:o 37 af Skånska Correspondenten för d. 7 Maj förekommer: ”*Romarnas Trädgårds-Konst. Andra artikeln.* (Forts. ifrån Extrabl. till N:o 25).

”Hos Romarna bildade sig först en stil i Trädgårds-konsten; och det till och med en dubbel stil, en, som liknade den nya tidens Fransyska, och en, som liknade den Engelska stilen.”

I Augusti tid började man klippa Träden och plantera dem i förbund. Statuer och fontainer blefvo nödvändiga prydnader; Träd klipptes i djur-form, o. s. v. således i allt den Fransyska stilen. — Ci-

cero förklarade sig mot detta sträfvande att binda naturen i bojer. Nero's och Adriani Landtgårdar häntyda på den Engelska stilen. — Ifrån Grekerna erhöello Romarna smak för Växter och kransar. "Det är icke otroligt, att Romarna hade bot. Trädgårdar, då Plinii d. äldre berättar, att han inhämtat sin kännedom om Växterna i den minderåriga Antonii Castas Trädgård. — Romarna införde till Italien Fikon- och Mandel-Träd ifrån Syrien; Citronen ifrån Medien, Persikan ifrån Persien, Granaten ifrån Afrika, Aprikosen ifrån Grekland, Äpplen, Päron, Plommon ifrån Armenien, Kirsbär ifrån Pontus. "De odlade åtminstone 22 sorter Äpplen, 36 sorter Päron, 3 sorter Qvitten, 4 sorter Persikor, 8 sorter Kirsbär, 2 sorter svarta Mullbär, 6 sorter Castanier; för öfrigt flera sorter Plommon, Oliver, Fikon, Drufvor, Kål, Lök" m. m., men knappast Smultron. Oliv-plantagerna vid Terni och Vinrankorna vid Fiesole tror man härleda sig ifrån Romarnas tid. "Att göra odlingen oberoende af årstiderna var icke okänt hos Romarna." Tiberius hade Meloner i sin Trädgård under hela året genom tillhjälp af fönster af Marienglas; men "man har dock ej kunnat fullt afgöra, om Romarna hade drifverier t. ex. för drufvor och persikor." — De förstodo att ympa och oculera, och att fortplanta Träden genom sticklingar, afläggare och afsugare. — Artikeln slutas med följande ord: "När vi genomgå allt detta, så måste vi falla i förundran öfver den höjd, till hvilken Romar-

na bragt Trädgårds-Konsten, och huru litet vi under 17 secler kunnat drifva den längre. "Vi hoppas, att den sats, hvarifrån vi utgått, att Trädgårds-konsten var Romarnas egentliga konst, är genom det föregående rättfärdigad."

Lundström's Beskrifning om Frukt-Träds uppdragande &c. Uti Andra Årgången af Skriften "Läsning för Folket" finnes omtryckt den af Direct. Lundström författade och särskildt utgifna "Beskrifning om Frukt-Träds uppdragande af kärnor, plantering, förädling och vård."

Om Odling af Hvit-Betor. En Afhandling om Odling af *Hvit-Betor* (*Beta Cicla* L.) för Socker-beredning finnes införd i Kongl. Landtbruks-Academiens Handlingar för år 1836⁸⁾. Denna afhandling är egentligen economisk.

Fries's om Pil-Planteringar &c. Af Prof. Fries äro under året utgifna 2:ne academiska Afhandlingar "Om Pil-Planteringar och deras vigt för Landt-hushållningen"⁹⁾.

7) Läsning för Folket, af Sällskapet för nyttiga Kunskapers spridande. Andra Årgången. Andra Häftet. Ss. 34—71: Beskrifning om Frukt-Träds uppdragande af kärnor, plantering, förädling och vård; af A. Lundström. — (Stockholm. 1836. 8:o).

8) Kongl. Landtbruks-Academiens Handlingar för år 1836. Ss. —: Om odling af Hvitbetor för Sockerberedning.

9) Om Pil-planteringar och deras vigt för Landt-hushållningen. — Ekonomisk Afhandling, hvilken med vidtberömda Filos. Facultetens tillstånd, under inseende af *Oeconomix practicæ* Prof. Mag. Elias Fries för Filosofiska Graden kommer att offentlig försvaras af Nils Gustaf Wennerström, af Södermanl. och Nerikes Nation, på Ekonomiska Audit. d.

Förf. lemnar först allmänna anmärkningar om *Pil-Slägtets* kännemärken, der-
 efter underrättelser om arternas geogra-
 phiska utbredning i allmänhet och deras
 utseende i olika zoner, ifrån Polerna till
 Æquatorn, afhandlar sedermera deras värde
 till plantering för bränsle, deras gagn att
 med sina tidiga blommor gifva näring åt
 Bien, och för flera andra economiska behof,
 till slöjd o. s. v.. På Skånska Slätterna blifva
 de nu mera allmänt planterade äfvensom
 på Flygsands-Fälten. "Af sina *Pilar* hern-
 tar Skånska Slätt-Bonden bak-ved och kok-
 ved, af deras grenar jemnte något stor-
 virke och lera bygger han sina föga kost-
 samma hus, med dessa *Pilars* qvistar bin-
 das härdiga halmtak; af *Pilens* bark erhål-
 les garf-ämne; af *Videts* qvistar flätas åt-
 skilligt husgeråd utom det pil-virke, som
 försäljes till tunnbindare."

Förf. meddelar slutligen en öfversigt
 af de i Sverige odlade *Pil-Arter*, hvilka
 han anser kunna indelas uti 1. egentliga
Pilar, hvilka vanligen äro Träd, och ega
 en dubbel honungs-glandel under hvarje
 blom-fjäll. 2. *Viden*, hvilka bilda Bu-
 skar, som blomma på bar qvist och ega
 en honungs-glandel under hvarje blom-fjäll.

Förf. framställer en korrekt beskrifning
 af hvarje art jemnte underrättelser om dess
 cultur-gränsor.

8 Juni 1836. f. m. — 1. — Upsala, tryckt
 hos Leffler och Sebell, 1836. 8:o. Ss. 8
 & 2. — Af Erik Ahlin, af Upplands Na-
 tion. — d. 14 Juni 1836. c. m. — 2. — Ss.
 9—16 & 2. — 4:o.

I. *Egentliga Pilar.*

1. *Salix alba* L. (*Hvit Pil*) är det allmännaste Träd på Skånska Slätt-bygden; förekommer, ehuru mindre allmän, odlad allt upp till Stockholm. — 2. *S. viridis* Fries (*Grön Pil*). Den planteras allmänt vid byar och vägar i Skåne, och är äfven villd. — 3. *S. fragilis* L. (*Knäck-Pil*, *Skör-Pil*). Är vanligen den allmännast i Landet planterade Pil-art, men i Skåne sällsynt, emedan den anses vara en af de sämre arterna, och är nästan utträngd af *S. alba* och *S. viridis*. Han-Träden förekomma vanligast af denna art. — 4. *S. babylonica* L. (*Tår-Pil*). Denna är ömtålig äfven i Lund och bortfryser ofta till roten. — 5. *S. acutifolia* Willd. (*Spetsbladig Pil*). Blommar tidigast af *Pil-Träden*. I Södra Sverige blommar den vanligen i slutet af Mars. I Femsjö har dess blomning under 10 år varierat emellan d. 25 Mars och 10 April. — Hon-Trädet finnes ej i Sverige. Det är ej afgjort, om den bör anses såsom en smal-bladig varieté af *Salix daphnoides* Villars, som växer i Norge. — 6. *S. amygdalina* L. (*Band-Pil*); är egentligast villd i de nordligaste provincerna vid större elfvar ifrån fjell-trakterna. I Skåne finnes Han-Trädet planteradt flerstädes, och i syd-östra delen utgöras de flesta Pil-Planteringar endast af denna art, som är känd under namn af *Band-Pil*, men som i sednare tider börjat att utträngas af *Band-Videt*, hvilket, då det uppväxer till Träd, kallas *Holländsk Band-Pil*.

II. *Vide-Arter.*

1. *Salix lanceolata* Seringe (*Band-Vide*, *Holländsk Band-Pil*). Planteras i mängd i Södra Kust-Provinciperna. Han-Trädet, hvilket hitintills varit för Botanisterna okänt, har Baron Gyllenstjerna nyligen funnit på Skånska Kullen. —

2. *S. viminalis* L. (*Korg-Vide*). Både Han- och Hon-Träd äro allmänt planterade. Den är den vanligaste arten på jord-val-lar i Skåne äfvensom på fuktig flyg-sand. (Förf. anser, att *S. stipularis* Smith är en genom cultur frambragt under-art af *S. viminalis*). — 3. *S. mollissima* Ehrh. (*Vek-Vide*) förekommer i Vide-häckar i Skåne; är mera lågväxt än *S. viminalis*. — 4. *S. undulata* Ehrh. (*Gul-Vide*) är mera tillfälligt planterad, men finnes i de flesta af Södra Provinciperna, och äfven vid Stockholm och vid Upsala.

(Obs. Afhandlingen är ännu icke af Förf. afslutad).

Kongl. Secreteraren Granberg afgaf Års-Berättelsen om *Mullbärs-Planteringen* och *Silkes-Odlingen* på Belle-Vue år 1836¹⁰). Uti densamma anmärker Förf., att som-maren år 1836 hvarken varit gynnande för Silkes-odlingen eller för Träd-planteringen. — Silkes-odlingen på Belle-Vue och vid Norra Corrections-Inrättningen har fortfa-rit. Af det på det sednare stället produ-

Gran-
berg's
Berättelse
om Mull-
bärs-Plan-
teringen
&c. på
Belle-Vue
år 1836.

¹⁰ Berättelse om Mullbärs-Planteringen och Silkes-Odlingen på Belle-Vue, år 1836. — Stockholm, Elméns och Granberg's Tryckeri, 1836. 8:o. Ss. 8.

cerade Silke har ett möbel-tyg blifvit väfdt och öfverlemnadt till Hennes Kongl. Höghet Kron-Prinsessan. Det vid Belle-Vue producerade Silke är ännu ej användt. — Flera personer hafva blifvit inöfvade till Silkets upphaspling och dubbling, operationer, hvilka ännu härstädes ske ganska långsamt, i synnerhet den sednare, hvilken derigenom blifver dyr; orsaken härtill är troligen den, att antingen verktygen ej ernått tillbörlig fullkomlighet, eller att vana att använda dem ej ännu är tillräcklig. Dessa svårigheter möta i synnerhet vid beredningen af Organsin, emedan man i denna del af Silkes-beredningen ej haft någon derom fullkomligt kunnig person att rådfråga.

Till Silkes-Odlingens befordrande har Kongl. Maj:t i Nåder anslagit 600 R:dr B:co att under tre års tid af nionde hufvud-titeln årligen utgå, och skall en särskild berättelse öfver dessa medels användande till Kongl. Commerce-Collegium afgifvas. Directionen ämnar att jemnte utdelning af *Mullbärs-Träd* och Silkes-Maskägg äfven år 1837 kundgöra, att den uppköper Coconger till ett pris af 2 R:dr B:co för hvarje Skålpund, och att den tills vidare bestrider kostnaden för upphasplingen, då producenterna sjelfva vilja använda Silket efter de Coconger, hvilka de hitsända.

År 1836 äro omkring 6000 unga *Mullbärs-Träd* utdelade, af hvilka 2000 till Drottningholm, 2000 till Norra Corrections-Inrättningen, 1000 till Gottland och

400 till Skåne. I Plant-bänkarna finnas minst 25,000 plantor för att till utdelning användas. Omkring $\frac{3}{4}$ *℔* *Mullbärs-Frön* hafva blifvit utdelade, äfvensom *Mask-Ägg* lemnades till dem, som begärt sådana.

Hennes Kongl. Höghet Kronprinsessan har täckts förskaffa Sällskapet ägg af det slags *Silkes-Mask-Larfver*, hvilka endast 3 gånger ombyta hud, men de *Coconger*, hvilka dessa spunnit, hafva varit små.

Förf. omtalar derefter de försök, hvilka Magister Dahlbom anställt för att af flera *Fjäril-Larfver* erhålla Silkes-väfnader. Dessa försök kunna dock ej föranleda till några företag i stort med deras odling.

Rättelser.

Sid.	5 rad.	26	står: af 8	läs: af hvilka 8
—	19	— 33	— <i>carollifloræ</i>	— <i>corollifloræ</i>
—	21	— 22	— <i>Ruthea</i>	— 1. <i>Ruthea</i>
—	45	— 23	— <i>Agrostographie</i>	— <i>Agrostographie</i>
—	46	— 14	— <i>essentient</i>	— <i>essentielt</i>
—	55	— 32	— <i>horizontbli</i>	— <i>horizontali</i>
—	—	— 33	— <i>liniaribus</i>	— <i>linearibus</i>
—	59	— 23	— <i>P. Morio</i>	— <i>O. morio</i>
—	67	— 31	— <i>G. leucospermum</i>	— <i>Ch. leucospermum</i>
—	69	— 20	— <i>håda</i>	— <i>båda</i>
—	75	— 16	— <i>Zanguebar</i>	— <i>Zanghebar</i>
—	86	— 29-30	— <i>Ladamum</i>	— <i>Ladanum</i>
—	109	— 29	— <i>betäcknas</i>	— <i>betäckas</i>
—	113	— 23	— <i>arterna</i>	— <i>af arterna</i>
—	117	— 14	— <i>Ranuncubus</i>	— <i>Ranunculus</i>
—	121	— 32	— <i>artmärkerna</i>	— <i>Artmärkena</i>
—	126	— 27	— <i>divarciatus</i>	— <i>divaricatus</i>
—	137	— 1	— <i>C. tetrandum</i>	— <i>C. tetrandrum</i>
—	152	— 5	— <i>cliata</i>	— <i>ciliata</i>
—	153	— 25	— <i>Erstens</i>	— <i>Ersten</i>
—	182	— 14	— <i>växanda</i>	— <i>växande</i>

1880
7-12

New York Botanical Garden Library

3 5185 00257 7375

